

[Faint, illegible handwritten text]

FLAVII IOSEPHI
OPERA OMNIA

AB

IMMANUELE BEKKERO

RECOGNITA.

*P. Mansueti
P. P. Mansueti
VOLUMEN QUINTUM
Mansueti*

VOLUMEN QUINTUM.

EB

LIPSIAE.

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLVI.

PRAEFATIO.

P. 3 v. 18. δὲ*: τε 7 5. ἐστασίασεν?* 29. κατα-
 στάσεις?* 20 15. εὐνοοῦν*: εὐνοῦν 16. πεζοί*: πεζῶν
 22 3. ἐγκλίνοσι*: ἐκκλίνοσι 32 4. τὴν deerat*
 42 14. γε*: τε 43 5. τε*: τὸν 57 7. καταλείποιο*: κα-
 τάλιποιο 65 13. περὶ] πρὸς?* 66 2. τοῦτο*: τοῦτο τὸ
 13. ὑποπεπηγότες*: ὑποπεπηγότες 67 32. κατα-
 λειπόντων*: καταλιπόντων 73 21. ἔνεκεν*: εἰ δὲ 74 30.
 ἀμυνάμενος*: ἀμυνόμενος 77 9. ἐπαφίεις?* 82 26.
 τῶν*: τῶν ἐν 86 26. ὥστε*: ὡς δὲ 93 10. συνοικί-
 σας*: συνοικήσας 96 27. προέπεσεν*: προσέπεσεν
 28. διαδοχὴν?* 99 15. φίλιαν δὲ Ἀλεξάνδρου?*
 ἑταῖρος αὐτοῦς?* 103 32. δὲ*: τε 107 6. διακόψη*:
 διακόψει 112 26. φείσεσθαι*: φείσασθαι 114 5. πα-
 ραδοίη Dindorfius: παραδοῖ vel παραδιδοῖ 119 31. γε*:
 τε 122 7. ὠφελῶμαι?* 124 6. κτημάτων? an χου-
 σωμάτων?* 126 19. τε*: δὲ 131 6. ἐπιλάβοιτο?*
 134 17 et 139 2. οὐδὲ*: οὔτε 142 16. δυστυχεῖν δι-
 ἔθους?* nisi τοῦ mavis duplex 143 18. δὲ*: τε
 147 25. μήθ'*: μηδ' 148 15. ὦν*: παρ' ὦν 153 8.
 δίαιταν*: ὃ δίαιταν 30. ἐφορᾶν] μὴ δρᾶν Grotius
 154 4. ἄλλους?* 157 10. πρόεστι?* 160 32.
 πρὸς Dindorfius: περὶ 166 28. δίδωσι*: δίδωσι μὲν
 168 7. προαγαγῶν Dindorfius: παραγαγῶν 176 23. πα-
 ρεγίνοντο*: παρεγέροντο 178 4. συνεισέπιπτον?*
 23. αὐτὸς*: αὐτὸν 199 8. καθ' ὑμῶν suspecta 13.

Handwritten notes in Greek script, likely a library or collection stamp, partially obscured by the page's binding and the main text.

ἦν*: ἐν 200 1. Τύριοι συγχοῦς μὲν?* 9. αὐτῶν τὰ?*
 216 4. ἑώρα 218 29. οἷς?* 240 20. δὴ*: δὲ.
 cf. 246 1. 245 16. δὲ*: τε 255 20. τῶ*: τῶν
 260 5. ὑπὸ*: ἀπὸ 278 23. ἐμὴν ὄρμηγν?* 281 25.
 τῶ Ἀργίππα πλούτῳ*: τῶν Ἀργίππα πλούτων 295 3.
 φύσει τε ὄχυρόν?* 298 12. κὰν*: καὶ 301 17. τὸν
 μὲν*: μὲν τὸν 312 30. συνασπίζον; αὐτὸς γοῦν μέχρι?*
 314 2. ὅτε?* 21. προηκίσαντο?* 318 18. κατει-
 λημένον*: κατειλημμένον 319 20. συντάξασθαι*: συντά-
 ξασθαι 320 19. τρόπος?* 325 17. ἐπανέστησαν*:
 ἐπανίστησαν 327 3. ἐπιστρέφειν*: ἐπιστρέφειν 339 13.
 μελαίνας*: μέλανας 345 20. ὡς — πλῆθος] haec tran-
 sposui olim ante illa 21. δίχα — μυριάδες sita 350 6.
 τὰν?* 352 12. διαδοχὰς?* 354 2. ὁ Ἀλεξανδρείας?*
 an Ἀλεξάνδρεια?* 358 14. μὲν*: δὲ

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Η

ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΕΡΙ ΑΛΩΣΕΩΣ

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Ἐπειδὴ τὸν Ἰουδαίων πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον συ- (1)
στάντα μέγιστον οὐ μόνον τῶν καθ' ἡμᾶς, σχεδὸν δὲ
καὶ ὧν ἀκοῇ παρειλήφμεν ἢ πόλεων πρὸς πόλεις ἢ
ἔθνῶν ἔθνεσι συρραγόντων, οἱ μὲν οὐ παρατυχόντες τοῖς
5 πράγμασιν, ἀλλ' ἀκοῇ συλλέγοντες εἰκαῖα καὶ ἀσύμ-
φωνα διηγήματα, σοφιστικῶς ἀναγράφουσιν, οἱ παρα-
γεγόμενοι δὲ ἢ κολακείᾳ τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἢ μίσει τῇ
πρὸς Ἰουδαίους καταψεύδονται τῶν πραγμάτων, πε-
ριέχει δὲ αὐτοῖς ὅπου μὲν κατηγορίαν ὅπου δὲ ἐγκώ-
10 μιον τὰ συγγράμματα, τὸ δ' ἀκριβὲς τῆς ἱστορίας οὐδα-
μοῦ, προσηύμενον ἐγὼ τοῖς κατὰ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμο-
νίαν, Ἑλλάδι γλώσσει μεταβαλὼν, ἃ τοῖς ἄνω βαρβάροις
τῇ πατρίᾳ συντάξας ἀπέπεμψα πρότερον, ἀφηγήσα-
σθαι, Ἰώσηπος Ματθίου παῖς, γένει Ἑβραῖος ἐξ
15 Ἱεροσολύμων, ἱερεὺς, αὐτὸς τε Ῥωμαίους πολεμήσας
τὰ πρῶτα καὶ τοῖς ὕστερον παρατυχῶν ἐξ ἀνάγκης.
γενομένου γάρ, ὡς ἔφην, μεγίστου τοῦδε τοῦ κινήμα- 2
τος, ἐν Ῥωμαίοις μὲν ἐνόσει τὰ οἰκεία, Ἰουδαίων δὲ
τὸ νεωτερίζον τότε τεταραγμένοις ἐπανεῖστη τοῖς και-
20 ροῖς, ἀκμάζον κατὰ τε χεῖρα καὶ χρήμασιν, ὡς δι'
ὑπερβολὴν θορυβῶν τοῖς μὲν ἐν ἐλπίδι κτήσεως τοῖς

δ' ἐν ἀφαιρέσεως δέει γίνεσθαι τὰ πρὸς τὴν ἀνατολήν, ἐπειδὴ Ἰουδαῖοι μὲν ἅπαν τὸ ὑπὲρ Εὐφράτην ὁμόφυλον συνεπαρθήσεσθαι σφίσιν ἤλπισαν, Ῥωμαίους δὲ οἱ τε γείτονες Γαλάται παρεκίνοον καὶ τὸ Κελτικὸν οὐκ ἠρέ-
 5 μαι, μετὰ δὲ ἦν πάντα θορύβων μετὰ Νέρωνα, καὶ πολλοὺς μὲν βασιλειᾶν ὁ καιρὸς ἀνέπειθε, τὰ στρατιω-
 τικὰ δὲ ἦρα μεταβολῆς ἐλπίδι λημμάτων. ἄτοπον οὖν ἠγησάμην περιδεῖν πλαζομένην ἐπὶ τηλικούτοις πράγ-
 10 μασι τὴν ἀλήθειαν, καὶ Πάρθους μὲν καὶ Βαβυλω-
 νίους Ἀράβων τε τοὺς ποροστάτας καὶ τὸ ὑπὲρ Εὐ-
 φράτην ὁμόφυλον ἡμῖν Ἀδιαβηνοὺς τε γινῶναι διὰ
 τῆς ἐμῆς ἐπιμελείας ἀκριβῶς ὅθεν τε ἤρξατο καὶ δι'
 ὅσων ἐχώρησε παθῶν ὁ πόλεμος καὶ ὅπως κατέστρεψεν,
 ἀγνοεῖν δὲ Ἕλληνας ταῦτα καὶ Ῥωμαίων τοὺς μὴ
 ἐπιστρατευσαμένους, ἐντυγχάνοντας ἢ κολακείαις ἢ
 15 πλάσμασι.

3 καίτοι γε ἱστορίας αὐτὰς ἐπιγράφειν τολμῶσιν, ἐν
 αἷς πρὸς τῷ μηδὲν ὑγιᾶς δηλοῦν καὶ τοῦ σκοποῦ δο-
 κοῦσιν ἕμοιγε διαμαρτάνειν. βούλονται γὰρ μεγάλους
 μὲν τοὺς Ῥωμαίους ἀποδεικνύειν, καταβάλλουσι δὲ
 20 αἰεὶ τὰ Ἰουδαίων καὶ ταπεινοῦσιν· οὐχ ὀρθῶ δὲ πῶς ἂν
 εἶναι μεγάλοι δοκοῖεν οἱ μικροὺς νενικηκότες· καὶ οὔτε
 τὸ μῆκος αἰδοῦνται τοῦ πολέμου οὔτε τὸ πλήθος τῆς
 καμούσης Ῥωμαίων στρατιᾶς οὔτε τὸ μέγεθος τῶν στρα-
 25 τηγῶν, οἱ πολλὰ περὶ τοῖς Ἱεροσολύμοις ἰδρώσαντες,
 οἴμαι, ταπεινουμένου τοῦ κατορθώματος αὐτοῖς ἀδο-
 ξοῦσιν.

4 οὐ μὴν ἐγὼ τοῖς ἐπαίρουσι τὰ Ῥωμαίων ἀντιφι-
 λονεικῶν αὐξάνειν τὰ τῶν ὁμοφύλων διέγων, ἀλλὰ τὰ
 μὲν ἔργα μετ' ἀκριβείας ἐκατέρωθεν διέξειμι, τοὺς δ' ἐπὶ
 30 τοῖς πράγμασι λόγους ἀνατίθημι τῇ διαθέσει, καὶ τοῖς
 ἔμμαντοῦ πάθει διδοὺς ἐπολοφύρεσθαι ταῖς τῆς πατρι-

δος συμφοραῖς. ὅτι γὰρ αὐτὴν στάσις οἰκεία καθείλε,
 καὶ τὰς Ῥωμαίων χεῖρας ἀκούσας καὶ τὸ πῦρ ἐπὶ τὸν
 ἅγιον ναὸν εἴλκυσαν οἱ Ἰουδαίων τύραννοι, μάρτυς
 αὐτὸς ὁ πορθήσας Τίτος Καῖσαρ, ἐν παντὶ τῷ πο-
 5 λέμῳ τὸν μὲν δῆμον ἐλέησας ὑπὸ τῶν στασιαστῶν
 φρουροῦμενον, πολλάκις δὲ ἐκὼν τὴν ἄλωσιν τῆς πό-
 λεως ὑπεριδέμενος, καὶ διδοὺς τῇ πολιορκίᾳ χρόνον
 εἰς μετάνοιαν τῶν αἰτίων. εἰ δὲ τις ὅσα πρὸς τοὺς
 τυράννους ἢ τὸ ληστρικὸν αὐτῶν κατηγορικῶς λέγομεν,
 10 τοῖς ἀτυχήμασι τῆς πατρίδος ἐπιστένοντες, συκοφαντοίη,
 διδόντω παρὰ τὸν τῆς ἱστορίας νόμον συγγνώμην τῷ
 πάθει· πόλιν γὰρ δὴ τῶν ὑπὸ Ῥωμαίους πασῶν τὴν
 ἡμετέραν ἐπὶ πλεῖστον τε εὐδαιμονίας συνέβη προελ-
 θεῖν καὶ πρὸς ἔσχατον συμφορῶν αὐθις καταπεσεῖν. τὰ
 15 γοῦν πάντων ἀπ' αἰῶνος ἀτυχήματα πρὸς τὰ Ἰουδαίων
 ἠττάσθαι μοι δοκεῖ κατὰ σύγκρισιν, καὶ τούτων αἰτιος
 οὐδεὶς ἀλλόφυλος, ὥστε ἀμήχανον ἦν ὀδυρῶν ἐπικρα-
 τεῖν. εἰ δὲ τις οἴκτου σκληρότερος εἴη δικαστής, τὰ μὲν
 20 πράγματα τῇ ἱστορίᾳ προσκρινέτω, τὰς δ' ὀλοφύσεις τῷ
 γράφοντι.

καίτοι γε ἐπιτιμήσαιμ' ἂν αὐτὸς δικαίως τοῖς Ἕλλη-
 5 νων λογίοις, οἱ τηλικούτων κατ' αὐτοὺς πραγμάτων γε-
 γρημένων, ἃ κατὰ σύγκρισιν ἐλαχίστους ἀποδείκνυσι
 τοὺς παλαιὸν πολέμους, τούτων μὲν κάθηται κριταὶ τοῖς
 25 φιλοτιμουμένοις ἐπηρεάζοντες, ὧν εἰ καὶ τῷ λόγῳ πλεο-
 νεκτοῦσι, λείπονται τῇ προαιρέσει, αὐτοὶ δὲ τὰ Ἀσσυ-
 ρίων ἢ τὰ Μήδων συγγράφουσιν ὥσπερ ἦττον καλῶς
 ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἀπηγγελέμενα. καίτοι
 30 τοσοῦτον τῆς ἐκείνων ἠττώσιν δυνάμει ἐν τῷ γρά-
 φειν ὅσον καὶ τῆς γνώμης. τὰ γὰρ καθ' αὐτοὺς ἐσπού-
 दाζον ἕκαστοι γράφειν, ὅπου καὶ τὸ παρατυχεῖν τοῖς
 πράγμασιν ἐποίει τὴν ἀπαγγελίαν ἐναργῆ καὶ τὸ ψεύ-

δεσθαι παρ' εἰδόσιν αἰσχρὸν ἦν. τό γε μὴν μνήμη τὰ
 μὴ προϊστορηθέντα διδόναι καὶ τὰ κατὰ τὸν ἴδιον χρό-
 νου τοῖς μεθ' ἑαυτὸν συνιστάνειν ἐπαίνου καὶ μαρτυρίας
 ἄξιον· φιλόπονος δὲ οὐχ ὁ μεταποιῶν οἰκονομίαν καὶ
 τάξιν ἄλλοτριαν, ἀλλ' ὁ μετὰ τοῦ καινὰ λέγειν καὶ τὸ
 σῶμα τῆς ἱστορίας κατασκευάζων ἴδιον. ἀγῶ μὲν ἀνα-
 λώμασι καὶ πόνοις μεγίστοις ἀλλόφυλος ὢν Ἑλλησί τε
 καὶ Ῥωμαίοις τὴν μνήμην τῶν κατορθωμάτων ἀνατί-
 θημι· τοῖς δὲ γνησίοις πρὸς μὲν τὰ λήμματα καὶ τὰς
 δίκας κέχηγεν εὐθέως τὸ στόμα καὶ ἡ γλῶσσα λέλυ- 10
 ται, πρὸς δὲ τὴν ἱστορίαν, ἔνθα χρὴ τάληθῆ λέγειν καὶ
 μετὰ πολλοῦ πόνου τὰ πράγματα συλλέγειν, περιφύων-
 ται, παρέντες τοῖς ἀσθενεστέροις καὶ μηδὲ γινώσκουσι
 τὰς πράξεις τῶν ἡγεμόνων γράφειν. τιμᾶσθω δὴ παρ'
 ἡμῖν τὸ τῆς ἱστορίας ἀληθές, ἐπεὶ παρ' Ἑλλησιν ἀμε- 15
 λείται.

6 ἀρχαιολογεῖν μὲν δὴ τὰ Ἰουδαίων, τίνες τε ὄντες
 καὶ ὅπως ἀπανέστησαν Αἰγυπτίαν, χώραν τε ὅσῃν ἐπήλ-
 θον ἀλώμενοι καὶ πόσα ἐξῆς κατέλαβον καὶ πῶς μετ-
 ανέστησαν, νῦν ἀκαιρον φήθηεν εἶναι καὶ ἄλλως περι- 20
 τόν, ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαίων πολλοὶ πρὸ ἐμοῦ τὰ τῶν προ-
 γόνων συνετάξαντο μετ' ἀκριβείας, καὶ τινες Ἑλλήνων
 ἐκεῖνα τῇ πατριῷ φωνῇ μεταβαλόντες οὐ πολὺ τῆς ἀλη-
 θείας διήμαρτον. ὅπου δὲ οἱ τε τούτων συγγραφεῖς
 ἐπαύσαντο καὶ οἱ ἡμέτεροι προφήται, τὴν ἀρχὴν ἐκεῖθεν 25
 ποιήσομαι τῆς συντάξεως. τούτων δὲ τὰ μὲν τοῦ κατ'
 ἑμαυτὸν πόλεμον διεξοδικώτερον καὶ μεθ' ὅσης ἂν ἐξερ-
 γασίας δύνωμαι δίειμι, τὰ δὲ προγενέστερα τῆς ἐμῆς ἡλι-
 7 κίας ἐπιδοραμῶ συντόμως, ὡς Ἀντίοχος ὁ κληθεὶς ἐπι-
 φανῆς ἔλων κατὰ κράτος Ἱεροσόλυμα καὶ κατασχὼν 30
 ἔτεσι τρισὶ καὶ μηνὶν ἕξ ὑπὸ τῶν Ἀσαμωναίων παι-
 δων ἐκβάλλεται τῆς χώρας, ἐπειδ' ὡς οἱ τούτων

ἔκγονοι περὶ τῆς βασιλείας διαστασιάσαντες εἴλκυσαν
 εἰς τὰ πράγματα Ῥωμαίους καὶ Πομπήιον, καὶ ὡς
 Ἡρώδης ὁ Ἀντιπάτρου κατέλυσε τὴν δυναστείαν αὐ-
 τῶν ἐπαγαγὼν Σόσσιον, ὅπως τε ὁ λαὸς μετὰ τὴν
 5 Ἡρώδου τελευτὴν κατεστασίασεν, Ἀγούστου μὲν
 Ῥωμαίων ἡγεμονεύοντος, Κορινθίου δὲ δ'αῖρου κατὰ
 τὴν χώραν ὄντος, καὶ ὡς ἔπει δωδεκάτῃ τῆς Νέρω-
 νος ἀρχῆς ὁ πόλεμος ἀνεροράγη, τὰ τε συμβάντα κατὰ
 Κεστίον, καὶ ὅσα παρὰ τὰς πρώτας ὁρμὰς ἐπήλθον οἱ
 10 Ἰουδαῖοι τοῖς ὅπλοις, ὅπως τε τὰς περιοίκους ἐτειχί-
 σαντο, καὶ ὡς Νέρων ἐπὶ τοῖς Κεστίου πταίσμασι δει-
 σασ περὶ τῶν ὅλων Ἰεσπασιανὸν ἐφίστησι τῷ πολέμῳ,
 καὶ ὡς οὗτος μετὰ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν παιδῶν εἰς τὴν
 Ἰουδαίων χώραν ἐνέβαλεν, ὅση τε χρώμενος Ῥωμαίων
 15 στρατιᾷ, καὶ ὅσοι σύμμαχοι ἐκόπησαν εἰς ὅλην τὴν Γα-
 λιλαίαν, καὶ ὡς τῶν πόλεων αὐτῆς ἄς μὲν κατὰ κράτος
 ἄς δὲ δι' ὁμολογίας ἔλαβεν. ἔνθα δὴ καὶ τὰ περὶ τῆς
 τῶν Ῥωμαίων ἐν πολέμοις εὐταξίας καὶ τὴν ἀσκησιν τῶν
 ταγματῶν, τῆς τε Γαλιλαίας ἐκατέρας τὰ διαστήματα καὶ
 20 τὴν φύσιν, καὶ τοὺς τῆς Ἰουδαίας ὄρους, ἔτι τε τῆς
 χώρας τὴν ἰδιότητα, λίμνας τε καὶ πηγὰς τὰς ἐν αὐτῇ,
 καὶ τὰ περὶ ἐκάστην πόλιν τῶν ἀλισκομένων πάθη μετ'
 ἀκριβείας, ὡς εἶδον ἢ ἔπαθον, δίειμι· οὐδὲ γὰρ τῶν
 ἑμαυτοῦ τι συμφορῶν ἀποκρύψομαι, μέλλων γε πρὸς
 25 εἰδότας εἶρεῖν. ἐπειδ' ὡς ἤδη καμνόντων Ἰουδαίοις τῶν
 πραγμάτων θνήσκει μὲν Νέρων, Ἰεσπασιανὸς δὲ ἐπὶ
 Ἱεροσολύμων ὠρμημένος ὑπὸ τῆς ἡγεμονίας ἀνθέλλεται·
 τὰ τε γενόμενα περὶ ταύτης αὐτῷ σημεῖα, καὶ τὰς ἐπὶ
 Ῥώμης καταβάσεις, καὶ ὡς αὐτὸς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν
 30 ἄκων αὐτοκράτωρ ἀποδείκνυται, καὶ ὡς τούτου ἀπο-
 χωρήσαντος ἐπὶ διοικήσει τῶν ὅλων εἰς τὴν Αἴγυπτον
 ἐστασιάσθη τὰ Ἰουδαίων, ὅπως τε ἐπανέστησαν αὐ-

τοῖς οἱ τύραννοι, καὶ τὰς τούτων πρὸς ἀλλήλους διαφο-
 10 ράς, καὶ ὡς ἄρας ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου Τίτος δεύτερον
 εἰς τὴν χώραν ἐνέβαλεν, ὅπως τε τὰς δυνάμεις καὶ ὅπου
 καὶ πόσας συνήγαγε, καὶ ὅπως ἐκ τῆς στάσεως ἡ πόλις
 διέκειτο παρόντος αὐτοῦ, προσβολὰς τε ὅσας ἐποίησατο 5
 καὶ πόσα χῶματα, περιβόλους τε τῶν τριῶν τειχῶν
 καὶ τὰ μέτρα τούτων, τὴν τε τῆς πόλεως ὀχυρότητα
 καὶ τοῦ ἱεροῦ καὶ τοῦ ναοῦ τὴν διάθεσιν, ἔτι δὲ καὶ τού-
 των καὶ τοῦ βωμοῦ τὰ μέτρα, πάντα μετ' ἀκριβείας,
 ἔδη τε ἑορτῶν ἕνια καὶ τὰς ἑπτὰ ἀγνείας καὶ τὰς τῶν 10
 ἱερέων λειτουργίας, ἔτι δὲ τὰς ἐσθῆτας τῶν ἱερέων
 καὶ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ οἶον ἦν τοῦ ναοῦ τὸ ἅγιον, οὐδὲν
 οὔτε ἀποκρυπτόμενος οὔτε προστιθεὶς τοῖς πεφωραμέ-
 11 νοις. ἔπειτα διέξιμι τὴν τε τῶν τυράννων πρὸς τοὺς
 ὁμοφύλους ὁμότητα καὶ τὴν Ῥωμαίων φειδῶ πρὸς τοὺς 15
 ἀλλοφύλους, καὶ ὅσας Τίτος σῶσαι τὴν πόλιν καὶ τὸν
 ναὸν ἐπιθυμῶν ἐπὶ δεξιᾷ τοὺς στασιάζοντας προνα-
 λέσατο. διακρινῶ δὲ τὰ πάθη τοῦ δήμου καὶ τὰς συμ-
 φοράς, ὅσα τε ὑπὸ τοῦ πολέμου καὶ ὅσα ὑπὸ τῆς στά-
 σεως καὶ ὅσα ὑπὸ τοῦ λιμοῦ κακωθέντες ἐάλωσαν. πα- 20
 ραλείψω δὲ οὐδὲ τὰς τῶν ἀυτομόλων ἀτυχίας, οὐδὲ τὰς
 τῶν αἰχμαλώτων κολάσεις, ὅπως τε ὁ ναὸς ἄκοντος
 ἐνεπρήσθη Καίσαρος, καὶ ὅσα τῶν ἱερῶν κειμηλίων ἐκ
 τοῦ πυρὸς ἠρπάγη, τὴν τε τῆς ὅλης πόλεως ἄλωσιν, καὶ
 τὰ πρὸ ταύτης σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν 25
 τῶν τυράννων, τῶν τε ἀνδραποδισθέντων τὸ πλῆθος,
 καὶ εἰς ἣν ἕκαστοι τύχην διενεμήθησαν, καὶ ὡς Ῥωμαῖοι
 μὲν ἐπέξηλθον τὰ λείψανα τοῦ πολέμου καὶ τὰ ἐρύματα
 τῶν χωρίων καθείλον, Τίτος δὲ πᾶσαν ἐπελθὼν τὴν χώ-
 ραν κατεστήσατο, τὴν τε ὑποστροφὴν αὐτοῦ τὴν εἰς Ἰτα- 30
 λίαν καὶ τὸν θρίαμβον.

12 ταῦτα πάντα περιλαβὼν ἐν ἑπτὰ βιβλίοις, καὶ μηδε-

μίαν τοῖς ἐπισταμένοις τὰ πράγματα καὶ παρατυχοῦσι τῷ
 πολέμῳ καταλιπὼν ἢ μίμψως ἀφορμὴν ἢ κατηγορίας,
 τοῖς γε τὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶσιν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἡδονὴν,
 ἀνέγραψα. ποιήσομαι δὲ ταύτην τῆς ἐξηγήσεως ἀρχὴν ἢν
 5 καὶ τῶν κεφαλαίων ἐποίησάμην.

στάσεως τοῖς δυνατοῖς Ἰουδαίων ἐμπεσοῦσης καθ' 1
 ὃν καιρὸν Ἀντίοχος ο κληθεὶς ἐπιφανῆς διεφέρετο περὶ
 ὅλης Συρίας πρὸς Πτολεμαῖον τὸν ἕκτον (ἢ φιλοτιμία δ'
 ἦν αὐτοῖς περὶ θυναστείας, ἐκάστου τῶν ἐν ἀξιώματι μὴ
 10 φέροντος τοῖς ὁμοίοις ὑποτετάχθαι), Ὀνίας μὲν εἰς τῶν
 ἀρχιερέων ἐπικρατήσας ἐξέβαλε τῆς πόλεως τοὺς Τωβία
 νίους, οἳ δὲ καταφυγόντες πρὸς Ἀντίοχον ἰκέτευσαν αὐ-
 τοῖς ἡγεμόσι χρώμενον εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰσβαλεῖν. πεί-
 θεται ὁ βασιλεὺς ὠρμημένος πάλαι, καὶ μετὰ πλείστης
 15 δυνάμεως αὐτὸς ὁρμήσας τὴν τε πόλιν αἰρεῖ κατὰ κράτος
 καὶ πολὺ τι πλῆθος τῶν Πτολεμαίῳ προσεχόντων ἀνείλε,
 ταῖς τε ἀρπαγαῖς ἀνέδην ἐπαφείς τοὺς στρατιώτας αὐ-
 τὸς καὶ τὸν ναὸν ἐσύλησε, καὶ τὸν ἐνδεδεχισμὸν τῶν
 καθ' ἡμέραν ἐναγισμῶν ἐπανσεν ἐπ' ἔτη τρία καὶ μῆ-
 20 νας ἕξ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ὀνίας πρὸς Πτολεμαῖον δια-
 φυγῶν, καὶ παρ' αὐτοῦ λαβὼν τόπον ἐν τῷ Ἡλιοπολίτη
 νομῷ, πολίχνην τε τοῖς Ἱεροσολύμοις εἰκασμένην καὶ
 ναὸν ἔκτισεν ὁμοιον· περὶ οὗ αὐθις κατὰ χώραν δη-
 λώσομεν.

25 Ἀντίοχῳ γε μὴν οὔτε τὸ παρ' ἐλπίδα κρατῆσαι τῆς 2
 πόλεως οὔθ' αἱ ἀρπαγαὶ καὶ ὁ τοσοῦτος φόνος ἤρκεσεν,
 ὑπὸ δὲ ἀκρασίας παθῶν, καὶ κατὰ μνήμην ὧν περὶ τὴν
 πολιορκίαν ἐπαθεν, ἠνάγκαζεν Ἰουδαίους, καταλύσαν-
 τας τὰ πάτρια, βρέφη τε αὐτῶν φυλάττειν ἀπερίτμητα
 30 καὶ σὺς ἐπιθύειν τῷ βωμῷ· πρὸς ἃ ἅπαντες μὲν ἠπεί-
 θουν, ἐσφάττοντο δὲ οἱ δοκιμώτατοι. καὶ Βακχίδης ὁ
 πεμφθεὶς ὑπ' Ἀντίοχου φρούραρχος, τῇ φυσικῇ προσ-

λαβὼν ὁμοίητι τὰ ἀσεβῆ παραγγέλματα, παρανομίας οὐδεμίαν παρέλιπεν ὑπερβολὴν, καὶ κατ' ἄνδρα τοὺς ἀξιολόγους αἰκίζόμενος, καὶ κοινῇ καθ' ἡμέραν ἐνδεικνύμενος ὄψιν ἀλώσεως τῇ πόλει, μέχρι ταῖς ὑπερβολαῖς τῶν ἀδικημάτων τοὺς πάσχοντας εἰς ἀμύνης τόλμαν ἤρῆθισε.

3 Ματθίας γοῦν υἱὸς Ἀσαμωναίου, τῶν ἱερέων εἷς, ἀπὸ κώμης Μωδεῖν ὄνομα, συνασπίσας μετὰ χειρὸς οἰκείας (πέντε γὰρ υἱεῖς ἦσαν αὐτῷ) Ποπίσιν ἀναιρεῖ τὸν Βακχίδην· καὶ παραχρῆμα μὲν δείσας τὸ πλήθος τῶν φρουρῶν εἰς τὰ ὄρη καταφεύγει, προσγενομένων δὲ ἀπὸ τοῦ δήμου πολλῶν αὐτῷ ἀναθαρρήσας κάτεισι, καὶ συμβαλὼν μάχῃ νικᾷ τοὺς Ἀντίοχου στρατηγούς καὶ τῆς Ἰουδαίας ἐξελαύνει. παρελθὼν δὲ ἀπὸ τῆς εὐπραγίας εἰς δυναστείαν, καὶ διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ἄλλοφύλων ἄρξας τῶν σφετέρων ἐκόντων, τελευταῖα Ἰούδα τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν παιδῶν καταλιπὼν τὴν ἀρχήν.

4 ὁ δὲ (οὐδὲ γὰρ ἠρεμήσειν Ἀντίοχον ὑπελάμβανε) τὰς τε ἐπιχωρίους συνεκρότει δυνάμεις, καὶ πρὸς Ῥωμαίους πρῶτος ἐποίησατο φιλίαν, καὶ τὸν Ἐπιφανῆ πάλιν εἰς τὴν χώραν εἰσβαλόντα μετὰ καρτερᾶς πληγῆς ἀνέστειλεν. ἀπὸ δὲ θερμοῦ τοῦ κατορθώματος ὤρμησεν ἐπὶ τὴν ἐν τῇ πόλει φρουράν (οὓπω γὰρ ἐκέκοπτο), καὶ ἐκβαλὼν ἀπὸ τῆς ἄνω πόλεως συνωθεῖ τοὺς στρατιώτας εἰς τὴν κάτω (τοῦτο δὲ τοῦ ἄστεως τὸ μέρος ἄκρα κέκληται), κυριεύσας δὲ τοῦ ἱεροῦ τὸν τε χῶρον ἐκάθηρε πάντα καὶ περιετείχισε, καὶ τὰ πρὸς τὰς λειτουργίας σκευὴ καινὰ κατασκευάσας εἰς τὸν ναὸν εἰσήνεγκεν ὡς τῶν προτέρων μεμισμένων, βωμόν τε ὠκοδόμησεν ἕτερον καὶ τῶν ἐναρισμῶν ἤρξατο. λαμβανούσης δὲ ἄρτι τὸ ἱερὸν κατάστημα τῆς πόλεως, τελευταῖα μὲν Ἀντίοχος, κληρονόμος δὲ τῆς

βασιλείας αὐτοῦ καὶ τῆς πρὸς Ἰουδαίους ἀπεχθείας ὁ υἱὸς Ἀντίοχος γίνεται.

συναγαγὼν οὖν πεζῶν μυριάδας πέντε, ἱππεῖς δὲ εἰς πεντακισχιλίους, ἐλέφαντας δὲ ὄγδοήκοντα, ἐμβάλλει διὰ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν ὄρεινήν. Βηθσοῦράν μὲν οὖν πόλιν ἀφίει, κατὰ δὲ τὸν τόπον ὃς καλεῖται Βεθζαχαρίας, στενῆς οὖσης τῆς παρόδου, Ἰούδας ὑπήντα μετὰ τῆς δυνάμεως. πρὶν δὲ συνάψαι τὰς φάλαγγας, Ἐλεάζαρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ προιδὼν τὸν ὑψηλότατον τῶν ἐλεφάντων πύργῳ τε μεγάλῳ καὶ περιχρῦσοις προτειχίσμασι κεκοσμημένον, ὑπολαβὼν ἐπ' αὐτοῦ τὸν Ἀντίοχον εἶναι, τῶν τε ἰδίων προεκτρέχει πολὺ καὶ διακόψας τὸ στίφος τῶν πολεμίων ἐπὶ τὸν ἐλέφαντα διήρυσεν. ἐφικέσθαι μὲν οὖν τοῦ δοκοῦντος εἶναι βασιλέως οὐχ οἷός τε ἦν διὰ τὸ ὕψος· ὁ δὲ τὸ θηρίον ὑπὸ τὴν γαστέρα πλήξας ἐπικατέσεισεν ἑαυτῷ καὶ συντριβεῖς ἐτελεύτησε, μηδὲν πλέον δράσας τοῦ μεγάλῳ ἐπιβαλέσθαι, θήμενος εὐκλείας ἐν δευτέρῳ τὸ ζῆν. ὁ γὰρ μὴν κυβερνῶν τὸν ἐλέφαντα ἰδιώτης ἦν· κὰν εἰ συνέβη δὲ εἶναι τὸν Ἀντίοχον, οὐδὲν πλέον ἤρυσεν ἂν ὁ τολμήσας τοῦ δοκεῖν ἐπ' ἐλπίδι μόνῃ λαμπροῦ κατορθώματος ἐλέσθαι τὸν θάνατον. γίνεται δὲ καὶ κληδὼν τὰδελφῷ τῆς ὅλης παρατάξεως· καρτερῶς μὲν γὰρ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ μέχρι πολλοῦ διηγωνίσαντο, πλήθει δὲ ὑπερέχοντες οἱ βασιλικοὶ καὶ δεξιᾷ χρησάμενοι τύχη κρατοῦσι. καὶ πολλῶν ἀναιρεθέντων τοὺς λοιποὺς ἔχων Ἰούδας εἰς τὴν Γοφνιτικὴν τοπαρχίαν φεύγει. Ἀντίοχος δὲ παρελθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ καθίσας ὀλίγας ἡμέρας ἐν αὐτῇ, κατὰ σπάνιν τῶν ἐπιτηδείων ἀπανίσταται, καταλιπὼν μὲν φρουράν ὅσῃν ἀποχρήσειν ὑπελάμβανε, τὴν δὲ λοιπὴν δύνάμιν ἀπαγαγὼν χειμεριοῦσαν εἰς τὴν Συρίαν.

πρὸς δὲ τὴν ὑποχώρησιν τοῦ βασιλέως Ἰούδας οὐκ 6

ἠρέμει, προσγενομένων δ' ἐκ τοῦ ἔθνους πολλῶν, καὶ τοὺς διασωθέντας ἐκ τῆς μάχης ἐπισυγκροτήσας, κατὰ κώμην Ἀδασάν συμβάλλει τοῖς Ἀντιόχου στρατηγοῖς, καὶ φανείς ἄριστος κατὰ τὴν μάχην πολλοὺς τε τῶν πολεμίων ἀποκτείνας ἀναιρεῖται. καὶ μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ἐπιβουλευθεὶς ὑπὸ τῶν τὰ Ἀντιόχου φρονούντων τελευτᾷ.

2 διαδεξάμενος δὲ τοῦτον ὁ ἀδελφὸς Ἰωνάθης τὰ τε ἄλλα πρὸς τοὺς ἐπιχωρίους διὰ φυλακῆς ἤγεν ἑαυτόν, καὶ τῇ πρὸς Ῥωμαίους φιλίᾳ τὴν ἀρχὴν ἐκρατύνατο, πρὸς 10 τε τὸν Ἀντίοχον παῖδα διαλλαγὰς ἐποιήσατο. οὐ μὴν τι τούτων ἤρκεσεν αὐτῷ πρὸς ἀσφάλειαν. Τρύφων γὰρ ὁ τύραννος, ἐπίτροπος μὲν ὦν τοῦ Ἀντιόχου παιδός, ἐπιβουλεύων δ' αὐτῷ καὶ πρόσθεν ἀποσκηνάζεσθαι τοὺς φίλους αὐτοῦ πειρώμενος, ἤκοντα τὸν Ἰωνάθην 15 σὺν ὀλίγοις εἰς Πτολεμαῖδα πρὸς Ἀντίοχον δόλω συλλαμβάνει, καὶ δῆσας ἐπὶ Ἰουδαίων στρατεύει· εἴτ' ἀπελαθεὶς ὑπὸ τοῦ Σίμωνος, ὃς ἦν ἀδελφὸς τοῦ Ἰωνάθου, καὶ πρὸς τὴν ἤτταν ὠργισμένος κτείνει τὸν Ἰωνάθην. 20

2 Σίμων δὲ γενναίως ἀφηγούμενος τῶν πραγμάτων αἰρεῖ μὲν Γάζαρά τε καὶ Ἰόπην καὶ Ἰάμνιαν τῶν προσοίκων, κατέσκαψε δὲ καὶ τὴν Ἄκραν τῶν φρουρῶν κρατήσας. αὐθις δὲ γίνεται καὶ Ἀντιόχῳ σύμμαχος κατὰ Τρύφωνα, ὃν ἐν Δώροις πρὸ τῆς ἐπὶ Μήδους στρατείας 25 ἐπολιόρκει. ἀλλ' οὐκ ἐδυσώπησε τὴν τοῦ βασιλέως πλεονεξίαν, συνεξελὼν Τρύφωνα· μετ' οὐ πολὺ γὰρ Ἀντίοχος Κενδεβαῖον τὸν αὐτοῦ στρατηγὸν μετὰ δυνάμεως δηώσοντα τὴν Ἰουδαίαν ἔπεμψε καὶ καταδουλωσόμενον Σίμωνα. ὁ δὲ, καίτοι γηραιὸς ὢν, νεανικώτερον 30 ἀφηγήσατο τοῦ πολέμου· τοὺς μέντοι γε νίεις ἐπ' αὐτὸν μετὰ τῶν ἐρωμενεστάτων προεκπέμπει, αὐτὸς δὲ μοι-

ραν τῆς δυνάμεως ἀναλαβὼν ἐπήει κατ' ἄλλο μέρος. πολλοὺς δὲ πολλαχοῦ κὰν τοῖς ὄρεσι προλοχίσας πάσαις κρατεῖ ταῖς ἐπιβολαῖς. καὶ νικήσας λαμπρῶς ἀρχιερεὺς ἀποδείκνυται, καὶ τῆς τῶν Μακεδόνων ἐπικρατείας μετὰ ἑκατὸν καὶ ἑβδομήκοντα ἔτη Ἰουδαίους ἀπαλλάττει.

θνήσκει δὲ καὶ αὐτὸς ἐπιβουλευθεὶς ἐν συμποσίῳ 3 ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ γαμβροῦ, ὃς αὐτοῦ τὴν τε γυναῖκα καὶ τοὺς δύο παῖδας ἐγκαθεύρξας ἐπὶ τὸν τρίτον Ἰωνάνην, ὃς καὶ Ἰρκανὸς ἐκαλεῖτο, τοὺς ἀναιρήσοντας ἔπεμψε. προγνοὺς δὲ τὴν ἐφοδὸν ὁ νεανίσκος παραγενέσθαι εἰς τὴν πόλιν ἠπέιγετο, πλείστον τῷ λαῷ πεποιδῶς κατὰ τε μνήμην τῶν πατρῶων κατορθωμάτων καὶ μῖσος τῆς Πτολεμαίου παρανομίας. ὠρμησε δὲ καὶ Πτολεμαῖος εἰσελθεῖν κατ' ἑτέραν πύλην, ἐξεκρούσθη γε μὴν ὑπὸ τοῦ δήμου ταχέως, δεδεγμένων ἤδη τὸν Ἰρκανόν. καὶ ὁ μὲν παραχοῆμα ἀνεχώρησεν ἐπὶ τι τῶν ὑπὲρ Ἰεριχοῦντος ἐρουμάτων, ὃ Δαγῶν καλεῖται· κοιμώμενος δὲ τὴν πατρῶων ἀρχιερωσύνην Ἰρκανός, καὶ θύσας τῷ θεῷ, μετὰ 20 τάχους ἐπὶ Πτολεμαῖον ὠρμησε, τιμωρήσων τῇ μητρὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς.

προσβαλὼν δὲ τῷ φρουρίῳ τὰ μὲν ἄλλα κρείττων 4 ἦν, ἠττάτο δὲ δικαίου πάθους. ὁ γὰρ Πτολεμαῖος ὁπότε καταπονοῖτο, τὴν τε μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ προανάγων ἐπὶ τοῦ τείχους εἰς εὐσύνοπτον ἠμίξετο, καὶ διακηρυμιεῖν, εἰ μὴ θάπτον ἀπανασταίῃ, διηπείλει. πρὸς 25 ἂ τὸν μὲν Ἰρκανὸν ὀργῆς πλείων οἶκτος εἰσῆει καὶ δέος, ἢ δὲ μήτηρ οὐδὲν οὔτε πρὸς τὰς αἰκίας οὔτε πρὸς τὸν ἀπειλούμενον αὐτῇ θάνατον ἐνδιδοῦσα χείρας ὤρεγε, καὶ κατηντιβόλει τὸν παῖδα μὴ πρὸς τὴν αὐτῆς ὕβριν ἐπικλασθέντα φείσασθαι τοῦ δυσσεβοῦς, ὡς αὐτῇ γε κρείττονα τὸν ἐν Πτολεμαίου θάνατον ἀθανασίας εἶναι,

διδόντος δίκας ἐφ' οἷς εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν παρηγόμησεν.
ὁ δὲ Ἰωάννης ὅποτε μὲν ἐνθυμηθεῖν τὸ παράστημα τῆς
μητρὸς καὶ κατακούσειε τῆς ἰκεσίας, ὄρητο προσβα-
λεῖν, ἐπεὶ δὲ κατίδοι τυπτομένην τε καὶ σπαραττομέ-
νην, ἐθελύνετο καὶ τοῦ πάθους ὄλος ἦν. τριβουμένης 5
δὲ διὰ ταῦτα τῆς πολιορκίας ἐπέστη τὸ ἄργον ἔτος,
ὃ κατὰ ἑπταετίαν ἀργεῖται παρὰ Ἰουδαίους ὁμοίως ταῖς
ἑβδομάσιν ἡμέραις. κὰν τούτῳ Πτολεμαῖος ἀνεθεῖς τῆς
πολιορκίας ἀναιρεῖ τοὺς ἀδελφοὺς Ἰωάννου σὺν τῇ μη-
τρὶ, καὶ φεύγει πρὸς Ζήνωνα τὸν ἐπικληθέντα Κοτυλᾶν· 10
Φιλαδελφείας δ' ἦν τύραννος.

5 Ἀντίοχος δὲ κατ' ὄργην ὧν ὑπὸ Σίμωνος ἐπαθε στρα-
τεύσας εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἐπολιόρκει τὸν Ὑρκανόν, προσκα-
θεζόμενος τοῖς Ἱεροσολύμοις. ὁ δὲ τὸν Δαβίδου τάφον
ἀνοίξας, ὃς δὴ πλουσιώτατος βασιλέων ἐγένετο, καὶ ὑφε- 15
λόμενος ὑπὲρ τρισχίλια τάλαντα χρυμάτων, τὸν τε Ἀν-
τίοχον ἀπαρίστησι τῆς πολιορκίας πείσας τριακοσίοις τα-
λάντοις, καὶ δὴ καὶ ξενοτροφεῖν πρῶτος Ἰουδαίων ἐκ τῆς
περιουσίας ἤρξατο.

6 αὐθις γε μὴν ὡς Ἀντίοχος ἐπὶ Μήδους στρατεύσας 20
καιρὸν ἀμύνης αὐτῷ παρεῖχεν, εὐθέως ὄρησεν ἐπὶ τὰς ἐν
Συρίᾳ πόλεις, κενᾶς, ὅπερ ἦν, τῶν μαχηματέρων ὑπολαμ-
βάνων ἐνόησεν. Μηδάβην μὲν οὖν καὶ Σαμαίαν ἅμα
ταῖς πλησίον, ἔτι δὲ Σίκιμα καὶ Γαριζὴν αὐτὸς αἰρεῖ· πρὸς 25
αἷς τὸ Χουθαίων ἔθνος, οἱ περιώκουν τὸ εἰκασθέν τῷ ἐν
Ἱεροσολύμοις ἱερῷ. αἰρεῖ δὲ καὶ τῆς Ἰδουμαίας ἄλλας τε
7 οὐκ ὀλίγας καὶ Ἀδωρεὸν καὶ Μάρισσαν. προελθὼν δὲ
καὶ μέχρι Σαμαρείας, ἐνθα δὴ νῦν ἔστι Σεβαστὴ πόλις
ὑφ' Ἡρώδου κτισθεῖσα τοῦ βασιλέως, καὶ πάντοθεν αὐ-
τὴν ἀποτειχίσας, τοὺς υἱεὶς ἐπέστησε τῇ πολιορκίᾳ, Ἀρι- 30
στόβουλον καὶ Ἀντίγονον· ὧν οὐδὲν ἀνιέντων, λιμοῦ
μὲν εἰς τοσοῦτον προῆλθον οἱ κατὰ τὴν πόλιν ὡς ἄψα-

σθαι καὶ τῶν ἀηδεστάτων, ἐπεκαλοῦντο δὲ βοηθὸν Ἀν-
τίοχον τὸν ἐπικληθέντα Ἀσπένδιον. κἀκεῖνος ἐτοίμως
ὑπακούσας ὑπὸ τῶν περὶ Ἀριστόβουλον ἡττάται. καὶ ὁ
μὲν μέχρι Σκυθοπόλεως διωχθεὶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν ἐκ-
5 φεύγει, οἱ δ' ἐπὶ τῆς Σαμαρείας ὑποστρέψαντες τὸ τε
πλήθος πάλιν εἰς τὸ τεῖχος συγκλείουσι, καὶ τὴν πόλιν
ἐλόντες αὐτὴν τε κατασκάπτουσι καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας
ἐξηνδραποδίσαντο. προχωρούντων δὲ τῶν κατορθωμά-
των τὴν ὁρμὴν οὐ κατέψυξαν, ἀλλὰ προελθόντες ἅμα τῇ
10 δυνάμει μέχρι τῆς Σκυθοπόλεως ταύτην τε κατέδραμον,
καὶ τὴν ἐντὸς Καρμήλου τοῦ ὄρους χώραν ἅπασαν κατε-
νεύμαντο.

πρὸς δὲ τὰς εὐπραγίας αὐτοῦ τε Ἰωάννου καὶ τῶν 8
παίδων φθόνος ἐγείρει στάσιν τῶν ἐπιχωρίων, καὶ πολ-
15 λοι κατ' αὐτῶν συνελθόντες οὐκ ἠρέμουν, μέχρι καὶ
πρὸς φανερὸν πόλεμον ἐκριπισθέντες ἡττῶνται. τὸ λοι-
πὸν δ' ἐπιβιὸς ἐν εὐδαιμονίᾳ Ἰωάννης, καὶ τὰ κατὰ τὴν
ἀρχὴν κάλλιστα διοικήσας ἐν τρισὶ καὶ τριάκοντα ὄλοις
ἔτεσιν, ἐπὶ πέντε υἱέσι τελευτᾷ, μακαριστότατος ὄντως
20 καὶ κατὰ μῆδεν ἑάσας ἐφ' ἑαυτῷ μεμφθῆναι τὴν τύχην.
τρία γοῦν τὰ κρατιστεύοντα μόνος εἶχε, τὴν τε ἀρχὴν
τοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἀρχιερωσύνην καὶ προφητείαν·
ὠμίλει γὰρ αὐτῷ τὸ δαιμόμιον ὡς μῆδεν τῶν μελλόν-
των ἀγνοεῖν, ὃς γε καὶ περὶ δύο τῶν πρεσβυτάτων
25 υἱῶν, ὅτι μὴ διαμενοῦσι κύριοι τῶν πραγμάτων, προεῖδέ
τε καὶ προεφήτευσεν· ὧν τὴν καταστροφὴν ἄξιον ἀφη-
γήσασθαι, παρ' ὅσον τῆς πατρῴας εὐδαιμονίας ἀπέ-
κλιναν.

μετὰ γὰρ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ὁ πρεσβύτερος 3
30 αὐτῶν Ἀριστόβουλος, τὴν ἀρχὴν εἰς βασιλείαν μεταθείς,
περιτίθεται μὲν διάδημα πρῶτος μετὰ τετρακοσιοστὸν καὶ
ἑβδομηκοστὸν πρῶτον ἔτος, πρὸς δὲ μῆνας τρεῖς, ἐξ οὗ

κατήλθεν ὁ λαὸς εἰς τὴν χώραν ἀπαλλαγείς τῆς ἐν Βαβυλωνί δουλείας· τῶν δὲ ἀδελφῶν τὸν μὲν μεθ' ἑαυτὸν Ἀντίγονον (ἐδόκει γὰρ ἀγαπᾶν) ἤγειν ἰσοτίμως, τοὺς δ' ἄλλους εἰργνυσι δῆσας. δεσμὴ δὲ καὶ τὴν μητέρα διενεχθεῖσαν περὶ τῆς ἐξουσίας (ταύτην γὰρ δὴ κυρίαν τῶν ὄλων ὁ Ἰωάννης ἀπολελοῖπει), καὶ μέχρι τοσαύτης ὀμότητος προῆλθεν ὥστε καὶ λιμῶ διαφθεῖραι δεδεμένην.

2 περιέροχεται δὲ αὐτῷ ἢ τίσις εἰς τὸν ἀδελφὸν Ἀντίγονον, ὃν ἠγάπα τε καὶ τῆς βασιλείας κοινωνὸν εἶχε· 10 κτείνει γὰρ καὶ τοῦτον ἐκ διαβολῶν, ὡς οἱ πονηροὶ τῶν κατὰ τὸ βασίλειον ἐνεσκευάσαντο. τὰ μὲν οὖν πρῶτα διηπίσται τοῖς λεγομένοις ὁ Ἀριστόβουλος, ἅτε δὴ καὶ τὸν ἀδελφὸν ἀγαπᾶν καὶ διδοὺς φθόνῳ τὰ πολλὰ τῶν λογοποιουμένων· ὡς δ' ὁ Ἀντίγονος λαμπρὸς ἀπὸ τῆς 15 στρατείας ἦλθεν εἰς τὴν ἑορτὴν ἐν ἣ σκηνοποιεῖσθαι πάτριον τῷ θεῷ, συνέβη μὲν κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας νόσῳ χρησασθαι τὸν Ἀριστόβουλον, τὸν δὲ Ἀντίγονον ἐπὶ τέλει τῆς ἑορτῆς ἀναβάντα μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ὀπλιτῶν, ὡς ἐνῆν μάλιστα κεκοσμημένον, προσκυνῆσαι τὸ πλεόν 20 ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν. καὶ τούτῳ προσιόντες οἱ πονηροὶ τῷ βασιλεῖ τὴν τε πομπὴν τῶν ὀπλιτῶν ἐδήλουν καὶ τὸ παράστημα τὸ Ἀντιγόπου μείζον ἢ κατ' ἰδιώτην, ὅτι τε παρείη μετὰ μεγίστων συνταγμάτων ἀναιρήσων αὐτόν· οὐ γὰρ ἀνέχεσθαι τιμὴν μόνον ἐκ βασιλείας ἔχειν, παρὸν 25 αὐτὴν κατασχεῖν. τούτοις κατὰ μικρὸν ἄκων ἐπίστευσεν Ἀριστόβουλος, καὶ προνοῶν τοῦ μήθ' ὑποπτεῶν φανερός γενέσθαι καὶ προησφαλίσθαι πρὸς τὸ ἄδηλον, διήστησι μὲν τοὺς σωματοφύλακας ἐν τινι τῶν ὑπογαίων ἀλαμπεί (κατέκειτο δ' ἐν τῇ βάρει πρότερον καλουμένη, 30 αὐτῆς δ' Ἀπτανία μετονομασθείση), προστάξας ἀνόπλου μὲν ἀπέχεσθαι, κτείνειν δὲ τὸν Ἀντίγονον εἰ μετὰ

ὄπλων προσίοι. καὶ πρὸς αὐτὸν ἐπέμψε τοὺς προερούνας ἀνόπλου ἐλθεῖν. πρὸς τοῦτο πάνυ πανούργως ἡ βασίλισσα συντάσσεται μετὰ τῶν ἐπιβούλων· τοὺς γὰρ πεμφθέντας πείθουσι τὰ μὲν παρὰ τοῦ βασιλέως σιωπῆσαι, 5 λέγειν δὲ πρὸς τὸν Ἀντίγονον ὡς ὁ ἀδελφὸς ἀκούσας ὄπλα τε αὐτῷ κατεσκευακέναι κάλλιστα καὶ πολεμικὸν κόσμον ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, διὰ μὲν τὴν ἀσθένειαν αὐτὸς ἐπιθεῖν ἕκαστα κωλυθείη, "νῦν δ' ἐπεὶ καὶ χωρίζεσθαι μέλλεις, θεάσαιτ' ἂν ἠδιστα σε ἐν τοῖς ὄπλοις." ταῦτ' ἀκούσας 4 10 ὁ Ἀντίγονος (ἐνήγει δ' ἢ τοῦ ἀδελφοῦ διάθεσις μηδὲν ὑποπτεῖν πονηρόν) ἐχώρει μετὰ τῶν ὄπλων ὡς πρὸς ἐπίδειξιν. γενόμενος δὲ κατὰ τὴν σκοτεινὴν πάροδον ἢ Στράτωνος ἐκαλεῖτο πύργος, ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων ἀναιρεῖται, βέβαιον ἀποδείξας ὅτι πᾶσαν εὐνοίαν καὶ φύσιν κόπτει διαβολή, καὶ οὐδὲν οὕτω τῶν ἀγαθῶν παθῶν ἰσχυρὸν ὃ τῷ φθόνῳ μέχρι παντὸς ἀντέχει.

θανυμάσαι δ' ἂν τις ἐν τούτῳ καὶ Ἰούδαν (Ἑσβαῖος 5 ἦν γένος, οὐκ ἔστιν ὅτε πταίσας ἢ ψευθεῖς ἐν προαγωγέμασιν), ὃς ἐπειδὴ καὶ τότε τὸν Ἀντίγονον ἐθεάσατο 20 παριόντα διὰ τοῦ ἱεροῦ, πρὸς τοὺς γνωρίμους ἀνέκραγεν (ἦσαν δ' οὐκ ὀλίγοι παρεδρεύοντες αὐτῷ τῶν μανθανόντων) "παπαῖ· νῦν ἐμοὶ καλόν" ἔφη "τὸ θανεῖν, ὅτε μοι προτέθηκεν ἡ ἀλήθεια καὶ τι τῶν ὑπ' ἐμοῦ προρηθέντων διέψευσται. 25 ζῆ γὰρ Ἀντίγονος οὕτωσὶ σήμερον ὀφείλων ἀποθανεῖν. χωρίον δ' αὐτῷ πρὸς σφαγὴν Στράτωνος πύργος εἶμαρτο· καὶ τοῦτο μὲν ἀφ' ἑξακοσίων σταδίων ἐντεῦθεν ἐστίν, ὧραι δὲ τῆς ἡμέρας ἤδη τέσσαρες· ὁ δὲ χρόνος ἐκκρούει τὸ μάντευμα." ταῦτ' εἰ 30 πὼν σκυθρωπὸς ἐπὶ συννοίας ὁ γέρον διεκαρτέρει, καὶ μετ' ὀλίγον ἀνηρημένος Ἀντίγονος ἠγγέλλετο κατὰ τὸ ὑπόγειον χωρίον ὃ δὴ καὶ αὐτὸ Στράτωνος ἐκαλεῖτο πύρ-

ρος, ὁμωνύμως τῇ παραλίῳ Καισαρείᾳ. τοῦτο γοῦν τὸν μάντιν διετάραξεν.

6 Ἀριστοβούλῳ γε μὴν εὐθύς ἢ περὶ τοῦ μύθους μεταμέλεια νόσον ἐνσκήπτει, καὶ πρὸς ἐννοίαις τοῦ φόνου τὴν ψυχὴν ἔχων αἰετταραγμένην συνετήκετο, μέχρι τῶν σπλάγγων ὑπ' ἀκράτου τῆς λύπης σπαραττομένων ἀθρόον αἷμα ἀναβάλλει. τοῦτό τις τῶν ἐν τῇ θεραπείᾳ παίδων ἐκφέρων, δαιμονίῳ προνοίᾳ σφάλλεται καθ' ὃν τόπον ὁ Ἀντίγονος ἔσφακτο, καὶ φαινομένοις ἔτι τοῖς ἀπὸ τοῦ φόνου σπύλοις τὸ αἷμα τοῦ κτείναντος ἐπέξεχευεν. ἦρθη δ' εὐθύς οἰμωγὴ τῶν θεασαμένων, ὥσπερ ἐπίτηδες τοῦ παιδὸς ἐκεῖ ἐπισπείσαντος τὸ αἷμα· τῆς δὲ βοῆς ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὴν αἰτίαν ἐπνυθάνετο, καὶ μηδενὸς τολμῶντος εἰπεῖν μᾶλλον ἐνέκειτο μαθεῖν ἐθέλων. τέλος δ' ἀπειλοῦντι καὶ βιαζομένῳ τάληθες εἶπον. ὁ δὲ τοὺς τε ὀφθαλμοὺς ἐμπύπλησι δακρύων, καὶ στενάξας ὅσον ἦν αὐτῷ δύναμις, εἶπεν· οὐκ ἄρα θεοῦ μέγαν ὀφθαλμὸν ἐπ' ἔργοις ἀθεμίτοις λήσειν ἔμελλον, ἀλλὰ με ταχεῖα μέτεισι δίκη φόνου συγγενουῶς. μέχρι ποῦ μοι, σῶμα ἀναιδέστατον, τὴν ἀδελφῷ καὶ μητρὶ κατάκριτον ψυχὴν καθέξεις; μέχρι ποῦ δ' αὐτὸς ἐπισπείσω κατὰ μέρος τοῦ μόνου αἷμα; λαβέτωσαν ἀθρόον τοῦτο, καὶ μηκέτι ταῖς ἐκ τῶν ἐμῶν σπλάγγων χοαῖς ἐπειρωνευέσθω τὸ δαιμόνιον. ταῦτ' εἰπὼν εὐθέως τελευτᾷ, βασιλεύσας οὐ πλεῖον ἐνιαυτοῦ.

4 λύσασα δ' ἠγνὴ τούτοις ἀδελφοὺς αὐτοῦ, βασιλέα καθίστησιν Ἀλέξανδρον τὸν καθ' ἡλικίαν καὶ μετριότητα προύχειν δοκοῦντα. ὁ δὲ παρελθὼν εἰς τὴν ἔξουσίαν τὸν ἕτερον μὲν τῶν ἀδελφῶν βασιλειῶντα κτείνει, τὸν δὲ καταλειπόμενον, ἀγαπῶντα τὸ ζῆν δίχα πραγμάτων, εἶχεν (ἐν τιμῇ).

2 γίνεται δ' αὐτῷ καὶ πρὸς τὸν Λάθουρον ἐπικληθέντα

Πτολεμαῖον συμβολή, πόλιν Ἀσωχιν ἡρηκότα· καὶ πολλοὺς μὲν ἀνείλε τῶν πολεμίων, ἢ δὲ νίκη πρὸς τὸν Πτολεμαῖον ἔρρεψεν. ἐπεὶ δ' οὗτος ὑπὸ τῆς μητρὸς Κλεοπάτρας διωχθεὶς εἰς Αἴγυπτον ἀνεχώρησεν, Ἀλέξανδρος 5 Γαδάρων τε πολιορκία κρατεῖ καὶ Ἀμαθοῦντος, ὃ δὴ μέγιστον μὲν ἦν ἔρυμα τῶν ὑπὲρ Ἰορδάνην, τὰ τιμιώτατα δὲ τῶν Θεοδώρου τοῦ Ζήνωνος κτημάτων ἦν ἐν αὐτῷ. ἐπελθὼν δ' ἐξαίφνης ὁ Θεόδωρος τὰ τε σφέτερα καὶ τὴν τοῦ βασιλέως ἀποσκευὴν αἰρεῖ, τῶν τε Ἰουδαίων εἰς μύριους κτείνει. γίνεται δ' ἐπάνω τῆς πληγῆς Ἀλέξανδρος, καὶ τραπόμενος εἰς τὴν παραλίον αἰρεῖ Ραφίαν τε καὶ Γάζαν καὶ Ἀνθηδόνα τὴν αὐθις ὑφ' Ἡρώδου τοῦ βασιλέως Ἀγριππιάδα ἐπικληθεῖσαν.

Ἐξανδραποδισαμένῳ δὲ ταύτας ἐπανίσταται τὸ Ἰουδαϊκὸν ἐν τῇ ἑορτῇ· μάλιστα γὰρ ἐν ταῖς εὐωχίαις αὐτῶν στάσις ἀπτεται. καὶ ἐδόκει μὴ ἂν κρείττων γενέσθαι τῆς ἐπιβουλῆς, εἰ μὴ τὸ ξενικὸν αὐτῷ παρεβοήθει. Πισίδαι καὶ Κίλικες ἦσαν· Σύρους γὰρ οὐκ ἐδέχετο μισθοφόρους διὰ τὴν ἔμφυτον αὐτῶν πρὸς τὸ ἔθνος ἀπέχθειαν. κτείνας δὲ τῶν ἐπαναστάντων ὑπὲρ ἔξαισιμους Ἀραβίας ἤπτετο, καὶ ταύτης ἑλὼν Γαλααδίτας τε καὶ Μωαβίτας, φόρον τε αὐτοῖς ἐπιτάξας, ἀνέστρεψεν ἐπὶ Ἀμαθοῦντα. Θεοδώρου δὲ πρὸς τὰς εὐπραγίας αὐτοῦ καταπλαγέντος, ἔρημον λαβὼν τὸ φρούριον κατέσκαψεν.

ἔπειτα συμβαλὼν Ὀβέδα τῷ Ἀράβων βασιλεῖ προλόχισαντι κατὰ τὴν Γαυλάνην, ἐνέδρας αὐτῷ γενεσμένης πᾶσαν ἀποβάλλει τὴν στρατιάν, συνωσθεῖσαν κατὰ βαθείας φάραγγος καὶ πλήθει καμήλων συντριβεῖσαν. διαφυγὼν δ' αὐτὸς εἰς Ἱεροσόλυμα, τῷ μεγέθει τῆς συμφορᾶς πάλαι μισοῦν τὸ ἔθνος ἠρέθισεν εἰς ἐπανάστασιν. γίνεται δὲ καὶ τότε κρείττων, καὶ μάχαις ἐπαλλήλοις οὐκ

ἔλαττον πεντακισμυρίων Ἰουδαίων ἀνεῖλεν ἐν ἑξ ἔτεσιν.
οὐ μὴν ἠύφραίνετό γε ταῖς νίκαις, τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν
ἀναλίσκων· ὅθεν παυσάμενος τῶν ὀπλων λόγους ἐπεχεί-
ρει διαλύεσθαι πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους. οἱ δὲ μάλ-
λον ἐμίσουν τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ καὶ τοῦ τρόπου τὸ
ἀνώμαλον. πυνθανομένω δὲ τὸ αἴτιον, καὶ τί ἂν ποιήσας
καταστείλειεν αὐτούς, "ἀποθανῶν" ἔλεγον νεκρῶ γὰρ ἂν
διαλλαγῆναι μόλις τῶ τὸσαῦτα δράσαντι. ἅμα δὲ καὶ τὸν
Εὐναιρον ἐπικληθέντα Δημήτριον ἐπεκαλοῦντο. ῥαδίως
δ' ὑπακούσαντος κατ' ἐλπίδα μειζόνων, καὶ μετὰ στρα-
10 τίας ἤκοντος, συνέμισγον οἱ Ἰουδαῖοι τοῖς συμμάχοις
περὶ Σίκιμα.

5 δέχεται δ' ἑκατέρους Ἀλέξανδρος ἰσπεῦσι μὲν χι-
λίους, μισθοφόροις δὲ πεξοῖς ὀκτακισχίλιους· παρῆν δὲ
αὐτῷ καὶ τὸ εὐνοοῦν Ἰουδαϊκὸν εἰς μυρίους. τῶν δ' ἑναν-
15 τίων ἰσπεῖς μὲν ἦσαν τρισχίλιοι, πεξοὶ δὲ μύριοι τετρα-
κισχίλιοι. καὶ πρὶν εἰς χεῖρας ἔλθειν διακηρύσσοντες οἱ
βασιλεῖς ἐπειρῶντο τῶν παρ' ἀλλήλοις ἀποστάσεων, Δη-
μήτριος μὲν τοὺς Ἀλεξάνδρου μισθοφόρους Ἀλέξανδρος
δὲ τοὺς ἅμα Δημητρίῳ Ἰουδαίους μεταπέσειν ἐλπίσας. 20
ὡς δ' οὔτε οἱ Ἰουδαῖοι θυμῶν οὔθ' οἱ Ἕλληνες ἐπαύοντο
πίστεως, διεκρίνοντο ἤδη τοῖς ὀπλοις συμπεσόντες.
κρατεῖ δὲ τῆ μάχῃ Δημήτριος, καίπερ πολλὰ τῶν Ἀλε-
ξάνδρου μισθοφόρων καὶ ψυχῆς ἔργα καὶ χειρὸς ἐπι-
25 δεξαμένων. χωρεῖ δὲ τὸ τέλος τῆς παρατάξεως παρὰ
δόξαν ἀμφοτέροις· οὔτε γὰρ Δημητρίῳ παρέμειναν νι-
κῶντι οἱ καλέσαντες, καὶ κατ' οἶκτον τῆς μεταβολῆς
Ἀλεξάνδρῳ προσεχώρησαν εἰς τὰ ὄρη καταφυγόντι
Ἰουδαίων ἑξακισχίλιοι. ταύτην τὴν ῥοπὴν οὐκ ἠνεγκε
Δημήτριος, ἀλλ' ὑπολαβὼν ἤδη μὲν ἀξιόμαχον εἶναι 30
πάλιν Ἀλέξανδρον, μεταρρεῖν δὲ καὶ πᾶν τὸ ἔθνος εἰς
αὐτόν, ἀνεχώρησεν.

οὐ μὴν τὸ γε λοιπὸν πλήθος ἀναχωρησάντων τῶν 6
συμμάχων κατέθεντο τὰς διαφοράς, συνεχῆς δὲ πρὸς
Ἀλέξανδρον ἦν αὐτοῖς ὁ πόλεμος, μέχρι πλείστους ἀπο-
κτείνας τοὺς λοιποὺς ἀπήλασεν εἰς Βεμέβελιν πόλιν, καὶ
5 ταύτην καταστρεφάμενος αἰχμαλώτους ἀνήγαγεν εἰς
Ἱεροσόλυμα. προῦκοψε δ' αὐτῷ δι' ὑπερβολὴν ὀργῆς εἰς
ἀσέβειαν τὸ τῆς ὁμότητος· τῶν γὰρ ληφθέντων εἰς
ὀκτακοσίους ἀνασταυρώσας ἐν μέσῃ τῇ πόλει, γυναι-
κάς τε καὶ τέκνα αὐτῶν ἀπέσφαξε ταῖς ὄψεσι, καὶ ταῦτα
10 πίνων καὶ συγκατακείμενος ταῖς παλλακίσιν ἀφείωρα.
τοσαύτη δὲ κατάπληξις ἔσχε τὸν δῆμον ὥστε τῶν ἀν-
τιστασιαστῶν κατὰ τὴν ἐπιούσαν νύκτα φυγεῖν ὀκτα-
κισχιλίους ἐξ Ἰουδαίας ὅλης, οἷς ὄρος τῆς φυγῆς ὁ
Ἀλεξάνδρου θάνατος κατέστη. τοιούτοις ἔργοις ὅψε
15 καὶ μόλις ἤσυχίαν τῇ βασιλείᾳ πορίσας, ἀνεπαύσατο
τῶν ὀπλων.

γίνεται δὲ αὐτῷ πάλιν ἀρχὴ θορύβων Ἀντίοχος ὁ 7
καὶ Διόνυσος ἐπικληθεῖς, Δημητρίου μὲν ἀδελφὸς ὢν,
τελευταῖος δὲ τῶν ἀπὸ Σελεύκου. τούτον γὰρ δείσας
20 στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς Ἀραβας ὠρημένον, τὸ μὲν με-
ταξὺ τῆς ὑπὲρ Ἀντιπατρίδος παρορείου καὶ τῶν Ἰόπης
αἰγιαλῶν διαταφρεύει φάραγγι βαθείᾳ, πρὸ δὲ τῆς τά-
φρου τείχος ἤγειρεν ὑψηλόν, καὶ ξυλίνοὺς πύργους ἐνε-
τεκτῆνατο, τὰς εὐμαρεῖς ἐμβολὰς ἀποφράττων. οὐ μὴν
25 εἰρήξαι γε τὸν Ἀντίοχον ἰσχυσεν· ἐμπρήσας γὰρ τοὺς πύρ-
γους καὶ τὴν τάφρον χώσας διήλαννε μετὰ τῆς δυνάμεως.
θήμενος δ' ἐν δευτέρῳ τὴν πρὸς τὸν κωλύσαντα ἄμυναν
εὐθύς ἐπὶ τοὺς Ἀραβας ἦει. τῶν δὲ ὁ βασιλεὺς ἀνα-
χωρῶν εἰς τὰ χρησιμώτερα τῆς χώρας πρὸς τὴν μάχην,
30 ἔπειτα τὴν ἵππον ἐξαίφνης ἐπιστρέψας (μυρία δ' ἦν τὸν
ἀριθμὸν) ἀτάκτοις ἐπιπίπτει τοῖς περὶ τὸν Ἀντίοχον.
καρτεροῦς δὲ τῆς μάχης γενομένης, ἕως μὲν περιῆν Ἀν-

τιος, ἀντείχεν ἢ δύναμις αὐτοῦ, καίπερ ἀνέδην ὑπὸ τῶν Ἀράβων φονευόμενοι· πεσόντος δὲ (καὶ γὰρ προε- κινδύνευεν αἰ τοῖς ἡττωμένοις παραβοηθῶν) ἐγκλίνουσι πάντες, καὶ τὸ μὲν πλείστον αὐτῶν ἐπὶ τε τῆς παρατάξεως καὶ τῆς φυγῆς διαφθείρεται, τοὺς δὲ λοιποὺς καταφυγόν- 5 τας εἰς Κανὰ κώμην σπάνει τῶν ἐπιτηδείων ἀναλωθῆναι συνέβη πλὴν ὀλίγων ἄπαντας.

8 ἐκ τούτου Δαμασκηνοὶ διὰ τὸ πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Μενναίου μῖσος Ἀρέταν ἐπάγονται, καὶ καθιστῶσι Κοί- λης Συρίας βασιλέα. στρατεύεται δ' οὗτος ἐπὶ τὴν Ἰου- 10 δαίαν, καὶ μάχῃ νικήσας Ἀλέξανδρον κατὰ συνθήκας ἀνεχώρησεν. Ἀλέξανδρος δὲ Πέλλαν ἔλων ἐπὶ Γέρασαν ἤκει πάλιν, τῶν Θεοδάρου κτημάτων γλιχόμενος, καὶ τρισὶ τοὺς φρουροὺς περιβόλοις ἀποτειχίσας διὰ μά- 15 χης τὸ χωρίον παραλαμβάνει. καταστρέφεται δὲ καὶ Γαυλάνην καὶ Σελεύκειαν καὶ τὴν Ἀντιόχου φάραγγα καλουμένην· πρὸς οἷς Γάμαλα φρούριον κρύτερον ἑλῶν, τὸν ἄρχοντα Δημήτριον ἐν αὐτῷ περιδύσας ἐκ πολλῶν ἐγκλημάτων, ἐπάνεισιν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, τρία πλη- 20 ρώσας ἔτη τῆς στρατείας. ἀσμένως δ' ὑπὸ τοῦ ἔθνους προσεδέχθη διὰ τὴν εὐπραγίαν. καὶ λαμβάνει τὴν ἀνά- παυσιν τοῦ πολεμεῖν ἀρχὴν νόσου. τεταρταίαις δὲ πε- ριόδοις πυρετῶν ἐνοχλούμενος ᾤθη διακρούσεσθαι τὴν ἀρρωστίαν πάλιν ἀψάμενος πραγμάτων. διὸ δὴ στρα- 25 τείας ἀκαίροις ἑαυτὸν ἐπιιδούς, καὶ βιαζόμενος παρὰ δύναμιν τὸ σῶμα πρὸς τὰς ἐνεργείας, ἀπήλλαξε. τελευτᾷ γοῦν ἐν μέσοις τοῖς θορύβοις στρεφόμενος, βασιλεύσας ἑπτὰ πρὸς τοῖς εἴκοσιν ἔτη.

5 καταλείπει δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλεξάνδρῳ τῇ γυναικί, πεπεισμένος ταύτῃ μάλιστα ἂν ὑπακοῦσαι τοὺς Ἰουδαί- 30 οὺς, ἐπειδὴ τῆς ὁμότητος αὐτοῦ μακρὰν ἀποδέουσα καὶ ταῖς παρανομίαις ἐνισταμένη τὸν δῆμον εἰς εὖνοιαν

προσηγάγετο. καὶ οὐ διήμαρτε τῆς ἐλπίδος· ἐκράτησε γὰρ τῆς ἀρχῆς τὸ γύναιον διὰ δόξαν εὐσεβείας· ἠκρίβου γὰρ δὴ τοῦ ἔθνους μάλιστα τὰ πάτρια, καὶ τοὺς πλημμε- 5 λουήτας εἰς τοὺς ἱεροὺς νόμους ἐξ ἀρχῆς ἀπεβάλλετο. δύο δ' αὐτῇ παίδων ὄντων ἐξ Ἀλεξάνδρου, τὸν μὲν πρεσβύτερον Ἰρκανὸν διὰ τε τὴν ἡλικίαν ἀποδείκνυσιν ἀρχιερέα, καὶ ἄλλως ὄντα νεώτερον ἢ ὥστε ἐνοχλεῖν περὶ τῶν ὄλων, τὸν δὲ νεώτερον Ἀριστόβουλον διὰ 10 θερμότητα κατείχεν ἰδιώτην.

10 παραφύονται δὲ αὐτῇ εἰς τὴν ἐξουσίαν Φαρισαῖοι, 2 σύνταγμα τι Ἰουδαίων δοκοῦν εὐσεβέστερον εἶναι τῶν ἄλλων καὶ τοὺς νόμους ἀκριβέστερον ἀφηγεῖσθαι. τού- 15 τοις περισσὸν δὴ τι προσεῖχεν ἢ Ἀλεξάνδρῳ, σεβομένη τὸ θεῖον. οἱ δὲ τὴν ἀπλότητα τῆς ἀνθρώπου κατὰ μικρὸν ὑπιόντες ἤδη καὶ διοικηταὶ τῶν ὄλων ἐρίνοντο, διώ- 15 κειν τε καὶ κατάγειν οὓς ἐθέλοιεν, λυεῖν τε καὶ δεσμείν. καθόλου δ' αἱ μὲν ἀπολαύσεις τῆς βασιλείας ἐκείνων ἦσαν, τὰ δὲ ἀναλώματα καὶ αἱ δυσχέρειαι τῆς Ἀλε- 20 ξάνδρου. δεινὴ δ' ἦν τὰ μείζω διοικεῖν, δύναμιν τε αἰεὶ συγκροτοῦσα διπλασίονα κατέστησε καὶ ξενικὴν συνή- 20 γαγεν οὐκ ὀλίγην, ὥς μὴ μόνον κρατύνασθαι τὸ οἰ- κεῖον ἔθνος, ἀλλὰ καὶ φοβερὰν τοῖς ἔξωθεν εἶναι δυ- νάσταις. ἐκράτει δὲ τῶν μὲν ἄλλων αὐτῇ, Φαρισαῖοι δ' αὐτῆς.

25 Διογένην γοῦν τινὰ τῶν ἐπισήμων, φίλον Ἀλεξάν- 3 δρου γεγενημένον, κτείνουσιν αὐτοί, σύμβουλον ἐγκα- 30 λουήτες γεγονέναι περὶ τῶν ἀνασταυρωθέντων ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὀκτακοσίων. ἐνήγον δὲ τὴν Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸ καὶ τοὺς ἄλλους διαχειρίσασθαι τῶν παροξυνάντων ἐπ' 30 ἐκείνους τὸν Ἀλέξανδρον. ἐνδιδούσης δ' ὑπὸ δεισιδαι- μονίας, ἀνήρουν οὓς ἐθέλοιεν αὐτοί. προσφεύγουσι δ' Ἀριστοβούλῳ τῶν κινδυνευόντων οἱ προύχουν δοκοῦν-

τες. ἄκείνος πείθει τὴν μητέρα φείσασθαι μὲν διὰ τὸ
ἀξίωμα τῶν ἀνδρῶν, ἐκπέμψαι δ' αὐτούς, εἰ μὴ καθαρῶς
ὑπέληφεν, ἐκ τῆς πόλεως. οἱ μὲν οὖν δοθείσης ἀδείας
ἐσκέδασθησαν ἀνὰ τὴν χώραν Ἀλεξάνδρα δὲ ἐκπέμψασα
ἐπὶ Δαμασκὸν στρατιάν (πρόφασις δ' ἦν Πτολεμαῖος ἀεὶ
θλίβων τὴν πόλιν) ταύτην μὲν ἀπέδεξάτο μηδὲν ἀξιό-
λογον ἐργασαμένην, Τιγράνην δὲ τὸν Ἀρμενίων βασιλέα
προσκαθεζόμενον Πτολεμαῖδι καὶ πολιορκοῦντα Κλεο-
πάτραν συνθήκαις καὶ δώροις ὑπηγάγετο. φθάνει δ'
ἐκεῖνος ἀπαναστὰς διὰ τὰς οἰκοὶς ταραχάς, ἐμβεβληκός 10
εἰς τὴν Ἀρμενίαν Λευκούλλου.

4 καὶ τούτῳ νοσοῦσης Ἀλεξάνδρας ὁ νεώτερος τῶν
παίδων Ἀριστόβουλος τὸν καιρὸν ἀρπάσας μετὰ τῶν οὐ-
κετῶν (εἶχε δὲ πολλούς, καὶ πάντας εὖνους διὰ τὴν θερ-
μότητα) κρατεῖ μὲν τῶν ἐρυμάτων ἀπάντων, τοῖς δ' ἐκ 15
τούτων χρήμασι μισθοφόρους ἀθροίσας ἑαυτὸν ἀποδεί-
κνυσι βασιλέα. πρὸς ταῦτα ὀδυρόμενον τὸν Ἰρκανὸν ἢ
μητὴρ οἰκτείρασα, τὴν τε γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας τοὺς
Ἀριστοβούλου καθείργνυσιν εἰς τὴν Ἀντωνίαν· φρού-
ριον δ' ἦν τῷ βορείῳ κλίματι τοῦ ἱεροῦ προσκείμενον, 20
πάλαι μὲν, ὡς ἔφην, βᾶρις ὀνομαζόμενον, αὐθις δὲ ταύ-
της τυχὸν τῆς προσηγορίας ἐπικρατήσαντος Ἀντωνίου,
καθ' ἕνα ἀπὸ τε τοῦ Σεβαστοῦ καὶ Ἀγρίππα Σεβαστῆ
καὶ Ἀγριππιάς πόλεις ἕτεραι μετωνομάσθησαν. πρὶν δ'
ἐπέξειλθεῖν Ἀλεξάνδραν τὸν Ἀριστόβουλον τῆς τᾶδελ- 25
φοῦ καταλύσεως, τελευτᾷ, διοικήσασα τὴν ἀρχὴν ἕτεσιν
ἐννέα.

6 καὶ κληρονόμος μὲν ἦν τῶν ὄλων Ἰρκανός, ᾧ καὶ
ζῶσα τὴν βασιλείαν ἐνεχείρισε, δυνάμει δὲ καὶ φρονή-
ματι προεῖχεν ὁ Ἀριστόβουλος. γενομένης δὲ αὐτοῖς 30
περὶ τῶν ὄλων συμβολῆς περὶ Ἰεριχοῦντα, καταλιπόν-
τες οἱ πλείστοι τὸν Ἰρκανὸν μεταβαίνουσι πρὸς τὸν

Ἀριστόβουλον. ὁ δὲ μετὰ τῶν συμμεινάντων φθάνει
συμφυγῶν ἐπὶ τὴν Ἀντωνίαν, καὶ κυριεύσας τῶν πρὸς
σωτηρίαν ὁμήρων (ταῦτα δ' ἦν ἢ Ἀριστοβούλου γυνὴ
μετὰ τῶν τέκνων) ἀμέλει πρὶν ἀνηκέστου πάθους διε-
λύθησαν, ὥστε βασιλεύειν μὲν Ἀριστόβουλον, Ἰρκανὸν
δ' ἐκστάντα τῆς ἄλλης ἀπολαύειν τιμῆς ὡσπερ ἀδελφὸν
βασιλέως. ἐπὶ τούτοις διαλλαγέντες ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τοῦ
λαοῦ περιστώτος φιλοφρόνως ἀλλήλους ἀσπασάμενοι,
διήμειψαν τὰς οἰκίας· Ἀριστόβουλος μὲν γὰρ εἰς τὰ
10 βασίλεια, Ἰρκανὸς δ' ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἀριστοβού-
λου οἰκίαν.

δέος δὲ τοῖς τε ἄλλοις τῶν Ἀριστοβούλου διαφορῶν 2
ἐμπίπτει παρ' ἐλπίδα κρατήσαντος, καὶ μάλιστα Ἀντι-
πάτρω πάλαι διαμισουμένῳ. γένος δ' ἦν Ἰδομαῖος,
15 προγόνων τε ἕνεκα καὶ πλούτου καὶ τῆς ἄλλης ἰσχύος
πρωτεύων τοῦ ἔθνους. οὗτος ἅμα καὶ τὸν Ἰρκανόν,
Ἀρέτα προσφυγόντα τῷ βασιλεῖ τῆς Ἀραβίας, ἀνακτῆ-
σασθαι τὴν βασιλείαν ἔπειθε, καὶ τὸν Ἀρέταν δέξασθαι
τε τὸν Ἰρκανὸν καὶ καταγαγεῖν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, πολλὰ
20 μὲν τὸν Ἀριστόβουλον εἰς τὸ ἦθος διαβάλλων, πολλὰ
δ' ἐπαινῶν τὸν Ἰρκανόν [παρήνει δέξασθαι], καὶ ὡς
πρέπον εἶη τὸν οὕτω λαμπρῶς προεστῶτα βασιλείας
ὑπερέχειν χεῖρα τῷ ἀδικουμένῳ· ἀδικεῖσθαι δὲ Ἰρ-
κανὸν στερηθέντα τῆς κατὰ πρεσβεῖον αὐτῷ προση-
25 κούσης ἀρχῆς. προκατασκευάσας δὲ ἀμφοτέροισι, νύ-
κτωρ ἀναλαβὼν τὸν Ἰρκανὸν ἐκ τῆς πόλεως ἀποδιδρά-
σκει, καὶ συντόνῳ φυγῇ χρώμενος εἰς τὴν καλουμέ-
νην Πέτραν διασώζεται· βασίλειον αὐτῆ τῆς Ἀραβίας
ἐστίν. ἐνθα τῷ Ἀρέτῃ τὸν Ἰρκανὸν ἐγχειρίσας, καὶ
30 πολλὰ μὲν καθομιλήσας πολλοῖς δὲ δώροις ὑπελθάν,
δοῦναι δύνανται αὐτῷ πείθει τὴν κατάξουσαν αὐτόν.
ἦν δ' αὕτη πεζῶν τε καὶ ἱππέων πέντε μυριάδες, πρὸς

ἦν οὐκ ἀντέσχεν Ἀριστόβουλος, ἀλλ' ἐν τῇ πρώτῃ συμ-
βολῇ λειψθεὶς εἰς Ἱεροσόλυμα συνελάνυται. κὰν ἔφθῃ
κατὰ κράτος ληφθεὶς, εἰ μὴ Σκαῦρος ὁ Ῥωμαίων στρα-
τηγός, ἐπαναστὰς αὐτῶν τοῖς καιροῖς, ἔλυσε τὴν πολιορ-
κίαν· ὃς ἐπέμφθη μὲν εἰς Συρίαν ἀπὸ Ἀρμενίας ὑπὸ
Πομπηίου Μάγνου πολεμοῦντος πρὸς Τιγράνην, παρα-
γενόμενος δὲ εἰς Δαμασκὸν ἐαλωκυῖαν προσφάτως ὑπὸ
Μετέλλου καὶ Λολλίου, καὶ τούτους μεταστήσας, ἐπειδὴ
τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ἐπύθητο, καθάπερ ἔφ' ἔρμαιον
ἠπάχθη.

3 παρελθόντος γοῦν εἰς τὴν χώραν πρέσβεις εὐθέως
ἦγον παρὰ τῶν ἀδελφῶν, ἐκατέρου βοηθεῖν αὐτῷ δεο-
μένου. γίνεται δ' ἐπίπροσθεν τοῦ δικαίου τὰ παρὰ
Ἀριστοβούλου τριακόσια τάλαντα· τοσοῦτον γὰρ λαβὼν
Σκαῦρος ἐπικηρυκεύεται πρὸς τὸν Ἰουδαίαν καὶ τοὺς
Ἄραβας, ἀπειλῶν Ῥωμαίους καὶ Πομπήιον, εἰ μὴ λύ-
σειαν τὴν πολιορκίαν. ἀνεχώρησε δ' ἐκ τῆς Ἰουδαίας
εἰς Φιλαδέλφειαν Ἀρέτας καταπλαγείς, καὶ πάλιν εἰς
Δαμασκὸν Σκαῦρος. Ἀριστοβούλῳ δ' οὐκ ἀπέχρησε
τὸ μὴ ἀλῶναι, πᾶσαν δὲ τὴν δύναμιν ἐπισυλλέξας
εἶπετο τοῖς πολεμίοις, καὶ περὶ τὸν καλούμενον Πα-
πυρῶνα συμβαλὼν αὐτοῖς ὑπὲρ ἑξακισχιλίους κτεί-
νει, μεθ' ὧν καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν Ἀντιπάτρου, Φαλ-
λίωνα.

4 Ἰουδαίαν δὲ καὶ Ἀντιπάτρου τῶν Ἀράβων ἀφαι-
ρεθέντες, μετέφερον ἐπὶ τοὺς ἐναντίους τὴν ἐλπίδα. καὶ
ἐπειδὴ Πομπήιος ἐπιὼν τὴν Συρίαν εἰς Δαμασκὸν ἦκεν,
ἐπ' αὐτὸν καταφεύγουσι· καὶ δίχα δῶρων, αἷς καὶ πρὸς
Ἀρέταν δικαιολογίαις χρώμενοι, κατηντιβόλουν μισηθῆναι
μὲν τὴν Ἀριστοβούλου βίαν, κατάρχειν δ' ἐπὶ τὴν βασι-
λείαν τὸν καὶ τῷ τρόπῳ καὶ καθ' ἡλικίαν προσήκοντα.
οὐ μὴν οὐδ' ὁ Ἀριστόβουλος ὑστέρει, πεποιθὼς τῇ

Σκαῦρον δωροδοκίᾳ, παρῆν δὲ καὶ αὐτὸς ὡς οἶόν τε ἦν
βασιλικώτατα κεκοσμηκῶς ἑαυτόν. ἀδοξήσας δὲ πρὸς
τὰς θεραπείας, καὶ μὴ φέρων δουλεύειν ταῖς χρεῖαις
ταπεινότερον τοῦ σχήματος, ἀπὸ Δίου πόλεως χω-
ρίζεται.

πρὸς ταῦτ' ἀγανακτήσας Πομπήιος, πολλὰ καὶ τῶν
περὶ Ἰουδαίαν ἐκτενούντων, ὄρησεν ἐπ' Ἀριστόβουλον
ἀναλαβὼν τὴν τε Ῥωμαϊκὴν δύναμιν καὶ πολλοὺς ἐκ
τῆς Συρίας συμμαχοῦς. ἐπεὶ δὲ παρελάνυον Πέλλαν καὶ
10 Σκυθόπολιν ἦκεν εἰς Κορέας, ὅθεν ἡ Ἰουδαίων ἀρχεται
χώρα κατὰ τὴν μεσόγειον ἀνιόντων, ἀκούσας συμπεφευ-
γῆναι τὸν Ἀριστόβουλον εἰς Ἀλεξάνδρειον (τοῦτο δὲ ἐστὶ
φρουρίον τῶν πάντων φιλοτίμως ἐξησκημένων, ὑπὲρ ὅρους
ὑψηλοῦ κείμενον), πέμψας καταβαίνειν αὐτὸν ἐκέλευσε.
15 τῷ δὲ ἦν μὲν ὄρμη, καλουμένῳ δεσποτικώτερον, διακιν-
δυνεύειν μᾶλλον ἢ ὑπακοῦσαι, καθεώρα δὲ τὸ πλῆ-
θος ὀρθοδοῦν, καὶ παρήκουν οἱ φίλοι σκέπτεσθαι τὴν
Ῥωμαίων ἰσχὺν οὐδὲν ἀνυπόστατον. οἷς πεισθεὶς κά-
τεισι πρὸς Πομπήιον, καὶ πολλὰ περὶ τοῦ δικαίως ἀφ-
20 χεῖν ἀπολογηθεὶς ὑπέστρεψε πρὸς τὸ ἔσθημα. πάλιν τε
τῷ ἀδελφοῦ προκαλούμενον καταβάς, καὶ διαλεχθεὶς περὶ
τῶν δικαίων, ἄπεισι μὴ κωλύοντος τοῦ Πομπηίου. μέ-
σος δ' ἦν ἐλπίδος καὶ δέους, καὶ κατῆι μὲν ὡς δυσ-
ωπήσων Πομπήιον πάντ' ἐπιτρέπειν αὐτῷ, πάλιν δ'
25 ἀνέβαινε εἰς τὴν ἄκρον, ὡς μὴ προκαταλύειν δόξειεν
ἑαυτόν. ἐπεὶ μέντοι Πομπήιος ἐξίστασθαι τε τῶν φρου-
ρίων ἐκέλευσεν αὐτῷ, καὶ παράγγελμα τῶν φρουρά-
ρχων ἐχόντων μόναις πειθαρχεῖν ταῖς αὐτογράφοις ἐπι-
στολαῖς, ἠνάγκαζεν αὐτὸν ἐκάστοις γράφειν ἐκχωρεῖν,
30 ποιεῖ μὲν τὸ προσταχθέν, ἀγανακτήσας δὲ ἀνεχώρη-
σεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ παρεσκευάζετο πολεμεῖν πρὸς
Πομπήιον.

6 ὁ δ' (οὐ γὰρ ἐδίδον χρόνον ταῖς παρασκευαῖς) εὐ-
 θέως εἶπετο, καὶ προσεπέφρωσε τὴν ὁρμὴν ὁ Μιθρα-
 δάτου θάνατος, ἀγγελθεὶς αὐτῷ περὶ Ἱερικοῦντα, ἔνθα
 τὸ τῆς Ἰουδαίας πιότατον φοίνικα τε ἀμπολὸν καὶ
 βάλσαμον τρέφει· τοῦτο λίθοις ὀξέσιν ἐπιτέμνοντες τὰ
 5 πρόεμνα συλλέγουσι, κατὰ τὰς τομάς ἐκδακρῶν. καὶ
 στρατοπεδευσάμενος ἐν τῷ χωρίῳ μίαν ἐσπέραν, ἔωθεν
 ἠπείγετο πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα. καταπλαγεὶς δὲ τὴν
 ἐφοδὸν Ἀριστόβουλος ἱκέτης ὑπαντᾷ, χρημάτων τε
 ὑποσχέσει καὶ τῷ μετὰ τῆς πόλεως ἐπιτρέπειν καὶ
 10 ἑαυτὸν χαλεπαίνοντα καταστέλλει τὸν Πομπήϊον. οὐ
 μὴν τι τῶν ὁμολογημένων ἐπραττε· τὸν γὰρ ἐπὶ τῇ κο-
 μιδῇ τῶν χρημάτων πεμφθέντα Γαβίνιον οἱ τὰ Ἀριστο-
 βούλου φρονούντες οὐδὲ τῇ πόλει δέχονται.

7 πρὸς ταῦτα ἀγανακτήσας Πομπήϊος Ἀριστόβουλον
 15 μὲν ἐφρούρει, πρὸς δὲ τὴν πόλιν ἐλθῶν περιεσκόπει ποῖ
 προσβαλεῖ· τὴν τε γὰρ ὀχυρότητα τῶν τειχῶν δυσμετα-
 χειρίστον ἑώρα καὶ τὴν πρὸ τούτων φάραγμα φοβεράν,
 τὸ τε ἱερὸν ἐντὸς τῆς φάραγγος ὀχυρώτατα τετειχιμέ-
 νον, ὥστε τοῦ ἄστεος ἀλισκομένου δευτέραν εἶναι κατα-
 20 φυγὴν τοῦτο τοῖς πολεμίοις. διαφοροῦντος δ' ἐπὶ πο-
 λὺν χρόνον στάσις τοῖς ἔνδον ἐμπίπτει, τῶν μὲν Ἀρι-
 στοβούλου πολεμῆν ἀξιούντων καὶ ῥύεσθαι τὸν βασιλέα,
 τῶν δὲ τὰ Ἰρκανοῦ φρονούντων ἀνοίγειν Πομπήϊω τὰς
 25 πύλας· πολλοὺς δὲ τούτους ἐποίει τὸ δέος, ἀφορῶν-
 τας εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων εὐταξίαν. ἠττώμενον δὲ τὸ
 Ἀριστοβούλου μέρος εἰς τὸ ἱερὸν ἀνεχώρει, καὶ τὴν
 συνάπτουσαν ἀπ' αὐτοῦ τῇ πόλει γέφυραν ἀποκόψαν-
 τες ἀντισχεῖν εἰς ἔσχατον παρεσκευάζοντο. τῶν δὲ ἐτέ-
 30 ρων δεχομένων Ῥωμαίους τῇ πόλει καὶ τὰ βασίλεια
 παραδιδόντων, ἐπὶ μὲν ταῦτα Πομπήϊος ἕνα τῶν ὑφ'
 ἑαυτὸν στρατηγῶν Πίσωνα εἰσπέμπει μετὰ στρατιάς,

ὅς διαλαβὼν φρουρᾷ τὴν πόλιν, ἐπειδὴ τῶν εἰς τὸ ἱερὸν
 καταπεφενγῶτων οὐδένα λόγους ἐπειθε συμβῆναι, τὰ
 5 πέριξ εἰς προσβολὰς ἠντρέπιζεν, ἔχων τοὺς περὶ τὸν
 Ἰρκανὸν εἰς τε τὰς ἐπινοίας καὶ τὰς ὑπηρεσίας προ-
 θύμους. αὐτὸς δὲ κατὰ τὸ προσάρκτιον κλίμα τὴν τε
 3 τάφρον ἔχου καὶ τὴν φάραγμα πᾶσαν, ὕλην συμφο-
 ρούσης τῆς δυνάμεως. χαλεπὸν δ' ἦν τὸ ἀναπληροῦν
 διὰ βάθους ἄπειρον, καὶ τῶν Ἰουδαίων πάντα τρόπον
 εἰργόντων ἄνωθεν. κἂν ἀτέλεστος ἔμεινε τοῖς Ῥωμαίοις
 10 ὁ πόνοσ, εἰ μὴ τὰς ἐβδομάδας ἐπιτηρῶν ὁ Πομπήϊος, ἐν
 αἷς παντὸς ἔργου διὰ τὴν θρησκείαν χεῖρας ἀπίσχουσιν
 Ἰουδαῖοι, τὸ χῶμα ὕψου, τῆς κατὰ χεῖρα συμβολῆς εἰρ-
 γων τοὺς στρατιώτας· ὑπὲρ μόνου γὰρ τοῦ σώματος
 ἀμύνονται καὶ τοῖς σαββάτοις. ἤδη δ' ἀναπεπληρωμένης
 15 τῆς φάραγγος, πύργους ὑψηλοὺς ἐπιστήσας τῷ χῶματι,
 καὶ προσαγαγὼν τὰς ἐκ Τύρου κομισθείσας μηχανάς,
 ἐπειρᾶτο τοῦ τείχους. ἀνέστελλον δὲ οἱ πετροβόλοι τοὺς
 καθ' ὑπερθε κωλύοντας· ἀντείχον δ' ἐπὶ πλείστον οἱ
 κατὰ τοῦτο τὸ μέρος πύργοι, μεγέθει τε καὶ κάλλει
 20 διαφέροντες.

ἔνθα δὴ τῶν Ῥωμαίων πολλὰ κακοπαθούντων, ὁ
 4 Πομπήϊος τὰ τε ἄλλα τῆς καρτερίας τοὺς Ἰουδαίους ἀπε-
 θάρμασε, καὶ μάλιστα τοῦ μηδὲν παραλῦσαι τῆς θρη-
 σκειᾶς ἐν μέσοις τοῖς βέλεσιν ἀνειλουμένους. ὥσπερ γὰρ
 25 εἰρήνης βαθείας κατεχούσης τὴν πόλιν, αἱ τε θυσαίαι
 καθ' ἡμέραν καὶ οἱ ἐναγισμοὶ καὶ πᾶσα θεραπεία κατὰ
 τὰκριβὲς ἐξετελεῖτο τῷ θεῷ· καὶ οὐδὲ κατ' αὐτὴν τὴν
 ἄλωσιν, περὶ τῷ βωμῷ φονευόμενοι καθ' ἡμέραν, τῶν
 νομίμων εἰς τὴν θρησκείαν ἀπέστησαν. τρίτῳ γὰρ
 30 μηνὶ τῆς πολιορκίας μόλις ἕνα τῶν πύργων καταρ-
 ρίψαντες εἰσέπιπτον εἰς τὸ ἱερὸν. ὁ δὲ πρῶτος ὑπερ-
 βῆναι τολμήσας τὸ τεῖχος Σύλλα παῖς ἦν Φαῦστος Κορ-

νήλιος, και μετ' αυτον εκατοντάρχαι δυο, Φούριος και
 Φάβιος. ειπετο δε εκαστω το ιδιον στίφος, και περισχόν-
 τες πανταχη τους Ιουδαιους εκτεινον, ους μεν τω ναω
 προσφενυγοντας, ους δε αμυνομενους προς ολιγον.
 5 ενθα πολλοι των Ιερεων, ξιφηρεις τους πολεμιους επι-
 οντας βλεποντες, αθορουβως επι της θρησκειας εμει-
 ναν, σπενδοντες δε και θυμιωντες απεσφαττοντο, και
 της προς το θειον θεραπειας εν δευτερω την σωτηριαν
 τιθεμενοι. πλειστοι δ' υπο των ομοφυλων αντιστασια-
 στων ανηρουντο, και κατα των κρημων εροίπτουν εαν-
 10 τους απειροι και τα περι το τεϊχος δ' ενιοι, μαυιωντες
 εν ταϊς αμηχανιας, υπεπρησαν και συγκαταφλεγονται.
 Ιουδαιων μεν ουν ανηροδθησαν μυριοι και δισχιλιοι, Ρω-
 μαϊων δε ολιγοι μεν πανυ νεκροι, τραυματια δ' εγενοντο
 πλειους.

6 ουδεν δ' ουτως εν ταϊς τοτε συμφοραις καθηφατο
 του εθνους ως το τεως αορατον εγιον εκκαλυφθεν υπο
 των αλλοφυλων. παρελθων γουν συν τοις περι αυ-
 τον ο Πομπηιος εις τον ναον, ενθα μονω θεμιτον ην πα-
 ριεναι τω αρχιερεϊ, τα ενδον εθεασατο, λυχνιαν τε και
 20 λυχνους και τραπεζαν και σπονδεια και θυμιατηρια,
 ολόχρυσα παντα, πληθος τε αρωματων σεσωρευμενων,
 και των Ιερων χρηματων εις ταλαντα δισχιλια. ουτε δε
 τουτων ουτ' αλλου τινος των Ιερων κειμηλιων ηφατο,
 25 αλλα και μετα μιαν της αλωσεως ημεραν καθαραι τε το
 Ιερων τοις νεωκοροις εκελευσε και τας εξ εθους επι-
 τελειν θυσιας, αυθις αποδειξας Τριανον αρχιερεα, τα
 τε αλλα προθυμοτατον εαντον εν τη πολιορκια παρα-
 σχοντα, και διоти το κατα την χωραν πληθος απεστη-
 30 σεν Αριστοβουλον συμπολεμειν ωρημενον. εκ τουτου,
 οπερ ην προσηκον αγαθη στρατηγη, τον λαον ευ-
 νοια πλεον η δεει προσηγαγετο. εν δε τοις αιχμαλωτοις

εληφθη και ο Αριστοβουλον πενθερος. ο δ' αυτος ην
 και θειος αυτω. και τους μεν αιτιωατους του πολε-
 μου πελεκει κολαζει, Φαυστον δε και τους μετ' αυτου
 γενναϊως αγωνισαμενους λαμπροις αριστεροις δωρη-
 5 σαμενος, τη τε χωρα και τοις Ιεροσολυμοις επιταττει
 φθρον.

αφελόμενος δε του εθνους και τας εν Κοιλη Συρια 7
 πολεις οσας ειλεν, υπεταξε τω κατ' εκεινο καιρου Ρω-
 μαϊων στρατηγη κατατεταγμενω, και τοις ιδιοις οροις
 10 περιεκλεισεν. ανακιζει δε και Γαδαρα, υπο Ιουδαιων
 κατεστραμμενην, Γαδαριτηνι των ιδιων απελευθερων
 Δημητριω χαριζόμενος. ηλευθερωσε δ' απ αυτων και
 τας εν τη μεσογεια πολεις, οσας μη φθασαντες κατεσκα-
 ψαν, Ιππον Σκυθόπολιν τε και Πελλαν και Σαμαρειαν
 15 και Μαρισσαν, προς αις Αζωτον και Ιαμνειαν και Αρε-
 θουσαν, ομοιως δε και τας παραλιους, Γαζαν Ιοπην
 Δωρα, και την παλαι μεν Στρατωνος πύργον καλου-
 μενην, υστερον δε μετακτισθεισαν υφ' Ηρωδου βασι-
 20 λεως λαμπροτατοις κατασκευασμασι και μετονομασθει-
 σαν Καισαρειαν. ας πασας τοις γνησιοις αποδους πολι-
 ταις κατεταξεν εις την Συριακήν επαρχιαν. παραδους δε
 ταυτην τε και την Ιουδαϊαν και τα μεχρις Αιγυπτου και
 Ευφρατου Σκαυρω διεπειν, και δυο των ταγματων, αυ-
 25 τος δια Κιλικιας εις Ρωμην ηπειγετο, τον Αριστοβουλον
 αγων μετα της γενεας αιχμαλωτον. δυο δ' ησαν αυτω
 θυγατερες και δυο υιεις, ων ο ετερος μεν Αλεξανδρος εκ
 της οδοϋ διαδιδρασκει, συν δε ταϊς αδελφαις ο νεωτερος
 Αντιγονος εις Ρωμην εκομιζετο.

κάν τούτω Σκαυρος εις την Αραβιαν εμβαλων της 8
 30 μεν Πετρας ειργετο ταϊς δυσχωραις, επόρθει δε τα περι
 Πελλαν, καν τούτω δε κακοπαθων ελιμωττε γαρ η στρα-
 τια. και προς τουτο Τριανος επεβοηθει, δι' Αντιπατρου

τάπιτήδεια πέμπων. ὃν καὶ καθήσει Σκαῦρος ὄντα
συνήθη πρὸς Ἀρέταν, ὅπως ἐπὶ χρήμασι διαλύσαιο τὸν
πόλεμον. πείθεται δ' ὁ Ἄραψ τριακόσια δοῦναι τάλαντα,
καὶ τούτοις Σκαῦρος ἐξῆγε τῆς Ἀραβίας τὴν δύναμιν.

2 ὁ δ' ἀποδράς τῶν Ἀριστοβούλου παίδων Πομπήιον
'Αλέξανδρος, χρόνῳ συναγαγὼν χεῖρα συκνήν, βαρὺς ἦν
'Υρκανῶ καὶ τὴν Ἰουδαίαν κατέτρεχεν. ἐδόκει δ' ἂν τα-
χέως καταλῦσαι αὐτόν, ὅς γε ἦδη καὶ τὸ καταρριφθὲν ὑπὸ
Πομπηίου τείχος ἐν Ἱεροσολύμοις ἀνακτίσειν ἐθάροει
προσελθών, εἰ μὴ Γαβίνιος εἰς Συρίαν πεμφθεὶς Σκαῦ-
ρον διάδοχος τὰ τε ἄλλα γενναῖον ἀπέδειξεν ἑαυτὸν ἐν
πολλοῖς καὶ ἐπ' Ἀλέξανδρον ὤρμησεν. ὁ δὲ δεισας πρὸς
τὴν ἐφοδὸν δύναμιν τε πλείω συνέλεγεν, ὡς γενέσθαι
μυρίους μὲν ὀπίτας χιλίους δὲ καὶ πεντακοσίους ἰππεῖς,
καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῶν χωρίων ἐτείχιζεν, Ἀλεξάνδρειον
τε καὶ Ὑρκάνειον καὶ Μαχαιροῦντα πρὸς τοῖς Ἀραβίοις
ὄρεσι.

3 Γαβίνιος δὲ μετὰ μέρος τῆς στρατιᾶς Μάρκον Ἀν-
τώνιον προπέμφας, αὐτὸς εἶπετο τὴν ὅλην ἔχων δύναμιν.
οἱ δὲ περὶ Ἀντίπατρον ἐπίλεκτοι καὶ τὸ ἄλλο τάγμα τῶν
Ἰουδαίων, ὧν Μάλιχος ἦρχε καὶ Πειθόλαος, συμμίζαντες
τοῖς περὶ Μάρκον Ἀντώνιον ἡγεμόσιν, ὑπήντων Ἀλε-
ξάνδρῳ. καὶ μετ' οὐ πολὺν παρῆν ἅμα τῇ φάλαγγι Γαβί-
νιος. ἐνουμένην δὲ τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν οὐχ ὑπο-
μείνας Ἀλέξανδρος ἀνεχώρει, καὶ πλησίον ἦδη Ἱεροσολύ-
μων γενόμενος ἀναγκάζεται συμβαλεῖν, καὶ κατὰ τὴν μά-
χην ἑξακισχιλίους ἀποβαλὼν, ὧν τρισχίλιοι μὲν ἔπεσον
τρισχίλιοι δὲ ἐξωγρηθήσαν, φεύγει σὺν τοῖς καταλειφθεῖ-
σιν εἰς Ἀλεξάνδρειον.

4 Γαβίνιος δὲ πρὸς τὸ Ἀλεξάνδρειον ἐλθὼν, ἐπειδὴ
πολλοὺς εὗρεν ἐστρατοπεδευμένους, ἐπειράτο συγγνώ-
μης ὑποσχέσει περὶ τῶν ἡμαρτημένων πρὸ μάχης αὐ-

τοὺς προσαγαγέσθαι. μηδὲν δὲ μέτριον φρονούντων
ἀποκτείνας πολλοὺς, τοὺς λοιποὺς κατέκλεισεν εἰς τὸ
ἔρμα. κατὰ ταύτην ἀριστεύει τὴν μάχην ὁ ἡγεμὼν
Μάρκος Ἀντώνιος, πανταχοῦ μὲν γενναῖος ἀεὶ φανείς,
5 οὐδαμοῦ δ' οὕτως. Γαβίνιος δὲ τοὺς ἐξαιρήσοντας τὸ
φρούριον καταλιπὼν αὐτὸς ἀπήει, τὰς μὲν ἀπορρήτους
πόλεις καθιστάμενος, τὰς δὲ κατεστραμμένας ἀνακτί-
ζων. συνεπολίσθησαν γοῦν τούτου κελύσαντος Σκυ-
θόπολις τε καὶ Σαμάρεια καὶ Ἀθηδῶν καὶ Ἀπολλωνία
10 καὶ Ἰάμνεια καὶ Ραφία καὶ Μάρισσά τε καὶ Ἀδώρεος καὶ
Γάμαλα καὶ Ἄζωτος ἄλλαι τε πολλαί, τῶν οἰκητόρων
ἀσμένως ἐφ' ἑκάστην συνθεόντων.

μετὰ δὲ τὴν τούτων ἐπιμέλειαν ἐπανελθὼν πρὸς τὸ
Ἀλεξάνδρειον ἐπέρωσε τὴν πολιορκίαν, ὥστε Ἀλεξάν-
15 δρος ἀπογνοὺς περὶ τῶν ὅλων ἐπικηρυκεύεται πρὸς αὐ-
τόν, συγγνωσθῆναι τε τῶν ἡμαρτημένων δεόμενος καὶ
τὰ συμμένοντα φρούρια παραδιδούς, Ὑρκάνειον καὶ
Μαχαιροῦντα. αὐτίς δὲ καὶ τὸ Ἀλεξάνδρειον ἐνεχείρι-
σεν. ἅ πάντα Γαβίνιος, ἐναγούσης τῆς Ἀλεξάνδρου
20 μητρός, κατέσκαψεν, ὡς μὴ πάλιν ὀρηγήριον γένοιτο
δευτέρου πολέμου. παρῆν δὲ μειλισσομένη τὸν Γαβί-
νιον κατὰ θέος τῶν ἐπὶ τῆς Ρώμης αἰχμαλώτων, τοῦ τε
ἀνδρός καὶ τῶν ἄλλων τέκνων. μετὰ δὲ ταῦτα εἰς Ἱερο-
σόλυμα Γαβίνιος Ὑρκανὸν καταγαγὼν, καὶ τὴν τοῦ
25 Ἱεροῦ παραδοὺς κηδεμονίαν αὐτῷ, καθίστησι τὴν ἄλλην
πολιτείαν ἐπὶ προστασίᾳ τῶν ἀρίστων. διεῖλε δὲ πᾶν
τὸ ἔθνος εἰς πέντε συνόδους, τὸ μὲν Ἱεροσολύμοις προσ-
τάξας, τὸ δὲ Γαδάροις, οἱ δ' ἵνα συντελῶσιν εἰς Ἀμα-
θοῦντα. τὸ δὲ τέταρτον εἰς Ἱεριχοῦντα κεκλήρωτο, καὶ
30 τῷ πέμπτῳ Σέπρωρις ἀπεδείχθη πόλις τῆς Γαλιλαίας.
ἀσμένως δὲ τῆς ἐξ ἐνὸς ἐπικρατείας ἐλευθερωθέντες τὸ
λοιπὸν ἀριστοκρατία διωκοῦντο.

6 μετ' οὐ πολὺ γε μὴν αὐτοῖς ἀρχὴ γίνεται θορύ-
βων Ἀριστόβουλος ἀποδράς ἐκ Ρώμης, ὃς αὐθις πολλοὺς
Ἰουδαίων ἐπισυνίστη, τοὺς μὲν ἐπιθυμοῦντας μεταβο-
λῆς, τοὺς δ' ἀγαπῶντας αὐτὸν πάλαι. καὶ τὸ μὲν πρῶ-
τον καταλαβόμενος τὸ Ἀλεξάνδρειον ἀνατειχίζειν ἐπει- 5
ράτο· ὡς δὲ Γαβίνιος ὑπὸ Σισέννα καὶ Ἀντωνίῳ καὶ
Σερειλλῶ στρατιὰν ἐπεμφεν ἐπ' αὐτόν, γνοὺς ἀνεχώ-
ρει ἐπὶ Μαχαιροῦντος, καὶ τὸν μὲν ἀχρηστον ὄχλον
ἀπεφορτίσατο, μόνους δ' ἐπήγετο τοὺς ὀπλισμένους,
ὄντας εἰς ὀκτακισχίλιους, ἐν οἷς καὶ Πειθόλαος ἦν ὁ ἐξ 10
Ἱεροσολύμων ὑποστράτηγος αὐτομολήσας μετὰ χιλίων.
Ῥωμαῖοι δ' ἐπηκολούθουν, καὶ γενομένης συμβολῆς
μέχρι πολλοῦ μὲν οἱ περὶ τὸν Ἀριστόβουλον διεκαρτέ-
ρουν γενναίως ἀγωνιζόμενοι, τέλος δὲ βιασθέντες ὑπὸ
τῶν Ῥωμαίων πίπτουσι μὲν πεντακισχίλιοι, περὶ δὲ δις- 15
χιλίους ἀνέφυγον εἰς τινα λόφον. οἱ δὲ λοιποὶ χίλιοι
σὺν Ἀριστοβούλῳ, διακόψαντες τὴν φάλαγγα τῶν Ῥω-
μαίων, εἰς Μαχαιροῦντα συνελάνθονται. ἔνθα δὴ τὴν
πρώτην ἐσπέραν ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐρειπίοις ἐναυλισάμε-
νος ἐν ἐλπίσι μὲν ἦν ἄλλην συναθροῖσθαι δύναμιν, 20
ἀνοχὴν τοῦ πολέμου διδόντος, καὶ τὸ φρούριον κακῶς
ὠχύρου, προσπεσόντων δὲ Ῥωμαίων ἐπὶ δύο ἡμέρας
ἀντιστῆναι ὑπὲρ δύναμιν ἀλίσκεται, καὶ μετ' Ἀντιγόνου
τοῦ παιδός, ὃς ἀπὸ Ρώμης αὐτῷ συναπέδρα, δεσμώτης
ἐπὶ Γαβίνιον ἀνήχθη, καὶ ἀπὸ Γαβινίου πάλιν εἰς Ῥώ- 25
μην. τοῦτον μὲν οὖν ἡ σύγκλητος εἴρξε, τὰ τέκνα δ'
αὐτοῦ διήγεν εἰς Ἰουδαίαν, Γαβινίου δὲ ἐπιστολῶν
δηλώσαντος τῇ Ἀριστοβούλου γυναικὶ τοῦτο ἀντὶ τῆς
παραδόσεως τῶν ἐρυμάτων ὁμολογημέναι.

7 Γαβινίῳ δ' ἐπὶ Πάρθους ὠρμημένῳ στρατεύειν γί- 30
νεται Πτολεμαῖος ἐμπόδιον, ὃν ὑποστρέψας ἀπ' Εὐ-
φράτου κατήγεν εἰς Αἴγυπτον, ἐπιτηδεύει εἰς ἅπαντα

χρῶμενος κατὰ τὴν στρατιὰν Ἰουδαίων καὶ Ἀντιπάτρω·
καὶ γὰρ χρήματα καὶ ὄπλα καὶ σίτον καὶ ἐπικούρους ὁ
Ἀντίπατρος προσήγε, καὶ τοὺς ταύτη Ἰουδαίους, φρου-
ροῦντας τὰς κατὰ τὸ Πηλούσιον ἐμβολάς, παρεῖσαι
5 Γαβίνιον ἐπεισε. τῆς δ' ἄλλης Συρίας πρὸς τὸν Γαβι-
νίου χωρισμὸν κινήσεισης, καὶ Ἰουδαίους πάλιν ἀπέ-
στησεν Ἀλέξανδρος ὁ Ἀριστοβούλου, μεγίστην δὲ συγ-
κροτήσας δύναμιν ὠρμητο πάντας τοὺς κατὰ τὴν χώραν
Ῥωμαίους ἀνελεῖν. πρὸς ὃ Γαβίνιος δεισας (ἤδη δὲ
10 παρῆν ἀπ' Αἴγυπτου τοῖς τῆδε θορύβοις ἠπειγμένους)
ἐπὶ τινὰς μὲν τῶν ἀφροσίων Ἀντιπάτρου προπέμψας
μετέπεισε, συνέμενον δὲ Ἀλεξάνδρῳ τρεῖς μυριάδες,
κακείνος ὠρμητο πολεμεῖν. οὕτως ἐξεῖσι πρὸς μάχην·
ὑπῆνταν δ' οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ συμβαλόντων περὶ τὸ
15 Ἰταβύριον ὄρος μύριοι μὲν ἀναιροῦνται, τὸ δὲ λοιπὸν
πλήθος ἐσκεδάσθη φυγῇ. καὶ Γαβίνιος ἐλθὼν εἰς Ἱερο-
σόλυμα πρὸς τὸ Ἀντιπάτρου βούλημα κατεστήσατο τὴν
πολιτείαν. ἔνθεν ὀρμήσας Ναβαταίων τε μάχην κρατεῖ,
καὶ Μιθραδάτην καὶ Ὀρσάνην φυγόντας ἐκ Πάρθων
20 κρούφα μὲν ἀπέπεμψε, παρὰ δὲ τοῖς στρατιώταις ἔλεγεν
ἀποδρᾶναι.

κὰν τούτῳ Κράσσος αὐτῷ διάδοχος ἐλθὼν παρα- 8
λαμβάνει Συρίαν. οὗτος εἰς τὴν ἐπὶ Πάρθους στρα-
τείαν τὸν τε ἄλλον τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ναοῦ χρυσὸν
25 πάντα περιεῖλε, καὶ τὰ διςχίλια τάλαντα ἤρεν ὧν ἀπέ-
σχετο Πομπήιος. διαβὰς δὲ τὸν Εὐφράτην αὐτός τε
ἀπώλετο καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ. περὶ ὧν οὐ νῦν καιρὸς
λέγειν.

Πάρθους δὲ μετὰ τὸν Κράσσον ἐπιδιαβαίνειν εἰς 9
30 Συρίαν ὠρμημένους ἀνέκοπτε Κάσσιος εἰς τὴν ἐπαρχίαν
διαφυγών. περιποιησάμενος δ' αὐτὴν ἐπὶ Ἰουδαίαν
ἠπέγετο, καὶ Ταριχέας μὲν ἐλὼν εἰς τρισμυριοὺς Ἰου-
3 *

δαίων ἀνδραποδίζεται, κτείνει δὲ καὶ Πειθόλαον, τοὺς Ἀριστοβούλου στασιαστὰς ἐπισυνιστάντα· τοῦ φόνου δὲ ἦν σύμβουλος Ἀντίπατρος. τούτῳ γήμαντι γυναῖκα τῶν ἐπισήμων ἐξ Ἀραβίας, Κύπρον τοῦνομα, τέσσαρες μὲν υἱεῖς γίνονται, Φασάηλος καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῆς Ἡρώ- 5 δης, πρὸς οἷς Ἰώσηπος καὶ Φερώρας, καὶ Σαλώμη θυγάτηρ. ἔξοικειούμενος δὲ τοὺς πανταχοῦ δυνατοὺς φίλους τε καὶ ξενίας, μάλιστα προσηγάγετο τὸν Ἀράβων βασιλέα διὰ τὴν ἐπιγαμίαν· ἀπειδὴ τὸν πρὸς Ἀριστοβούλου ἀνείλετο πόλεμον, ἐκείνῳ παρακαταθήκην 10 ἐπέμψεν τὰ τέκνα. Κάσσιος δὲ κατὰ συνθήκας ἡσυχάζειν Ἀλέξανδρον ἀναγκάσας ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ὑπέστρεψε, Πάρθους διαβαίνειν ἀνείροζων· περὶ ὧν ἐν ἑτέροις ἐροῦμεν.

9 Καίσαρ δὲ Πομπηίου καὶ τῆς συγκλήτου φυρόντων 15 ὑπὲρ τὸν Ἴονιον Ῥώμης τε καὶ τῶν ὅλων κρατήσας, ἀνίησι μὲν τῶν δεσμῶν τὸν Ἀριστοβούλου, παραδοὺς δ' αὐτῷ δύο τάγματα κατὰ τάχος ἐπέμψεν εἰς Συρίαν, ταύτην τε ῥαδίως ἐλπίσας καὶ τὰ περὶ τὴν Ἰουδαίαν δι' αὐτοῦ προσάξεσθαι. φθάνει δὲ ὁ φθόνος καὶ τὴν Ἀρι- 20 στοβούλου προθυμίαν καὶ τὰς Καίσαρος ἐλπίδας· φαρμάκῳ γοῦν ἀναρεθεῖς ὑπὸ τῶν τὰ Πομπηίου φρονούντων, μέχρι πολλοῦ μὲν οὐδὲ ταφῆς ἐν τῇ πατρῴᾳ χώρᾳ μετεῖχεν, ἔκειτο δ' ἐν μέλιτι συντηρούμενος ὁ νεκρὸς αὐτοῦ, ἕως ὑπ' Ἀντωνίου Ἰουδαίους ἐπέμφθη τοῖς βα- 25 σιλικοῖς μνημείοις ἐνταφισόμενος.

2 ἀναιρεῖται δὲ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος πελέκει ὑπὸ Σικπίωνος ἐν Ἀντιοχείᾳ, Πομπηίου τοῦτ' ἐπιστείλαντος καὶ γενομένης κατηγορίας πρὸ τοῦ βήματος ὧν Ῥωμαίους ἔβλαψε. τοὺς δ' ἀδελφοὺς αὐτοῦ Πτολεμαῖος 30 ὁ Μενναίου παραλαβών, ὃς ἐκράτει τῆς ὑπὸ τῷ Λιβάνῳ Χαλκίδος, Φιλιππίωνα τὸν υἱὸν ἐπ' αὐτοὺς εἰ

Ἀσκάλωνα πέμπει. ἀκκείνος ἀποσπάσας τῆς Ἀριστοβούλου γυναῖκός Ἀντίγονου καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πρὸς τὸν πατέρα ἀνήγαγεν. ἀλοὺς δ' ἔρωτι γαμεῖ τὴν νεωτέραν, καὶ μετὰ ταῦθ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς δι' αὐτὴν 5 κτείνεται· γαμεῖ γὰρ Πτολεμαῖος τὴν Ἀλεξάνδραν, ἀνελὼν τὸν υἱόν, καὶ διὰ τὸν γάμον κηδεμονικώτερος ἦν πρὸς τοὺς αὐτῆς ἀδελφοὺς.

Ἀντίπατρος δὲ μετὰ τὴν Πομπηίου τελευτὴν με- 3 ταβάς ἐθεράπευε Καίσαρα· ἀπειδήπερ Μιθραδάτης ὁ Περγαμηνός, μεθ' ἧς ἦγεν ἐπ' Αἴγυπτον δυνάμεως, εἰργόμενος τῶν κατὰ τὸν Πηλούσιον ἐμβολῶν ἐν Ἀσκάλωνι κατειχέτο, τοὺς τε Ἀραβας ξένος ὧν ἐπεισεν ἐπικουρῆσαι, καὶ αὐτὸς ἦκεν ἄγων Ἰουδαίων εἰς τρισχιλίους ὀπλίτας. παρώρησε δὲ καὶ τοὺς ἐν Συρίᾳ δυ- 15 νατοὺς ἐπὶ τὴν βοήθειαν, τῶν τ' ἐποίκων τοῦ Λιβάνου Πτολεμαῖον καὶ Ἰάμβλιχον, δι' οὓς αἱ ταύτη πόλεις ἐτοιμῶς συνεφύψαντο τοῦ πολέμου. καὶ θαρρῶν ἤδη Μιθραδάτης τῇ προσγενομένῃ δι' Ἀντίπατρον ἰσχύϊ πρὸς τὸ Πηλούσιον ἐξελαύνει, κωλυόμενός τε διεξελθεῖν ἐπο- 20 λιορκεῖ τὴν πόλιν. γίνεται δὲ καὶ τῇ προσβολῇ διασημότητος Ἀντίπατρος· τὸ γὰρ καθ' αὐτὸν μέρος τοῦ τείχους διαρρηξίας πρῶτος εἰσεπήδησεν εἰς τὴν πόλιν μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ.

καὶ Πηλούσιον μὲν ἔαλω, πρόσω δ' αὐτοὺς ἰόντας 4 εἶργον αὐτῆς οἱ τὴν Ὀνίου προσαγορευομένην χώραν κατέχοντες Ἰουδαῖοι Αἰγύπτιοι. τούτους δὲ Ἀντίπατρος οὐ μόνον μὴ κωλύειν ἐπεισεν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῇ δυνάμει παρασχεῖν. ὅθεν οὐδ' οἱ κατὰ τὴν Μέμφιν ἐτι εἰς χεῖρας ἦλθον, ἐκούσιοι δὲ προσέθεντο Μιθραδάτη. 30 ἀκκείνος ἤδη τὸ Δέλτα περιελθὼν συνέβαλλε τοῖς λοιποῖς Αἰγυπτίοις εἰς μάχην κατὰ χώραν ὃς Ἰουδαίων στρατόπεδον καλεῖται. κινδυνεύοντα δὲ αὐτὸν ἐν τῇ

παρατάξει σὺν ὄλῳ τῷ δεξιῷ κέρατι φέρεται περιελθὼν
 Ἀντίπατρος παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τοῦ ποταμοῦ· τῶν γὰρ
 καθ' ἑαυτὸν ἐκράτει τὸ λαὸν ἔχων κέρας. ἔπειτα
 προσπεσὼν τοῖς διώκουσι Μιθραδάτην ἀπέκτεινέ τε
 πολλούς, καὶ μέχρι τοσοῦτου τοὺς καταλειπομένους
 5 ἐδίωξεν ὡς καὶ τὸ στρατόπεδον αὐτῶν ἐλεῖν· ὄγδοή-
 κοντα δὲ μόνους τῶν ἰδίων ἀπέβαλε, καὶ Μιθραδάτης
 ἐν τῇ τροπῇ περὶ ὀκτακοσίους. σωθεὶς δ' αὐτὸς παρ' ἐλ-
 πίδα, μάρτυς ἀβάσκανος γίνεται πρὸς Καίσαρα τῶν Ἀν-
 τιπάτρον κατορθωμάτων.

10 ὁ δὲ τότε μὲν τὸν ἄνδρα τοῖς ἐπαίνοις καὶ ταῖς ἐλ-
 πίσιν εἰς τοὺς ὑπὲρ ἑαυτοῦ κινδύνους ἐπέρωσεν, ἐν οἷς
 πᾶσι παραβολώτατος ἀγωνιστῆς γενόμενος, καὶ πολλὰ
 τρωθεὶς καθ' ὅλου σχεδὸν τοῦ σώματος εἶχε τὰ σημεῖα
 τῆς ἀρετῆς· αὐθις δὲ καταστησάμενος τὰ κατὰ τὴν Αἴ-
 15 γυπτον, ὡς ἐπανῆκεν εἰς Συρίαν, πολιτεία τε αὐτὸν τῇ
 Ῥωμαίων ἐτίμησε καὶ ἀτελεία, τῆς τε ἄλλης τιμῆς καὶ φι-
 λοφρονήσεως ἕνεκεν ζηλωτὸν ἐποίησε, καὶ τὴν ἀρχιερω-
 σύνην δὲ δι' αὐτὸν ἐπεκύρωσεν Ὀρκανῶ.

20 κατ' αὐτὸ δὲ καὶ Ἀντίγονος ὁ Ἀριστοβούλου πρὸς
 τὸν Καίσαρα παρών, γίνεται παραδόξως Ἀντιπάτρῳ μεί-
 ζονος προκοπῆς αἴτιος. δέον γοῦν ἀποδύρεσθαι περὶ τοῦ
 πατρὸς πεφαραμάχθαι δοκοῦντος ἐκ τῶν πρὸς Πομπήμιον
 διαφορῶν, καὶ περὶ τᾶδελφοῦ τὴν Σικιπίωνος ὁμότητα
 25 μέμφεσθαι, καὶ μηδὲν εἰς τὸν ἕλεον παραμιῖξαι φθονερόν
 πάθος, ὃ δ' ἐπὶ τούτοις Ὀρκανοῦ καὶ Ἀντιπάτρον κατη-
 γόρει παρελθὼν, ὡς παρανομώτατα μὲν αὐτὸν μετὰ τῶν
 ἀδελφῶν πάσης ἀπελαύνοιεν τῆς πατρίου γῆς, πολλὰ δ'
 εἰς τὸ ἔθνος αὐτοὶ διὰ κόρον ἐξυβρίζοιεν, καὶ ὅτι τὴν εἰς
 30 Αἴγυπτον συμμαχίαν οὐκ ἐπ' εὐνοία αὐτῷ πέμψειαν, ἀλλὰ
 κατὰ δέ σ τῶν πάλαι διαφορῶν, καὶ τὴν πρὸς Πομπήμιον
 φιλίαν ἀποσκευαζόμενοι.

πρὸς ταῦθ' ὁ Ἀντίπατρος ἀποροφῶς τὴν ἐσθῆτα τὸ
 2 πλήθος ἐπεδείκνυε τῶν τραυμάτων, καὶ περὶ μὲν τῆς εἰς
 Καίσαρα εὐνοίας οὐκ ἔφη λόγου δεῖν αὐτῷ (κεκραγῆναι
 γὰρ τὸ σῶμα σιωπῶντος), Ἀντιγόνου δὲ θαυμάζειν τὴν
 5 τόλμαν, εἰ πολεμίῳ Ῥωμαίων υἱὸς ὦν καὶ Ῥωμαίων δρα-
 πέτου, καὶ τὸ νεωτεροποιὸς εἶναι καὶ στασιώδης αὐτὸς
 πατρῶον ἔχων, παρὰ τῷ Ῥωμαίων ἡγεμόνι κατηγορεῖν
 ἐπιχειροῖεν ἐτέρων, καὶ πειρᾶται τυχεῖν ἀγαθοῦ τινός,
 δέον ἀγαπᾶν ὅτι ζῆ· καὶ γὰρ νῦν ἐφίεσθαι πραγμάτων
 10 οὐ τοσοῦτον δι' ἀπορίαν, ἀλλ' ἵνα Ἰουδαίους διαστα-
 σιάσῃ παρελθὼν καὶ χρήσῃται κατὰ τῶν δόντων ταῖς
 ἀφορμαῖς.

τούτων Καίσαρ ἀκούσας Ὀρκανὸν μὲν ἀξιώτερον
 3 τῆς ἀρχιερωσύνης ἀπεφῆνατο, Ἀντιπάτρῳ δὲ δυναστείας
 15 αἰρεσιν ἔδωκεν. ὃ δ' ἐπὶ τῷ τιμήσαντι τὸ μέτρον τῆς τι-
 μῆς θέμενος πάσης ἐπίτροπος Ἰουδαίας ἀποδείκνυται,
 καὶ προσεπιτυγχάνει τὰ τεῖχη τῆς πατρίδος ἀνακτίσαι
 κατεστραμμένα. τὰς μὲν δὴ τιμὰς ταύτας Καίσαρ ἐπέ-
 στελλεν ἐν τῷ Καπετωλίῳ χαραχθῆναι, τῆς τε αὐτοῦ δι-
 20 καιοσύνης σημεῖον καὶ τῆς τοῦ ἀνδρὸς ἀρετῆς ἐσόμενον·
 Ἀντίπατρος δὲ Καίσαρα προπέμψας ἐκ τῆς Συρίας εἰς
 4 Ἰουδαίαν ὑπέστρεψεν. καὶ πρῶτον μὲν τὸ τεῖχος ἀνεδεί-
 ματο τῆς πατρίδος ὑπὸ Πομπηίου κατεστραμμένον, καὶ
 τοὺς ἀνὰ τὴν χώραν θορύβους ἐπιὼν κατέστειλεν, ἀπει-
 25 λητῆς ἅμα καὶ σύμβουλος ὦν ἐκάστοις, ὅτι τὰ μὲν Ὀρ-
 κανοῦ φρονοῦντες ἐν ὄλῳ καὶ καθ' ἡσυχίαν βιώσονται,
 τῶν τε ἰδίων κτημάτων καὶ κοινῆς εἰρήνης ἀπολαύοντες,
 εἰ δὲ πείθονται ταῖς ψυχραῖς ἐλπίσι τῶν νεωτερίζειν ἐπὶ
 κέρδεσιν οἰκειοῖς ἐθελόντων, αὐτόν τε πειράσουσιν ἀντι-
 30 κηδεμόνος δεσπότην καὶ Ὀρκανὸν ἀντὶ βασιλέως τύραν-
 νον, Ῥωμαίους γε μὴν καὶ Καίσαρα πολεμίους ἀνθ'
 ἡγεμόνων καὶ φίλων· οὐ γὰρ ἀνέξεσθαι μετακινούμε-

νον ἐκ τῆς ἀρχῆς ὃν αὐτοὶ κατέστησαν. ἅμα δὲ ταῦτα λέγων δι' ἑαυτοῦ καθίστατο τὴν χώραν, ὁρῶν τὸν Ἰουδαϊκὸν νόμον καὶ βασιλείας ἀτουώτερον. Φασάηλον μὲν δὲ, τῶν παίδων τὸν πρεσβύτατον, Ἱεροσολύμων καὶ τῶν πέριξ στρατηγὸν καθίστησι, τὸν δὲ μετ' αὐτὸν Ἡρώδην ἐπὶ τοῖς ἴσοις ἐστειλεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν κομιδῆν νέον. ὃ δὲ ὡν φύσει δραστήριος ὕλην εὐθέως ἐφίσκει τῷ φρονήματι, καὶ καταλαβὼν Ἐζεκίαν τὸν ἀρχιεπιστῆν τὰ προσεχῆ τῇ Συρίᾳ κατατρέχοντα μετὰ μεγίστου στίφους, αὐτὸν τε συλλαβὼν ἀποκτείνει καὶ πολλοὺς τῶν ληστῶν. ὃ δὲ μάλιστα τοῖς Σύροις κατώρθωσε κεχαρισμένον ὑμνεῖτο γοῦν ἀνά τε τὰς κώμας καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν Ἡρώδης ὡς εἰρήνην αὐτοῖς παρῶν καὶ τὰς κτήσεις ἀνασεσωκώς. γίνεται δ' ἐκ τούτου καὶ Σέξτωρ Καῖσαρι γινώριμος, ὄντι συγγενεῖ τοῦ μεγάλου Καίσαρος καὶ διοικουῦντι τὴν Συρίαν. πρὸς δὲ τὸν ἀδελφὸν εὐδοκίμουντα καὶ Φασάηλος ἐφιλοτιμεῖτο τὴν ἀγαθὴν ἔριν, τοὺς ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εὐνουστέρους καθιστάμενος, καὶ δι' αὐτοῦ μὲν ἔχων τὴν πόλιν, μηδὲν δ' ἀπειροκάλως εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐξυβρίζων.

ἔνθεν Ἀντιπάτρω θεραπείᾳ τε ἦν ἐκ τοῦ ἔθνους βασιλικὴ καὶ τιμαὶ παρὰ πάντων ὡς δεσπότη τῶν ὅλων· οὐ μὴν αὐτὸς τῆς πρὸς Ἰουδαίαν εὐνοίας ἢ πίστεως τι μετεκίνησεν. ἀμήχανον δ' ἐν εὐπραγίαις φθόρον διαφυγεῖν. Ἰουδαίος γοῦν ἤδη μὲν καὶ καθ' ἑαυτὸν ἡσυχῆ πρὸς τὸ κλέος τῶν νεανίσκων ἐδάκνυτο, μάλιστα δ' ἔλυπει τὰ Ἡρώδου κατορθώματα· καὶ κήρυκες ἐπάλληλοι τῆς καθ' ἕκαστον εὐδοξίας προστρέχοντες, πολλοὶ δὲ τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις βασικάνων ἠρέθιζον, οἷς ἢ τὸ τῶν παίδων ἢ τὸ Ἀντιπάτρου σωφρονικὸν προσίστατο, λέγοντες ὡς Ἀντιπάτρω καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ παραχωρήσας τῶν πραγμάτων καθέξοιτο τοῦνομα μόνον βασιλέως ἔχων

ἐρημον ἐξουσίας· καὶ μέχρι ποῦ πλανηθήσεται καθ' ἑαυτοῦ βασιλεῖς ἐπιτρέφων; οὐδὲ γὰρ εἰρωνεύεσθαι τὴν ἐπιτροπὴν αὐτοῦς ἔτι, φανεροῦς δ' εἶναι δεσπότης παρῶσαμένους ἐκείνων, εἴ γε μήτε ἐντολὰς δόντος μήτε ἐπιστείλαντος αὐτοῦ τοσοῦτους παρὰ τὸν Ἰουδαϊκὸν νόμον ἀνήρηκεν Ἡρώδης· ὃν, εἰ μὴ βασιλεὺς ἔστιν ἀλλ' ἔτι ιδιώτης, δεῖν ἐπὶ δίκην ἦκειν, ἀποδώσοντα λόγον αὐτῷ τε καὶ τοῖς πατρίοις νόμοις, οἳ κτείνειν ἀκρίτως οὐκ ἀφιάσι.

τούτοις κατὰ μικρὸν Ἰουδαίος ἐξεκαίετο, καὶ τὴν ὄργην τελευταῖον ἐκρήξας ἐκάλει κριθησόμενον τὸν Ἡρώδην. ὃ δὲ καὶ τοῦ πατρὸς παραινοῦντος καὶ τῶν πραγμάτων διδόντων παρηγοσίαν ἀνῆει, φρουραῖς διαλαβὼν πρότερον τὴν Γαλιλαίαν. ἦει δὲ μετὰ καρτεροῦ στίφους, ὡς μήτε καταλύειν δόξειεν Ἰουδαίαν ἀδραν ἄγων δύναμιν, μήτε γυμνὸς ἐμπέσοι τῷ φθόνῳ. Σέξτος δὲ Καῖσαρ δεισας περὶ τῷ νεανία, μὴ τι παρὰ τοῖς ἐχθροῖς ἀποληφθεὶς πάθη, πέμπει πρὸς τὸν Ἰουδαίον τοὺς παραγελοῦντας διαρρηθῆναι ἀπολύειν Ἡρώδην τῆς φονικῆς δίκης. ὃ δὲ καὶ ἄλλως ὠρμημένος (ἠγάπα γὰρ Ἡρώδην) ἀποψηφίζεται.

καὶ ὅς ὑπολαμβάνων ἄκοντος τοῦ βασιλέως διαφυγεῖν, εἰς Δαμασκὸν ἀνεχώρησε πρὸς Σέξτον, παρασκευαζόμενος οὐδ' αὐτίς ὑπακούσαι καλοῦντι. καὶ πάντες οἱ πονηροὶ παρῶξινον Ἰουδαίαν, κατ' ὄργην τε οἴχεσθαι τὸν Ἡρώδην λέγοντες καὶ παρεσκευασμένον κατ' αὐτοῦ. πιστεύων δ' ὁ βασιλεὺς οὐκ εἶχεν ὅτι χρὴ θρᾶν, ὡς ἑώρα μείζονα τὸν διάφορον. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ Σέξτου Καίσαρος στρατηγὸς ἀνεδείχθη Κοίλης Συρίας καὶ Σαμαρείας, οὐ μόνον τε κατ' εὐνοίαν τὴν ἐκ τοῦ ἔθνους ἀλλὰ καὶ δυναμει φοβερός ἦν, εἰς ἔσχατον δέους κατέπεσεν, ὅσον οὔπω προσδοκῶν ἐπ' αὐτὸν ὀρμηθεῖν μετὰ στρατιᾶς.

9 και οὐ διήμαρτε τῆς οἰήσεως· ὁ γὰρ Ἡρώδης κατ' ὀργὴν τῆς περὶ τὴν δίκην ἀπειλῆς στρατιᾶν ἀθροίσας ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἦγε, καταλύσων τὸν Ἰουδαϊκόν. κὰν ἐφθῆ τοῦτο ποιήσας, εἰ μὴ προεξεληθόντες ὁ τε πατήρ καὶ ἀδελφὸς ἐκλασαν αὐτοῦ τὴν ὀργὴν, παρακαλοῦντες αὐτὸν ἀπειλῆ καὶ ἀνατάσει μόνῃ μετρηῆσαι τὴν ἄμνην, φείσασθαι δὲ τοῦ βασιλέως ὑφ' οὗ μέχρι τῆς αὐτῆς δυνάμεως προῆλθε· δεῖν τε, εἰ κληθεῖς ἐπὶ δίκην παρωῶνται, καὶ περὶ τῆς ἀφέσεως εὐχαριστεῖν, καὶ μὴ πρὸς μὲν τὸ σκνῶρον ἀπαντᾶν, περὶ δὲ τῆς σωτηρίας ἀχάριστον εἶναι. 10 εἰ δὲ δὴ λογιστέον εἴη καὶ πολέμου ῥοπᾶς βραβεύεσθαι τῷ θεῷ, πλεῖον εἶναι τῆς στρατιᾶς τὸ ἄδικον. διὸ δὴ καὶ περὶ τῆς νίκης οὐ χοῖραι κατὰ πᾶν εὐελπιν εἶναι, μέλουτά γε συμβάλλειν βασιλεῖ καὶ συντρόφῳ καὶ πολλῶν μὲν εὐεργέτῃ, χαλεπῷ δὲ οὐδέποτε, πλὴν ὅσον πονη- 15 ροῖς συμβούλοις χρώμενος ἐπισείσειεν αὐτῷ σκιάν ἀδικήματος. πείθεται τούτοις Ἡρώδης, ὑπολαβὼν εἰς τὰς ἐλπίδας αὐταρκῆς εἶναι καὶ τὸ τὴν ἰσχὺν ἐπιδείξασθαι τῷ ἔθνει.

10 κὰν τούτῳ γίνεται περὶ Ἀπάμειαν ταραχὴ Ῥωμαίων 20 καὶ πόλεμος ἐμφύλιος, Καικιλίου μὲν Βάσσου διὰ τὴν εἰς Πομπήιον εὐνοίαν δολοφονήσαντος Σεξτον Καίσαρα καὶ τὴν ἐκείνου δύναντιν παραλαβόντος, τῶν δ' ἄλλων Καίσαρος στρατηγῶν ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ φόνου Βάσσου συμβαλόντων μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως. οἷς καὶ διὰ τὸν 25 ἀνηρημένον καὶ διὰ τὸν περιόντα Καίσαρα, φίλους ὄντας ἀμφοτέρους, ὁ Ἀντίπατρος διὰ τῶν παιδῶν ἐπεμψε συμμαχίαν. μηνυνομένου δὲ τοῦ πολέμου Μουῦρκος μὲν 11 ἀπὸ τῆς Ἰταλίας Σεξτον παραγίνεται διάδοχος, συνίσταται δὲ Ῥωμαίοις κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ μέγας πόλε- 30 μος, Κασσίου καὶ Βρούτου κτεινάντων δόλῳ Καίσαρα, κατασχόντα τὴν ἀρχὴν ἐπ' ἔτη τρία καὶ μῆνας ἑπτὰ.

μεγίστου δὲ ἐπὶ τῷ φόνῳ γενομένου κινήματος καὶ διαστασιασθέντων τῶν δυνατῶν, ἕκαστος ἐλπίσιν οἰκείαις ἐχώρει πρὸς ὃ συμφέρειν ὑπελάμβανε. καὶ δὴ ἦκε Κάσσιος εἰς Συρίαν, καταληφόμενος τὰς περὶ Ἀπάμειαν 5 δυνάμεις. ἐνθα Βάσσῳ τε Μουῦρκον καὶ τὰ διεστῶτα τάγματα διαλλάξας, ἔλευθεροῖ μὲν Ἀπάμειαν τῆς πολιτορίας, ἠγούμενος δ' αὐτὸς τῆς στρατιᾶς ἐπήει φορολογῶν τὰς πόλεις, καὶ παρὰ δύναντιν τὰς εἰσπραξείας ποιοῦμενος.

10 κελενσθέν δὲ καὶ Ἰουδαίοις εἰσενεγκεῖν ἑπτακόσια 2 τάλαντα, δέσας Ἀντίπατρος τὴν ἀπειλὴν τοῦ Κασσίου τοῖς τε υἱοῖς διεῖλεν εἰσπραττεῖν τὰ χρήματα καὶ τισὶν ἄλλοις τῶν ἐπιτηδεῶν κατὰ τάχος, ἐν οἷς καὶ Μάλιχῳ τινὶ τῶν διαφόρων. οὕτως ἤπειγεν ἡ ἀνάγκη. πρῶ- 15 τος δ' ἀπεμειλίξατο Κάσσιον Ἡρώδης, τὴν ἑαυτοῦ μοῖραν ἐκ τῆς Γαλιλαίας κομίσας ἑκατὸν τάλαντα, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τοῖς μάλιστα φίλος ἦν. τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς βραδυνήτητα κακίστας αὐταῖς ἐθνμοῦτο ταῖς πόλεσι. Γόφραν γοῦν καὶ Ἀμμαοῦν καὶ δύο ἑτέρας τῶν ταπεινοτέρων 20 ἐξανδραποδισάμενος ἐχώρει μὲν ὡς καὶ Μάλιχον ἀναρήσων, ὅτι μὴ σπεύσας εἰσέπραξεν· ἐπέσχε δὲ τὴν τε τούτου καὶ τὴν τῶν ἄλλων πόλεων ἀπώλειαν Ἀντίπατρος, ταχέως ἑκατὸν τάλαντοις θεραπεύσας Κάσσιον.

οὐ μὴν Μάλιχος, ἀναχωρήσαντος Κασσίου, τῆς χά- 3 25 ριτος ἀπεμνημόνευσεν Ἀντίπατρον, κατὰ δὲ τοῦ πολλῶν σωτήρος ἐπιβουλήν ἐνεσκευάζετο, σπεύδων ἀνελεῖν τὸν ἐμπόδιον αὐτοῦ τοῖς ἀδικήμασιν ὄντα. Ἀντίπατρος δὲ τὴν τε ἰσχὺν καὶ τὸ πανοῦργον τάνδρὸς ὑποδείσας διαβαίνει τὸν Ἰορδάνην, στρατὸν ἀθροίσων εἰς τὴν τῆς ἐπιβουλῆς ἄμνην. φωραθεὶς δὲ Μάλιχος ἀναιδεῖα τῶν Ἀντιπάτρον παιδῶν περιγίνεται· τὸν τε γὰρ Ἱεροσολύμων φρουρὸν Φασάηλον καὶ Ἡρώδη πεπιστευμένον τὰ ὄπλα,

πολλαῖς ἀπολογίαῖς καὶ ὄρκοις ἐκγοητεύσας, διαλλακτὰς αὐτῷ πρὸς τὸν πατέρα πείθει γενέσθαι. πάλιν γοῦν ὑπ' Ἀντιπάτρου σώζεται, πείσαντος Μοῦρκου τὸν τότε στρατηγούντα Συρίας, ὃς ὠρμητο κτεῖναι Μάλιχον ἐφ' οἷς ἐνεωτέρωσε.

4 συστάντος δὲ τοῦ πρὸς Κάσσιον καὶ Βρουῦτον πο-
λέμου Καίσαοί τε τῷ νέῳ καὶ Ἀντωνίῳ, Κάσσιος καὶ
Μοῦρκος στρατιὰν ἀθροίσαντες ἐκ τῆς Συρίας, ἐπειδὴ
μέγα μέρος εἰς τὰς χρείας Ἡρώδης ἔδοξε συμβεβληῖσθαι,
τότε μὲν αὐτὸν Συρίας ἀπάσης ἐπιμελητὴν καθιστᾶσι,
10 δύνάμιν πέξῃν τε καὶ ἵππικὴν δόντες, μετὰ δὲ τὴν τοῦ
πολέμου κατάλυσιν ἀποδείξειν Κάσσιος ὑπέσχετο καὶ
Ἰουδαίας βασιλέα. συνέβη δ' Ἀντιπάτρω τὴν τε ἰσχὺν
τοῦ παιδὸς καὶ τὴν ἐλπίδα αἰτίαν ἀπωλείας γενέσθαι.
ταῦτα γὰρ δείσας ὁ Μάλιχος διαφθείρει τινὰ τῶν βασι-
15 λικῶν οἰνοχόων γρήμασι, δοῦναι φάρμακον Ἀντιπάλτρω.
καὶ ὁ μὲν ἀγώνισμα τῆς Μάλιχου παρανομίας γενόμενος
κατὰ τὸ συμπόσιον θνήσκει, τὰ τε ἄλλα δραστήριος ἀνὴρ
ἐν ἀφηγήσει πραγμάτων καὶ τὴν ἀρχὴν ἀνακτησάμενός
5 τε Ἰρκανῶ καὶ διαφυλάξας. Μάλιχος δὲ καθ' ὑπόνοιαν
20 τῆς φαρμακείας ὀργιζόμενον τὸ πλῆθος ἀρνούμενος
ἐπειθεν, καὶ δυνατώτερον ἑαυτὸν κατεσκεύαζεν ὀπλί-
τας συγκροτῶν. οὐ γὰρ ἠρεμήσειν Ἡρώδην ὑπελάμβαν-
εν, ὃς δὴ καὶ παρῆν αὐτίκα στρατὸν ἄγων ἐπὶ τιμωρίᾳ
τοῦ πατρὸς. Φασαήλου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ συμβουλευ-
25 σαντος αὐτῷ μὴ φανερώς τὸν ἄνδρα μετιέναι (διαστα-
σιάσειν γὰρ τὸ πλῆθος), τότε μὲν ἀπολογούμενόν τε
προσίσταται τὸν Μάλιχον καὶ τῆς ὑπονοίας ἀπολύειν ὁμο-
λογεῖ, λαμπράν τε πομπὴν ἐπὶ τῇ πατρικῇ κηδεῖα ἐτέλε-
6 σεν, τραπεῖς δ' ἐπὶ Σαμάρειαν στάσει τεταραγμένην
κατεστήσατο τὴν πόλιν· ἔπειτα καθ' ἑορτὴν ὑπέστρεφεν
εἰς Ἱεροσόλυμα, τοὺς ὀπλίτας ἄγων. καὶ πέμπων Ἰρκα-

νός (ἐνήγε γὰρ δεδοικῶς τὴν ἔφοδον Μάλιχος) ἐκώλυε
τοὺς ἄλλοφύλους εἰσαγαγεῖν ἐφ' ἀγνεύοντας τοὺς ἐπι-
χωρίους. ὁ δὲ τῆς προφάσεως καταφρονήσας καὶ τοῦ
προστάσσοντος εἰσέρχεται διὰ νυκτός. καὶ πάλιν Μά-
5 λιχος προσιών ἐκλαίεν Ἀντιπάτρου· ἀνθυπεκρίνετο δὲ
μόλις Ἡρώδης τὸν θυμὸν ἐπέχων, καὶ Κασσίῳ δι' ἐπι-
στολῶν τὴν τοῦ πατρὸς ἀναίρεσιν ἀπαδύρευτο, καὶ ἄλ-
λως μισοῦντι Μάλιχον. ὁ δ' αὐτῷ μετιέναι τὸν φονέα
τοῦ πατρὸς ἀντεπιστείλας, καὶ τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν χιλιάρ-
10 χοις λάθρα προσέταξεν Ἡρώδη βοηθεῖν εἰς πράξιν δι-
καίαν. κάπειδ' Ἀλαοδίκειαν ἐλόντος αὐτοῦ συνήσαν οἱ 7
πανταχόθεν δυνατοὶ δωρεάς τε καὶ στεφάνους φέροντες,
Ἡρώδης μὲν τοῦτον τῇ τιμωρίᾳ τὸν καιρὸν ἀφώρισε,
Μάλιχος δ' ὑποπτεύσας, ὡς ἐν Τύρῳ γίνεται, τὸν τε
15 υἱὸν ὀμνηρεύοντα παρὰ τοῖς Τυρίοις ὑπέξαγαγεῖν ἐγνω-
λάθρα, καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀποδρᾶναι πα-
ρεσκευάζετο. παρωξύνε δ' αὐτὸν ἡ τῆς σωτηρίας ἀπό-
γνωσις ἐνθυμείσθαι καὶ μείζονα· τό τε γὰρ ἔθνος ἐπα-
ναστήσειν Ῥωμαίοις ἤλπισε, Κασσίῳ τῷ πρὸς Ἀντώ-
20 νιον πολέμῳ περισπωμένον, καὶ βασιλεύσειν αὐτὸς Ἰρ-
κανὸν καταλύσας εὐμαρῶς. ἐπεγέλα δὲ ἄρα τὸ χρεῶν 8
αὐτοῦ ταῖς ἐλπίσιν. ὁ γοῦν Ἡρώδης προιδόμενος αὐτοῦ
τὴν ὀρμὴν τὸν τε Ἰρκανὸν κάκεινον ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ,
παρεστώτα δ' ἔπειτα τῶν οἰκετῶν τινὰ πρὸς ἑαυτὸν κα-
25 λέσας ἐξέπεμψεν ὡς ἐπὶ τὴν τοῦ δεῖπνου παρασκευὴν,
τῷ δὲ ὄντι προειπεῖν τοῖς χιλιάρχοις ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν
ἐνέδραν. κάκεινοι τῶν Κασσίῳ προσταγμάτων ἀναμνη-
σθέντες ἐπὶ τὸν πρὸ τῆς πόλεως αἰγιαλὸν ἐξήσαν ξιφή-
30 ρεις. ἐνθα περιστάντες τὸν Μάλιχον πολλοῖς τραύμασιν
ἀναιροῦσιν. Ἰρκανὸς δὲ παραχρημα μὲν ἐκλυθεὶς ὑπ'
ἐκπλήξεως ἔπεσε, μόλις δ' ἀνενεγκὼν Ἡρώδην διηρώτα
τίς ὁ κτείνας εἶη Μάλιχον. ἀποκρινάμενον δὲ τινος

τῶν χιλιάρχων τὸ Κασσίου πρόσταγμα, "Κάσσιος ἄρα" ἔφη "καὶ τὴν πατρίδα μου σώζει, τὸν ἀμφοτέρων ἐπίβουλον ἀνελών." εἶτε δὲ φρονῶν Ἰρκανὸς οὕτως εἶθ' ὑπὸ δέους ὁμόσε τῇ γε πράξει χωρῶν εἶπεν, ἄδηλον ἦν.

ἀλλὰ γὰρ Μάλιχον μὲν οὕτως Ἡρώδης μετήλθεν.

12 Κασσίου δὲ ἀναχωρήσαντος ἐκ τῆς Συρίας πάλιν στάσις ἐν Ἱεροσολύμοις γίνεται, Ἐλικὸς μετὰ στρατιᾶς ἐπαναστάντος Φασαήλω, καὶ κατὰ τὴν ὑπερ Μάλιχου τιμωρίαν ἀμύνεσθαι θέλοντος Ἡρώδην εἰς τὸν ἀδελφόν. Ἡρώδης δὲ ἔτνεχε μὲν ἂν παρὰ Φαβίῳ τῷ στρατηγῷ κατὰ Δαμασκόν, ὠρημένοσ δὲ βοηθεῖν ὑπὸ νόσου κατείχετο. καὶ τούτῳ Φασαήλος καθ' ἑαυτὸν Ἐλικὸς περιγεγόμενος Ἰρκανὸν ἀνείδιζεν εἰς ἀχαριστίαν, ἂν τε Ἐλικὶ συμπράξειε, καὶ ὅτι περιορῶν τὸν ἀδελφόν τὸν Μάλιχον τὰ φρούρια καταλαμβάνοντα· πολλὰ γὰρ ἤδη κατέλληπτο, καὶ τὸ πάντων ὀχυρώτατον Μασάδα.

2 οὐ μὴν αὐτῷ τι πρὸς τὴν Ἡρώδου βίαν ἤροκεσεν, ὅς ἀναρρωσθεῖς τὰ τε ἄλλα παραλαμβάνει, κάκεινον ἐκ τῆς Μασάδας ἐκέτην ἀφήκεν. ἐξήλασε δὲ καὶ ἐκ τῆς Γαλιλαίας Μαρίωνα τὸν Τυρίων τύραννον, ἤδη τρία κατεσχηκότα τῶν ἐρυμάτων· τοὺς δὲ ληφθέντας Τυρίους ἔσωσε μὲν πάντας, ἔστι δ' οὖς καὶ δωρησάμενος ἀπέπεμψεν, εὐνοίαν ἑαυτῷ παρὰ τῆς πόλεως καὶ τῷ τυραννῶ μῖσος παρασκευαζόμενος. ὁ δὲ Μαρίων ἤξιατο μὲν τῆς τυραννίδος ὑπὸ Κασσίου, τυραννίσι πᾶσαν διαλαβόντος τὴν Συρίαν· κατὰ δὲ τὸ πρὸς Ἡρώδην ἐχθὸς κατήγαγεν Ἀντίγονον τὸν Ἀριστοβούλου, καὶ τὸ πλεόν διὰ Φάβιον, ὃν Ἀντίγονος χρήμασι προσποιησάμενος βοηθὸν εἶχε τῆς καθόδου. χορηγὸς δ' ἦν ἀπάντων ὁ κηδεστὴς Πτολεμαῖος Ἀντιγόνου.

πρὸς οὖς Ἡρώδης ἀντιταξάμενος ἐπὶ τῶν ἐμβολῶν 3 τῆς Ἰουδαίας κρατεῖ τῇ μάχῃ, καὶ τὸν Ἀντίγονον ἐξελάσας ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα, πᾶσιν ἀγαπητὸς ἂν ἐπὶ τῷ κατορθώματι. καὶ γὰρ οἱ μὴ προσέχοντες πάλαι 5 τότε ὠκείωντο διὰ τὴν πρὸς Ἰρκανὸν ἐπιγαμίαν αὐτῷ. πρότερον μὲν γὰρ ἦκτο γυναῖκα τῶν ἐπιχωρίων οὐκ ἄσημον (Δωρὶς ἑκαλεῖτο), ἐξ ἧς ἐγέννησεν Ἀντίπατρον· τότε δὲ γήμας τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστοβούλου θυγατέρα, θυγατριδὴν τε Ἰρκανοῦ, Μαριάμμην, οἰκείος τῷ βασιλεῖ γίνεται.

ἐπεὶ δὲ Κάσσιον περὶ Φιλίππους ἀνελόντες ἀνεχώ- 4 ρησαν εἰς μὲν Ἰταλίαν Καῖσαρ ἐπὶ δὲ τὴν Ἀσίαν Ἀντώνιος, πρεσβευομένων τῶν ἄλλων πόλεων πρὸς Ἀντώνιον εἰς Βιθυνίαν ἦκον καὶ Ἰουδαίων οἱ δυνατοί, κατηγοροῦντες Φασαήλου τε καὶ Ἡρώδου, βία μὲν αὐτοὺς κρατεῖν τῶν πραγμάτων, ὄνομα δὲ μόνον περιεῖναι Ἰρκανῷ τίμιον. πρὸς ἃ παρῶν Ἡρώδης, καὶ τεθεραπευκὸς οὐκ ὀλίγοις Ἀντώνιον χρήμασιν, οὕτω διέθηκεν ὡς μηδὲ λόγου τῶν ἐχθρῶν ἀνέχεσθαι. καὶ τότε μὲν οὕτω 20 διελύθησαν, αὐτῶν δὲ οἱ ἐν τέλει Ἰουδαίων ἑκατὸν ἄνδρες ἦκον εἰς τὴν πρὸς Ἀντιόχειαν Δάφυνην ἐπ' Ἀντώνιον, ἤδη τῷ Κλεοπάτρας ἔρωτι δεδουλωμένον· οἱ προστησάμενοι τοὺς ἀξιώματι καὶ λόγῳ σφῶν δυνατετάτους κατηγόρουσ τῶν ἀδελφῶν. ὑπήντα δὲ Μεσάλας ἀπολογούμενος, συμπαραστῶτος Ἰρκανοῦ διὰ τὸ κῆδος. καὶ Ἀντώνιος ἀκούσας ἑκατέρων Ἰρκανοῦ διεπυθάνετο τοὺς ἐπιτηδειότερους ὄντας ἄρχειν. τοῦ δὲ 25 τοὺς περὶ τὸν Ἡρώδην προκρίναντος, ἤσθεῖς (ἦν γὰρ ἤδη καὶ ξένος αὐτοῖς πατρῷος, δεχθεῖς ὑπ' Ἀντιπάτρου φιλοφρόνως ὅτε εἰς τὴν Ἰουδαίαν σὺν Γαβιρίῳ παρέβαλε) τετράρχας ἀποδείκνυσσι τοὺς ἀδελφούς, πᾶσαν 30 διοικεῖν τὴν Ἰουδαίαν ἐπιτρέπων. προσαρνακτούντων 6

δὲ τῶν πρέσβων πεντεκαίδεκα μὲν συλλαβῶν εἰργνυσιν, οὓς καὶ ἀνελεῖν ὤρησε, τοὺς δὲ λοιποὺς μεθ' ὕβρεως ἀπήλασε. πρὸς ὃ μείζων ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις γίνεται ταραχή. χιλίους γοῦν πάλιν ἐπέμψαν πρέσβεις εἰς Τύρον, ἐνθα διέτριβεν Ἀντώνιος ἐπὶ Ἱεροσολύμων ὠρμημένος. ἐπὶ τούτους κενραγότης ἐκπέμπει τὸν ἄρχοντα τῶν Τυρίων, κολάζειν προστάξας οὓς ἂν λάβη, συγκατασκευάζειν τε τὴν ἀρχὴν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ κατασταθεῖσι τετραρχαῖς. πρὸ δὲ τούτου πολλὰ παρήνει προσελθῶν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν Ἡρώδης σὺν Ἰρκανῷ, μήθ' ἑαυτοῖς ἀπωλείας αἰτίους μήτε τῇ πατρίδι πολέμου γίνεσθαι, φιλονεικούντας ἀκρίτως. τῶν δὲ ἔτι μᾶλλον ἀγανακτούντων Ἀντώνιος ἐπέμψας ὀπίστας πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε πολλοὺς δὲ ἔτρωσεν. ὧν οἱ τε πεδόντες ταφῆς καὶ οἱ τραυματῆαι θεραπείας ἤξιώθησαν ὑπὸ Ἰρκανοῦ. οὐ μὴν οἱ διαφυγόντες ἠρέμουν, ἀλλὰ τὰ κατὰ τὴν πόλιν συνταράσσοντες παρῴξυναν τὸν Ἀντώνιον ὥστε καὶ τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνειν.

13 μετὰ δὲ ἔτη δύο Βαρζαφάρου τοῦ Πάρθων σατραπού σὺν Πακόρῳ τῷ βασιλέως νιῶ Συρίαν κατασχόντος, 20 Ἀνσανίας διαδεγμένος ἤδη τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρὸς τελευτήσαντος (Πτολεμαῖος δ' ἦν οὗτος ὁ Μενναίου) πείθει τὸν σατραπὴν ὑποσχέσει χιλίων ταλάντων καὶ πεντακοσίων γυναικῶν καταγαγεῖν ἐπὶ βασιλείᾳ τὸν Ἀντίγονον, καταλύσαι δὲ τὸν Ἰρκανόν. τούτοις ὑπαχθεῖς 25 Πάκορος αὐτὸς μὲν ἦει κατὰ τὴν παράλιον, Βαρζαφάρην δὲ διὰ τῆς μεσογείου προσέταξεν ἐμβαλεῖν. τῶν δ' ἐπιθαλαττίων Τύριοι Πάκορον οὐκ ἐδέξαντο, καίτοι Πτολεμαίων καὶ Σιδωνίων δεδεγμένων. ὃ δὲ οἰνοχόρῳ 30 τινὶ τῶν βασιλικῶν ὁμωνύμῳ μοῖραν τῆς ἵππου παραδούσ ἐμβαλεῖν ἐκέλευσεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, κατασκευασμένον τε τὰ τῶν πολεμίων καὶ πρὸς ἃ δέοι βοηθήσονται

Ἀντιγόνῳ. τῶν δὲ ληζομένων τὸν Κάβηλον, πολλοὶ 2 Ἰουδαῖοι συνδραμόντες πρὸς Ἀντίγονον προθύμους ἑαυτοὺς ἐπὶ τὴν εἰσβολὴν παρείχον. ὃ δ' αὐτοὺς ἐπὶ τὸν καλούμενον Δρυμόν προέπειψε, τὸ χωρίον καταλαβείν· ἐν ᾧ γενομένης συμβολῆς ὠσάμενοι τοὺς πολεμίους καὶ διώξαντες ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἔθεον, γενομένοι δὲ πλείους μέχρι τῶν βασιλείων προῆλθον. Ἰρκανοῦ δὲ καὶ Φασάηλου δεξαμένων αὐτοὺς κρατερῶ στίφει, μάχη κατὰ τὴν ἀγορὰν συρρήγνυται, καθ' ἣν τρέψαμενοι τοὺς πολεμίους οἱ περὶ Ἡρώδην κατακλείουσιν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ φρουροὺς αὐτῶν ἄνδρας ἐξήκοντα ταῖς πλησίον οἰκίας ἐγκατέστησαν. τούτους μὲν οὖν ὁ στασιάζων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς λαὸς ἐπελθὼν ἐμπύρησεν, Ἡρώδης δὲ τοῦ δήμου πολλοὺς κατ' ἀρχὴν τῶν ἀπολωλότων ἀναιρεῖ συμβαλῶν. καὶ καθ' ἡμέραν ἐπεκθεόντων ἀλλήλοις κατὰ λόγους φόνος ἦν ἀδιάλειπτος.

ἐνστάσης δὲ ἑορτῆς ἢ πεντηκοστῆ καλεῖται, τὰ τε 3 περὶ τὸ ἱερὸν πάντα καὶ ἡ πόλις ὅλη πλήθους τῶν ἀπὸ τῆς χώρας ἀναπίμπλαται, τὸ πλεον ὀπιτιῶν. καὶ Φασάηλος μὲν τὸ τεῖχος, Ἡρώδης δὲ μετ' οὐ πολλῶν ἐφρουρεῖ τὰ βασίλεια, καὶ τοῖς πολεμίοις ἐπιδραμῶν ἀσυντάκτοις κατὰ τὸ προσάρκιον πλείστους μὲν ἀναιρεῖ, τρέπεται δὲ πάντας, καὶ τοὺς μὲν εἰς τὴν πόλιν τοὺς δὲ εἰς τὸ ἱερὸν τοὺς δὲ εἰς τὸ ἔξω χαράκωμα συγκλείει. 25 κὰν τούτῳ διαλλακτὴν μὲν Ἀντίγονος παρακαλεῖ Πάκορον εἰσαφεῖναι, Φασάηλος δὲ πεισθεὶς τῇ τε πόλει καὶ ξενίᾳ τὸν Πάρθον εἰσδέχεται μετὰ πεντακοσίων ἰπέων, προφάσει μὲν ἦκοντα τοῦ παῦσαι τὴν στάσιν, τὸ δ' ἀληθὲς Ἀντιγόνῳ βοηθόν. τὸν γοῦν Φασάηλον ἐνεδρεῶν ἀνέπεισε πρὸς Βαρζαφάρην πρεσβεύεσθαι 30 περὶ καταλύσεως, καίτοι γε πολλὰ ἀποτρέποντος Ἡρώδου καὶ παραινοῦντος ἀνελεῖν τὸν ἐπίβουλον, ἀλλὰ μὴ

ταῖς ἐπιβουλαῖς ἐαυτὸν ἐκδιδόναι· φύσει γὰρ ἀπίστους εἶναι τοὺς βαρβάρους. ἔξεισι δ' Ἰρκανὸν παραλαβὼν καὶ Πάκορος, ὡς ἦτιον ὑποπεύοιτο, καὶ καταλιπὼν παρ' Ἡρώδη τινὰς τῶν ἐλευθέρων καλουμένων ἰπέων, τοῖς λοιποῖς προέπεμπε Φασάηλον.

4 ὡς δ' ἐγένοντο κατὰ τὴν Γαλιλαίαν, τοὺς μὲν ἐπιχωρίους ἀφιστάτας καὶ ἐν τοῖς ὄπλοις ὄντας καταλαμβάνουσι, τῷ σατραπῇ δ' ἐνετύγχανον πανούργως σφόδρα, καὶ ταῖς φιλοφρονήσεσι τὰς ἐπιβουλάς καλύπτειν ἐνεκελεύοντο. δῶρα γοῦν δούς αὐτοῖς, ἔπειτ' ἀναχω- 10 ροῦντας ἐλόχα. τοῖς δὲ αἰσθήσεσι γίνεται τῆς ἐπιβουλῆς, καταχθεῖσιν εἰς τι τῶν παραθαλασσίων χωρίων, ὃ καλεῖται Ἐκδίππων· ἐκεῖ γὰρ τὴν τε ὑπόσχεσιν ἤκουσαν τῶν χιλιῶν ταλάντων, καὶ ὡς Ἀντίγονος τὰς πλείστας τῶν παρ' αὐτοῖς γυναικῶν ἐν ταῖς πεντακοσίαις καθω- 15 σίωσε Πάρθοις, ὅτι τε προελοχίζοντο μὲν αὐτοῖς αἱ νύκτες ὑπὸ τῶν βαρβάρων αἰεὶ, πάλαι δ' ἂν καὶ συνελήφθησαν, εἰ μὴ περιέμενον ἐν Ἱερουσολύμοις Ἡρώδη πρότερον λαβεῖν, ὡς μὴ προπυθόμενος τὰ κατ' αὐτοῦς φυλάξαιτο. ταῦτ' οὐκέτι λόχος ἦν μόνον, ἀλλὰ καὶ φύ- 20 λακας ἤδη πόρρωθεν αὐτῶν ἔβλεπον.

5 οὐ μὴν Φασάηλος, καίτοι πολλὰ παραινούντος Ὀφελλίου φεύγειν (πέπυστο γὰρ οὗτος παρὰ Σαμαμάλλα τοῦ πλουσιωτάτου τότε Σύρων τὴν σύνταξιν τῆς ἐπιβουλῆς ὅλην), καταλιπεῖν Ἰρκανὸν ὑπέμεινεν, ἀλλὰ 25 τῷ σατραπῇ προσελθὼν ἀντικρὺς ἀνείδιξε τὴν ἐπιβουλήν, καὶ μάλιστα ὅτι γένοιτο τοιοῦτος χρημάτων ἐνεκεν· πλείω γε μὴν αὐτὸς ὑπὲρ σωτηρίας δώσειν ἂν Ἀντίγονος ὑπὲρ βασιλείας ὑπέσχηται. πρὸς ταῦτα πανούργως ὁ Πάρθος ἀπολογίαις τε καὶ ὄρκοις ἀπο- 30 σκευασάμενος τὴν ὑπόψιν ᾤχετο πρὸς Πάκορον. εὐθέως δὲ τῶν καταλειφθέντων Πάρθων οἷς προσετέ-

τακτο Φασάηλόν τε καὶ Ἰρκανὸν συνελάμβανον, τὰ τε ἄλλα πρὸς τῇ ἐπιτορκίᾳ καὶ τὸ ἀπίστον αὐτοῖς καταρωμένους.

ἐν δὲ τούτῳ καὶ τὸν Ἡρώδη ὁ πεμφθεὶς οἶνο- 6 γός ἐπεβούλευε συλλαβεῖν, ἐξῶ τοῦ τείχους ἀπατήσας προελθεῖν, ὥσπερ ἐντολὰς εἶχεν. ὃ δ' ἀπ' ἀρχῆς ὑποπεύων τοὺς βαρβάρους, καὶ τότε πεπυσμένος εἰς τοὺς πολεμίους ἐμπεπτωκέναι τὰ μηνύοντα τὴν ἐπιβουλήν αὐτῷ γράμματα, προελθεῖν οὐκ ἐβούλετο, καίτοι μάλα 10 ἀξιοπίστως τοῦ Πάκορον φάσκοντος δεῖν αὐτὸν ὑπαντῆσαι τοῖς τὰς ἐπιστολάς κομίζουσιν· οὔτε γὰρ ἐάλωκέναι τοῖς πολεμίους αὐτάς, καὶ περιέχειν οὐκ ἐπιβουλήν ἀλλ' ὅποσα διεπραξάτο Φασάηλος. ἔτυχε δὲ παρ' 15 ἄλλων προακηκῶς τὸν ἀδελφὸν συνειλημμένον, καὶ προσῆει ἡ Ἰρκανοῦ θυγάτηρ Μαριάμμη, συνετωτάτη γυναικῶν, καταντιβολοῦσα μὴ προῖναι, μηδ' ἐμπιστεύειν ἐαυτὸν ἤδη φανερώς ἐπιχειροῦσι τοῖς βαρ- 20 βάροις.

ἔτι δὲ τῶν περὶ Πάκορον σκεπτομένων πῶς ἂν 7 κρύφα τὴν ἐπιβουλήν ἀπαρτίσειαν (οὐ γὰρ ἐκ τοῦ φανεροῦ οἴοντε ἦν ἀνδρὸς οὕτω συνετοῦ περιγενέσθαι), προλαβὼν Ἡρώδης μετὰ τῶν οἰκειοτάτων προσώπων νύκτωρ ἐπὶ Ἰδουμαίας ἐχώρει λάθρα τῶν πολεμίων. αἰσθόμενοι δ' οἱ Πάρθοι κατεδίωκον. ἀκείνος τὴν μὲν 25 μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν καὶ τὴν καθωμολογημένην παῖδα μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ νεωτάτου τῶν ἀδελφῶν προστάξας ὀδεύειν, αὐτὸς ἀσφαλῶς μετὰ τῶν θεραπόντων ἀνέκοπτε τοὺς βαρβάρους, καὶ πολλοὺς κατὰ πᾶσαν προσβολὴν ἀποκτείνας εἰς Μασάδαν τὸ φρούριον 30 ἀφῆκετο.

καὶ βαρυτέρους κατὰ τὴν φυγὴν Πάρθων Ἰου- 8 δαίους ἐπέειρασεν, ἐνοχλήσαντας μὲν διηρηκῶς, ἀπὸ δ'

ἐξήκοντα τῆς πόλεως σταδίων καὶ παραταξαμένους ἐπιει-
κῶς πολὺν χρόνον. ἔνθα κρατήσας Ἡρώδης καὶ πολ-
λοὺς αὐτῶν ἀποκτείνας, αὐτίς εἰς μνήμην τοῦ κατορ-
θώματος ἐκτίσθη τὸ χωρίον καὶ βασιλείοις πολυτελεστά-
τοις ἐκόσμησε, καὶ ἀκρόπολιν ὀχυρωτάτην ἀνεδείματο, 5
Ἡρώδειόν τε ἐκάλεσεν ἀφ' ἑαυτοῦ. τηρικαῦτά γε μὴν
φενύγοντες καθ' ἡμέραν αὐτῷ προσεγίνοντο πολλοί. καὶ
κατὰ Θρηῶσαν γενομένη τῆς Ἰδουμαίας Ἰώσηπος ἀδελφὸς
ὑπαντήσας συνεβούλευε τοὺς πολλοὺς τῶν ἐπομένων
ἀποφορτίσασθαι· μὴ γὰρ ἂν τοσοῦτον ὄχλον δέξασθαι 10
τὴν Μασάδαν. ἦσαν δ' ὑπὲρ ἑννεακισμῖλλους. πεισθεῖς
οὖν Ἡρώδης τοὺς μὲν βαρυτέρους τῆς χρείας διαφῆκεν
ἀνά τὴν Ἰδουμαίαν, δούς ἐφόδια, μετὰ δὲ τῶν ἀναγκαιο-
τάτων τοὺς ἀλκιμωτάτους κατασχὼν εἰς τὸ φρούριον
διασώζεται. καταλιπὼν δ' ἐνταῦθα ταῖς γυναιξίν ὅκα- 15
κοσίους φύλακας καὶ διαρκῆ τάπιτήδεια πρὸς πολιουρ-
κίαν, αὐτὸς εἰς τὴν Ἀραβικὴν Πέτραν ἠπέιγετο.

9 Πάρθοι δ' ἐν Ἱεροσολύμοις ἐφ' ἀρπαγὴν τραπόμε-
νοι τῶν φυγόντων εἰς τὰς οἰκίας εἰσέπιπτον καὶ τὸ βα-
σίλειον, ἀπεχόμενοι μόνον τῶν Ὑρκανοῦ χορημάτων· ἦν 20
δ' οὐ πλείω τριακοσίων ταλάντων. ἐπετύγχανον δὲ
καὶ τῶν ἄλλων οὐχ ὅσοις ἠλπίσαν· ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐκ
πολλοῦ τὴν ἀπιστίαν τῶν βαρβάρων ὑφορώμενος, εἰς
τὴν Ἰδουμαίαν τὰ λαμπρότατα τῶν κειμηλίων προανε-
σκεύαστο, καὶ τῶν αὐτῷ προσεχόντων ὁμοίως ἕκαστος. 25
Πάρθοι δὲ μετὰ τὰς ἀρπαγὰς ἐπὶ τοσοῦτον ὕβρεως ἐχώ-
ρησαν ὡς ἐμπλήσαι μὲν ἀκηρύκτου πολέμου τὴν χώραν
ἅπασαν, ἀνάστατον δὲ ποιῆσαι τὴν Μαρισσαίων πόλιν,
μὴ μόνον τε καταστήσαι βασιλέα Ἀντιγόνον, ἀλλὰ καὶ
παραδοῦναι αὐτῷ Φασάηλον καὶ Ὑρκανὸν δεσμώτας 30
αἰκίσασθαι. ὁ δὲ Ὑρκανοῦ μὲν προσπεσόντος αὐτὸς τὰ
ᾠτα λωβᾶται τοῖς ὀδοῦσιν, ὡς μηδὲ αὐτίς ἐν μεταβολῇ

ποτὲ δύναται τὴν ἀρχιερωσύνην ἀπολαβεῖν· δεῖ γὰρ
ὀλοκλήρους ἀρχιεραῖσθαι· τῆς Φασαήλου δὲ ἀρετῆς 10
ὑστερίζει, φθάσαντος πέτρα προσαράξει τὴν κεφαλὴν,
ὡς γε σιδήρου καὶ χειρῶν εἰργετο. κακείνος μὲν, Ἡρώ-
δου γνήσιον ἑαυτὸν ἀποδείξας ἀδελφὸν καὶ Ὑρκανὸν
ἀγεννέστατον, ἀνδρειότατα θνήσκει, ποιησάμενος τὴν
καταστροφὴν τοῖς κατὰ τὸν βίον ἔργοις πρόπευσαν· κα-
τέχει δὲ καὶ ἄλλος λόγος, ὡς ἀνενέγκαι μὲν ἐκ τῆς τότε
πληγῆς, πεμφθεὶς δ' ἰατρὸς ὑπ' Ἀντιγόνου, θεραπεύ-
10 σαι δῆθεν αὐτόν, ἐμπλήσειε τὸ τραῦμα δηλητηρίων
φαρμάκων καὶ διαφθείρειεν αὐτόν. ὁπότερον δ' ἂν
ἀληθὲς ἦ, τὴν ἀρχὴν ἔχει λαμπράν. φασὶ γοῦν αὐτόν
καὶ πρὶν ἐκπνεῦσαι, πνθόμενον παρὰ γυναιίου τινὸς
ὡς Ἡρώδης διαφύγοι, "νῦν" εἰπεῖν "εὐθυμὸς ἄπειμι,
15 τὸν μετελευσόμενον τοὺς ἐχθροὺς ζῶντα καταλιπὼν."

ὁ μὲν οὖν οὕτω τελεντᾷ, Πάρθοι δέ, καίτοι διη- 11
μαρτηκότες ὢν μάλιστα ἐπεθύμουν γυναικῶν, καθι-
στᾶσι μὲν ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀντιγόνῳ τὰ πράγματα,
δεσμώτην δ' Ὑρκανὸν ἀνάγουσιν εἰς τὴν Παρθυηνήν.

20 Ἡρώδης δὲ συντονώτερον ἤλανθεν εἰς τὴν Ἀρα- 14
βίαν, ὡς ἔτι τᾶδελφοῦ ζῶντος ἐπειγόμενος χορήματα
παρὰ τοῦ βασιλέως λαβεῖν, οἷς μόνοις πείσειν ὑπὲρ Φα-
σαήλου τὴν τῶν βαρβάρων ἠλπίσει πλεονεξίαν. ἐλογί-
ζετο γὰρ, εἰ τῆς πατρῴας φιλίας ἀμνημονέστερος ὁ
25 Ἀραψ γένοιτο καὶ τοῦ δοῦναι δωρεὰν μικρολογώτερος,
δανείσασθαι παρ' αὐτοῦ τὰ λύτρα, ὅσβιον θείας τὸν τοῦ
λυτρομένου παιδα· καὶ γὰρ ἐπήγετο τὸν ἀδελφιδόου
ὄντα ἐτῶν ἑπτὰ. τάλαντα δὲ ἦν ἔτοιμος τριακόσια
δοῦναι, προστησάμενος Τυρίους παρακαλοῦντας. τὸ
30 χρεῶν δ' ἄρα τὴν αὐτοῦ σπουδὴν ἐφθάκει, καὶ Φασαή-
λου τεθνηκότος εἰς κενὸν Ἡρώδης φιλάδελφος ἦν. οὐ
μὴν οὐδὲ παρὰ Ἀραψιν εὗρισκε φίλιαν μένουσαν· ὁ

γοῦν βασιλεὺς αὐτῶν Μάλχος προπέμφας κατὰ τάχος ἐκ τῆς χώρας προσέτασσει ἀναστρέφειν, προσφάσει μὲν χρώμενος Πάρθοις (ἐπικηρονκεύσασθαι γὰρ αὐτοὺς ἐμβαλεῖν Ἡρώδην τῆς Ἀραβίας), τῷ δὲ ὄντι προαιρούμενος κατασχεῖν τὰ Ἀντιπάτρου χρεῖα, καὶ μηδὲν εἰς τὰς ἐκείνου δωρεὰς ἀντιπαρασχεῖν χορήξουσι τοῖς τέκνοις δυσωπεῖσθαι. συμβούλοις δ' ἐχρήτο τῆς ἀναιδείας τοῖς ὁμοίως ἀποστερεῖν τὰς Ἀντιπάτρου παρακαταθήκας ἐθέλουσιν· ἦσαν δὲ περὶ αὐτὸν οἱ δυνατώτατοι.

² Ἡρώδης μὲν δὴ πολεμίους τοὺς Ἀραβας εὐρῶν δι' αὐτῶν φιλιτάτους ἤλπισε, καὶ τοῖς ἀγγέλοις ἀποκρινάμενος ὡς ὑπηγόρευε τὸ πάθος, ὑπέστρεφεν ἐπ' Αἰγύπτου. καὶ τὴν μὲν πρώτην ἐσπέραν κατὰ τι τῶν ἐπιχωρίων ἰερῶν ἀνέλιξεται, τοὺς ἀπολειφθέντας ἀναλαβῶν· τῇ δ' ἐξῆς εἰς Ῥινοκούρουραν προσελθόντι τὰ περὶ τὴν τὰ-¹⁵ δελφοῦ τελευταίην ἀπαγγέλλεται. προσλαβῶν δὲ πένθους ὄσον ἦν, ὡς ἀπεθῆματο φροντιδας, ἦει προσωτέρω. καὶ δὴ βραδέως ὁ Ἀραβ μετανοήσας ἐπεμψε διὰ τάχος τοὺς ἀνακαλέσοντας τὸν ὑβρισμένον. ἐφθανε δὲ καὶ τούτους Ἡρώδης εἰς Πηλούσιον ἀφικόμενος, ἔνθα τῆς ²⁰ παρόδου μὴ τυγχάνων ὑπὸ τῶν ἐφοροούντων τοῖς ἡγεμόσιν ἐντυγχάνει. κἀκεῖνοι τὴν τε φήμην καὶ τὸ ἀξίωμα τάνδρως αἰδεσθέντες προπέμπουσιν αὐτὸν εἰς Ἀλεξάνδρειαν. ὃ δὲ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν ἐδέχθη μὲν λαμπρῶς ὑπὸ Κλεοπάτρας, στρατηγὸν ἐλπίζούσης ἔξαιεν ²⁵ εἰς αὐτὴν παρεσκευάζετο· διακρουσάμενος δὲ τὰς παρακλήσεις τῆς βασιλίδος, καὶ μήτε τὴν ἀκμὴν τοῦ χιμῶνος ὑποδείσας μήτε τοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν θορύβους, ³ ἐπὶ Ῥώμης ἐπλει. κινδυνεύσας δὲ περὶ τὴν Παμφυλίαν, καὶ τοῦ φόρτου τὸ πλεῖον ἐμβαλὼν, μόλις εἰς Ῥόδον ³⁰ διασώζεται, σφόδρα τῷ πρὸς Κάσσιον πολέμῳ τετραχωμένην. δεχθεὶς δὲ ὑπὸ Πτολεμαίου καὶ Σαπφινίου

τῶν φίλων, καίπερ ἐν ἀπορίᾳ χρημάτων ὢν, ναυπηγεῖται τριήρη μεγίστην, ἐν ἣ μετὰ τῶν φίλων εἰς Βορεντέσιον καταπλεύσας, κἀκεῖθεν εἰς Ῥώμην ἐπειχθεὶς, πρώτῳ διὰ τὴν πατρῴαν φιλίαν ἐνετύγγανεν Ἀντωνίῳ, καὶ τὰς ⁵ τε αὐτοῦ καὶ τοῦ γένους συμφορὰς ἐκδιηγείτο, ὅτι τε τοὺς οἰκειοτάτους ἐν φρουρίῳ καταλιπὼν πολιορκουμένους διὰ χιμῶνος πλεύσειεν ἐπ' αὐτὸν ἰκέτης.

Ἀντωνίου δὲ ἤπτετο πρὸς τὴν μεταβολὴν οἴκτος, ⁴ καὶ κατὰ μνήμην μὲν τῆς Ἀντιπάτρου ξενίας, τὸ δὲ ¹⁰ ὄλον καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ τοῦ παρόντος ἀρετὴν, ἔγνωκε τότε βασιλέα καθιστᾶν Ἰουδαίων ὃν πρότερον αὐτὸς ἐποίησε τετράρχην. ἐνῆγε δ' οὐκ ἔλαττον τῆς εἰς Ἡρώδην φιλοτιμίας ἢ πρὸς Ἀντίγονον διαφορὰ· τοῦτον γὰρ δὴ στασιώδη τε καὶ Ῥωμαίων ἐχθρὸν ὑπελάμβανε. Καί-¹⁵ σαρα μὲν οὖν εἶχεν ἐτοιμότερον αὐτοῦ, τὰς Ἀντιπάτρου στρατείας ἀνανεούμενον, ἄς κατ' Αἰγύπτου αὐτοῦ τῷ πατρὶ συνδιήνεγκε, τὴν τε ξενίαν καὶ τὴν ἐν ἁπᾶσιν εὐνοίαν, ὁρῶντά γε μὴν καὶ τὸ Ἡρώδου δραστήριον. ²⁰ συνῆγε δὲ καὶ τὴν βουλὴν, ἐν ἣ Μεσάλας καὶ μετ' αὐτὸν Ἀτρατῖνος, παραστησάμενοι τὸν Ἡρώδην, τὰς τε πατρῴας εὐεργεσίας καὶ τὴν αὐτοῦ πρὸς Ῥωμαίους εὐνοίαν διεξήσαν, ἀποδεικνύντες ἅμα καὶ πολέμιον τὸν Ἀντίγονον ἔξ ὧν οὐ μόνον διηρέχθη τάχιον, ἀλλ' ὅτι ²⁵ καὶ τότε διὰ Πάρθων λάβοι τὴν ἀρχὴν, Ῥωμαίους ὑπερ-ιδῶν. τῆς δὲ συγκλήτου πρὸς ταῦτα κεινημένης, ὡς παρελθὼν Ἀντώνιος καὶ πρὸς τὸν κατὰ Πάρθων πόλεμον βασιλεύειν Ἡρώδην συμφέρειν ἔλεγεν, ἐπιψηφίζονται πάντες. λυθείσης δὲ τῆς βουλῆς Ἀντώνιος μὲν καὶ Καῖσαρ μέσον ἔχοντες Ἡρώδην ἐξήσαν, προῆγον ³⁰ δὲ σὺν ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς οἱ ὑπάτοι, θύσοντές τε καὶ τὸ δόγμα ἀναθήσαντες εἰς τὸ Καπετώλιον. τὴν δὲ πρώτην Ἡρώδου τῆς βασιλείας ἡμέραν Ἀντώνιος εἰστία αὐτόν.

15 παρὰ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον Ἀντίγονος ἐπολιόρκει τοὺς ἐν Μασάδα, τοῖς μὲν ἄλλοις ἐπιτηδείοις διαρκου- μένους, σπανίζοντας δὲ ὕδατος. διὸ καὶ Ἰώσηπος ὁ ἀδελφὸς Ἡρώδου σὺν διακοσίοις τῶν οἰκείων δρασμὸν ἐβουλεύετο εἰς Ἀραβας, ἀκηχοῦς τῶν εἰς Ἡρώδην ἀμαρ- 5 τημάτων Μαλίχῳ μεταμέλειν. κὰν ἔφθη καταλιπὼν τὸ φρούριον, εἰ μὴ περὶ τὴν νύκτα τῆς ἐξόδου συνέβη πλει- στον ὕσαι· τῶν γὰρ ἐκδοχείων ὕδατος ἀναπλησθέντων οὐκέτ' ἔχρηξε φυγῆς, ἀλλ' ἐπέξῆσαν ἤδη τοῖς περὶ Ἀν- τίγονον, καὶ τὰ μὲν φανερώς συμπλεκόμενοι τὰ δὲ λο- 10 χῶντες συγχροῦς διέφθειρον. οὐ μὴν ἐν ἄπασιν εὐστό- χουν, ἔστι δ' ὅπῃ καὶ αὐτοὶ πταίνοντες ἀνέστρεφον.

2 κὰν τούτῳ Βεντίδιος ὁ Ῥωμαίων στρατηγός, πεμ- φθεὶς ἐκ Συρίας Πάρθους ἀνειόγειν, μετ' ἐκείνους εἰς Ἰουδαίαν παρέβαλε, λόγῳ μὲν ὡς βοηθήσων τοῖς περὶ 15 Ἰώσηπον, ἔργῳ δ' Ἀντίγονον ἀργυριοῦμενος. ἔγγιστα γοῦν Ἱεροσολύμων ἀυλισάμενος, ὡς ἐνεπλήσθη χρημά- των, αὐτὸς μὲν ἀνεχώρει μετὰ τῆς πλείστης δυνάμεως, Σίλωνα δὲ σὺν μέρει τινὶ καταλέλοιπεν, ὡς μὴ καταφω- ρον τὸ λῆμμα ποιήσεις πάντας ἀπαναστήσας. Ἀντίγο- 20 νος δὲ πάλιν ἐλπίζων Πάρθους ἐπαμύνειν αὐτῷ, καὶ Σίλωνα τέως ἐθεράπευσεν, ὡς μηδὲν ἐνοχλοῖν πρὸς τὰς ἐλπίδας.

3 ἤδη δὲ Ἡρώδης καταπεπλευκῶς ἐκ τῆς Ἰταλίας εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ συναγροῦς δύναιμι οὐκ ὀλίγην ξένων 25 τε καὶ ὁμοφύλων, ἤλαυνε διὰ τῆς Γαλιλαίας ἐπ' Ἀντί- γονον, συλλαμβανόντων Βεντιδίου τε καὶ Σίλωνος, οὓς Δέλλιος ὑπ' Ἀντωνίου πεμφθεὶς Ἡρώδην συγκατάγειν ἐπεισεν. ἐτύγγανε δὲ Βεντίδιος μὲν ἐν ταῖς πόλεσι τὰς διὰ Πάρθους ταραχὰς καθιστάμενος, Σίλων δ' ἐν Ἰου- 30 δαίᾳ χρήμασιν ὑπ' Ἀντιγόπου διεφθαμένους. οὐ μὴν Ἡρώδης ἰσχύος ἠπόρει, προϊόντι δὲ αὐτῷ καθ' ἡμέραν

ἤρξετο τὰ τῆς δυνάμεως, καὶ πλὴν ὀλίγων, πᾶσα ἡ Γα- λιλαία προσέθετο. προύκειτο μὲν οὖν τὸ ἀναγκαιότατον ἀγώνισμα Μασάδα, καὶ τὸ ὄυσασθαι πρῶτον τοὺς οἰ- κείους ἐκ τῆς πολιορκίας. γίνεται δ' ἐμπόδιον Ἰόπη· 5 ταύτην γὰρ ἐχρῆν πολεμίαν οὔσαν ἐξελεῖν πρότερον, ὡς μὴ χωροῦντος ἐπὶ Ἱεροσολύμων κατὰ νότου τι τοῖς ἐχθροῖς ἔρνομα καταλείποιτο. συνῆπτε δὲ καὶ Σίλων ἀσμένως τῆς ἀπαναστάσεως πρόφασιν εὐρών. ὡς δὲ προσέκειντο Ἰουδαῖοι διώκοντες, ἐπὶ τούτους Ἡρώδης 10 ἐκδραμὼν μετ' ὀλίγου στίφους τρέπεται ταχέως, καὶ Σίλωνα διασώζει κακῶς ἀμυνόμενον.

ἔπειτα Ἰόπην ἐλὼν πρὸς τὴν Μασάδα ὄυσόμενος 4 τοὺς οἰκείους ἠπαίγετο. καὶ τῶν ἐπιχωρίων οὓς μὲν πατρώα φίλια προσῆγεν, οὓς δὲ τὸ αὐτοῦ κλέος, οὓς δὲ 15 τῆς ἐξ ἀμοιβῶν εὐεργεσίας ἀμοιβή, πλείστους γε μὴν ἐλ- πὶς ὡς ἐκ βασιλείας βεβαίον. δυσκίνητος δὲ ἤδη δύνα- μὶς ἠθροιστο. προϊόντα δ' Ἀντίγονος ἐνήδρευε, τὰπι- τήδεια τῶν παρόδων προλοχίζων, ἐν οἷς οὐδὲν ἢ μικρὰ τοὺς πολεμίους ἐβλαπτεν. Ἡρώδης δὲ τοὺς τε ἐκ Μα- 20 σάδας οἰκείους παραλαβὼν ῥαδίως καὶ Ῥῆσαν τὸ φρού- ριον, ἦει πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα. συνῆπτε δὲ αὐτῷ τὸ μετὰ Σίλωνος στρατιωτικόν, καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς πό- λεως τὴν ἰσχὴν καταπλαγέντες.

στρατοπεδευσαμένου δὲ κατὰ τὸ πρὸς δύσιν κλίμα 5 25 τοῦ ἄστεος, οἱ ταύτη φύλακες ἐτόξευόν τε καὶ ἐξηκόν- τιζον εἰς αὐτούς· ἄλλοι δὲ κατὰ στίφος ἐκθέοντες ἀπε- πειρῶντο τῶν προτεταγμένων. Ἡρώδης δὲ τὸ μὲν πρῶ- τον κηρύσσειν περὶ τὸ τεῖχος ἐκέλευεν ὡς ἐπ' ἀγαθῷ τε παρείη τοῦ δήμου καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῆς πόλεως, μη- 30 δὲν μὴ δὲ τοὺς φανεροὺς ἐχθροὺς ἀμυνόμενος, δάσων δὲ καὶ τοῖς διαφορωτάτοις ἀμνηστίαν. ἐπεὶ δὲ ἀντιπα- ρηγοροῦντες οἱ περὶ τὸν Ἀντίγονον οὔτε κατακούειν

τῶν κρηγμάτων εἶων τινὰς οὔτε μεταβάλλεσθαι, τὸ λοιπὸν ἀμύνεσθαι τοὺς ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπέτρεπε τοῖς σφετέροις· οἱ δὲ ταχέως ἅπαντας ἀπὸ τῶν πύργων ἐτρέψαντο τοῖς βέλεσιν.

6 ἔνθα δὴ καὶ Σίλων ἀπεκαλύψατο τὴν δωροδοκίαν. 3
ἐπισκευασάμενος γὰρ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν σπάνιν ἐπιτηδείων ἀναβοᾶν, καὶ χρήματά τε εἰς τροφὰς ἀπαιτεῖν, ἀπαγαγεῖν τε σφᾶς χειμεριοῦντας εἰς τοὺς ἐπιτηδείους τόπους, ἐπειδὴ τὰ περὶ τὴν πόλιν ἦν ἔρημα, πάντα τῶν περὶ Ἀντίγονου προανασκευασμένων, ἐκί- 10
νει τε τὸ στρατόπεδον καὶ ἀναχωρεῖν ἐπειράτο. Ἡρώδης δ' ἐντυγχάνων τοῖς τε ὑπὸ τὸν Σίλωνα ἠγρεμόσι καὶ κατὰ πλῆθος τοῖς στρατιώταις, ἐδεῖτο μὴ καταλιπεῖν αὐτὸν ὑπὸ τε Καίσαρος καὶ Ἀντωνίου καὶ τῆς συγγλήτου προπεμφθέντα· λύσειν γὰρ ἀνθημερὸν αὐτῶν τὰς 15
ἀπορίας. καὶ μετὰ τὴν δέησιν εὐθὺς ὀρμήσας αὐτὸς εἰς τὴν χώραν, τοσαύτην αὐτοῖς ἐπιτηδείων ἀφθονίαν ἐκόμισεν ὡς πάσας ἀποκόψαι τὰς Σίλωνος προφάσεις. εἰς 20
τε τὰς ἐξῆς ἡμέρας μὴ διαλιπεῖν τὴν χορηγίαν προνοούμενος, ἐπέστειλε τοῖς περὶ Σαμάρειαν (ῥηκίωτο δὲ ἢ τὸ πόλις αὐτῶ) σῖτον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ βοσκήματα κατάγειν εἰς Ἱεριχοῦντα. ταῦτ' ἀκούσας Ἀντίγονος διέπεμψε περὶ τὴν χώραν, εἰσρεῖν καὶ λοχᾶν τοὺς σιτηγοὺς κελεύων. οἱ δ' ὑπήκουον, καὶ πολὺ πλῆθος ὀπλιτῶν 25
ὑπὸ τὴν Ἱεριχοῦντα συνηθροίσθη· διεκαθέζοντο δ' ἐπὶ τῶν ὁρέων παραφυλάσσοντες τοὺς τάπιτήδεια ἐκκομίζοντας. οὐ μὴν Ἡρώδης ἠρέμει, δέκα δὲ σπείρας ἀναλαβὼν, ὧν πέντε μὲν Ῥωμαῖκαὶ πέντε δ' Ἰουδαίων ἦσαν, ἐχουσαι καὶ μισθοφόρους μιγάδας, πρὸς οἷς ὀλίγους τῶν ἰππέων, ἐπὶ τὴν Ἱεριχοῦντα παραγίνεται. καὶ τὴν 30
μὲν πόλιν καταλελειμμένην εὐρίσκει, πεντακοσίους δὲ τὰ ἄκρα κατειληφότας σὺν γυναιξὶ καὶ γενεαῖς. αὐτοὺς

μὲν οὖν ἀπολύει λαβῶν· Ῥωμαῖοι δ' εἰσπεσόντες τὸ λοιπὸν ἄστυ διήρπασαν, πλήρεις καταλαμβάνοντες τὰς οἰκίας παντοίων κειμηλίων. Ἱεριχοῦντος μὲν οὖν φρουρὰν ὁ βασιλεὺς καταλιπὼν ὑπέστρεψε, καὶ χειμεριοῦσαν 5
τὴν Ῥωμαίων στρατίαν εἰς τὰς προσκεχωρηκίας δι-
αφῆκεν Ἰδουμαίαν καὶ Γαλιλαίαν καὶ Σαμάρειαν. ἐπέ-
τυχε δὲ καὶ Ἀντίγονος παρὰ τῆς Σίλωνος δωροδοκίας ὑποδέξασθαι τοῦ στρατοῦ μοῖραν ἐν Λύδδοις, θερα-
πέυων Ἀντώνιον.

10 καὶ Ῥωμαῖοι μὲν ἐν ἀφθόνοις διῆγον ἀνεμίνοι 16
τῶν ὄπλων, Ἡρώδης δ' οὐκ ἠρέμει, ἀλλὰ τὴν μὲν Ἰδου-
μαίαν δισχιλίους πεζοῖς καὶ τετρακοσίοις ἰππεῦσι διε-
λάμβανε, πέμψας τὸν ἀδελφὸν Ἰώσηπον, ὡς μὴ τι νεω-
τερισθεῖη πρὸς Ἀντίγονον· αὐτὸς δὲ τὴν μητέρα, καὶ 15
ὄσους ἐκ Μασάδας οἰκείους ἐξήγαγε, μεταγαγὼν εἰς
Σαμάρειαν καὶ καταστησάμενος ἀσφαλῶς, ἦει τὰ λοιπὰ
τῆς Γαλιλαίας καταστρεψόμενος καὶ τὰς Ἀντιγόνου
φρουράς ἐξελάσων.

πρὸς δὲ τὴν Σέπρωριν ἐν νυφειῷ σφοδροτάτῳ δια- 2
20 νύσας ἀκηγῆτι παραλαμβάνει τὴν πόλιν, πρὸ τῆς ἐφό-
δου τῶν φυλάκων ἐκφυγόντων. ἔνθα τοὺς ἐπομένους
ὑπὸ τοῦ χειμῶνος κακῶθέντας ἀναλαβὼν (πολλὴ δ' ἦν
ἀφθονία τῶν ἐπιτηδείων) ἐπὶ τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις
ὄρητο ληστὰς, οἱ πολλὴν τῆς χώρας κατατρέχοντες οὐκ 25
ἐλάττω κακὰ πολέμου διετίθεσαν τοὺς ἐπιχωρίους. προ-
πέμψας δὲ πεζῶν τρία τέλη καὶ μίαν ἰλην ἰππέων πρὸς
Ἄρβηλα κώμην, αὐτὸς μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐπῆλθε
μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως. οὐ μὴν πρὸς τὴν ἐφοδον
ἔδεισαν οἱ πολέμιοι, μετὰ δὲ τῶν ὄπλων ἀπήντων, τὴν 30
μὲν ἐμπειρίαν πολεμικὴν ἔχοντες, τὸ δὲ θράσος ληστρι-
κόν. συμβαλόντες γοῦν τῷ σφετέρῳ δεξιῷ τὸ εὐώνυμον
κέρως τῶν Ἡρώδου τρέπονται. περιελθῶν δὲ ταχέως

Ἡρώδης ἐκ τοῦ καθ' ἑαυτὸν δεξιῶν προσεβόηθει, καὶ τὸ μὲν οἰκεῖον ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς φυγῆς, τοῖς δὲ διώκουσιν ἐμπίπτων ἀνέκοπτε τὴν ὁρμήν, μέχρι τὰς κατὰ στόμα προσβολὰς μὴ φέροντες ἐνέκλιναν.

3 ὁ δὲ ἕως Ἰορδάνου κτείνων εἶπετο, καὶ πολὺ μὲν 5 αὐτῶν μέρος διέφθειρεν, οἱ λοιποὶ δ' ὑπὲρ τὸν ποταμὸν ἐσκεδάσθησαν, ὥστε τὴν Γαλιλαίαν κεκαθάσθαι φόβον, πλὴν καθ' ὅσον οἱ τοῖς σπηλαίοις ἐμφωλεύοντες ὑπελείποντο, καὶ ἐπὶ τούτοις ἔδει διατριβῆς. διὸ δὴ πρῶτον τοῖς στρατιώταις τὰς ἐκ τῶν πεπονημένων ἐπικαρπίας 10 ἀπέδιδον, διανεμῶν ἑκάστῳ δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα ἀργυρίου, καὶ τοῖς ἡγεμόσι πολυπλασίονα διέπεμψεν εἰς οὓς ἔχειμέριζον σταθμούς. Φερώρα δὲ τῷ νεωτάτῳ τῶν ἀδελφῶν ἐπέστειλε τῆς τε ἀγορᾶς αὐτοῖς ποιείσθαι πρόνοιαν καὶ τειχίζειν Ἀλεξάνδρειον. κἀκείνος ἀμφοτέ- 15 ρων ἐπεμελήθη.

4 ἐν δὲ τούτῳ περὶ μὲν Ἀθήνας διῆγεν Ἀντώνιος, 20 Βεντιδίου δ' ἐπὶ τὸν πρὸς Πάρθους πόλεμον Σίλωνα καὶ Ἡρώδην μετεπέμπετο, καταστήσασθαι πρότερον ἐπιστέλλων τὰ περὶ Ἰουδαίαν. Ἡρώδης δὲ ἀσμένως Σίλωνα πρὸς Βεντιδίον ἀπολύσας, αὐτὸς ἐπὶ τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις ἐστράτευσεν. τὰ δὲ σπήλαια ταῦτα πρὸς ἀποκρήμνους ὄρεσιν ἦν, οὐδαμῶθεν προσιτά, πλαγίας δὲ ἀνόδους μόνον ἔχοντα στενωτάτας· ἢ δὲ κατὰ μέτωπον αὐτῶν πέτρα κατέτεινεν εἰς βαθυτάτας φάραγγας, 25 ὄρθιος ἐπιρρέπουσα ταῖς χαραδραῖς, ὥστε τὸν βασιλέα μέχρι πολλοῦ μὲν ἀπορεῖν πρὸς τὸ ἀμήχανον τοῦ τόπου, τὸ τελευταῖον δ' ἐπινοία χρῆσασθαι σφαλερωτάτη. τοὺς γοῦν ἀκλίμους καθιμῶν ἐν λάρναξιν ἐνίει τοῖς στομίοις· οἱ δὲ ἀπέσφαττόν τε αὐτοὺς σὺν γενεαῖς, καὶ πῦρ ἐνίε- 30 σαν τοῖς ἀμυνομένοις. βουληθεῖς δ' ἐξ αὐτῶν καὶ περισῶσαι τινὰς Ἡρώδης ἐκήρυξεν ἀποχωρεῖν πρὸς αὐτόν.

τῶν δὲ ἐθελούσιος μὲν οὐδεὶς προσέθετο, καὶ τῶν βιαζομένων δὲ πολλοὶ τῆς αἰχμαλωσίας προείλοντο θάνατον. ἔνθα καὶ τῶν γηραιῶν τις, ἑπτὰ παιδῶν πατήρ, μετὰ τῆς μητρὸς δεομένους τοὺς παῖδας ἐπιτρέψαι σφί- 5 σιν ἐξελθεῖν ἐπὶ δεξιᾷ κτείνει τρόπῳ τοιῶδε· καθ' ἓνα προΐεναι κελύσας αὐτὸς ἴστατο παρὰ τὸ στόμιον, καὶ τὸν αἰεὶ προΐοντα τῶν υἱῶν ἀπέσφαττεν. ἐξ ἀπόπτου δὲ Ἡρώδης ἐπιβλέπων τῷ τε πάθει συνεχεῖτο καὶ τῷ προσβύτῃ δεξιᾷ ὄρεγα, φείδασθαι τῶν τέκνων παρακαλῶν. 10 ὁ δὲ πρὸς οὐδὲν ἐνδούς τῶν λεγομένων, ἀλλὰ καὶ προσονειδίσας τὸν Ἡρώδη εἰς ταπεινότητα, ἐπὶ τοῖς παισὶν ἀναερεῖ καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ καταβαλὼν κατὰ τοῦ κρημνοῦ τοὺς νεκροὺς τὸ τελευταῖον καὶ ἑαυτὸν ἐρριψεν.

χειροῦται μὲν οὕτω τὰ σπήλαια καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς 5 15 Ἡρώδης· καταλιπὼν δὲ τοῦ στρατοῦ μοῖραν ὅσῃν ἀποχρήσειν ὑπελάμβανε πρὸς τὰς ἐπαναστάσεις, καὶ Πτολεμαῖον ἐπ' αὐτῆς, ἐπὶ Σαμάρειαν ὑπέστρεφεν, ὀπίστας μὲν τρισχιλίους ἵππεις δὲ ἄγων ἑξακοσίους ἐπ' Ἀντίγονον. ἔνθα πρὸς τὴν ἀποχώρησιν αὐτοῦ λαβόντες ἄδειαν 20 οἷς ἔθος ἦν θορυβεῖν τὴν Γαλιλαίαν, κτείνουσι μὲν Πτολεμαῖον τὸν στρατηγὸν ἀδοκῆτως προσπεσόντες, ἐπόρθουν δὲ τὴν χώραν, ποιούμενοι τὰς ἀναφυγὰς εἰς τὰ ἔλη καὶ τὰ δυσερεύνητα τῶν χωρίων. πυνθόμενος δὲ Ἡρώδης τὴν ἐπανάστασιν διὰ τάχους ἐπεβόηθει, καὶ 25 πολὺ μὲν αὐτῶν πλῆθος διέφθειρε, τὰ φρούρια δὲ πάντα πολιορκίας ἐξελών, ἐπιτίμιον τῆς μεταβολῆς εἰσεπράξατο παρὰ τῶν πολεμίων ἑκατὸν τάλαντα.

ἤδη δὲ Πάρθων μὲν ἐξεληλαμένων, ἀνηρημένου 6- 30 δὲ Πακόρου, Βεντιδίου, ἐπιστείλαντος Ἀντωνίου, συμμάχους πέμπει Ἡρώδη κατὰ Ἀντιγόνου χιλίους ἵππεις καὶ δύο τάγματα. τούτων τὸν στρατηγὸν Μαχαιρᾶν Ἀντίγονος ἰκέτευε δι' ἐπιστολῶν ἑαυτῷ βοηθὸν ἀφικέ-

σθαι, πολλά περί τε τῆς Ἡρώδου βίας καὶ ἐπηρείας τῆς βασιλείας ἀποδυνάστευτος, καὶ χρήματα δώσειν ὑπισχνόμενος. ὁ δὲ (οὐ γὰρ κατεφρόνει τοῦ πέμψαντος, ἄλλως τε καὶ πλέον Ἡρώδου διδόντος) εἰς μὲν τὴν προδοσίαν οὐχ ὑπήκουσεν, ὑποκρινόμενος δὲ φιλίαν κατάσκοπος ἦν τῶν Ἀντιγόπου πραγμάτων, Ἡρώδῃ μὴ πεισθεὶς ἀποτρέποντι. προαισθηόμενος δὲ αὐτοῦ τὴν διάνοιαν Ἀντιγόπου τὴν τε πόλιν ἀπέκλεισε καὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν ὡς πολέμιον ἠμύνατο, μέχρις αἰδούμενος Μαχαιρῆς εἰς Ἀμμαοῦντα πρὸς Ἡρώδην ἐχώρει, καὶ πρὸς τὴν δια-
μαρτίαν τεθνηωμένος ὅσοις ἐπετύγχανεν Ἰουδαίους ἀνήρει, μηδεμίαν τῶν Ἡρωδείων φειδῶ ποιούμενος, ἀλλ' ὡς Ἀντιγονεῖοις χρώμενος ἄπασιν.

7 ἐφ' οἷς χαλεπήνας Ἡρώδης ὥρμησε μὲν ἀμύνασθαι Μαχαιρῆν ὡς πολέμιον, κρατήσας δὲ τῆς ὀργῆς ἤλαυνε 15 πρὸς Ἀντώνιον κατηγορήσων τῆς Μαχαιρῆς παρανομίας. ὁ δὲ ἐν διαλογισμῶ τῶν ἡμαρτημένων γενόμενος ταχέως μεταδιώκει τε τὸν βασιλέα καὶ πολλὰ δεηθεὶς ἑαυτῷ διαλλάττει. οὐ μὴν Ἡρώδης ἐπαύσατο τῆς πρὸς Ἀντώνιον ὀργῆς· ἀκηκοὺς δὲ αὐτὸν μετὰ πολλῆς δυνάμεως προσπολεμοῦντα Σαμοσάτοις (πόλις δὲ ἐστὶν Εὐφράτου πλησίον καρτερὰ) θάπτον ἠπέιγετο, τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον ὄρων πρὸς τε ἐπίδειξιν ἀνδρείας καὶ τοῦ μᾶλλον ἀρέσασθαι τὸν Ἀντώνιον. γίνεται γοῦν ἐπελ-
θῶν τέλος αὐτοῖς τῆς πολιορκίας, πολλοὺς μὲν τῶν βαρ- 25 βάρων ἀποκτείνοντας, πολλὴν δὲ ἀποτεμύμενος λείαν· ὥστε τὸν μὲν Ἀντώνιον θανατοῦντα καὶ πάλαι τῆς ἀρετῆς αὐτόν, τότε μᾶλλον οὕτως ἔχειν, καὶ πολὺ προσθεῖναι ταῖς τε ἄλλαις τιμαῖς αὐτοῦ καὶ ταῖς εἰς τὴν βασιλείαν ἐλπίσιν, Ἀντίοχον δὲ τὸν βασιλέα ἀναγκασθῆναι 30 τὰ Σαμοσάτα παραδοῦναι.

17 κὰν τούτῳ θραύεται τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν Ἡρώ-

δου πράγματα. κατελελοίπει μὲν γὰρ Ἰώσηπον τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τῶν ὄλων, παραγγείλας μηδὲν μέχρι τῆς ὑποστροφῆς αὐτοῦ παρακινεῖν πρὸς Ἀντίγονον· οὐ γὰρ δὴ βέβαιον εἶναι Μαχαιρῆν σύμμαχον ἐξ ὧν ἔδρασεν· ὁ δὲ ὡς ἤκουσεν ὄντα πορρωτάτω τὸν ἀδελφόν, ἀμελήσας τῶν παραγγελημάτων ἐπὶ Ἱεριχοῦντος ἐχώρει μετὰ πέντε σπειρῶν, ἃς συνέπεμψε Μαχαιρῆς. ἦν δὲ τὸν σίτον ἀρπάζων ἐν ἀκμῇ τοῦ θερούς. ἐπιθεμένων δ' ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς δυσχωρίαις τῶν ἐναντίων αὐτὸς τε 10 θνήσκει, μάλα γενναῖος ἐν τῇ μάχῃ φανείς, καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν πᾶν διαφθείρεται· νεοσύλλεκτοι γὰρ ἐκ τῆς Συρίας ἦσαν αἱ σπείραι, καὶ οὐδὲν αὐταῖς ἀνεκέρατο τῶν πάλαι στρατιωτῶν καλουμένων, ἐπαμύνειν τοῖς ἀπείροις πολέμου δυνάμενον.

15 Ἀντιγόνῳ δὲ οὐκ ἀπέχρησεν ἡ νίκη, προήλθε δὲ εἰς τοσοῦτον ὀργῆς ὥστε καὶ νεκρὸν αἰκίσασθαι τὸν Ἰώσηπον· κρατήσας γοῦν τῶν σωμάτων ἀποτέμνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καίτοι πενήκοντα τάλαντα λύτρον αὐτῆς Φερῶρα τᾶδελφοῦ διδόντος. τὰ δὲ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὴν Ἀντιγόπου νικῆν ἐνεωτερίσθη πρὸς τοσοῦτον ὥστε τοὺς τὰ Ἡρώδου φρονοῦντας τῶν δυνατῶν προσ-
άγοντες εἰς τὴν λίμνην κατέδυσαν οἱ προσέχοντες Ἀντιγόνῳ. μετεβάλλετο δὲ πολλὰ καὶ τῆς Ἰδουμαίας, ἔνθα Μαχαιρῆς ἀνετείχετό τι τῶν ἐρυμάτων· Γιτθᾶ καλεῖται. 25 τούτων δὲ οὐδὲν πῶ πέπυστο Ἡρώδης. μετὰ γὰρ τὴν Σαμοσάτων ἄλωσιν Ἀντώνιος μὲν καταστήσας ἐπὶ τῆς Συρίας Σόσσιον, καὶ προστάξας Ἡρώδῃ βοηθεῖν ἐπ' Ἀντίγονον, αὐτὸς εἰς Αἴγυπτον ἀνεχώρησε, Σόσσιος δὲ δύο μὲν τάγματα προαπέστειλεν εἰς Ἰουδαίαν Ἡρώδῃ 30 συμμαχῶν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως ἠκολούθει σχεδόν. ὄντι δὲ Ἡρώδῃ κατὰ τὴν πρὸς Ἀντιόχειαν Δάφνην ὄνειροι σαφεῖς τὸν τοῦ ἀδελφοῦ θάνατον προ-

σημαίνουσι, καὶ μετὰ ταραχῆς ἐκθοροῦντι τῆς κοίτης εἰσ-
 ἤεσαν ἄγγελοι τῆς συμφορᾶς. ὃ δὲ ὀλίγον μὲν προσοι-
 μῶζας τῷ πάθει, τὸ πλεῖον δὲ τοῦ πένθους ὑπερθέμε-
 νος, ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ἠπείγετο. ποιούμενος δὲ τὴν πο-
 ρεῖαν ὑπὲρ δύναμιν, καὶ διανύσας ἐπὶ τὸν Λίβανον,
 ὄντα κοσίους μὲν τῶν περὶ τὸ ὄρος προσλαμβάνει συμ-
 μάχους, Ῥωμαίων δὲ ἐν τάγμα ταύτῃ συνῆψε. μεθ' ὧν
 οὐ περιμείνας ἡμέραν εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐνέβαλε, τοὺς
 τε πολεμίους ὑπαντιάσαντας εἰς ὃ καταλελοίπεσαν χω-
 ρίον τρέπεται. καὶ προσέβαλλε μὲν συνεχῶς τῷ φρου-
 ρίῳ, πρὶν δὲ ἐλεῖν, χειμῶνι βιασθεὶς χαλεπωτάτῳ ταῖς
 πλησίον ἐνστρατοπεδεύεται κώμας. ἐπεὶ δ' αὐτῷ μετ'
 ὀλίγας μὲν ἡμέρας καὶ τὸ δεύτερον παρ' Ἀντωνίῳ
 τάγμα συνέμιξε, δειδόντες τὴν ἰσχὺν οἱ πολέμιοι διὰ
 νυκτὸς ἐξέλιπον τὸ ἔσθημα.

καὶ τὸ λοιπὸν ἦε διὰ Ἰεριχοῦντος, σπένδων ὡς
 τάχιστα τοὺς τᾶδελοφῶ φονεῖς μετελθεῖν. ἐνθα καὶ δαι-
 μόνιον αὐτῷ συμβαίνει τέρας, ἐξ οὗ παρ' ἐλπίδα σωθεὶς
 ἀνδρὸς θεοφιλεστάτου δόξαν ἀπηνέγκατο. πολλοὶ μὲν
 γὰρ αὐτῷ τῶν ἐν τέλει κατ' ἐκείνην συνειστιάθησαν
 τὴν ἐσπέραν, διαλυθέντος δὲ τοῦ συμποσίου μετὰ τὸ
 πάντας ἐξελθεῖν εὐθέως ὁ οἶκος συνέπεσεν. τοῦτο καὶ
 κινδύνων καὶ σωτηρίας κοινὸν ἐπὶ τῷ μέλλοντι πολέμῳ
 κρίνας εἶναι σημεῖον, ὑπὸ τὴν ἔω διεκίνει τὴν στρατιάν·
 καὶ τῶν ἐναντίων εἰς ἑξακισχιλίους ἀπὸ τῶν ὀρῶν κα-
 τατρέγοντες ἀπεπειρῶντο τῶν προτεταγμένων, κατὰ
 χεῖρα μὲν συμπλέκεσθαι τοῖς Ῥωμαίοις οὐ σφόδρα θαρ-
 ροῦντες, πόρρωθεν δὲ χειρᾶσι καὶ παλτοῖς ἐβαλλον
 ὥστε συγχοῦς κατατιτρώσκειν. ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς Ἡρώδης
 παρελεύνων παλτῶν κατὰ τὴν πλευρὰν ἀκοντίζειται.

βουλόμενος δὲ ὁ Ἀντίγονος μὴ μόνον τόλμη τῶν
 σφετέρων ἀλλὰ καὶ πλήθει περιεῖναι δοκεῖν, Πάππον

τινὰ τῶν ἐταίρων μετὰ στρατιᾶς ἐπὶ Σαμάρειαν ἐπι-
 πέμπει. τούτων μὲν οὖν ἦν Μαχαιρᾶς ἀγώνισμα, Ἡρώ-
 δης δὲ τὴν πολεμίαν καταδρομῶν πέντε μὲν πολίχνας
 καταστρέφεται, δισχιλίους δὲ τῶν ἐν αὐταῖς διαφθείρει,
 καὶ τὰς οἰκίας ἐμπρήσας ὑπέστρεψεν ἐπὶ τὸ στρατόπε-
 δον· ἠύλιστο δὲ περὶ τὴν καλουμένην Κανᾶ κώμην.

προσεγίνετο δ' αὐτῷ καθ' ἡμέραν πολὺ πλῆθος
 Ἰουδαίων ἐκ τε αὐτῆς Ἰεριχοῦντος καὶ τῆς ἄλλης χώρας,
 οἳ μὲν διὰ μῖσος τὸ πρὸς Ἀντίγονον, οἳ δ' ἐπὶ τοῖς αὐ-
 τοῦ κατορθώμασι κεκινημένοι. τοὺς γε μὴν πολλοὺς
 ἐνήγην ἐπιθυμία μεταβολῆς ἄλογος. καὶ ὃ μὲν ἠπείγετο
 συμβαλεῖν, οἳ δὲ περὶ Πάππον οὔτε πρὸς τὸ πλῆθος
 οὔτε περὶ τὴν ὄρμην ὑποδείσαντες αὐτοῦ προθύμως ἀν-
 τεπέζηλλον. γενομένης δὲ τῆς παρατάξεως τὰ μὲν ἄλλα
 μέρη πρὸς ὀλίγον ἀντέσχον, Ἡρώδης δὲ κατὰ μῆνιν τοῦ
 φονευθέντος ἀδελφοῦ παραβαλλόμενος, ὡς ἂν τίσαιτο
 τοὺς αἰτίους τοῦ φόνου, ταχέως τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐκρά-
 τει, καὶ μετ' ἐκείνους ἐπὶ τὸ συνεστὸς ἀεὶ τρεπόμενος
 ἅπαντας διώκει. φόνος τε ἦν πολὺς, τῶν μὲν εἰς τὴν
 κώμην συνεξωθουμένων ἐξ ἧς ὄρμητο, τοῦ δὲ προσ-
 κειμένου τοῖς ὑστάτοις καὶ κτείνοντος ἀπείρους. συν-
 εισπίπτει δὲ τοῖς πολεμίοις εἶσω, καὶ πᾶσα μὲν ὀπι-
 τῶν οἰκία νένακτο, τὰ τέγη δὲ ἦν ὑπερθεῖν ἀμυνομέ-
 νων κατάπλεα. κάπειδῃ περιῆν τῶν ἐξωθεν, τὰς οἰκί-
 σεις σπαράττων εἴλεε τοὺς ἐνδοθεν, καὶ τοῖς μὲν πολ-
 λοῖς ἐπικαταδείων τοὺς ὀρόφους ἀθρόως ἀνήρει, τοὺς
 ὑποφυγόντας δὲ τῶν ἐρειπίων οἱ στρατιῶται ξιφῆρεις
 ἀνεδέχοντο, καὶ τοσοῦτον ἐσωρεύθη νεκρῶν πλῆθος
 ὥστε τὰς ὁδοὺς ἀποφραγῆναι τοῖς κρατοῦσι. ταύτην
 τὴν πληγὴν οὐκ ἠνέγκαν οἱ πολέμιοι· τὸ γοῦν ἐπισυλ-
 λεγόμενον αὐτῶν πλῆθος ὡς ἐθεάσατο τοὺς ἀνὰ τὴν
 κώμην διεσκαρμένους, εἰς φυγὴν διεσκαδάσθη. κἂν

εὐθέως τῇ νίκῃ τεθαρρηκώς Ἡρώδης ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἤλασεν, εἰ μὴ χειμῶνι διεκαλύθη σφοδρότατῳ. τοῦτο ἐμπόδιον ἐκείνῳ τε παντελοῦς κατορθώματος καὶ ἤττης τῷ Ἀντιγόνῳ κατέστη, βουλευομένῳ καταλιπεῖν ἤδη τὴν πόλιν.

7 Ἡρώδης δὲ πρὸς ἐσπέραν ἤδη τοὺς φίλους κεκη-
νότας ἐπὶ θεραπείᾳ τοῦ σώματος διαφεῖς, καὶ αὐτὸς ὡς
ἦν ἐτι θερμὸς ἐκ τῶν ὀπλων λουσόμενος ἦε στρατω-
τικώτερον· εἰς γοῦν αὐτῷ παῖς εἶπετο. καὶ πρὶν εἰς τὸ
βαλανεῖον εἰσελθεῖν, ἐναντίον αὐτοῦ τις ἐκτρέχει τῶν 10
πολεμίων ξιφῆρης, ἔπειτα δεύτερος καὶ τρίτος καὶ ἑξῆς
πλείους. οὗτοι καταπεφύγεσαν μὲν ἐκ τῆς παρατάξεως
εἰς τὸ βαλανεῖον ὀπλισμένοι· τέως δὲ ὑποπεπηχότες
καὶ διαλανθάνοντες, ὡς ἐθέασαντο τὸν βασιλέα, λυθέν-
τες ὑπ' ἐκπλήξεως αὐτὸν μὲν παρέτρεχον γυμνὸν ὄντα 15
τρέμοντες, ἐπὶ δὲ τὰς ἐξόδους ἐχώρουν. τῶν μὲν οὖν
ἄλλων οὐδεὶς παρῆν κατὰ τύχην ὁ συλληψόμενος τοὺς
ἄνδρας, Ἡρώδης δὲ ἀπέχρη τὸ μηδὲν παθεῖν, ὥστε δια-
φεύγουσι πάντες.

8 τῇ δ' ὑστεραίᾳ Πάππον μὲν τὸν Ἀντιγόνου στρα- 20
τηγὸν καρατομήσας (ἀνήρητο δὲ ἐπὶ τῆς παρατάξεως),
πέμπει τὴν κεφαλὴν Φερῶρα τῷ ἀδελφῷ, ποιητὴν τοῦ
φονευθέντος αὐτῶν ἀδελφοῦ· καὶ γὰρ οὗτος ἦν ὁ τὸν
Ἰώσηπον ἀνελάν. λωφίσαντος δὲ τοῦ χειμῶνος ἤλαυνεν
ἐπὶ Ἱεροσολύμων, καὶ μέχρι τοῦ τείχους ἀναγαγὼν τὴν 25
δύναμιν (συνήγετο δὲ αὐτῷ τρίτον ἔτος ἐξ οὗ βασιλεὺς
ἐν Ῥώμῃ ἀπεδέδεικτο) πρὸ τοῦ ἱεροῦ στρατοπεδεύεται·
ταύτη γὰρ ἦν ἐπίμαχον, καθ' ὃ καὶ πρὶν εἶλε Πομπήσιος
τὴν πόλιν. διελὼν δὲ εἰς ἔργα τὴν στρατιάν καὶ τεμῶν
τὰ προάστεια, τρία μὲν ἐγείρει χώματα, καὶ πύργους 30
ἐποικοδομεῖν αὐτοῖς κελεύσας, καταλιπὼν τοὺς ἀνυστι-
κωτάτους τῶν ἐταίρων ἐπὶ τῶν ἔργων, αὐτὸς εἰς Σα-

μάρειαν ἦε, τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστοβούλου με-
τιῶν θυγατέρα, καθωμολογημένην, ὡς ἔφαμεν, αὐτῷ,
καὶ πάρεργον ποιεῖται τῆς πολιορκίας τὸν γάμον· ἤδη
γὰρ ὑπερηφάνει τοὺς πολεμίους.

5 γήμας δὲ ὑπέστρεψεν ἐπὶ Ἱεροσολύμων μετὰ μείζο- 9
νος δυνάμεως· συνῆπτε δὲ αὐτῷ καὶ Σόσσιος μετὰ
πλείστης στρατιᾶς, ἰππέων τε καὶ πεζῶν, ἣν προεκπέμ-
ψας διὰ τῆς μεσογείου τὴν πορείαν αὐτὸς διὰ Φοινίκης
ἐποίησατο. συναθροισθείσης δὲ τῆς ὅλης δυνάμεως, εἰς
10 ἔνδεκα μὲν τέλη πεζῶν, ἰππεῖς δὲ ἑξακισχιλίους δίχα
τῶν ἀπὸ Συρίας συμμαχῶν, οἱ μέρος οὐκ ὀλίγον ἦσαν,
καταστρατοπεδεύονται τοῦ βορείου τείχους πλησίον,
αὐτὸς μὲν πεποιθὼς τοῖς τῆς συγκλήτου δόγμασι, δι'
ῶν βασιλεὺς ἀπεδέδεικτο, Σόσσιος δὲ Ἀντωνίῳ τῷ πέμ-
15 ψαντι τὴν ὑπ' αὐτῷ στρατιάν Ἡρώδη σύμμαχον.

τῶν δὲ ἀνὰ τὴν πόλιν Ἰουδαίων τὸ πλῆθος ποικί- 18
λως ἐτετάρακτο. καὶ γὰρ περὶ τὸν ναὸν ἀθροιζόμενον
τὸ ἀσθενέστερον εὐδαίμονα καὶ πολλῷ θειωδέστερον τὸν
τελευτήσαντα πρὸς τοὺς καιροὺς ἐλογοποίει· καὶ τῶν
20 τολμηροτέρων κατὰ στίφος ἦσαν ληστεῖαι πολύτροποι,
καὶ μάλιστα περὶ τὴν πόλιν ἀρπαζόντων, ἐπειδὴ μήτε
ἵπποις μήτε ἀνδράσιν ὑπελέλειπτο τροφή. τοῦ γε μὴν
μαχίμου τὸ εὐτακτότερον ἐτέτακτο πρὸς ἄμυναν τῆς
πολιορκίας, τοὺς τε χωννύοντας εἶργον ἀπὸ τοῦ τείχους,
25 καὶ τοῖς ὀργάνοις ἀντιμηχανώμενον ἀεὶ τι κώλυμα και-
νότερον. ἐν οὐδενὶ δὲ οὕτως ὡς ἐν ταῖς μεταλλείαις πε-
ριῆσαν τῶν πολεμίων.

τῷ δὲ βασιλεῖ πρὸς μὲν τὰς ληστείας ἀντεπενοήθη- 2
σαν λόχοι, δι' ὧν ἀνέστελλε τὰς διεκδρομὰς, πρὸς δὲ
30 τὴν τῶν ἐπιτηδείων ἀπορίαν αἱ πόροισθεν συγκομιδαί.
τῶν δὲ μαχομένων περιῆν τῇ Ῥωμαίων ἐμπειρίᾳ, καίτοι
τόλμης οὐδεμίαν καταλειπόντων ὑπερβολήν. φανερώς

μὲν οὖν οὐ συνεργήρηντο τοῖς Ῥωμαίοις ἐπὶ προύπτῳ τῷ
θανάτῳ, διὰ δὲ τῶν ὑπονόμων ἐν μέσοις αὐτοῖς ἐξαπί-
νης ἐφαίνοντο, καὶ πρὶν κατασεισθῆναι τι τοῦ τείχους
ἕτερον ἀντοχύρουν· καθόλου τε εἶπεν οὔτε χερσὶν οὔτε
ἐπινοίαις ἔκαμνον, εἰς ἔσχατον ἀντισχεῖν διεγνακότες.
ἄμέλει τηλικαύτης δυνάμεως περικαθεζομένης πέντε
μησὶ διήνεγκαν τὴν πολιορκίαν, ἕως τῶν Ἡρώδου τινὲς
ἐπιλέκτων ἐπιβῆναι τοῦ τείχους θαρρήσαντες εἰσπί-
πτουσιν εἰς τὴν πόλιν, ἐφ' οἷς ἑκατοντάρχοι Σοσσίου.
πρῶτα δὲ τὰ περὶ τὸ ἱερόν ἠλίσκετο, καὶ τῆς δυνάμεως
ἐπεισχυθείσης πανταχοῦ φόνος ἦν μυρίος, τῶν μὲν
Ῥωμαίων ἐπὶ τῇ τριβῇ τῆς πολιορκίας διωρμισμένων,
τοῦ δὲ περὶ Ἡρώδην Ἰουδαϊκοῦ μηδένα ὑπολιπέσθαι
σπεύδοντος ἀντίπαλον. ἐσφάττοντο δὲ παμπληθεῖς, ἐν
τε τοῖς στενωποῖς καὶ κατὰ τὰς οἰκίας συνωθούμενοι καὶ
τῷ ναῷ προσφεύγοντες· ἦν δὲ οὔτε νηπίων οὔτε γη-
ραιῶν ἔλεος οὔτε ἀσθενείας γυναικῶν, ἀλλὰ καίτοι γε
περιπέμποντος τοῦ βασιλέως καὶ φείδεσθαι παρακα-
λοῦντος οὐδεὶς ἐκράτησε τῆς δεξιᾶς, ἀλλ' ὥσπερ με-
μνηότες πᾶσαν ἡλικίαν ἐπέξησαν. ἐνθα καὶ Ἀντίγονος,
μήτε τῆς πάλαι μήτε τῆς τότε τύχης ἐννοίαν λαβῶν, κά-
ταισι μὲν ἀπὸ τῆς βάρεως, προσπίπτει δὲ τοῖς Σοσσίου
ποσί. ἀκακίνοσ μηδὲν αὐτὸν οἰκτείρας πρὸς τὴν μεταβο-
λὴν, ἐπεγέλασέ τε ἀκρατῶσ καὶ Ἀντιγόνην ἐκάλεσεν. οὐ
μὴν ὡσ γυναικᾶ γε καὶ φρουρᾶς ἐλεύθερον ἀφῆκεν, ἀλλ'
ὁ μὲν δεθεῖς ἐφυλάττετο.

3 πρόνοια δὲ ἦν Ἡρώδη κρατοῦντι τῶν πολεμίων
τότε κρατῆσαι καὶ τῶν ἀλλοφύλων συμμέχων· ὠρμητο
γὰρ τὸ ξενικὸν πλῆθος ἐπὶ θεῶν τε τοῦ ἱεροῦ καὶ τῶν
κατὰ τὸν ναὸν ἁγίων. ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς μὲν παρακα-
λῶν, τοῖς δὲ ἀπειλούμενος, ἔστι δὲ οὓς καὶ τοῖς ὄπλοις
ἀνέστειλεν, ἥττης χαλεπωτέραν τὴν νίκην ὑπολαμβά-

νων, εἰ τι τῶν ἀθεάτων παρ' αὐτῶν ὀφθείη. διεκώλυσε
δὲ ἤδη καὶ τὰς κατὰ τὴν πόλιν ἀρπαγὰς, πολλὰ διατει-
νόμενος πρὸς Σόσσιον, εἰ χρημάτων τε καὶ ἀνδρῶν τὴν
πόλιν Ῥωμαῖοι κενώσαντες καταλείψουσιν αὐτὸν ἐρη-
μίας βασιλέα, καὶ ὡσ ἐπὶ τοσοῦτων πολιτῶν φόνοσ βραχὺ
καὶ τὴν τῆς οἰκουμένης ἡγεμονίαν ἀντάλλαγμα κρῖνοι.
τοῦ δὲ ἀντὶ τῆς πολιορκίας τὰς ἀρπαγὰς δικαίως τοῖς
στρατιώταις ἐπιτρέπειν φαιμένου, αὐτὸς ἔφη διανεμεῖν
ἐκ τῶν ἰδίων χρημάτων τοὺς μισθοὺς ἐκάστοις. οὕτω
τε τὴν λοιπὴν ἐξωνησάμενος πατρίδα, τὰς ὑποσχέσεις
ἐπλήρωσε· λαμπρῶσ μὲν γὰρ ἕκαστον στρατιώτην, ἀνα-
λόγως δὲ τοὺς ἡγεμόνας, βασιλικώτατα δὲ αὐτὸν ἐδώρη-
σατο Σόσσιον, ὡσ μηδένα χρημάτων ἀπελθεῖν δεόμενον.
Σόσσιος δὲ χρυσοῦν ἀναθεῖς τῷ θεῷ στέφανον ἀνέξευξεν
ἀπὸ Ἱεροσολύμων, ἄγων δεσμώτην Ἀντίγονον Ἀντωνίω.
τοῦτον μὲν οὖν, φιλοψυχήσαντα μέχρις ἔσχατου
διὰ ψυχρᾶς ἐλπίδος, ἄξιος τῆς ἀγεννείας πέλεκυς ἐκδέχε-
ται· βασιλεὺς δὲ Ἡρώδης διακρίνας τὸ κατὰ τὴν πόλιν
πλῆθος, τοὺς μὲν τὰ αὐτοῦ φρονήσαντας ἐννουστέρους
ταῖς τιμαῖς καθίστατο, τοὺς δὲ Ἀντιγονείους ἀνήρει.
καὶ κατὰ σπάνιν ἤδη χρημάτων ὅσον εἶχε κόσμον κατα-
νομιστεύσας, Ἀντωνίω καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν ἀνέπεμψεν.
οὐ μὴν εἰσάπαξ ἐξωνήσατο τὸ μηδὲν παθεῖν· ἤδη γὰρ Ἀν-
τώνιος τῷ Κλεοπάτρας ἔρωτι διεφθαρμένος ἥττων ἦν ἐν
πᾶσι τῆς ἐπιθυμίας, Κλεοπάτρα δὲ διεξελθοῦσα τὴν γε-
νεὰν τὴν ἑαυτῆς ὡσ μηδένα τῶν ἀφ' αἵματος ὑπολιπέσθαι,
τὸ λοιπὸν περὶ τοὺς ἐξώθεν ἐφόνα, καὶ τοὺς ἐν τέλει Σύ-
ρων διαβάλλουσα πρὸς τὸν Ἀντώνιον ἀναιρεῖν ἐπειθεν,
ὡσ ἂν τῶν κτήσεων ἐκάστου ῥαδίως γενομένη δεσπότις.
ἔτι δὲ ἐκτείνουσα τὴν πλεονεξίαν ἐπὶ Ἰουδαίους καὶ Ἀρα-
βας, ὑπειργάζετο τοὺς ἐκατέρων βασιλεῖς Ἡρώδην καὶ
Μάλιχον ἀναιρεθῆναι.

5 μέχρι γοῦν τῶν προσταγμάτων ἐπινεύσας Ἀντώνιος
 τὸ κτείνειν μὲν ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ βασιλεῖς τηλικού-
 τους ἀνόσιον ἡγεῖτο, τὸ δὲ τούτων ἔγγιον φίλος εἶναι
 διεκρούσατο. πολλὰ δὲ τῆς χώρας αὐτῶν ἀποτεμόμενος,
 καὶ δὴ καὶ τὸν ἐν Ἱεριχοῦντι φοινικῶνα, ἐν ᾧ γεννᾶται 5
 τὸ βάλαμον, δίδωσιν αὐτῇ, πόλεις τε, πλὴν Τύρου
 καὶ Σιδῶνος, τὰς ἐντὸς Ἐλευθέρου ποταμοῦ πάσας. ὧν
 γενομένη κυρία, καὶ προπέμφασα μέχρις Εὐφράτου τὸν
 Ἀντώνιον ἐπιστρατεύοντα Πάρθοις, ἦκεν εἰς Ἰουδαίαν
 δι' Ἀπαμείας καὶ Δαμασκοῦ. κἀνταῦθα μεγάλας μὲν 10
 αὐτῆς τὴν δυσμένειαν δωρεαῖς Ἡρώδης ἐκμειλίσσεται,
 μισθοῦται δὲ καὶ τὰ τῆς βασιλείας ἀπορραγέντα χω-
 ρία διακοσίων ταλάντων εἰς ἕκαστον ἐνιαυτὸν, προ-
 πέμπει δὲ αὐτὴν μέχρι Πηλουσίου, πάσῃ θεραπείᾳ
 καταχρώμενος. καὶ μετ' οὐ πολὺ παρῆν ἐκ Πάρθων 15
 Ἀντώνιος, ἄγων αἰχμάλωτον Ἀρταβάξην τὸν Τιγράνου
 παῖδα, δῶρον Κλεοπάτρα· μετὰ γὰρ τῶν χρημάτων καὶ
 τῆς λείας ἀπάσης ὁ Πάρθος εὐθύς αὐτῇ ἐχαρίσθη.

19 τοῦ δὲ Ἀκτιακοῦ πολέμου συνερρωγότες παρεσκεύα-
 στο μὲν Ἡρώδης Ἀντωνίῳ συνεξορμαῖν, ὡς ἦδη τῶν τε 20
 ἄλλων τῶν κατὰ Ἰουδαίαν ἀπηλλαγμένος θορόβων, καὶ
 κεκρατηγῶς Ὑρκανίας, ὃ δὴ χωρίον ἢ Ἀντιγόνου κα-
 τεῖχεν ἀδελφῆ. διεκλείσθη γε μὴν πανούργως ὑπὸ τῆς
 Κλεοπάτρας συμμετασχεῖν τῶν κινδύνων Ἀντωνίῳ· τοῖς
 γὰρ βασιλευσίν, ὡς ἔφαμεν, ἐπιβουλεύονσα, πείθει τὸν 25
 Ἀντώνιον Ἡρώδη ἐμπιστεῦσαι τὸν πρὸς Ἀραβας πό-
 λεμον, ἵν' ἢ κρατήσαντος Ἀραβίας ἢ κρατηθέντος Ἰου-
 δαίας γένηται δεσπότης, καὶ θατέρῳ τῶν δυναστῶν
 καταλύσῃ τὸν ἕτερον.

2 ἔρρηψε μὲντοι καθ' Ἡρώδη τὸ βούλευμα. πρῶ- 30
 τον μὲν γὰρ φύσια πολεμίων ἄγων καὶ πολὺ συγχρο-
 τήσας ἵππικὸν ἐπαφίησιν αὐτοῖς περὶ Διόσπολιν, ἐκρά-

τησέ τε καίτοι καρτερώς ἀντιπαραταξαμένων. πρὸς δὲ
 τὴν ἤτταν γίνεται μέγα κίνημα τῶν Ἀράβων· καὶ συν-
 αθροισθέντες εἰς Κανάθα τῆς Κοίλης Συρίας ἄπει-
 ροὶ τὸ πλῆθος τοὺς Ἰουδαίους ἔμενον. ἐνθα μετὰ τῆς
 5 δυνάμεως Ἡρώδης ἐπελθὼν ἐπειρᾶτο προμηθέστερον
 ἀφηγεῖσθαι τοῦ πολέμου, καὶ στρατόπεδον ἐκέλευσε
 τεχνίζειν. οὐ μὴν ὑπήκουσε τὸ πλῆθος, ἀλλὰ τῇ προ-
 τέρα νίκη τεταρρηκότες ὤρμησαν ἐπὶ τοὺς Ἀραβας,
 καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἐμβολὴν τραπέντας ἐδίωκον.
 10 ἐπιβουλεύεται δὲ Ἡρώδης ἐν τῇ διώξει, τοὺς ἐκ τῶν
 Κανάθων ἐπιχωρίους ἀνέντος Ἀθηναίων, ὃς ἦν αὐτῷ
 τῶν Κλεοπάτρας στρατηγῶν ἀεὶ διάφορος. πρὸς γὰρ
 τὴν τούτων ἐπίθεσιν ἀναταρρήσαντες οἱ Ἀραβες ἐπι-
 στρέφονται, καὶ συνάψαντες τὸ πλῆθος περὶ πετρῶδη
 15 καὶ δύσβατα χωρία τρέπονται τοὺς Ἡρώδου, πλείστον
 τε αὐτῶν φόνον εἰργάσαντο. οἱ δὲ διασωθέντες ἐκ τῆς
 μάχης εἰς Ὀρμιζα καταφεύγουσιν, ὅπου καὶ τὸ στρα-
 τόπεδον αὐτῶν περισχόντες αὐτάνδρον εἶλον οἱ Ἀρα-
 βες. μετ' οὐ πολὺ δὲ τῆς συμφορᾶς βοήθειαν ἄγων 3
 20 Ἡρώδης παρῆν τῆς χρείας ὕστερος.

ταύτης τῆς πληγῆς αἴτιον αὐτῷ τὸ τῶν ταξιαρ-
 χῶν ἀπειθὲς κατέστη· μὴ γὰρ ἑξαπιναίου τῆς συμ-
 βολῆς γενομένης, οὐκ ἂν Ἀθηναίων εὖρε καιρὸν ἐπι-
 βουλῆς. ἐτιμωρήσατο μὲντοι τοὺς Ἀραβας αὐτίς ἀεὶ
 25 τὴν χώραν κατατρέχων, ὡς ἀνακαλέσασθαι τὴν μίαν
 αὐτοῖς νίκην πολλαίς. ἀμυνομένων δὲ τοὺς ἐχθροὺς
 ἐπιπίπτει συμφορὰ δαιμόνιος ἄλλη, κατ' ἔτος μὲν τῆς
 βασιλείας ἑβδομον, ἀκμάζοντος δὲ τοῦ περὶ Ἀκτιον
 πολέμου. ἀρχομένου γὰρ ἔαρος ἢ γῆ σεισθεῖσα βοσκη-
 30 μάτων μὲν πλῆθος ἄπειρον ἀνθρώπων δὲ τρεῖς διέ-
 φθειρε μυριάδας. τὸ δὲ στρατιωτικὸν ἔμεινεν ἀβλαβές·
 ὑπαιθρον γὰρ ἠύλλιζετο. κἀν τούτῳ τοῖς Ἀραβας ἐπὶ

μείζον θάρσος ἦρεν ἢ φήμη, προσλογοποιούσα τοῖς
 σκυθρωποῖς αἰεὶ τι χαλεπώτερον ὡς πάσης Ἰουδαίας
 κατερριμμένης. οἰηθέντες γοῦν ἐρήμου τῆς χώρας κρα-
 τήσειν ὤρησαν εἰς αὐτήν, προθυσάμενοι τοὺς πρέ-
 σβεις οἱ παρὰ Ἰουδαίων ἔτυχον ἤκοντες πρὸς αὐτούς. 5
 πρὸς δὲ τὴν ἐμβολὴν καταπλαγὲν τὸ ἔθνος καὶ μεγέ-
 θει συμφορῶν ἐπαλλήλων ἔκλυτον συναγαγὼν Ἡρώ-
 δης ἐπειράτο παρορμαῖν ἐπὶ τὴν ἄμυναν, λέγων τοιαῦτα.
 4 " παραλογώτατά μοι δοκεῖ τὸ παρὸν ὑμῶν καθά-
 πτεσθαι δέος. πρὸς μὲν γε τὰς δαιμονίους πληγὰς 10
 ἀθυμεῖν εἰκὸς ἦν· τὸ δ' αὐτὸ καὶ πρὸς ἀνθρωπίνην
 ἔφοδον πάσχειν ἀνάνδρων. ἐγὼ γὰρ τοσοῦτον ἀποδέω
 κατεπτηγῆναι τοὺς πολεμίους μετὰ τὸν σεισμόν ὥσθ'
 ὑπολαμβάνειν τὸν θεὸν Ἄραβι δέλεαρ τοῦτο καθεῖναι
 τοῦ δοῦναι δίκας ἡμῖν· οὐ γὰρ τοσοῦτον ὄπλοις ἢ 15
 χερσὶ πεποιθότες ὅσον ταῖς αὐτομάτοις ἡμῶν συμφο-
 ραῖς ἤκον· σφαλερὰ δὲ ἐλπίς οὐκ ἐξ ἰδίας ἰσχύος ἀλλ'
 ἐξ ἀλλοτριᾶς ἠρητημένη κακοπραγίας. οὔτε δὲ τὸ δυσ-
 τυχεῖν οὔτε τὸ ἐναντίον ἐν ἀνθρώποις βέβαιον, ἀλλ'
 ἔστιν ἰδεῖν ἐπαμειβομένην εἰς ἑκάτερον τὴν τύχην. 20
 καὶ τοῦτο μάθοιτε ἂν ἐξ οἰκείων ὑποδειγμάτων. τῇ
 γοῦν προτέρᾳ μάχῃ κρατούντων ἐκράτησαν ἡμῶν οἱ
 πολέμοι, καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς νῦν ἀλώσονται κρατή-
 σαι δοκοῦντες. τὸ μὲν γὰρ ἄγαν πεποιθὸς ἀφύλα-
 κτον, οἱ φόβοι δὲ διδάσκουσι προμήθειαν· ὥστε ἐμοιγε 25
 καὶ τοῦ δεδοικότος ὑμῶν παρίστασθαι θαρρεῖν. ὅτε
 γὰρ ἐθρασύνεσθε πέρα τοῦ δέοντος κατὰ τῶν ἐχθρῶν,
 παρὰ τὴν ἐμὴν γνώμην ἐξορμήσαντες, καιρὸν ἔσχεν
 ἢ Ἀθηνίωνος ἐνέδρα· νυνὶ δὲ ὁ ὄκνος ὑμῶν καὶ τὸ
 δοκοῦν ἀθυμον ἀσφάλειαν ἐμοὶ νίκης ἐγγυᾶται. 30
 χρὴ μὲντοι μέχρι τοῦ μέλλειν οὕτως ἔχειν, ἐν δὲ τοῖς ἐρ-
 γοῖς ἐγείρει τὰ φρονήματα καὶ πείσαι τοὺς ἀσεβεστά-

τους ὡς οὔτε ἀνθρώπειόν τι κακὸν οὔτε δαιμονίον
 ποτε ταπεινώσει τὴν Ἰουδαίων ἀνδραγαθίαν, ἐφ' ὅσον
 τὰς ψυχὰς ἔχουσιν, οὐδὲ περιόψεται τις Ἄραβι τῶν
 ἑαυτοῦ ἀγαθῶν δεσπότην γενόμενον, ὃν παρὰ λόγον
 5 πολλάκις αἰχμάλωτον ἔλαβεν. μηδὲ ὑμᾶς ταρασέτω
 τὰ τῶν ἀψύχων κινήματα, μηδὲ ὑπολαμβάνετε τὸν
 σεισμόν ἑτέρας συμφορᾶς ἕτερον γεγονέναι σημεῖον·
 φυσικὰ γὰρ τὰ τῶν στοιχείων πάθη, καὶ οὐδὲν ἀν-
 θρώποις πλέον ἢ τὴν ἐν αὐτοῖς βλάβην ἐπιφέρει. λοι-
 10 μὸν μὲν γὰρ καὶ λιμοῦ καὶ τῶν χθονίων βρασμῶν
 προγένειτο ἂν τι σημεῖον βραχύτερον· αὐτὰ δὲ ταῦτα
 περιγραφὴν ἔχει τὸ μέγεθος. ἐπεὶ τί δύναται τοῦ
 σεισμοῦ μείζον ἡμᾶς βλάψαι καὶ κρατήσας ὁ πόλεμος;
 15 οὐκ αὐτομάτως οὐδὲ διὰ χειρὸς ἀλλοτριᾶς, οἱ πρέσβεις
 ἡμετέρους παρὰ τὸν πάντων ἀνθρώπων νόμον ὡμῶς
 ἀπέκτειναν, καὶ τοιαῦτα τῷ θεῷ θύματα περὶ τοῦ πο-
 λέμου κατέστειψαν. ἀλλ' οὐ διαφεύξονται τὸν μέγαν
 ὀφθαλμὸν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνίκητον δεξιάν, δάισονσι δὲ
 20 ἡμῖν ἀντίκα δίκας, ἂν τι τοῦ πατρίου φρονήματος
 ἔνεκεν σπένσαντες τιμωροὶ τῶν παρεσπονδημένων ἀνα-
 φανῶμεν. ἴτω τις οὐχ ὑπὲρ γυναικὸς οὐδὲ τέκνων
 οὐδ' ὑπὲρ κινδυνευούσης πατρίδος, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν
 πρέσβων ἀμυνόμενος. ἐκεῖνοι στρατηγοῦσι τοῦ πο-
 25 λέμου τῶν ζώντων ἡμῶν ἄμεινον. προκινδυνεύσω δὲ
 καὶ γὰρ χρώμενος ὑμῖν πειθηρίοις· εὐ γὰρ ἴστε τὴν
 ἑαυτῶν ἀνδρείαν ἀνυπόστατον, ἔαν μὴ προπετεῖα τινὶ
 βλαβῆτε."

τούτοις παρακροτήσας τὸν στρατόν, ὡς ἑώρα προ- 5
 30 θύμους, ἔθυε τῷ θεῷ, καὶ μετὰ τὴν θυσίαν διέβαινε τὸν
 Ἰορδάνην ποταμὸν μετὰ τῆς δυνάμεως. στρατοπεδεύ-
 σάμενος δὲ περὶ Φιλαδέλφειαν, ἐγγὺς τῶν πολειῶν,

περὶ τοῦ μεταξὺ φρουρίου πρὸς αὐτοὺς ἠκροβολίζετο, βουλόμενος ἐν τάχει συμβαλεῖν· ἔτυχον γὰρ κακείνοι τινὰς προπεπομφότες τοὺς καταληφόμενους τὸ ἔρυμα. τούτους μὲν οὖν ἀπεκρούσαντο ταχέως οἱ πεμφθέντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ τὸν λόφον κατέσχον· αὐτὸς δὲ 5 καθ' ἡμέραν προάγων τὴν δύναμιν εἰς μάχην παρέτασσε, καὶ προουκαλεῖτο τοὺς Ἄραβας. ὡς δὲ οὐδεὶς ἐπέξῃει (δεινὴ γὰρ τις αὐτοὺς κατάπληξις εἶχε, καὶ πρὸ τοῦ πλήθους ὁ στρατηγὸς Ἐλθεμος αὐὸς ἦν τῷ δέει), προσελθὼν 10 ἐσπάρασσεν αὐτῶν τὸ χαρακωμα. κὰν τούτῳ συναναγκασθέντες ἐξίσαιεν ἐπὶ τὴν μάχην ἄτακτοι καὶ πεφυρμένοι τοῖς ἰπεῦσιν οἱ πεζοί. πλήθει μὲν οὖν τῶν Ἰουδαίων περιῆσαν, ἐλείποντο δὲ ταῖς προθυμίαις· καίτοι διὰ τὴν 6 ἀπόγνωσιν τῆς νίκης ἦσαν καὶ αὐτοὶ παράβολοι. διὸ μέχρι μὲν ἀντεῖχον, οὐ πολὺς ἦν αὐτῶν φόνος· ὡς δὲ 15 ὑπέδειξαν αὐτῶν τὰ νῶτα, πολλοὶ μὲν ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων πολλοὶ δὲ ὑπὸ σφῶν αὐτῶν συμπατούμενοι διεφθείροντο. πεντακισχίλιοι γοῦν ἔπεσον ἐν τῇ τροπῇ, τὸ δὲ λοιπὸν πλήθος ἔφθη συνωσθὲν εἰς τὸ χαρακωμα. τούτους περισχῶν ἐπολιόρκει· καὶ μέλλοντας ἀλώσεσθαι 20 τοῖς ὅπλοις προκατήπειγεν ἡ δίψα, τῶν ὑδάτων ἐπιλιπόντων. ὑπερηφάνει δὲ πρεσβενομένους ὁ βασιλεὺς, καὶ λύτρα διδόντων πεντακόσια τάλαντα μᾶλλον ἐνέκειτο. τοῦ δὲ δίψους ἐκκαίοντος, ἐξιώντες κατὰ πληθὸς ἐνεχείριζον σφᾶς αὐτοὺς τοῖς Ἰουδαίοις ἐκόντες, 25 ὡς πέντε μὲν ἡμέραις τετρακισχιλίους δεθῆναι, τῇ δὲ ἕκτῃ τὸ λειπόμενον πλήθος ὑπ' ἀπογνώσεως ἐξελεθεῖν ἐπὶ μάχην. οἷς συμβαλὼν Ἡρώδης πάλιν εἰς ἑπτακισχιλίους κτείνει. τηλικαύτῃ δὲ πληγῇ τὴν Ἀραβίαν ἀμυνάμενος καὶ σβέσας τῶν ἀνδρῶν τὰ φρονήματα προούκοψεν ὥστε καὶ προστάτης ὑπὸ τοῦ ἔθνους αἰρεθῆναι. 30

μεταλαμβάνει δὲ αὐτὸν εὐθέως ἢ περὶ τῶν ὅλων 20 πραγμάτων φροντὶς διὰ τὴν πρὸς Ἀντώνιον φιλίαν, Καῖσαρος ἤδη περὶ Ἀκτίον νενικηκός. παρῆχε μὲν τοι δέους πλέον ἢ ἔπασχεν. οὐκ ἔπαυσε γὰρ ἐαλωκέναι Καῖσαρ Ἀντώνιον ἔκρινεν, Ἡρώδου συμμένοντος. ὁ γὰρ μὴν βασιλεὺς ὁμοσε χωρῆσαι τῷ κινδύνῳ διέγνω· καὶ πλεύσας εἰς Ῥόδον ἐνθα διέτριβε Καῖσαρ, πρόσσεισιν αὐτῷ δίχα διαδήματος, τὴν μὲν ἐσθῆτα καὶ τὸ σχῆμα ἰδιώτης, τὸ δὲ φρόνημα βασιλεὺς. μηδὲν γοῦν τῆς ἀληθείας ὑποστειλάμενος ἄντικρυς εἶπεν ἔγώ, Καῖσαρ, ὑπ' Ἀντωνίου τῶν Ἰουδαίων βασιλεὺς γενόμενος, ἐν πάσιν ὁμολογῶ γεγονέναι βασιλεὺς χρήσιμος Ἀντωνίῳ. καὶ οὐδὲ τοῦτο ἂν ὑπεστειλάμην εἰπεῖν, ὅτι πάντως ἂν με μετὰ τῶν ὅπλων ἐπέειρασας, εἰ μὴ διεκώλυσαν Ἄραβες. καὶ 15 συμμαχίαν μέντοι γὰρ αὐτῷ κατὰ τὸ δυνατόν καὶ σίτου πολλὰς ἐπέμψα μυριάδας. ἀλλ' οὐδὲ μετὰ τὴν ἐν Ἀκτίῳ πληγὴν κατέλιπον τὸν εὐεργέτην, ἐγεγόμεν δὲ σύμβουλος ἄριστος, ὡς οὐκέτι χρήσιμος ἦμην σύμμαχος, μίαν εἶναι λέγων τῶν πταισθέντων διόρθωσιν, τὸν Κλεοπάτρας θάνατον, ἣν ἀνελόντι καὶ χρήματα καὶ τεῖχη πρὸς ἀσφάλειαν καὶ στρατιὰν καὶ ἑμαυτὸν ὑπισχνούμην κοινὸν τοῦ πρὸς σὲ πολέμου. τοῦ δὲ ἄρα τὰς ἀκοὰς ἀπέφραξαν οἱ Κλεοπάτρας ἡμεροὶ καὶ θεὸς ὁ σοὶ τὸ κρατεῖν χαρισάμενος. συνήττημαι δὲ Ἀντωνίῳ, καὶ τέθεικα 25 μετὰ τῆς ἐκείνου τύχης τὸ διάδημα. πρὸς σὲ δὲ ἤλθον ἔχων τὴν ἀρετὴν τῆς σωτηρίας ἐλπίδα, καὶ προύλαβον ἐξετασθῆσεσθαι ποταπὸς φίλος, οὐ τίνος ἐγεγόμεν.

πρὸς ταῦτα Καῖσαρ ἄλλα σῶζον γε" ἔφη καὶ βασι- 2
30 λευε νῦν βεβαιότερον· ἄξιός γάρ εἰ πολλῶν ἄρχειν, οὕτω φιλίας προσιτάμενος. πειρωθὲν δὲ καὶ τοῖς εὐτυχέστεροις διαμένειν πιστός· ὡς ἔγωγε λαμπροτάτας ὑπὲρ τοῦ σοῦ

φρονήματος ἐλπίδας ἔχω. καλῶς μὲντοι γε ἐποίησεν Ἀν-
 τώνιος Κλεοπάτρα πεισθεὶς μᾶλλον ἢ σοί· καὶ γὰρ σὲ κε-
 κερδήσαμεν ἐκ τῆς ἀνοίας αὐτοῦ. κατάρχεις δέ, ὡς εἰ-
 κεν, εὐποιίας· διό μοι γράφει Κύντος Δίδιος συμμα-
 χίαν σε πεπομφέναι πρὸς τοὺς μονομάχους αὐτῶ. νῦν δὲ
 μὲν οὖν δόγματι τὸ βέβαιόν σοι τῆς βασιλείας ἐξαγγέλλω·
 πειράσομαι δὲ καὶ αὐτὸς ἀγαθόν σέ τι ποιεῖν, ὡς μὴ ζη-
 τοίης Ἀντώνιον.”

3 τούτοις φιλοφρονησάμενος τὸν βασιλέα, καὶ περι-
 θεὶς αὐτῶ τὸ διάδημα, δόγματι διεσήμαινε τὴν δωρεάν, 10
 ἐν ᾧ πολλὰ μεγαλοφρόνως εἰς ἔπαινον τοῦ ἀνδρὸς
 ἐφθέρξατο. ὁ δὲ δώροις ἐπιμελιζάμενος αὐτὸν ἐξητεῖτό
 τινα τῶν Ἀντωνίου φίλων Ἀλέξανδρον, ἰκέτην γενόμε-
 νον· ἐνίκα δὲ ἡ Καίσαρος ὀργή, πολλὰ καὶ χαλεπὰ μεμ-
 φόμενον τὸν ἐξαιτούμενον, οἷς διεκρούσατο τὴν δέησιν. 15
 μετὰ δὲ ταῦτα πορευόμενον ἐπ’ Αἰγύπτου διὰ Συρίας
 Καίσαρα παντὶ τῶ βασιλικῶ πλούτῳ δεξάμενος Ἡρώδης
 τότε πρῶτον καὶ συνιππάσατο ποιουμένῳ περὶ Πτολε-
 μαῖδα τῆς δυνάμεως ἐξέτασιν, εἰστιάσέ τε σὺν ἄπεισι
 τοῖς φίλοις· μεθ’ οὓς καὶ τῇ λοιπῇ στρατιᾷ πρὸς εὐω- 20
 χίαν πάντα διέδωκε. προυνόησε δὲ καὶ διὰ τῆς ἀνύδρου
 πορευομένοις μέχρι Πηλουσίου παρασχεῖν ὕδωρ ἄφθο-
 νον, ἐπανοῦσί τε ὁμοίως· οὐδὲ ἔστιν ὅ τι τῶν ἐπιτη-
 δείων ἐνεδέγησε τῇ δυνάμει. δόξα γοῦν αὐτῶ τε Καίσαρι
 καὶ τοῖς στρατιώταις παρέστη, πολλῶ βραχυτέραν 25
 Ἡρώδη περιεῖναι βασιλείαν πρὸς ἃ παρέσχεν. διὰ τοῦτο,
 ὡς ἦκεν εἰς Αἴγυπτον, ἤδη Κλεοπάτρας καὶ Ἀντωνίου
 τεθνεώτων, οὐ μόνον αὐτοῦ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς, ἀλλὰ
 καὶ τῇ βασιλείᾳ προσέθηκε τὴν τε ὑπὸ Κλεοπάτρας
 ἀποτμηθεῖσαν χώραν καὶ ἔξωθεν Γάδαρα καὶ Ἴππον καὶ 30
 Σαμάρειαν, πρὸς δὲ τούτοις τῶν παραλίων Γάζαν καὶ
 Ἀνθηδόνα καὶ Ἰόπην καὶ πύργον Στρατάωνος. ἐδώρη-

σατο δὲ αὐτῶ καὶ πρὸς φυλακὴν τοῦ σώματος τετρακο-
 σίους Γαλάτας, οἱ πρότερον ἐδορυφόρον Κλεοπάτραν.
 οὐδὲν δὲ οὕτως ἐνήγεν αὐτὸν εἰς τὰς δωρεὰς ὡς τὸ μεγα-
 λόφρον τοῦ λαμβάνοντος.

5 μετὰ δὲ τὴν πρώτην Ἀκτιάδα προστίθησιν αὐτοῦ τῇ 4
 βασιλείᾳ τὸν τε Τράχωνα καλούμενον καὶ τὴν προσεχῆ
 Βατανάϊαν τε καὶ Ἀυρανίτιν χώραν ἐξ αἰτίας τοιαύσδε.
 Ζηνόδωρος ὁ τὸν Ἀρσανίου μεμισθωμένος οἶκον οὐ διέ-
 λειπεν ἐπαφεῖς τοὺς ἐκ τοῦ Τράχωνος ληστὰς Λαμασκη-
 10 νοῖς. οἱ δὲ ἐπὶ Ἰάρονα τὸν ἡγεμόνα τῆς Συρίας κατα-
 φυγόντες ἐδεήθησαν δηλώσαι τὴν συμφορὰν αὐτῶν Καί-
 σαρι. Καίσαρ δὲ γνοὺς ἀντεπέστειλεν ἐξαιρεθῆναι τὸ
 ληστήριον. στρατεύσας οὖν Ἰάρων ἐκάθηρέ τε τῶν ἀν-
 δρῶν τὴν γῆν καὶ ἀφαιρεῖται Ζηνόδωρον, ἦν ὕστερον
 15 Καίσαρ, ὡς μὴ γένοιτο πάλιν ὀρηκτῆριον τοῖς λησταῖς
 ἐπὶ τὴν Λαμασκόν, Ἡρώδη δίδωσιν. κατέστησε δὲ αὐ-
 τὸν καὶ Συρίας ὅλης ἐπίτροπον, ἔτει δεκάτῳ πάλιν ἐλ-
 θὼν εἰς τὴν ἐπαρχίαν, ὡς μηδὲν ἐξείη δίχα τῆς ἐκείνου
 συμβουλίας τοῖς ἐπιτρόποις διοικεῖν. ἐπεὶ δὲ τελευτᾷ
 20 Ζηνόδωρος, προσένειμεν αὐτῶ καὶ τὴν μεταξὺ Τράχω-
 νος καὶ τῆς Γαλιλαίας γῆν ἅπασαν. ὁ δὲ τούτων Ἡρώδη
 μείζον ἦν, ὑπὸ μὲν Καίσαρος ἐφιλείτο μετ’ Ἀγοίπ-
 παν, ὑπ’ Ἀγοίππα δὲ μετὰ Καίσαρα. ἐνθεν ἐπὶ πλεί-
 στον μὲν εὐδαιμονίας προύνοψεν, εἰς μείζον δὲ ἐξήρθη
 25 φρόνημα, καὶ τὸ πλεόν τῆς μεγαλονοίας ἐπέτεινεν εἰς
 εὐσέβειαν.

πεντεκαιδεκάτῳ γοῦν ἔτει τῆς βασιλείας αὐτόν τε 21
 τὸν ναὸν ἐπεσκεύασε, καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ἀνετειχίστατο
 χώραν τῆς οὔσης διπλασίαν, ἀμέτροις μὲν χρησάμενος
 30 τοῖς ἀναλώμασιν, ἀνυπερβλήτῳ δὲ τῇ πολυτελείᾳ. τε-
 κμήριον δὲ ἦσαν αἱ μεγάλαι στοαὶ περὶ τὸ ἱερόν καὶ τὸ βό-
 ρειον ἐπ’ αὐτῶ φρουρίον· ἃς μὲν γὰρ ἀνθρωποδόμησεν ἐκ

θεμελίων, τὸ δὲ ἐπεσκεύασε πλούτῳ δαψιλῆ, κατ' οὐ-
δὲν τῶν βασιλείων ἔλαττον· ὁ Ἀντωνίαν ἐκάλεσεν εἰς
τὴν Ἀντωνίου τιμὴν. τὸ γε μὴν ἑαυτοῦ βασιλείον κατὰ
τὴν ἄνω δειμάμενος πόλιν, δύο τοὺς μεγίστους καὶ περι-
καλλεστάτους οἴκους, οἷς οὐδ' ὁ ναός πη συνεκρίνετο, 5
προσηγόρευσεν ἀπὸ τῶν φίλων, τὸν μὲν Καισάρειον τὸν
δὲ Ἀρχίππειον.

2 ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἴκοις μόνον τὴν μνήμην αὐτῶν καὶ
τὰς ἐπικλήσεις περιέγραψε, διέβη δὲ εἰς ὅλας πόλεις
αὐτῷ τὸ φιλότιμον. ἐν μὲν γε τῇ Σαμαρείτιδι πόλιν 10
καλλίστῳ περιβόλῳ τειχισάμενος ἐπὶ σταδίου εἴκοσι,
καὶ καταγαγὼν ἑξακισχιλίους εἰς αὐτὴν οἰκήτορας, γῆν
τε τούτοις προσνείμας λιπαρωτάτην, καὶ ἐν μέσῳ τῷ
κτίσματι ναὸν τε ἐνιδρυσάμενος τῷ Καισάρι μέγιστον καὶ
περὶ αὐτὸν τέμενος ἀποδείξας τριῶν ἡμισυ σταδίων, τὸ 15
ἄστν Σεβαστὴν ἐκάλεσεν. ἐξαιρέτων δὲ τοῖς ἐν αὐτῷ πα-
ρέσχευεν εὐνομίαν.

3 ἐπὶ τούτοις δωρησαμένου τοῦ Καισαρος αὐτὸν ἐτέ-
ρας προσθέσει χώρας, ὃ δὲ κἀν ταύτῃ ναὸν αὐτῷ λευκῆς
μαρμάρου καθιδρύσατο παρὰ τὰς Ἰορδάνου πηγὰς· 20
καλεῖται δὲ Πάνειον ὁ τόπος. ἐνθα καὶ κορυφὴ μὲν τις
ὄρους εἰς ἄπειρον ὕψος ἀνατείνεται, παρὰ δὲ τὴν ὑπώ-
ρειον λαγόνα συνηρηφὲς ἄντρον ὑπανοίγει, δι' οὗ βαρα-
θρώδης κρημνὸς εἰς ἀμέτροτον ἀπορροῶγα βαδύνεται,
πλήθει τε ὕδατος ἀσαλεύτου, καὶ τοῖς καθιμῶσί τι πρὸς 25
ἔρευναν γῆς οὐδὲν μῆκος ἔξαρκεῖ. τοῦ δὲ ἄντρου κατὰ
τὰς ἔξωθεν ῥίξας ἀνατέλλουσιν αἱ πηγαί· καὶ γένεσις
μὲν, ὡς ἐνιοὶ δοκοῦσιν, ἐνθεν Ἰορδάνου, τὸ δὲ ἀκριβὲς
ἐν τοῖς ἔξῃς δηλώσομεν.

4 ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ ἐν Ἱεριχοῦ μεταξὺ Κύπρου τοῦ 30
φρουρίου καὶ τῶν προτέρων βασιλείων ἄλλα κατασκευα-
σάμενος ἀμείνω καὶ χρησιμώτερα πρὸς τὰς ἐπιδημίας,

ἀπὸ τῶν αὐτῶν ὠνόμασε φίλων. καθόλου τε εἰπεῖν, οὐκ
ἔστιν ὄντινα τῆς βασιλείας ἐπιτήδειον τόπον τῆς πρὸς
Καίσαρα τιμῆς γυμνὸν εἶασεν. ἐπειδὴ δὲ τὴν ἰδίαν χώ-
ραν ἐπλήρωσε ναῶν, εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ τὰς τιμὰς
5 ὑπερέξεχε, καὶ πολλαῖς πόλεσιν ἐνιδρύσατο Καισάρεια.
κατιδῶν δὲ κἀν τοῖς παραλίοις πόλιν ἤδη μὲν κάμνουσαν 5
(Στράτωνος ἐκαλεῖτο Πύργος), διὰ δὲ εὐφροσύαν τοῦ χω-
ρίου δέξασθαι δυναμένην τὸ φιλότιμον αὐτοῦ, πᾶσαν
ἀνέκτισε λευκῷ λίθῳ καὶ λαμπροτάτοις ἐκόσμησε βασι-
10 λείοις, ἐν ἧ μάλιστα τὸ φύσει μεγαλόνονον ἐπεδείξατο.
μεταξὺ γὰρ Δώρων καὶ Ἰόπης, ὧν ἡ πόλις μέση κεῖται,
πᾶσαν εἶναι συμβέβηκε τὴν παραλίαν ἀλίμενον, ὡς
πάντα τὸν τὴν Φοινίκην ἐπ' Αἰγύπτου παραπλέοντα σα-
λεύειν ἐν πελάγει διὰ τὴν ἐκ λιβὸς ἀπειλήν, ὧ καὶ με-
15 τρίας ἐπανορίζοντι τηλικούτου ἐγείρεται κύμα πρὸς
ταῖς πέτραις ὥστε τὴν ὑποστροφὴν τοῦ κύματος ἐπὶ
πλείστον ἔξαγριοῦν τὴν θάλασσαν. ἀλλ' ὁ βασιλεὺς τοῖς
ἀναλώμασι καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ νικήσας τὴν φύσιν μείζονα
μὲν τοῦ Πειραιέως λιμένα κατεσκεύασεν, ἐν δὲ τοῖς μυ-
20 χοῖς αὐτοῦ βαθεῖς ὄρους ἐτέρους. καθ' ἅπαν δὲ ἔχων 6
ἀντιπράσσοντα τὸν τόπον, ἐφιλονείκησε πρὸς τὴν δυσ-
χέρειαν, ὡς τὴν μὲν ὀχυρότητα τῆς δομήσεως δυσά-
λωτον εἶναι τῇ θαλάσῃ, τὸ δὲ κάλλος ὡς ἐπὶ μηδενὶ
δυσκόλῳ κεκωσμησθαι. συμμετροσάμενος γὰρ ὅσον
25 εἰρήκαμεν τῷ λιμένι μέγεθος, καθίει λίθους ἐπ' ὄργυιᾶς
εἴκοσιν εἰς τὸ πέλαγος, ὧν ἦσαν οἱ πλείστοι μῆκος πο-
δῶν πεντήκοντα, βάθος ἑννέα, εὖρος δέκα, τινὲς δὲ
καὶ μείζους. ἐπεὶ δὲ ἀνεπληρώθη τὸ βάθος, οὕτως ἤδη
τὸ ὑπερέχον τοῦ πελάγους τεῖχος ἐπὶ διακοσίους πόδας
30 ἠϋρύνετο, ὧν οἱ μὲν ἑκατὸν προυδεδόμητο πρὸς τὴν
ἀνακοπὴν τοῦ κύματος (προκνυμία γοῦν ἐκλήθη), τὸ
δὲ λοιπὸν ὑπόκειται τῷ περιθέοντι λιθίνῳ τείχει.

τοῦτο δὲ πύργους διείληπται μεγίστοις, ὧν ὁ προύχων
 καὶ περικαλλέστατος ἀπὸ τοῦ Καίσαρος προγόνου Δρού-
 7 σιου κέκληται. ψαλλίδες δὲ πυκναὶ πρὸς καταγωγὴν τῶν
 ἐνομιζομένων· καὶ τὸ πρὸ αὐτῶν πᾶν κύκλω νάγμα
 τοῖς ἀποβαίνουσι πλατὺς περίπατος. ὁ δὲ εἰσπλους βό-
 5 ρειος (αἰθριώτατος γὰρ ἀνέμων τῷ τόπῳ βορέας), καὶ
 ἐπὶ τοῦ στόματος κολοσσοὶ τρεῖς ἑκατέρωθεν ὑπεστη-
 ριγμένοι κίσιν, ὧν τοὺς μὲν ἐκ λαιᾶς χειρὸς εἰσπλέου-
 τος πύργος ναστὸς ἀνέχει, τοὺς δὲ ἐκ δεξιῶν δύο ὀρθοὶ
 λίθοι συνεξενγμένοι, τοῦ κατὰ θάταρον χεῖλος πύργου 10
 μείζονες. προσεχεῖς δὲ οἰκίαι τῷ λιμένι, λευκοῦ καὶ αὐ-
 τὰ λίθου, καὶ κατατείνοντες ἐπ' αὐτὸν οἱ στενωποὶ τοῦ
 ἄστεος, πρὸς ἐν διάστημα μεμετροημένοι. καὶ τοῦ στό-
 ματος ἀντικρυς ναὸς Καίσαρος ἐπὶ γηλόφου, κάλλει καὶ
 15 μεγέθει διάφορος· ἐν δὲ αὐτῷ κολοσσὸς Καίσαρος, οὐκ
 ἀποδέων τοῦ Ὀλυμπίου Διός, ᾧ καὶ προσεΐκασται, Ῥώ-
 μης δὲ ἴσος Ἡρᾶ τῆ κατ' Ἄργος. ἀνέθηκε δὲ τῆ μὲν ἐπαρ-
 χία τὴν πόλιν, τοῖς ταύτῃ δὲ πλοῖζομένοις τὸν λιμένα,
 Καίσαρι δὲ τὴν τιμὴν τοῦ κτίσματος· Καισάρειαν γοῦν
 8 ὠνόμασεν αὐτήν. τά γε μὴν λοιπὰ τῶν ἔργων, ἀμφιθέα-
 τρον καὶ θέατρον καὶ ἀγορὰν, ἄξια τῆς προσηγορίας ἐν-
 δρῦσατο. καὶ πενταετηρικὸς ἀγῶνας καταστησάμενος
 ὁμοίως ἐκάλεσεν ἀπὸ τοῦ Καίσαρος, πρῶτος αὐτὸς ἀθλα-
 μέγιστα προθεῖς ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς ἐνενηκοστῆς καὶ δευ-
 25 τέρας Ὀλυμπιάδος, ἐν οἷς οὐ μόνον οἱ νικῶντες ἀλλὰ
 καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς καὶ οἱ τρίτοι τοῦ βασιλικοῦ πλοῦτου
 μετελάμβανον.

ἀνακτίσας δὲ καὶ Ἀνθηδόνα τὴν παράλιον καταροι-
 φείσαν ἐν πολέμοις, Ἀγρίππειον προσηγόρευσεν· τοῦ
 δὲ αὐτοῦ φίλου δι' ὑπερβολὴν εὐνοίας καὶ ἐπὶ τῆς 30
 πύλης ἐχάραξε τὸ ὄνομα, ἦν αὐτὸς ἐν τῷ ναῷ κατε-
 σκεύασεν.

φιλοπατῶρ γε μὴν, εἰ καὶ τις ἕτερος. καὶ γὰρ τῷ 9
 πατρὶ μνημεῖον κατέστησε πόλιν, ἦν ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς
 βασιλείας πεδίῳ κτίσας ποταμοῖς τε καὶ δένδροισι πλου-
 σίαν ὠνόμασεν Ἀντιπατρίδα. καὶ τὸ ὑπὲρ Ἰεριχοῦντος
 5 φρούριον ὀχυρότητι καὶ κάλλει διάφορον τειχίσας, ἀνέ-
 θεκε τῇ μητρὶ προσειπὼν Κύπρον, Φασαήλῳ δὲ τῷ
 ἀδελφῷ τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ὁμώνυμον πύργον, οὗ τό-
 τε σχῆμα καὶ τὴν ἐν τῷ μεγέθει πολυτέλειαν διὰ τῶν
 ἐξῆς δηλώσομεν. καὶ πόλιν ἄλλην κτίσας κατὰ τὸν
 10 ἀπὸ Ἰεριχοῦς ἰόντων ἀνλώνα πρὸς βορέαν Φασαηλίδα
 ὠνόμασεν.

παραδοὺς δὲ αἰῶνι τοὺς τε οἰκείους καὶ φίλους, 10
 οὐδὲ τῆς αὐτοῦ μνήμης ἠμέλησεν, ἀλλὰ φρούριον ἐπι-
 τειχίσας τῷ πρὸς Ἀραβίαν ὄρει προσηγόρευσεν Ἡρώ-
 15 δειον ἀφ' ἑαυτοῦ. τὸν δὲ μαστοειδῆ κολωνὸν ὄντα χει-
 ροποίητον, ἐξηκοντα σταδίων ἄπωθεν Ἱεροσολύμων,
 ἐκάλεσε μὲν ὁμοίως, ἐξήσκησε δὲ φιλοτιμότερον. στρογ-
 γύλοις μὲν γὰρ τὴν ἄκραν πύργοις περιέσχευεν, ἐπλήρωσε
 δὲ τὸν περίβολον βασιλείοις πολυτελεστάτοις, ὡς μὴ
 20 μόνον τὴν ἔνδον τῶν οἰκημάτων ὄψιν εἶναι λαμπράν,
 ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξωθεν τοίχοις καὶ θριγκοῖς καὶ στέγαις
 περικεχρῆσθαι τὸν πλοῦτον δαψιλῆ. πόρρωθεν δὲ μεγί-
 στοις ἀναλώμασιν ὑδάτων πλήθος εἰσήγαγε, καὶ βαθμοῖς
 διακοσίοις λευκοτάτης μαρμάρου τὴν ἀνοδὸν διέλαβεν·
 25 ἦν γὰρ δὴ τὸ γεώλοφον ἐπιεικῶς ὑψηλὸν καὶ πᾶν χειρο-
 ποίητον. κατεσκεύασε δὲ καὶ περὶ τὰς ῥίζας ἄλλα βασι-
 λεια, τὴν τε ἀποσκευὴν καὶ τοὺς φίλους δέξασθαι δυνά-
 μενα, ὥστε τῷ μὲν πάντα ἔχειν πόλιν εἶναι δοκεῖν τὸ
 ἔργον, τῇ περιγραφῇ δὲ βασίλειον.

30 τοσαῦτα δ' οὖν κτίσας πλείσταις καὶ τῶν ἔξω πό- 11
 λεων τὸ μεγαλόψυχον ἐπεδείξατο, Τριπόλει μὲν καὶ Δα-
 μασκῶ καὶ Πτολεμαῖδι γυμνάσια, Βύβλῳ δὲ τείχος, ἐξέ-

δρας τε και στοας και ναους και αγορας Βηρυτου κατα-
 σκευασας και Τυρω, Σιδωνί γε μην και Λαμασικῶ θέα-
 τρα, Λαοδικεῦσι δὲ τοῖς παραλλοῖς ὑδάτων εἰσαγωγῆν,
 Ἀσκαλωνίταις δὲ βαλανεία και κρήνας πολυτελεῖς, πρὸς
 δὲ περιστυλα θανμαστὰ τῆν τε ἐργασίαν και τὸ μέγεθος· 5
 εἰσὶ δὲ οἷς ἄλση και λειμῶνας ἀνέθηκεν. πολλαὶ δὲ πό-
 λεις, ὡσπερ κοινωνοὶ τῆς βασιλείας, και χώραν ἔλαβον
 παρ' αὐτοῦ· γυμνασιαρχίας δὲ ἄλλας ἐπετησίους τε και
 διηνεκῆσιν ἐδώρησατο προσόδοις κατατάξας, ὡσπερ
 Κῶοις, ἵνα μηδέποτε ἐκλείπη τὸ γέρας. σίτον γε μην 10
 πᾶσιν ἐχορήγησε τοῖς δεομένοις, και τῇ Ῥόδῳ χρήματα
 μὲν εἰς ναυτικοῦ κατασκευῆν παρέσχε πολλαχού και πολ-
 λάκις, ἐμπρησθέν δὲ τὸ Πύθιον ἰδίους ἀναλώμασιν ἄμει-
 νον ἀνεδείματο. τί δεῖ λέγειν τὰς εἰς Λυκίους ἢ Σαμίους
 δωρεάς, ἢ τῆν δι' ὅλης τῆς Ἰωνίας, ἐν οἷς ἐδέηθησαν 15
 ἕκαστοι, δαψίλειαν; ἀλλ' Ἀθηναῖοι και Λακεδαιμόνιοι
 Νικοπολιταὶ τε και τὸ κατὰ Μυσίαν Πέργαμον οὐ τῶν
 Ἡρώδου γέμουσιν ἀναθημάτων; τῆν δὲ Ἀντιοχέων τῶν
 ἐν Συρίᾳ πλατεῖαν οὐ φευκτὴν οὔσαν ὑπὸ βορβόρου κα-
 τέστρωσέ τε, σταδίων εἴκοσι τὸ μήκος οὔσαν, ξεστῆ μαρ- 20
 μάρω, και πρὸς τὰς ὑετῶν ἀποφυγὰς ἐκόσμησεν ἰσομή-
 κει στοᾶ;

12 ταῦτα μὲν ἂν τις εἴποι ἴδια τῶν εὐ παθόντων δή-
 μων ἑκάστον· τὸ δὲ Ἡλείοις χαρισθέν οὐ μόνον κοινὸν
 τῆς Ἑλλάδος ἀλλ' ὅλης τῆς οἰκουμένης δῶρον, εἰς ἣν ἢ 25
 δόξα τῶν Ὀλυμπιάσιν ἀγῶνων δεικνύεται· τούτους γὰρ
 δὴ καταλυομένους ἀπορία χρημάτων ὄρων, και τὸ μόνον
 λείψανον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὑπορρέον, οὐ μόνον ἀγω-
 νοθέτης ἢ ἐπέτυχε πενταετηρίδος εἰς Ῥώμην παραπλέων
 ἐγένετο, ἀλλὰ και πρὸς τὸ διηνεκὲς πόρους χρημάτων 30
 ὑπέδειξεν, ὡς μηδέποτε ἀγνοηθετοῦσαν τῆν μνήμην
 αὐτοῦ ἐπιλιπεῖν. ἀνήνυτον δ' ἂν εἴη χρεῶν διαλύσεις

ἢ φόρων ἐπεξιέναι, καθάπερ Φασηλίταις και Βαλανεώ-
 ταις και τοῖς περὶ τῆν Κιλικίαν πολιχνίοις τὰς ἐτησίους
 εἰσφορὰς ἐπεκούφισεν. πλεῖστόν γε μην αὐτοῦ τῆς με-
 γαλονοίας ἐθραυσεν ὁ φόβος, ὡς μὴ δοξείεν ἐπίφθονος
 ἢ τι θηρᾶσθαι μείζον, εὐεργετῶν τὰς πόλεις πλέον τῶν
 ἐχόντων.

ἐχρήσατο δὲ και σώματι πρὸς τῆν ψυχὴν ἀναλόγῳ, 13
 κνηγέτης μὲν ἄριστος αἰε γενόμενος, ἐν ᾧ μάλιστα δι'
 ἐμπειρίας ἰππικῆς ἐπετύγγανε· μιᾶ γοῦν ἡμέρᾳ ποτὲ
 10 τεσσαράκοντα θηρίων ἐκράτησεν. ἔστι δὲ και συτροφος
 μὲν ἢ χώρα, τὸ πλεόν δ' ἐλάφων και ὄνων ἀγρίων
 εὖπορος. πολεμιστῆς δὲ ἀνυπόστατος· πολλοὶ γοῦν
 κἂν ταῖς γυμνασίαις αὐτὸν κατεπλάγησαν, ἀκοντιστῆν
 τε ἰθυβολώτατον και τοξότην εὐστοχώτατον ἰδόντες.
 15 πρὸς δὲ τοῖς ψυχικοῖς και τοῖς σωματικοῖς προτερήμα-
 σιν ἐχρήσατο δεξιᾶ και τύχῃ· και γὰρ σπανίως ἐπται-
 σεν ἐν πολέμῳ, και τῶν πταισμάτων οὐκ αὐτὸς αἰ-
 τιος ἀλλ' ἢ προδοσία τινῶν ἢ προπέτεια στρατιωτῶν
 ἐγένετο.

20 τὰς γε μην ὑπαίθρους εὐπραγίας ἢ τύχῃ τοῖς κατ' 22
 οἶκον ἀνιανοῖς ἐνεμέσθησε, και κακοδαιμονεῖν ἐκ γυναι-
 κὸς ἤρξατο, περὶ ἣν μάλιστα ἐσπούδασεν. ἐπειδὴ γὰρ
 εἰς τῆν ἀρχὴν παρήλθεν, ἀποπεψάμενος ἦν ἰδιώτης ὦν
 ἦτο γαμετῆν, ἢ γένος ἦν ἐξ Ἱεροσολύμων, Λωρίς ὄνομα,
 25 γαμεῖ Μαριάμμην τῆν Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀριστοβούλου
 θυγατέρα, δι' ἣν αὐτῷ στασιασθῆναι συνέβη τὸν οἶκον,
 και τάχιον μὲν, μάλιστα δὲ μετὰ τῆν ἐκ Ῥώμης ἀφίξιν.
 πρῶτον μὲν γὰρ τὸν ἐκ τῆς Λωρίδος υἱὸν Ἀντίπατρον
 διὰ τοὺς ἐκ Μαριάμμης ἐφηνγάδευσε τῆς πόλεως, μόναις
 30 ταῖς ἑορταῖς ἀφείς κατιέναι. ἔπειτα τὸν πάππον τῆς γυ-
 ναικὸς Ἰρκανόν, ἐκ Πάρθων πρὸς αὐτὸν ἐλθόντα, δι'
 ὑπόνοϊαν ἐπιβουλῆς ἀνείλεν, ὃν ἠχμαλωτίσατο μὲν Βαρ-

ζαφάρνης καταδραμών Συρίαν, ἐξητήσαντο δὲ κατ' οἶκτον οἱ ὑπὲρ Εὐφράτην ὁμοεθνεῖς. καὶ εἴ γε τούτοις ἐπέσθη παραινούσι μὴ διαβῆναι πρὸς Ἡρώδην, οὐκ ἂν παραπώλετο. δέλεαρ δὲ αὐτῷ θανάτου τῆς υἱανῆς ὁ γάμος κατέστη· τούτῳ γὰρ πεποιδῶς καὶ περισσόν τι τῆς πατρίδος ἐφιέμενος ἦκε. παρῴσυνε δὲ Ἡρώδην οὐκ αὐτὸς ἀντιποιούμενος βασιλείας, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ βασιλεύειν ἐπέβαλλεν αὐτῷ.

2 τῶν δὲ ἐκ Μαριάμης πέντε τέκνων αὐτῷ γενομένων δύο μὲν θυγατέρες τρεῖς δὲ ἦσαν υἱεῖς. καὶ τούτων ὁ νεώτατος μὲν ἐν Ρώμῃ παιδευόμενος τελευτᾷ· δύο δὲ τοὺς πρεσβυτέρους βασιλικῶς ἤγε, διὰ τε τὴν μητροῦσαν εὐγένειαν καὶ ὅτι βασιλεύοντι γεγόνεισαν αὐτῷ. τὸ δὲ τούτων ἰσχυρότερον, ὁ Μαριάμης ἔρωσ συνήργει, καθ' ἡμέραν ἐκκαίαν Ἡρώδην λαβρότερον, ὡς μηδενὸς τῶν 15 διὰ τὴν στερογομένην λυπηρῶν αἰσθάνεσθαι. τοσοῦτον δὲ ἦν μῖσος εἰς αὐτὸν τῆς Μαριάμης ὅσος ἐκείνου πρὸς αὐτὴν ἔρωσ. ἔχουσα δὲ τὴν μὲν ἀπέχθειαν ἐκ τῶν πραγμάτων εὐλογον, τὴν δὲ παρρησίαν ἐκ τοῦ φιλεῖσθαι, φανερῶς ὠνειδίξεν αὐτῷ τὰ κατὰ τὸν πάππον Ἰρκανὸν καὶ 20 τὸν ἀδελφὸν Ἀριστόβουλον. οὐδὲ γὰρ τούτου καίπερ ὄντος παιδὸς ἐφείσατο, δοῦς μὲν αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην ἐπτακαιδεκάτει, μετὰ δὲ τὴν τιμὴν κτείνου εὐθέως, ἐπειδὴ τὴν ἱεράν ἐσθῆτα λαβόντι καὶ τῷ βωμῷ προσελθόντι καθ' ἑορτὴν ἄθρου ἐπεδάκρυσε τὸ πλῆθος. πέμ- 25 πεται μὲν οὖν ὁ παῖς διὰ νυκτὸς εἰς Ἱεριχοῦντα, ἐκεῖ δὲ κατ' ἐντολὴν ὑπὸ τῶν Γαλατῶν βαπτίζομενος ἐν κολυμβήθρᾳ τελευτᾷ.

3 διὰ ταῦτα Ἡρώδην τε ὠνειδίξεν ἡ Μαριάμη, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα δειναῖς ἐξύβριζε λοιδορίας. ἀλλ' ὁ μὲν πεφίμωτο τοῖς ἡμέροις, δεινὴ δὲ τὰς γυναῖκας ἀγανάκτησις εἰσήει, καὶ πρὸς ὁ μάλιστα κινή-

σειν τὸν Ἡρώδην ἐμελλον, εἰς μοιχείαν διέβαλλον αὐτήν, ἄλλα τε πολλὰ πρὸς τὸ πιθανὸν ἐνσκευαζόμεναι, καὶ κατηγοροῦσαι διότι τὴν εἰκόνα τὴν ἑαυτῆς πέμφειεν εἰς Αἴγυπτον Ἀντωνίῳ, καὶ δι' ὑπερβολὴν ἀσελγείας ἀποῦσαν δειξείεν ἑαυτὴν ἀνθρώπῳ γυναικομανοῦντι καὶ βιάζεσθαι δυναμένῳ. τοῦτο ὥσπερ σκηπτὸς ἐμπεσῶν ἐτάραξεν Ἡρώδην, μάλιστα μὲν διὰ τὸν ἔρωτα ζηλοτύπως ἔχοντα, λογιζόμενον δὲ καὶ τὴν Κλεοπάτρας δεινότητα, δι' ἣν Λυσανίας τε ὁ βασιλεὺς ἀνήρητο καὶ Μάλιχος 10 ὁ Ἄραψ· οὐ γὰρ ἀφαιρέσει γαμετῆς ἐμέτρει τὸν κίνδυνον, ἀλλὰ θανάτῳ.

μέλλων οὖν ἀποδημήσειν Ἰωσήπῳ τῷ ἀνδρὶ Σαλώ- 4 μης τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ (πιστὸς δὲ ἦν καὶ διὰ τὸ κῆδος εὐνους) παρατίθεται τὴν γυναῖκα, κρύφα δοῦς ἐντολαῖς ἀναιρεῖν αὐτήν εἰ κἀκείνον Ἀντώνιος. ὁ δὲ Ἰωσήπος οὐ τι κακοήθως, ἀλλὰ τὸν ἔρωτα τοῦ βασιλέως παραστήσαι τῇ γυναικὶ βουλόμενος, ὡς οὐδὲ ἀποθανῶν αὐτῆς ὑπο- 15 μένοι διαζευχθῆναι, τὸ ἀπόρητον ἐκφέρει. κἀκείνη πρὸς ἐπανάηκοντα τὸν Ἡρώδην, πολλὰ τε περὶ τοῦ πρὸς αὐτὴν συμπαθοῦς ἐν ταῖς ὁμιλίαις ἐπομνύμενον καὶ ὡς οὐδὲ ἐρασθείη ποτὲ γυναικὸς ἄλλης, "πάνυ γοῦν" εἶπε "ταῖς πρὸς Ἰωσήπον ἐντολαῖς ἐπεδείξω τὸν εἰς ἡμᾶς ἔρωτα, κτεῖναι με προστάξας."

ἔκφρων εὐθέως ἀκούσας τὸ ἀπόρητον ἦν, καὶ οὐκ ὅ 25 ἂν ποτε τὸν Ἰωσήπον ἐξαγγεῖλαι τὴν ἐντολὴν φάμενος εἰ μὴ διαφθείρειεν αὐτήν, ἐνεθουσία τῷ πάθει, καὶ τῆς κοίτης ἐξαλλόμενος ἀνέδην ἐν τοῖς βασιλείοις ἀνελείτο. κὰν τούτῳ Σαλώμη ἡ ἀδελφὴ τὸν καιρὸν εἰς τὰς διαβολὰς ἀρπάσασα τὴν εἰς τὸν Ἰωσήπον ἐβεβαίωσεν ὑπόψιαν. 30 ὁ δὲ ὑπ' ἀκράτου ζηλοτυπίας ἐκμανεῖς παραχοῆμα κτείνειν προσέταξεν ἀμφοτέρους. μετάνοια δ' εὐθέως εἶπετο τῷ πάθει, καὶ τοῦ θυμοῦ πεσόντος ὁ ἔρωσ πά-

λιν ἀνεξωπυρεῖτο. τοσαύτη δὲ ἦν φλεγμονὴ τῆς ἐπι-
θυμίας ὡς μηδὲ τεθνάναι δοκεῖν αὐτήν, ὑπὸ δὲ κακώ-
σεως ὡς ζώσῃ προσλαλεῖν, μέχρι τῷ χρόνῳ διδαχθεὶς
τὸ πένθος ἀνάλογον τὴν λύπην ἔσχε τῇ πρὸς περιούσαν
διαθέσει.

23 κληρονομοῦσι δὲ τῆς μητροφίας οἱ παῖδες ὀργῆς, καὶ
τοῦ μίσους ἐννοίαν λαμβάνοντες ὡς πολέμιον ὑφ' αὐτῶν
τὸν πατέρα, καὶ πρότερον μὲν ἐπὶ Ρώμης παιδευόμενοι,
πλέον δὲ ὡς εἰς Ἰουδαίαν ὑπέστρεψαν. συννηδρουῦτο δ'
αὐτῶν ταῖς ἡλικίαις ἢ διαθέσει. ἐπεὶ δὲ γάμων ἔχοντες 10
ᾧσαν, ὃ μὲν τῆς τηθίδος Σαλώμης, ἢ τῆς μητρὸς αὐτῶν
κατηγόρησεν, ὃ δὲ ἔγγημεν Ἀρχελαίου τοῦ Καππαδοκῶν
βασιλέως θυγατέρα, προσελάμβανον ἤδη τῷ μίσει καὶ
παρορησίαν. ἐκ δὲ τοῦ θράσους αὐτῶν ἀφορμὰς οἱ δια-
βάλλοντες ἐλάμβανον, καὶ φανερώτερον ἤδη τῷ βασιλεῖ 15
διελέγοντό τινες, ὡς ἐπιβουλεύοιτο μὲν ὑπ' ἀμφοτέρων
τῶν υἱῶν, ὃ δὲ Ἀρχελαῷ κηδεύσας καὶ φεύγειν παρασκευ-
άζοιτο, τῷ πενθερῷ πεποιθώς, ἵνα ἐπὶ Καίσαρος αὐ-
τοῦ κατηγορήσῃ. ἀναπλησθεὶς δὲ τῶν διαβολῶν Ἡρώ-
δης ὡσπερ ἐπιτείχισμα τοῖς υἱοῖς καταγεί τον ἐκ τῆς 20
Δωρίδος Ἀντίπατρον, καὶ πάντα τρόπον προτιμᾶν ἄρ-
χεται.

2 τοῖς δὲ ἀφόρητος ἦν ἡ μεταβολή, καὶ τὸν ἐξ ἰδιώτι-
δος μητρὸς ὀρῶντες προκόπτοντα, διὰ τὴν αὐτῶν εὐγέ-
νειαν οὐκ ἐκράτου τῆς ἀγανακτήσεως, ἐφ' ἑκάστου δὲ 25
τῶν ἀνιαρῶν τὴν ὀργὴν ἐξέφαινον. ὡς τε οἱ μὲν καθ'
ἡμέραν προσίσταντο μᾶλλον, ὃ δὲ Ἀντίπατρος ἤδη καὶ
δι' αὐτὸν ἐσπουδάζετο, δεινότητος μὲν ὦν ἐν ταῖς πρὸς
τὸν πατέρα κολακείαις, διαβολὰς δὲ κατὰ τῶν ἀδελ-
φῶν ποικίλας ἐνσκευαζόμενος, καὶ τὰ μὲν αὐτὸς λο- 30
γοποιῶν τὰ δὲ τοὺς ἐπιτηδείους φημίζειν καθιεῖς, μέ-
χρι παντάπασι τοὺς ἀδελφοὺς ἀπέροηξε τῆς βασιλικῆς

ἐλπίδος. καὶ γὰρ ἐν ταῖς διαθήκαις καὶ φανερώς αὐτὸς
ἦν ἤδη διάδοχος· ὡς βασιλεὺς γοῦν ἐπέμφθη καὶ πρὸς
Καίσαρα, τῷ τε κόσμῳ καὶ ταῖς ἄλλαις θεραπαίαις
πλὴν διαδήματος χρώμενος. χρόνῳ δὲ ἐξίσχυσεν εἰς-
5 αραγεῖν ἐπὶ τὴν Μαριάμης κοίτην τὴν μητέρα· δυσὶ
δὲ ὄπλοις κατὰ τῶν ἀδελφῶν χρώμενος, κολακεία καὶ
διαβολῇ, τὸν βασιλέα καὶ περὶ θανάτου τῶν υἱῶν ὑπειρ-
γάσατο.

τὸν γοῦν Ἀλέξανδρον σύρας μέχρι Ρώμης ὁ πατήρ 3
10 τῆς ἐφ' ἑαυτῷ φαρμακείας ἔκρινεν ἐπὶ Καίσαρος. ὃ δὲ εὐ-
ρῶν μόλις ὀλοφυρμοῦ παρορησίαν καὶ δικαστὴν ἐμπειρό-
τερον Ἀντιπάτρον καὶ Ἡρώδου φρονιμώτερον, τὰ μὲν
ἀμαρτήματα τοῦ πατρὸς αἰδημόνως ὑπεστείλατο, τὰς δὲ
αὐτοῦ διαβολὰς ἰσχυρῶς ἀπεδύσατο· καθαρὸν δὲ καὶ τὸν
15 ἀδελφὸν ἀποδείξας κοινωνοῦντα τῶν κινδύνων, οὕτως
ἤδη τό τε Ἀντιπάτρον πανοῦργον καὶ τὴν αὐτῶν ἀτιμίαν
ἀπαδύρευτο. συνήργει δὲ αὐτῷ μετὰ καθαροῦ τοῦ συνει-
δότος ἢ περὶ λόγους ἰσχύς· ἦν γὰρ δὴ δεινότητος εἰπεῖν.
καὶ τὸ τελευταῖον φάμενος ὡς τῷ πατρὶ κτείνειν αὐτοὺς
20 ἔστιν, εἰδὴ προτίθεται τὸ ἔγκλημα, προήγαγε μὲν εἰς δά-
κρυα πάντας, τὸν δὲ Καίσαρα διέθηκεν οὕτως ὡς ἀπο-
γυνῶναι μὲν αὐτῶν τὰ κατηγορημένα, διαλλάξαι δὲ Ἡρώ-
δην εὐθέως. αἱ διαλλαγαὶ δὲ ἐπὶ τούτοις ἦσαν, ὥστε ἐκεί-
νους μὲν τῷ πατρὶ πάντα πειθαρχεῖν, τὸν δὲ τὴν βασι-
25 λείαν καταλιπεῖν ᾧ βούλεται.

μετὰ ταῦτα δὲ ἀπὸ Ρώμης ὑπέστρεφεν ὁ βασιλεὺς, 4
τῶν μὲν ἐγκλημάτων ἀφεικέναι τοὺς υἱεῖς δοκῶν, τῆς δὲ
ὑπονοίας οὐκ ἀπηλλαγμένος· παρηκολούθει γὰρ Ἀντί-
πατρος ἢ τοῦ μίσους ὑπόθεσις, ἀλλ' εἰς γε τὸ φανερὸν τὴν
30 ἀπέχθειαν οὐκ ἐξέφερε, τὸν διαλλακτὴν αἰδούμενος. ὡς
δὲ τὴν Κιλικίαν παραπλέων κατῆρεν εἰς Ἐλεοῦσαν, εἰ-
στία μὲν αὐτοὺς φιλοφρόνως Ἀρχέλαος, ὑπὲρ τῆς τοῦ

γαμβροῦ σωτηρίας εὐχαριστῶν καὶ ταῖς διαλλαγαῖς ἐφ-
δόμενος, ὡς ἂν καὶ τάχιον γεγραφῶς τοῖς ἐπὶ Ρώμης φί-
λοις συλλαμβάνεσθαι περὶ τὴν δίκην Ἀλεξάνδρου. προ-
πέμπει δὲ μέχρι Ζεφυρίου, δῶρα δούς μέχρι τριάκοντα
ταλάντων.

5 ὡς δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα Ἡρώδης ἀφικνεῖται, συναγα-
γῶν τὸν λαὸν καὶ τοὺς τρεῖς υἱεῖς παραστησάμενος ἀπε-
λογεῖτο περὶ τῆς ἀποδημίας, καὶ πολλὰ μὲν ἠὲ χαιροῖται
τῷ θεῷ, πολλὰ δὲ Καίσαρι καταστησάμενος τὸν οἶκον αὐ-
τοῦ τεταραγμένον, καὶ μείζον τι τοῖς υἱοῖς παρασχόντι 10
τῆς βασιλείας τὴν ὁμόνοιαν, ἣν αὐτός ἔφη συναρμόσω
μᾶλλον. ὁ μὲν γὰρ κύριον ἐμὲ τῆς ἀρχῆς καὶ δικαστὴν
τοῦ διαδόχου κατέστησεν, ἐγὼ δὲ μετὰ τοῦ συμφέροντος
ἐμαντῷ κάκεινον ἀμειβόμενος, τούσδε τοὺς τρεῖς παῖδας
ἀποδείκνυμι βασιλέας, καὶ τῆς γνώμης πρώτον τὸν θεὸν 15
σύμφηρον, ἔπειτα καὶ ὑμᾶς παρακαλῶ γενέσθαι. τῷ μὲν
γὰρ ἡλικία, τοῖς δὲ εὐγένεια τὴν διαδοχὴν προξενεῖ. τό
γε μὴν μέγεθος τῆς βασιλείας ἀρκεῖ καὶ πλείοσιν. οὓς δὲ
Καῖσαρ μὲν ἤνωσε, καθίστησι δὲ πατὴρ, ὑμεῖς τηρή-
σατε, μήτε ἀδίκους μήτε ἀνωμάλους τὰς τιμὰς διδόντες, 20
ἐκάστῳ δὲ κατὰ πρεσβεῖον. οὐ γὰρ τοσοῦτον εὐφρανεῖ
τις τὸν παρ' ἡλικίαν θεραπευόμενον ὅσον ὀδυνῆσει τὸν
ἀτιμούμενον. οὓς γε μὴν ἐκάστῳ συνεῖναι δεήσει συγ-
γενεῖς καὶ φίλους, ἐγὼ διανεμῶ, καὶ τῆς ὁμονομίας ἐκέ-
νους ἐγγνητὰς καταστήσομαι, σαφῶς ἐπιστάμενος ὅτι 25
τὰς στάσεις καὶ τὰς φιλονεικίας γεννώσιν αἱ τῶν συνδια-
τριβόντων κακοήθειαι. κἂν ὧσιν οὗτοι χρηστοί, τη-
ροῦσι τὰς στοργάς. ἀξιῶ δὲ οὐ μόνον τούτους ἀλλὰ καὶ
τοὺς ἐν τῇ στρατιᾷ μου ταξίαρχους ἐν ἐμοὶ μόνῳ τὰς ἐλ-
πίδας ἔχειν ἐπὶ τοῦ παρόντος. οὐ γὰρ βασιλείαν ἀλλὰ τι- 30
μὴν βασιλείας τοῖς υἱοῖς παραδίδωμι. καὶ τῶν μὲν ἡδέων
ὡς ἀρχοντες ἀπολαύσουσι, τὸ βῆρος δὲ τῶν πραγμάτων

ἐμὸν ἔστι, κἂν μὴ θέλω. σκεπτέσθω δὲ ἕκαστος τὴν τε
ἡλικίαν μου καὶ τὴν ἀγωγὴν τοῦ βίου καὶ τὴν εὐσέβειαν.
οὔτε γὰρ οὕτως εἰμι γέρον ὥστ' ἀν' ἀπελπισθῆναι ταχέως,
οὔτε εἰς τρονφήν ἐκδικαιώμενος, ἢ καὶ νέους ἐπιτέμνε-
5 ται. τό τε θεῖον οὕτω τεθεραπεύκαμεν ὥστε ἂν ἐπὶ μῆ-
κιστον βίον προελθεῖν. ὁ δὲ τοὺς ἐμοὺς παῖδας θε-
ραπεύων ἐπὶ τῇ ἐμῇ καταλύσει, δώσει μοι καὶ περὶ
ἐκείνων δίκας. οὐ γὰρ ἐγὼ φθονῶν τοῖς ἐξ ἐμοῦ γε-
γεννημένοις ἀνακόπτω τὴν εἰς αὐτοὺς φιλοτιμίαν, ἐπι-
10 στάμενος δὲ τοῖς νέοις γίνεσθαι τὰς σπουδὰς θράσους
ἐφόδιον. εἴ γε μὴν ἕκαστος ἐνθυμηθείη τῶν προσιόντων
ὅτι χρηστός μὲν ὢν παρ' ἐμοῦ λήψεται τὴν ἀμοιβήν,
στασιάζων δὲ καὶ παρὰ τῷ θεραπευόμενῳ τὸ κακόηδες
ἀνόνητον ἔξει, πάντας οἶμαι τὰ ἐμὰ φρονήσειν, του-
15 τέστι τὰ τῶν ἐμῶν υἱῶν. καὶ γὰρ τούτοις συμφέρει
κρατεῖν ἐμὲ κἂμὲ τούτοις ὁμοιοεῖν. ὑμεῖς δέ, ὡ παῖ-
δες ἀγαθοί, πρώτον μὲν ἐνθυμούμενοι τὴν ἱερὰν φύ-
σιν, ἧς καὶ παρὰ θηρίοις αἱ στοργαὶ μένουσιν, ἔπειτα
τὸν ποιησάμενον ἡμῶν τὰς διαλλαγὰς Καίσαρα, τρίτον
20 ἐμὲ τὸν ἐν οἷς ἔξεστιν ἐπιτάσσειν παρακαλοῦντα, μεί-
νατε ἀδελφοί. δίδωμι δὲ ὑμῖν ἐσθῆτά τε ἤδη καὶ θερα-
πείαν βασιλικήν. ἐπεύχομαι δὲ καὶ τῷ θεῷ τηρῆσαι τὴν
ἐμὴν κρίσιν, ἂν ὁμοιοῆτε." ταῦτα εἰπὼν, καὶ φιλο-
φρόνως ἕκαστον κατασπασάμενος τῶν υἱῶν, διέλυσε
25 τὸ πλῆθος, τοὺς μὲν συνευχομένους τοῖς εἰρημένους,
ἄλλοι δὲ ἐπεθύμουν μεταβολῆς, μηδὲ ἀκηκοέναι προσ-
ποιουμένους.

συναπῆει δὲ τοῖς ἀδελφοῖς ἡ στάσις, καὶ χείρους 24
τὰς ἐπ' ἀλλήλοις ὑπονομίας ἔχοντες ἀπηλλάγησαν, Ἀλέ-
30 ξανδρος μὲν καὶ Ἀριστόβουλος ὀδυνώμενοι κεκρωμέ-
νον Ἀντιπάτρῳ τὸ πρεσβεῖον, Ἀντίπατρος δὲ καὶ τοῦ
δευτερεύειν νεμεσῶν τοῖς ἀδελφοῖς. ἀλλ' ὁ μὲν ποιικιλώ-

τατος ὢν τὸ ἦθος, ἐχεμυθεῖν τε ἤδει καὶ πολλῶ τῷ πα-
 νούργῳ χρώμενος τὸ πρὸς αὐτοὺς ἐκάλυπτε μῖσος· τοῖς
 δὲ δι' εὐγένειαν πᾶν τὸ νοηθὲν ἦν ἐπιγλώσσης. καὶ πα-
 ροξύνοντες μὲν ἐνέκειντο πολλοί, πλείους δὲ τῶν φίλων
 παρεδύνοντο κατάσκοποι. πᾶν δὲ τὸ παρ' Ἀλεξάνδρῳ 5
 λαληθὲν εὐθέως ἦν παρ' Ἀντιπάτρῳ, καὶ μετὰ προσ-
 θήκης μετέβαινεν ἀπὸ Ἀντιπάτρου πρὸς Ἡρώδην. οὔτε
 δ' ἀπλῶς φθεγγόμενος ὁ νεανίας ἀνυπεύθυνος ἦν, ἀλλ'
 εἰς διαβολὴν τὸ ῥηθὲν ἐστρέφετο, καὶ μετρίως παρη-
 σιασάμενος μέγιστα τοῖς ἐλαχίστοις προσεπλάττετο. κα- 10
 θίει δὲ Ἀντίπατρος αἰεὶ τοὺς ἐρεθίζοντας, ὅπως αὐτὸ τὸ
 ψεῦδος ἔχοι τὰς ἀφορμὰς ἀληθεῖς· καὶ τῶν φημιζομένων
 ἐν τι διελεγχθὲν ἅπασι πίστιν ἐπετίθει. καὶ τῶν μὲν αὐ-
 τοῦ φίλων ἢ φύσει στεγανώτατος ἦν ἕκαστος, ἢ κατε-
 σκευάζετο δωρεαῖς, ὡς μηδὲν ἐκφέρεισθαι τῶν ἀπορορῆτων 15
 καὶ τὸν Ἀντιπάτρου βίον οὐκ ἂν ἀμάρτοι τις εἰπὼν κα-
 κίας μυστήριον. τοὺς γὰρ Ἀλεξάνδρῳ συνόντας χρή-
 μασι διαφθείρων ἢ κολακείαις ὑπιῶν, αἷς πάντα κα-
 τεργάσατο, ἐπεποιήκει προδότας καὶ τῶν πραττομέ-
 νων ἢ λαλονμένων φῶρας. πάντα δὲ περιεσκεμμένως 20
 δραματούργῳ τὰς πρὸς Ἡρώδην ὁδοὺς ταῖς διαβολαῖς
 ἐποιεῖτο τεχνικωτάτας, αὐτὸς μὲν ἀδελφοῦ προσωπεῖον
 ἐπικείμενος, καθιεῖς δὲ μηνυτὰς ἑτέρους. κάπειδ' ἂν
 ἀπαγγελθεῖ τι κατ' Ἀλεξάνδρου, παρελθὼν ὑπεκρί-
 νετο, καὶ διασύρειν τὸ ῥηθὲν ἀρξάμενος ἔπειτα κατε- 25
 σκευάζεν ἡσυχῇ, καὶ πρὸς ἀγανάκτησιν ἐξῆγε τὸν βασιλέα.
 πάντα δ' εἰς ἐπιβουλήν ἀνήγετο, καὶ τὸ δοκεῖν τῇ σφαγῇ
 τοῦ πατρὸς ἐφεδρεύειν Ἀλεξάνδρου· οὐδὲν γὰρ οὕτω πί-
 στιν ἐχορήγει ταῖς διαβολαῖς ὡς ἀπολογούμενος Ἀντίπα-
 τρος ὑπὲρ αὐτοῦ.

2 τούτοις Ἡρώδης ἐξαργυρούμενος, ὅσον ὑφήρει καθ'
 ἡμέραν τῆς πρὸς τὰ μειράκια στοργῆς, τοσοῦτον Ἀν-

τιπάτρῳ προσετίθει. συναπέκλιναν δὲ καὶ τῶν κατὰ
 τὸ βασίλειον οἱ μὲν ἐκόντες οἱ δὲ ἐξ ἐπιτάγματος, ὥσπερ
 Πτολεμαῖος ὁ τιμιώτατος τῶν φίλων, οἱ τε ἀδελφοὶ
 τοῦ βασιλέως καὶ πᾶσα ἡ γενεά. πάντα γὰρ Ἀντίπα-
 5 τρος ἦν, καὶ τὸ πικρότατον Ἀλεξάνδρῳ, πάντα ἦν ἢ
 Ἀντιπάτρου μήτηρ, σύμβουλος κατ' αὐτῶν μητροῖας
 χαλεπωτέρα, καὶ πλείον τι προγόνων μισοῦσα τοὺς ἐκ
 βασιλίδος. πάντες μὲν οὖν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν ἐθεράπευον
 Ἀντίπατρον ἤδη, συναφίστα δὲ ἕκαστον τὰ τοῦ βασι-
 10 λέως προστάγματα, παραγγείλαντος τοῖς τιμιωτάτοις
 μήτε προσιέναι μήτε προσέχειν τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον.
 φοβερός δὲ ἦν οὐ μόνον τοῖς ἐκ τῆς βασιλείας ἀλλὰ καὶ
 τοῖς ἔξωθεν φίλοις· οὐδενὶ γὰρ βασιλέων τοσαύτην
 Καῖσαρ ἔδωκε τιμὴν ὥστε τὸν ἀπ' αὐτοῦ φεύγοντα
 15 καὶ μὴ προσηκούσης πόλεως ἐξαγαγεῖν. τὰ δὲ μειράκια
 τὰς μὲν διαβολὰς ἠγνόει, παρ' ὃ καὶ μᾶλλον ἀφυλάκτως
 ἐνέπιπτον αὐταῖς (οὐδενὶ γὰρ ὁ πατήρ φανερώς ἀπε-
 μέφετο), συνίει δὲ κατὰ μικρὸν ἐκ τοῦ ψύγματος καὶ
 ὅτι πρὸς τὸ λυποῦν μᾶλλον ἐτραχύνετο. διέθηκε δὲ πρὸς
 20 αὐτὰ καὶ τὸν θεῖον Φερῶραν Ἀντίπατρος ἐχθροδῶς, καὶ
 τὴν τηθίδα Σαλώμην, ὡς ἂν γαμετὴν οὖσαν, καθομι-
 λῶν αἰεὶ καὶ παροξύνων. συνήργει δὲ καὶ πρὸς τὴν ταύ-
 τῆς ἀπέχθειαν ἢ Ἀλεξάνδρου γυνὴν Γλαφύρα, γενεαλο-
 γοῦσα τὴν αὐτῆς εὐγένειαν, καὶ ὡς πασῶν τῶν κατὰ τὸ
 25 βασίλειον εἴη δεσπότις, κατὰ πατέρα μὲν ἀπὸ Τημένου
 κατὰ μητέρα δὲ ἀπὸ Δαρσίου τοῦ Ὑστάσπεως οὖσα·
 πολλὰ δὲ ἀνείδιζεν εἰς δυσγένειαν τὴν τε ἀδελφὴν τὴν
 Ἡρώδου καὶ τὰς γυναῖκας, ὧν ἐκάστη δι' εὐμορφίαν,
 οὐκ ἀπὸ γένους ἠρέθη. πολλαὶ δὲ ἦσαν, ὡς ἂν ἐφιεμέ-
 30 νου τε πατρίως Ἰουδαίοις γαμεῖν πλείους, καὶ τοῦ βασι-
 λέως ἠδομένου πλείοσιν, αἱ πᾶσαι διὰ τὸ μέγαλυνον τῆς
 Γλαφύρας καὶ τὰς λοιδορίας ἐμίσουν Ἀλέξανδρον.

3 τὴν δὲ δὴ Σαλώμην, καίτοι πενθερὰν οὖσαν, αὐτὸς Ἀριστόβουλος ἐαυτῷ διεστασίασεν, ὠργισμένην καὶ πρό-
 τερον ἐπὶ ταῖς ἐκ Γλαφύρας βλασφημίαις. ὠνείδιξε γὰρ
 τῇ γυναικὶ συνεχῶς τὴν ταπεινότητα, καὶ ὡς αὐτὸς μὲν
 ἰδιῶτιν, ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος γῆμαι βασιλίδα. 5
 τοῦτο κλαίονσα τῇ Σαλώμῃ διήγγειλεν ἡ θυγάτηρ. προσ-
 ετίθει δὲ ὅτι καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν τὰς μὲν μητέρας
 ἀπειλοῖεν οἱ περὶ Ἀλέξανδρον, ἐπειδὴν παραλάβωσι τὴν
 βασιλείαν, ἴστουροῦς ἅμα ταῖς δούλαις ποιήσιν, αὐ-
 τοὺς δὲ κωμῶν γραμματεῖς, ἐπισκώπτουτες ὡς παιδευ- 10
 ομένους ἐπιμελῶς. πρὸς ἃ τὴν ὄργην οὐ κατέχουσα Σα-
 λώμη πάντα διήγγειλεν Ἡρώδῃ· σφόδρα δ' ἦν ἀξιοπίστος
 κατὰ γαμβροῦ λέγουσα. καὶ τις ἕτερα διαβολὴ συνέδρα-
 μεν ἢ τὸν θυμὸν ὑπεκκάουσα τοῦ βασιλέως· ἤκουσε
 γὰρ αὐτοὺς συνεχῶς ἀνακαλεῖσθαι μὲν τὴν μητέρα, καὶ 15
 κατοιμῶξιν δὲ ἐπαρωμένους αὐτῷ, πολλάκις δὲ αὐ-
 τοῦ διαδιδόντος τῶν Μαριάμης ἐσθήτων τινὰ ταῖς
 μεταγενεστέραις γυναιξίν, ἀπειλεῖν ὡς ἀπὸ τῶν βα-
 σιλικῶν ἐν τάχει περιθήσουσιν ἐαυταῖς ἐκ τριῶν πε-
 ποιημένας. 20

4 διὰ ταῦτα καίτοι τὸ φρόνημα τῶν νεανίσκων ὑπο-
 δείσας, ὅμως οὐκ ἀπέκοπτε τὴν ἐλπίδα τῆς διορθώσεως,
 ἀλλὰ προσκαλεσάμενος αὐτούς (καὶ γὰρ εἰς Ῥώμην ἐκ-
 πλεύσειν ἔμελλε) βραχέα μὲν ἠπέλιθσεν ὡς βασιλεύς, τὰ
 πολλὰ δὲ ἐνουθέτησεν ὡς πατήρ, καὶ φιλεῖν τοὺς ἀδελ- 25
 φούς παρεκάλει, διδοὺς τῶν προημαρτημένων ἄφεσιν,
 εἰ πρὸς τὸ μέλλον ἀμείνους γένοιτο. οἱ δὲ τὰς μὲν δια-
 βολὰς ἀπεσκευάζοντο, ψευδεῖς εἶναι λέγοντες, πιστώ-
 σεσθαι δὲ τὴν ἀπολογία τῶν ἔργων ἔφασκον· δεῖν μὲν-
 τοι κἀκεῖνον ἀποφράττειν τὰς λογοποιίας τῷ μὴ πιστεύ- 30
 ειν ῥαδίως· οὐ γὰρ ἐπιλείψειν τοὺς καταψευδομένους αὐ-
 τῶν, ἕως ἂν ὁ πειθόμενος ᾗ.

τούτοις ὡς πατέρα πείσαντες ταχέως τὸν μὲν ἐν 5
 χερσὶ φόβου διεκρούσαντο, τὴν δὲ εἰς τὰ μέλλοντα λύ-
 πην προσέλαβον· ἔγνωσαν γὰρ τὴν τε Σαλώμην ἐχθρὰν
 καὶ τὸν θεῖον Φερῶραν. ἦσαν δὲ βαρεῖς μὲν ἀμφοτέροι
 5 καὶ χαλεποί, Φερῶρας δὲ μείζων, ὃς πάσης μὲν ἐκοι-
 νῶναι τῆς βασιλείας πλὴν διαδήματος, προσόδου δὲ ἰδίας
 ἑκατὸν εἶχε τάλαντα, τὴν δὲ πέραν Ἰορδάνου πᾶσαν
 ἑκαρποῦτο χώραν, λαβὼν παρὰ τᾶδελφοῦ δῶρον, ὃς
 αὐτὸν ἐποίησε καὶ τετράρχην, αἰτησάμενος παρὰ Καί-
 10 σαρος, βασιλικῶν τε γάμων ἠξίωσε συνοικίσας ἀδελφὴν
 τῆς ἰδίας γυναικός. μετὰ δὲ τὴν ἐκείνης τελευτὴν καθω-
 σίωσε τὴν πρεσβυτάτην τῶν αὐτοῦ θυγατέρων ἐπὶ
 προικὶ τριακοσίοις τάλαντοις. ἀλλ' ἀπέδρα Φερῶρας
 τὸν βασιλικὸν γάμον πρὸς ἔρωτα δούλης. ἐφ' ᾧ χαλε-
 15 πήνας Ἡρώδης τὴν μὲν θυγατέρα τῷ πρὸς Πάρθων
 ὕστερον ἀναιρεθέντι συνέξενεν ἀδελφιδῷ, Φερῶρα
 δὲ μετ' οὐ πολὺ τὴν ὄργην ἀνίει, διδοὺς συγγνώμην
 τῇ νόσῳ.

διεβάλλετο δὲ καὶ πάλαι μὲν, ἐτι ζωῆς τῆς βασιλί- 6
 20 δος, ἐπιβουλεύειν αὐτῷ φαρμάκοις· τότε δὲ πλείστοι μη-
 νυταὶ προσήεσαν, ὡς καίπερ φιλαδελφότατον ὄντα Ἡρώ-
 δην εἰς πίστιν ὑπαχθῆναι τῶν λεγομένων καὶ δέος. πολ-
 λοὺς δὲ τῶν ἐν ὑπονοίᾳ βασανίσας τελευταῖον ἦλθεν ἐπὶ
 25 τοὺς Φερῶρα φίλους, ὧν ἐπιβουλήν μὲν ἄντικρυς ὠμολό-
 γησεν οὐδεὶς, ὅτι δὲ τὴν ἐρωμένην ἀρπασάμενος εἰς
 Πάρθους ἀποδρᾶναι παρεσκευάζετο, συμμετοχὸς δὲ τοῦ
 σκέμματος αὐτῷ καὶ τῆς φυγῆς Κοστόβαρος ὁ Σαλώμης
 ἀνὴρ, ᾧ συνώκισεν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ μοιχείᾳ τοῦ
 προτέρου διαφθαρέντος. ἦν δὲ ἐλευθέρω διαβολῆς
 30 οὐδὲ Σαλώμῃ· καὶ γὰρ αὐτῆς Φερῶρας ὁ ἀδελφὸς
 κατηγορεῖ, συνθήκας περὶ γάμου ποιουμένης πρὸς
 Συλλαῖον τὸν Ὀβόδα τοῦ Ἀράβων βασιλέως ἐπίτρο-

πον, ὃς ἦν ἐχθρότατος Ἡρώδη. διελεγχθεῖσα δὲ καὶ
τοῦτο καὶ πάντα ὅσα Φερῶρας ἐνεκάλει, συγγινώσκε-
ται. καὶ αὐτὸν δὲ Φερῶραν ὁ βασιλεὺς ἀπέλυσε τῶν
ἐγκλημάτων.

7 μετέβαινε δὲ ἐπ' Ἀλέξανδρον ὁ χειμὼν τῆς οἰκίας, 5
καὶ περὶ τὴν ἐκείνου κεφαλὴν ὄλος ἀπηρεύσατο. τρεῖς
ἦσαν εὐνοῦχοι τῷ βασιλεῖ τιμιώτατοι. καὶ δῆλον ἔξ ὧν
ἐλειτούργουν· τῷ μὲν γὰρ οἴνοχοεῖν προσετέτακτο, τῷ
δὲ δεῖπνον προσφέρειν, ὃ δὲ αὐτὸν κατεκοίμιζέ τε καὶ
συγκατεκλίνετο. τούτους εἰς τὰ παιδικὰ δώροις μεγά- 10
λοις ὑπήγετο ὁ Ἀλέξανδρος. μνηστὴν δὲ τῷ βασιλεῖ διη-
λέγοντο βασάνοις, καὶ τὴν μὲν συνουσίαν εὐθέως ὡμο-
λόγουν, ἐξέφερον δὲ καὶ τὰς εἰς αὐτὴν ὑποσχέσεις, ὃν
τρόπον ἀπατηθεῖεν ὑπ' Ἀλεξάνδρου λέγοντος ὡς οὐκ ἐν
Ἡρώδη δέοι τὰς ἐλπίδας ἔχειν, ἀναιδεῖ γέροντι καὶ βα- 15
πτομένῳ τὰς κόμας, εἰ μὴ διὰ τοῦτο αὐτὸν οἴονται καὶ
νέον, αὐτῷ δὲ προσέχειν, ὃς καὶ παρὰ ἄκοντος διαδέξε-
ται τὴν βασιλείαν, οὐκ εἰς μακρὰν τε τοὺς μὲν ἐχθροὺς
ἀμυνεῖται τοὺς φίλους δ' εὐδαίμονας ποιήσει καὶ μακα-
ρίους, πρὸ πάντων δ' αὐτούς. εἶναι δὲ καὶ θεραπείαν 20
τῶν δυνατῶν περὶ τὸν Ἀλέξανδρον λαθραῖαν, τοὺς τε
ἡγεμόνας τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ τοὺς ταξιάρχους κρύφα
πρὸς αὐτὸν συνίεναι.

8 ταῦτα τὸν Ἡρώδη οὕτως ἐξεφόβησεν ὡς μηδὲ
παραχορήμα τολμῆσαι τὰς μνηύσεις ἐκφέρειν, ἀλλὰ κατα- 25
σκόπους ὑποπέμπων νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἕκαστα
τῶν πραττομένων ἢ λεγομένων διηρεῦνα, καὶ τοὺς ἐν
ταῖς ὑποψίαις εὐθέως ἀνήρει. δεινῆς δὲ ἀνομίας ἐπλή-
σθη τὸ βασίλειον. κατὰ γὰρ ἐχθραν ἢ μῖσος ἰδίων ἕκα-
στος ἔπλασσε τὰς διαβολάς, καὶ πολλοὶ πρὸς τοὺς δια- 30
φόρους φονῶντι τῷ βασιλικῷ θυμῷ κατεχρῶντο. καὶ τὸ
μὲν ψεῦδος εἶχε παραχορήμα πίστιν, αἱ κολάσεις δὲ τῶν

διαβολῶν ἦσαν ἀκύντεραι. κατηγορητο γοῦν τις ἄρτι
κατηγορήσας, καὶ τῷ πρὸς αὐτοῦ διελεγχθέντι συναπή-
γετο. τὰς γὰρ ἐξετάσεις τοῦ βασιλέως ὁ περὶ τῆς ψυχῆς
κίνδυνος ὑπετέμενετο. προύβη δὲ εἰς τοσοῦτον πικρίας
5 ὡς μηδὲ τῶν ἀκαταιτιάτων τιμὴ προσβλέπειν ἡμέρας,
εἶναι δὲ καὶ τοῖς φίλοις ἀπηνέστατος. πολλοῖς γοῦν αὐ-
τῶν ἀπέπε το βασίλειον· καὶ πρὸς οὓς οὐκ εἶχε χειρὸς
ἐξουσίαν, τῷ λόγῳ χαλεπὸς ἦν. συνεπέβη δὲ Ἀντίπατρος
ἐν ταῖς συμφοραῖς Ἀλεξάνδρῳ, καὶ στίφος ποιήσας τῶν
10 συγγενῶν οὐκ ἔστιν ἦντινα διαβολὴν παρέλιπε. προήχθη
γέ τοι πρὸς τοσοῦτον δέους ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῆς τερα-
τείας αὐτοῦ καὶ τῶν συνταγμάτων ὥστε ἐφροσάναται δο-
κεῖν αὐτῷ τὸν Ἀλέξανδρον ξιφήρη. συλλαβῶν γοῦν αὐ-
τὸν ἔδησεν ἐξαπίνης, καὶ πρὸς βάσανον ἐχώρει τῶν φί-
15 λων αὐτοῦ. σιγῶντες δὲ ἀπέθνησκον οἱ πολλοὶ καὶ μη-
δὲν ὑπὲρ τὸ συνειδὸς εἰπόντες· οἱ δὲ ὑπὸ τῶν ἀλγη-
δόνων ψεύσασθαι βιασθέντες ἔλεγον ὡς ἐπιβουλεύοι τε
αὐτῷ μετὰ Ἀριστοβούλου τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ παρα-
φυλάττοι κνηγοῦντα κτείνας εἰς Ῥώμην ἀποδρᾶναι.
20 τούτοις, καίπερ οὐ πιθανοῖς οὖσιν ἄλλ' ὑπὸ τῆς ἀνάγ-
κης ἐσχεδιασμένοις, ὁ βασιλεὺς ἐπίστευεν ἠδέως, πα-
ραμυθίαν λαμβάνων τοῦ δηῆσαι τὸν υἱὸν τὸ μὴ δοκεῖν
ἀδίκως.

ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐπεὶ τὸν πατέρα μεταπεῖθειν ἀμή- 25
χανον ἑώρα, τοῖς δεινοῖς ὁμοσε χωρεῖν διέγνω, καὶ
τέσσαρας κατὰ τῶν ἐχθρῶν βίβλους συνταξάμενος προσ-
ωμολόγει μὲν τὴν ἐπιβουλήν, κοινωνοὺς δὲ ἀπεδείκνυε
τοὺς πλείστους αὐτῶν, πρὸ δὲ πάντων Φερῶραν καὶ
Σαλώμην· ταύτην γὰρ δὴ καὶ μιγήναι ποτε αὐτῷ μὴ
30 θέλοντι, νύκτωρ εἰσβιασάμενην. αἱ τε οὖν βίβλοι παρη-
σαν εἰς χεῖρας Ἡρώδη, πολλὰ καὶ δεινὰ κατὰ τῶν δυνα-
τῶν βοῶσαι, καὶ διὰ τάχους εἰς Ἰουδαίαν Ἀρχέλαος

ἀφικνεῖται, περὶ τῷ γαμβρῷ καὶ τῇ θυγατρὶ δείσας. γί-
νεται δὲ βοηθὸς αὐτοῖς μάλα προμηθής, καὶ τέχνη τὴν
τοῦ βασιλέως ἀπειλὴν διεκρούσατο. συμβαλὼν γὰρ εὐ-
θέως αὐτῷ "ποῦ ποτὲ ἐστὶν ὁ ἀλιτήριός μου γαμβρός;"
ἐβόα· "ποῦ δὲ τὴν πατροκτόνον ὄψομαι κεφαλὴν, ἣν ταῖς 5
ἔμαντοῦ χερσὶ διασπαράξω; προσθήσω δὲ καὶ τὴν θυ-
γατέρα μου τῷ καλῷ νυμφίῳ· καὶ γὰρ εἰ μὴ κεκοινώ-
νηκε τοῦ σκέμματος, ὅτι τοιούτου γέγονε γυνή, με-
μίανται. θανμάζω δὲ καὶ σὲ τὸν ἐπιβουλευθέντα τῆς
ἀνεξικακίας, εἰ ἕη μέχρι νῦν Ἀλέξανδρος. ἐγὼ γὰρ 10
ἠπειρόμην ἀπὸ Καππαδοκίας ὡς τὸν μὲν εὐρήσων πά-
λαι δεδωκότα δίκας, μετὰ δὲ σοῦ περὶ τῆς θυγατρὸς
ἐξετάσων, ἣν κἀκείνῳ, σὲ καὶ τὸ σὸν ἀξίωμα βλέπων,
ἐνεγύησα. νῦν δὲ περὶ ἀμφοῖν ἡμῶν βουλευτέον. κὰν
ἦς λίαν πατὴρ τοῦ κολάζειν υἱὸν ἐπίβουλον ἀτονώτερος, 15
ἀμείψωμεν τὰς δεξιὰς καὶ γενώμεθα τῆς ἀλλήλων ὀργῆς
διάδοχοι."

2 τούτοις περικομπήσας καίπερ παρατεταγμένου
Ἡρώδην ὑπάγεται. δίδωσι γοῦν αὐτῷ τὰς συνταχθείσας
ὑπ' Ἀλεξάνδρου βιβλους ἀναγνῶναι, καὶ καθ' ἕναστον 20
ἐφίστας κεφάλαιον συνεσκέπτετο. λαμβάνει δὲ ὁ Ἀρχέ-
λαος ἀφορμὴν τοῦ στρατηγήματος, καὶ κατὰ μικρὸν εἰς
τούς ἐγγεγραμμένους καὶ Φερῶραν μετήγε τὴν αἰτίαν.
ὡς δὲ ἑώρα πιστεύοντα τὸν βασιλέα, "σκεπτέον" ἔφη 25
"μήποτε τὸ μαιράκιον ὑπὸ τοσοῦτων εἴη πονηρῶν ἐπι-
βουλευόμενον, οὐχ ὑπὸ τοῦ μαιρακίου σύ;" καὶ γὰρ οὐδὲ
ὄραν αἰτίαν ἔξ ἧς ἂν εἰς τηλικούτον μύθος προέπεσεν,
ἀπολαῦον μὲν ἤδη βασιλείας, ἐλπίζον δὲ καὶ διαδοχῆς,
εἰ μὴ τινες ἦσαν ἀναπεύθοντες καὶ τὸ τῆς ἡλικίας εὐκο-
λον ἐπὶ κακῷ μεταχειριζόμενοι· διὰ γὰρ τῶν τοιούτων 30
ἐξαπατᾶσθαι μὲν οὐ νέους μόνον ἀλλὰ καὶ γέροντας, οἴ-
κους δὲ λαμπροτάτους καὶ βασιλείας ὅλας ἀνατρέπεσθαι.

συνήνει τοῖς λεγομένοις Ἡρώδης, καὶ τὴν μὲν πρὸς 3
Ἀλέξανδρον ὀργὴν ἐπαίνει κατ' ὀλίγον, πρὸς δὲ Φερῶ-
ραν παρωξύνετο· τῶν γὰρ τεσσάρων βιβλίων οὗτος ἦν
ἢ ὑπόθεσις. ὅς κατιδὼν τό τε τοῦ βασιλέως ὀξύρροπον
5 καὶ τὴν Ἀρχελάου φιλίαν παρ' αὐτῷ πάντων κρατούσαν,
ὡς οὐκ ἐνὶν εὐσχημῶν σωτηρία, τὴν δι' ἀναιδεῖας ἐπο-
ρίζετο. καταλείψας γοῦν Ἀλέξανδρον προσέφην Ἀρχε-
λάῳ. κἀκείνος οὐχ ὄραν ἔφη πῶς ἂν αὐτὸν ἐξαιτήσαιο
τοσοῦτοις ἐνεχόμενον ἐγκλήμασιν, ἐξ ὧν σαφῶς ἀποδεί-
10 κνται τοῦ βασιλέως ἐπίβουλος καὶ τῶν παρόντων τῷ
μαιράκιῳ κακῶν αἴτιος γεγονώς, εἰ μὴ βούληται τὸ παν-
οὔρογον καὶ τὰς ἀρνήσεις ἀφελὲς προσομολογήσαι μὲν
τὰ κατηγορημένα, συγγνώμην δὲ αἰτήσασθαι παρὰ
τᾶδελφοῦ καὶ φιλοῦντος· εἰς γὰρ τοῦτο πάντα τρόπον
15 αὐτῷ συνεργήσειν. πείθεται Φερῶρας, καὶ κατασκευ- 4
άσας αὐτόν, ὡς ἂν οἰκτρότατος φανείη, μελαίνῃ τε
ἔσθητι καὶ δακρῦοις, προσπίπτει τοῖς Ἡρώδου ποσί,
ὡς πολλάκις ἔτυχε, συγγνώμην αἰτούμενος, καὶ μιαιρὸν
μὲν ἑαυτὸν ὁμολογῶν (δεδορακέναι γὰρ πάντα ὅσα κατη-
20 γόρητο), παρακοπὴν δὲ φρενῶν καὶ μανίαν ὀδυρόμενος,
ἧς αἴτιον εἶναι τὸν ἔρωτα τῆς γυναικὸς ἔλεγε. παραστή-
σας δὲ κατήγορον καὶ μάρτυν αὐτοῦ Φερῶραν Ἀρχέ-
λαος οὕτως ἤδη παρητεῖτο, καὶ τὴν Ἡρώδου κατέστει-
λεν ὀργὴν, χρώμενος οἰκείοις ὑποδείγμασι· καὶ γὰρ
25 αὐτὸς πολλῷ χαλεπώτερα πάσχων ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ,
τῆς ἀμύνης ἐπίπροσθεν τίθεσθαι τὸ τῆς φύσεως δί-
καιον. ἐν γὰρ ταῖς βασιλείαις, ὥσπερ ἐν μεγάλοις
σώμασιν, αἰεὶ τι μέρος φλεγμαίνειν ὑπὸ τοῦ βάρους,
ὅπερ ἀποκόπτειν μὲν οὐ χρῆναι, θεραπεύειν δὲ προά-
30 τερον.

πολλὰ τοιαῦτα λέγων Ἡρώδην μὲν ἐπὶ Φερῶραν 5
μειλίσσειται, διέμενε δ' αὐτὸς ἀγανακτῶν πρὸς Ἀλέξαν-

δρον, και την θυγατέρα διαζεύξας ἀπάξιν ἐφασκεν, ἕως περιέστησεν Ἡρώδη ἀντιπαρακαλεῖν ὑπὲρ τοῦ μειρακίου, και πάλιν αὐτῷ μνηστεύεσθαι την θυγατέρα. σφόδρα δὲ ἀξιοπύστως Ἀρχέλαος ᾧ βούλεται συνοικίσειν αὐτήν ἐπέτρεπε, πλην Ἀλεξάνδρου· περι πλείστου γὰρ 5 ποιεῖσθαι τηρεῖν πρὸς αὐτὸν τὰ τῆς ἐπιγαμίας δίκαια. φαιμένου δὲ τοῦ βασιλέως δῶρον ἔξειν παρ' αὐτοῦ τὸν υἱόν, εἰ μὴ λύσειε τὸν γάμον, ὄντων μὲν αὐτοῖς ἤδη και τέκνων, στερομένης δ' οὕτως ὑπὸ τοῦ μειρακίου τῆς γυναικός, ἣν παραμένουσιν μὲν ἔσεσθαι δυσώπημα 10 τῶν ἡμαρτημένων, ἀποραγεῖσαν δὲ αἰτίαν τῆς εἰς ἅπαντα ἀπογνώσεως (μαλακωτέρας γὰρ γίνεσθαι τὰς τόλμας πάθεισιν οἰκείοις περισπωμένας), κατανέυσας μόλις Ἀρχέλαος διαλλάσσειται τε και διαλλάσσει τῷ νεανίσκῳ τὸν πατέρα. δεῖν μὲντοι πάντως ἔφη πέμπειν αὐ- 15 τὸν εἰς Ρώμην, Καίσαρι διαλεξόμενον· γεγραφεῖν γὰρ αὐτὸς ἐκεῖνῳ περὶ πάντων.

6 τὸ μὲν οὖν Ἀρχελάου στρατήγημα, δι' οὗ τὸν γαμβρόν ἐρρύσατο, πέρας εἶχε, μετὰ δὲ τὰς διαλλαγὰς ἐν εὐωχίαις και φιλοφρονήσεσι διήγον. ἀπίοντα δὲ αὐ- 20 τὸν Ἡρώδης δωρεῖται ταλάντων ἑβδομήκοντα δώροις, θρόνῳ τε χρυσῷ διαλίθῳ και εὐνούχοις και παλλακίδι, ἣτις ἐκαλεῖτο Παννυχίς, τῶν τε φίλων ἐτίμησεν ἕκαστον κατ' ἀξίαν. ὁμοίως δὲ και οἱ συγγενεῖς, προστάξαντος τοῦ βασιλέως, πάντες Ἀρχελάῳ λαμπρὰ δῶρα ἔδωσαν. 25 προεπέμφθη δὲ ὑπὸ τε Ἡρώδου και τῶν δυνατῶν μέχρις Ἀντιοχείας.

26 μετ' οὐ πολὺ δὲ εἰς την Ἰουδαίαν παρέβαλεν ἀνὴρ πολὺ τῶν Ἀρχελάου στρατηγημάτων δυνατώτερος, ὃς οὐ μόνον τὰς ὑπ' ἐκείνου πολιτευθείσας Ἀλεξάνδρῳ 30 διαλλαγὰς ἀνέτρεψεν, ἀλλὰ και ἀπωλείας αἴτιος αὐτῷ κατέστη. ὃς ἦν Λάκων, Εὐρυκλῆς τοῦνομα, πόθῳ χρη-

μάτων εἰς την βασιλείαν προσφθαρεῖς· οὐ γὰρ ἀντεῖχεν ἔτι ἡ Ἑλλάς αὐτοῦ τῇ πολυτελείᾳ. λαμπρὰ δὲ Ἡρώδη δῶρα προσενεγκῶν, δέλεαρ ᾧν ἐθηράτο, και παραχρημα πολλαπλασίῳ λαβῶν, οὐδὲν ἠγείτο την καθαρὰν δόσιν, 5 εἰ μὴ δι' αἵματος ἐμπορεύσαιτο την βασιλείαν. περιέρχεται γοῦν τὸν βασιλέα κολακεία και δεινότητι λόγων και περὶ αὐτοῦ ψευδέσιν ἐγκωμίοις. ταχέως δὲ συνιδῶν τὸν Ἡρώδου τρόπον, και πάντα λέγων τε και πράττων τὰ πρὸς ἡδονὴν αὐτῷ, φίλος ἐν τοῖς πρώτοις γίνεται· 10 και γὰρ ὁ βασιλεὺς διὰ την πατρίδα και πάντες οἱ περὶ αὐτὸν ἠδέως προετίμων τὸν Σπαρτιάτην.

ὁ δὲ ἐπεὶ τὰ σαθρὰ τῆς οἰκίας κατέμαθε, τὰς τε 2 τῶν ἀδελφῶν διαφορὰς, και ὅπως διέκειτο πρὸς ἕκαστον ὁ πατήρ, Ἀντιπάτρου μὲν ξενία προκατεῖληπτο, 15 φιλία δὲ Ἀλεξάνδρου ὑπεκρίνετο, ψευδόμενος ἑταῖρον αὐτὸν εἶναι και Ἀρχελάου πάλαι. διὸ δὴ και ταχέως ὡς δεδοκιμασμένος ἐδέχθη· συνίστα δὲ ἑαυτὸν εὐθέως και Ἀριστοβούλῳ τῷ ἀδελφῷ. πάντων δὲ ἀποπειρα- 20 θεῖς τῶν προσώπων ἄλλον ἄλλως ὑπῆει. γίνεται δὲ προηγουμένως μισθωτὸς Ἀντιπάτρου και προδότης Ἀλεξάνδρου, τῷ μὲν ὄνειδίζων εἰ πρεσβύτατος ᾧν περιόψεται τοὺς ἐφεδρεύοντας αὐτοῦ ταῖς ἐλπίσιν, Ἀλεξάνδρῳ δὲ εἰ γεγεννημένος ἐκ βασιλίδος, και βασιλίδι συνοικῶν, ἕσσει διαδέχεσθαι την ἀρχὴν τὸν ἐξ ἰδιωτι- 25 δος, και ταῦτα μεγίστην ἀφορμὴν ἔχων Ἀρχελάου. ἦν δὲ πιστὸς τῷ μειρακίῳ σύμβουλος, την Ἀρχελάου φιλίαν πλασάμενος. δι' ὃ μηδὲν ὑποστελλόμενος Ἀλεξάνδρος τὰ τε κατ' Ἀντίπατρον ἀπαδύρετο πρὸς αὐτόν, και ὡς Ἡρώδης αὐτῶν την μητέρα κτείνας οὐ παραδόξον 30 εἰ και αὐτοὺς ἀφαιρεῖται την ἐκείνης βασιλείαν. ἐφ' οἷς ὁ Εὐρυκλῆς οἰκτεῖρειν τε και συναλγεῖν ὑπεκρίνετο. τὰ δὲ αὐτὰ και τὸν Ἀριστόβουλον εἰπεῖν δελεά-

σας, καὶ ταῖς κατὰ τοῦ πατρὸς μέμψεσιν ἐνδησάμενος
 ἀμφοτέρους, ὄχετο φέρων Ἀντίπατρω τὰ ἀπόρητα.
 προσεψεύδετο δ' ἐπιβουλὴν ὡς ἐνεθρευόντων αὐτὸν τῶν
 ἀδελφῶν, καὶ μόνον οὐκ ἐπιφερόντων ἢ δὴ τὰ ξίφη. λα-
 βῶν δὲ ἐπὶ τούτοις χρημάτων πλῆθος, ἐπαινέτης ἦν 5
 Ἀντίπατρου πρὸς τὸν πατέρα. τὸ δὲ τελευταῖον ἐργο-
 λαβήσας τὸν Ἀριστοβούλου καὶ Ἀλεξάνδρου θάνατον,
 κατηγοροῦς αὐτῶν ἐπὶ τοῦ πατρὸς γίνεται. καὶ προσελθὼν
 ἀντιδιδόναι τὸ ξῆν ἔφασκεν Ἡρώδῃ τῶν εἰς αὐτὸν εὐε-
 ρεσιῶν, καὶ τὸ φῶς ἀμοιβὴν τῆς ξενίας ἀντιπαρέχειν. 10
 πάλαι γὰρ ἐπ' αὐτὸν ἠκονῆσθαι ξίφος καὶ τὴν Ἀλε-
 ξάνδρου τετονῶσθαι δεξιάν, ἐμποδῶν δὲ αὐτὸς γεγο-
 νέναι τῷ τάχει, συνεργεῖν ὑποκριθεὶς· φάναι γὰρ τὸν
 Ἀλέξανδρον ὡς οὐκ ἀγαπᾷ βασιλεύσας αὐτὸς Ἡρώδης
 ἐν ἀλλοτρίοις, καὶ μετὰ τὸν τῆς μητρὸς αὐτῶν φό- 15
 νον τὴν ἐκείνης ἀρχὴν σπαθήσας, ἀλλ' ἔτι καὶ νόθον εἰσ-
 ἀγει διάδοχον, Ἀντίπατρω τῷ φθόρῳ τὴν παπύραν
 αὐτῶν βασιλείαν προτείνων. τιμωρήσειν γε μὴν αὐτὸν
 τοῖς Ἰουδαίου καὶ Μαριάμης δαίμοσιν· οὐδὲ γὰρ
 πρέπειν αὐτὸν διαδέξασθαι παρὰ τοιοῦτου πατρὸς τὴν 20
 ἀρχὴν δίχα φόνου. πολλὰ δὲ εἶναι τὰ παροξύνοντα καθ'
 ἡμέραν, ὥστε μὴδὲ λαλιᾶς τινὰ τρόπον ἀσυνκοφάντη-
 τον καταλελείφθαι. περὶ μὲν γὰρ εὐγενείας ἑτέρων
 μνείας γινουμένης, αὐτὸς ἀλόγως ὑβρίζεσθαι, τοῦ πα-
 τρὸς λέγοντος "ὁ μόνος εὐγενὴς Ἀλέξανδρος, καὶ τὸν 25
 πατέρα δι' ἀγένειαν ἀδοξῶν." κατὰ δὲ τὰς θήρας
 προσκρούειν μὲν σιωπῶν, ἐπαινέσας δὲ προσακούειν
 εἴρων. πανταχοῦ δὲ ἀμείλικτον εὐρίσκειν τὸν πατέρα,
 καὶ μόνῳ φιλόστοργον Ἀντίπατρω· δι' ὃν ἠδέως καὶ
 τεθνήξεσθαι, μὴ κρατήσας τῆς ἐπιβουλῆς. κτείναντι 30
 δὲ εἶναι σωτηρίας ἀφορμὴν πρῶτον μὲν Ἀρχέλαον
 ὄντα κηδεστὴν, πρὸς ὃν διαφεύξεσθαι ῥαδίως, ἔπειτα

Καίσαρα, μέχρι νῦν ἀγνοοῦντα τὸν Ἡρώδου τρόπον.
 οὐ γὰρ ὡς πρότερον αὐτῷ παραστήσεσθαι πεφρικῶς τὸν
 ἐφεστῶτα πατέρα, οὐδὲ φθέγγεσθαι περὶ τῶν αὐτοῦ
 μόνον ἐγκλημάτων, ἀλλὰ πρῶτον μὲν κηρύξειν τὰς τοῦ
 5 ἔθνους συμφορὰς καὶ τοὺς μέχρι ψυχῆς φορολογουμέ-
 νους, ἔπειτα εἰς οἷας τρυφὰς καὶ πράξεις τὰ δι' αἵματος
 πορισθέντα χρήματα ἀναλωθεῖη, τοὺς τε ἐξ ἡμῶν πλου-
 τήσαντας, οἷοι, καὶ τὰς θεραπευθεῖσας πόλεις, ἐπὶ τί-
 σιν· ζητήσειν δὲ καὶ τὸν πάππον ἐκεῖ καὶ τὴν μητέρα,
 10 καὶ τὰ τῆς βασιλείας μύση πάντα κηρύξειν· ἐφ' οἷς οὐ
 κριθήσεσθαι πατροκτόνος.

τοιαῦτα κατ' Ἀλεξάνδρου τερατευσάμενος ὁ Εὐρυ- 3
 κλῆς ἐπῆρει πολλὰ τὸν Ἀντίπατρον, ὡς ἄρα μόνος τε
 εἴη φιλοπάτωρ καὶ διὰ τοῦτο μέχρι νῦν τῆς ἐπιβουλῆς
 15 ἐμπόδιον. μήπω δὲ καλῶς ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῖς πρώτοις
 κατεσταλμένος εἰς ἀνήκεστον ὀργὴν ἐξαγριοῦται. καὶ
 πάλιν λαβὼν καιρὸν Ἀντίπατρος ἑτέρους κατὰ τῶν ἀδελ-
 φῶν ὑπέπεμπε κατηγοροῦς, λέγειν ὅτι Ἰουκούνδῳ καὶ
 Τυράντῳ λάθρα διαλέγοντο, τοῖς ἰππάρχοις μὲν ποτε
 20 τοῦ βασιλέως γενομένοις, τότε δ' ἐκ τινῶν προσκρου-
 σμάτων ἀποπεπτωκόσι τῆς τάξεως. ἐφ' οἷς Ἡρώδης
 ὑπεραγανακτήσας εὐθέως ἐβασάνισε τοὺς ἄνδρας. ἀλλ'
 οἱ μὲν οὐδὲν τῶν διαβληθέντων ὠμολόγουν, προεκο-
 μίσθη δὲ τις πρὸς τὸν Ἡρώδου φρουραρχον ἐπιστολὴ
 25 παρ' Ἀλεξάνδρου, παρακαλοῦντος ἵνα αὐτὸν δέξηται
 τῷ φρουρίῳ μετ' Ἀριστοβούλου τοῦ ἀδελφοῦ κτείναντα
 τὸν πατέρα, καὶ παράσχη τοῖς ὅπλοις χρήσασθαι καὶ
 ταῖς ἄλλαις ἀφορμαῖς. ταύτην Ἀλέξανδρος μὲν ἔλεγε
 τέχνασμα εἶναι Διοφάντου (γραμματεὺς δ' ἦν ὁ Διο-
 30 φαντος τοῦ βασιλέως, τολμηρὸς ἀνὴρ καὶ δεινὸς μιμή-
 σασθαι πάσης χειρὸς γράμματα· πολλὰ γοῦν παραχα-
 ράξας τελευταῖον ἐπὶ τούτῳ καὶ κτείνεται)· βασανίσας

δὲ τὸν φρούραρχον Ἡρώδης οὐδὲν ἤκουσεν οὐδὲ παρ' ἐκείνου τῶν διαβεβλημένων.

4 ἀλλὰ καίτοι τοὺς ἐλέγχους εὐρίσκων ἀσθενεῖς, τοὺς υἱοὺς ἐκέλευσε τηρεῖν, ἔτι μέντοι λελυμένους· τὸν δὲ λυμεῶνα τῆς οἰκίας καὶ δραματοουργὸν ὄλου τοῦ μύσους 5 Εὐρυκλέα, σωτήρα καὶ εὐεργέτην καλῶν, πεντήκοντα δωρεῖται ταλάντοις. ὁ δὲ τὴν ἀκριβῆ φήμην φθάσας εἰς Καππαδοκίαν ἀργυροῖται καὶ παρ' Ἀρχελάου, τολμήσας εἰπεῖν ὅτι καὶ διαλλάξειεν Ἡρώδην Ἀλεξάνδρῳ. 10 διάρας δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα τοῖς ἐκ κακῶν κτηθεῖσιν εἰς ὅμοια κατεχρήσατο· δις γοῦν ἐπὶ Καίσαρος κατηγορηθεῖς ἐπὶ τῷ στάσεως ἐμπλήσαι τὴν Ἀχαΐαν καὶ περιδύειν τὰς πόλεις φυγαδεύεται.

κακείνον μὲν οὕτως ἢ Ἀριστοβούλου καὶ Ἀλεξάνδρου ποινὴ περιήλθεν, ἄξιον δὲ ἀντιθεῖναι τὸν 15 Κῶων Εὐάρατον τῷ Σπαρτιάτῃ· καὶ γὰρ οὗτος ὢν ἐν τοῖς μάλιστα φίλος Ἀλεξάνδρῳ, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν Εὐρυκλεί καιρὸν ἐπιδημήσας, πυνθανομένῳ τῷ βασιλεῖ περὶ ὧν ἐκεῖνος διέβαλλεν ὄρκους μηδὲν ἀκηκοέναι παρὰ τῶν μερακίων ἐπιστάσασατο. οὐ μὴν ᾤνησε γέ τι τοὺς ἀθλίους· 20 μόνων γὰρ ἦν τῶν κακῶν ἀκροατῆς ἐτοιμότητος Ἡρώδης, καὶ κεχαρισμένος αὐτῷ πᾶς ὁ συμπιστεύων καὶ συναγανακτῶν.

27 παρῶξινε δὲ αὐτοῦ καὶ Σαλώμη τὴν ἐπὶ τοῖς τέκνοις ἀμότητα. ταύτην γὰρ συνδήσασθαι τοῖς κινδύ- 25 νοις ὁ Ἀριστόβουλος θέλων, οὐσαν ἐκυρὰν καὶ τηθίδα, διαπέμπεται σώζειν αὐτὴν παραινῶν· παρεσκευάσθαι γὰρ βασιλέα κτείνειν αὐτὴν διαβληθεῖσαν ἐφ' οἷς καὶ πρότερον, ὅτι Συλλαίῳ τῷ Ἀραβι γῆμασθαι σπουδάξουσα λάθρα τὰ τοῦ βασιλέως ἀπόρητα διαγγέλλοι 30 πρὸς αὐτὸν ἐχθρὸν ὄντα. τοῦθ' ὡσπερ τελευταία θύελλα χειμαζομένους τοὺς νεανίσκους ἐπεβάπτισεν· ἢ γὰρ

Σαλώμη δραμοῦσα πρὸς βασιλέα τὴν παραίνεσιν ἐμή- 5 νυσε. κακείνος μηκέτι καρτερήσας δεσμεῖ μὲν ἀμφοτέρους τοὺς υἱεῖς, καὶ διαχωρίζει ἀπ' ἀλλήλων, πέμπει δὲ πρὸς Καίσαρα διὰ τάχους Ὀσολούμνιον τε τὸν στρατοπε- 5 δάρχην καὶ τὸν φίλον Ὀλυμπον, ἐγγράφως τὰς μηνύσεις φέροντας. οἱ δὲ ὡς εἰς Ῥώμην πλεύσαντες ἀπέδοσαν τὰ ἀπὸ τοῦ βασιλέως γράμματα, σφόδρα μὲν ἠχθέσθη Καῖσαρ ἐπὶ τοῖς νεανίσκοις, οὐ μὴν ᾤετο δεῖν ἀφελέσθαι τὸν πατέρα τὴν κατὰ τῶν υἱῶν ἐξουσίαν. 10 ἀντιγράφει γοῦν κύριον μὲν αὐτὸν καθιστάς, εὐ μέντοι ποιήσειν λέγων, εἰ μετὰ κοινοῦ συνεδρίου τῶν τε ἰδίων συγγενῶν καὶ τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἡγεμόνων ἐξετάσειε τὴν ἐπιβουλήν· κἂν μὲν ἐνέχωνται, κτείνειν, ἂν δὲ μόνον ὧσι δρασμὸν βεβουλευμένοι, κολάσειν με- 15 τριώτερον.

τούτοις Ἡρώδης πείθεται, καὶ παραγενόμενος εἰς 2 Βηρυτόν, ἐνθα προσέταξε Καῖσαρ, συνήγαγε τὸ δικαστήριον. προκαθέζονται δὲ οἱ ἡγεμόνες, γραφὴν αὐτοῖς ὑπὸ Καίσαρος, Σατουρνίνος τε καὶ οἱ περὶ Πεδάνιον 20 πρέσβεις· σὺν οἷς καὶ Ὀσολούμνιος ὁ ἐπίτροπος, ἔπειτα οἱ τοῦ βασιλέως συγγενεῖς καὶ φίλοι, Σαλώμη τε καὶ Φερώρας, μεθ' οὓς οἱ πάσης Συρίας ἄριστοι, πλήν Ἀρχελάου τοῦ βασιλέως· τοῦτον γὰρ ὄντα κηδεστὴν Ἀλεξάνδρου δι' ὑποψίας εἶχεν Ἡρώδης. τοὺς γε μὴν 25 υἱεῖς οὐ προήγαγεν εἰς τὴν δίκην, μάλα προμηθεῶς· ἦδει γὰρ ὅτι καὶ μόνον ὀφθέντες ἐλεηθήσονται πάντως· εἰ δὲ δὴ καὶ λόγου μεταλάβοιεν, ῥαδίως Ἀλεξάνδρου ἀπολύσεσθαι τὰς αἰτίας. ἀλλ' οἱ μὲν ἐν Πλατάνῃ, κώμη Σιδωνίων, ἐφρουροῦντο, καταστάς δὲ ὁ βασιλεὺς 3 ὡς πρὸς παρόντας διετείνετο. κατηγορεῖ τε τὴν μὲν ἐπιβουλήν ἀσθενῶς, ὡς ἂν ἀπορούμενος εἰς αὐτὴν ἐλέγχων, λοιδορίας δὲ καὶ σκώμματα καὶ ὕβρεις καὶ πλημ-

μελείας μυρίας εἰς αὐτόν, ἃ καὶ θανάτου χαλεπώτερα τοῖς συνέδροις ἀπέφαινον. ἔπειτα μηδενὸς ἀντιλέγοντος ἐποικτισάμενος ὡς αὐτὸς ἀλλίσκοιτο καὶ νικῶν νίκην πικρὰν κατὰ τέκνων, ἐπηρώτα τὴν γνώμην ἕκαστου. καὶ πρῶτος Σατουρνίνος ἀπεφώνητο κατακρίνειν μὲν τῶν νεανίσκων, ἀλλ' οὐ θάνατον· οὐ γὰρ εἶναι θεμιτὸν αὐτῷ, τριῶν παρεστῶτων τέκνων, ἑτέρου τέκνοις ἀπώλειαν ἐπιψηφίσασθαι. σύμφηφοι δὲ αὐτῷ καὶ οἱ δύο πρεσβευταὶ γίνονται, καὶ τούτοις ἕτεροὶ τινες ἠκολούθησαν. Ὀλοούμενος δὲ τῆς σκυθραπῆς ἀποφάσεως ἤρξατο, καὶ μετ' αὐτὸν πάντες θάνατον κατακρίνουσι τῶν μειρακίων, οἳ μὲν κολακεύοντες οἳ δὲ μισοῦντες Ἡρώδην, καὶ οὐδεὶς δι' ἀγανάκτησιν. ἐνθα δὴ μετέωρος ἦ τε Συρία πᾶσα καὶ τὸ Ἰουδαϊκὸν ἦν, ἐκδεχόμενοι τὸ τέλος τοῦ δράματος· οὐδεὶς μὲντοι ὑπελάμβανεν ἔσεσθαι μέχρι τεκνοκτονίας ὄμιον Ἡρώδην. ὃ δὲ σύρας τοὺς υἱεῖς εἰς Τύρον, κἀκεῖθεν διαπλεύσας εἰς Καισάρειαν, τρόπον ἀναιρέσεως τοῖς μειρακίοις ἐσκέπτετο.

4 παλαιὸς δὲ τις τοῦ βασιλέως στρατιώτης ὄνομα Τήρων, ἔχων υἱὸν σφόδρα συνήθη καὶ φίλον Ἀλεξάνδρῳ, καὶ αὐτὸς ἠγαπηκῶς ἰδίᾳ τὰ μειράκια, δι' ὑπερβολὴν ἀγανακτήσεως ἐκφρων ἐγένετο, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐβόα περιῶν πεπατῆσθαι τὸ δίκαιον, ἀπολωλέναι τὴν ἀλήθειαν, συγκεχύσθαι τὴν φύσιν, ἀνομίας γέμειν τὸν βίον, καὶ πάνθ' ὅσα μὴ φειδομένῳ τοῦ ζῆν ὑπῆγόρευε τὸ πάθος. τέλος δὲ καὶ τῷ βασιλεῖ τολμήσας προσελθεῖν, "ἀλλ' ἐμοὶ μὲν" ἔφη "κακοδαιμονέστατος εἶναι δοκεῖς, ὅστις κατὰ τῶν φιλάτων πείθη τοῖς πονηροτάτοις, εἴ γε Φερῶρα καὶ Σαλαῶμης καταγνοὺς πολλάκις θάνατον, πιστεύεις τούτοις κατὰ τῶν τέκνων, οἳ σε τῶν γνησίων περικόπτοντες διαδόχων ἐπ' Ἀντιπάτρῳ καταλείπουσι μόνῳ, τὸν αὐτοῖς εὐμεταχείριστον αἰροῦμενοι βασιλέα.

σκέψαι μὲντοι γὰρ μὴ ποτε κἀκεῖνῳ γένηται μῖσος ἐν τοῖς στρατιώταις ὁ τῶν ἀδελφῶν θάνατος· οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις οὐκ ἔλεει τὰ μειράκια, τῶν δὲ ἠγεμόνων καὶ φανερωῶς ἀγανακτοῦσι πολλοί." ταῦθ' ἅμα λέγων ἰνόμαζε τοὺς ἀγανακτοῦντας. ὃ δὲ βασιλεὺς εὐθέως ἐκείνους τε καὶ αὐτὸν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ συνελάμβανεν. ἐφ' ᾧ τῶν ἐκ τῆς αὐλῆς τις κουρέων, Τρύφων ὄνομα, προεκπηδήσας ἐκ τινος φρενοβλαβείας ἑαυτοῦ μηνυτῆς γίνεται· "κἀμὲ" γὰρ ἔφη "Τήρων οὗτος ἀνέπειθεν, ὅταν θεραπεύω τῷ ξυρῷ σε διαχρησάσθαι, μεγάλας τέ μοι παρ' Ἀλεξάνδρου δωρεὰς ὑπισχναίτο." ταῦτα ἀκούσας Ἡρώδης τὸν τε Τήρωνα σὺν τῷ παιδί καὶ τὸν κουρέα βασάνοις διήλεγε. καὶ τῶν μὲν ἀρνούμενων, τοῦ δὲ μηδὲν πλέον λέγοντος, στρεβλοῦν ἐκέλευσε τὸν Τήρωνα σφοδρότερον. ὃ δὲ υἱὸς οἰκτείρας ὑπέσχετο τῷ βασιλεῖ πάντα μηνύσειν, εἰ χαρίσαιο τὸν πατέρα αὐτῷ. κἀκεῖνον δόντος εἶπεν ὡς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, πεισθεὶς Ἀλεξάνδρῳ, θελήσειεν αὐτὸν ἀνελεῖν. τοῦτο οἳ μὲν εἰς ἀπαλλαγὴν τῆς τοῦ πατρὸς αἰκίας πεπλάσθαι, τινὲς δὲ ἀληθῆς ἔλεγον. Ἡρώδης γὰρ μὴν ἐν ἐκκλησίᾳ τῶν τε ἠγεμόνων καὶ Τήρωνος κατηγορήσας, τὸν λαὸν ἐπ' αὐτοὺς ἐστρατολόγησεν· αὐτόθι γοῦν ἀναιροῦνται μετὰ τοῦ κουρέως, ξύλοις βαλλόμενοι καὶ λίθοις. πέμψας δὲ καὶ τοὺς υἱεῖς εἰς Σεβαστήν, οὐσαν οὐ πόρρω τῆς Καισαρείας, προσέταξεν ἀποπνίξαι. καὶ τελεσθέντος αὐτῷ ταχέως τοῦ προστάγματος, τοὺς νεκροὺς εἰς Ἀλεξάνδρειον ἐκέλευσεν ἀνακομισθῆναι τὸ φρούριον, συνταφησομένους Ἀλεξάνδρῳ τῷ μητροπάτορι.

τὸ μὲν οὖν Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀριστοβούλου τέλος τοιοῦτον· Ἀντιπάτρῳ δὲ ἀδῆριτον ἔχοντι τὴν διαδοχὴν μῖσος ἀφόρητον ἐκ τοῦ ἔθνους ἐπεγείρεται, πάντων ἐπισταμένων ὅτι τὰς διαβολὰς τοῖς ἀδελφοῖς πάσας ἐπισυν-

τάξειεν οὗτος. ὑποικούρει δὲ καὶ δέος οὐ μέτριον, ἀν-
 ξανομένην ὀρφάντι τὴν τῶν ἀνηρημένων γενεάν. ἦσαν
 γὰρ Ἀλεξάνδρῳ μὲν ἐκ Γλαφύρας υἱεὶς δύο, Τιγράνης
 καὶ Ἀλέξανδρος, Ἀριστοβούλῳ δὲ ἐκ Βερενίκης τῆς Σα-
 λώμης θυγατρὸς Ἡρώδης μὲν καὶ Ἀγρίππας καὶ Ἀριστό- 5
 βουλος υἱοί, θυγατέρες δὲ Ἡρωδίας καὶ Μαριάμμη.
 τὴν μὲν οὖν Γλαφύραν Ἡρώδης μετὰ τῆς προικὸς ἀπέ-
 πεμψεν εἰς Καππαδοκίαν, ὡς ἀνεῖλεν Ἀλέξανδρον, τὴν
 Ἀριστοβούλου δὲ Βερενίκην συνώκισε θείῳ πρὸς μη-
 τρὸς Ἀντίπατρον· τὴν γὰρ Σαλώμην οὕσαν διάφορον 10
 ἐξοικειούμενος ὁ Ἀντίπατρος τοῦτον ἐπραγματεύσατο
 τὸν γάμον. περιέθει δὲ καὶ Φερῶραν δώροις τε καὶ ταῖς
 ἄλλαις θεραπειαῖς, καὶ τοὺς Καίσαρος φίλους, οὐκ ὀλί-
 γα πέμπων εἰς τὴν Ρώμην χρήματα. οἱ γε μὴν περὶ Σα-
 τουρνίνον ἐν Συρίᾳ πάντες ἐπλήσθησαν τῶν ἀπ' αὐτοῦ 15
 δωρεῶν. ἐμισεῖτο δὲ διδοὺς πλεῖον, ὡς ἂν οὐκ ἐκ τοῦ
 μεγαλοψύχου χαριζόμενος ἀλλ' ἀναλίσκων κατὰ δέος.
 συνέβαινε δὴ τοὺς μὲν λαμβάνοντας οὐδὲν μᾶλλον εὖ-
 νους γίνεσθαι, χαλεπωτέρους δὲ ἐχθροὺς οἷς μὴ διδώη.
 λαμπροτέρας δὲ καθ' ἡμέραν ἐποιεῖτο τὰς διαδόσεις, 20
 ὀρφῶν τὸν βασιλέα, παρ' ἧς αὐτὸς ἐλπίδας εἶχεν, ἐπιμε-
 λούμενον τῶν ὀρφανῶν, καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς ἀνηρημένοις
 μετάνοιαν ἐμφαίνοντα δι' ὧν ἠλέει τοὺς ἐξ ἐκείνων.

2 συναγαγὼν γὰρ ποτε Ἡρώδης συγγενεῖς τε καὶ τοὺς
 φίλους, παραστησάμενός τε τὰ παῖδια καὶ δακρύων ἐμ- 25
 πλήσας τοὺς ὀφθαλμούς, εἶπεν "ἐμὲ τοὺς πατέρας τού-
 των σκυθρωπὸς ἀφείλετο δαίμων, ταῦτα δέ μοι μετὰ τῆς
 φύσεως συνίστησιν ἔλεος ὀρφανίας. πειρωμαι δέ, εἰ καὶ
 πατὴρ ἐγενόμην ἀτυχεστάτος, πάππος γοῦν φανῆναι 30
 μετριώτερος, καὶ μετ' ἐμὲ κηδεμόνας αὐτοῖς καταλιπεῖν
 τοὺς ἐμοὶ φιλάτους. ἐγγυῶ δὲ τὴν μὲν σὴν, Φερῶρα,
 θυγατέρα τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν ἀδελφῶν Ἀλεξάνδρου

παίδων, ἵνα ἥς αὐτῷ κηδεμὼν ἀναγκαῖος, τῷ σὼ δὲ παι-
 δί, Ἀντίπατρο, τὴν Ἀριστοβούλου θυγατέρα· γένοιο
 γὰρ ἂν οὕτω πατὴρ τῆς ὀρφανῆς. καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐ-
 τῆς ὁ ἐμὸς Ἡρώδης λήψεται, πρὸς μητρὸς ὦν ἀρχιερέως
 5 πάππου. ὁ ἀγαπῶν μὲν οὖν ἐμὲ ταύτην ἐχέτω τὴν γνώ-
 μην, ἣν διακόψῃ μηδεὶς ἐμὲ φιλῶν· ἐπεύχομαι δὲ καὶ τῷ
 θεῷ συναρμόσασθαι τοὺς γάμους ἐπὶ συμφέροντι τῆς
 ἐμῆς βασιλείας καὶ τῶν ἐμῶν ἐγγόνων, τὰ τε παῖδια ταυτὶ
 γαληνοτέροις ἐπιθεῖν ὅμμασιν ἢ τοὺς πατέρας αὐτῶν."

10 ἔτι ταῦτα εἰπὼν ἐδάκρυσέ τε καὶ τῶν παίδων συν- 3
 ἤρμωσε τὰς δεξιὰς· ἔπειτα κατασπασάμενος ἕκαστον
 φιλοφρόνως διέλυσε τὸν σύλλογον. ἐπαχνώθη δ' εὐθύς
 Ἀντίπατρος, καὶ δῆλος ἦν ἄπασιν ὀδυνώμενος· ὑπε-
 λάμβανε γὰρ εἶναι καὶ παρὰ τῷ πατρὶ τὴν τῶν ὀρφανῶν
 15 τιμὴν ἑαυτοῦ κατάλυσιν, αὐθὺς τε κινδυνεύσειν περὶ
 τῶν ὄλων, εἰ πρὸς Ἀρχελάῳ καὶ Φερῶραν ὄντα τετράρ-
 χην βοηθὸν ἔχοιεν οἱ Ἀλεξάνδρου παῖδες. συνελογίζετο
 δὲ τὸ ἑαυτοῦ μῖσος καὶ τὸν τῶν ὀρφανῶν ἔλεον ἐκ τοῦ
 ἔθνους, ὅση τε σπουδὴ ζώντων, καὶ ὅση μνήμη παρὰ
 20 Ἰουδαίοις τῶν δι' αὐτὸν ἀπολωλότων ἦν ἀδελφῶν. ἔγνω
 δὴ πάντα τρόπον διακόπτειν τὰς ἐγγύας. καὶ τὸ μὲν 4
 ὑπένοιαι πανούργως ἔδεισε τὸν πατέρα χαλεπὸν ὄντα καὶ
 πρὸς τὰς ὑποψίας κινούμενον εὐθέως, ἐτόλμησε δὲ προσ-
 ελθὼν ἰκετεύειν ἄντικρυς μὴ στερίσκειν αὐτὸν ἥς ἠξίω-
 25 σε τιμῆς, μηδὲ αὐτῷ μὲν ὄνομα βασιλείας, δύναμιν δὲ
 ὑπάρχειν ἄλλοις· οὐ γὰρ κρατήσειν τῶν πραγμάτων, εἰ
 πρὸς Ἀρχελάῳ πάππῳ καὶ Φερῶραν κηδεστὴν ὁ Ἀλεξάν-
 δρου παῖς προσλάβοι. κατηντιβόλει δὲ πολλῆς οὔσης
 γενεᾶς κατὰ τὸ βασίλειον μεταθεῖναι τοὺς γάμους. ἦσαν
 30 γὰρ δὴ τῷ βασιλεῖ γυναῖκες μὲν ἐννέα, τέκνα δὲ ἐκ τῶν
 ἑπτὰ, αὐτὸς μὲν Ἀντίπατρος ἐκ Λαρίδος, Ἡρώδης δὲ ἐκ
 Μαριάμμης τῆς τοῦ ἀρχιερέως θυγατρὸς, Ἀντίπας δὲ

καὶ Ἀρχέλαος ἐκ Μαλθακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, καὶ θυ-
 γάτηρ Ὀλυμπίας, ἣν ὁ ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ Ἰώσηπος εἶχεν,
 ἐκ δὲ τῆς Ἱεροσολυμίτιδος Κλεοπάτρας Ἡρώδης καὶ Φί-
 λιππος, ἐκ δὲ Παλλάδος Φασάηλος. ἐγένοντο δὲ αὐτῶ
 καὶ ἄλλαι θυγατέρες, Ῥωξάνη τε καὶ Σαλώμη, ἣ μὲν ἐκ
 Φαίδρας ἣ δὲ ἐξ Ἐλπίδος. δύο δὲ εἶχεν ἀτέκνους, ἀνε-
 ψιάν τε καὶ ἀδελφιδῆν, χωρὶς δὲ τούτων δύο ἀδελφὰς
 Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀριστοβούλου τὰς ἐκ Μαριάμης· οὗσης
 δὲ πολυπροσώπου τῆς γενεᾶς ὁ Ἀντίπατρος ἐδεῖτο με-
 5 τατεθῆναι τοὺς γάμους. χαλεπῶς δὲ ὁ βασιλεὺς ἤγα-
 νάκτησε καταμαθὼν αὐτοῦ τὸ πρὸς τοὺς ὀρφανοὺς ἦθος,
 ἐννοιά τε αὐτῶ παρέστη περὶ τῶν ἀνηρημένων, μὴ ποτε
 κάκεινοι γένοιτο τῶν Ἀντιπάτρου διαβολῶν ἀγῶνι-
 σμα. τότε μὲν οὖν πολλὰ πρὸς ὀργὴν ἀποκρινάμενος
 ἀπελαύνει τὸν Ἀντίπατρον, αὐθις δ' ὑπαγχείς αὐτοῦ
 13 ταῖς κολακείαις μεθηρημόσατο, καὶ αὐτῶ μὲν τὴν Ἀριστο-
 βούλου συνώκισε θυγατέρα, τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ τῇ Φε-
 ρώρα θυγατρὶ.

6 καταμάθοι δ' ἂν τις ὅσον ἰσχυρεν ἐν τούτῳ κολα-
 κεύων Ἀντίπατρος, ἐκ τοῦ Σαλώμῃ ἐν ὁμοίοις οὐσαν
 ἀποτυχεῖν. ταύτην γὰρ δὴ, καίπερ οὐσαν ἀδελφὴν καὶ
 20 πολλὰ διὰ Ἰουλλας τῆς Καίσαρος γυναικὸς ἰκετεύουσαν
 γαμηθῆναι τῷ Ἀραβι Συλλαίῳ, διωμόσατο μὲν ἐχθρο-
 τάτην ἔξειν εἰ μὴ παύσαιτο τῆς σπουδῆς, τὸ δὲ τελευ-
 ταῖον ἄκουσαν Ἀλεξᾶ τινὲ τῶν φίλων συνώκισε, καὶ τῶν
 25 θυγατέρων αὐτῆς τὴν μὲν τῷ Ἀλεξᾶ παιδί, τὴν δὲ ἐτέ-
 ραν τῷ πρὸς μητρὸς Ἀντιπάτρου θείῳ. τῶν δὲ ἐκ Μα-
 ριάμης θυγατέρων ἣ μὲν ἀδελφῆς υἱὸν Ἀντίπατρον
 εἶχεν, ἣ δὲ ἀδελφοῦ Φασάηλον.

29 διακόψας δὲ τὰς τῶν ὀρφανῶν ἐλπίδας ὁ Ἀντίπα-
 30 τρος, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῶ τὰς ἐπιγαμίας ποιη-
 σάμενος, ὥς ἐπὶ βεβαίοις μὲν ὄρμει ταῖς ἐλπίσι, προσ-

βαλῶν δὲ τῇ κακίᾳ τὸ πεποιθὸς ἀφόρητος ἦν· τὸ γὰρ
 ἐκάστου μῖσος ἀποσκευάσασθαι μὴ δυνάμενος, ἐκ τοῦ
 φοβερὸς εἶναι τὴν ἀσφάλειαν ἐπορίζετο. συνήργει δὲ
 καὶ Φερώρας ὡς ἂν ἤδη βασιλεὶ βεβαίῳ. γίνεται δὲ καὶ
 5 γυναικῶν σύνταγμα κατὰ τὴν αὐλήν, ὃ νεωτέρους ἐκί-
 νησε θυροῦβους. ἣ γὰρ Φερώρα γυνή, μετὰ τῆς μητρὸς
 καὶ τῆς ἀδελφῆς προσλαβοῦσα τὴν Ἀντιπάτρου μητέρα,
 πολλὰ μὲν ἠσέλγαινε κατὰ τὸ βασίλειον, ἐτόλμησε δὲ
 καὶ τοῦ βασιλέως ὑβρίσαι δύο θυγατέρας· διὸ μάλιστα
 10 αὐτὴν ἐκεῖνος προβέβλητο· μισοῦμεναί γε μὴν ὑπ' αὐ-
 τοῦ τῶν ἄλλων ἐπεκράτουν. μόνη δὲ τῆς ὁμοιοῦσας αὐ-
 τῶν ἀντίπαλος ἦν Σαλώμη, καὶ βασιλεὶ διέβαλλε τὴν
 σύνοδον, ὡς οὐκ ἐπ' ἀγαθῶ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων εἴη.
 γνοῦσαι δὲ ἐκεῖναι τὴν διαβολήν, καὶ ὡς ἀνανακτῆ-
 15 σειεν Ἡρώδης, τῆς μὲν φανερᾶς συνόδου καὶ τῶν φι-
 λοφρονήσεων ἐπαύσαντο, τοῦναντίον δὲ ὑπεκρίνοντο
 καὶ διαφέρεσθαι πρὸς ἀλλήλας ἀκούοντος βασιλέως, αἷς
 συνυπεκρίνετο καὶ Ἀντίπατρος, ἐν τῷ φανερῷ προσ-
 κρούων Φερώρα· συνουσίαι δὲ ἦσαν αὐτῶν λάθρα
 20 καὶ κῶμοι νυκτερινοί, τὴν τε ὁμόνοιαν ἣ παρατήρησις
 ἐπέτεινε. ἡγνόει δὲ οὐδὲν Σαλώμη τῶν πραττομένων,
 καὶ πάνθ' Ἡρώδη διήγγελλεν.

ἔξεκαίετο δ' ἐκεῖνος εἰς ὀργὴν, καὶ μάλιστα ἐπὶ τὴν 2
 Φερώρα γυναῖκα· ταύτην γὰρ πλέον ἣ Σαλώμη διέβαλ-
 25 λεν. ἀθροίσας γοῦν συνέδριον τῶν τε φίλων καὶ συγ-
 γενῶν, ἄλλα τε πολλὰ τῆς ἀνθρώπου κατηγορεῖ καὶ τὴν
 εἰς τὰς αὐτοῦ θυγατέρας ὑβρίν, ὅτι τε Φαρισαίοις μὲν
 χορηγῆσαι μισθοὺς κατ' αὐτοῦ, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶ
 κατασκευάσειε πολέμιον, ἐνδησαμένη φαρμακίσις. τε-
 30 λευταῖον δὲ εἰς Φερώραν ἀπέστρεψε τὸν λόγον, δυοῖν
 θάτερον ἐλέσθαι λέγων, ἣ αὐτὸν ἀδελφὸν ἣ τὴν γυναῖ-
 κα. τοῦ δὲ θάττον ἀπολείπειν τὸ ζῆν ἣ τὴν γυναῖκα

φήσαντος, οὐκ ἔχων ὅ τι χροῖ δρᾶν, μετέβαινε ἐπ' Ἀντίπατρον, ὃ παρήγγειλε μήτε τῇ Φερώρα γυναικὶ μήτε αὐτῷ μήτε ἄλλῳ τινὶ τῶν ἐκείνης διαλέγεσθαι. ὃ δὲ φερῶς μὲν οὐ μετέβαινε τὸ πρόσταγμα, λάθρα δὲ διενυκτέρευε σὺν ἐκείνοις. καὶ δεδοικῶς ἐπιτηροῦσαν τὴν Σαλώμην πραγματεύεται διὰ τῶν ἐπὶ τῆς Ἰταλίας φίλων τὴν εἰς Ῥώμην ἀποδημίαν αὐτῷ. γραφάντων γὰρ ἐκείνων δεῖν Ἀντίπατρον πεμφθῆναι διὰ χρόνον πρὸς Καίσαρα, ὃ δὲ οὐ τι μελλήσας ἐξέπεμψε, θεραπείαν τε λαμπράν καὶ πλείστα δούς χρήματα, τὴν τε διαθήκην κομίζειν, ἐν ἧ βασιλεὺς μὲν Ἀντίπατρος ἐγγράπτο, Ἀντιπάτρου δὲ Ἡρώδης διάδοχος ὁ ἐκ Μαριάμμης τῆς τοῦ ἀρχιερέως θυγατρὸς γεγονώς.

ἔπλευσε δὲ καὶ Συλλαῖος ὁ Ἄραψ ἐπὶ Ῥώμης, ἡμελικῶς μὲν τῶν Καίσαρος προσταγμάτων, ἀγωνιούμενος δὲ πρὸς Ἀντίπατρον περὶ ὧν ἐδεδίκαστο Νικολᾶν τάχιον. οὐ μικρὸς δὲ αὐτῷ καὶ πρὸς Ἀρέταν ἦν ἀγῶν τὸν αὐτοῦ βασιλεία· τούτου γὰρ ἄλλους τε φίλους ἀνηρήκει καὶ Σόεμον, τῶν ἐν Πέτρα τὸν δυνατώτατον. πείσας δὲ πολλοῖς χρήμασι Φαβᾶτον τὸν Καίσαρος διοικητὴν, ἐχοῖτο βοηθῶ καὶ καθ' Ἡρώδου. πλείονα δὲ δούς Ἡρώδης ἀφίστησί τε ἀπὸ Συλλαίου Φαβᾶτον, καὶ δι' αὐτοῦ τὰ κελευσθέντα ὑπὸ Καίσαρος εἰσέπραττεν. ὃ δὲ μὴδὲν ἀποδοὺς ἔτι καὶ κατηγορεῖ Φαβᾶτου πρὸς Καίσαρα, διοικητὴν εἶναι λέγων οὐ τῶν ἐκείνου, τῶν δὲ Ἡρώδου συμφερόντων. ἐφ' οἷς ὀργισθεὶς Φαβᾶτος (ἦν δὲ ἔτι παρ' Ἡρώδη μάλιστα τιμώμενος) γίνεται προδότης Συλλαίου τῶν ἀπορητῶν, τῷ τε βασιλεῖ φησὶν ὅτι Συλλαῖος διαφθείρει αὐτοῦ τὸν σωματοφύλακα Κόρινθον χρήμασιν, ὃν δεῖ φυλάττεσθαι. πείθεται δ' ὁ βασιλεὺς· καὶ γὰρ ἐτέδραπτο μὲν ὁ Κόρινθος ἐν τῇ βασιλείᾳ, γένος δ' ἦν Ἄραψ. συλλαμβάνει δ'

εὐθέως οὐκ αὐτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ δύο ἑτέρους Ἄραβας, εὐρών παρ' αὐτῷ, τὸν μὲν φίλον Συλλαίου τὸν δὲ φύλαρχον. οἱ δὲ βασανιζόμενοι πείσαι Κόρινθον ὡμολόγησαν ἐπὶ πολλοῖς χρήμασιν Ἡρώδην ἀνελεῖν. οὗτοι μὲν οὖν ἀνακριθέντες καὶ παρὰ Σατουρνίνῳ τῷ διέποντι τὴν Συρίαν ἀνεπέμφθησαν εἰς Ῥώμην, Ἡρώδης δ' οὐκ ἀνίει Φερώραν βιαζόμενος ἀπαλλαγῆναι τῆς γυναικός· οὐδ' ἐπενόει μηχανὴν δι' ἧς ἂν τιμωρήσαιο τὴν ἄνθρωπον, πολλὰς τοῦ μίσους ἔχων αἰτίας, ἕως ὑπεραλγῆσας σὺν αὐτῇ καὶ τὸν ἀδελφὸν ἐβάλλει. Φερώρας δὲ ἀγαπήσας τὴν ὕβριν, ἀπαλλάσσεται μὲν εἰς τὴν ἑαυτοῦ τετραρχίαν, ὁμοσας ἔξειν ἕνα τῆς φυγῆς ὄρον τὸν Ἡρώδου θάνατον καὶ μηδέποτε πρὸς ζῶντα ὑποστρέψειν, ἐπανήλθε δὲ οὐδὲ πρὸς νοσοῦντα τὸν ἀδελφόν, καίτοι λιπαρῶς μεταπεμπόμενον· ἐβούλετο γὰρ αὐτῷ τινὰς ἐντολὰς καταλείπειν ὡς τεθνηξόμενος. ἀλλ' ὃ μὲν παρ' ἐλπίδα σώζεται, μετ' οὐ πολὺ δὲ νοσεῖ Φερώρας, εὐρίσκειται δὲ Ἡρώδης μετριώτερος· καὶ γὰρ ἦκει πρὸς αὐτὸν καὶ συμπαθῶς ἐθεράπευεν. οὐ μὴν ὑπερίσχυσε τοῦ πάθους· μετὰ γὰρ ἡμέρας ὀλίγας ἀποθνήσκει Φερώρας, ὃν καίπερ ἀγαπήσας Ἡρώδης μέχρι τελευταίας ἡμέρας, ὅμως καὶ αὐτὸν ἀνελεῖν ἐφημίσθη φαρμάκῳ. τὸν γε μὴν νεκρὸν εἰς Ἱεροσόλυμα κομίσας πένθος τε μέγιστον ὄλω τῷ ἔθνει κατήγγειλε, καὶ κηδείας ἤξιωσε λαμπροτάτης.

ἕνα μὲν δὴ τῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀριστοβούλου φονέων τοιοῦτον περιέρχεται τέλος, μετέβαινε δ' ἐπὶ τὸν αὐθέντην Ἀντίπατρον ἢ ποινή, τὸν Φερώρα θάνατον ἀρχὴν λαβοῦσα. τῶν τούτου γὰρ τινες ἀπελευθέρων κατηφείς τῷ βασιλεῖ προσελθόντες, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ διεφθάρθαι φαρμάκοις ἔλεγον· προσενεγκεῖν μὲν γὰρ αὐτῷ τι τὴν γυναῖκα τῶν οὐ συνήθως

έσκενασμένων, φαγόντα δὲ εὐθέως εἰς τὴν νόσον καταπεσεῖν. ἀγχογένοι τε πρὸ δυοῖν ἡμερῶν τὴν μητέρα ταύτης καὶ τὴν ἀδελφὴν γύναιον ἐκ τῆς Ἀραβίας φαρμάκων ἔμπειρον, ὅπως φίλτρον σκευάσῃ τῷ Φερῳρά, δεδωκέναι δὲ ἀντὶ τούτου θανάσιμον Συλλαίου πραγμα- 3 τευσαμένον· τούτῳ γὰρ ἦν γνώριμον.

2 πηγεις οὖν ὁ βασιλεὺς ὑποψίας πλείοσι, θεραπείας τε καὶ τινὰς τῶν ἐλευθέρων ἐβασάνιζεν. ἐβόα δὲ τις ἐν ταῖς ἀλγηδόσι "θεὸς ὁ γῆν καὶ οὐρανὸν διέπων μετέλθοι τὴν τούτων ἡμῖν τῶν κακῶν αἰτίαν, 10 τὴν Ἀντιπάτρου μητέρα." ταύτης τῆς ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς λαβόμενος ἐπεξῆμι πρόσω τὴν ἀλήθειαν ἐπιζητῶν. ἡ δὲ γυνὴ τὴν τε φιλίαν τῆς Ἀντιπάτρου μητρὸς πρὸς Φερῳράν καὶ τὰς ἐκείνου γυναῖκας ἐδήλου, καὶ τὰς λαθραίας αὐτῶν συνόδους, ὅτι τε Φερῳράς 15 καὶ Ἀντίπατρος σὺν ἐκείναις πίνοιεν, ὑποστρέφοντες ἀπὸ τοῦ βασιλέως, δι' ὅλης νυκτός, μηδένα μήτε οἰκέτην μήτε θεράπαιναν ἐὼντες παρατυγχάνειν. μία δὲ τῶν ἐλευθέρων ταῦτα μηνύει.

3 τὰς δὲ δούλας χωρὶς ἐκάστην Ἡρώδης ἐβασάνι- 20 ζεν. ἐρρήθη δὲ παρὰ πάσαις τὰ προειρημένα συμφώνως, καὶ διότι κατὰ συνθήκην Ἀντίπατρος μὲν εἰς Ῥώμην Φερῳράς δὲ ὑποχωρήσειεν εἰς τὴν Περσίαν. πολλάκις γὰρ αὐτοὺς διαλαλεῖν ὡς μετ' Ἀλέξανδρον καὶ Ἀριστόβουλον ἐπ' αὐτοὺς Ἡρώδης διαβήσεται καὶ 25 τὰς αὐτῶν γυναῖκας· οὐ γὰρ φείσεσθαι μετὰ Μαριάμην καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνης ἑτέρου τινός, ὥστε ἄμεινον εἶναι ὡς πορρωτάτω φυγεῖν τοῦ θηρίου. πολλάκις δὲ ἀποδυρόμενον πρὸς τὴν μητέρα τὸν Ἀντίπατρον εἰπεῖν ὡς αὐτὸς μὲν εἴη πολιὸς ἤδη, νεᾶντοι δὲ καθ' ἡμέ- 30 ραν ὁ πατήρ, φθάσαι δ' ἂν τάχα καὶ τελευτήσας πρὶν ἄρξασθαι βασιλείας ἀληθοῦς· εἰ δὲ καὶ ποτε ἐκείνος

τελευτήσειε (πότε δ' ἂν γενέσθαι τοῦτο;) παντάπασιν αὐτῷ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς διαδοχῆς γενέσθαι σύντομον. ὑποβλαστάνειν δὲ τὰς τῆς ὕδρας κεφαλᾶς, τοὺς Ἀριστοβούλου καὶ Ἀλεξάνδρου παῖδας. ἀφηρησθαι δὲ 5 αὐτὸν ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τὴν ἐπὶ τέκνοις ἐλπίδα· διάδοχον γὰρ οὐ τῶν αὐτοῦ τινὰ παιδῶν μετὰ τὴν τελευτήν, ἀλλὰ τὸν Μαριάμης Ἡρώδην γεγραφέναι. καὶ κατὰ τοῦτο γε παντάπασι παραγηρᾶν, οἰόμενον αὐτοῦ καὶ διαθήκας μενεῖν κυρίας· αὐτὸν γὰρ προνοήσειν μη- 10 δένα τῆς γενεᾶς ἀπολιπεῖν. ὄντα γε μὴν τῶν πώποτε πατέρων μισοτεκνότατον Ἡρώδην πολλῷ μᾶλλον εἶναι μισάδελφον· δοῦναι γοῦν αὐτῷ πρῶτην ἑκατὸν τάλαντα ἐπὶ τῷ μὴ διαλέγεσθαι Φερῳρά. τοῦ δὲ εἰπόντος "τί γὰρ αὐτὸν ἐβλάπτομεν;" ἀποκρίνασθαι τὸν Ἀντί- 15 πατρον "εἶθε πάνθ' ἡμᾶς ἀφελόμενος γυμνοὺς ἐάσειε ζῶντας. ἀλλ' ἀμήχανον ἐκφυγεῖν οὕτω φονικὸν θηρίον, παρ' ᾧ μηδὲ φιλεῖν τινὰς ἐξεσθι φανερωῶς. λάθρα γοῦν ἀλλήλοις σύνεσμεν, ἐξεσθαι δὲ φανερωῶς, ἐὰν σχωμέν ποτε ἀνδρῶν φρόνημα καὶ χεῖρας."

20 ταῦτα ἔλεγον αἱ βασανιζόμεναι, καὶ ὅτι Φερῳράς 4 βουλευσάτο φεύγειν μετ' αὐτῶν εἰς Περσίαν. ἐπίστευσε δὲ πᾶσιν Ἡρώδης τοῖς λεγομένοις ἐκ τῶν ἑκατὸν τάλαντων· μόνῳ γὰρ Ἀντιπάλτρω διείλεκτο περὶ αὐτῶν. ἀποσκήπτει δὲ εἰς τὴν πρώτην ὁ θυμὸς Λωρίδα 25 τὴν Ἀντιπάτρου μητέρα· καὶ γυμνώσας αὐτὴν παντὸς οὐ' ἐδεδώρητο κόσμου (πολλῶν δ' ἦν τάλαντων) ἐκβάλλει δεύτερον. τὰς δὲ Φερῳρά γυναῖκας ἀπὸ τῶν βασάνων ἐτημέλει διηλλαγμένους. ἐπτόητο δὲ τῷ φόβῳ, καὶ πρὸς πᾶσαν ὑπόνοιαν ἐξερηπίζετο, πολλοὺς τε τῶν οὐκ 30 αἰτίων εἴλκεν εἰς βασάνους, δεδοικῶς μὴ τινα τῶν αἰτίων παραλίπη.

κάν τούτῳ τρέπεται πρὸς τὸν Σαμαρείτην Ἀντίπα- 5
IOSEPH. V. 8

τρον, ὃς ἦν ἐπίτροπος Ἀντιπάτρου. βασανίζων δὲ αὐ-
 τὸν ἤκουσεν ὅτι μεταπέμψαιτο μὲν Ἀντίπατρος ἐξ Αἰ-
 γύπτου δηλητήριον φάρμακον ἐπ' αὐτὸν διὰ τινος τῶν
 ἐταίρων Ἀντιφίλου, λάβοι δὲ παρ' ἐκείνου Θεοδώρου ὁ
 θεῖος Ἀντιπάτρου, καὶ παραδοίῃ Φερῶρα· τούτῳ γὰρ 5
 ἐντείλασθαι τὸν Ἀντίπατρον Ἡρώδην ἀνελεῖν, ἕως αὐ-
 τὸς ἐστὶν ἐν Ῥώμῃ τῆς ὑπονοίας κεχωρισμένος, Φερῶ-
 ραν δὲ παραδέσθαι τῇ γυναικὶ τὸ φάρμακον. ταύτην ὁ
 βασιλεὺς μεταπεμψάμενος αὐτίκα τὸ ληφθὲν ἐκέλευσε
 κομίζειν. ἣ δὲ ἔξεισιν ὡς κομιούσα, ῥίπτει δ' ἑαυτὴν 10
 ἀπὸ τοῦ τέλους, τὸν τε ἔλεγχον καὶ τὴν ἐκ τοῦ βασι-
 λέως αἰκίαν φθάνουσα. προνοία δέ, ὡς εἶοικε, θεοῦ με-
 τιόντος Ἀντίπατρον οὐκ ἐπὶ κεφαλὴν ἀλλ' ἐπὶ θάτερον
 πεσοῦσα διασώζεται. κομισθεῖσαν δὲ αὐτὴν ὁ βασιλεὺς
 ἀνακτησάμενος (κεκάρωτο γὰρ ἐκ τοῦ πτώματος) ἠρώτα 15
 δι' ἣν αἰτίαν ῥίψειεν ἑαυτὴν, εἰ μὲν εἴποι τάληθές, ἀφή-
 σειν πάσης τιμωρίας ἐπομνύμενος, εἰ δὲ ὑποστείλαιτο,
 δαπανήσειεν αὐτῆς ἐν βασάνοις τὸ σῶμα καὶ μηδὲ τάφῳ
 καταλείψειεν.

6 πρὸς ταῦτα ἡ γυνὴ διαλιπούσα μικρὸν, "καὶ τί 20
 γάρ" εἶπεν "ἐτι φείδομαι τῶν ἀπορρήτων, Φερῶρα
 τεθνεῶτος, ἣ σώζουσα τὸν ἀπολέσαντα πάντας ἡμᾶς
 Ἀντίπατρον; ἄκουε, βασιλεῦ, καὶ μετὰ σοῦ θεός, μάρ-
 τυς ἐμοὶ τῆς ἀληθείας, πλανηθῆναι μὴ δυνάμενος. ὅτε
 ἀποθνήσκοντι Φερῶρα παρεκαθέζου δεδακρυμένος, τότε 25
 με προσκαλεσάμενος ἐκεῖνος ἢ πολὺ γέ' ἔφη, γύναι, τῆς
 εἰς ἑμαντὸν διανοίας τοῦ ἀδελφοῦ διήμαρτον, τὸν οὕτω
 στέργοντα μισήσας, καὶ κτεῖναι βουλευσάμενος τὸν οὐ-
 τως ἐπ' ἐμοὶ μηδὲ τεθνεῶτί πω συγγεόμενον. ἀλλ' ἐγὼ
 μὲν ἀπέχω τῆς ἀσεβείας τὸ ἐπιτίμιον· σὺ δὲ ὁ φυλάττεις 30
 κατ' αὐτοῦ φάρμακον ὑπ' Ἀντιπάτρου καταλειφθὲν
 ἡμῖν φέρε, καὶ βλέποντός μου ταχέως ἀφάνισον, ἵνα μὴ

καὶ καθ' Ἄδου φέρομι τὸν ἀλάστορα· κελεύσαντος ἐκό-
 μισα, καὶ πλείστον μὲν εἰς τὸ πῦρ ὀρώωντος αὐτοῦ κατε-
 κένωσα, βραχὺ δὲ ἑμαντῇ πρὸς τὰ ἄδηλα καὶ τὸν ἐκ σοῦ
 φόβον ἔτήρησα."

5 ταῦτα εἰπούσα προκομίζει τὴν πυξίδα, βραχὺ παν- 7
 τάπασιν ἔχουσαν τοῦ φαρμάκου. βασιλεὺς δ' ἐπὶ τὴν
 μητέρα τὴν Ἀντιφίλου καὶ τὸν ἀδελφὸν τὰς βασάνους
 μετέφερε· κἀκεῖνοι τὸν Ἀντίφιλον κομίσαι τε ἀπ' Αἰγύ-
 πτου τὴν πυξίδα ὠμολόγουν, καὶ λαβεῖν παρ' ἀδελφοῦ
 10 τὸ φάρμακον ἔφασκον, ἰατρεύοντος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.
 περιούτους δ' οἱ Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀριστοβούλου δαίμο-
 νες ἅπαν τὸ βασίλειον, ἐρευνηταί τε καὶ μνηνταί τῶν
 ἀδῆλων ἐγένοντο, τοὺς τε πορρωτάτω τῆς ὑποψίας ὄν-
 τας ἔστυρον εἰς τοὺς ἐλέγχους. εὐρίσκειται γοῦν καὶ ἡ
 15 τοῦ ἀρχιερέως θυγάτηρ Μαριάμμη τῆς ἐπιβουλῆς συνί-
 στωρ· βασανιζόμενοι τοῦτο ἀπέδειξαν καὶ αὐτῆς οἱ
 ἀδελφοί. βασιλεὺς δὲ τῆς μητρῶας τόλμης τὸν υἱὸν
 ἡμύνατο· τὸν γοῦν ἐξ αὐτῆς Ἡρώδην, ὄντα διάδοχον
 Ἀντιπάτρου, τῆς διαθήκης ἐξήλειψεν.

20 ἐπὶ τούτοις καὶ Βάθυλλος εἰς τοὺς ἐλέγχους συνέ- 31
 δραμεν, ἣ τελευταία πίστις τῶν Ἀντιπάρῳ βεβουλευ-
 μένων. ἦν μὲν γὰρ ἀπελεύθερος αὐτοῦ, κομίζων δὲ
 ἦκεν ἄλλο δηλητήριον, ἰοὺς ἀσπίδων καὶ χυλοὺς ἐτέρων
 ἐρπετῶν, ἵν' εἰ τὸ πρῶτον ἀσθενήσειε φάρμακον, τού-
 25 τῳ Φερῶρας μετὰ τῆς γυναικὸς ὀπλίσειτο κατὰ τοῦ βα-
 σιλέως. πάρεργον δὲ τῆς ἐπὶ τὸν πατέρα τόλμης ἐκό-
 μιζε τὰς κατὰ τῶν ἀδελφῶν ἐσκευωρημένας ἐπιστολάς
 ὑπ' Ἀντιπάτρου. ἦσαν δὲ Ἀρχέλαος καὶ Φίλιππος βασι-
 λέως παῖδες ἐπὶ Ῥώμης παιδευόμενοι, μειράκιά τε ἤδη
 30 καὶ φρονήματος μεστοί. τούτους ἐπανακύπτοντας αὐ-
 τοῦ ταῖς ἐλλίσις ἀποσκευάσασθαι σπεύδων Ἀντίπατρος
 ἄς μὲν πλάσσειται κατ' αὐτῶν ἐπιστολάς ἐξ ὀνόματος

τῶν ἐπὶ Ῥώμης φίλων, οὓς δὲ πείθει γράψαι διαφθεί-
ρας χρήμασιν, ὡς πολλὰ μὲν βλασφημοῖεν τὸν πατέρα,
φανερῶς δὲ Ἀλέξανδρον καὶ Ἀριστόβουλον ὀδύρουντο,
πρὸς τε τὴν μετάκλησιν ἀγανακτοῖεν. ἤδη δὲ αὐτοὺς ὁ
πατὴρ μετεπέμπετο,* καὶ τοῦτο ἦν μάλιστα ταρασσόν 5
Ἀντίπατρον.

2 ἔτι δὲ καὶ πρὸ τῆς ἀποδημίας, ἐν Ἰουδαίᾳ μένων,
τοιαύτας κατ' αὐτῶν ἀπὸ Ῥώμης ἠγόραζεν ἐπιστολάς,
καὶ προσίων τέως ἀνύποπτος ἦν τῷ πατρὶ, περὶ τῶν
ἀδελφῶν δὲ ἀπελογοῖτο, τὰ μὲν ψευδῆ λέγων εἶναι τῶν 10
γραφομένων, τὰ δὲ νεότητος ἀμαρτήματα. τηρικαῦτά
γε μὴν τοῖς γράφουσι κατὰ τῶν ἀδελφῶν πλείστα δούς
χρήματα, συμφύρειν ἐπειρᾶτο τὸν ἔλεγχον, ἐσθῆτας
πολυτελεῖς καὶ στρωμνὰς ποικίλας ἐκπώματά τε ἀργυρᾶ
καὶ χρυσᾶ συνωνοῦμενος, ἄλλα τε πολλὰ τῶν κειμη- 15
λίων, ἵνα τῷ πλήθει τῆς εἰς ταῦτα δαπάνης τοὺς εἰς
ἐκεῖνα μισθοὺς ἐγκατακρύψῃ. διακόσια γοῦν ἀναλώμα-
τος ἀνήνεγκε τάλαντα, καὶ τούτων μεγίστη πρόφασις
ἦν ἢ πρὸς Συλλαίου δίκη. πάντων δὲ αὐτοῦ τότε καὶ
τῶν βραχυτέρων ἐν τῷ μείζονι κακῷ διακαλυφθέντων, 20
ὅτε αἱ μὲν βάσανοι πᾶσαι τὴν πατροκτονίαν αἱ δὲ ἐπι-
στολαὶ δευτέρας ἀδελφοκτονίας κειράγεσαν, ὅμως οὐ-
δαίς τῶν εἰς Ῥώμην ἀφικνουμένων ἀπήγγειλεν αὐτῷ τὰς
ἐν Ἰουδαίᾳ τύχας, καίτοι μεταξὺ τῶν ἐλέγχων καὶ τῆς
ἐπανόδου διελθόντων ἑπτὰ μηνῶν· τοσοῦτον πρὸς αὐ- 25
τὸν ἐκ πάντων μῖσος ἦν. τάχα δὲ καὶ τοὺς ἀπαγγέλλειν
προαιρουμένους οἱ τῶν ἀνηρημένων δαίμονες ἀδελφῶν
ἐφίμουν. γράφει γοῦν ἀπὸ Ῥώμης ἄφιξιν αὐτοῦ ταχέϊαν
εὐαγγελιζόμενος, καὶ ὡς ὑπὸ Καίσαρος μετὰ τιμῆς ἀπο-
λυθείη. 30

3 βασιλεὺς δὲ εἰς χεῖρας λαβεῖν σπεύδων τὸν ἐπίβου-
λον, καὶ δεδοικῶς μὴ ποτε προγνοὺς φυλάξῃται, δι'

ἐπιστολῶν ἀνθυπεκρίνετο, τὰ τε ἄλλα φιλοφρονούμε-
νος καὶ σπεύδειν παρακαλῶν· θήσεσθαι γὰρ αὐτοῦ καὶ
τὰς πρὸς τὴν μητέρα μέμψεις ἐπειχθέντος. οὐ γὰρ
ἠγνόει τὴν ἐκβολὴν τῆς μητρὸς Ἀντίπατρος. πρότερον
5 μὲν οὖν εἰλήφει τὴν περὶ τῆς Φερῶρα τελευταίας ἐπιστο-
λὴν ἐν Τάραντι, καὶ μέγιστον ἐποίησατο πένθος, ὃ καὶ
τινες ὡς ἐπὶ θεῷ καθύμνον. ἦν δὲ, ὡς ἔοικεν, ἐπὶ
διαμαρτία τῆς ἐπιβουλῆς ἢ σύγχυσις, καὶ οὐ Φερῶραν
κλαίοντος ἀλλὰ τὸν ὑπηρέτην. ἤδη δὲ καὶ φόβος ἐπήει
10 τις αὐτὸν τῶν τετελεσμένων, μὴ ποτε φαραθείη τὸ
φάρμακον. τότε δὲ ἐν Κιλικίᾳ λαβὼν ἦν προειρημάμεν
παρὰ τοῦ πατρὸς ἐπιστολὴν, παραχοῆμα μὲν ἔσπευδεν·
ὡς δὲ εἰς Κελένδεριν κατέπλει, λαμβάνει τις αὐτὸν ἐν-
νοια τῶν περὶ τὴν μητέρα κακῶν, προμαντευομένης ἤδη
15 καθ' ἑαυτῆς τῆς ψυχῆς. οἱ μὲν οὖν προμηθέστεροι τῶν
φίλων συνεβούλευον μὴ πρότερον ἐμπίπτειν τῷ πατρὶ
πρὶν πυθέσθαι σαφῶς δι' ἃς αἰτίας ἐξέβαλεν αὐτοῦ τὴν
μητέρα· δεδιέναι γὰρ μὴ ποτε προσθήκη γένοιτο τῶν
κατ' ἐκείνης διαβολῶν. οἱ δὲ ἄσκεπτότεροι, καὶ τὴν
20 πατρίδα σπεύδοντες ἰδεῖν μᾶλλον ἢ τὸ συμφέρον Ἀντι-
πάτρω σκοποῦντες, ἐπείγεσθαι παρήνουν, καὶ μὴ τῇ
μελλήσει παρασχεῖν τῷ πατρὶ μὲν ὑπόψιαν φανήναι τοῖς
διαβάλλουσι δ' ἀφορμὴν· καὶ γὰρ νῦν εἴ τι κενίηται
κατ' αὐτοῦ, παρὰ τὴν ἀπουσίαν γερονέται· μηδὲ γὰρ
25 ἂν τολμήσαι παρόντος. ἄτοπον δὲ εἶναι δι' ἀδήλους
ὑποψίας προδήλων ἀγαθῶν στερίσκεσθαι, καὶ μὴ θᾶτ-
τον ἀποδοῦναι μὲν ἑαυτὸν τῷ πατρὶ, νομίσασθαι δὲ τὴν
βασιλείαν ἐπ' αὐτῷ μόνῳ σαλεύουσιν. πείθεται τού-
τοις (ἐνήγε γὰρ τὸ δαιμόνιον), καὶ διαπεράσας εἰς τὸν
30 Σεβαστὸν τὸν λιμένα τῆς Καισαρείας κατάγεται.

παρουπήνησε δὲ αὐτῷ παρὰ δόξαν ἐρημία πολλή, 4
πάντων ἐκτρεπομένων καὶ μηδενὸς προσιέναι τολμῶν-

τος· ἐμισείτο μὲν γὰρ ἐπ' ἴσης, καὶ τότε φανῆναι τὸ μῖσος ἔσχε παρορησίαν. πολλοὺς δὲ ὁ ἐκ τοῦ βασιλέως φόβος ἀπέστρεφεν, ἐπειδὴ πᾶσα πόλις ἤδη τῆς κατ' Ἀντιπάτρου φήμης πεπλήρωτο, καὶ μόνος ἠγγόει τὰ καθ' ἑαυτὸν Ἀντίπατρος· οὔτε γὰρ προεπέμφθη λαμπρότε- 5 ρὸν τις ἐκείνου πλέοντος ἐπὶ Ῥώμης, οὔτε ἀτιμότερον ὑπεδέχθη. ὁ δὲ ἤδη μὲν ὑπενόει τὰς οἰκοὶ συμφορὰς, ἔτι δὲ πανουργία ὑπεκρύπτετο, καὶ τῷ δέει τεθνηκῶς ἐνδοθεν σοβαρὸς εἶναι τὸ πρόσωπον ἐβιάζετο. φυγὴ δ' ἦν οὐκέτι, οὐδὲ ἐκ τῶν περιεχόντων ἀνάδυσις. καὶ σα- 10 φῆς μὲν οὐδὲ ἐκεῖ τι τῶν οἰκοθεν ἀπηγγέλλετο διὰ τὴν ἐκ τοῦ βασιλέως ἀπειλήν, ὑπελείπετο δ' ἐλπίς Ἰλαρωτέρα, τάχα μὲν μηδὲν πεφωρᾶσθαι, τάχα δ' εἴ τι καὶ πεφωρᾶται, διασκεδάσειν ἀναιδεία καὶ δόλοισι, ἅπερ ἦν αὐτῷ μόνῃ τῆς σωτηρίας ἐφόδια. 15

5 φραζάμενος οὖν αὐτοῖς ἤκεν εἰς τὸ βασιλείον δίχα τῶν φίλων· οὗτοι γὰρ ὑβρισθέντες ἐπὶ τοῦ πρώτου πυλῶνος εἰσῆλθον. ἔτυχε δὲ ἔνδον ὦν ὁ τῆς Συρίας ἡγεμῶν Ἰάρος. ὁ δὲ εἰσεῖσι πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τῇ τόλμη παρακρατήσας ἑαυτὸν ἠγγισεν ὡς ἀσπασόμενος. κα- 20 κείνος τὰς χεῖρας προβαλὼν καὶ τὴν κεφαλὴν παρακλίνας, "ἔστιν" ἔξεβόησε "καὶ τοῦτο πατροκτόνου, τὸ περιπλέκεσθαι μοι θέλειν ἐν τηλικαύταις αἰτίαις ὄντα. φθείρου, δυσσεβεστάτη κεφαλὴ, μηδέ μου ψεύσης πρὶν ἀποσκευάσασθαι τὰ ἐγκλήματα. δίδωμι δέ σοι δικα- 25 στήριον καὶ δικαστὴν εὐκαίρως ἠκοντα Ἰάρον. ἴθι, καὶ σκέπτου τὴν ἀπολογίαν εἰς αὐρίον· παρέχω γὰρ σοι καιρὸν τοῖς πανουργήμασι." πρὸς ταῦτα μηδὲν ὑπ' ἐκπλήξεως ἀποκρίνασθαι δυνήθεις αὐτὸς ὑπέστρεψε. παραγενόμενα δὲ πρὸς αὐτὸν διηγήσαντο πάντας τοὺς 30 ἐλέγχους ἢ τε μήτηρ καὶ ἢ γυνή.

καὶ τότε μὲν ἀνανήψας ἐν σκέψει τῆς ἀπολογίας ἦν,

τῇ δὲ ἐπιούσῃ συνέδριον μὲν ὁ βασιλεὺς ἀθροίζει τῶν 32 συγγενῶν καὶ φίλων, εἰσκαλεῖ δὲ καὶ τοὺς Ἀντιπάτρου φίλους. προκαθίσταται δ' αὐτὸς ἅμα Ἰάρω, καὶ τοὺς μνηστὰς ἅπαντας ἐκέλευσεν εἰσαγαγεῖν· ἐν οἷς εἰσῆ- 5 χθησαν καὶ τῆς Ἀντιπάτρου μητρὸς οἰκέται τινὲς οὐ πρὸ πολλοῦ συνειλημμένοι, γράμματα κομίζοντες ἀπ' αὐτῆς πρὸς τὸν υἱὸν τοιαύδε "ἐπίπερ πεφωρᾶται πάντα ἐκεῖνα παρὰ τῷ πατρὶ σου, μὴ παραγίνου πρὸς αὐ- 10 τόν, ἂν μὴ τινα πορίσῃ παρὰ Καίσαρος δύναμιν." τούτων σὺν τοῖς ἄλλοις εἰσηγμένων Ἀντίπατρος εἰδέσθεται, καὶ τῶν προηγουμένων πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ πατρὸς "ἰκετεύω, πάτερ," ἔφη "μηδὲν μου προκατεγνωκέναι, παρασχεῖν δέ μοι τὰς ἀκοὰς ἀκεραίους εἰς τὴν ἀπολογίαν· ἀποδείξω γὰρ ἑμαυτὸν καθαρὸν, ἂν σὺ θέλῃς."

15 ὁ δ' αὐτῷ σιγᾶν ἐγκραγῶν πρὸς τὸν Ἰάρον εἶπεν 2 "ἀλλ' ὅτι μὲν καὶ σὺ, Ἰάρε, καὶ πᾶς δικαστὴς ὅσιος Ἀντίπατρον ἐξώλη κρινεῖ πέπεισμαι· δέδοικα δὲ μὴ καμῶν μισήσῃς τὴν τύχην, καμὲ κρίνης πάσης ἄξιον συμφορᾶς, ταούτους υἱοὺς γεγεννηκότα. χρὴ δέ με διὰ 20 τοῦτο ἐλεᾶσθαι μᾶλλον, ὅτι πρὸς οὕτω μισοῦς καὶ φιλοστοργότατος πατὴρ ἐγενόμην. τοὺς μὲν γὰρ πρότερος βασιλείας τε ἔτι νέους ἀξιώσας, καὶ πρὸς τοῖς ἐν Ῥώμῃ τροφείοις φίλους Καίσαρος ζηλωτοὺς τε ποιήσας βασιλεῦσι ἑτέροις, εὖρον ἐπιβούλους, οἳ τεθνή- 25 κασι τὸ πλεόν Ἀντιπάτρω· νέω γὰρ ὄντι καὶ διαδόχῳ τούτῳ μάλιστα τῶν ἀσφάλειαν ἐποριζόμεν. τὸ δὲ μισοῦν τοῦτο θηρίον τῆς ἐμῆς ὑπερεμπλησθέν ἀνεξικακίας ἠνεγκε κατ' ἑμοῦ τὸν κόρον. ἔδοξα γὰρ αὐτῷ πολὺν ζῆν χρόνον, καὶ τὸ ἐμὸν γῆρας ἐβαρύνθη, βα- 30 σιλεὺς τ' οὐχ ὑπέμενα, εἰ μὴ διὰ πατροκτονίας, γενέσθαι, δίκαιά γε βουλευσάμενος, ὅτι καταγαγὼν αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας ἀπερομιμῆτον, καὶ παρωσάμενος τοὺς ἐκ

βασιλίδος μοι γεγεννημένους, ἀπέδειξα τῆς ἀρχῆς διά-
 δοχον. ἔξομολογοῦμαι σοι, ὄναρ, τὴν ἑμαυτοῦ φρενο-
 βλάβειαν. ἐγὼ τοὺς υἱοὺς ἐκείνους κατ' ἑμαυτοῦ πα-
 ρώξυνα, δικαίως αὐτῶν ἀποκόψας ἐλπίδας δι' Ἀντίπα-
 τρον. καὶ τί μὲν ἐκείνους ἠνεργήθησα τηλικούτου ἡλικίου
 5 τοῦτον; ᾧ γε ζῶν μὲν ὀλίγον δεῖν παρεχώρησα τῆς
 ἐξουσίας, φανερώς δὲ ταῖς διαθήκαις ἐνέγραψα τῆς ἀρ-
 χῆς διάδοχον, καὶ πρόσδοτον μὲν ἰδίᾳ πεντήκοντα τάλαν-
 των ἐνεῖμα, τῶν δὲ ἐμῶν ἐχορήγησα χρημάτων ἀνέδοθη,
 10 πλέοντι δὲ νῦν εἰς Ῥώμην ἔδωκα τριακόσια τάλαντα,
 Καῖσαρι δὲ ἐξ ὅλης τῆς γενεᾶς μόνον ὡς σωτήρα τοῦ
 πατρὸς παρεθέμην. τί δὲ ἐκείνοι τοιοῦτον ἠσέβησαν
 οἷον Ἀντίπατρος; ἢ τίς ἔλεγχος ἠνέχθη κατ' αὐτῶν
 ἡλικίος ἀποδείκνυσι τοῦτον ἐπίβουλον; ἀλλὰ φθέγγε-
 15 σθαί τι τετόλμηκεν ὁ πατροκτόνος, καὶ πάλιν δόλοισι
 τὴν ἀλήθειαν ἐπικαλύψειν ἐλπίζει. ὄναρ, σὺ φυλα-
 κτέον· ἐγὼ γὰρ οἶδα τὸ θηρίον, καὶ προορᾶμαι τὴν
 μέλλουσαν ἀξιοπιστίαν καὶ τὸν ἐπίπλαστον ὀλοφυρμόν.
 οὗτος ἐστὶν ὁ παραινῶν ἐμοὶ ποτε φυλάττεσθαι ζῶντα
 Ἀλέξανδρον καὶ μὴ πᾶσι πιστεύειν τὸ σῶμα· οὗτος ὁ
 20 μέχρι τῆς κοίτης εἰσάγων, καὶ μὴ μὲ τις ἐνεφρονεῖο περι-
 βλέπων· οὗτος ὁ ταμίας τῶν ὑπνῶν καὶ χορηγὸς τῆς
 ἀμεριμνίας, ὁ παραμυθούμενος τὴν ἐπὶ οἷς ἀνηρημέ-
 νοις λύπην καὶ διακρίνων τὴν τῶν ζῶντων εὐνοίαν
 ἀδελφῶν, ὁ ὑπερασπιστὴς ὁ ἐμός, ὁ σωματοφύλαξ.
 25 ὅταν ἀναμνησθῶ, ὄναρ, τὸ πανούργον ἐν ἐκάστῳ
 καὶ τὴν ὑπόκρισιν, ἀπιστία με τῷ ζῆν εἰσέρχεται,
 καὶ θανμάζω πῶς οὕτω βαθὺν ἐπίβουλον διέφυγον.
 ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τις ἐξερημοῖ ἦν ἐμὸν οἶκον καὶ
 μοι τοὺς φιλάτους ἐπανίστησιν αἰεὶ, κλαύσομαι μὲν
 30 ἐγὼ τὴν ἀδικὸν εἰμαρμένην καὶ κατ' ἑμαυτὸν στενά-
 ξω τὴν ἐρημίαν, διαφεύξεται δ' οὐδεὶς διψήσας τοῦ-

μὸν αἷμα, κὰν διὰ πάντων μου τῶν τέκνων ὁ ἔλεγχος
 ἔλθῃ.

τοιαῦτα λέγων αὐτὸς μὲν ὑπὸ συγχύσεως ἐνεκόπη, 3
 Νικολάω δέ, ἐνὶ τῶν φίλων, λέγειν τὰς ἀποδείξεις ἐκέ-
 5 λευε. μεταξὺ δὲ ὁ Ἀντίπατρος ἐπάρας τὴν κεφαλὴν
 (ἔμεινε γὰρ δὴ βεβλημένος πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ πατρὸς)
 ἐβόα· σὺ, πάτερ, ὑπὲρ ἐμοῦ πεποίησαι τὴν ἀπολογία.
 πῶς γὰρ ἐγὼ πατροκτόνος, ὃν ὁμολογεῖς αὐτὸς φύλακα
 διὰ παντὸς ἐσχηκέναι; τερατείαν δέ μου καὶ ὑπόκρισιν
 10 λέγεις τὴν εὐσεβείαν. πῶς οὖν ὁ πανούργος οὕτως ἐν
 τοῖς ἄλλοις ἄφρων ἐγενόμην, ὡς μὴ νοεῖν ὅτι λαθεῖν
 οὐδὲ ἀνθρώπους ῥάδιον τηλικούτου μύσος ἐνσκευαζό-
 μενον, τὸν δὲ ἀπ' οὐρανοῦ δικαστὴν ἀμήχανον, ὃς ἐφο-
 ρᾷ πάντα καὶ πανταχοῦ πάρεστιν; ἢ τὸ τῶν ἀδελφῶν
 15 τέλος ἠγνούουν, οὓς ὁ θεὸς οὕτω μετήλθε τῆς εἰς σὲ κα-
 κοβουλίας; τί δέ με καὶ παρώξυνε κατὰ σοῦ; βασιλείας
 ἐλπίς; ἀλλ' ἐβασίλευον. ὑπόνοια μίσους; οὐ γὰρ ἐστερ-
 γόμην; φόβος ἐκ σοῦ τις ἄλλος; ἀλλὰ μὴν σὲ τηρῶν
 ἑτέροις φοβερός ἤμην. ἐνδεια χρημάτων; καὶ τίμι μάλ-
 20 λον ἐξῆν ἀναλίσκειν; εἰ δ' ἐξωλέστατος πάντων ἀνθρώ-
 πων ἐγενόμην καὶ θηρίου ψυχὴν εἶχον ἀνημέρου, πάτερ,
 οὐκ ἂν ταῖς σαῖς ἐνεργεσίας ἐνικήθην, ὃν κατήγαγες
 μὲν, ὡς ἔφησ αὐτός, προέκρινας δὲ τοσοῦτων τέκνων,
 ἀπέδειξας δὲ ζῶν βασιλέα, δι' ὑπερβολὴν δὲ τῶν ἄλλων
 25 ἀγαθῶν ἐποίησας ἐπίφθονον; ᾧ τάλας ἐγὼ τῆς πικρᾶς
 ἀποδημίας, ὡς πολὺν ἔδωκα καιρὸν τῷ φθόνῳ καὶ μα-
 κρὰν τοῖς ἐπιβουλεύουσι διωρίαν. σοὶ δέ, πάτερ, καὶ
 τοῖς σοῖς ἀγῶσιν ἀπεδήμουν, ἵνα μὴ Συλλαῖος τοῦ σοῦ
 γήρως καταφρονήσῃ. Ῥώμη μοι μάρτυς τῆς εὐσεβείας,
 30 καὶ ὁ τῆς οἰκουμένης προστάτης Καῖσαρ, ὁ φιλοπάτορά
 με πολλάκις εἰπών. λάβε, πάτερ, τὰ παρ' αὐτοῦ γράμ-
 ματα. ταῦτα τῶν ἐνθάδε διαβολῶν πιστότερα, ταῦτα

ἀπολογία μοι μόνη· τούτοις τῆς εἰς σὲ φιλοστοργίας τεκμηρίοις χρῶμαι. μέμνησο δὲ ὡς οὐχ ἑκὼν ἔπλεον, ἐπιστάμενος τὴν ἐμφωλεύουσαν τοῖς βασιλείοις κατ' ἐμοῦ δυσμένειαν. σὺ δὲ με, πάτερ, ἄκων ἀπώλεσας, ἀναγκάσας καιρὸν διαβολῆς δοῦναι τῷ φθόνῳ. πάρειμι δὲ ἐπὶ 5 τοὺς ἐλέγχους, πάρειμι διὰ γῆς καὶ θαλάσσης οὐδὲν οὐδαμῆ παθὼν ὁ πατροκτόνος. ἀλλὰ μήπω τούτῳ ὠφέλημαι τῷ τεκμηρίῳ. κατέγνωσμαι γὰρ καὶ παρὰ θεῷ καὶ παρὰ σοί, πάτερ· κατεγνωσμένος δὲ δέομαι μὴ ταῖς ἄλλων βασιάνοις πιστεύειν, ἀλλὰ κατ' ἐμοῦ φερέσθω τὸ πῦρ, 10 ὁδευέτω διὰ τῶν ἐμῶν σπλάγγων τὰ ὄργανα. μὴ φείδεσθε ὄλοφρυμοῦ τοῦ μιαροῦ σώματος. εἰ γὰρ εἰμι πατροκτόνος, οὐκ ὀφείλω θυήσκειν ἀβασάνιστος." τοιαῦτα μετὰ ὄλοφρυμοῦ καὶ δακρῶν ἐκβοῶν τοὺς τε ἄλλους ἅπαντας καὶ τὸν δᾶρον εἰς οἶκτον προυκαλέσατο. 15 μόνον δὲ ὁ θυμὸς Ἡρώδην ἄδακρον διεκράτει, τοὺς ἐλέγχους ἀληθεῖς ἐπιστάμενον.

4 ἐν τούτῳ, τοῦ βασιλέως κελεύσαντος, Νικόλαος πολλὰ πρὸς τὸ πανοῦργον τὸ Ἀντίπατρον προειπὼν καὶ τὸν ἐπ' αὐτῷ διαχέας ἔλεον, ἔπειτα πικρὰν κατηγορίαν 20 κατετείνατο, πάντα μὲν τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν κακουρήματα περιτιθεὶς αὐτῷ, μάλιστα δὲ τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἀδελφῶν, ἀποδεικνύς ταῖς ἐκείνου διαβολαῖς ἀπολωλότας. ἐπιβουλεύειν δὲ αὐτὸν ἔλεγε καὶ τοῖς περιοῦσιν ὡς ἐφέδροις τῆς διαδοχῆς· τὸν γὰρ παρασκευάσαντα 25 πατρὶ φάρμακον πότε ἂν ἀδελφῶν ἀποσχέσθαι; προελθῶν δὲ ἐπὶ τὸν ἔλεγχον τῆς φαρμακείας, τὰς τε μηνύσεις ἐξῆς ἀπεδείκνυε καὶ περὶ Φερῶρα κατεσχετλίαζεν, ὅτι κἀκεῖνον Ἀντίπατρος ποιήσειεν ἀδελφοκτόνον, καὶ τοὺς φιλάτους τῷ βασιλεῖ διαφθείρας ὅλον τοῦ μύ- 30 σους ἀναπλήσειε τὸν οἶκον. ἀλλὰ τε πολλὰ πρὸς τούτοις εἰπὼν καὶ ἀποδείξας καταπαύει τὸν λόγον.

Ἰάρος δὲ κελεύσας ἀπολογεῖσθαι τὸν Ἀντίπατρον, 5 ὡς οὐδὲν πλέον ἐκεῖνος εἰπὼν ἢ "θεὸς ἐστὶ μοι τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν μάρτυς" ἐκείτο σιγῶν, αἰτήσας τὸ φάρμακον δίδωσί τιμι τῶν ἐπὶ θανάτῳ κατακρίτων δεσμώτη 5 πειν. τοῦ δὲ παραχρηῖμα τελευτήσαντος, ὁ μὲν Ἰάρος ἀπορορήτους ποιήσας τὰς πρὸς Ἡρώδην ομιλίας, καὶ τὰ περὶ τὸ συνέδριον Καίσαρι γράψας, μετὰ μίαν ἡμέραν χωρίζεται· δεσμεῖ δ' ὁ βασιλεὺς Ἀντίπατρον, καὶ πρὸς Καίσαρα τοὺς δηλώσοντας τὴν συμφορὰν ἐξέπεμψεν.

10 μετὰ δὲ ταῦτα καὶ κατὰ Σαλώμης ἐπίβουλος Ἀντί- 6 πατρος εὐρίσκειται. τῶν γὰρ Ἀντιφίλου τις οἰκετῶν ἦκεν ἐπιστολὰς κομίζων ἀπὸ Ῥώμης παρὰ Ἰουλίας θεραπαινίδος, Ἀκμῆς τοῦνομα. καὶ παρὰ μὲν ταύτης ἐπέσταλτο βασιλεῖ τὰς παρὰ Σαλώμης ἐπιστολὰς ἐν τοῖς 15 Ἰουλίας εὐρηκέναι γράμμασι, πεπομφέναι τε αὐτῷ λάθρα δι' εὐνοίαν· αἱ δὲ τῆς Σαλώμης λοιδορίας τε τοῦ βασιλέως περιείχον πικροτάτας καὶ κατηγορίαν μεγίστην. ταύτας δὲ πλάσας Ἀντίπατρος καὶ τὴν Ἀκμῆν διαφθείρας ἔπεισεν Ἡρώδην πέμψαι. διηλέγχθη δὲ ἐκ 20 τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῆς· καὶ γὰρ ἐκείνῳ τὸ γύναιον ἔγραψεν "ὡς ἠβουλήθης, ἔγραψά σου τῷ πατρὶ καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἐκείνας ἔπεμψα, πεπεισμένη τὸν βασιλεῖα μὴ φείσεσθαι τῆς ἀδελφῆς, ὅταν ἀναγνῶ. καλῶς δὲ ποιήσεις, ἐπειδὴν ἀπαρτισθῆ πάντα, μνημονεύσας ὧν 25 ὑπέσχον."

ταύτης φθοραθείσης τῆς ἐπιστολῆς καὶ τῶν κατὰ 7 Σαλώμης ἐνσκευασθεισῶν, ἔννοια μὲν ἐμπίπτει τῷ βασιλεῖ τάχα καὶ κατ' Ἀλεξάνδρον πλασθῆναι γράμματα, περιαλγῆς δὲ ἦν ὑπὸ τοῦ πάθους ὡς παρ' ὀλίγον καὶ 30 τὴν ἀδελφὴν ἀποκτείνας δι' Ἀντίπατρον. οὐκέτι οὖν ἀνεβάλλετο λαβεῖν τιμωρίαν ὑπὲρ ἀπάντων. ὠρμημένος δὲ ἐπὶ τὸν Ἀντίπατρον ἐπεσχέθη νόσῳ χαλεπῇ.

περὶ μέντοι τῆς Ἀκμῆς καὶ τῶν κατὰ Σαλώμης ἐσκευω-
ρημένων ἐπέστειλε Καίσαρι, τὴν τε διαθήκην αἰτήσας
μετέγραφε, καὶ βασιλέα μὲν ἀπεδείκνυεν Ἀντίπαν,
ἀμελῶν τῶν πρεσβυτάτων, Ἀρχελάου καὶ Φιλίππου
(διεβεβλήκει γὰρ καὶ τούτους Ἀντίπατρος), Καίσαρι δὲ 5
σὺν τοῖς διὰ χρημάτων δώροις κατέλιπε χίλια τά-
λαντα, τῇ τε γυναικὶ καὶ τέκνοις αὐτοῦ καὶ φίλοις καὶ
ἀπελευθέρους περὶ πεντακόσια. ἀπένειμε δὲ καὶ τοῖς
ἄλλοις ἅπασι τῆς τε χώρας οὐκ ὀλίγα καὶ τῶν χρη-
μάτων, λαμπροτάταις τε δωρεαῖς ἐτίμα Σαλώμην τὴν 10
ἀδελφὴν.

ἐν μὲν οὖν ταῖς διαθήκαις ταῦτα διορθώσατο,
33 προῆει δ' αὐτῷ πρὸς τὸ χαλεπώτερον ἢ νόσος, ἅτε δὴ
τῶν ἀρρωστημάτων ἐν γῆραι καὶ ἀθυμίᾳ ἐπιπεδόντων·
ἦν μὲν γὰρ ἤδη σχεδὸν ἐτῶν ἑβδομήκοντα, τεταπεινώτο 15
δὲ τὴν ψυχὴν ταῖς περὶ τῶν τέκνων συμφοραῖς, ὡς μηδὲ
ἐν ὑγείᾳ τι τῶν ἡδέων προσίεσθαι. τῆς νόσου δὲ ἦν ἐπί-
τασις ζῶν Ἀντίπατρος, ὃν οὐκ ἐν παρέργῳ, ῥαῖσας δὲ
προήρητο ἀνελεῖν.

2 γίνεται δ' ἐν ταῖς συμφοραῖς αὐτοῦ καὶ δημοτικὴ 20
τις ἐπανάστασις. δύο ἦσαν σοφισταὶ κατὰ τὴν πόλιν,
μάλιστα δοκοῦντες ἀκριβοῦν τὰ πάτρια, καὶ διὰ τοῦτο
ἐν ἅπαντι τῷ ἔθνει μεγίστης ἡξιωμένοι δόξης, Ἰούδας τε
υἱὸς Σεπφωραίου καὶ Ματθίας ἕτερος Μαργάλου. τού-
τοις οὐκ ὀλίγοι προσήεσαν τῶν νέων ἐξηγουμένοις τοὺς 25
νόμους, καὶ συνῆγον ὁσημέραι τῶν ἡβώντων στρατόπε-
δον. οἱ τότε τὸν βασιλέα πυνθανόμενοι ταῖς ἀθυμίαις
ὑπεκρέοντα καὶ τῇ νόσῳ, λόγον καθίδεσαν εἰς τοὺς γνω-
ρίμους ὡς ἄρα καιρὸς ἐπιτηδειότατος εἶη τιμωρεῖν ἤδη
τῷ θεῷ καὶ τὰ κατασκευασθέντα παρὰ τοὺς πατέρας 30
νόμους ἔργα κατασπᾶν· ἀθέμιτον γὰρ εἶναι κατὰ τὸν
ναὸν ἢ εἰκόνας ἢ προτομὰς ἢ ζῶον τινοὺς ἐπώνυμον

ἔργον εἶναι. κατεσκευάκει δὲ ὁ βασιλεὺς ὑπὲρ τὴν
μεγάλην πύλην ἄετον χρυσοῦν, ὃν δὴ τότε παρήνου
ἐκκόπτειν οἱ σοφισταί, καλὸν εἶναι λέγοντες, εἰ καὶ τις
γένοιτο κίνδυνος, ὑπὲρ τοῦ πατρίου νόμου θνήσκειν·
5 τοῖς γὰρ οὕτω τελευτῶσιν ἀθάνατον τε τὴν ψυχὴν καὶ
τὴν ἐν ἀγαθοῖς αἰσθησὶν αἰώνιον παραμένειν, τοὺς δὲ
ἀγεννεῖς καὶ τῆς αὐτῶν σοφίας ἀπίρους ἀγνοοῦντας φι-
λοψυχεῖν καὶ πρὸ τοῦ δι' ἀρετῆς τὸν ἐκ νόσου θάνατον
αἰρεῖσθαι.

10 ἅμα δὲ τοῖς ἐκείνων λόγοις διεφημίσθη καὶ θνήσκειν 3
ὁ βασιλεὺς, ὥστε θαρραλεώτερον ἤπτοντο τῆς ἐπιχει-
ρήσεως οἱ νέοι· μέσης γοῦν ἡμέρας, καὶ πολλῶν κατὰ
τὸ ἱερὸν ἀναστρεφόμενων, σχοίνοις παχείαις καθιμήσαν-
τες σφᾶς αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ τέγους, τὸν χρυσοῦν ἐκείνου
15 ἄετον ἐξέκοπτον πελέκεσιν. ἠγγέλθη δὲ εὐθέως τῷ βα-
σιλέως στρατηγῷ, καὶ κείνος μετὰ χειρὸς οὐκ ὀλίγης ἀνα-
δραμῶν περὶ τεσσαράκοντα νεανίας συλλαμβάνει καὶ κα-
τήγαγε πρὸς τὸν βασιλέα. πυνθανομένῳ δὲ αὐτῷ πρῶ-
τον εἰ τολμήσειαν τὸν χρυσοῦν ἄετον ἐκκόπτειν, ὡμολό-
20 γουν· ἔπειτα, τίνος κελεύσαντος, ἀπεκρίναντο τοῦ πα-
τρίου νόμου. τί δὲ οὕτω γεγήθασι διερωτήσαντος, ἀναι-
ρεῖσθαι μέλλοντες ἔλεγον, ὅτι πλειόνων ἀγαθῶν ἀπολαύ-
σουσι μετὰ τὴν τελευτήν.

ἐπὶ τούτοις ὁ βασιλεὺς δι' ὑπερβολὴν ὀργῆς κρείτ- 4
25 των τῆς νόσου γενόμενος πρόεισιν εἰς ἐκκλησίαν, καὶ
πολλὰ τῶν ἀνδρῶν κατηγορήσας ὡς ἱεροσύλων καὶ προ-
φάσει τοῦ νόμου πειραζόντων τι μείζον, κολάζειν ἤξιον
ὡς ἀσεβεῖς. ὁ δὲ δῆμος δείσας μὴ διὰ πολλῶν ὁ ἔλεγ-
χος ἔλθῃ, παρεκάλει πρῶτον μὲν τοὺς ὑποθεμένους
30 τὴν προᾶξιν, ἔπειτα τοὺς ἐν αὐτῇ συλληφθέντας
κολάσαντα, τοῖς λοιποῖς τὴν ὀργὴν ἀφείναι. πείθεται
μόλις ὁ βασιλεὺς, καὶ τοὺς μὲν καθιμήσαντας ἐαν-

τοὺς ἅμα τοῖς σοφισταῖς κατέκτανσε ζῶντας, τοὺς λοι-
ποὺς δὲ τῶν συλληφθέντων παρέδωκε τοῖς ὑπηρέταις
ἀνελεῖν.

5 ἔνθεν αὐτοῦ τὸ σῶμα πᾶν ἢ νόσος διαλαβοῦσα ποι-
κίλοις πάθεσι διεμερίζετο. πυρετὸς μὲν γὰρ ἦν οὐ λά- 5
βρος, κνησμὸς δ' ἀφόρητος τῆς ἐπιφανείας ὄλης, καὶ
κώλου συνεχεῖς ἀλγηδόνες, περὶ τε τοὺς πόδας ὡσπερ
ὑδρωπιῶντος οἰδήματα, τοῦ τε ἥτρου φλεγμονή, καὶ
αἰδοίου σηπεδῶν σκώληκας γεννώσα. πρὸς τούτοις ὀρ-
θόπνοια καὶ δύσπνοια καὶ σπασμοὶ ἀπάντων τῶν μελῶν, 10
ὥστε τοὺς ἐπιθειάζοντας ποιητὴν εἶναι τῶν σοφιστῶν τὰ
νοσήματα λέγειν. ὃ δὲ παλαίων τοσοῦτοις πάθεσιν ὅμως
τοῦ ζῆν ἀντείχετο, σωτηρίαν τε ἤλπιζε καὶ θεραπείας
ἐπενόει. διαβὰς γοῦν τὸν Ἰορδάνην τοῖς κατὰ Καλλιρ-
ρόην θερμοῖς ἐκέχρητο. ταῦτα δὲ ἔξεισι μὲν εἰς τὴν 15
Ἀσφαλτίτιν λίμνην, ὑπὸ γλυκύντητος δ' ἐστὶ καὶ πότιμα.
δόξαν δ' ἐνταῦθα τοῖς ἰατροῖς ἐλαίῳ θερμῷ πᾶν ἀνα-
θάψαι τὸ σῶμα, χαλασθὲν εἰς ἐλαίου πλήρη πύελον,
ἐκλύει τε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὡς τεθνεὺς ἀνέστρεψε.
θορούβου δὲ τῶν θεραπόντων γενομένου πρὸς μὲν τὴν 20
φωνὴν ἀνήνεγκεν, εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ἀπογνοὺς τὴν σωτη-
ρίαν, τοῖς τε στρατιώταις ἀνὰ δραχμὰς πεντήκοντα ἐκέ-
λευσε διανεῖμαι καὶ πολλὰ χρήματα τοῖς ἡγεμόσι καὶ τοῖς
φίλοις.

6 αὐτὸς δὲ ὑποστρέφων ὡς εἰς Ἰεριχοῦντα παραγίνε- 25
ται, μελαγχολῶν ἤδη καὶ μόνον οὐχὶ αὐτῷ τι τῷ θανάτῳ
ἀπειλῶν προέκοψεν εἰς ἐπιβολὴν ἀθεμίτου πράξεως.
τοὺς γὰρ ἀφ' ἐκάστης κώμης ἐπισήμους ἄνδρας ἐξ ὅλης
Ἰουδαίας συναγαγὼν εἰς τὸν καλούμενον Ἰππόδρομον
ἐκέλευσε συγκλεῖσαι. προσκαλεσάμενος δὲ Σαλώμην τὴν 30
ἀδελφὴν καὶ τὸν ἄνδρα ταύτης Ἀλεξᾶν, "οἶδα" ἔφη
"Ἰουδαίους τὸν μὲν ἐμὸν ἑορτάσοντις θάνατον, δύνα-

μαι δὲ πενθεῖσθαι δι' ἑτέρων καὶ λαμπρὸν ἐπιτάφιον
σχεῖν, ἂν ὑμεῖς θελήσητε ταῖς ἐμαῖς ἐντολαῖς ὑπουργή-
σαι. τούτῳδε τοὺς φρουρομένους ἄνδρας, ἐπειδὴν ἐκ-
πνεύσω, τάχιστα κτείνατε, περιστήσαντες τοὺς στρατιώ- 5
τας, ἵνα πᾶσα Ἰουδαία καὶ πᾶς οἶκος ἄκων ἐπ' ἐμοὶ
δακρύσῃ."

ταῦτα ἐνετέλλετο, καὶ παρὰ τῶν ἐν Ῥώμῃ πρέσβειων 7
ἦγον ἐπιστολαί, δι' ὧν Ἀκμή μὲν ἀνηρημένη κελύσαν-
τος Καίσαρος ἐδηλοῦτο, θανάτῳ δὲ Ἀντίπατρος κατὰ-
κριτος· ἔγραφόν γε μὴν ὡς εἰ καὶ φυγαδεύειν αὐτὸν
ἐθελήσειεν ὁ πατήρ, ἐπιτρέποι Καῖσαρ. ὃ δὲ βραχὺ μὲν
πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν ἀνήνεγκεν, αὐθις δέ (καὶ γὰρ ἐνδεία
τροφῆς καὶ βηχὶ σπασμῶδει διετείνετο) τῶν ἀλγηδό-
νων ἠττηθεὶς φθάσαι τὴν εἰμαρμένην ἐπεβάλετο. λαβὼν 15
δὲ μῆλον ἤτησε καὶ μαχαίριον (εἰσθεῖ γὰρ ἀποτέμνων
ἐσθίειν), ἔπειτα περιαιθήσας μὴ τις ὁ κωλύων εἴη, ἐπήρε
τὴν δεξιὰν ὡς πληξὼν ἑαυτόν. προσδραμὼν δὲ ἐκώ-
λυσεν Ἀχίαβος ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ, τὴν χεῖρα κατασχών.
οἰμωγὴ δ' εὐθύς ἦρθη μεγίστη κατὰ τὸ βασιλείον ὡς
20 οἰχομένου τοῦ βασιλέως· καὶ ταχέως ἀκούσας Ἀντί-
πατρος ἀνεθάρρει τε, καὶ γεγηθὼς τοὺς φύλακας ἰκέ-
τευεν ἐπὶ χρήμασιν ἐξαφιέναι λύσαντας αὐτόν. ὃ δὲ ἡγε-
μῶν οὐ μόνον ἐκώλυσεν, ἀλλὰ καὶ βασιλεῖ δραμῶν
ἀνήγγειλε τὴν ἐπιβουλήν. ἀνέκραγε δὲ ἐκεῖνος ἰσχυ-
25 ρότερον τῆς νόσου, καὶ παραχρῆμα πέμψας τοὺς δο-
ρυφόρους ἀπέκτεινε τὸν Ἀντίπατρον. θάψαι δὲ τὸν
νεκρὸν αὐτοῦ προστάξας ἐν Ἰουδαίῳ, πάλιν τὰς δια-
θήκας ἐπανορθοῦται, καὶ διάδοχον μὲν Ἀρχέλαον τὸν
πρεσβύτατον υἱόν, ἀδελφὸν δὲ Ἀντίπα, γράφει, τετράρ-
30 χην δὲ Ἀντίπαν.

μετὰ δὲ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ παιδὸς ἐπιβιούς πέντε 8
ἡμέρας τελευτᾷ, βασιλεύσας ἀφ' οὗ μὲν ἀποκτείνας

Ἀντίγονον ἐκράτησε τῶν πραγμάτων ἔτη τέσσαρα καὶ τριάκοντα, ἀφ' οὗ δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων ἀπεδείχθη βασιλεὺς ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, καὶ κατὰ μὲν τὰ ἄλλα πάντα τύχη δεξιᾷ χρησάμενος, εἰ καὶ τις ἕτερος, ὅστις γε κατεκτήσατο βασιλείαν ἰδιώτης ὢν, καὶ τοσοῦτω χρόνῳ φυλάξας ἰδίῳις τέκνοις κατέλιπεν, ἐν δὲ τοῖς κατ' οἴκον ἀτυχέστατος. πρὶν δὲ γινῶναι τὴν τελευταίαν αὐτοῦ τὸ στρατιωτικόν, προελθοῦσα μετ' ἀνδρὸς ἣ Σαλώμη διαφῆκε τοὺς δεσμώτας οὓς κτείνειν ὁ βασιλεὺς ἐνετείλατο, μεταπεισθῆναι αὐτὸν λέγουσα, καὶ πάλιν ἀναπέμπειν ἕκαστον εἰς τὰ ἴδια. τούτων δὲ οἰχομένων ἐδήλου ἤδη τοῖς στρατιώταις, καὶ συνῆγεν αὐτοὺς εἰς ἐκκλησίαν μετὰ τοῦ λοιποῦ πλήθους ἐν τῷ καθ' Ἱεριχοῦντα ἀμφιθεάτρῳ. ἐνθα παρελθὼν Πτολεμαῖος ὁ καὶ τὸν σημαντῆρα δακτύλιον παρὰ τοῦ βασιλέως πεπιστευμένους, τὸν τε βασιλέα κατενδαιμονίζει καὶ τὸ πλήθος παρακαλεῖ, τὴν τε ἀπολειφθεῖσαν τοῖς στρατιώταις ἀνεγίνωσκεν ἐπιστολήν, ἐν ἣ πολλὰ περὶ τῆς εἰς τὸν διάδοχον εὐνοίας παρεκάλει. μετὰ δὲ τὴν ἐπιστολήν λύσας τὰς διαθήκας ἀνεγίνωσκεν, ἐν αἷς Φίλιππος μὲν τοῦ Τράχωνος καὶ τῶν γειτνιαίωντων χωρίων κληρονόμος, τετράρχης δέ, ὡς προείπομεν, Ἀντίπας, βασιλεὺς δὲ Ἀρχέλαος ἀπεδείκνυτο. τούτῳ δὲ τὸν τε δακτύλιον τὸν ἑαυτοῦ Καίσαρι φέρειν ἐνετέλλετο, καὶ τὰς διοικήσεις τῆς βασιλείας σεσημασμένας· κύριον γὰρ ἀπάντων ὢν διατάξειε καὶ βεβαιωτῆν τῶν διαθηκῶν εἶναι Καίσαρα· τὰ γε μὴν λοιπὰ κατὰ τὰς προτέρας διαθήκας φυλάττειν.

9 βοή δὲ εὐθύς ἐγένετο τῶν Ἀρχελάῳ συνηδομένων, καὶ κατὰ στίφος οἱ στρατιῶται μετὰ τοῦ πλήθους προσ-
 30 ιόντες ὑπισχυοῦντο μὲν τὴν ἑαυτῶν εὐνοίαν, συνηχοντο δὲ καὶ τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ. μετὰ ταῦτα πρὸς

ταφήν ἐτρόποντο τοῦ βασιλέως. παρέλιπε δὲ οὐδὲν ὁ Ἀρχέλαος εἰς πολυτέλειαν, ἀλλὰ πάντα τὸν βασιλείου κόσμον προήνεγκε συμπομπεύοντα τῷ νεκρῷ. κλίνη μὲν ὀλόχρυσος ἦν διάλιθος, στρωμνὴ δὲ ἀλουργῆς ποικίλη, τὸ σῶμα δὲ ἐπ' αὐτῆς πορφύρα κεκαλυμμένον. καὶ διάδημα μὲν ἐπέκειτο τῇ κεφαλῇ, στέφανος δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ χρυσοῦς, τὸ δὲ σκῆπτρον παρὰ τὴν δεξιάν. καὶ περὶ μὲν τὴν κλίνην οἱ τε υἱεῖς καὶ τὸ πλήθος τῶν συγγενῶν, ἐφ' οἷς οἱ δορυφόροι καὶ τὸ Θράκιον στίφος, Γερμανοὶ τε καὶ Γαλάται, διεσκευασμένοι πάντες ὡς εἰς πόλεμον. προῆγε δὲ ἡ λοιπὴ δύναμις, ὀπλισμένοι τοῖς ἡγεμόσι καὶ ταξίαρχοις ἀκολουθοῦντες ἐν κόσμῳ· πεντακόσιοι δὲ ὑπ' αὐτοῖς τῶν οἰκετῶν καὶ ἀπελευθέρων ἀρωματοφόροι. σταδίους δὲ ἑκομίσθη τὸ σῶμα διακοσίους εἰς Ἡρώδειον, ὅπου κατὰ τὰς ἐντολάς ἐτάφη. καὶ τὰ μὲν περὶ Ἡρώδη τοιοῦτον ἔσχε πέρας.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Ἀρχελάῳ δὲ νέων ἤρξε θορύβων ἡ τῆς ἐπὶ Ῥώμην ἀποδημίας ἀνάγκη. πενθῆσας γὰρ ἡμέρας ἑπτὰ τὸν πατέρα, καὶ τὴν ἐπιτάφιον ἐστίασιν πολυτελεῖ τῷ πλήθει παρασχῶν (ἔθος δὲ τοῦτο παρὰ Ἰουδαίοις πολλοῖς πενίας αἴτιον διὰ τὸ πλήθος ἐστῖαν οὐκ ἄνευ ἀνάγκης· εἰ γὰρ παραλίποι τις, οὐχ ὅσιος), μεταλαμβάνει μὲν ἐσθῆτα λευκὴν, πρόεισι δὲ εἰς τὸ ἱερόν, ἐνθα ποιίλας αὐτὸν εὐφημίας ὁ λαὸς ἐκδέχεται. κακείνος τὸ πλήθος ἀφ' ὑψηλοῦ βήματος καὶ χρυσοῦ θρόνου δεξιωσάμενος, τῆς τε σπουδῆς ἦν ἐνεδειξάντο περὶ τὴν κηδεῖαν τοῦ πατρὸς εὐχαριστεῖ, καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν θεραπείας ὡς πρὸς βέ-

βαιον ἤδη βασιλέα. φείδεσθαι γε μὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐ μόνον ἔφη τῆς ἐξουσίας ἀλλὰ καὶ τῶν ὀνομάτων, ἕως ἂν αὐτῷ Καῖσαρ ἐπικυρώσῃ τὴν διαδοχὴν, ὃ κατὰ τὰς διαθήκας τῶν ὄλων δεσπότης· οὐδὲ γὰρ ἐν Ἱεριχοῦντι τῆς στρατιᾶς τὸ διάδημα περιαιτούσης αὐτῷ δέχεσθαι. 5 τοῦ μέντοι προθύμου καὶ τῆς εὐνοίας, ὥσπερ τοῖς στρατιώταις, οὕτω καὶ τῷ δήμῳ πλήρεις ἀποδώσειν τὰς ἀμοιβάς, ὅποτ' ἂν ὑπὸ τῶν κρατούντων βασιλεὺς ἀποδειχθῆ βέβαιος· σπουδάσειν γὰρ ἐν πᾶσι πρὸς αὐτοὺς φανῆναι τοῦ πατρὸς ἀμείνων. 10

2 ἐπὶ τούτοις ἠδόμενον τὸ πλῆθος εὐθὺς ἀπεπειράτο τῆς διανοίας αὐτοῦ μεγάλοις αἰτήμασιν· οἱ μὲν γὰρ ἐβόων ἐπικουφίζειν τὰς εἰσφοράς, οἱ δὲ ἀναιρεῖν τὰ τέλη, τινὲς δὲ ἀπολύειν τοὺς δεσμώτας. ἐπένευέ δ' ἑτοίμως ἅπανσι, θεραπεύων τὸ πλῆθος. ἔπειτα θύσας μετὰ 15 τῶν φίλων ἐν εὐωχίᾳ ἦν. ἐνθα δὴ περὶ δαίτην ἀθροισθέντες οὐκ ὀλίγοι τῶν νεωτερίζειν προαιρουμένων ἤρξαντο τοῦ ἰδίου πένθους, ὅτε τὸ κοινὸν ἐπὶ τῷ βασιλεὶ πέπαντο, κατολοφυρόμενοι τοὺς κολασθέντας ὑφ' Ἡρώδου διὰ τὸν ἐκκοπέντα χρυσοῦν ἀετὸν τῆς πύλης 20 τοῦ ναοῦ. ἦν δὲ τὸ πένθος οὐχ ὑπεσταλμένον, ἀλλ' οἰμωγαὶ διαπρύσιοι καὶ θρήνος ἐγκέλευστος κοπετοί τε περιηχοῦντες ὅλην τὴν πόλιν, ὡς ἂν ἐπ' ἀνδράσιν οὐς ἔφασκον ὑπὲρ τῶν πατρίων νόμων καὶ τοῦ ναοῦ παραπολέσθαι. τιμωρεῖν δὲ αὐτοῖς ἀνεβόων ἐκ τῶν ὑφ' 25 Ἡρώδου τετιμημένων χρῆναι, καὶ πρῶτον τὸν ὑπ' ἐκείνου κατασταθέντα παύειν ἀρχιερέα· προσήκειν γὰρ αὐτοῖς εὐσεβέστερον αἰρεῖσθαι καὶ καθαρώτερον. πρὸς 3 ἃ παρωξύνετο μὲν Ἀρχέλαος, ἐπέιχετο δὲ τὴν ἀμυνναὶ ὑπὸ τῆς περὶ τὴν ἔξοδον ἐπέιξεως, δεδοικῶς μήποτε τὸ 30 πλῆθος ἐκπολεμώσας κατασχεθεῖη τῷ κινήματι. διὸ πειθοὶ μᾶλλον ἢ βίᾳ καταστέλλειν ἐπειράτο τοὺς νεωτε-

ρίζοντας, καὶ τὸν στρατηγὸν ὑποπέμφας παύσασθαι παρεκάλει. τοῦτον εἰς τὸ ἱερὸν παρελθόντα, πρὶν φθέγγασθαι τι, λίθοις ἀπήλαννον οἱ στασιασταί, καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ἐπὶ σωφρονισμῷ προσιοῦσιν (ἐνίει δὲ πολ- 5 λούς Ἀρχέλαος) πάντα πρὸς ὀργὴν ἀπεκρίναντο, δηλοῖ τε ἦσαν οὐκ ἠρεμήσοντες εἰ πλῆθους ἀπολάβοιτο. καὶ δὴ τῆς τῶν ἀξύνμων ἐνστάσης ἐορτῆς (πάσχα παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις καλεῖται, πολὺ τι θυμάτων πλῆθος ἐκδεχομένη) κάτεισι μὲν ἄπειρος ἐκ τῆς χώρας λεῶς ἐπὶ 10 τὴν θρησκείαν, οἱ δὲ τοὺς σοφιστὰς πενθοῦντες ἐν τῷ ἱερῷ συνεισθήκεισαν, τροφὴν τῇ στάσει ποριζόμενοι. πρὸς ὃ δαίσας Ἀρχέλαος, πρὶν δι' ὄλου τοῦ πλῆθους δραμεῖν τὴν νόσον, ὑποπέμπει μετὰ σπείρας χιλιαρχον, προστάξας βίᾳ τοὺς ἐξάρχοντας τῆς στάσεως κατασχεῖν. 15 πρὸς οὓς τὸ πλῆθος ἅπαν παροξύνεται, καὶ τοὺς μὲν πολλοὺς τῆς σπείρας βάλλοντες λίθοις διέφθειραν, ὃ δὲ χιλιαρχος ἐκφένγει τραυματίας μόλις. ἐπειθ' οἱ μὲν ὡς μηδενὸς δεινοῦ γεγονότος ἐτράποντο πρὸς τὴν θυσίαν, οὐ μὴν Ἀρχελάῳ δίχα φόνου καθεκτὸν ἔτι τὸ 20 πλῆθος ἐφαίνετο. τὴν δὲ στρατιάν ἐπαφίησιν αὐτοῖς ὅλην, τοὺς μὲν πεζοὺς διὰ τῆς πόλεως ἀθρόους, τοὺς δὲ ἵππεις ἀνὰ τὸ πεδίον· οἱ θύουσιν ἐκάστοις ἐξαίφνης προσπεσόντες διαφθείρουσι μὲν περὶ τρισχιλίους, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος εἰς τὰ πλησίον ὄρη διεσκέδασαν. 25 εἶποντο δὲ κήρυκες Ἀρχελάου κελεύοντες ἕκαστον ἀναχωρεῖν ἐπ' οἶκον, καὶ πάντες ὄχοντο τὴν ἐορτὴν ἀπολιπόντες.

αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῶν φίλων Ποπλᾶ καὶ 2 Πτολεμαίου καὶ Νικολάου κατήει πρὸς θάλασσαν, καταλιπὼν ἐπίτροπόν τε τῶν βασιλείων καὶ κηδεμόνα τῶν οἰκείων Φίλιππον. συνέξῃει δὲ ἅμα τοῖς τέκνοις Σαλώμη καὶ οἱ τοῦ βασιλέως ἀδελφοί τε καὶ γαμβροί, τὸ

μὲν δοκεῖν, συναγωνιούμενοι περὶ τῆς διαδοχῆς Ἀρχελάω, τὸ δ' ἀληθές, κατηγοροῦντες περὶ τῶν κατὰ τὸ ἱερὸν παρανομηθέντων.

2 **συναντᾷ** δ' αὐτοῖς κατὰ Καισάρειαν Σαβῖνος ὁ τῆς Συρίας ἐπίτροπος εἰς Ἰουδαίαν ἀνιῶν ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ἡρώδου χρημάτων. τοῦτον ἐπέσχε προσωπῆρω χωρεῖν Ἰάρος ἐπελθῶν, ὃν διὰ Πτολεμαίου πολλὰ δεηθεὶς Ἀρχέλαος μετεπέμψατο. τότε μὲν οὖν Σαβῖνος Ἰάρω χαρίζομενος οὐτ' ἐπὶ τὰς ἄκρας ἔσπευσεν οὔτε τὰ ταμειεῖα τῶν πατρῶων χρημάτων ἀπέκλεισεν Ἀρχελάω, μέχρι δὲ 10 τῆς Καισαρος διαγνώσεως ἠρεμήσειεν ὑπέσχετο. διέτριβε δὲ ἐπὶ τῆς Καισαρείας. ὡς δὲ τῶν ἐμποδιζόντων ὃ μὲν εἰς Ἀντιόχειαν ἀπήρεν, Ἀρχέλαος δὲ εἰς Ῥώμην ἀνήχθη, διὰ τάχους ἐπὶ Ἱεροσολύμων ὀρηθῆσας παραλαμβάνει τὰ βασιλεία, καὶ μεταπεμπόμενος τοὺς τε φρουράρχους καὶ 15 διοικητὰς ἐπειράτο διερευνᾶν τοὺς τῶν χρημάτων ἀναλογισμοὺς τὰς τε ἄκρας παραλαμβάνειν. οὐ μὴν οἱ φρουραρχοὶ τῶν Ἀρχελάου κατημέλουν ἐντολῶν, ἀνέμενον δὲ φρουροῦντες ἕκαστα καὶ τὴν φρουρὰν ἀνατιθέντες Καίσαρι μᾶλλον ἢ Ἀρχελάω. 20

3 **κάν** τούτῳ πάλιν Ἀντίπας ἀμφισβητῶν περὶ τῆς βασιλείας ἐπέξεισιν, ἀξίων τῆς ἐπιδιαθήκης τὴν διαθήκην εἶναι κυριωτέραν, ἐν ἧ βασιλεὺς αὐτὸς ἐγγράπτο. συλλήψεσθαι δ' αὐτῷ προὔπεσχετο Σαλώμη καὶ πολλοὶ τῶν σὺν Ἀρχελάω πλεόντων συγγενῶν. ἐπήγετο δὲ τὴν μη- 25 τέρα καὶ τὸν ἀδελφὸν Νικολάου Πτολεμαίου, ῥοπήν εἶναι δοκοῦντα διὰ τὴν παρ' Ἡρώδη πίστιν· γέγονει γὰρ δὴ τῶν φίλων τιμιώτατος ἐκείνῳ. πλεῖστον μέντοι πεποίθει διὰ δεινότητα λόγων Εἰρηναίῳ τῷ ῥήτορι, δι' ὃν καὶ τοὺς νουθετοῦντας εἶκεν Ἀρχελάω κατὰ τὸ πρε- 30 σβεῖον καὶ τὰς ἐπιδιαθήκας διεκρούσατο. μεδίστατο δὲ ἐν Ῥώμῃ πάντων πρὸς αὐτὸν ἡ σπουδὴ τῶν συγγενῶν,

οἷς διὰ μίσους ἦν Ἀρχέλαος. καὶ προηγουμένως μὲν ἕκαστος αὐτονομίας ἐπεθύμει, στρατηγῷ Ῥωμαίων διοικουμένης· εἰ δὲ τούτου διαμαρτάνοιεν, βασιλεύειν Ἀντίπαν ἠθέλον.

5 **συνήργει** δὲ αὐτοῖς εἰς τοῦτο καὶ Σαβῖνος δι' ἐπι- 4 στολῶν, κατηγορήσας μὲν Ἀρχελάου παρὰ Καίσαρι, πολλὰ δ' ἐπαινέσας Ἀντίπαν. συντάξαντες δὴ τὰ ἐγκλήματα οἱ περὶ Σαλώμην ἐνεχείρισαν Καίσαρι· καὶ μετ' αὐτοὺς Ἀρχέλαος τὰ τε κεφάλαια τῶν ἑαυτοῦ δικαίων 10 γράψας καὶ τὸν δακτύλιον τοῦ πατρὸς καὶ τοὺς λόγους εἰσπέμπει διὰ Πτολεμαίου. προσκεψάμενος δὲ ὁ Καίσαρ τὰ παρ' ἀμφοῖν κατ' ἰδίαν, τὸ τε μέγεθος τῆς βασιλείας καὶ τὸ πλῆθος τῆς προσόδου, πρὸς οἷς τὸν ἀριθμὸν τῆς Ἡρώδου γενεᾶς, προσαναγνοὺς δὲ καὶ τὰ 15 παρὰ Ἰάρου καὶ Σαβῖνου περὶ τούτων ἐπεσταλμένα, συνέδριον μὲν ἀθροίζει τῶν ἐν τέλει Ῥωμαίων, ἐν ᾧ καὶ τὸν ἐξ Ἀγρίππα καὶ Ἰουλίας τῆς θυγατρὸς θετὸν παῖδα Γάιον πρῶτος ἐκάθισεν, ἀποδίδωσι δὲ λόγον αὐτοῖς.

20 **ἔνθα** καταστὰς ὁ Σαλώμης υἱὸς Ἀντίπατρος (ἦν δὲ 5 τῶν ἐναντιουμένων Ἀρχελάω δεινότητος εἰπεῖν) κατηγορεῖ, φάσκων τοῖς μὲν λόγοις ἀμφισβητεῖν ἄρτι περὶ βασιλείας Ἀρχελάου, τοῖς δ' ἔργοις πάλαι γεγονέναι βασιλέα, κατειρωνεύεσθαι δὲ τῶν Καίσαρος ἀκοῶν, ὃν δι- 25 καστὴν τῆς διαδοχῆς οὐ περιέμεινεν, εἰ γε μετὰ τὴν Ἡρώδου τελευτὴν ἐγκαθέτους μὲν ὑποπέμψας τοὺς περιθήσοντας αὐτῷ τὸ διάδημα, προκαθίσας δὲ ἐπὶ θρόνου καὶ χρηματίσας ὡς βασιλεὺς, τάξεις τε τῆς στρατιᾶς ἀμείψας καὶ προκοπὰς χαρισάμενος, ἔτι δὲ τῷ δήμῳ 30 πάντα κατανεύσας ὅσων ὡς παρὰ βασιλέως τυχεῖν ἤξιουν, καὶ τοὺς ἐπὶ μεγίσταις αἰτίαις ὑπὸ τοῦ πατρὸς δεδεμένους λύσας, νῦν ἤκει παρὰ τοῦ δεσπότητος σκιάν

αίτησόμενος βασιλείας ἧς ἤρπασεν ἑαυτῷ τὸ σῶμα, καὶ ποιῶν οὐ τῶν πραγμάτων ἀλλὰ τῶν ὀνομάτων κύριον Καίσαρα. προσωνείδιζε δὲ ὡς καὶ τὸ πένθος κατειρω-
νεύσατο τοῦ πατρός, μεθ' ἡμέραν μὲν ἐπισχηματίζων τὸ πρόσωπον εἰς λύπην, νύκτωρ δὲ μέχρι κώμων με-
5 θυσκόμενος, ἐν ᾧ καὶ τὴν ταραχὴν τοῦ πλήθους ἐκ τῆς ἐπὶ τούτοις ἀγανακτήσεως ἔλεγε γεγονέναι. καὶ τὸν ἀγῶνα παντός τοῦ λόγου ἐναπηρείσατο τῷ πλήθει τῶν περὶ τὸν ναὸν φονευθέντων, οὓς ἐληλυθέναι μὲν ἐφ' ἑορτῆν, παρὰ δὲ ταῖς ἰδίαις θυσίαις ὡμῶς ἀπεσφάχθαι·
10 καὶ τοσοῦτον ἐν τῷ ἱερῷ σεσωρευῆσθαι νεκρῶν πλήθος, ὅσον οὐδ' ἂν ἀλλόφυλος ἐσώρευσε πόλεμος ἐπελθὼν ἀκήρυκτος. ταύτην μέντοι τὴν ὡμότητα προσκεψά-
μενον αὐτοῦ καὶ τὸν πατέρα μηδ' ἐλπίδος αὐτὸν ἀξιῶ-
σαί ποτε βασιλικῆς, ἢ ὅτε χεῖρον τὴν ψυχὴν κάμων 15 τοῦ σώματος ἀκρατῆς ἦν ὑγιαίνοντος λογισμοῦ, καὶ οὐδὲ ὄν ἔγραφεν ἐν ταῖς ἐπιδιαθήκαις ἦδει διάδοχον, καὶ ταῦτα μηδὲν τὸν ἐν ταῖς διαθήκαις μέμψασθαι δυ-
νάμενος, ὃν ἔγραψεν ὑγιαίνων μὲν τὸ σῶμα, καθαρὰν δὲ τὴν ψυχὴν ἔχων πάθους παντός. εἰ μέντοι καὶ 20 κυριωτέραν τὴν τοῦ κάμωντος κρίσιν τιθεῖν τις, ἀπο-
κεχειροτονηθῆναι βασιλείας Ἀρχελάου ὑφ' ἑαυτοῦ τοῖς εἰς αὐτὴν παρανομηθεῖσιν· ποταπὸν γὰρ ἂν γενέσθαι λαβόντα τὴν ἀρχὴν παρὰ Καίσαρος τὸν πρὶν λαβεῖν το-
25 σούτους ἀνηρηκότα;

6 πολλὰ τοιαῦτα διεξελθὼν Ἀντίπατρος, καὶ τοὺς πλείστους τῶν συγγενῶν παραστησάμενος ἐφ' ἑκάστῳ τῶν κατηγορημένων μάρτυρας, καταπαύει τὸν λόγον. ἀνίσταται δὲ Νικόλαος ὑπὲρ Ἀρχελάου, καὶ τὸν μὲν ἐν τῷ ἱερῷ φόνον ἀναγκαῖον ἀπέφαινε (πολεμίους γὰρ γε-
30 γονέναι τοὺς ἀνηρημένους οὐ τῆς βασιλείας μόνον ἀλλὰ καὶ τοῦ δικάζοντος αὐτὸν Καίσαρος), τῶν δὲ ἄλλων ἐγ-

κλημάτων συμβούλους ἀπεδείκνυεν αὐτοὺς τοὺς κατη-
γόρους γεγονέναι. τὴν γε μὴν ἐπιδιαθήκην ἡξίου διὰ
τοῦτο μάλιστα εἶναι κυρίαν, ὅτι βεβαιωτὴν ἐν αὐτῇ Καί-
σαρα καθίστατο τοῦ διαδόχου· ὁ γὰρ σωφρονῶν ὥστε
5 τῷ δεσπότη τῶν ὄλων παραχωρεῖν τῆς ἐξουσίας, οὐ δὴ
που περὶ κληρονόμου κρίσιν ἐσφάλλετο, σωφρονῶν δὲ
ἤροῖτο καὶ τὸν καθιστάμενον ὁ γινώσκων τὸν καθι-
στάντα.

διεξελθόντος δὲ πάντα καὶ Νικολάου παρελθὼν ὁ 7
10 Ἀρχελάος προπίπτει τῶν Καίσαρος γονάτων ἡγυσῆ. κά-
κεινος αὐτὸν μάλα φιλοφρόνως ἀναστήσας ἐνέφηνε μὲν
ὡς ἄξιος εἶη τῆς πατρῴας διαδοχῆς, οὐ μὴν τι βέβαιον
ἀπεφήνατο, διαλύσας δὲ τοὺς συνέδρους ἐκείνης τῆς ἡμέ-
ρας, καθ' ἑαυτὸν περὶ ὧν διήκουσεν ἐσκέπτετο, εἴτε χρῆ
15 τῶν ἐν ταῖς διαθήκαις καταστήσασθαι τινα διάδοχον, εἴτε
καὶ πάσῃ τῇ γενεᾷ διανεῖμαι τὴν ἀρχὴν· ἐδόκει γὰρ ἐπι-
κουρίας χρῆζειν τὸ πλήθος τῶν προσώπων.

πρὶν δ' ὀρίσαι τι περὶ τούτων Καίσαρα, τελευτᾷ μὲν 3
ἢ Ἀρχελάου μήτηρ Μαλθάκη νοσήσασα, παρὰ δ' ἄρου δ'
20 ἐκομίσθησαν ἐκ Συρίας ἐπιστολαὶ περὶ τῆς Ἰουδαίων
ἀποστάσεως. ἦν προϊδόμενος δ' ἄρος (ἀνέβη γὰρ δὴ μετὰ
τὸν Ἀρχελάου πλοῦν εἰς Ἱεροσόλυμα τοὺς παρακινουῦντας
καθέξων, ἐπειδὴ πρόδηλον ἦν τὸ ἔθνος οὐκ ἠρεμῆσον)
ἐν τι τῶν τριῶν ἀπὸ Συρίας ταγμάτων, ὅπερ ἤκεν ἄγων,
25 ἐν τῇ πόλει καταλείπει, καὶ αὐτὸς μὲν ὑπέστρεψεν εἰς
Ἀντιόχειαν, ἐπελθὼν δὲ Σαβῖνος ἀφορμὴν αὐτοῖς πα-
ρέσχε νεωτεροποιίας. τοὺς τε γὰρ φρουροὺς παραδιδόναι
τὰς ἄκρας ἐβιάζετο καὶ μικρῶς τὰ βασίλεια χρήματα διη-
ρεῖνα, πεποιθῶς οὐ μόνον τοῖς ὑπὸ δ' ἄρου καταλειφθεῖσι
30 στρατιώταις ἀλλὰ καὶ πλήθει δούλων ἰδίων, οὓς ἅπαν-
τας ὀπλίσας ὑπηρέταις ἐχρήτο τῆς πλεονεξίας. ἐνστάσης
δὲ τῆς πεντηκοστῆς (οὕτω καλοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι

παρ' ἑπτὰ γινομένην ἑβδομάδας, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν προσηγορίαν ἔχουσαν) οὐχ ἡ συνήθης θρησκεία συνήγαγε τὸν δῆμον, ἀλλ' ἀγανάκτησις. συνέδραμε γοῦν πλῆθος ἄπειρον ἔκ τε τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰδουμαίας Ἰεριχοῦντός τε καὶ τῆς ὑπὲρ Ἰορδάνην Περαίας. ὑπερ- 5 εἶχε δὲ πλῆθει καὶ προθυμίαις ἀνδρῶν ὁ γνήσιος ἔξ αὐτῆς Ἰουδαίας λαός. διανείμαντες δὲ σφᾶς αὐτοὺς εἰς τρία μέρη τριχῆ στρατοπεδεύονται, πρὸς τε τῷ βορείῳ τοῦ ἱεροῦ κλίματι, καὶ πρὸς τῷ μεσημβριῶν κατὰ τὸν ἰππόδρομον, ἢ δὲ τρίτῃ μοῖρα πρὸς τοῖς βασιλείοις κατὰ 10 δύοσιν· περικαθεζόμενοι δὲ πάντοθεν τοὺς Ῥωμαίους ἐπολιόρχουν.

2 ὁ δὲ Σαβίνος πρὸς τε τὸ πλῆθος αὐτῶν ὑποδείσας καὶ τὰ φρονήματα, συνεχεῖς μὲν ἀγγέλους ἔπεμπε παρὰ 15 Ἰάρον, ἐπαμύνειν ἐν τάχει δεόμενος ὡς εἰ βραδύνοι κατακοπησομένου τοῦ τάγματος, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν ὑψηλότατον τοῦ φρουρίου πύργον ἀναβάς, ὃς ἔκαλεῖτο Φασάηλος, ἐπάνυμον ἔχων ἀδελφὸν Ἡρώδου διαφθάρεντα ὑπὸ Πάρθων, ἐντεῦθεν κατέσειε τοῖς ἐν τῷ τάγματι στρατιώταις ἐπιχειρεῖν τοῖς πολεμίοις· δι' ἔκκλη- 20 ξιν γὰρ οὐδὲ εἰς τοὺς σφετέρους καταβαίνειν ἐθάραει. παραπεισθέντες δὲ οἱ στρατιῶται προπηδῶσιν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ μάχην καρτερὰν τοῖς Ἰουδαίοις συνάπτουσιν, ἐν ἧ ἕως μὲν οὐδεὶς καθύπερθεν ἐπήμυνε, περιῆσαν ἐμπειρία πολέμου τῶν ἀπειρῶν· ἐπεὶ δὲ πολλοὶ Ἰουδαίους 25 ἀναβάντες ἐπὶ τὰς στοάς κατὰ κεφαλῆς αὐτῶν ἠφίεσαν τὰ βέλη, συνετρίβοντο πολλοί, καὶ οὔτε τοὺς ἄνωθεν βάλλοντας ἀμύνασθαι θάρδιον ἦν, οὔτε τοὺς συστάδην μαχο- 3 μένους ὑπομένειν. καταπονούμενοι δὲ πρὸς ἀμφοτέρων ὑπεμπιπρᾶσι τὰς στοάς, ἔργα θαυμάσια μεγέθους τε καὶ 30 πολυτελείας ἔνεκεν. οἱ δὲ ἐπ' αὐτῶν ὑπὸ τῆς φλογὸς ἔξαίφνης περισχεθέντες πολλοὶ μὲν ἐν αὐτῇ διεφθείροντο

πολλοὶ δ' ὑπὸ τῶν πολεμίῶν, πηδῶντες εἰς αὐτούς, τινὲς δ' εἰς τοῦπίσω κατὰ τοῦ τείχους κατεκρημνίζοντο, ἔνιοι δ' ὑπ' ἀμηχανίας τοῖς ἰδίῳις ξίφεσι τὸ πῦρ ἔφθανον. ὅσοι δὲ καθερπύσαντες ἀπὸ τῶν τειχῶν ἦσαν εἰς τοὺς 5 Ῥωμαίους, εὐμεταχείριστοι διὰ τὴν ἔκκληξιν ἦσαν, μέχρι τῶν μὲν ἀπολωλότων τῶν δ' ὑπὸ τοῦ δέους σκεδασθέντων, ἐρήμῳ τῷ τοῦ θεοῦ θησανρῶ προσπεδόντες οἱ στρατιῶται περὶ τετρακόσια τάλαντα διήρπασαν· ὧν ὅσα μὴ διεκλάπη Σαβίνος ἤθροισεν.

10 Ἰουδαίους δὲ ἢ τε τῶν ἔργων καὶ ἢ τῶν ἀνδρῶν 4 φθορὰ πολὺ πλείους καὶ μαχιμωτέρους ἐπισυνέστησε Ῥωμαίοις, καὶ περισχόντες τὰ βασίλεια ἅπαντας ἠπέλουν διαφθεῖρειν, εἰ μὴ θάττον ἀπίοιεν· ὑπισχνούντο γὰρ ἄδειαν τῷ Σαβίνῳ βουλομένῳ μετὰ τοῦ τάγματος 15 ἐξιέναι. συνελάμβανον δ' αὐτοῖς οἱ πλείστοι τῶν βασιλικῶν αὐτομολήσαντες. τὸ μέντοι πολεμικώτατον μέρος, Σεβαστηνοὶ τρισχίλιοι, Ροῦφός τε καὶ Γραῖτος ἐπὶ τούτοις, ὃ μὲν τοὺς πεζοὺς τῶν βασιλικῶν ἔχων ὑφ' ἑαυτόν, Ροῦφος δὲ τοὺς ἵππεις, ὧν ἑκάτερος καὶ χωρὶς ὑπηκόου 20 δυνάμεως δι' ἀλκὴν καὶ σύνεσιν ἦν πολέμου ῥοπή, προσέθεντο Ῥωμαίοις. Ἰουδαῖοι μὲν οὖν ἐνέκειντο τῇ πολιορκίᾳ, τῶν τειχῶν ἅμα πειρῶμενοι τοῦ φρουρίου καὶ τοῖς περὶ τὸν Σαβίνον ἐμβοῶντες ἀπιέναι, μηδ' ἐμποδῶν αὐτοῖς γίνεσθαι διὰ χρόνου πολλοῦ κομιζομένοις 25 τὴν πάτριον αὐτονομίαν· Σαβίνῳ δὲ ἀγαπητὸν μὲν ἦν ὑπεξελθεῖν, ἠπίσται δὲ ταῖς ὑποσχέσεσι, καὶ τὸ πρᾶον αὐτῶν δέλεαρ εἰς ἐνέδραν ὑπώπτευσεν, ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐξ Ἰάρου βοήθειαν ἐλπίζων διέφερε τὴν πολιορκίαν.

ἐν δὲ τούτῳ καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν πολλαχόθεν 4 30 ἔταράσσετο, καὶ συχνούς βασιλειᾶν ὁ καιρὸς ἀνέπειθε. κατὰ μὲν γε τὴν Ἰδουμαίαν δισχιλίοι τῶν ὑφ' Ἡρώδη πάλαι στρατευσαμένων συστάντες ἔνοπλοι διεμάχοντο

τοῖς βασιλικοῖς, οἷς Ἀχάβος ὁ ἀνεψιὸς βασιλέως ἀπὸ τῶν ἐρυμνοτάτων χωρίων ἐπολέμει, ἀποφεύγων τὴν ἐν τοῖς πεδίοις συμπλοκὴν. ἐν δὲ Σεπφώρει τῆς Γαλιλαίας Ἰούδας υἱὸς Ἐζεκίου τοῦ κατατρέχοντός ποτε τὴν χώραν ἀρχιλήστου καὶ χειρωθέντος ὑφ' Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, 5 συστήσας πλῆθος οὐκ ὀλίγον ἀναρρήγνυσι τὰς βασιλικὰς ὀπλοθήκας, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ὀπλίσας τοῖς τὴν δυνα- 2 στείαν ζηλοῦσιν ἐπιχειρεῖ. κατὰ δὲ τὴν Περαιάν Σίμων τις τῶν βασιλικῶν δούλων, εὐμορφία σώματος καὶ μεγέ- 10 θει πεποιδώς, περιτίθησι μὲν ἑαυτῷ καὶ διάδημα, πε- 10 ριῶν δὲ μεθ' ὧν ἠθροῖσε ληστῶν τὰ τε ἐν Ἱεριχοῖ βασι- λεια καταπίμπρησι καὶ πολλὰς ἐτέρας τῶν πολυτελῶν ἐπαύλεις, ἀρπαγὰς ῥαδίους ἐκ τοῦ πυρὸς ποριζόμενος ἑαυτῷ. κὰν ἐφθη πᾶσαν οἰκῆσιν εὐπρεπῆ καταφλέξας, εἰ μὴ Γράτος ὁ τῶν βασιλικῶν πεζῶν ἡγεμῶν τοὺς τε 15 Τραχωνίτας τοξότας καὶ τὸ μαχιμώτατον τῶν Σεβαστη- νῶν ἀναλαβὼν ὑπηντίασε τὸν ἄνδρα. τῶν μὲν οὖν πεζῶν συχνοὶ διεφθάρησαν ἐν τῇ μάχῃ, τὸν Σίμωνα δ' αὐτόν, ἀναφεύγοντα δι' ὄρητιον φάραγγος, ὁ Γράτος ὑποτέμνε- 20 ται, καὶ φεύγοντος ἐκ πλαγίου τὸν ἀνχένα πλήξας ἀπέ- 20 ραξε. κατεφλέγη δὲ καὶ τὰ πλησίον Ἰορδάνου βασιλεια κατὰ Βηθαράμαθον, στασιασάντων ἐτέρων τινῶν ἐκ τῆς Περαιάς.

3 τότε καὶ ποιμὴν τις ἀντιποιήσασθαι βασιλείας ἐτόλ- 25 μησεν. Ἀθρογγαῖος ἐκαλεῖτο. προυξένει δ' αὐτῷ τὴν 25 ἐλπίδα σώματος ἰσχυρῆς καὶ ψυχῆ θανάτου καταφρονοῦσα, πρὸς δὲ τούτοις ἀδελφοὶ τέσσαρες ὅμοιοι. τούτων ἐκά- 30 στῳ λόγον ὑποξενύξας ἔνοπλον, ὥσπερ στρατηγὸς ἐχοῖτο καὶ σατράπαις ἐπὶ τὰς καταδρομὰς, αὐτὸς δέ, καθάπερ βασιλεὺς, τῶν σεμνοτέρων ἤπτετο πραγμάτων. τότε 30 μὲν οὖν ἑαυτῷ περιτίθησι διάδημα, διέμεινε δ' ὕστερον οὐκ ὀλίγῳ χρόνῳ τὴν χώραν κατατρέχων σὺν τοῖς ἀδελ-

φοῖς. καὶ τὸ κτείνειν αὐτοῖς προηγούμενον μὲν ἦν Ῥω- 5 μαίους τε καὶ τοὺς βασιλικούς, διέφευγε δ' οὐδὲ Ἰουδαίων εἰ τις εἰς χεῖρας ἔλθοι φέρων κέρδος. ἐτόλμησε δὲ ποτε Ῥωμαίων λόγον ἄθροον περισχεῖν κατ' Ἐμμαοῦντα. 5 οἷτα δὲ οὗτοι καὶ ὄπλα διεκόμιζον τῷ τάγματι. τὸν μὲν οὖν ἑκατοντάρχην αὐτῶν Ἄρειον καὶ τεσσαράκοντα τοὺς γενναιοτάτους κατηκόντισαν· οἱ δὲ λοιποὶ κινδυ- 10 νεύοντες τὸ αὐτὸ παθεῖν, Γράτου σὺν τοῖς Σεβαστηνοῖς ἐπιβοηθήσαντος ἐξέφυγον. πολλὰ τοιαῦτα τοὺς ἐπιχω- 10 ρίους καὶ τοὺς ἄλλοφύλους παρ' ὄλον τὸν πόλεμον ἐργα- σάμενοι μετὰ χρόνον οἱ μὲν τρεῖς ἐχειρώθησαν, ὑπ' Ἀρ- 15 χελαίου μὲν ὁ προεβύτατος, οἱ δὲ ἐξῆς δύο Γράτῳ καὶ Πτολεμαίῳ περιπεδόντες· ὁ δὲ τέταρτος Ἀρχελαῶ προσε- 15 χώρησε κατὰ δεξιάν. τοῦτο μὲν δὴ τὸ τέλος αὐτοῦς ὕστε- 15 ρον ἐξεδέχετο· τότε δὲ ληστρικοῦ πολέμου τὴν Ἰουδαίαν πᾶσαν ἐνέπλησαν.

Ἐὰρ δὲ δεξαμένῳ τὰ παρὰ Σαβίνου καὶ τῶν ἡγε- 5 μόνων γράμματα δεῖσαι τε περὶ τοῦ τάγματος ὄλου πα- 5 ρέστη καὶ σπεύδειν ἐπὶ τὴν βοήθειαν. ἀναλαβὼν δὲ τὰ 20 λοιπὰ δύο τάγματα καὶ τὰς σὺν αὐτοῖς τέσσαρας Ἰλας ἱπ- 20 πέων ἐπὶ Πτολεμαῖδος ἦει, προστάξας ἐκεῖ καὶ τοὺς παρὰ τῶν βασιλέων καὶ δυναστῶν ἐπικούρους συνελθεῖν. προσέλαβε δὲ καὶ παρὰ Βηρυτίων, διερχόμενος τὴν πό- 25 λιν, χιλίους καὶ πεντακοσίους ὀπλίτας. ἐπεὶ δὲ εἰς 25 τὴν Πτολεμαῖδα τό τε ἄλλο συμμαχικὸν πλῆθος αὐτῷ παρῆν, καὶ κατὰ τὸ πρὸς Ἡρώδην ἐχθρὸς Ἀρέτας ὁ Ἀραβ οὐκ ὀλίγην ἄγων δύναμιν ἱππικὴν τε καὶ πεζικὴν, μέρος 30 τε τῆς στρατιᾶς εὐθέως ἐπεμπευ εἰς τὴν Γαλιλαίαν γειτινῶσαν τῇ Πτολεμαῖδι καὶ Γάιον ἡγεμόνα τῶν αὐ- 30 τοῦ φίλων, ὃς τοὺς τε ὑπαντιάσαντας τρέπεται, καὶ Σέπφωρον πόλιν ἔλων αὐτὴν μὲν ἐμπύρησι, τοὺς δὲ ἐνοικοῦντας ἀνδραποδίζειται. μετὰ δὲ τῆς ὅλης δυνά-

μεως αὐτὸς Ἰάρος εἰς Σαμάρειαν ἐλάσας τῆς μὲν πό-
λεως ἀπέσχετο, μηδὲν ἐν τοῖς τῶν ἄλλων θορυβοῖς πα-
ρακεκινηκῆσαν εὐρών, ἀνλίξεται δὲ περὶ τινα κώμην
Ἄρουν καλουμένην. κτῆμα δὲ ἦν Πτολεμαίου, καὶ διὰ
τοῦτο ὑπὸ τῶν Ἀράβων διηρπάσθη, μηνιόντων καὶ τοῖς 3
Ἡρώδου φίλοις. ἔνθεν εἰς Σαμφῶ πρόεισι, κώμην ἐτέ-
ραν ἐρυμνήν, ἣν ὁμοίως διήρπασαν, τὰς τε προσόδους
πάσας ὅσας ἐπετύγχανον. πρὸς δὲ καὶ φόνου πεπλή-
ρωτο πάντα, καὶ πρὸς τὰς ἀρπαγὰς τῶν Ἀράβων οὐδὲν
ἀντείχε. κατεφλέγη δὲ καὶ Ἐμμαοῦς φυγόντων τῶν οἰκη- 10
τόρων, Ἰάρου δὲ ὀργὴν τῶν περὶ Ἄρειον ἀποσφαγέντων
κελεύσαντος.

2 ἔνθεν εἰς Ἱεροσόλυμα προελθὼν ὄφθεις τε μόνου
μετὰ τῆς δυνάμεως τὰ στρατόπεδα τῶν Ἰουδαίων διεσκέ-
δασε. καὶ οἱ μὲν ὄχοντο φυγόντες ἀπὸ τῆν χώραν· δε- 15
ξάμενοι δὲ αὐτὸν οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἀπεσκευάζοντο τὰς
αἰτίας τῆς ἀποστάσεως, αὐτοὶ μὲν μηδὲν παρακινῆσαι
λέγοντες, διὰ δὲ τὴν ἑορτὴν ἀναγκαίως δεξάμενοι τὸ
πλῆθος συμπολιορηθῆναι μᾶλλον Ῥωμαίοις ἢ συμπο-
λεμῆσαι τοῖς ἀποστάσι. προῦπηρτήκεσαν δὲ αὐτῷ Ἰώ- 20
σηπός τε ὁ ἀνεψιὸς Ἀρχελάου καὶ σὺν Ρούφῳ Γραῖτος,
ἄγοντες ἅμα τῷ βασιλικῷ στρατῷ καὶ τοὺς Σεβαστη-
νοὺς, οἱ τε ἀπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ τάγματος τὸν συνήθη
τρόπον κεκοσμημένοι. Σαβῖνος γὰρ οὐδ' εἰς ὄψιν
ὑπομείνας ἐλθεῖν Ἰάρου προεξῆλθε τῆς πόλεως ἐπὶ θά- 25
λασαν. Ἰάρος δὲ μοῖραν τῆς στρατιᾶς ἐπὶ τοὺς αἰτίους
τοῦ κινήματος ἐπεμπε περὶ τὴν χώραν, καὶ πολλῶν
ἀγομένων τοὺς μὲν ἤττον θορυβώδεις φανέντας ἐφρού-
ρει, τοὺς δ' αἰτιωτάτους ἀνεσταύρωσε περὶ δισχιλίους.
3 ἠγγέλη δ' αὐτῷ περὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἔτι συμμένειν 30
μυρίους ὀπλίτας. ὁ δὲ τοὺς μὲν Ἀραβας εὐρών οὐ συμ-
μάχων ἦθος ἔχοντας ἄλλ' ἰδίῳ πάθει στρατενομένους,

καὶ πέρα τῆς αὐτοῦ προαιρέσεως τὴν χώραν κακοῦντας
ἔχθει τῷ πρὸς Ἡρώδην, ἀποπέμπεται, μετὰ δὲ τῶν ἰδίων
ταγμάτων ἐπὶ τοὺς ἀφροσύνας ἠπείγετο. κἀκεῖνοι, πρὶν
εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, Ἀρχάβου συμβουλευσαντος σφᾶς αὐ-
5 τοὺς παρέδοσαν. Ἰάρος δὲ τῷ πλήθει μὲν ἠφίει τὰς αἰ-
τίας, τοὺς δὲ ἡγεμόνας ἐξετασθησομένους ἐπεμψεν ἐπὶ
Καίσαρα. Καῖσαρ δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις συνένω, τινὰς δὲ
τῶν τοῦ βασιλέως συγγενῶν (ἦσαν γὰρ σὺν αὐτοῖς ἔνιοι
προσῆκοντες Ἡρώδῃ κατὰ γένος) κολάσαι προσέταξεν,
10 ὅτι κατ' οἰκείου βασιλέως ἐστρατεύσαντο.

Ἰάρος μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον καταστησάμενος
τὰ ἐν Ἱεροσόλυμοις, καὶ φρουρὰν καταλιπὼν τὸ καὶ πρό-
τερον τάγμα, εἰς Ἀντιόχειαν ἐπάνεισιν. Ἀρχελάῳ δ' ἐπὶ 6
Ῥώμης πάλιν ἄλλη συνίστατο δίκη πρὸς Ἰουδαίους, οἱ
15 πρὸ τῆς ἀποστάσεως, ἐπιτρέψαντος Ἰάρου, πρέσβεις
ἐξεληλύθεισαν περὶ τῆς τοῦ ἔθνους αὐτονομίας. ἦσαν δὲ
πεντήκοντα μὲν οἱ παρόντες, συμπαρίσταντο δὲ αὐτοῖς
τῶν ἐπὶ Ῥώμης Ἰουδαίων ὑπὲρ ὀκτακισχιλίους. ἀθροί-
σαντος δὲ Καίσαρος συνέδριον τῶν ἐν τέλει Ῥωμαίων
20 καὶ τῶν φίλων ἐν τῷ κατὰ τὸ Παλάτιον Ἀπόλλωνος ἱερῷ
(κτίσμα δ' ἦν ἰδίου αὐτοῦ, θαυμασίῳ πολυτελείᾳ κεκο-
σμημένον), μετὰ μὲν τῶν πρεσβευτῶν τὸ Ἰουδαϊκὸν
πλῆθος ἔστη, σὺν δὲ τοῖς φίλοις ἀντικρὺς Ἀρχελάος,
τῶν δὲ τούτου συγγενῶν οἱ φίλοι παρ' οὐδετέροις, συμ-
25 παρίστασθαι μὲν Ἀρχελάῳ διὰ μῖσος καὶ φθόνον οὐχ
ὑπομένοντες, ὄφθῆναι δὲ μετὰ τῶν κατηγορῶν ὑπὸ
Καίσαρος αἰδοῦμενοι. ἐπὶ τούτοις παρῆν καὶ Φίλιππος
ὁ ἀδελφὸς Ἀρχελάου, προπεμφθεὶς κατ' εὐνοίαν ὑπὸ
Ἰάρου, δυοῖν ἕνεκα, Ἀρχελάῳ τε συναγωνίσασθαι, καὶ
30 διανέμῃ τὸν Ἡρώδου Καίσαρ οἶκον πᾶσι τοῖς ἐγγόνις,
κλήρου τινὸς ἀξιοθῆναι.

ἐπιτραπὲν δὲ λέγειν τοῖς κατηγοροῖς, τὰς Ἡρώδου 2

παρανομίας πρώτον διεξήεσαν, οὐ βασιλέα λέγοντες,
 ἀλλὰ τῶν πάποτε τυραννηδάντων ὀμότερον ἐνηνοχέαι
 τύραννον. πλείστων γοῦν ἀνηρημένων ὑπ' αὐτοῦ,
 τοιαῦτα πεπονθέναι τοὺς καταλειφθέντας ὥστε μακα-
 ρίζεσθαι τοὺς ἀπολωλότας· βεβαδανικέαι γὰρ οὐ μόνον
 τὰ σώματα τῶν ὑποτεταγμένων ἀλλὰ καὶ τὰς πό-
 λεις. τὰς μὲν γὰρ ἰδίας λεωβήσθαι, τὰς δὲ τῶν ἄλλο-
 φύλων κεκοσμηκέναι, καὶ τὸ τῆς Ἰουδαίας αἷμα κεχα-
 ρίσθαι τοῖς ἐξώθεν δήμοις· ἀντὶ δὲ τῆς παλαιᾶς εὐδαι-
 μονίας καὶ τῶν πατρίων νόμων πενίας τὸ ἔθνος καὶ
 παρανομίας ἐσχάτης πεπληρωκέναι. καθόλου τε πλείους
 ὑπομεμνηκέναι τὰς ἐξ Ἡρώδου συμφορὰς ἐν ὀλίγοις
 ἔτεσιν Ἰουδαίους ὧν ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ μετὰ τὴν ἐκ
 Βαβυλῶνος ἀναχώρησιν ἔπαθον οἱ πρόγονοι, Ξέρξου
 βασιλεύοντος ἐπαναστραφέντες. εἰς τοσοῦτον μέντοι
 ταπεινότητος ἐκ τοῦ δυστυχεῖν ἔθους προελθεῖν ὥστε
 ὑπομεῖναι τῆς πικρᾶς δουλείας καὶ διαδοχὴν αὐθαίρετον.
 Ἀρχελάου γοῦν τὸν τηλικούτου τυράννου παῖδα μετὰ
 τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν βασιλέα τε προσειπεῖν ἐτοι-
 μως, καὶ συμπενθήσαι τὸν Ἡρώδου θάνατον αὐτῷ, καὶ
 συνεύεσθαι περὶ τῆς διαδοχῆς. τὸν δὲ, ὥσπερ ἀγωνιά-
 σαντα μὴ νόθος υἱὸς δόξειεν Ἡρώδου, προοιμιάσασθαι
 τὴν βασιλείαν τρισχιλίων πολιτῶν φόρῳ, καὶ τοσαῦτα
 μὲν παρεστακέναι θύματα περὶ τῆς ἀρχῆς τῷ θεῷ, το-
 σοῦτοις δὲ ἐμπεπληκέναι νεκροῖς τὸ ἱερόν ἐν ἑορτῇ. τοὺς
 μέντοι περιλειφθέντας ἐκ τοσοῦτων κακῶν εἰκότως ἐπε-
 στραφθαι ἤδη ποτὲ πρὸς τὰς συμφορὰς, καὶ πολέμου
 νόμῳ ἐθέλειν τὰς πληγὰς κατὰ πρόσωπον δέχεσθαι,
 δεῖσθαι δὲ Ῥωμαίων ἐλεῆσαι τε τὰ τῆς Ἰουδαίας λείψανα
 καὶ μὴ τὸ περισδόν αὐτῆς ἀπορροῖσθαι τοῖς ὡμῶς σπαράσ-
 σουσι, συνάψαντας δὲ τῇ Συρίᾳ τὴν χώραν αὐτῶν διοι-
 κεῖν ὑπὸ ἰδίῳις ἡγεμόσιν· ἐπιδείξεσθαι γὰρ ὡς οἱ νῦν

στασιώδεις διαβαλλόμενοι καὶ πολεμικοὶ φέρειν οἶδασι
 μετρίους ἡγεμόνας.

Ἰουδαῖοι μὲν οὖν τῆς κατηγορίας κατέληξαν εἰς
 τοιαύτην ἀξίωσιν· ἀναστὰς δὲ Νικόλαος ἀπελύσατο μὲν
 τὰς εἰς τοὺς βασιλεῖς αἰτίας, κατηγορεῖ δὲ τοῦ ἔθνους
 τὸ τε δύσαρχτον καὶ τὸ δυσπειθὲς· φύσει πρὸς τοὺς βα-
 σιλέας, συνδιέβαλλε δὲ καὶ τοὺς Ἀρχελάου συγγενεῖς,
 ὅσοι πρὸς τοὺς κατηγοροὺς ἀφειστήκεσαν.

τότε μὲν οὖν Καῖσαρ ἀκούσας ἑκατέρων διέλυσε
 τὸ συνέδριον, μετὰ δὲ ἡμέρας ὀλίγας τὸ μὲν ἡμι-
 σον τῆς βασιλείας Ἀρχελάῳ δίδωσιν, ἔθναρχὴν προσ-
 ειπὼν, ὑποσχόμενος δὲ καὶ βασιλέα ποιήσειν ἐὰν
 ἄξιον ἑαυτὸν παράσχη, τὸ δὲ λοιπὸν ἡμισυ διελὼν εἰς
 δύο τετραρχίας δυσὶν ἑτέροις παισὶν Ἡρώδου δίδωσι,
 τὴν μὲν Φιλίππῳ, τὴν δὲ Ἀντίπα τῷ πρὸς Ἀρχελάου
 ἀμφισβητοῦντι περὶ τῆς βασιλείας. ἐγένετο δὲ ὑπὸ
 τούτῳ μὲν ἢ τε Περαία καὶ Γαλιλαία, πρόσοδος διακο-
 σίων ταλάντων, Βαταναία δὲ καὶ Τράχων Ἀντανίτις τε
 καὶ μέρη τινὰ τοῦ Ζήνωνος οἴκου τὰ περὶ Ἰαμνείαν,
 πρόσοδον ἔχοντα ταλάντων ἑκατόν, ὑπὸ Φιλίππῳ τέ-
 τακτο. τῆς Ἀρχελάου δ' ἔθναρχίας Ἰδουμαία τε καὶ
 Ἰουδαία πᾶσα καὶ Σαμαρείτις ἦν, κεκουφισμένη τετάρ-
 τῳ μέρει τῶν φόρων εἰς τιμὴν τοῦ μὴ μετὰ τῶν ἄλλων
 ἀποστῆναι. πόλεις δὲ ὑπηκόους παρέλαβε Στράτωνός
 τε Πύργον καὶ Σεβαστήν καὶ Ἰόπην καὶ Ἱεροσόλυμα·
 τὰς γὰρ Ἑλληνίδας, Γάζαν καὶ Γάδαρα καὶ Ἴππον,
 ἀποτεμώμενος τῆς βασιλείας προσέθηκε Συρίᾳ. πρόσο-
 δος δὲ ἦν τῆς Ἀρχελάῳ δοθείσης χώρας τετρακοσίων
 ταλάντων. Σαλώμη δὲ, πρὸς οἷς ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς
 διαθήκαις κατέλιπεν, Ἰαμνείας τε καὶ Ἀζώτον καὶ Φα-
 σαηλίδος ἀποδείκνυται δεσπότης· χαρίζεται δὲ αὐτῇ
 Καῖσαρ καὶ τὰ ἐν Ἀσκάλωνι βασίλεια. συνήγετο δὲ ἐκ

πάντων ἐξήκοντα προσόδου τάλαντα. τὸν δὲ οἶκον αὐ-
 τῆς ὑπὸ τὴν Ἀρχελαίου ἐθναρχίαν ἔταξε. τῆς δὲ ἄλλης
 Ἡρώδου γενεᾶς ἕκαστος τὸ καταλειφθὲν ἐν ταῖς διαθή-
 καις ἐκομίζετο. δυοὶ δὲ αὐτοῦ θυγατέρας παρθένους
 Καῖσαρ ἐξώθεν χαρίζεται πενήκοντα μυριάδας ἀργυ-
 ρίου, καὶ συνήκισεν αὐτὰς τοῖς Φερῶρα παισὶ. μετὰ
 δὲ τὸν οἶκον ἐπιδιένειμεν αὐτοῖς τὴν αὐτῷ καταλειφθεῖ-
 σαν ὑφ' Ἡρώδου δωρεάν, οὕσαν χιλίων τάλαντων, εὐ-
 τελῆ τινὰ τῶν κειμηλίων εἰς τὴν τοῦ κατοικομένου τι-
 μὴν ἐξελόμενος.

7 κὰν τούτῳ νεανίας τις Ἰουδαῖος μὲν τὸ γένος, τρα-
 φεῖς δ' ἐν Σιδῶνι παρὰ τινι τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀπελευθέ-
 ρων, δι' ὁμοίτητα μορφῆς ψευδόμενος ἑαυτὸν Ἀλέξαν-
 δρον τὸν ἀναιρεθέντα ὑφ' Ἡρώδου, κατ' ἐλπίδα τοῦ
 λήσειν ἤκεν εἰς Ῥώμην. συνεργὸς δ' ἦν τις ὁμόφυλος
 αὐτῷ πάντα τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν ἐπιστάμενος, ὑφ'
 οὗ διδαχθεὶς ἔλεγεν ὡς οἱ πεμφθέντες ἐπὶ τὴν ἀναίρε-
 σιν αὐτοῦ τε καὶ Ἀριστοβούλου δι' οἶκτον ἐκκλέψειαν
 αὐτοὺς ὁμοίον ὑποβολῆ σωματίων. τούτοις γοῦν τοὺς
 ἐν Κρήτῃ Ἰουδαίους ἐξαπατήσας καὶ λαμπρῶς ἐφοδια-
 σθεὶς διέπλευσεν εἰς Μῆλον· ἐνθα συναγείρας πολλῶ
 πλέον δι' ὑπερβολὴν ἀξιοπιστίας ἀνέπεισε καὶ τοὺς ἰδιο-
 ξένους εἰς Ῥώμην αὐτῷ συνεκπλεῦσαι. καταχθεὶς δὲ
 εἰς Δικαιάρχειαν δῶρά τε παμπληθῆ παρὰ τῶν ἐκεῖ Ἰου-
 δαίων λαμβάνει, καὶ καθάπερ βασιλεὺς ὑπὸ τῶν πα-
 25 τρώων προεπέμφθη φίλων. προεληλύθει δ' εἰς τοσοῦ-
 τον πίστεως τὸ τῆς μορφῆς ὅμοιον, ὥστε τοὺς ἐωρακό-
 τας Ἀλέξανδρον καὶ σαφῶς ἐπισταμένους διόμνυσθαι
 τοῦτον εἶναι. τό γε μὴν Ἰουδαϊκὸν ἐν Ῥώμῃ πᾶν ἐξε-
 χύθη πρὸς τὴν θεῖαν αὐτοῦ, καὶ πλήθος ἄπειρον ἦν
 30 περὶ τοὺς στενωποὺς δι' ὧν κομίζοιτο. καὶ γὰρ δὴ
 προῆλθον εἰς τοσοῦτον φρενοβλαβείας οἱ Μῆλιοι ὥστε

φορεῖω τε αὐτὸν κομίζειν καὶ θεραπείαν βασιλικὴν
 ἰδίους παρασχεῖν ἀναλώμασι. Καῖσαρ δὲ γινώσκων ἀκρι-
 2 βῶς τοὺς Ἀλέξανδρον χαρακτῆρας (κατηγόρητο γὰρ ὑφ'
 Ἡρώδου παρ' αὐτῷ), συνεώρα μὲν καὶ πρὶν ἰδεῖν τὸν
 5 ἄνθρωπον τὴν τῆς ὁμοιότητος ἀπάτην, διδοὺς δέ τι καὶ
 πίστεως ταῖς ἱλαρωτέραις ἐλπίσι, Κέλαδόν τινα πέμπει
 τῶν σαφῶς ἐπισταμένων Ἀλέξανδρον, κελεύσας ἀγαγεῖν
 αὐτῷ τὸν νεανίσκον. ὃ δὲ ὡς εἶδεν, ἔτεκμήρατο μὲν
 τάχιστα καὶ τὰς διαφορὰς τοῦ προσώπου, τὸ δὲ ὄλον
 10 σῶμα σκληρότερόν τε καὶ δουλοφανὲς καταμαθὼν ἐνόη-
 σε πᾶν τὸ σύνταγμα. πᾶν δὲ αὐτὸν παρώξυνεν ἡ
 τόλμα τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων. τοῖς γὰρ πυνθανο-
 μένοις περὶ Ἀριστοβούλου σώζεσθαι μὲν κἀκεῖνον ἔλε-
 γεν, ἀπολελεῖσθαι δ' ἐπίτηδες ἐν Κύπρῳ τὰς ἐπιβουλάς
 15 φυλασσόμενον· ἦττον γὰρ ἐπιχειρεῖσθαι διεξευγμένους.
 ἀπολαβόμενος δὲ αὐτὸν κατ' ἰδίαν, "μισθόν" ἔφη "πα-
 ρὰ Καίσαρος ἔχεις τὸ ζῆν τοῦ μνηῦσαι τὸν ἀναπείσαντά
 σε πλάσασθαι τηλικαῦτα." κἀκεῖνος αὐτῷ δηλώσειν
 εἰπὼν ἔπειτα πρὸς Καίσαρα, καὶ τὸν Ἰουδαῖον ἐνδεί-
 20 κνυται καταχρησάμενον αὐτοῦ τῆ ὁμοιότητι πρὸς ἐργα-
 σίαν· τοσαῦτα γὰρ εἰληφέναι δῶρα καθ' ἐκάστην πόλιν
 ὅσα ζῶν Ἀλέξανδρος οὐκ ἔλαβε. γελάσας δὲ Καῖσαρ
 ἐπὶ τούτοις τὸν μὲν ψευδαλέξανδρον δι' εὐξίαν σώμα-
 25 τος ἐγκατέταξε τοῖς ἐρέταις, τὸν ἀναπείσαντα δὲ ἐκέλευ-
 σεν ἀναιρεθῆναι. Μηλίοις δὲ ἤρακεν ἐπιτίμιον τῆς
 ἀνοίας τὰ ἀναλώματα.

παραλαβὼν δὲ τὴν ἐθναρχίαν Ἀρχέλαος, καὶ κατὰ 3
 μνήμην τῶν πάλαι διαφορῶν οὐ μόνον Ἰουδαίοις ἀλλὰ
 καὶ Σαμαρεῦσι χρησάμενος ὡμῶς, πρεσβευσαμένων ἐκα-
 30 τέρων κατ' αὐτοῦ πρὸς Καίσαρα ἔτει τῆς ἀρχῆς ἐνάτῳ
 φυγαδεύεται μὲν εἰς Βίενναν πόλιν τῆς Γαλατίας αὐτός,
 ἡ οὐσία δ' αὐτοῦ τοῖς Καίσαρος θησαυροῖς ἐγκατατάσ-

σεται. πρὶν κληθῆναι δὲ αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, ὄναρ ἰδεῖν φασὶ τοιούδε. ἔδοξεν ὄραν στάχυς ἑννέα, πλήρεις καὶ μεγάλους, ὑπὸ βοῶν καταβιβρωσκομένους. μεταπεμφάμενος δὲ τοὺς μάντις καὶ τῶν Χαλδαίων τινάς, ἐπυνθάνετο τί σημαίνειν δοκοῖεν. ἄλλων δὲ ἄλλως 5 ἐξηγουμένων, Σίμων τις Ἑβραῖος τὸ γένος ἔφη τοὺς μὲν στάχυς ἑνιαυτοὺς νομίζειν, τοὺς δὲ βοῦς μεταβολὰς πραγμάτων διὰ τὸ τὴν χώραν ἀροτριῶντας ἀλλάσσειν, ὥστε βασιλεύσειν μὲν αὐτὸν τὸν τῶν σταχυῶν ἀριθμὸν, ἐν ποικίλαις δὲ πραγμάτων μεταβολαῖς γενόμενον τε- 10 λευτήσειν. ταῦτα ἀκούσας Ἀρχέλαος μετὰ πέντε ἡμέρας ἐπὶ τὴν δίκην μετεκλήθη.

4 ἄξιον δὲ μνήμης ἠγησάμην καὶ τὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Γλαφύρας ὄναρ, ἧπερ ἦν θυγάτηρ μὲν Ἀρχελαίου τοῦ Καππαδοκῶν βασιλέως, γυνὴ δ' Ἀλεξάνδρου γεγο- 15 νυῖα τὸ πρῶτον, ὃς ἦν ἀδελφὸς μὲν Ἀρχελαίου περὶ οὗ διεξιμεν, υἱὸς δ' Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ὑφ' οὗ καὶ ἀνηρέθη καθάπερ προδεδηλώκαμεν, μετὰ δὲ τὸν ἐκείνου θάνατον συνώκησεν Ἰόβα τῷ βασιλεύοντι Λιβύης, οὗ τελευτήσαντος ἐπανελθοῦσαν αὐτὴν καὶ χηρεύουσαν 20 παρὰ τῷ πατρὶ θεασάμενος ὁ ἐθνάρχης Ἀρχέλαος ἐπὶ τοσοῦτον ἔρωτος ἦλθεν ὥστε παραχρῆμα τὴν συνοικοῦσαν αὐτῷ Μαριάμην ἀποπεμφάμενος ἐκείνην ἀγαγέσθαι. παραγενομένη τοίνυν εἰς Ἰουδαίαν, μετ' ὀλίγον τοῦ ἀφίξεως χρόνον, ἔδοξεν ἐπιστάντα τὸν Ἀλεξάνδρου 25 αὐτῇ λέγειν "ἀπέχρη μὲν ὁ κατὰ Λιβύην σοὶ γάμος, σὺ δὲ οὐκ ἀρκεσθεῖσα τούτῳ πάλιν ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐστίαν ἀνακάμπεις, τρίτον ἄνδρα, καὶ ταῦτα τὸν ἀδελφόν, ὃ τολμηρὰ, τὸν ἐμὸν ἠρομένη. πλὴν οὐ περιόψομαι τὴν ὕβριν, ἀπολήψομαι δέ σε καὶ μὴ θέλουσαν." τοῦτο διη- 30 γησαμένη τὸ ὄναρ δύο μόλις ἡμέρας ἐβίω.

8 τῆς δὲ Ἀρχελαίου χώρας εἰς ἐπαρχίαν περιγραφεί-

σης ἐπίτροπός τις ἰππικῆς παρὰ Ῥωμαίοις τάξεως Κο- πῆνιος πέμπεται, μέχρι τοῦ κτείνειν λαβὼν παρὰ τοῦ Καίσαρος ἔξουσίαν. ἐπὶ τούτου τις ἀνὴρ Γαλιλαῖος Ἰούδας ὄνομα εἰς ἀπόστασιν ἐνήγε τοὺς ἐπιχωρίους, κα- 5 κίζων εἰ φόρον τε Ῥωμαίοις τελεῖν ὑπομενοῦσι καὶ μετὰ τὸν θεὸν οἴσουσι θνητοὺς δεσπότας. ἦν δὲ οὗτος σοφιστῆς ἰδίας αἰρέσεως, οὐδὲν τοῖς ἄλλοις προσεικώς. τρία γὰρ παρὰ Ἰουδαίοις εἶδη φιλοσοφεῖται, καὶ τοῦ 2 μὲν αἰρετισταὶ Φαρισαῖοι τοῦ δὲ Σαδδουκαῖοι, τρίτον δέ, ὃ δὴ καὶ δοκεῖ σεμνότητα ἀσκεῖν, Ἑβραῖοι καλοῦνται, Ἰουδαῖοι μὲν γένος ὄντες, φιλάλληλοι δὲ καὶ τῶν ἄλλων πλέον. οὗτοι τὰς μὲν ἡδονὰς ὡς κακίαν ἀποστρέ- 10 φονται, τὴν δὲ ἐγκράτειαν καὶ τὸ μὴ τοῖς πάθεσιν ὑποπίπτειν ἀρετὴν ὑπολαμβάνουσι. καὶ γάμου μὲν ὑπερ- 15 οφία παρ' αὐτοῖς, τοὺς δ' ἄλλοτριούς παῖδας ἐκλαμβάνοντες, ἀπαλοὺς ἔτι πρὸς τὰ μαθήματα, συγγενεῖς ἠγοῦνται καὶ τοῖς ἡθεσι τοῖς ἑαυτῶν ἐντυποῦσι, τὸν μὲν γάμον καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ διαδοχὴν οὐκ ἀναιροῦντες, τὰς δὲ τῶν γυναικῶν ἀσελγείας φυλασσόμενοι, καὶ μη- 20 δεμίαν τηρεῖν πεπεισμένοι τὴν πρὸς ἕνα πίστιν. κατα- 3 φρονηταὶ δὲ πλούτου, καὶ θανμάσιον παρ' αὐτοῖς τὸ κοινωνικόν, οὐδὲ ἔστιν εὐρεῖν κτήσει τινὰ παρ' αὐτοῖς ὑπερέχοντα. νόμος γὰρ τοὺς εἰς τὴν αἵρεσιν εἰσιόντας δημεύειν τῷ τάγματι τὴν οὐσίαν, ὥστε ἐν ἅπασιν μήτε 25 πενίας ταπεινότητα φαίνεσθαι μήθ' ὑπεροχὴν πλούτου, τῶν δὲ ἐκάστου κτημάτων ἀναμειγμένων μίαν ὥσπερ ἀδελφοῖς ἅπασιν οὐσίαν εἶναι. κηλίδα δὲ ὑπολαμβάνουσι τὸ ἔλαιον, κὰν ἀλιφῆ τις ἄκων, σμήχεται τὸ σῶμα· τὸ γὰρ ἀνχμεῖν ἐν κελῷ τίθενται, λευχειμονεῖν τε 30 διὰ παντός. χειροτονητοὶ δὲ οἱ τῶν κοινῶν ἐπιμεληταί, καὶ αἰρετοὶ πρὸς ἀπάντων εἰς τὰς χρείας ἕκαστοι.

μία δὲ οὐκ ἔστιν αὐτῶν πόλις, ἀλλ' ἐν ἐκάστη κα- 4

τοιχοῦσι πολλοί. καὶ τοῖς ἐτέρωθεν ἤκουσιν αἰρετι-
 σταῖς ἀναπέπταται τὰ παρ' αὐτοῖς ὁμοίως ὡσπερ ἴδια,
 καὶ πρὸς οὓς οὐ πρότερον εἶδον εἰσίσαιν ὡς σννηθε-
 στάτους· διὸ καὶ ποιοῦνται τὰς ἀποδημίας οὐδὲν μὲν
 ὄλως ἐπικομιζόμενοι, διὰ δὲ τοὺς ληστὰς ἐνοπιοι. κη- 5
 δεμῶν δὲ ἐν ἐκάστη πόλει τοῦ τάγματος ἐξαιρέτως τῶν
 ξένων ἀποδείκνυται, ταμιεῶν ἐσθῆτα καὶ τὰ ἐπιτή-
 δεια. καταστολὴ δὲ καὶ σχῆμα σώματος ὁμοιον τοῖς με-
 τὰ φόβου παιδαγωγουμένοις παισίν. οὔτε δὲ ἐσθῆτας
 οὔτε ὑποδήματα ἀμείβουσι πρὶν ἢ διαρραγῆναι τὸ πρό- 10
 τερον παντάπασιν ἢ δαπανηθῆναι τῷ χρόνῳ. οὐδὲν δὲ
 ἐν ἀλλήλοις οὔτε ἀγοράζουσιν οὔτε πωλοῦσιν, ἀλλὰ τῷ
 χρήζοντι διδοὺς ἕκαστος τὰ παρ' αὐτοῦ τὸ παρ' ἐκείνου
 χρήσιμον ἀντικομίζεται. καὶ χωρὶς δὲ τῆς ἀντιδόσεως
 ἀκάλυτος ἢ μετάληψις αὐτοῖς ὧν ἂν ἐθελήσωσι. 15

5 πρὸς γε μὴν τὸ θεῖον ἰδίως εὐσεβεῖς· πρὶν γὰρ ἀνα-
 σχεῖν τὸν ἥλιον οὐδὲν φθέγγονται τῶν βεβήλων, πατρίους
 δὲ τινὰς εἰς αὐτὸν εὐχὰς, ὡσπερ ἱκετεύοντες ἀνατεῖλαι.
 μετὰ ταῦτα πρὸς ἃς ἕκαστοι τέχνας ἴσασιν ὑπὸ τῶν ἐπι-
 μελητῶν διαφίονται, καὶ μέχρι πέμπτης ὥρας ἐργασά- 20
 μενοι συντόμως ἔπειτα πάλιν εἰς ἐν ἀθροίζονται χωρίον,
 ζωσάμενοι τε σκεπάσασιν λινοῖς οὕτως ἀπολούονται τὸ
 σῶμα ψυχροῖς ὕδασι, καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἀγνείαν εἰς
 ἰδιον οἶκημα σννίσαιν, ἐνθα μηδεὶ τῶν ἐτεροδόξων
 ἐπιτέτραπται παρελθεῖν· αὐτοὶ τε καθαροὶ καθάπερ εἰς 25
 ἅγιόν τι τέμενος παραγίνονται τὸ δειπνητήριον. καὶ
 καθισάντων μεθ' ἡσυχίας ὁ μὲν σιτοποιὸς ἐν τάξει πα-
 ρατίθῃσιν ἄρτους, ὁ δὲ μάγειρος ἐν ἀγγεῖον ἐξ ἐνὸς
 ἐδέσματος ἐκάστῳ παρατίθῃσι. προκατεύχεται δὲ ὁ ἱε-
 ρεὺς τῆς τροφῆς, καὶ γεύσασθαι τινα πρὶν τῆς εὐχῆς 30
 ἀθέμιτον. ἀριστοποιησάμενος δὲ ἐπεύχεται πάλιν· ἀρ-
 χόμενοι τε καὶ πανόμενοι γεραίρουσι τὸν θεὸν ὡς χορη-

γὸν τῆς τροφῆς. ἔπειτα ὡς ἱεράς καταθέμενοι τὰς
 ἐσθῆτας πάλιν ἐπ' ἔργα μέχρι δειλῆς τρέπονται. δει-
 πνοῦσι δὲ ὑποστρέψαντες ὁμοίως, συγκαθεζομένων τῶν
 ξένων οἱ τύχοιεν αὐτοῖς παρόντες. οὐδὲ κραυγὴ ποτε
 5 τὸν οἶκον οὐδὲ θόρυβος μολύνει, τὰς δὲ λαλιάς ἐν τάξει
 παραχωροῦσιν ἀλλήλοις, καὶ τοῖς ἕξωθεν ὡς μυστήριον
 τι φρικτὸν ἢ τῶν ἐνδον σιωπῇ καταφαίνεται. τούτου
 δὲ αἴτιον ἢ διηνεκῆς νῆψις καὶ τὸ μετρεῖσθαι παρ' αὐτοῖς
 τροφήν καὶ ποτὸν μέχρι κόρου.

10 τῶν μὲν οὖν ἄλλων οὐκ ἔστιν ὅτι μὴ τῶν ἐπιμελη- 6
 τῶν προσταζάντων ἐνεργούσι· δύο δὲ ταῦτα παρ' αὐ-
 τοῖς αὐτεξούσια, ἐπικουρία καὶ ἔλεος. βοηθεῖν τε γὰρ
 τοῖς ἀξίοις, ὁπόταν δέωνται, καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐφίεται
 καὶ τροφὰς ἀποροῦμένοις ὀρέγειν, τὰς δὲ εἰς τοὺς συγ-
 15 γενεῖς μεταδόσεις οὐκ ἔξεστι ποιεῖσθαι δίχα τῶν ἐπι-
 τρώπων. ὀργῆς ταμίαι δίκαιοι, θυμοῦ καθεκτικοί, πί-
 στεως προστάται, εἰρήνης ὑπουργοί. καὶ πᾶν μὲν τὸ
 ῥηθὲν ὑπ' αὐτῶν ἰσχυρότερον ὄρκου, τὸ δὲ ὀμνύειν
 περιδιστανται, χεῖρόν τι τῆς ἐπιουρκίας ὑπολαμβάνοντες·
 20 ἤδη γὰρ κατεγνωσθῆναι φασὶ τὸ ἀπιστούμενον δίχα θεοῦ.
 σπουδάξουσι δὲ ἐκτόπως περὶ τὰ τῶν παλαιῶν συγγράμ-
 ματα, μάλιστα τὰ πρὸς ὠφέλειαν ψυχῆς καὶ σώματος
 ἐκλέγοντες. ἐνθεν αὐτοῖς πρὸς θεραπείαν παθῶν ῥίξαι
 τε ἀλεξητήριοι καὶ λίθων ιδιότητες ἀνερευνῶνται.

25 τῷ δὲ ζηλοῦντι τὴν ἀρεσιν αὐτῶν οὐκ εὐθύς ἢ πά- 7
 ροδος, ἀλλ' ἐπ' ἐνιαυτὸν ἕξω μένουσι τὴν αὐτὴν ὑποτί-
 θενται δίαιταν, ἀξινάριον τε καὶ τὸ προειρημένον πε-
 ρίζωμα καὶ λευκὴν ἐσθῆτα δόντες. ἐπειδὴν δὲ τούτῳ τῷ
 χρόνῳ πείραν ἐγκρατείας δῶ, πρόσσεισι μὲν ἔγγιον τῇ
 30 διαίτῃ καὶ καθαρωτέρων τῶν πρὸς ἀγνείαν ὑδάτων με-
 ταλαμβάνει, παραλαμβάνεται δὲ εἰς τὰς συμβιώσεις
 οὐδέπω. μετὰ γὰρ τὴν τῆς καστερίας ἐπίδειξιν δυσὶν

ἄλλοις ἔτεσι τὸ ἥθος δοκιμάζεται, καὶ φανεῖς ἄξιος οὕτως εἰς τὸν ὄμιλον ἐγκρίνεται. πρὶν δὲ τῆς κοινῆς ἀφασθαι τροφῆς, ὄρκους αὐτοῖς ὁμνυσι φορικώδεις, πρῶτον μὲν εὐσεβῆσειν τὸ θεῖον, ἔπειτα τὰ πρὸς ἀνθρώπους δίκαια φυλάξαι καὶ μήτε κατὰ γνώμην βλάψαι τινὰ 5 μήτε ἐξ ἐπιτάγματος, μισῆσειν δὲ αἰετὸς τοὺς ἀδίκους καὶ συναγωνεῖσθαι τοῖς δικαίοις, τὸ πιστὸν αἰετὸς παρεῖν πᾶσι, μάλιστα δὲ τοῖς κρατοῦσιν· οὐ γὰρ δίχα θεοῦ περιγίνεσθαι τινι τὸ ἄρχειν· κἂν αὐτὸς ἄρχῃ, μηδέ ποτ' ἐξυβρίσειν εἰς τὴν ἐξουσίαν, μηδὲ ἐσθῆτι ἢ τινι πλείονι 10 κόσμῳ τοὺς ὑποτεταγμένους ὑπερλαμπρύνεσθαι. τὴν ἀλήθειαν ἀγαπᾶν αἰετὸς καὶ τοὺς ψευδομένους ἐλέγχειν προβάλλεσθαι. χεῖρας κλοπῆς καὶ ψυχὴν ἀνοσίου κέρδους καθαρὰν φυλάξαι. καὶ μήτε κρύψειν τι τοὺς αἰρετιστάς μήτε ἑτέροις αὐτῶν τι μνηύσειν, κἂν μέχρι 15 θανάτου τις βιάζηται. πρὸς τούτοις ὁμνύουσι μηδενὶ μὲν μεταδοῦναι τῶν δογμάτων ἑτέρως ἢ ὡς αὐτὸς μετέλαβεν, ἀφέξεσθαι δὲ ληστείας, καὶ συντηρήσειν ὁμοίως τὰ τε τῆς αἰρέσεως αὐτῶν βιβλία καὶ τὰ τῶν ἀγγέλων ὀνόματα. τοιοῦτοις μὲν ὄρκους τοὺς προσιόντας ἔξα- 20

8 σφαλίζονται, τοὺς δὲ ἐπ' ἀξιοχρεοῖς ἀμαρτήμασιν ἀλόντας ἐκβάλλουσι τοῦ τάγματος. ὁ δὲ ἐκκριθεὶς οἰκτίστῳ πολλάκις μόρῳ διαφθείρεται· τοῖς γὰρ ὄρκους καὶ τοῖς ἔθεσιν ἐνδεδεμένος οὐδὲ τῆς παρὰ τοῖς ἄλλοις τροφῆς δύναται μεταλαμβάνειν, πονηραγῶν δὲ καὶ λιμῶ τὸ σῶμα 25 τηρόμενος διαφθείρεται. διὸ δὴ πολλοὺς ἐλέησαντες ἐν ταῖς ἐσχάταις ἀναπνοαῖς ἀνέλαβον, ἱκανὴν ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήμασιν αὐτῶν τὴν μέχρι θανάτου βάσανον ἡγούμενοι.

9 περὶ δὲ τὰς κρίσεις ἀκριβέστατοι καὶ δίκαιοι· καὶ 30 δικάζουσι μὲν οὐκ ἐλάττους τῶν ἑκατὸν συνελθόντες, τὸ δὲ ὀρισθῆν ὑπ' αὐτῶν ἀκίνητον. σέβας δὲ μέγιστον

παρ' αὐτοῖς μετὰ τὸν θεὸν τὸ ὄνομα τοῦ νομοθέτου· κἂν βλασφημήσῃ τις εἰς τοῦτον, κολάζεται θανάτῳ. τοῖς δὲ πρεσβυτέροις ὑπακούειν καὶ τοῖς πλείοσιν ἐν καλῶ τίθενται· δέκα γοῦν συγκαθεζομένων, οὐκ ἂν 5 λαλήσειε τις ἀκόντων τῶν ἑννέα. καὶ τὸ πτόσαι δὲ εἰς μέρους ἢ τὸ δεξιὸν μέρος φυλάσσονται, καὶ ταῖς ἑβδομάσιν ἔργων ἐφάπτεσθαι, διαφορώτατα Ἰουδαίων ἁπάντων. οὐ μόνον γὰρ τροφὰς ἑαυτοῖς πρὸ ἡμέρας μιᾶς παρασκευάζουσιν, ὡς μηδὲ πῦρ ἐναυοῖεν ἐκείνην 10 τὴν ἡμέραν, ἀλλ' οὐδὲ σκεῦός τι μετακινήσει θασσοῦσιν, οὐδὲ ἔποπατεῖν. ταῖς δὲ ἄλλαις ἡμέραις βόθρον ὀρύσσοντες βάθος ποδιαῖον τῇ σκαλίδι (τοιοῦτον γὰρ ἐστὶ τὸ διδόμενον ὑπ' αὐτῶν ἀξινίδιον τοῖς νεοσυστάτοις) καὶ περικαλύψαντες θοίματιον, ὡς μὴ τὰς αὐγὰς ὑβρί- 15 ζοῖεν τοῦ θεοῦ, θακεύουσιν εἰς αὐτόν, ἔπειτα τὴν ἀνορχυθεῖσαν γῆν ἐφέλκουσιν εἰς τὸν βόθρον. καὶ τοῦτο ποιούσι τοὺς ἐρημοτέρους τόπους ἐκλεγόμενοι. καίπερ δὲ φυσικῆς οὐσίας τῆς τῶν σωματικῶν λυμάτων ἐκκρίσεως, ἀπολούεσθαι μετ' αὐτὴν καθάπερ μειμαμμένοις 20 ἔθιμον.

διήρηται δὲ κατὰ χρόνον τῆς ἀσκήσεως εἰς μοίρας 10 τέσσαρας, καὶ τοσοῦτον οἱ μεταγενέστεροι τῶν προγενεστέρων ἐλαττοῦνται ὥστε, εἰ ψαύσειαν αὐτῶν, ἐκείνους ἀπολούεσθαι καθάπερ ἄλλοφύλῳ συμφρονέτας. 25 καὶ μακρόβιοι μὲν ὡς τοὺς πολλοὺς ὑπὲρ ἑκατὸν παρατείνειν ἔτη, διὰ τὴν ἀπλότητα τῆς διαίτης, ἔμοιγε δοκεῖν, καὶ τὴν εὐταξίαν, καταφρονηταὶ δὲ τῶν δεινῶν, καὶ τὰς μὲν ἀλγηδόνας νικῶντες τοῖς φρονήμασι, τὸν δὲ θάνατον, εἰ μετ' εὐκλείας προσίοι, νομίζοντες ἀθανασίας 30 ἀμείνω. διήλεγξε δ' αὐτῶν ἐν ἅπασιν τὰς ψυχὰς ὁ πρὸς Ῥωμαίους πόλεμος, ἐν ᾧ στρεβλούμενοι καὶ λυγριζόμενοι καιόμενοι τε καὶ κλώμενοι, καὶ διὰ πάντων ὀδεύοντες

τῶν βασανιστηρίων ὀργάνων, ἵνα ἢ βλασφημήσωσι τὸν νομοθέτην ἢ φάγωσί τι τῶν ἀσυνήθων, οὐδέτερόν τι ὑπέμειναν παθεῖν, ἀλλ' οὐδὲ κολακεῦσαί ποτε τοὺς αἰκίζομένους ἢ δακρῦσαι· μειδιῶντες δὲ ἐν ταῖς ἀλγηδόσι καὶ κατειρωνευόμενοι τῶν τὰς βασάνους προσφερόντων εὐθυμοὶ τὰς ψυχὰς ἠφίεσαν ὡς πάλιν κομιού-
 11 μνοι. καὶ γὰρ ἔρρωται παρ' αὐτοῖς ἢ δεῖ ἢ δόξα, φθαρτὰ μὲν εἶναι τὰ σώματα καὶ τὴν ὕλην οὐ μόνιμον αὐτοῖς, τὰς δὲ ψυχὰς ἀθανάτους αἰεὶ διαμένειν, καὶ συμπλέκεσθαι μὲν, ἐκ τοῦ λεπτοτάτου φοιτώσας αἰθέρος, ὡσπερ εἰρκταῖς τοῖς σώμασιν ἰγγί τίνι φυσικῇ κατασπώμενας, ἐπειδὴν δὲ ἀνεθῶσι τῶν κατὰ σάρκα δεσμῶν, οἷον δὴ μακρᾶς δουλείας ἀπηλλαγμένης, τότε χαίρειν καὶ μετεώρους φέρεσθαι. καὶ ταῖς μὲν ἀγαθαῖς, ὁμοδοξοῦντες παισὶν Ἑλλήνων, ἀποφαίνονται τὴν ὑπὲρ
 15 ὠκεανὸν δίαιταν ἀποκείσθαι, καὶ χῶρον οὔτε ὄμβροισ οὔτε νιφετοῖς οὔτε καύμασι βαρυνόμενον, ἀλλ' ὄν ἐξ ὠκεανοῦ πραῦς αἰεὶ ζέφυρος ἐπιπνέων ἀναψύχει· ταῖς δὲ φανύλαις ζοφώδη καὶ χειμέριον ἀφορίζονται μυχόν, γέμοντα τιμωριῶν ἀδιαλείπτων. δοκοῦσι δὲ μοι κατὰ
 20 τὴν αὐτὴν ἔννοιαν Ἑλληνας τοῖς τε ἀνδρείοις αὐτῶν, οὓς ἠρώας καὶ ἡμιθέους καλοῦσι, τὰς μακάρων νήσους ἀνατεθεικέναι, ταῖς δὲ τῶν πονηρῶν ψυχαῖς καθ' Ἄδου τὸν ἀσεβῶν χῶρον, ἐνθα καὶ κολαζομένους τινὰς μυθολογοῦσι, Σισύφους καὶ Ταντάλους καὶ Ἰξίονας καὶ
 25 Τιτυούς, πρῶτον μὲν αἰδίους ὑφιστάμενοι τὰς ψυχὰς, ἔπειτα εἰς προτροπὴν ἀρετῆς καὶ κακίας ἀποτροπὴν· τοὺς τε γὰρ ἀγαθοὺς γίνεσθαι κατὰ τὸν βίον ἀμείνους ἐλπιδι τιμῆς καὶ μετὰ τὴν τελευτήν, τῶν τε κακῶν ἐμποδίζεσθαι τὰς ὁρμὰς δέει, προσδοκῶντων, εἰ καὶ λά-
 30 θοιεν ἐν τῷ ζῆν, μετὰ τὴν διάλυσιν ἀθάνατον τιμωρίαν ὑφέξειν.

τάδε μὲν οὖν Ἑσσηνοὶ περὶ ψυχῆς θεολογοῦσιν, ἄφροντον δέλεαρ τοῖς ἅπασι γευσαμένοις τῆς σοφίας αὐτῶν ἐγκαθιέντες· εἰσὶ δὲ ἐν αὐτοῖς οἱ καὶ τὰ μέλλοντα
 12 προγινώσκειν ὑπισχυνοῦνται, βίβλοις ἱεραῖς καὶ διαφόροις ἀγνείαις καὶ προφητῶν ἀποφθέγμασιν ἐμπαιδου-
 3 βούμενοι. σπάνιον δὲ εἰ ποτε ἐν ταῖς προαγορεύεσιν ἀστοχήσουσιν.

ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Ἑσσηνῶν τάγμα, δίαιταν μὲν
 13 καὶ ἔθη καὶ νόμιμα τοῖς ἄλλοις ὁμοφρονοῦν, διεστὸς δὲ τῇ κατὰ γάμον δόξῃ. μέγιστον γὰρ ἀποκόπτειν οἴονται τοῦ βίου μέρος, τὴν διαδοχὴν, τοὺς μὴ γαμοῦντας, μᾶλλον δέ, εἰ πάντες τὸ αὐτὸ φρονήσειαν, ἐκλιπεῖν ἅπαν τὸ γένος τάχιστα. δοκιμάζοντες μὲντοι τριετία τὰς
 15 γαμετάς, ἐπειδὴν τοῖς καθαρῶσιν εἰς πείραν τοῦ δύνασθαι τίκτειν, οὕτως ἄγονται. ταῖς δὲ ἐγκύμοσιν οὐχ ὁμιλοῦσιν, ἐκδεικνύμενοι τὸ μὴ δι' ἠδονὴν ἀλλὰ τέκνων χρείαν γαμεῖν. λουτρὰ δὲ ταῖς γυναιξὶν ἀμπεχομέναις ἐνδύματα, καθάπερ τοῖς ἀνδράσιν ἐν περιζώματι.

20 τοιαῦτα μὲν ἔθη τοῦδε τοῦ τάγματος, δύο δὲ τῶν 14 προτέρων Φαρισαῖοι μὲν οἱ δοκοῦντες μετ' ἀκριβείας ἐξηγεῖσθαι τὰ νόμιμα καὶ τὴν πρώτην ἀπάγοντες αἰρεσιν, εἰμαρμένην τε καὶ θεῶν προσάπτουσι πάντα, καὶ τὸ μὲν πράττειν τὰ δίκαια καὶ μὴ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπὶ
 25 τοῖς ἀνθρώποις κείσθαι, βοηθεῖν δὲ εἰς ἕναστος καὶ τὴν εἰμαρμένην· ψυχὴν δὲ πᾶσαν μὲν ἀφθαρτον, μεταβαίνειν δὲ εἰς ἕτερον σῶμα τὴν τῶν ἀγαθῶν μόνην, τὴν δὲ τῶν φανύλων αἰδίῳ τιμωρίᾳ κολάζεσθαι. Σαδδουκαῖοι δέ, τὸ δεύτερον τάγμα, τὴν μὲν εἰμαρμένην παντάπασιν
 30 ἀναιροῦσι, καὶ τὸν θεὸν ἔξω τοῦ θραῦν τι κακὸν ἢ ἐφορᾶν τίθενται, φασὶ δὲ ἐπ' ἀνθρώπων ἐκλογῇ τό τε καλὸν καὶ τὸ κακὸν προκεῖσθαι, καὶ τὸ κατὰ γνώμην ἐκάστῳ τού-

των ἑκατέρω προσιέναι. ψυχῆς τε τὴν διαμονὴν καὶ τὰς καθ' Ἄδου τιμωρίας καὶ τιμὰς ἀναιροῦσι. καὶ Φαρισαῖοι μὲν φιλάλληλοι τε καὶ τὴν εἰς τὸ κοινὸν ὁμόνοιαν ἀσκοῦντες, Σαδδουκαίων δὲ καὶ πρὸς ἀλλήλους τὸ ἦθος ἀγριώτερον, αἱ τε ἐπιμιξίαι πρὸς τοὺς ὁμοίους ἀπηνεῖς ὡς πρὸς ἄλλοτρίους.

τοιαῦτα μὲν περὶ τῶν ἐν Ἰουδαίῳ φιλοσοφούντων θ εἶχον εἰπεῖν, τῆς Ἀρχελαίου δὲ ἐθναρχίας μεταπεσούσης εἰς ἐπαρχίαν οἱ λοιποὶ, Φίλιππος τε καὶ Ἡρώδης ὁ κληθεὶς Ἀντίπας, διώκουν τὰς ἑαυτῶν τετραρχίας. Σα- 10 λῶμη γὰρ τελευτῶσα Ἰουλίᾳ τῇ τοῦ Σεβαστοῦ γυναικὶ τὴν τε αὐτῆς τοπαρχίαν καὶ Ἰάμνειαν καὶ τοὺς ἐν Φασαηλίδι φονικῶνας κατέλιπεν. μεταβάσης δὲ εἰς Τι- 15 βέριον τὸν Ἰουλίᾳ υἱὸν τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας μετὰ τὴν Ἀγούστου τελευτὴν, ἀφηγησαμένου τῶν πραγμά- 15 των ἕτεσιν ἑπτὰ καὶ πενήκοντα, πρὸς δὲ μηνὶ ἕξ καὶ ἡμέραις δυοῖν, διαμείναντες ἐν ταῖς τετραρχίαις ὅτε Ἡρώδης καὶ Φίλιππος, ὁ μὲν πρὸς ταῖς Ἰορδάνου πηγαῖς ἐν Παναεῖδι πόλιν κτίζει Καισάρειαν, κὰν τῇ κάτω Γαυλιαν- 20 τικῇ Ἰουλιᾷ, Ἡρώδης δὲ ἐν μὲν τῇ Γαλιλαίᾳ Τιβεριάδα, 20 ἐν δὲ τῇ Περαίᾳ φερώννημον Ἰουλίᾳς.

2 πεμφθεὶς δὲ εἰς Ἰουδαίαν ἐπίτροπος ὑπὸ Τιβερίου Πιλάτος νύκτωρ κεκαλυμμένας εἰς Ἱεροσόλυμα παρεισ- 25 κομίζει τὰς Καισαρος εἰκόνας, αἱ σημαῖαι καλοῦνται. τοῦτο μεθ' ἡμέραν μεγίστην ταραχὴν ἤγειρεν Ἰουδαίων οἱ τε γὰρ ἐγγὺς πρὸς τὴν ὄψιν ἐξεπλάγησαν ὡς πεπατη- 25 μένων αὐτοῖς τῶν νόμων (οὐδὲν γὰρ ἀξιοῦσιν ἐν τῇ πόλει δεῖκναι τίθεσθαι), καὶ πρὸς τὴν ἀγανάκτησιν τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἀθροῦς ἐκ τῆς χώρας λαὸς συνέρ- 30 ρευσεν. ὁρμήσαντες δὲ πρὸς τὸν Πιλάτον εἰς Καισάρειαν 30 ἰκέτενον ἐξενεγκεῖν Ἱεροσολύμων τὰς σημαίας καὶ τηρεῖν αὐτοῖς τὰ πάτρια. Πιλάτου δ' ἀρνούμενου περὶ τὴν

Ἰουδαίαν, πρηνεῖς καταπεσόντες ἐπὶ πέντε ἡμέρας καὶ 3 νύκτας ἴσας ἀκίνητοι διεκαρτέρουν. τῇ δὲ ἕξῃς ὁ Πι- 3 λᾶτος καθίσας ἐπὶ βήματος ἐν τῷ μεγάλῳ σταδίῳ, καὶ προσκαλεσάμενος τὸ πλῆθος ὡς ἀποκρίνεσθαι δῆθεν 5 αὐτοῖς θέλων, δίδωσι τοῖς στρατιώταις σημεῖον ἐκ συν- 5 τάγματος κνκλώσασθαι τοὺς Ἰουδαίους τοῖς ὄπλοις. περιστάσης δὲ τριστοιχελ τῆς φάλαγγος, οἱ Ἰουδαῖοι μὲν ἀχανεῖς ἦσαν πρὸς τὸ ἀδόκητον τῆς ὄψεως, Πιλά- 10 τος δὲ κατακόψειν εἰπὼν αὐτοὺς εἰ μὴ προσδέξαιντο τὰς 10 Καισαρος εἰκόνας, γυμνοῦν τὰ ξίφη τοῖς στρατιώταις ἔνευεν. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι καθάπερ ἐκ συνθήματος ἀθροῖοι καταπεσόντες καὶ τοὺς ἀνέχνας παρακλίναντες ἐτοιμοὺς 15 εἰς ἀναίρεσιν σφᾶς ἐβόων μᾶλλον ἢ τὸν νόμον παρα- 15 βῆναι. ὑπερθανμάσας δ' ὁ Πιλάτος τὸ τῆς δεισιδαιμο- 15 νίας ἄκρατον, ἐκκομίσαι μὲν αὐτίκα τὰς σημαίας Ἱερο- 15 σολύμων κελεύει, μετὰ δὲ ταῦτα ταραχὴν ἑτέραν ἐκίνει, 4 τὸν ἱερὸν θησαυρὸν (καλεῖται δὲ κορβανᾶς) εἰς κατα- 4 γωγὴν ὑδάτων ἐξανάλισκων. κατῆγε δὲ ἀπὸ τετρακο- 20 σίων σταδίων. πρὸς τοῦτο τοῦ πλῆθους ἀγανάκτησις ἦν, 20 καὶ τοῦ Πιλάτου παρόντος εἰς Ἱεροσόλυμα περιστάντες τὸ βῆμα κατεβόων. ὁ δὲ (προήδει γὰρ αὐτῶν τὴν ταρα- 25 χὴν) τῷ πλῆθει τοὺς στρατιώτας ἐνόπλους ἐσθήσεσιν 25 ἰδιωτικαῖς κεκαλυμμένους ἐγκαταμίξας, καὶ ξίφει μὲν 25 χρῆσασθαι κωλύσας, ξύλοις δὲ παῖειν τοὺς κεκραγότες 25 ἐγκελευσάμενος, σύνθημα δίδωσιν ἀπὸ τοῦ βήματος, 25 τυπτόμενοι δ' οἱ Ἰουδαῖοι πολλοὶ μὲν ὑπὸ τῶν πληγῶν, 25 πολλοὶ δ' ὑπὸ σφῶν αὐτῶν ἐν τῇ φυγῇ καταπατηθέντες 25 ἀπώλοντο. πρὸς δὲ τὴν συμφορὰν τῶν ἀνηρημένων 25 καταπλάγην τὸ πλῆθος ἐσιώπησε.

30 κὰν τούτῳ κατήγορος Ἡρώδου τοῦ τετραρχοῦντος ὁ 30 Ἀγρίππας υἱὸς Ἀριστοβούλου, ὃν ὁ πατὴρ Ἡρώδης 30 ἀπέκτεινε, παραγίνεται πρὸς Τιβέριον. τοῦ δὲ μὴ προσ-

δεξαμένου τὴν κατηγορίαν, μένων ἐπὶ Ῥώμης τοὺς τε ἄλλους τῶν γνωρίμων ἐθεράπευε, καὶ μάλιστα τὸν Γερμανικοῦ παῖδα Γάιον, ἰδιώτην ἔτι ὄντα. καὶ δὴ ποτε ἐστιῶν αὐτὸν τὰ τε ἄλλα ποικίλως ἐφιλοφρονεῖτο, καὶ τελευταῖον τὰς χεῖρας ἀνατείνας φανερωῶς ἠΐξαστο θάπτου αὐτὸν θεάσασθαι τῶν ὄλων δεσπότην, ἀποθανόντος Τιβερίου. τοῦτό τις τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ διαγγέλλει Τιβερίῳ, καὶ ὃς ἀγανακτήσας εἰργνυσι τὸν Ἀγρίππαν καὶ μετ' αἰκίας εἶχεν ἐπὶ μῆνας ἕξ ἐν δεσμοτηρίῳ, μέχρις αὐτὸς ἐτελεύτησεν ἡγεμονεύσας ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἰκοσι 10 καὶ τρεῖς ἡμέρας ἐπὶ μηνῶν ἕξ. ἀποδειχθεὶς δὲ Γάιος Καῖσαρ ἀνίησί τε τῶν δεσμῶν τὸν Ἀγρίππαν, καὶ τῆς Φιλίππου τετραρχίας (ἐτεθνήκει γὰρ οὗτος) καθίστησι βασιλέα. παραγενόμενος δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν Ἀγρίππας φθόνῳ τὰς Ἡρώδου τοῦ τετραρχου διήγειρεν ἐπιθυμίας. 15 ἐνῆγε δὲ μάλιστα τοῦτον εἰς ἐλπίδα βασιλείας Ἡρώδιδας ἢ γυνῆ, κατονειδίξουσα τὴν ἀρχίαν, καὶ φαμένη παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι πλεῖν ἐπὶ Καῖσαρα στερίσκεσθαι μείζονος ἀρχῆς· ὅπου γὰρ Ἀγρίππαν ἕξ ἰδιώτου βασιλέα πεποίηκεν, ἢ πού γε ἂν ἐκεῖνον διαναστήσειεν ἐν 20 τετραρχου. τούτοις ἀναπεισθεὶς Ἡρώδης ἦκε πρὸς Γάιον, ὑφ' οὗ τῆς πλεονεξίας ἐπιτιμᾶται φυγῇ εἰς Ἰσπανίαν· ἠκολούθησε γὰρ αὐτῷ κατήγορος Ἀγρίππας, ὃ καὶ τὴν τετραρχίαν τὴν ἐκείνου προσέθηκε Γάιος. καὶ Ἡρώδης μὲν ἐν Ἰσπανίᾳ, συμφυγούσης αὐτῷ 25 καὶ τῆς γυναικός, τελευτᾷ· Γάιος δὲ Καῖσαρ ἐπὶ τοσοῦτον ἐξύβρισεν εἰς τὴν τύχην ὥστε θεὸν μὲν αὐτὸν καὶ δοκεῖν καὶ βούλεσθαι καὶ καλεῖσθαι, τῶν τε εὐγενεστάτων ἀνδρῶν ἀροτομηῆσαι τὴν πατρίδα, ἐκτείνει δὲ τὴν ἀσέβειαν καὶ ἐπὶ Ἰουδαίους. Πετρῶνιον γοῦν μετὰ 30 στρατιάς ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἐπεμψεν ἐγκαθιδρῦσοντα τῷ ναῷ τοὺς ἀνδριάντας αὐτοῦ, προστάξας, εἰ μὴ δεξαίντο

Ἰουδαῖοι, τοὺς τε κωλύοντας ἀνελεῖν καὶ πᾶν τὸ λοιπὸν ἔθνος ἑξανδραποδίσασθαι. θεῶ δὲ ἄρα τῶν προσταγμάτων ἔμελε. καὶ Πετρῶνιος μὲν σὺν τρισὶ τάγμασι καὶ πολλοῖς ἐκ τῆς Συρίας συμμάχοις εἰς τὴν Ἰουδαίαν 5 ἤλανευ ἐκ τῆς Ἀντιοχείας, Ἰουδαίων δὲ οἱ μὲν ἠπίσταν ἔτι ταῖς τοῦ πολέμου φήμασι, οἱ δὲ πιστεύοντες ἦσαν ἐν ἀμυγῶν πρὸς τὴν ἄμυναν. ταχὺ δὲ ἐχώρει διὰ πάντων τὸ δέος, ἤδη παρούσης εἰς τὴν Πτολεμαῖδα τῆς στρατιάς.

10 πρόσεστι δ' ἡ πόλις αὕτη τῆς Γαλιλαίας παράλιος 2 κατὰ τὸ μέγα πεδῖον ἐκτισμένη, περιέχεται δὲ ὄρεσιν, ἐκ μὲν τοῦ πρὸς ἀνατολὴν κλίματος ἀπὸ σταδίων ἐξήκοντα τῷ τῆς Γαλιλαίας, ἀπὸ δὲ τοῦ μεσημβρινοῦ τῷ Καρμῆλῳ διέχοντι σταδίους ἑκατὸν εἰκοσι, τῷ δὲ ὑψηλοτάτῳ 15 κατ' ἄρκτον, ὃ καλοῦσι Κλίμακα Τυρίων οἱ ἐπιχώριοι· καὶ τοῦτο δὲ σταδίους ἀφέστηκεν ἑκατόν. τοῦ δὲ ἄστεως ἀπὸ δύο σταδίων ὃ καλούμενος Βήλαιος ποταμὸς παραρρεῖ παντάπασιν ὀλίγος, παρ' ᾧ τὸ Μέμνονος μνημεῖον ἔστιν, ἔχον ἐγγὺς αὐτοῦ τόπον ἑκατονταπήχη θανάματος 20 ἄξιον. κνκλοτερῆς μὲν γὰρ ἔστι καὶ κοῖλος, ἀναδίδωσι δὲ τὴν ὑάλινην ψάμμον, ἣν ὅταν ἐκκενώσῃ πολλὰ πλοῖα προσσχόντα, πάλιν ἀναπληροῦται τὸ χωρίον, κατασφύροντων μὲν ὥσπερ ἐπίτηδες τότε τῶν ἀνέμων εἰς αὐτὸ τὴν ἕξωθεν ἀρχὴν ψάμμον, τοῦ δὲ μετάλλου πᾶσαν εὐθέως 25 μεταβάλλοντος εἰς ὕαλον. θαυμασιώτερον τούτου μοι δοκεῖν, τὸ τὴν ὑπερχυθεῖσαν ὕαλον ἐκ τοῦ τόπου πάλιν γίνεσθαι ψάμμον εἰκαίαν.

τὸ μὲν οὖν χωρίον τοῦτο τοιαύτην εἴληφε φύσιν, Ἰουδαῖοι δὲ μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων ἀθροισθέντες 3 εἰς τὸ πεδῖον τὸ πρὸς Πτολεμαῖδα καθικέτενον τὸν Πετρῶνιον ὑπὲρ τῶν πατρίων νόμων πρῶτον, ἔπειτα ὑπὲρ ἑαυτῶν. ὃ δὲ πρὸς τε τὸ πλῆθος καὶ τὰς δεήσεις

ἐνδοὺς τὴν μὲν στρατιάν καὶ τοὺς ἀνδριάντας ἐν Πτολε-
 μαίδι καταλείπει, προελθὼν δὲ εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ
 συγκαλέσας τὸ πλῆθος καὶ τοὺς γνωρίμους πάντας εἰς
 τὴν Τιβεριάδα, τὴν τε Ῥωμαίων διεξήγει δύνάμιν καὶ
 τὰς Καίσαρος ἀπειλάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἀξίωσιν ἀπέφηνεν
 ἀγνώμονα· πάντων γὰρ τῶν ὑποτεταγμένων ἔθνων
 κατὰ πόλιν συγκαθιδρυκῶτων τοῖς ἄλλοις θεοῖς καὶ τὰς
 Καίσαρος εἰκόνας, τὸ μόνους ἐκείνους ἀντιτάσσεσθαι
 πρὸς τοῦτο σχεδὸν ἀφισταμένων εἶναι καὶ μεστὸν ὕβρεως.
 4 τῶν δὲ τὸν νόμον καὶ τὸ πάτριον ἔθος προτειναμένων,
 καὶ ὡς οὐδὲ θεοῦ τι δείκηναι, οὐχ ὅπως ἀνδρός, οὐ κατὰ
 τὸν νόμον μόνον ἀλλ' οὐδὲ ἐν εἰκάδι τινὶ τόπῳ τῆς χώ-
 ρας θέσθαι θεμιτὸν εἶη, ὑπολαβὼν ὁ Πετρώνιος "ἀλλὰ
 μὴν καὶ μοι φυλακτέος ὁ τοῦμοῦ δεσπότητος νόμος" ἔφη·
 "παραβὰς γὰρ αὐτὸν καὶ φεισάμενος ὑμῶν ἀπολοῦμαι
 δικαίως. πολεμήσει δὲ ὑμᾶς ὁ πέμψας ἐμέ, οὐκ ἐγώ·
 καὶ γὰρ αὐτὸς ὥσπερ ὑμεῖς ἐπιτάσσομαι." πρὸς ταῦτα
 τὸ πλῆθος πᾶν ἐβόα πρὸ τοῦ νόμου πάσχειν ἐτοιμῶς
 ἔχειν. καταστείλας δὲ ὁ Πετρώνιος αὐτῶν τὴν βοήν,
 "πολεμήσετε" εἶπεν "ἄρα Καίσαρι;" καὶ Ἰουδαῖοι περὶ
 μὲν Καίσαρος καὶ τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων δις τῆς ἡμέ-
 ρας θύειν ἔφασαν, εἰ δὲ βούλεται τὰς εἰκόνας ἐγκα-
 θιδρύειν, πρότερον αὐτὸν δεῖν ἅπαν τὸ Ἰουδαίων
 ἔθνος προθύσασθαι· παρέχειν δὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐτοιμοὺς
 εἰς σφαγὴν ἅμα τέκνοις καὶ γυναῖξιν. ἐπὶ τούτοις θαῦμα
 καὶ οἶκτος εἰσῆει τὸν Πετρώνιον τῆς τε ἀνυπερβλήτου
 θρησκείας τῶν ἀνδρῶν καὶ τοῦ πρὸς θάνατον ἐτοιμοῦ
 παραστήματος. καὶ τότε μὲν ἄπρακτοι διελύθησαν,
 5 ταῖς δ' ἐξῆς ἀθροίσας τε τοὺς δυνατοὺς κατ' ἰδίαν καὶ
 τὸ πλῆθος ἐν κοινῷ συλλέγων ποτὲ μὲν παρεκάλει ποτὲ
 δὲ συνεβούλευε, τὸ μὲντοι πλέον διηπεῖλει, τὴν τε Ῥω-
 μαίων ἐπανατεινόμενος ἰσχὺν καὶ τοὺς Γαῖου θυμὸς

τὴν τε ἰδίαν πρὸς τούτοις ἀνάγκην. πρὸς δὲ μηδεμίαν
 πείραν ἐνδιδόντων, ὡς ἑώρα καὶ τὴν χώραν κινδυνεύου-
 σαν ἄσπορον μεῖναι (κατὰ γὰρ ἑώρα σπόρον πεντήκοντα
 ἡμέρας ἀργὰ προσδιέτριβεν αὐτῶν τὰ πλῆθη), τελευ-
 5 ταιὸν ἀθροίσας αὐτοὺς, καὶ "παρακινδυνευτέον ἐμοὶ
 μᾶλλον" εἰπὼν, "ἢ γὰρ τοῦ θεοῦ συνεργοῦντος πείσας
 Καίσαρα σωθήσομαι μεθ' ὑμῶν ἠδέως, ἢ παροξυνθέν-
 τος ὑπὲρ τοσοῦτων ἐτοιμῶς ἐπιδώσω τὴν ἑμαντοῦ ψυ-
 χήν," διαφῆκε τὸ πλῆθος πολλὰ κατευχόμενον αὐτῷ,
 10 καὶ παραλαβὼν τὴν στρατιάν ἐκ τῆς Πτολεμαίδος ὑπέ-
 στρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν. ἐνθεν εὐθέως ἐπέστειλε Καί-
 σαρι τὴν τε ἐμβολὴν τὴν εἰς Ἰουδαίαν ἑαυτοῦ καὶ τὰς
 τοῦ ἔθνους ἰκετείας, ὅτι τε, εἰ μὴ βούλοιτο πρὸς τοῖς
 ἀνδράσι καὶ τὴν χώραν ἀπολέσαι, δεῖο φυλάττειν τε
 15 αὐτοὺς τὸν νόμον καὶ παριέναι τὸ πρόσταγμα. ταύταις
 ταῖς ἐπιστολαῖς οὐ σφόδρα μετρίως Γάιος ἀντέγραψεν,
 ἀπειλῶν Πετρωνίω θάνατον, ὅτι τῶν προσταγμάτων αὐ-
 τοῦ βραδὺς ὑπηρέτης ἐγένετο. ἀλλὰ τοὺς μὲν τούτων
 γραμματοφόρους συνέβη χειμασθῆναι τρεῖς μῆνας ἐν τῇ
 20 θαλάσῃ, τὸν δὲ Γαῖον θάνατον ἄλλοι καταγγέλλοντες
 εὐπλόουν· ἐφθη γοῦν τὰς περὶ τούτου λαβεῖν Πετρώνιος
 ἐπιστολάς ἐπτά καὶ εἰκοσὶν ἡμέρας ἢ τὰς καθ' ἑαυτοῦ.

Γαῖου δὲ ἡγεμονεύσαντος ἔτη τρία καὶ μῆνας ὀκτώ 11
 καὶ δολοφονηθέντος, ἀρπάζεται μὲν ὑπὸ τῶν ἐν Ῥώμῃ
 25 στρατευμάτων εἰς τὴν ἀρχὴν Κλαύδιος, ἡ δὲ σύγκλητος,
 ἐξηγούμενων τῶν ὑπάτων Σεντίου Σατουρνίνου καὶ
 Πομπωνίου Σεκούνδου, τρισὶ ταῖς συμμενούσαις σπεί-
 ραις ἐπιτρέψασα φυλάττειν τὴν πόλιν, εἰς τὸ Καπετώ-
 λιον ἠθροίσθη, καὶ διὰ τὴν ὁμότητα τὴν Γαῖου Κλαυ-
 30 δίου πολεμεῖν ἐψηφίζετο· καταστήσεσθαι γὰρ δι' ἀριστο-
 κρατίας, ὥσπερ οὖν πάλαι διωκεῖτο, τὴν ἀρχήν, ἢ κρινεῖν
 ψήφῳ τὸν ἄξιον τῆς ἡγεμονίας.

2 συνέβη δὲ τηρικαῦτα προσεπιδημοῦντα τὸν Ἀγρίπ-
παν τὴν τε σύγκλητον καλοῦσαν εἰς συμβουλίαν πέμ-
ψαι καὶ Κλαύδιον ἐκ τῆς παρεμβολῆς, ὅπως πρὸς ἂ δέοι
χρήσιμος αὐτῷ γένοιτο. κακείνος συνιδὼν τὸν ἤδη τῆ
δυνάμει Καίσαρα πρὸς Κλαύδιον ἄπεισιν. ὁ δὲ αὐτὸν
πρεσβευτὴν πρὸς τὴν σύγκλητον ἀναπέμπει, δηλοῦντα
τὴν αὐτοῦ προαίρεσιν, ὅτι πρῶτον μὲν ἄκων ὑπὸ τῶν
στρατιωτῶν ἀρπαγείῃ, καὶ οὔτε τὴν ἐκείνων σπουδὴν
ἐγκαταλιπεῖν δίκαιον οὔτε ἀσφαλὲς τὴν αὐτοῦ τύχην
κρίνοι. καὶ γὰρ καὶ τὸ τυχεῖν τῆς ἡγεμονικῆς κλήσεως
ἐπικίνδυνον εἶναι. ἔπειτα ὅτι διοικήσοι τὴν ἀρχὴν
ὡσπερ ἀγαθὸς προστάτης, οὐχ ὡς τύραννος· ἀρκεῖσθαι
γὰρ τῇ τιμῇ τῆς προσηγορίας, τὴν δὲ ἐφ' ἑκάστῳ τῶν
πραγμάτων βουλήν πᾶσιν ἀποδώσειν. καὶ γὰρ εἰ μὴ
φύσει μέτριος ἦν, ἱκανὸν ὑπόδειγμα σωφροσύνης αὐτῷ
προκείσθαι τὸν Γαίου θάνατον.

3 ταῦτα ἀπήγγελλεν Ἀγρίππας. ἡ δὲ βουλή ἀπεκρί-
νατο καὶ στρατῶ καὶ γνώμαις ἀγαθαῖς πεποιθυῖα δου-
λείαν ἐκούσιον οὐχ ὑπομενεῖν. καὶ Κλαύδιος ὡς ἤκουσε
τὰ παρὰ τῆς βουλῆς, πάλιν ἔπεμψε τὸν Ἀγρίππαν
ἀπαγγελοῦντα αὐτοῖς ὅτι προδοῦναι μὲν τοὺς εἰς αὐτὸν
ὁμόσαντας οὐχ ὑπομένει, πολεμήσει δὲ ἄκων πρὸς οὓς
ἤκιστα βούλοιο· δεῖν μὲντοι προαποδειχθῆναι τῷ πο-
λέμῳ χωρίον ἕξω τῆς πόλεως· οὐ γὰρ ὅσιον διὰ τὴν αὐ-
τῶν κακοβουλίαν ὁμοφύλῳ φόνῳ μαινεσθαι τὰ τεμένη
τῆς πατρίδος. ὁ μὲν οὖν ἀκούσας ταῦτα τοῖς βουλευταῖς
4 ἀπήγγειλεν· μεταξὺ δὲ τῶν μετὰ τῆς συγκλήτου στρα-
τιωτῶν τις σπασάμενος τὸ ξίφος, "ἄνδρες" ἔβόησε "συ-
στρατιῶται, τί παθόντες ἀδελφοκτονεῖν αἰρούμεθα καὶ
κατὰ τῶν μετὰ Κλαυδίου συγγενῶν ὀρμαῖν, ἔχοντες μὲν
αὐτοκράτορα μηδὲν μεμφθῆναι δυνάμενον, τοσαῦτα δὲ
δίκαια πρὸς οὓς μετὰ τῶν ὀπλῶν χωρεῖν μέλλομεν;"

ταῦτα εἰπὼν διὰ μέσης ὤρμησε τῆς βουλῆς πάντας τοὺς
συστρατιώτας ἐφελκόμενος. οἱ δὲ εὐπατρίδαι παραχρήμα
μὲν πρὸς τὴν ἀπόλειψιν περιδεῶς ἔσχον, αὐτίς δὲ ὡς
ἀποστροφή σωτήριος οὐ κατεφαίνετο, τὴν τῶν στρατιω-
5 τῶν ὁδὸν ἠπειγόντο πρὸς Κλαύδιον. ὑπήντων δ' αὐ-
τοῖς πρὸ τοῦ τείχους γυμνοῖς τοῖς ξίφεσιν οἱ σφοδρότε-
ρον κολακεύοντες τὴν τύχην· καὶ συνέβη κινδυνεῦσαι
τοὺς προάγοντας πρὶν γινῶναι τὴν ὀρμὴν τῶν στρατιω-
τῶν Κλαυδίου, εἰ μὴ προσδραμῶν Ἀγρίππας αὐτῷ τὸ
10 κινδύνημα τῆς πράξεως ἐδήλωσεν, ὅτι τε, εἰ μὴ κατὰ-
σχοι τὴν ὀρμὴν τῶν ἐπὶ τοὺς εὐπατρίδας λελευσθηκότων,
ἀπολέσας δι' οὓς τὸ κρατεῖν ἐστὶ περίοπτον, ἐρημίας
ἔδοιτο βασιλεύς.

ταῦτα ἀκούσας Κλαύδιος ἐπέσχε τὰς ὀρμαῖς τοῦ 5
15 στρατιωτικοῦ, προσδέχεται τετὴν σύγκλητον εἰς τὸ στρα-
τόπεδον, καὶ φιλοφρονησάμενος ἔξεισι σὺν αὐτοῖς αὐ-
τίκα θύσων τῷ θεῷ τὰ περὶ τῆς ἡγεμονίας χαριστήρια.
καὶ τὸν Ἀγρίππαν εὐθέως ἐδώρετο τῇ πατρῴᾳ βασιλείᾳ
πάσῃ, προστιθεὶς ἕξωθεν καὶ τὰς ὑπ' Αὐγούστου δοθεί-
20 σας Ἡρώδῃ Τραχανίτιν καὶ Αὐρανίτιν, χωρὶς δὲ τούτων
ἑτέραν βασιλείαν τὴν Αὐσανίον καλουμένην. καὶ τῷ μὲν
δήμῳ διατάγματι τὴν δωρεὰν ἐδήλον, τοῖς ἄρχουσι δὲ
προσέταξεν ἐγκαρῶντας δέλτοις χαλκαῖς τὴν δόσιν εἰς
τὸ Καπετώλιον ἀναθεῖναι. δωρεῖται δὲ αὐτοῦ καὶ τὸν
25 ἀδελφὸν Ἡρώδην (ὁ δὲ αὐτὸς καὶ γαμβρὸς ἦν Βερηνίκη
συννοικῶν) βασιλείᾳ τῇ Χαλκίδι.

ταχέως δὲ, ὡς ἂν ἐκ τοσαύτης ἀρχῆς, πλοῦτος 6
Ἀγρίππα προσέφρη, καὶ τοῖς χρήμασιν αὐτὸς οὐκ εἰς μι-
κρὰ κατεχοῖτο, τηλικούτων δὲ περιβάλλειν ἤρξατο τοῖς
30 Ἱεροσολύμοις τείχος ἠλίκον ἂν τελεσθὲν ἀνήνυτον τὴν
ἐν Ῥωμαίοις ἐποίησε πολιορκίαν. ἀλλ' ἔφθη πρὶν ὑψῶσαι
τὸ ἔργον τελευτήσας ἐν Καισαρείᾳ, βεβασιλευκῶς μὲν

ἔτη τρία, πρότερον δὲ τῶν τετραρχιῶν τρισὶν ἑτέροις ἔτεσιν ἀφηγησάμενος. καταλείπει δὲ τρεῖς μὲν θυγατέρας ἐκ Κύπρου γεγεννημένας, Βερενίκην Μαριάμην Δρούσιλλαν, υἱὸν δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς Ἀγρίππαν. οὗ παντάπασιν ὄντος νηπίου, πάλιν τὰς βασιλείας Κλαύδιος ἐπαρχίαν ποιήσας ἐπίτροπον πέμπει Κούσπιον Φᾶδον, ἔπειτα Τιβέριον Ἀλέξανδρον, οἳ μηδὲν παρακινουῦντες τῶν πατρῶν ἔθων ἐν εἰρήνῃ τὸ ἔθνος διεφύλαξαν. μετὰ ταῦτα καὶ ὁ βασιλεύων τῆς Χαλκίδος Ἡρώδης τελευτᾷ, καταλιπὼν ἐκ μὲν τῆς ἀδελφιδῆς Βερενίκης δύο παῖδας, Βερενικανὸν τε καὶ Ἰρκανόν, ἐκ δὲ τῆς προτέρας Μαριάμης Ἀριστόβουλον. ἐτεθνήκει δὲ αὐτῶ καὶ ἕτερος ἀδελφὸς Ἀριστόβουλος ἰδιώτης, καταλιπὼν Ἰωτάπην θυγατέρα. οὗτοι μὲν οὖν ἦσαν, ὡς προείπον, Ἀριστοβούλου τοῦ Ἡρώδου παῖδες, Ἀριστόβουλος δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐκ Μαριάμης Ἡρώδη ἐγερόνεισαν, οὓς ὁ πατὴρ ἀνεῖλεν. ἡ δὲ Ἀλεξάνδρου γενεὰ τῆς μεγάλης Ἀρμενίας ἐβασίλευσε.

12 μετὰ δὲ τὴν Ἡρώδου τελευτήν, ὃς ἤρξε τῆς Χαλκίδος, καθίστησι Κλαύδιος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ τὸν Ἀγρίππα υἱὸν Ἀγρίππαν· τῆς δὲ ἄλλης ἐπαρχίας διαδέχεται τὴν ἐπίτροπὴν ἀπὸ Ἀλεξάνδρου Κούμανος, ἐφ' οὗ θόρυβοί τε ἤρξαντο καὶ φθορὰ πάλιν Ἰουδαίων ἐγένετο. συνελλυθὸτος γὰρ τοῦ πλήθους ἐπὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἀζύμων εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς σπείρας ὑπὲρ τὴν τοῦ ἱεροῦ στοὰν ἐφεστῶσης (ἔνοπλοι δὲ αἰεὶ τὰς ἑορτὰς παραφυλάττουσιν, ὡς μὴ τι νεωτερίζοι τὸ πλῆθος συνηθροισμένον), εἰς τις τῶν στρατιωτῶν ἀνασυράμενος τὴν ἐσθῆτα καὶ κατακύνψας ἀσχημόνως προσεπέστρεψε τοῖς Ἰουδαίοις τὴν ἔδραν, καὶ τῷ σχήματι φωνῆν ὁμοίαν ἐπεφθέγγετο. πρὸς τοῦτο πᾶν μὲν τὸ πλῆθος ἠγανάκτησε, καὶ κατεβῶν τοῦ Κου-

μάνου κολάζειν τὸν στρατιώτην· οἳ δὲ ἤττον νήφοντες τῶν νέων καὶ τὸ φύσει στασιῶδες ἐκ τοῦ ἔθνους ἐχώρουν ἐπὶ μάχην, λίθους τε ἀρπάσαντες εἰς τοὺς στρατιώτας ἔβαλλον. καὶ Κούμανος δεισας μὴ τοῦ λαοῦ παντὸς ἐπ' αὐτὸν ὄρη γένοιτο, πλείους ὀπίστας μεταπέμπεται. τῶν δὲ ταῖς στοαῖς ἐπιχειρομένων φόβος ἐμπίπτει τοῖς Ἰουδαίοις ἀκατάσχετος, καὶ τραπέντες ἐκ τοῦ ἱεροῦ διέφυγον εἰς τὴν πόλιν. τοσαύτη δὲ περὶ τὰς ἐξόδους βία συνωθουμένων ἐγένετο ὥστε πατηθέντας ἀπ' ἀλλήλων καὶ συντριβέντας ὑπὲρ τοὺς μυρίους ἀποθανεῖν, γενέσθαι δὲ τὴν ἑορτὴν πένθος μὲν ὄλω τῷ ἔθνει θρήνον δὲ καθ' ἐκάστην οἰκίαν.

μεταλαμβάνει δὲ ταύτην τὴν συμφορὰν ληστρικός 2 ἄλλος θόρυβος. κατὰ γὰρ τὴν Βαιθωρῶ δημοσίαν ὁδὸν 15 Στεφάνου τινὸς δούλου Καίσαρος ἀποσκευὴν κομιζομένην διήρπασαν λησταὶ προσπεσόντες. Κούμανος δὲ περιπέμψας τοὺς ἐκ τῶν πλησίον κωμῶν δεσμώτας ἐκέλευσεν ἀνάγεσθαι πρὸς αὐτόν, ἐπικαλῶν ὅτι μὴ διώξαντες τοὺς ληστὰς συλλάβοιεν. ἐνθα στρατιωτῶν 20 τις εὐρῶν ἐν τινὶ κώμῃ τὸν ἱερὸν νόμον διέρρηξέ τε τὸ βιβλίον καὶ εἰς πῦρ κατέβαλεν. Ἰουδαῖοι δὲ ὡς ὅλης αὐτοῖς τῆς χώρας καταφλεγείσης συνεχύθησαν, καὶ καθάπερ ὄργανῳ τινὶ τῇ δεισιδαιμονία συνελκόμενοι εἰς ἐν κήρυγμα πάντες εἰς Καισάρειαν ἐπὶ Κούμανον συν- 25 ἔδραμον, ἱκετεύοντες τὸν οὕτως εἰς τὸν θεὸν καὶ τὸν νόμον αὐτῶν ἐξυβρίσαντα μὴ περιδεῖν ἀτιμώρητον. ὁ δὲ, οὐ γὰρ ἠρεμήσειν τὸ πλῆθος εἰ μὴ τύχοι παραμυθίας, συνιδῶν ἡξίου προσάγειν τε τὸν στρατιώτην καὶ διὰ μέσων τῶν αἰτιωμένων ἀπαχθῆναι τὴν ἐπὶ θανάτῳ 30 κελεύει.

καὶ Ἰουδαῖοι μὲν ἀνεχώρουν, αὐθις δὲ Γαλιλαίων 3 καὶ Σαμαρέων γίνεται συμβολή. κατὰ γὰρ τὴν Γη-

μὰν καλουμένην κώμην, ἣτις ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ κεί-
 ται τῆς Σαμαρείτιδος, πολλῶν ἀναβαινόντων Ἰουδαίων
 ἐπὶ τὴν ἑορτὴν ἀναιρεῖται τις Γαλιλαῖος. πρὸς τοῦτο
 πλείστοι μὲν ἐκ τῆς Γαλιλαίας συνέδραμον ὡς πολε-
 μήσοντες τοῖς Σαμαρεῦσιν, οἱ γνώριμοι δὲ αὐτῶν ἐλ-
 θόντες πρὸς Κούμανον ἠντιβόλουν πρὶν ἀνηκέστου πά-
 θους εἰς τὴν Γαλιλαίαν διαβάντα τιμωρησάσθαι τοὺς
 αἰτίους τοῦ φόνον· μόνως γὰρ ἂν οὕτως διαλυθῆναι
 πρὸ πολέμου τὸ πλῆθος. Κούμανος μὲν οὖν ἐν δευ-
 τέρῳ τὰς ἐκείνων ἰκεσίας τῶν ἐν χερσὶ πραγμάτων
 4 θήμενος ἀπράκτους ἀπέπεμψε τοὺς ἰκέτας, ἀγγελλθὲν δὲ
 τὸ πάθος εἰς Ἱεροσόλυμα τοῦ πεφουενμένου τὰ πλήθη
 συνετάραξε, καὶ τῆς ἑορτῆς ἀφήμενοι πρὸς τὴν Σαμά-
 ρειαν ἐξώρμησαν ἀστρατήγητοι καὶ μηδενὶ τῶν ἀρχόν-
 των κατέχοντι πειθόμενοι. τοῦ ληστρικοῦ δὲ αὐτῶν
 καὶ στασιώδους Δειναίου τις υἱὸς Ἐλεάζαρος καὶ Ἀλέ-
 ξανδρος ἐξῆρχον, οἱ τοῖς ὁμόροις τῆς Ἀκραβατηνῆς
 τοπαρχίας προσπεσόντες αὐτούς τε ἀνήρουν μηδεμιᾶς
 ἡλικίας φειδῶ ποιούμενοι, καὶ τὰς κώμας ἀνεπίμπρα-
 5 σαν. Κούμανος δὲ ἀναλαβὼν ἀπὸ τῆς Καισαρείας
 μίαν ἰλην ἰππέων καλουμένην Σεβαστηνῶν ἐξεβοήθει
 τοῖς πορθουμένοις, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἐλεάζαρον πολ-
 λούς μὲν συνέλαβε πλείστους δὲ ἀπέκτεινε. πρὸς δὲ
 τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν πολεμῆν τοῖς Σαμαρεῦσιν ὠρ-
 μημένων οἱ ἄρχοντες τῶν Ἱεροσολύμων ἐδραμόντες
 25 σάκκους ἀμπεχόμενοι καὶ τέφραν τῶν κεφαλῶν κατα-
 χέοντες ἰκέτεον ἀναχωρεῖν, καὶ μὴ διὰ τὴν εἰς Σαμα-
 ρεῖς ἄμυναν ἐπὶ Ἱεροσόλυμα Ῥωμαίους παροξύνειν,
 ἐλεῆσαι δὲ τὴν πατρίδα καὶ τὸν ναὸν τέκνα τε καὶ γυ-
 ναϊκᾶς ἰδίας, καὶ μὴ πάντα κινδυνεύειν δι' ἐνὸς ἐκδικίαν
 30 Γαλιλαίου παραπολέσθαι. τούτοις πεισθέντες οἱ Ἰου-
 δαῖοι διελύθησαν. ἐτρέποντο δὲ πολλοὶ πρὸς ληστείαν

διὰ τὴν ἄδειαν, καὶ κατὰ πάσαν τὴν χώραν ἀρπαγαί τε
 ἦσαν καὶ τῶν θρασυτέρων ἐπαναστάσεις.

καὶ τῶν Σαμαρέων οἱ δυνατοὶ πρὸς Οὐμίδιον
 Κουαδράτον, ὃς ἦν ἡγεμὼν τῆς Συρίας, εἰς Τύρον πα-
 5 ραγενόμενοι δίκην τινα παρὰ τῶν πορθησάντων τὴν
 χώραν λαβεῖν ἤξιον. παρόντες δὲ καὶ οἱ γνώριμοι τῶν
 Ἰουδαίων καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἰωνάθης, υἱὸς Ἀνανου, κατάρ-
 ξαι μὲν ἔλεγον τῆς ταραχῆς Σαμαρέας διὰ τὸν φόνον,
 αἴτιον δὲ τῶν ἀποβεβηκότων Κούμανον γεγυέναι, μὴ
 10 θελήσαντα τοὺς ἀθύντας τοῦ σφαγέντος ἐπέξελεθεῖν.
 Κουαδράτος δὲ τότε μὲν ἐκατέρους ὑπερτίθεται, φήσας, 6
 ἐπειδὴν εἰς τοὺς τόπους παραγένηται, διερευνήσειν ἕκα-
 στα, αὐτῆς δὲ προελθὼν εἰς Καισάρειαν τοὺς ὑπὸ Κου-
 μάνου ζωγρηθέντας ἀνεσταύρωσε πάντας. ἐκείθεν τε
 15 εἰς Λύδδα παραγενόμενος πόλιν διήκουσε τῶν Σαμα-
 ρέων, καὶ μεταπεμψάμενος ὀκτωκαίδεκα τῶν Ἰουδαίων,
 οὓς ἐπέπυστο μετεσχηκέναι τῆς μάχης, πελέκει διερχή-
 σατο· δύο δὲ ἐτέρους τῶν δυνατωτάτων καὶ τοὺς ἀρχιε-
 ρεῖς Ἰωνάθην καὶ Ἀνανίαν, τὸν τε τούτου παῖδα Ἀνανον
 20 καὶ τινὰς ἄλλους Ἰουδαίων γνωρίμους, ἀπέπεμψεν ἐπὶ
 Καισάρα, ὁμοίως δὲ καὶ Σαμαρέων τοὺς ἐπιφανεστά-
 τους. παρήγγειλε δὲ καὶ Κουμάνῳ καὶ Κέλερι τῷ γι-
 λιάρχῳ πλεῖν ἐπὶ Ῥώμης, δάσοντας Κλαυδίῳ λόγον ὑπὲρ
 τῶν γεγεννημένων. ταῦτα διαπραξάμενος ἀπὸ τῶν Λύδ-
 25 δων ἀνέβαινεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ καταλαβὼν τὸ πλῆ-
 θος ἄγον τὴν τῶν ἀζύμων ἑορτὴν ἀθορύβως, εἰς Ἀντιό-
 χειαν ἐπανήει.

κατὰ δὲ τὴν Ῥώμην Καῖσαρ ἀκούσας Κουμάνου 7
 καὶ Σαμαρέων (παρῆν δὲ καὶ Ἀγρίππας ἐκθύμως ὑπερ-
 30 αγωνιζόμενος Ἰουδαίων, ἐπειδὴ καὶ Κουμάνῳ πολλοὶ
 τῶν δυνατῶν παρίσταντο), Σαμαρέων μὲν καταγνοὺς
 τρεῖς ἀνελεῖν προσέταξε τοὺς δυνατωτάτους, Κούμανον

δὲ ἐφυγάδευσε, Κέλερα δὲ δεσμώτην ἀναπέμφας εἰς Ἱεροσόλυμα παραδοθῆναι Ἰουδαίοις πρὸς αἰκίαν ἐκέλευσε, καὶ περισυρέντα τὴν πόλιν οὕτω τὴν κεφαλὴν ἀποκοπῆναι.

8 μετὰ ταῦτα Ἰουδαίας μὲν ἐπίτροπον Φήλικα τὸν 5 Πάλλαντος ἀδελφὸν ἐπέμπει τῆς τε Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας καὶ Περαίας· ἐκ δὲ τῆς Χαλκίδος Ἀγρίππαν εἰς μείζονα βασιλείαν μετατίθησι, δὸς αὐτῷ τὴν τε Φιλίππου γενομένην τετραρχίαν (αὕτη δὲ ἦν Βαταναία καὶ Τραχανίτις καὶ Γαυλανίτις), προσέθηκε δὲ τὴν τε Αν- 10 σανίου βασιλείαν καὶ τὴν δάρου γενομένην ἐπαρχίαν. αὐτὸς δὲ διοικήσας τὴν ἡγεμονίαν ἔτεσι τρισὶ καὶ δέκα, πρὸς δὲ μηνὶ οὐκὼ καὶ εἰκοσιν ἡμέραις, τελευτᾷ, καταλιπὼν Νέρωνα τῆς ἀρχῆς διάδοχον, ὃν ταῖς Ἀγριππίνης τῆς γυναικὸς ἀπάταις ἐπὶ κληρονομία τῆς ἀρχῆς εἰς- 15 ἐποιήσατο, καίπερ υἱὸν ἔχων γνήσιον Βρετανικὸν ἐκ Μεσσαλίνης τῆς προτέρας γυναικὸς, καὶ Ὀκτασίαν θυγατέρα τὴν ὑπ' αὐτοῦ ζευχθεῖσαν Νέρωνι. ἐγεγόνει δὲ αὐτῷ καὶ ἐκ Πετινῆς Ἀντωνία.

13 ὅσα μὲν οὖν Νέρων δι' ὑπερβολὴν εὐδαιμονίας τε 20 καὶ πλούτου παραφρονήσας ἐξύβρισεν εἰς τὴν τύχην, ἢ τίνα τρόπον τὸν τε ἀδελφὸν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα διεξῆλθεν, ἀφ' ὧν εἰς τοὺς εὐγενεστάτους μετήνεγκε τὴν ὁμότητα, καὶ ὡς τελευταῖον ὑπὸ φρενοβλαβείας ἐξώκειλεν εἰς σκηνὴν καὶ θέατρον, ἐπειδὴ δι' ὄχλου πᾶσιν 25 ἔστι, παραλείψω, τρέψομαι δὲ ἐπὶ τὰ Ἰουδαίους κατ' αὐτὸν γεγόμενα.

2 τὴν μὲν οὖν μικρὰν Ἀρμενίαν δίδωσι βασιλεύειν 30 Ἀριστοβούλῳ τῷ Ἡρώδου, τῇ δὲ Ἀγρίππα βασιλεία τέσσαρας πόλεις προστίθησι σὺν ταῖς τοπαρχίαις, Ἀβίλα μὲν καὶ Ἰουλιὰδα κατὰ τὴν Περαίαν, Ταριχέας δὲ καὶ Τιβε- 35 ριάδα τῆς Γαλιλαίας, εἰς δὲ τὴν λοιπὴν Ἰουδαίαν Φή-

λικά κατέστησεν ἐπίτροπον. οὗτος τὸν τε ἀρχιληστὴν Ἐλεάζαρον ἔτεσιν εἰκοσι τὴν χώραν δηρώμενον καὶ πολλοὺς τῶν σὺν αὐτῷ ζωγρήσας ἀνέπεμψεν εἰς Ῥώμην. τῶν δὲ ἀνασταυρωθέντων ὑπ' αὐτοῦ ληστῶν καὶ τῶν 5 ἐπὶ κοινωνία φωραθέντων δημοτῶν, οὓς ἐκόλασεν, ἀπειρόν τι πλῆθος ἦν.

καθαρθείσης δὲ τῆς χώρας ἕτερον εἶδος ληστῶν ἐν 3 Ἱεροσόλυμοις ὑπεφύετο, οἱ καλούμενοι σικάριοι, μεθ' ἡμέραν καὶ ἐν μέσῃ τῇ πόλει φονεύοντες ἀνθρώπους. 10 μάλιστα δὲ ἐν ταῖς ἑορταῖς μισγόμενοι τῷ πλῆθει καὶ ταῖς ἐσθῆσιν ὑποκρύπτοντες μικρὰ ξιφίδια, τούτοις ἐνυττον τοὺς διαφόρους, ἔπειτα πεσόντων μέρος ἐγίνοντο τῶν ἐπαρνακτούντων οἱ πεφονευκότες· διὸ καὶ παντάπασιν ὑπ' ἀξιοπιστίας ἦσαν ἀνεύρετοι. πρῶτος 15 μὲν οὖν ὑπ' αὐτῶν Ἰουιάθης ὁ ἀρχιερεὺς ἀποσφάττεται· μετὰ δὲ αὐτὸν καθ' ἡμέραν ἀνηροῦντο πολλοί. καὶ τῶν συμφορῶν ὁ φόβος ἦν χαλεπώτερος, ἐκάστου καθάπερ ἐν πολέμῳ καθ' ὄραν τὸν θάνατον προσδεχομένου. προσεσκοποῦντο δὲ πόρρωθεν τοὺς διαφόρους. 20 καὶ οὐδὲ τοῖς φίλοις προσιοῦσιν ἔτι πίστις ἦν, ἐν μέσαις δὲ ταῖς ὑπονοίαις καὶ ταῖς φυλακαῖς ἀνηροῦντο· τοσοῦτον τῶν ἐπιβουλευόντων τὸ τάχος ἦν καὶ τοῦ λαθεῖν ἢ τέχνη.

συνέστη δὲ πρὸς τούτοις στυφὸς ἕτερον πονηρῶν, 4 25 χειρὶ μὲν καθαρώτερον, ταῖς γνώμαις δὲ ἀσεβέστερον, ὅπερ οὐδὲν ἦττον τῶν σφαγέων τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πόλεως ἐλυμήνατο. πλάνοι γὰρ ἄνθρωποι καὶ ἀπατεῶνες, προσχήματι θειασμοῦ νεωτερισμοὺς καὶ μεταβολὰς πραγματευόμενοι, δαιμονῶν τὸ πλῆθος ἀνέ- 30 πειθον, καὶ προῆγον εἰς τὴν ἐρημίαν ὡς ἐκεῖ τοῦ θεοῦ δείξοντος αὐτοῖς σημεῖα ἐλευθερίας. ἐπὶ τούτοις ὁ Φήλιξ (ἐδόκει γὰρ ἀποστάσεως εἶναι καταβολή)

πέμφας ἰππεῖς καὶ πεζοὺς ὀπλίτας πολὺ πλῆθος διέφθειρε.

5 μείζονι δὲ ταύτης πληγῇ Ἰουδαίους ἐκάκωσεν ὁ Αἰγύπτιος ψευδοπροφήτης. παραγενόμενος γὰρ εἰς τὴν χώραν ἄνθρωπος γόης καὶ προφήτου πίστιν ἐπί-
θεις ἑαυτῷ περὶ τρισμυρίους μὲν ἀθροίζει τῶν ἡπατη-
μένων, προαγαγὼν δὲ αὐτοὺς ἐκ τῆς ἐρημίας εἰς τὸ
Ἐλαιῶν καλούμενον ὄρος, ἐκεῖθεν οἴοσθε ἦν εἰς Ἱεροσό-
λυμα παρελθεῖν βιάζεσθαι, καὶ κρατήσας τῆς τε Ῥωμαί-
κῆς φρουρᾶς καὶ τοῦ δήμου τυραννεῖν, χρώμενος τοῖς
συνεισπεσοῦσι δορυφόροις. φθάνει δὲ αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν
Φῆλιξ ὑπαντιάσας μετὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν ὀπλιτῶν, καὶ
πᾶς ὁ δῆμος συνεφήψατο τῆς ἀμύνης, ὥστε συμβολῆς
γενομένης τὸν μὲν Αἰγύπτιον φνεγεῖν μετ' ὀλίγων, δια-
φθαρηῆναι δὲ καὶ ζωρηθῆναι πλείστους τῶν σὺν αὐτῷ,
15 τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος σκεδασθὲν ἐπὶ τὴν ἑαυτῶν ἕκαστου
διαλαθεῖν.

6 κατεσταλμένων δὲ καὶ τούτων, ὥσπερ ἐν νοσοῦντι
σώματι, πάλιν ἕτερον μέρος ἐφλέγμαινεν. οἱ γὰρ γόη-
τες καὶ ληστρικὸι συναχθέντες πολλοὺς εἰς ἀπόστασιν
20 ἐνήγον καὶ πρὸς ἐλευθερίαν παρεκρότουν, θάνατον
ἐπιτιμῶντες τοῖς πειθαρχοῦσι τῇ Ῥωμαίων ἡγεμονίᾳ,
καὶ πρὸς βίαν ἀφαιρεθήσεσθαι λέγοντες τοὺς ἐκουσίως
δουλεύειν προαιρουμένους. μεριζόμενοι δὲ εἰς τὴν χώ-
ραν κατὰ λόχους διήρπαζόν τε τὰς τῶν δυνατῶν οἰ-
25 κίας καὶ αὐτοὺς ἀνήρουν καὶ τὰς κώμας ἐνεπίμπρα-
σαν, ὥστε τῆς ἀπονοίας αὐτῶν πᾶσαν τὴν Ἰουδαίαν ἀνα-
πίμπλασθαι.

καὶ οὗτος μὲν ὁ πόλεμος καθ' ἡμέραν ἀνεροπιζέτο,
7 ἕτερα δὲ ταραχὴ συνίσταται περὶ Καισάρειαν, τῶν ἀνα-
30 μειγμένων Ἰουδαίων πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ Σύρους στα-
σιασάντων. οἱ μὲν γὰρ ἠξίουσαν σφετέραν εἶναι τὴν πόλιν,

Ἰουδαίον γεγονέναι τὸν κτίστην αὐτῆς λέγοντες (ἦν δὲ
Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς), οἱ δὲ ἕτεροι τὸν οἰκιστὴν μὲν προσ-
ωμολόγουν Ἰουδαῖον, αὐτὴν μὲντοι γε τὴν πόλιν Ἑλλή-
νων ἔφασαν· οὐ γὰρ ἂν ἀνδριάντας καὶ ναοὺς ἐγκαθι-
5 δρῦσαι Ἰουδαίοις αὐτὴν ἀνατιθέντα. διὰ ταῦτα μὲν
ἠμφισβήτητον ἕκαστοι, προῆει δὲ αὐτοῖς τὸ φιλόνηκον
εἰς ὄπλα, καὶ καθ' ἡμέραν οἱ θρασύτεροι παρ' ἀμφοῖν
προεπήδων ἐπὶ μάχην· οὔτε γὰρ Ἰουδαίων οἱ γεραιοὶ
τοὺς ἰδίους στασιαστὰς κατέχειν οἴοι τε ἦσαν, καὶ τοῖς
10 Ἑλλήσιν αἰσχος ἐδόκει Ἰουδαίων ἐλαττοῦσθαι. προεῖχον
δὲ οἱ μὲν πλούτῳ καὶ σώματων ἀλκῇ, τὸ δὲ Ἑλληνικὸν
τῇ παρὰ τῶν στρατιωτῶν ἀμύνη· τὸ γὰρ πλεόν Ῥωμαίοις
τῆς ἐκεῖ δυνάμεως ἐκ Συρίας ἦν κατειλεγμένον, καὶ κα-
θάπερ συγγενεῖς ἦσαν εἰς τὰς βοηθείας ἔτοιμοι. τοῖς γε
15 μὴν ἐπάροχοις φροντίς ἦν ἀναστέλλειν τὴν ταραχὴν, καὶ
τοὺς μαχιμωτέρους ἐκατέρωθεν ἀεὶ συλλαμβάνοντες
ἐκόλαζον μάλιστα καὶ δεσμοῖς. οὐ μὴν τὰ πάθη τῶν
συλλαμβανομένων ἐνεποίει τοῖς καταλειπομένοις ἀνα-
κοπήν ἢ δέος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον παρωξύνοντο πρὸς τὴν
20 στάσιν. νικῶντας δὲ ποτε τοὺς Ἰουδαίους παρελθῶν εἰς
τὴν ἀγορὰν ὁ Φῆλιξ μετὰ ἀπειλῆς ἐκέλευσεν ἀναχωρεῖν·
τῶν δὲ μὴ πειθομένων ἐπιπέμφας τοὺς στρατιώτας
ἀναιρεῖ συγχοῦς, ὧν διαρπαγῆναι συνέβη καὶ τὰς οὐ-
σίας. μενούσης δὲ τῆς στάσεως, ἐπιλέξας ἐκατέρωθεν
25 τοὺς γνωρίμους ἐπέμψε πρέσβεις ἐπὶ Νέρωνα διαλεξομέ-
νους περὶ τῶν δικαίων.

διαδεξάμενος δὲ παρὰ τούτου τὴν ἐπιτροπὴν Φῆ- 14
στος τὸ μάλιστα λυμαινόμενον τὴν χώραν ἐπέξῆει· τῶν
γούν ληστῶν συνέλαβε τοὺς πλείστους καὶ διέφθειρεν
30 οὐκ ὀλίγους. ἀλλ' οὐχ ὁ μετὰ Φῆστον Ἀλβῖνος τὸν αὐ-
τὸν τρόπον ἐξηγήσατο τῶν πραγμάτων, οὐκ ἔστι δὲ ἦν-
τινα κακουργίας ἰδέαν παρέλιπεν. οὐ μόνον γοῦν ἐν

τοῖς πολιτικοῖς πράγμασιν ἐκλεπτε καὶ διήρπαζε τὴν ἐκά-
 στων οὐσίαν, οὐδὲ τὸ πᾶν ἔθνος ἐβάρει ταῖς εἰσφοραῖς,
 ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ ληστεία δεδεμένους ὑπὸ τῆς παρ' ἐκά-
 στοῖς βουλῆς ἢ τῶν προτέρων ἐπιτρόπων ἀπελύτρον
 τοῖς συγγενέσι, καὶ μόνος ὁ μὴ δούς τοῖς δεσποτηρίοις
 ὡς πονηρὸς ἐγκατελείπετο. τηρικαῦτα καὶ τῶν νεωτερί-
 ζειν βουλομένων ἐν Ἱεροσολύμοις ἐθάρασαν αἱ τόλμαι,
 καὶ χρήμασι μὲν οἱ δυνατοὶ τὸν Ἀλβῖνον προσελάμβανον
 ὥστε τοῦ στασιάξειν αὐτοῖς παρέχειν ἄδειαν, τοῦ δημο-
 τικοῦ δὲ τὸ μὴ χαῖρον ἡσυχία πρὸς τοὺς Ἀλβῖνον κοινω-
 νοὺς ἀπέκλινεν. ἕκαστος δὲ τῶν πονηρῶν ἴδιον στίφος
 ὑπεξωσμένος αὐτὸς μὲν ὥσπερ ἀρχιληστῆς ἢ τύραννος
 προανείχεν ἐκ τοῦ λόγου, τοῖς δορυφοροῦσι δὲ πρὸς ἀρ-
 παγὰς τῶν μετρίων κατεχοῖτο. συνέβαινε δὲ τοὺς μὲν
 ἀφηρημένους ὑπὲρ ὧν ἀγανακτεῖν ἔχοιεν σιωπᾶν, τοὺς
 ἀπλήγας δὲ, δέει τοῦ μὴ τὰ αὐτὰ παθεῖν, καὶ κολακεύειν
 τὸν ἄξιον κολάσεως. καθόλου δὲ ἢ μὲν παρηγορία πάν-
 των περικέκοπτο, τυραννὶς δὲ ἦν διὰ πλείονων, καὶ τὰ
 σπέρματα τῆς μελλούσης ἀλώσεως ἐκτότε τῇ πόλει κατε-
 βάλλετο.

2 τοιοῦτον δὲ ὄντα τὸν Ἀλβῖνον ἀπέδειξεν ὁ μετὰ
 τοῦτον ἐλθὼν Γέσσιος Φλώρος δικαιοτάτος κατὰ σύγ-
 κρισιν. ὁ μὲν γὰρ λάθρα τὰ πολλὰ καὶ μεθ' ὑποστολῆς
 ἐκακούργησε, Γέσσιος δὲ τὰς εἰς τὸ ἔθνος παρανομίας
 ἐπόμπενυσε, καὶ ὥσπερ ἐπὶ τιμωρία κατακρίτων πεμ-
 φθεῖς δῆμιος οὔτε ἀρπαγῆς τινὰ τρόπον οὔτε αἰκίας
 παρέλιπεν. ἦν δὲ ἐν μὲν τοῖς ἔλεινοῖς ὠμότατος, ἐν δὲ
 τοῖς αἰσχροῖς ἀναιδέστατος· οὔτε δὲ πλείω τις ἀπιστίαν
 τῆς ἀληθείας κατέχευεν οὔτε ἐν τῷ πανουργεῖν δολιωτέ-
 ρας ὁδοὺς ἐπενόησεν. ὃ τὸ μὲν κατ' ἄνδρα κερδαίνειν
 μικρὸν ἐδόκει, πόλεις δὲ ὅλας ἐξεδίδυσκε καὶ δῆμους
 ἀθρόους ἐλυμαίνετο, καὶ μόνον οὐκ ἐκήρυξεν ἀνὰ τὴν

χώραν πᾶσιν ἐξεῖναι ληστεύειν, ἐφ' ᾧ μέρος αὐτὸς λή-
 ψεται τῶν λαφύρων. διὰ γοῦν τὴν ἐκείνου πλεονεξίαν
 πάσας ἐρημωθῆναι συνέβη τὰς τοπαρχίας καὶ πολλοὺς
 τῶν πατρίων ἔθων ἐξαναστάντας φυγεῖν εἰς τὰς ἄλλο-
 5 φύλους ἐπαρχίας.

μέχρι μὲν οὖν ἐν Συρίᾳ Κέστιος Γάλλος ἦν προδιέ- 3
 πων τὴν ἐπαρχίαν, οὐδὲ προσβέβυσσασθαι τις πρὸς αὐτὸν
 ἐτόλμησε κατὰ τοῦ Φλώρου· παραγενόμενον δὲ εἰς
 Ἱεροσόλυμα τῆς τῶν ἀζύμων ἑορτῆς ἐνστάσης περιστάς
 10 ὁ δῆμος, οὐκ ἐλάττους τριακοσίων μυριάδων, ἰκέτεον
 ἐλεῆσαι τὰς τοῦ ἔθνους συμφοράς, καὶ τὸν λυμεῶνα τῆς
 χώρας Φλώρον ἐκεκράγεσαν. ὁ δὲ παρῶν καὶ τῷ Κεστίῳ
 παρεστῶς διεχλεύαζε τὰς φωνάς. ὁ γὰρ μὲν Κέστιος τὴν
 ὁρμὴν τοῦ πλήθους καταστείλας, καὶ δούς ἔμφασιν
 15 ὡς πρὸς τὸ μέλλον αὐτοῖς τὸν Φλώρον κατασκευάσειε
 μετριοτέρου, ὑπέστρεψεν εἰς Ἀντιόχειαν. προέπεμψε
 δὲ αὐτὸν μέχρι Καισαρείας Φλώρος ἐξαπατῶν, καὶ πό-
 λεμον ἤδη τῷ ἔθνει θυμούμενος ἐπορίζετο, ὃ μόνον
 συγκρούσει τὰς αὐτοῦ παρανομίας ὑπελάμβανεν· εἰρή-
 20 νης μὲν γὰρ οὔσης κατηγοροῦς ἔξειν ἐπὶ Καισαρὸς Ἰου-
 δαίους προσεδόκα, πραγματευσάμενος δὲ ἀπόστασιν αὐ-
 τῶν τῷ μείζονι κακῷ περισπάσειν τὸν ἔλεγχον αὐτῶν
 ἀπὸ τῶν μετριοτέρων.

ὁ μὲν οὖν, ὡς ἂν ἀπορραγείη τὸ ἔθνος, καθ' ἡμέ-
 25 ραν ἐπέτεινε αὐτοῖς τὰς συμφοράς· ἐν δὲ τούτῳ καὶ οἱ 4
 Καισαρέων Ἕλληνες, νικήσαντες παρὰ Νέρωνι τῆς πό-
 λεως ἄρχειν, τὰ τῆς κρίσεως ἐκόμισαν γράμματα, καὶ
 προσελάμβανε τὴν ἀρχὴν ὁ πόλεμος δωδεκάτῳ μὲν ἔτει
 τῆς Νέρωνος ἡγεμονίας, ἑπτακαιδεκάτῳ δὲ τῆς Ἀγρίππα
 30 βασιλείας, Ἀρτεμισίου μηνός. πρὸς δὲ τὸ μέγεθος τῶν
 ἐξ αὐτοῦ συμφορῶν οὐκ ἄξιαν ἔσχε πρόφασιν. οἱ γὰρ ἐν
 Καισαρείᾳ Ἰουδαῖοι συναγωγὴν ἔχοντες παρὰ χωρίου

οὐ δεσπότης ἦν τις Ἑλλήν Καισαρεύς, πολλάκις μὲν κτήσασθαι τὸν τόπον ἐσπούδασαν, τιμὴν πολλαπλασίονα τῆς ἀξίας δίδόντες· ὡς δὲ ὑπερορῶν τὰς δεήσεις πρὸς ἐπήρειαν ἔτι καὶ προσφροδοῦμαι τὸ χωρίον ἐκεῖνος, ἐργαστήρια κατασκευαζόμενος, στενήν δὲ καὶ παντά-
 πασι βίαιαν πάροδον ἀπέλιπεν αὐτοῖς, τὸ μὲν πρῶτον οἱ θερμότεροι τῶν νέων προπηδῶντες οἰκοδομεῖν ἐκώ-
 λυον, ὡς δὲ τούτους εἶργε τῆς βίας Φλῶρος, ἀμηχα-
 νοῦντες οἱ δυνατοὶ τῶν Ἰουδαίων, σὺν οἷς ὁ τελώνης Ἰωάννης, πείθουσι τὸν Φλῶρον ἀργυρίου ταλάντοις 10
 ὀκτὼ διακωλύσαι τὸ ἔργον. ὁ δὲ πρὸς μόνον τὸ λαβεῖν ὑποσχόμενος πάντα συμπράξειν, λαβὼν ἕξεισι τῆς
 Καισαρείας εἰς Σεβαστήν, καὶ καταλείπει τὴν στάσιν αὐτεξούσιον, ὥσπερ ἄδειαν πεπρακῶς Ἰουδαίοις τοῦ μάχεσθαι. 15

5 τῆς δὲ ἐπιούσης ἡμέρας ἑβδομάδος οὔσης, τῶν Ἰου-
 δαίων εἰς τὴν συναγωγὴν ἀθροισθέντων, στασιαστῆς
 τις Καισαρεύς γάστραν καταστρέψας καὶ παρὰ τὴν εἰσ-
 οδον αὐτῶν θέμενος ἐπέθυεν ὄρνεις. τοῦτο τοὺς Ἰου-
 δαίους ἀνηκέστως παρῶξυνεν, ὡς ὑβρισμένων μὲν αὐ-
 τοῖς τῶν νόμων, μεμιασμένων δὲ τοῦ χωρίου. τὸ μὲν
 οὖν εὐσταθῆς καὶ πρᾶον ἐπὶ τοὺς ἡγεμόνας καταφεύ-
 γειν πάλιν ᾤετο χρῆναι, τὸ στασιῶδες δὲ καὶ ἐν νεό-
 τητι φλεγμαῖνον ἐξεκαίετο πρὸς μάχην. παρεσκευα-
 σμένοι δὲ εἰστήμεσαν οἱ τῶν Καισαρέων στασιασταὶ 25
 (τὸν γὰρ ἐπιθύσαντα προπεπόμφεσαν ἐκ συντάγματος),
 καὶ ταχέως ἐγένετο ἡ συμβολή. προσελθὼν δὲ Ἰουκοῦνδος
 ὁ διακωλύειν τεταγμένος ἰππάρχης τὴν τε γάστραν αἶρει
 καὶ καταπαύειν ἐπειρᾶτο τὴν στάσιν. ἠττωμένον δὲ αὐ-
 τοῦ τῆς τῶν Καισαρέων βίας, Ἰουδαῖοι τοὺς νόμους 30
 ἀρπάσαντες ἀνεχώρησαν εἰς Νάρβατα· χώρα τις αὐτῶν
 οὕτω καλεῖται, σταδίους ἑξήκοντα διέχουσα τῆς Και-

σαρείας. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰωάννην δυνατοὶ δάδεκα πρὸς
 Φλῶρον ἐλθόντες εἰς Σεβαστήν ἀπαύρουντο περὶ τῶν
 πεπραγμένων, καὶ βοηθεῖν ἰκέτεον, αἰδημόνως ὑπομι-
 μνήσκοντες τῶν ὀκτὼ ταλάντων. ὁ δὲ καὶ συλλαβὼν
 5 ἔδησε τοὺς ἄνδρας, αἰτιώμενος ὑπὲρ τοῦ τοὺς νόμους
 ἐξενεγκεῖν τῆς Καισαρείας.

πρὸς τοῦτο τοῖς ἐν Ἱεροσολύμοις ἀγανάκτησις ἦν, 6
 ἔτι μὲντοι τοὺς θυμοὺς κατεῖχον. ὁ δὲ Φλῶρος ὥσπερ
 ἡρογλαβηκῶς ἐκριπίζει τὸν πόλεμον, καὶ πέμψας ἐπὶ τὸν
 ἱερὸν θησαυρὸν ἐξάιρει ἑπτακαίδεκα τάλαντα, σκηψά-
 10 μενος εἰς τὰς Καισαρος χρείας. σύγχυσις δ' εὐθέως εἶχε
 τὸν δῆμον, καὶ συνδραμόντες εἰς τὸ ἱερὸν βοαῖς διαπρυ-
 σίοις τὸ Καισαρος ἀνεκάλουν ὄνομα, καὶ τῆς Φλώρου
 τυραννίδος ἐλευθεροῦν σφᾶς ἰκέτεον. ἐνιοὶ δὲ τῶν
 15 στασιαστῶν λοιδορίας αἰσχίστους εἰς τὸν Φλῶρον ἐκε-
 κράγεσαν, καὶ κανοῦν περιφέροντες ἐπήτουν αὐτῷ κέρ-
 ματα καθάπερ ἀκλήρω καὶ ταλαιπώρω. τούτοις οὐκ ἐνε-
 τράπη τὴν φιλαργυρίαν, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μᾶλλον χρηματίσα-
 σθαι προσωργίσθη. δέον γοῦν εἰς Καισαρείαν ἐλθόντα
 20 σβέσαι τὸ τοῦ πολέμου πῦρ ἐκεῖθεν ἀρχόμενον καὶ τῆς
 ταραχῆς ἀνελεῖν τὰς αἰτίας, ἐφ' ᾧ καὶ μισθὸν ἔλαβεν,
 ὁ δὲ μετὰ στρατιᾶς ἰππικῆς τε καὶ πεζικῆς ἐπὶ Ἱεροσολύ-
 μων ὤρμησεν, ἵνα τοῖς Ῥωμαίων ὀπλοῖς ἐργάσθαι τὸ
 βουλόμενον, καὶ τῷ δέει καὶ ταῖς ἀπειλαῖς περιδύσῃ τὴν
 25 πόλιν.

ὁ δὲ δῆμος προδυσωπήσας τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ βουλό- 7
 μενος, ὑπαντᾷ τοῖς στρατιώταις μετ' εὐφημίας, καὶ τὸν
 Φλῶρον θεραπευτικῶς ἐκδέχεσθαι παρεσκευάστω. κακεῖ-
 νος προπέμψας σὺν ἰππεῦσι πενήκοντα Καπίτωνα ἑκα-
 30 τουτάρχην ἀναχωρεῖν αὐτοὺς ἐκέλευσε, καὶ μὴ πρὸς ὃν
 οὕτως ἐλοιδορήσαν αἰσχρῶς εἰρωνεύεσθαι τὰς νῦν φιλο-
 φρονήσεις· δεῖν γὰρ αὐτούς, εἴπερ γενναῖοί εἴσι καὶ

παρρησιασταί, σκώπτειν μὲν αὐτὸν καὶ παρόντα, φαί-
νεσθαι δὲ μὴ μόνον ἐν τοῖς λόγοις ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς
ὄπλοις φιλελευθέρους. τούτοις καταπλαγὲν τὸ πλῆθος,
ἅμα καὶ τῶν περὶ Καπίτωνα ἰππέων εἰς μέσους φερομέ-
νων, διεσκεδάσθη πρὶν ἀσπασασθαι τὸν Φλώρον ἢ τοῖς
στρατιώταις φανερὸν ποιῆσαι τὸ παιθήριον. ἀναχωρή-
σαντες δὲ εἰς τὰς οἰκίας μετὰ δέους καὶ ταπεινότητος διε-
νυκτέρευσαν.

8 Φλώρος δὲ τότε μὲν ἐν τοῖς βασιλείοις ἀυλίζεται,
τῇ δὲ ὑστεραία βῆμα πρὸ αὐτῶν θέμενος καθέζεται, καὶ
προσελθόντες οἱ τε ἀρχιερεῖς καὶ δυνατοὶ τό τε γνωρι-
μώτατον τῆς πόλεως πᾶν παρέστησαν τῷ βήματι. τού-
τοις ὁ Φλώρος ἐκέλευσε τοὺς λοιδορήσαντας αὐτὸν ἐκ-
δοῦναι, φάμενος αὐτοὺς ἀπολαύσειν τῆς ἀμύνης, εἰ
μὴ προσάροιεν τοὺς αἰτίους. οἱ δὲ τὸν μὲν δῆμον ἀπέ-
φαινον εἰρηνικὰ φρονοῦντα, τοῖς δὲ παραφθεγγαμένοις
ἠτοῦντο συγγνώμην· ἐν γὰρ τοσοῦτῳ πλήθει θαναμα-
στὸν μὲν οὐδὲν εἶναι τινὰς θρασυτέρους καὶ δι' ἡλι-
κίαν ἄφρονας, ἀμύχανον δὲ τῶν ἡμαρτηκότων τὴν διά-
κρισιν γενέσθαι, ἐκάστου μετανοοῦντός τε καὶ δι' ἃ
δέδοικεν ἀρνούμενου. δεῖν μέντοι γε ἐκείνον προνοεῖν
τῆς κατὰ τὸ ἔθνος εἰρήνης, καὶ βουλευέσθαι Ῥωμαίοις
περισώζειν τὴν πόλιν, καὶ μᾶλλον διὰ τοὺς πολλοὺς
ἀκαταιτιάτους συγγνώμην καὶ τοῖς ὀλίγοις πλημμελή-
σασιν ἢ δι' ὀλίγους πονηροὺς ταράξαι δῆμον ἀγαθὸν
τοσοῦτον.

9 πρὸς ταῦτα μᾶλλον παροξυνθεὶς ἐμβοᾶ τοῖς στρα-
τιώταις διαρπάζειν τε τὴν ἄνω καλουμένην ἀγορὰν καὶ
κτείνειν τοὺς ἐντυγχάνοντας. οἱ δὲ ἐπιθυμία κέρδους
προσλαμβάνοντες ἡγεμονικὴν παρακέλευσιν οὐ μόνον
ἐφ' ὃν ἐπέμφθησαν τόπον ἤρπαζον, ἀλλ' εἰς πάσας
ἐμπηδῶντες τὰς οἰκίας ἔσφαζον τοὺς οἰκήτορας. φυγῇ

δ' ἦν ἐκ τῶν στενωπῶν καὶ φόνος τῶν καταλαμβανόμε-
νων, τρόπος τε ἀρπαγῆς οὐδεὶς παρελιμπάνετο. καὶ
πολλοὺς τῶν μετρίων συλλαμβάνοντες ἐπὶ τὸν Φλώ-
ρον ἦγον, οὓς μάστιγι προαικισάμενος ἀνεσταύρωσεν.
ὁ γοῦν σύμπας τῶν ἐκείνης ἀπολομένων τῆς ἡμέρας
ἀριθμὸς σὺν γυναιξὶ καὶ παιδίοις (οὐδὲ γὰρ νηπίων
ἀπέσχοντο) περὶ τρισχιλίους καὶ ἑξακοσίους συνήχθη.
βαρύτεραν δὲ ἐποίει τὴν συμφορὰν τὸ καινὸν τῆς
Ῥωμαίων ἀμότητος. ὁ γὰρ μηδεὶς πρότερον, τότε
10 Φλώρος ἐτόλμησεν, ἄνδρας ἰππικῶν τάγματος μαστι-
γῶσαι πρὸ τοῦ βήματος καὶ σταυρῶ προσηλαῶσαι· ὧν
εἰ καὶ τὸ γένος Ἰουδαῖον, ἀλλὰ τὸ γοῦν ἀξίωμα Ῥω-
μαϊκὸν ἦν.

κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὁ μὲν βασιλεὺς Ἀγρίπ-15
15 πας ἔτυχεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν πεπορευμένος, ὅπως
Ἀλεξάνδρῳ συνησθείη πεπιστευμένῳ τὴν Αἴγυπτου
ὑπὸ Νέρωνος καὶ πεμφθέντι διέπειν· τὴν δὲ ἀδελφὴν
αὐτοῦ Βερενίκην παροῦσαν ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ τὴν
παρενομίαν τῶν στρατιωτῶν ἀποθεωμένην δεινὸν εἰς-
20 ἦει πάθος, καὶ πολλάκις τοὺς τε ἰππάρχους αὐτῆς καὶ
σωματοφύλακας πέμπουσα πρὸς Φλώρον ἐδεῖτο παύ-
σασθαι τοῦ φόνου. καὶ ὁ μὲν οὔτε εἰς τὸ πλῆθος τῶν
ἀναιρουμένων οὔτε εἰς τὴν εὐγένειαν τῆς παρακαλούσης
ἀλλ' εἰς μόνον τὸ λυσιτελὲς τὸ ἐκ τῶν ἀρπαγῶν ἀποβλέ-
25 πων παρήκουσεν· ἡ δὲ ὄρμη τῶν στρατιωτῶν ἐλύσθησε
καὶ κατὰ τῆς βασιλίδος. οὐ μόνον γοῦν ἐν ὄμμασιν αὐ-
τῆς ἠκίζοντο τοὺς ἀλισκομένους καὶ διέφθειρον, ἀλλὰ
καὶ αὐτὴν ἀνεῖλον, εἰ μὴ καταφυγεῖν εἰς τὴν βασι-
λικὴν αὐλὴν ἔφθη, κάκει διενυκτέρευσε μετὰ φυλα-
30 κῆς, δεδοικυῖα τὴν τῶν στρατιωτῶν ἔφοδον. ἐπεδήμει
δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις εὐχὴν ἐκτελοῦσα τῷ θεῷ.
τοὺς γὰρ ἢ νόσῳ καταπονομένους ἢ τισιν ἄλλαις

ἀνάγκαις ἔθος εὐχεσθαι πρὸ τριάκοντα ἡμερῶν ἢς ἀποδώσειν μέλλοιεν θυσίας οἴνου τε ἀφέξασθαι καὶ ξυρῆσεσθαι τὰς κόμας. ἃ δὴ τότε τελοῦσα Βερενίκη γυμνόπους τε πρὸ τοῦ βήματος ἰκέτευσε τὸν Φλῶρον, καὶ πρὸς τῷ μὴ τυχεῖν αἰδοῦς αὐτὴν τὸν περὶ τοῦ ζῆν κίνδυνον ἐπέειρασεν.

2 ταῦτα μὲν οὖν ἐκκαίδεκάτῃ μηνὸς Ἀρτεμισίου συμβέβη, τῇ δὲ ἐπιούσῃ τὸ μὲν πλῆθος ὑπερπαθῆσαν εἰς τὴν ἄνω συνέρρευσε ἀγοράν, καὶ βοαῖς ἑξαισίους περὶ τῶν ἀπολωλότων ἀπωδύροντο· τὸ πλεόν δὲ ἦσαν εἰς τὸν Φλῶρον ἐπίφθονοι φωναί. πρὸς ὃ δεισαντες οἱ δυνατοὶ σὺν τοῖς ἀρχιερεῦσι τὰς ἐσθῆτας περιορῆξαντο, καὶ προσπίπτοντες ἑκάστοις ἐδέοντο παύσασθαι καὶ μὴ πρὸς οἷς πεπόνθασιν εἰς ἀνήκεστόν τι τὸν Φλῶρον ἐρεθίζειν. ἐπεὶ δὲ τὸ πλῆθος ταχέως αἰδοῖ τε τῶν παρακαλούντων καὶ κατ' ἐλπίδα τοῦ μηδὲν ἔτι τὸν Φλῶρον εἰς αὐτοὺς παρανομήσειν.

3 ὃ δὲ σβεσθείσης τῆς ταραχῆς ἤχθετο, καὶ πάλιν αὐτὴν ἀνάψαι πραγματευόμενος τοὺς τε ἀρχιερεῖς σὺν τοῖς γνωρίμοις μεταπέμπεται, καὶ μόνον ἔφη τεκμήριον ἔσεσθαι τοῦ μηδὲν ἔτι τὸν δῆμον νεωτερίσειν, εἰ προελθόντες ὑπαντήσουσι τοῖς ἀπὸ Καισαρείας ἀνιούσι στρατιώταις. παρεγίνοντο δὲ δύο σπείραι. τῶν δὲ ἔτι συγκαλούντων τὸ πλῆθος, προπέμφας διεδήλου τοῖς τῶν σπειρῶν ἑκατοντάρχαις ὅπως παραγγείλωσι τοῖς ὑφ' ἑαυτοὺς μῆτε ἀντασπᾶσθαι τοὺς Ἰουδαίους, κἂν τι κατ' αὐτοῦ φθέρξωνται χρήσασθαι τοῖς ὅπλοις. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς εἰς τὸ ἱερὸν τὴν πληθὺν συναγαγόντες ὑπαντᾶν τοῖς Ῥωμαίοις παρεκάλουν, καὶ πρὸ ἀνηκέστου πάθους τὰς σπείρας δεξιούσθαι. τούτοις τὸ στασιῶδες ἠπέιδει, καὶ διὰ τοὺς ἀπολωλότας τὸ πλῆθος ἔρρεπε πρὸς τοὺς θρασυτέρους.

ἔνθα δὴ πᾶς μὲν ἱερεὺς πᾶς δ' ὑπηρέτης τοῦ θεοῦ, τὰ ἅγια σκευὴ προκομίσαντες, καὶ τὸν κόσμον ἐν ᾧ λειτουργεῖν ἔθος ἦν αὐτοῖς ἀναλαμβάνοντες, καθαρισταί τε καὶ ὑμνοδοὶ μετὰ τῶν ὄργάνων προσπίπτοντες, καὶ τρητιβόλον φυλάξαι τὸν ἱερὸν κόσμον αὐτοῖς, καὶ μὴ πρὸς ἀρπαγὴν τῶν θείων κειμηλίων Ῥωμαίους ἐρεθίσαι. τοὺς δὲ ἀρχιερεῖς αὐτοὺς ἦν ἰδεῖν καταμαμένους μὲν τῆς κεφαλῆς κόριν, γυμνοὺς δὲ τὰ στέφρα τῶν ἐσθῆτων περιορῆγμένων. ὀνομαστὶ δὲ ἕκαστον τῶν γνωρίμων καὶ κοινῇ τὸ πλῆθος ἰκέτενον μὴ δι' ἐλαχίστης πλημμελείας προδοῦναι τὴν πατρίδα τοῖς ἐπιθυμοῦσι πορθῆσαι. τίνα γὰρ ἢ τοῖς στρατιώταις φέρειν ὠφέλειαν τὸν ἀπὸ Ἰουδαίων ἀσπασμόν, ἢ διόρθωσιν αὐτοῖς τῶν συμβεβηκότων τὸ μὴ νῦν προελθεῖν; εἰ δὲ δὴ δεξιόσαιντο τοὺς προσίοντας ὡς ἔθος, Φλῶρον μὲν ἀποκοπήσεσθαι τὴν ἀφορμὴν τοῦ πολέμου, κερδήσειν δὲ αὐτοὺς τὴν πατρίδα καὶ τὸ μηδὲν παθεῖν πλεόν. ἄλλως τε καὶ τὸ πείθεσθαι στασιαζουσιν ὀλίγοις, δεόν αὐτοὺς δῆμον ὄντας τοσοῦτον συναναγκάζειν κἀκείνους συγγνωμονεῖν, δεινῆς ἀκρασίας εἶναι.

τούτοις μελίσσόμενοι τὸ πλῆθος ἅμα καὶ τῶν στασιαστῶν οὓς μὲν ἀπειλαῖς οὓς δὲ αἰδοὶ κατέστειλαν. ἔπειτα ἐξηγούμενοι μεθ' ἡσυχίας τε καὶ κόσμου τοῖς στρατιώταις ὑπήντων καὶ πλησίον γενομένους ἠσπᾶσαντο. τῶν δὲ μηδὲν ἀποκριναμένων οἱ στασιασταὶ Φλῶρον κατεβόων. τοῦτο δὲ ἦν σύνθημα κατ' αὐτῶν δεδομένον. ἀντίκα γοῦν οἱ στρατιῶται περισχόντες αὐτοὺς ἔπαιον ζύλοις, καὶ φεύγοντας οἱ ἱππεῖς καταδιώκοντες συνεπάτου. ἐπιπτον δὲ πολλοὶ μὲν ὑπὸ Ῥωμαίων τυπτόμενοι, πλείους δὲ ὑπ' ἀλλήλων βιαζόμενοι. δεινὸς δὲ περὶ τὰς πύλας ᾠθισμὸς ἦν, καὶ φθάνειν ἑκάστον σπεύδοντος βραδυτέρα μὲν ἢ φυγὴ πᾶ-

σιν ἐγίνετο, τῶν δὲ σφαλέντων ἀπάλεια δεινὴ· πνιγόμενοι γὰρ καὶ κλώμενοι πλήθει τῶν ἐπιβαινόντων ἤφαινοντο, καὶ οὐδὲ πρὸς ταφὴν τις γνώριμος τοῖς ἰδίοις κατελείπετο· συνέπιπτον δὲ καὶ στρατιῶται παίοντες ἀνέδην τοὺς καταλαμβανομένους, καὶ διὰ τῆς Βεζεθαῖ κα-
 5 λουμένης ἀνώθουν τὸ πλήθος, βιαζόμενοι παρελθεῖν καὶ κρατῆσαι τοῦ τε ἱεροῦ καὶ τῆς Ἀντωνίας. ὧν καὶ Φλώρος ἐφιέμενος ἐξήγαγεν ἐκ τῆς βασιλικῆς αὐλῆς τοὺς σὺν αὐτῷ, καὶ πρὸς τὸ φρούριον ἐλθεῖν ἠγωνίζετο. διήμαρτέ γε μὴν τῆς ἐπιβολῆς· ὁ γὰρ δῆμος ἀντικρὺς ἐπιστραφεῖς
 10 εἶργε τὴν ὄρμην, καὶ διαστάντες ἐπὶ τῶν τεγῶν τοὺς Ῥωμαίους ἔβαλλον. καταπονούμενοι δὲ τοῖς ὑπερθε βέλεσι, καὶ διακόψαι τὸ τοὺς στενωποὺς ἐμφράξαν πλήθος ἀσθενήσαντες, ἀνεχώρουν εἰς τὸ πρὸς τοῖς βασιλείοις στρατόπεδον.

6 οἱ δὲ στασιασταὶ δειδαντες μὴ πάλιν ἐπελθῶν ὁ Φλώρος κρατήσῃ τοῦ ἱεροῦ διὰ τῆς Ἀντωνίας, ἀναβάντες εὐθέως τὰς συνεχεῖς στοὰς τοῦ ἱεροῦ πρὸς τὴν Ἀντωνίαν διέκοψαν. τοῦτο ἐψυξε τὴν Φλώρου πλεονεξίαν· τῶν γὰρ τοῦ θεοῦ θησαυρῶν ἐφιέμενος, καὶ διὰ τοῦτο παρελθεῖν
 20 ἐπιθυμῶν εἰς τὴν Ἀντωνίαν, ὡς ἀπερράγησαν αἱ στοαί, τὴν ὄρμην ἀνετράπη. καὶ μεταπεμπόμενος τοὺς τε ἀρχιερεῖς καὶ τὴν βουλήν, αὐτὸς μὲν ἐξίεναι τῆς πόλεως ἔφη, φρουρὰν δὲ καταλείπειν αὐτοῖς ὅσῃν ἂν ἀξιώσῃσι. τῶν δὲ πάντα περὶ ἀσφαλείας καὶ τοῦ μηδὲν νεωτε-
 25 ρίσειν ὑποσχόμενων, εἰ μίαν αὐτοῖς καταλείψει σπεῖραν, μὴ μέντοι τὴν μαχουμένην (πρὸς γὰρ ταύτην ἀπεχθῶς δι' ἃ πέπονθεν ἔχειν τὸ πλήθος), ἀλλάξας τὴν σπεῖραν ὡς ἠξίου, μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως ὑπέστρεψεν εἰς
 30 Καισάρειαν.

16 ἑτέραν δὲ ἐπιβολὴν τῷ πολέμῳ ποριζόμενος ἐπέστελλε Κεστίῳ, Ἰουδαίων ἀπόστασιν καταψευδόμενος,

τὴν τε ἀρχὴν τῆς μάχης περιθεῖς αὐτοῖς, καὶ δοῦσαι λέγων ἐκείνους ἃ πέπονθασιν. οὐ μὴν οὐδ' οἱ τῶν Ἱεροσολύμων ἄρχοντες ἐδίγησαν, ἀλλ' αὐτοὶ τε καὶ Βερενίκη τῷ Κεστίῳ περὶ ὧν Φλώρος εἰς τὴν πόλιν παρηνόμησεν
 5 ἔγραφον. ὁ δὲ τὰ παρ' αὐποῖν ἀναγνοὺς μετὰ τῶν ἡγεμόνων ἐβουλεύετο. καὶ τοῖς μὲν αὐτῶν ἐδόκει Κεστίον μετὰ στρατιᾶς ἀναβαίνειν, ἢ τιμωρησόμενον τὴν ἀπόστασιν εἰ γέγονεν, ἢ βεβαιότερους καταστήσοντα Ἰουδαίους καὶ συμμένοντας, αὐτῷ δὲ προπέμψαι τινὰ τῶν ἐταίρων
 10 τὸν κατασκεψόμενον τὰ πράγματα καὶ τὰ φρονήματα τῶν Ἰουδαίων πιστῶς ἀγγελοῦντα. πέμπει δὴ τινὰ τῶν χιλιάρχων Νεαπολιτανόν, ὃς ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας ὑποστρέψαντι περιτυχῶν Ἀγρίππῳ τῷ βασιλεῖ κατὰ Ἰάμνειαν τὸν πέμπαντα καὶ τὰς αἰτίας ἐδήλωσεν. ἔνθα καὶ Ἰου-
 15 δαίων οἱ τε ἀρχιερεῖς ἅμα τοῖς δυνατοῖς καὶ ἡ βουλή παρῆν δεξιουμένη τὸν βασιλέα. μετὰ δὲ τὴν εἰς ἐκεῖνον θεραπείαν ἀπωδύροντο τὰς ἑαυτῶν συμφορὰς καὶ τὴν Φλώρου διεξήσαν ὠμότητα. πρὸς ἣν ἠγανάκτει μὲν Ἀγρίππας, στρατηγικῶς δὲ τὴν ὄργην εἰς οὓς ἠλέει
 20 Ἰουδαίους μετέφερε, ταπεινοῦν αὐτῶν βουλόμενος τὰ φρονήματα, καὶ τῷ μὴ δοκεῖν ἀδίκως τι παθεῖν τῆς ἀμύνης ἀποτρέπων. οἱ μὲν οὖν, ὡς ἂν ὄντες ἐκκριτοὶ καὶ διὰ τὰς αὐτῶν κτήσεις ἐπιθυμοῦντες εἰρήνης, συνίεσαν εὐνοϊκὴν τὴν ἐπίπληξιν τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ δῆμος ἐκ τῶν
 25 Ἱεροσολύμων ἐπὶ ἐξήκοντα προελθῶν σταδίους ἐδεξιοῦτο τὸν Ἀγρίππαν καὶ τὸν Νεαπολιτανόν. ἐκώκνον δὲ αἱ τῶν ἀπεσφαγμένων γυναῖκες προεκθέουσαι, καὶ πρὸς τὴν τούτων οἰμωγὴν ὁ δῆμος εἰς ὄλοφρυμοὺς τραπόμενος ἐπικουρεῖν τὸν Ἀγρίππαν ἰκέτευσεν· τῷ τε Νεαπο-
 30 λιτανῷ κατεβόων ὅσα πάθοιεν ὑπὸ Φλώρου, καὶ παρελθοῦσιν εἰς τὴν πόλιν τὴν τε ἀγορὰν ἠρημισμένην ὑπεδείκνυσαν καὶ πεπορημένας τὰς οἰκίας. ἔπειτα

δι' Ἀγρίππα πείθουσι τὸν Νεαπολιτανὸν σὺν ἐνὶ θερά-
ποντι περιελθεῖν μέχρι τοῦ Σιλωὰμ τὴν πόλιν, ἵνα γινῶ
Ἰουδαίους τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασιν Ῥωμαίοις εἰκοντας,
μόνον δὲ ἀπεχθανομένους Φλώρον δι' ὑπερβολὴν τῆς εἰς
αὐτοὺς ὀμότητος. ὃ δὲ ὡς διοδεύσας πείραν ἔλαβεν
ἱκανὴν τῆς προύτητος αὐτῶν, εἰς τὸ ἱερὸν ἀνέβαινεν.
ἔνθα συγκαλέσας τὸ πλῆθος, καὶ πολλὰ μὲν εἰς πί-
στιν αὐτοὺς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπαινέσας, πολλὰ δὲ
εἰς τὸ τηρεῖν τὴν εἰρήνην προτροπέσας, καὶ τοῦ
θεοῦ προσκυνήσας ὅσον ἐξῆν τὰ ἅγια, πρὸς Κέστιον
ἐπανήει.

3 τὸ δὲ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐπὶ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς
ἀρχιερεῖς τραπόμενον πρέσβεις κατὰ Φλώρον πέμπειν
ἡξίου πρὸς Νέρωνα, καὶ μὴ σιωπήσαντας ἐπὶ τοσοῦτω
φόνῳ καταλιπεῖν ἑαυτοῖς ὑπόνοιαν ἀποστάσεως· δοξεῖν
γὰρ αὐτοὺς κατάρξαι τῶν ὀπλων, εἰ μὴ φθάσαντες ἐν-
δείξαι τὸν κατάρξαντα. φανεροὶ δὲ ἦσαν οὐκ ἠρεμή-
σοντες, εἰ τὴν πρεσβείαν τις ἀποκωλύοι. Ἀγρίππα δὲ
τὸ μὲν χειροτονεῖν Φλώρον κατηγοροῦς ἐπίφθονον ἐδό-
κει, τὸ περιδεῖν δὲ Ἰουδαίους εἰς πόλεμον ἐκριπισθέντας
οὐδὲ αὐτῷ λυσιτελεῖς κατεφαίνετο. προσκαλεσάμενος δὲ
εἰς τὸν ξυστὸν τὸ πλῆθος, καὶ παραστησάμενος ἐν πε-
ριοπτῷ τὴν ἀδελφὴν Βερενίκην ἐπὶ τῆς Ἀσσυριαίων οἰ-
κίας (αὕτη γὰρ ἦν ἐπάνω τοῦ ξυστοῦ πρὸς τὸ πέραν τῆς
ἄνω πόλεως, καὶ γέφυρα τῷ ξυστῷ τὸ ἱερὸν συνῆπτεν),
ἔλεξε τοιάδε.

4 "εἰ μὲν ἐσῶρων πάντας ὑμᾶς πολεμεῖν Ῥωμαίοις ὠρ-
μημένους, καὶ μὴ τοῦ δήμου τὸ καθαρώτατον καὶ εἰλι-
κρινέστατον εἰρήνην ἄγειν προηρημένους, οὐτ' ἂν πα-
ρηλθὼν εἰς ὑμᾶς οὔτε συμβουλευεῖν ἐθάρσησα· περισ-
σὸς γὰρ ὑπὲρ τοῦ τὰ δέοντα ποιεῖν πᾶς λόγος, ὅταν ἢ
τῶν ἀκούοντων πάντων πρὸς τὸ χεῖρον ὁμόνοια. ἐπεὶ

δὲ τινὰς μὲν ἡλικία τῶν ἐν πολέμῳ κακῶν ἀπείρατος,
τινὰς δὲ ἐλπίς ἀλόγιστος ἐλευθερίας, ἐνίοις δὲ πλεονεξία
παροξύνει καὶ τὸ παρὰ τῶν ἀσθενεστέρων, ἐὰν τὰ
πράγματα συγχυθῆ, κέρδος, ὅπως αὐτοὶ τε σωφρο-
σθέντες μεταβάλλονται καὶ μὴ τῆς ἐνίων κακοβουλίας οἱ
ἀγαθοὶ παραπολεύσασιν, ὥρθη δεινὴ ἐπὶ τὸ αὐτὸ πάν-
τας ὑμᾶς συναγαγὼν εἰπεῖν ἅ νομίζω συμφέρειν. θο-
ροβήσῃ δὲ μοι μηδεὶς, ἐὰν μὴ τὰ πρὸς ἡδονὴν ἀκούῃ·
τοῖς μὲν γὰρ ἀνηκέστως ἐπὶ τὴν ἀπόστασιν ὠρμημένοις
ἔνεστι καὶ μετὰ τὴν ἐμὴν παραίνεσιν τὰ αὐτὰ φρονεῖν,
ἐμοὶ δὲ διαπίπτει καὶ πρὸς τοὺς ἀκούειν ἐθέλοντας ὁ λό-
γος, ἐὰν μὴ παρὰ πάντων ἡσυχία γένηται. οἶδα μὲν οὖν
ὅτι πολλοὶ τὰς ἐκ τῶν ἐπιτρόπων ὕβρεις καὶ τὰ τῆς ἐλευ-
θερίας ἐγκώμια τραγωδοῦσιν· ἐγὼ δὲ, πρὶν ἐξετάζειν
15 τίνες ὄντες καὶ τίσιν ἐπιχειρεῖτε πολεμεῖν, πρῶτον δια-
ξεύξω τὴν συμπλοκὴν τῶν προφάσεων. εἰ μὲν γὰρ ἀνύ-
νεσθε τοὺς ἀδικοῦντας, τί σεμνύνετε τὴν ἐλευθερίαν;
εἰ δὲ τὸ δουλεύειν ἀφόρητον ἠγείσθε, περισσὴ πρὸς τοὺς
ἠγεμόνας ἢ μέμψις· καὶ γὰρ ἐκείνων μετρίαζόντων
20 αἰσχρὸν ὁμοίως τὸ δουλεύειν. σκοπεῖτε δὲ καὶ καθ'
ἕκαστον τούτων ὡς ἔστι μικρὰ τοῦ πολεμεῖν ἢ ὑπόθεσις,
καὶ πρῶτά γε τὰ τῶν ἐπιτρόπων ἐγκλήματα. θεραπεύειν
δὲ, οὐκ ἐρεθίζειν δεῖ τὰς ἐξουσίας. ὅταν δὲ τῶν μικρῶν
ἀμαρτημάτων τοὺς ἐξονειδισμοὺς ποιῆσθε μεγάλους,
25 καθ' ἑαυτῶν τοὺς ὀνειδισμένους ἀπελέγχετε, καὶ πα-
ρέντες τὸ λάθρα καὶ μετ' αἰδοῦς ὑμᾶς βλάπτειν προ-
θοῦσι φανεροῶς. οὐδὲν δὲ οὕτω τὰς πληγὰς ὡς τὸ φέ-
ρειν ἀναστέλλει, καὶ τὸ τῶν ἀδικουμένων ἡσυχίον τοῖς
ἀδικούσιν γίνεται διατροπή. φέρε δὲ εἶναι τοὺς Ῥωμαίων
30 ὑπηρέτας ἀνηκέστως χαλεπούς· οὕτω Ῥωμαῖοι πάντες
ἀδικοῦσιν ὑμᾶς, οὐδὲ Καῖσαρ, πρὸς οὓς αἰρεῖσθε τὸν
πόλεμον. οὐ γὰρ ἐξ ἐντολῆς ἦκει τις πονηρὸς ἀπ' ἐκεί-

νων, οὐδέ γε τοὺς ὑπὸ τὴν ἀνατολήν οἱ ἄφ' ἐσπέρας ἐπιβλέπουσιν· ἀλλ' οὐδ' ἀκούειν ταχέως τάντευθεν ἐκεῖ ῥάδιον. ἄτοπον δὲ καὶ δι' ἓνα πολλοῖς καὶ διὰ μικρὰς αἰτίας τηλικούτοις, καὶ μηδὲ γινώσκουσιν ἅ μωφόμεθα, πολεμεῖν. καὶ τῶν μὲν ἡμετέρων ἐγκλημάτων ταχέια γένοιτ' ἂν ἢ διόρθωσις· οὔτε γὰρ ὁ αὐτὸς ἐπίτροπος μενεῖ διὰ παντός, καὶ τοὺς διαδεξομένους εἰκὸς ἐλευθεσθαι μετριωτέρους· κινήθηντα δ' ἅπαξ τὸν πόλεμον οὔτ' ἀποθέσθαι ῥάδιον δίχα συμφορῶν οὔτε βαστάσαι. ἀλλὰ μὴν τό γε νῦν ἐλευθερίας ἐπιθυμεῖν ἄωρον, δέον ὑπὲρ τοῦ μηδὲ ἀποβαλεῖν αὐτὴν ἀγωνίζεσθαι πρότερον. ἢ γὰρ πείρα τῆς δουλείας χαλεπή, καὶ περὶ τοῦ μηδὲ ἄρξασθαι ταύτης ὁ ἀγὼν δίκαιος. ὁ δ' ἅπαξ χειρωθεὶς, ἔπειτα ἀφιστάμενος, αὐθάδης δοῦλός ἐστιν, οὐ φιλελεύθερος. τότε γὰρ οὖν ἐχρῆν πάντα ὑπὲρ τοῦ μὴ δέξασθαι Ῥωμαίους ποιεῖν, ὅτε τὴν ἀρχὴν ἐπέβαινε τῆς χώρας ὁ Πομπήιος. ἀλλ' οἱ μὲν ἡμέτεροι πρόγονοι καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν, καὶ χρήμασι καὶ σώμασι καὶ ψυχαῖς ἄμεινον ὑμῶν πολλῶ διακείμενοι, πρὸς μοῖραν ὀλίγην τῆς Ῥωμαίων δυνάμεως οὐκ ἀντέσχον· ὑμεῖς δὲ οἱ τὸ μὲν ὑπακούειν ἐκ διαδοχῆς παρεληφότες, τοῖς πράγμασι δὲ τῶν πρώτων ἀκουσάντων τοσοῦτον ἐλαττούμενοι, πρὸς ὅλην ἀνθίστασθε τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν. καὶ Ἀθηναῖοι μὲν, οἱ περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας παραδόντες ποτὲ καὶ πυρὶ τὴν πόλιν, οἱ τὸν ὑπερήφανον Ξέρξην διὰ γῆς πλεύσαντα καὶ διὰ θαλάσσης ὀδεύσαντα, καὶ μὴ χωρούμενον μὲν τοῖς πελάγεσι, πλατυτέραν δὲ τῆς Εὐρώπης τὴν στρατιὰν ἄγοντα, δραπέτην ἐπὶ μιᾷς νεῶς διώξαντες, περὶ δὲ τῇ σμικρᾷ Σαλαμῖνι τὴν τοσαύτην Ἀσίαν κλάσαντες, νῦν δουλεύουσι Ῥωμαίοις, καὶ τὴν ἡγεμονίδα τῆς Ἑλλάδος πόλιν διοικεῖ τὰ ἀπὸ τῆς Ἰτα-

λίας προστάγματα. Λακεδαιμόνιοι τε μετὰ Θερμοπύλας καὶ Πλαταιᾶς καὶ τὸν ἐρευνήσαντα τὴν Ἀσίαν Ἀγησίλαον ἀγαπῶσι τοὺς αὐτοὺς δεσπότας. καὶ Μακεδόνες ἐτι φανταζόμενοι Φίλιππον σὺν Ἀλεξάνδρῳ, καὶ παρασπαίρουσαν αὐτοῖς τὴν τῆς οἰκουμένης ἡγεμονίαν ὀρώντες, φέρουσι τὴν τοσαύτην μεταβολὴν, καὶ πρὸς οὓς μεταβέβηκεν ἡ τύχη προσκυνούσιν. ἀλλὰ τε ἔθνη μωρία πλείονος γέμοντα πρὸς ἐλευθερίαν παρησίας εἰκει. μόνον δὲ ὑμεῖς ἀδοξεῖτε δουλεύειν οἷς ὑποτέτακται τὰ πάντα, ποῖα στρατιᾶ, ποίοις πεποιθότες ὄπλοις; ποῦ μὲν ὁ στόλος ὑμῶν διαληψόμενος τὰς Ῥωμαίων θαλάσσας; ποῦ δὲ οἱ ταῖς ἐπιβολαῖς ἐξαρκέσοντες θησαυροί; πρὸς Αἰγυπτίους ἄρα καὶ πρὸς Ἀραβας οἴεσθε κινεῖν τὸν πόλεμον; οὐ περισκεψέσθε τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν; οὐ μετρήσετε τὴν ἑαυτῶν ἀσθένειαν; οὐ τὰ μὲν ὑμέτερα καὶ τῶν προσοίκων ἔθνων ἡττήθη πολλάκις, ἢ δὲ ἐκείνων ἰσχύς διὰ τῆς οἰκουμένης ἀνίκητος; μᾶλλον δὲ καὶ ταύτης ἐξήτησάν τι πλεον. οὐ γὰρ ἐξήρκεσεν αὐτοῖς ὅλος Εὐφράτης ὑπὸ τὴν ἀνατολήν, οὐδὲ τῶν προσαρκτίων Ἰστρος, ἢ τε μεσημβρινὴ μέχρι τῶν αἰκίτων ἐρευνηθεῖσα Λιβύη, καὶ Γάδειρα πρὸς ἐσπέραν· ἀλλ' ὑπὲρ ὠκεανὸν ἑτέραν ἐξήτησαν οἰκουμένην, καὶ μέχρι τῶν ἀνιστορήτων πρότερον Βρεττανῶν διήνεγκαν τὰ ὄπλα. τί οὖν; ὑμεῖς πλουσιώτεροι Γαλατῶν, ἰσχυρότεροι Γερμανῶν, Ἑλλήνων συνετώτεροι, πλείους τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ἐστὲ πάντων; τί τὸ πεποιθὸς ὑμᾶς κατὰ Ῥωμαίων ἐπαίρει; χαλεπὸν τὸ δουλεύειν, ἐρεῖ τις. πόσῳ μᾶλλον Ἑλλήσιν, οἱ τῶν ὑφ' ἡλίῳ πάντων εὐγενείᾳ προύχειν δοκοῦντες, καὶ τοσαύτην νεμόμενοι χώραν, ἔξ Ῥωμαίων ὑπείκουσι ῥάβδοις. τοσαύταις δὲ Μακεδόνες οἱ δικαιότερον ὑμῶν ὀφείλοντες ἐλευθερίας ἀντιποιεῖσθαι. τί δὲ αἱ πεντακόσιοι τῆς Ἀσίας πό-

λεις; οὐδὲν φρουρᾶς ἕνα προσκυνούσιν ἡγεμόνα καὶ
 τὰς ὑπατικὰς ῥάβδους; τί δεῖ λέγειν Ἡμιόχους τε καὶ
 Κόλχους καὶ τὸ τῶν Ταύρων φύλον, Βοσπορανοὺς τε
 καὶ τὰ περίοικα τοῦ Πόντου καὶ τῆς Μαιώτιδος ἔθνη,
 παρ' οἷς πρὶν μὲν οὐδὲ οἰκεῖος ἐγνώσκετο δεσπότης, 5
 νῦν δὲ τρισχιλίους ὀπίκταις ὑποτάσσεται, καὶ τεσσα-
 ράκοντα νῆες μακρὰ τὴν πρὶν ἄπλωτον καὶ ἀγρίαν
 εἰρηνεύουσι θάλασσαν. πόσα Βιθυνία καὶ Καππα-
 δοκία καὶ τὸ Παμφύλιον ἔθνος Λύκιοι τε καὶ Κίλικες
 ὑπὲρ ἐλευθερίας ἔχοντες εἰπεῖν, χωρὶς ὄπλων φορολο- 10
 γοῦνται; τί δέ; Θραῖκες οἱ πέντε μὲν εὔρος ἑπτὰ δὲ μῆ-
 κος ἡμερῶν χώραν διειληφότες, τραχυτέραν τε καὶ
 πολλῶ τῆς ὑμετέρας ὄχυρωτέραν καὶ βαθεῖ κορυφῶ τοὺς
 ἐπιστρατεύοντας ἀνακόπτουσαν, οὐχὶ δισχιλίους Ῥω- 15
 μαίων ὑπακούουσι φρουροῖς; οἱ δὲ ἀπὸ τούτων Ἴλλυ-
 ροὶ τὴν μέχρι Δαλματίας ἀποτεμνομένην Ἴστρον κατοι-
 κοῦντες οὐ δυεὶ μόνους τάγμασιν ὑπέικουσι, μεθ' ὧν
 αὐτοὶ τὰς Δακῶν ἀνακόπτουσιν ὀρμᾶς; οἱ δὲ τοσαυτά- 20
 κισ πρὸς ἐλευθερίαν ἀναχαιτίσαντες Δαλμάται, καὶ πρὸς
 τὸ μόνον αἰεὶ χειρωθέντες συλλεξάμενοι τὴν ἰσθμὸν πᾶ-
 λιν ἀποστήναι, νῦν οὐχ' ὑφ' ἐνὶ τάγματι Ῥωμαίων ἡσυ-
 χίαν ἄγουσιν; ἀλλὰ μὴν εἰ γέ τινας εἰς ἀπόστασιν ὄφει-
 λον ἀφορμαὶ μεγάλα παροξύνειν, μάλιστα Γαλάτας
 ἔχρη, τοὺς οὕτως ὑπὸ τῆς φύσεως τετειχισμένους, ἐξ
 ἀνατολῆς μὲν ταῖς Ἀλπεσι, πρὸς ἄρκτον δὲ Ῥήνῳ πο- 25
 ταμῶ, μεσημβρινοῖς δὲ τοῖς Πυρρηναίοις ὄρεσιν, ὠκεανῶ
 δὲ πρὸς δυσμαῖς. ἀλλὰ καίτοι τηλικαῦτα μὲν ἔρη προ-
 βεβλημένοι, πέντε δὲ καὶ τριακοσίοις πληθύνοντες
 ἔθνεσι, τὰς δὲ πηγὰς, ὡς ἂν τις εἴποι, τῆς εὐδαι-
 μονίας ἐπιχωρίου ἔχοντες καὶ τοῖς ἀγαθοῖς σχεδὸν 30
 ὅλην ἐπικλύζοντες τὴν οἰκουμένην, ἀνέχονται Ῥωμαίων
 πρόσδοδος ὄντες καὶ ταμιευόμενοι παρ' αὐτῶν τὴν

οἰκείαν εὐδαιμονίαν. καὶ τοῦτο ὑπομένουσιν οὐ διὰ
 φρονήματος μαλακίαν, οὐδὲ δι' ἀγένειαν, οἳ γε διή-
 νεγκαν ὀγδοήκοντα ἔτη πόλεμον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας,
 ἀλλὰ μετὰ τῆς δυνάμεως Ῥωμαίων καὶ τὴν τύχην κατα- 5
 πλαγύντες, ἥτις αὐτοῖς κατορθοὶ πλείονα τῶν ὄπλων.
 τοιγαροῦν ὑπὸ χιλίοις καὶ διακοσίοις στρατιώταις δου-
 λεύουσιν, ὧν ὀλίγον δεῖν πλείους ἔχουσι πόλεις. οὐδὲ
 Ἰβηροῖν ὁ γεωργούμενος χροσὸς εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευ-
 θερίας πόλεμον ἐξήρκεσεν, οὐδὲ τὸ τοσοῦτον ἀπὸ Ῥω- 10
 μαίων γῆς καὶ θαλάσσης διάστημα, φύλα τε Λυσιτανῶν
 καὶ Καντάβρων ἀρειμάνια, οὐδὲ γείτων ὠκεανὸς φοβε-
 ρὰν καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις ἄμπωτιν ἐπάγων, ἀλλ' ὑπὲρ
 τὰς Ἡρακλείους στήλας ἐκτείναντες τὰ ὄπλα, καὶ διὰ
 νεφῶν ὀδεύσαντες τὰ Πυρρηναῖα ὄρη, καὶ τούτους ἐδου- 15
 λώσαντο Ῥωμαῖοι· φρουρὰ δὲ ἤρκεσε τῶν οὕτω δυσμά-
 χων καὶ τοσοῦτον ἀπρωκισμένων ἐν τάγμα. τίς ὑμῶν οὐκ
 ἀκοῆ παρείληφε τὸ Γερμανῶν πλήθος; ἀλκὴν μὲν γὰρ
 καὶ μεγέθη σωμάτων εἶδετε δήπου πολλάκις, ἐπεὶ παντα-
 χοῦ Ῥωμαῖοι τοὺς τούτων αἰχμαλώτους ἔχουσιν. ἀλλ' 20
 οὗτοι γῆν μὲν ἄπειρον νεμόμενοι, μείζω δὲ τῶν σώ-
 μάτων ἔχοντες τὰ φρονήματα, καὶ τὴν μὲν ψυχὴν θα-
 νάτον καταφρονοῦσαν, τοὺς δὲ θυμοὺς τῶν ἀγριο-
 τάτων θηρίων σφοδροτέρους, Ῥῆνον τῆς ὀρμῆς ὄρον
 ἔχουσι, καὶ Ῥωμαίων ὀκτῶ τάγμασι δαμαζόμενοι δου- 25
 λεύουσι μὲν ἀλόντες, τὸ δὲ ὅλον αὐτῶν ἔθνος φνυγῆ
 διασώζεται. σκέψασθε δὲ καὶ τὸ Βρεττανῶν τεῖχος οἱ
 τοῖς Ἱεροσολύμων τεῖχεσι πεποιθότες· καὶ γὰρ ἐκείνους
 περιβεβλημένους ὠκεανόν, καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκουμέ-
 νης οὐκ ἐλάσσονα νῆσον οἰκοῦντας, πλεύσαντες ἐδου- 30
 λώσαντο Ῥωμαῖοι, τέσσαρα δὲ τάγματα τὴν τοσαύτην
 νῆσον διαφυλάττει. καὶ τί δεῖ πολλὰ λέγειν, ὅπου καὶ
 Πάρθοι, τὸ πολεμικώτατον φύλον, τοσοῦτων ἄρχον-

τες ἔθνων καὶ τηλικαύτην περιβεβλημένοι δύναμιν,
 ὁμήρους πέμπουσι Ῥωμαίοις, καὶ ἔστιν ἐπὶ τῆς Ἰταλίας
 ἰδεῖν ἐν εἰρήνης προφάσει δουλεύουσιν τὴν ἀπὸ τῆς
 ἀνατολῆς εὐγένειαν. πάντων δὲ σχεδὸν τῶν ὑφ' ἡλίω
 τὰ Ῥωμαίων ὄπλα προσκυνούντων, ὑμεῖς μόνοι πολε-
 μήσετε; μὴδὲ τὸ Καρχηδονίων τέλος σκοποῦντες, οἳ
 τὸν μέγαν ἀνχοῦντες Ἀννίβαν καὶ τὴν ἀπὸ Φοινίκων
 εὐγένειαν ὑπὸ τὴν Σικελίαν δεξιὰν ἔπεσον. οὔτε
 δὲ Κυρηναῖοι τὸ Λακωνίων γένος, οὔτε Μαγμαρίδαι τὸ
 μέχρι τῆς διψάδος ἐκτεταμένον φύλον, οὔθ' αἱ φοβεραὶ
 καὶ τοῖς ἀκούουσι Σύρταις, Νασαμῶνές τε καὶ Μαῦροι
 καὶ τὸ Νομάδων ἄπειρον πλῆθος, τὰς Ῥωμαίων ἀνεκο-
 ψαν ἀρετάς. τὴν δὲ τρίτην τῆς οἰκουμένης μοῖραν, ἧς
 οὐδὲ ἐξαριθμῆσασθαι τὰ ἔθνη ῥάδιον, ὀριζομένην
 Ἀτλαντικῶν τε πελάγει καὶ στήλαις Ἡρακλείοις, καὶ
 μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης τοὺς ἀπείρους νέμου-
 σαν Αἰθίοπας, ἐχειρώσαντο μὲν ὅλην, χωρὶς δὲ τῶν
 ἐτησίων καρπῶν, οἳ μῆσιν ὀκτὼ τὸ κατὰ τὴν Ῥώμην
 πλῆθος τρέφουσι, καὶ ἔξωθεν παντοίως φορολογοῦνται,
 καὶ ταῖς χρεῖαις τῆς ἡγεμονίας παρέχουσιν ἐτοιμῶς τὰς
 εἰσφοράς, οὐδὲν τῶν ἐπιταγμάτων ὡσπερ ὑμεῖς ὕβριν
 ἡγούμενοι, καίπερ ἑνὸς τάγματος αὐτοῖς παραμένον-
 τος. καὶ τί δεῖ πόρρωθεν ὑμῖν ὑποδεικνύειν τὴν
 Ῥωμαίων δύναμιν, παρὸν ἔξ Αἰγύπτου τῆς γειτνιώσης,
 ἧτις ἐκτεινομένη μέχρις Αἰθιοπίων καὶ τῆς εὐδαίμονος
 Ἀραβίας, ὁμορὸς τε οὕσα τῆς Ἰνδικῆς, πεντήκοντα
 πρὸς ταῖς ἑπτακοσίαις ἔχουσα μυριάδας ἀνθρώπων δίχα
 τῶν Ἀλεξάνδρειαν κατοικούντων, ὡς ἔνεστιν ἐκ τῆς
 καθ' ἑκάστην κεφαλὴν εἰσφορᾶς τεκμηρῆσθαι, τὴν Ῥω-
 μαίων ἡγεμονίαν οὐκ ἀδοξεῖ, καίτοι πηλίκον ἀποστά-
 σεως κέντρον ἔχουσα τὴν Ἀλεξάνδρειαν πλῆθους τε
 ἀνδρῶν ἕνεκα καὶ πλούτου, πρὸς δὲ καὶ μεγέθους.

μῆκος μὲν γε αὐτῆς τριάκοντα σταδίων, εὖρος δὲ οὐκ
 ἔλαττον δέκα· τοῦ δὲ ἐνιαυσίου παρ' ὑμῶν φόρου καθ'
 ἓνα μῆνα πλέον Ῥωμαίοις παρέχει, καὶ τῶν χρημάτων
 ἔξωθεν τῆ Ῥώμῃ σῖτον μηνῶν τεσσάρων· τετείχισται δὲ
 πάντοθεν ἢ δυσβάτοις ἐρημίαις ἢ θαλάσσαις ἀλιμένοις
 ἢ ποταμοῖς ἢ ἔλεσιν. ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἰσχυρότερον
 εὐρέθη τῆς Ῥωμαίων τύχης, δύο δὲ ἐγκαθήμενα τῆ
 πόλει τάγματα τὴν βαθεῖαν Αἰγύπτου ἅμα τῆ Μακε-
 δόνων εὐγενεία χαλινοῖ. τίνας οὖν ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐκ
 τῆς ἀοικήτου παραλήψεσθε συμμαχοῦς; οἳ μὲν γὰρ ἐπὶ
 τῆς οἰκουμένης πάντες εἰσὶ Ῥωμαῖοι, εἰ μὴ τις ὑπὲρ
 Εὐφράτην ἐκτείνει τὰς ἐλπίδας καὶ τοὺς ἐκ τῆς Ἀδια-
 βηνῆς ὁμοφύλους οἴεται προσαμύνειν. οἳ δὲ οὔτε δι'
 αἰτίαν ἄλογον τηλικούτω πολέμῳ συμπλέξουσιν ἑαν-
 τούς, οὔτε βουλευσαμένοις κακῶς ὁ Πάρθος ἐπιτρέψει·
 πρόνοια γὰρ αὐτῷ τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐκχειρίας, καὶ
 παραβαίνειν οἴησεται τὰς σπονδὰς, ἂν τις τῶν ὑπ' αὐ-
 τὸν ἐπὶ Ῥωμαίους ἴη. λοιπὸν οὖν ἐπὶ τὴν τοῦ θεοῦ συμ-
 μαχίαν καταφευκτέον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο παρὰ Ῥωμαίοις
 τέτακται· δίχα γὰρ θεοῦ συστῆναι τηλικαύτην ἡγε-
 μονίαν ἀδύνατον. σκέψασθε δὲ ὡς ὑμῖν τὸ τῆς θρη-
 σκειᾶς ἄκρατον, εἰ καὶ πρὸς εὐχειρώτους πολεμοίητε,
 δυσδιοίκητον· καὶ δι' ἃ μάλιστα τὸν θεὸν ἐλπίζετε
 σύμμαχον, ταῦτα ἀναγκαζόμενοι παραβαίνειν ἀποστρέ-
 φετε. τηροῦντες μὲν γε τὰ τῶν ἑβδομάδων ἔθνη, καὶ
 πρὸς μηδεμίαν πράξιν κινούμενοι, ῥαδίως ἀλώσεσθε
 καθάπερ οἱ πρόγονοι Πομπηῖω, ταύτας μάλιστα τὰς
 ἡμέρας ἐνεργούσ ποιησαμένω τῆς πολιορκίας ἐν αἷς ἡρ-
 γουν οἱ πολιορκούμενοι. παραβαίνοντες δὲ ἐν τῷ πο-
 λέμῳ τὸν πάτριον νόμον, οὐκ οἶδα ὑπὲρ ὅτου τὸ λοι-
 πὸν ποιήσεσθε τὸν ἀγῶνα· σπουδὴ γὰρ ὑμῖν μία τὸ
 μὴ τῶν πατρίων τι καταλῦσαι. πῶς δὲ ἐπικαλέσεσθε

τὸ θεῖον εἰς ἄμνην οἱ παραβαίνοντες ἐκουσίως τὴν εἰς αὐτὸν θεραπείαν; ἐπαναιροῦνται δὲ ἕκαστοι πόλεμον ἢ θεία πεποιθότες ἢ ἀνθρωπίνῃ βοήθειᾳ· ὅταν δὲ τὴν παρ' ἄμφοῖν τὸ εἶκος ἀποκόπη, φανερὰν ἄλωσιν οἱ πολεμοῦντες αἰροῦνται. τί δὲ κωλύει ταῖς ἐαυτῶν χερσὶ διακρήσασθαι τέκνα καὶ γυναῖκας, καὶ τὴν περικαλλεστέρα πατρίδα ταύτην καταφλέξει; μανέντες γὰρ οὕτω τὸ γε τῆς ἤττης ὄνειδος κερδήσετε. καλόν, ὦ φίλοι, καλόν, ἕως ἔτι ἐν ὄρμῳ τὸ σκάφος, προσκείμεσθαι τὸν μέλλοντα χειμῶνα, μηδὲ εἰς μέσας τὰς θυέλλας ἀπολουμένους ἀναχθῆναι· τοῖς μὲν γὰρ ἐξ ἀδήλων ἐπιπεσοῦσι δεινοῖς τὸ γοῦν ἐλεεῖσθαι περίεστιν, ὁ δὲ εἰς πρόδηλον ἀπώλειαν ὄρμησας καὶ προσονειδίζεται. πλὴν εἰ μὴ τις ὑπολαμβάνει κατὰ συνθήκας πολεμήσειν, καὶ Ῥωμαίους κρατήσαντας ὑμῶν μετριάσειν, ἀλλ' οὐκ εἰς ὑπόδειγμα τῶν ἄλλων ἔθνῶν καταφλέξειν μὲν τὴν ἱερὰν πόλιν, ἀναιρήσειν δὲ πᾶν ὑμῶν τὸ φύλον. οὐδὲ γὰρ περιλειφθέντες φυγῆς εὐρήσετε τόπον, ἀπάντων ἐχόντων Ῥωμαίους δεσπότας ἢ δεδοικότες σχεῖν. ὁ δὲ κίνδυνος οὐ τῶν ἐνθάδε μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν κατὰ τὰς ἄλλας πόλεις κατοικούντων· οὐ γὰρ ἔστιν ἐπὶ τῆς οἰκουμένης δῆμος ὁ μὴ μοῖραν ὑμετέραν ἔχων. οὓς ἅπαντας πολεμησάντων ὑμῶν κατασφάζουσιν οἱ διάφοροι, καὶ δι' ὀλίγων ἀνδρῶν κακοβουλίαν πᾶσα πληρωθήσεται πόλις Ἰουδαϊκοῦ φόνου. καὶ συγγνώμη μὲν τοῖς τοῦτο πράξασιν· ἂν δὲ μὴ παραχθῆ, λογίσασθε πῶς πρὸς οὕτω φιλανθρωπούς ὅπλα κινεῖν ἀνόσιον. εἰσελθέτω δὲ οἶκος ὑμῶν, εἰ μὴ καὶ τέκνων καὶ γυναικῶν, ἀλλὰ τῆς γε μητροπόλεως ταύτης καὶ τῶν ἱερῶν περιβόλων. φείσασθε τοῦ ἱεροῦ, καὶ τὸν ναὸν ἐαυτοῖς μετὰ τῶν ἁγίων τηρήσατε· ἀφέξονται γὰρ οὐκέτι Ῥωμαῖοι τούτων κρατήσαντες, ὧν φειδόμενοι πρότερον ἠγαρίστηνται. μαρτύρομαι

δὲ ἐγὼ μὲν ὑμῶν τὰ ἅγια καὶ τοὺς ἱεροὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ καὶ πατρίδα τὴν κοινήν, ὡς οὐδὲν τῶν σωτηρίων ὑμῖν καθυφηνάμην. ὑμεῖς δὲ βουλευσάμενοι μὲν τὰ δέοντα κοινήν σὺν ἐμοὶ τὴν εἰρήνην ἔξετε, προαχθέντες δὲ τοῖς θυμοῖς χωρὶς ἐμοῦ κινδυνεύσετε.”

τοσαῦτα εἰπὼν ἐπεδάκρουσέ τε μετὰ τῆς ἀδελφῆς, καὶ τὸ πολὺ τῆς ὄρμῆς αὐτῶν ἐπαυσε τοῖς δάκρουσιν. ἀνεβῶν δὲ οὐ Ῥωμαίοις ἀλλὰ Φλώρω, δι' ἃ πεπόνθασι, πολεμεῖν. πρὸς ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας “ἀλλὰ τὰ ἔργα” ἔφη “Ῥωμαίοις ἤδη πολεμοῦντων ἔστιν· οὔτε γὰρ τῷ Καίσαρι δεδώκατε τὸν φόρον, καὶ τὰς στοὰς ἀπεκόψατε τῆς Ἀντωνίας. ἀποσκευάσασθε δ' αὖ τὴν αἰτίαν τῆς ἀποστάσεως, εἰ ταύτας τε συνάψετε πάλιν καὶ τελέσετε τὴν εἰσφορὰν. οὐ γὰρ ἤδη γε Φλώρου τὸ φρονήριον ἔστιν, ἢ Φλώρω τὰ χρήματα δώσετε.”

τούτοις ὁ δῆμος ἐπέειθετο, καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς τε Βερενίκης ἀναβάντες εἰς τὸ ἱερὸν κατήρξαντο τῆς τῶν στοῶν δομήσεως· εἰς δὲ τὰς κώμας οἱ τε ἄρχοντες καὶ οἱ βουλευταὶ μερισθέντες τοὺς φόρους συνέλεγον. ταχέως δὲ τὰ τεσσαράκοντα τάλαντα (τοσοῦτον γὰρ ἔλιπεν) ἠθροίσθη. καὶ τοῦ μὲν πολέμου τότε τὴν ἀπειλήν οὕτω κατέστειλεν Ἀγρίππας· αὐτίς δὲ ἐπειράτο πείθειν τὸ πλῆθος ὑπακούειν Φλώρω, ἄχρις ἂν αὐτ' αὐτοῦ πέμψῃ Καῖσαρ διάδοχον. προσπαροξυνθέντες δὲ ἐβλασφήμουν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ τῆς πόλεως αὐτὸν ἐξεκέρυσσον, ἐτόλμων δὲ τινες τῶν στασιαστῶν καὶ λίθους ἐπ' αὐτὸν βάλλειν. ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν ὄρμην τῶν νεωτερίζοντων ἀκατάσχετον ὄρων, καὶ χαλεπήνας ἐφ' οἷς προπεπηλάκιστο, τοὺς μὲν ἄρχοντας ἅμα τοῖς δυνατοῖς αὐτῶν ἔπεμπε πρὸς Φλώρον εἰς Καί-

σάφειαν, ἵνα ἐκεῖνος ἐξ αὐτῶν ἀποδείξῃ τοὺς τὴν χώ-
ραν φορολογήσοντας, αὐτὸς δὲ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν
βασιλείαν.

2 κὰν τούτῳ τινὲς τῶν μάλιστα κινούντων τὸν πό-
λεμον συνελθόντες ὄρησαν ἐπὶ φρούριόν τι καλού-
μενον Μασάδαν, καὶ καταλαβόντες αὐτὸ λάθρα τοὺς
μὲν Ῥωμαίων φρουροὺς ἀπέσφαξαν, ἑτέροισ δὲ κατέστη-
σαν ἰδίους. ἅμα δὲ καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν Ἐλεάζαρος υἱὸς
Ἀνανίου τοῦ ἀρχιερέως, νεανίας θρασύτατος, στρατη-
γῶν τότε τοὺς κατὰ τὴν λατρείαν λειτουργοῦντας ἀνα-
10 πείθει μηδενὸς ἄλλοφύλου δῶρον ἢ θυσίαν προσδέ-
χεσθαι. τοῦτο δὲ ἦν τοῦ πρὸς Ῥωμαίους πολέμου κατα-
βολή· τὴν γὰρ ὑπὲρ τούτων θυσίαν καὶ Καίσαρος ἀπέσ-
φισαν. καὶ πολλὰ τῶν τε ἀρχιερέων καὶ τῶν γνωρίμων
παρακαλούντων μὴ παραλιπεῖν τὸ ὑπὲρ τῶν ἡγεμόνων 15
ἔθος, οὐκ ἐνέδοσαν, πολὺ μὲν καὶ τῷ σφετέρῳ πλήθει
πεποιθότες (καὶ γὰρ τὸ ἀκμαιότατον τῶν νεωτεριζόν-
των συνήργει), μάλιστα δὲ ἀφορῶντες εἰς τὸν Ἐλεάζα-
ρον στρατηγοῦντα.

3 συνελθόντες οὖν οἱ δυνατοὶ τοῖς ἀρχιερεῦσιν εἰς 20
ταῦτο καὶ τοῖς τῶν Φαρισαίων γνωρίμοις, ὡς ἐπ' ἀνη-
κέστοις ἤδη συμφοραῖς ἐβουλεύοντο περὶ τῶν ὅλων· καὶ
δόξαν ἀποπειραθῆναι τῶν στασιαστῶν λόγοις, πρὸ τῆς
χαλκῆς πύλης ἀθροίζουσι τὸν δῆμον, ἧτις ἦν τοῦ ἐν-
δον ἱεροῦ τετραμμένη πρὸς ἀνατολὴν ἡλίου. καὶ πρῶτον 25
αὐτῶν πολλὰ πρὸς τὴν τόλμαν τῆς ἀποστάσεως χαλεπή-
ναντες καὶ τὸ τηλικούτον ἐπισείειν τῇ πατρίδι πόλεμον,
ἐπειτα τῆς προφάσεως τὸ ἄλογον διήλεγγον, φάμενοι
τοὺς μὲν προγόνους αὐτῶν κεκοσμηκέναι τὸν ναὸν ἐκ
τῶν ἄλλοφύλων τὸ πλεόν, αἰεὶ προσδεχομένους τὰς ἀπὸ 30
τῶν ἔξωθεν ἔθνῶν δωρεάς, καὶ οὐ μόνον οὐδ' ἀδιακεκω-
λυκέναι θυσίας τινῶν (τοῦτο γὰρ ἀσεβέστατον), ἀλλὰ

καὶ τὰ βλεπόμενα καὶ τὰ παραμένοντα τὸν τοσοῦτον
χρόνον ἀναθήματα περὶ τῷ ἱερῷ καθιδρυκέναι. αὐτοὺς
δὲ νῦν ἐρεθίζοντας τὰ Ῥωμαίων ὄπλα, καὶ μνηστευόμε-
5 νους τὸν ἀπ' ἐκείμων πόλεμον, καινοτομεῖν θρησκείαν
ξένην, καὶ μετὰ τοῦ κινδύνου καταψηφίσασθαι τῆς πό-
λεως ἀσέβειαν, εἰ παρὰ μόνοις Ἰουδαίοις οὔτε θύσει τις
ἄλλοτριος οὔτε προσκυνήσει. κὰν μὲν ἐπὶ ἰδιώτου τις
ἐνὸς τοῦτον εἰσφέρει τὸν νόμον, ἀγανακτεῖν ὡς ὀριζομέ-
νης ἀπανθρωπίας, περιορᾶν δὲ ὅτε Ῥωμαῖοι καὶ ὁ Καῖ-
10 σαρ ἔκσπονδοὶ γίνονται. δεδοικέναι μέντοι μὴ τὰς ὑπὲρ
ἐκείνων ἀπορρίψαντες θυσίας κωλυθῶσι θύειν καὶ τὰς
ὑπὲρ ἑαυτῶν, γένηται τε ἔκσπονδος τῆς ἡγεμονίας ἡ πό-
λις, εἰ μὴ ταχέως σωφρονήσαντες ἀποδώσουσι τὰς θυ-
σίας, καὶ πρὶν ἐξελεθεῖν ἐφ' οὓς ὑβρίκασι τὴν φήμην,
15 διορθώσονται τὴν ὕβριν.

ἅμα ταῦτα λέγοντες παρήγον τοὺς ἐμπείρους τῶν 4
πατρίων ἱερεῖς, ἀφηγομένους ὅτι πάντες οἱ πρόγονοι
τὰς ἀπὸ τῶν ἄλλογενῶν θυσίας ἀπέδέχοντο. προσεῖχε δὲ
οὐδεὶς τῶν νεωτεριζόντων, ἀλλ' οὐδὲ προσήεσαν οἱ λει-
20 τουργοί, τὴν τοῦ πολέμου καταβολὴν ἐνσκευαζόμενοι.
συνιδόντες οὖν οἱ δυνατοὶ τὴν τε στάσιν ἤδη δυσκαθαί-
ρετον ὑπ' αὐτῶν οὔσαν καὶ τὸν ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων κίν-
δυνον ἐπὶ πρῶτους αὐτοὺς ἀφιζόμενον, ἀπεσκευάζοντο
τὰς αἰτίας, καὶ πρέσβεις οὓς μὲν πρὸς Φλώρον ἐπεμψαν,
25 ὧν ἦρχεν υἱὸς Ἀνανίου Σίμων, οὓς δὲ πρὸς Ἀγρίπ-
παν, ἐν οἷς καὶ ἦσαν ἐπίσημοι Σαυλὸς τε καὶ Ἀντί-
πας καὶ Κοστόβαρος, προσήκοντες τῷ βασιλεῖ κατὰ
γένος. ἐδέοντο δὲ ἀμφοτέρων ἀναβῆναι μετὰ δυνάμεως
εἰς τὴν πόλιν, καὶ πρὶν γενέσθαι δυσκαθαίρετον, ἐπι-
30 κόψαι τὴν στάσιν. Φλώρω μὲν οὖν τὸ δεινὸν εὐαγ-
γέλιον ἦν, καὶ προηρημένος ἐξάπτειν τὸν πόλεμον οὐ-
δὲν ἀπεκρίνατο τοῖς πρεσβευταῖς· Ἀγρίππας δὲ κηδό-

μενος ἐπ' ἰσῆς τῶν τε ἀφισταμένων καὶ πρὸς οὓς ὁ πό-
 λεμος ἠγείρετο, βουλόμενός τε Ῥωμαίοις μὲν Ἰουδαίους
 σώζεσθαι Ἰουδαίους δὲ τὸ ἱερόν καὶ τὴν μητρόπολιν,
 ἀλλ' οὐδὲ αὐτῷ λυσιτελήσειν τὴν ταραχὴν ἐπιστάμενος,
 ἐπεμψε τοὺς ἐπαμνυνοῦντας τῷ δήμῳ τρισχιλίους ἰππεῖς,
 Ἀνυράντας τε καὶ Βατανάιους καὶ Τραχωνίτας, ὑπὸ Δα-
 ρείῳ μὲν ἰππάρχῳ, στρατηγῷ δὲ τῷ Ἰακίμου Φιλίππῳ.
 5 τούτοις θαρσύναντες οἱ δυνατοὶ σὺν τοῖς ἀρχι-
 ρεῦσι, καὶ πᾶν ὅσον τοῦ πλήθους εἰρήνην ἠγάπα, τὴν
 ἄνω καταλαμβάνοντα πόλιν· τῆς κάτω γὰρ τὸ στασιά-
 ζον ἐκράτει καὶ τοῦ ἱεροῦ. χερμάσι μὲν οὖν καὶ τοῖς ἐνη-
 βόλοις ἀδιαλείπτως ἐκέκρητο, καὶ συνεχεῖς ἦσαν βελῶν
 ἀφέσεις ἐξ ἑκατέρων τῶν κλιμάτων. ἔστι δὲ ὅτε καὶ
 κατὰ λόγους ἐκτρέγοντες συστάδην ἐμάχοντο, τόλμαις
 μὲν οἱ στασιασταὶ προέχοντες, ἐμπειρία δὲ οἱ βασιλικοί.
 13 καὶ τούτοις μὲν ἦν ἀγὼν τοῦ ἱεροῦ κρατῆσαι μάλιστα
 καὶ τοὺς μαιίνοντας τὸν ναὸν ἐξελάσαι, τοῖς δὲ περὶ τὸν
 Ἐλεάζαρον στασιασταῖς, πρὸς οἷς εἶχον καὶ τὴν ἄνω
 πόλιν προσλαβεῖν. ἑπτὰ μὲν οὖν ἡμέραις συχνὸς ἀμφο-
 20 τέρων φόνος ἐγένετο, καὶ οὐδέτεροι τοῦ καταληφθέν-
 6 τος μέρους εἶκον· τῇ δὲ ἐξῆς τῆς τῶν ξυλοφοριῶν ἐορ-
 τῆς οὐσῆς, ἐν ἣ ἅσιν ἔθος ὕλην τῷ βωμῷ προσφέρειν,
 ὅπως μήποτε τροφή τῷ πυρὶ λίποιτο (διαμένει γὰρ
 ἄσβεστον αἶψ), τοὺς μὲν διαφόρους τῆς θρησκείας ἐξέ-
 κλεισαν, τῷ δὲ ἀσθενεῖ λαῷ συνεισδουέντας πολλοὺς
 25 τῶν σικαριῶν (οὕτω γὰρ ἐκάλουν τοὺς ληστὰς ἔχοντας
 ὑπὸ τοῖς κόλποις τὰ ξίφη) προσλαβόντες θαρραλεώτε-
 ρον ἤπτοντο τῆς ἐπιθέσεως. ἠττώοντο δὲ οἱ βασιλικοὶ
 πλήθει τε καὶ τόλμῃ, καὶ βιασαμένοις εἶκον ἐν τῆς ἄνω
 πόλεως. οἱ δὲ ἐπιπεσόντες τὴν τε Ἀνανίου τοῦ ἀρχι-
 30 ρέως οἰκίαν καὶ τὰ Ἀγρίππα καὶ τὰ Βερενίκης κατέκαυ-
 σαν βασιλεία· μεθ' ἃ τὸ πῦρ ἐπὶ τὰ ἀρχεῖα ἔφερον,

ἀφανίσαι σπεύδοντες τὰ συμβόλαια τῶν δεδανεικῶτων
 καὶ τὰς εἰσπραξίαις ἀποκόψαι τῶν χρεῶν, ὅπως αὐτοὶ τε
 πλήθος προσλάβωσι τῶν ὠφεληθέντων καὶ μετ' ἀδείας
 τοῖς εὐπόροις ἐπαναστήσωσι τοὺς ἀπόρους. φυγόντων
 5 δὲ τῶν πρὸς τῷ γραμματοφυλακείῳ τὸ πῦρ ἐνίεσαν.
 ἐπεὶ δὲ τὰ νεῦρα τῆς πόλεως κατέφλεξαν, ἐπὶ τοὺς
 ἐκθροὺς ἐχώρουν. ἐνθα δὴ τῶν δυνατῶν καὶ τῶν
 ἀρχιερέων οἱ μὲν εἰς τοὺς ὑπονόμους καταδύντες διε-
 λάνθανον, οἱ δὲ σὺν τοῖς βασιλικοῖς εἰς τὴν ἀνωτέρω
 10 καταφεύγοντες αὐλὴν ταχέως ἀπέκλεισαν τὰς πύλας,
 σὺν οἷς Ἀνανίας ὁ ἀρχιερεὺς Ἐζεκίας τε ὁ ἀδελφὸς αὐ-
 τοῦ καὶ οἱ πρεσβεύσαντες πρὸς Ἀγρίππαν ἦσαν.

τότε μὲν οὖν τῇ νίκῃ καὶ τοῖς ἐμπρησθεῖσιν ἀρκε-
 σθέντες ἀνεπαύσαντο, τῇ δὲ ἐξῆς (πεντεκαιδεκάτῃ δὲ 7
 15 ἦν Ἀίου μηνός) ὤρμησαν ἐπὶ τὴν Ἀντωνίαν, καὶ τοὺς
 ἐν αὐτῇ φρουροὺς δυσὶν ἡμέραις πολιορκήσαντες αὐ-
 τοὺς τε εἶλον καὶ κατέσφαξαν καὶ τὸ φρούριον ἐνέπρη-
 σαν. ἔπειτα μετέβαινον εἰς τὴν αὐλὴν εἰς ἣν οἱ βασιλικοὶ
 κατέφυγον, καὶ διανείμαντες σφᾶς αὐτοὺς εἰς τέσσαρα
 20 μέρη τῶν τειχῶν ἐπειρῶντο. τῶν δὲ ἔνδον πρὸς ἐκδρο-
 μὴν μὲν οὐδεὶς ἐθάρρει διὰ τὸ πλήθος τῶν ἐφεστῶτων,
 διστάμενοι δὲ ἐπὶ τὰ θωρακεία καὶ τοὺς πύργους ἔβαλ-
 λον τοὺς προσιόντας, καὶ συχνοὶ τῶν ληστῶν ὑπὸ τοῖς
 τείχεσιν ἔπιπτον. οὔτε δὲ νυκτὸς οὔτε ἡμέρας διέλιπεν
 25 ἡ συμβολή, τῶν μὲν στασιαστῶν ἀπαγορεύσειν τοὺς ἐν-
 δον οἰομένων ἐνδεία τροφῆς, τῶν δὲ ἔνδον καματώσειν
 τοὺς πολιορκουῦντας.

κάν τούτῳ Μαναίμῳ τις, υἱὸς Ἰούδα τοῦ καλουμένου 8
 Γαλιλαίου, ὃς ἦν σοφιστῆς δεινότατος, καὶ ἐπὶ Κυρηναίου
 30 ποτὲ Ἰουδαίους ὄνειδίσας ὅτι Ῥωμαίοις ὑπετάσσοντο με-
 τὰ τὸν θεόν, ἀναλαβὼν τοὺς γνωρίμους ἀνεχώρησεν εἰς
 Μασάδαν, ἐνθα τὴν Ἡρώδου τοῦ βασιλέως ὀπλοθήκην

ἀναρρήξας, καὶ πρὸς τοῖς δημόταις ἐτέρους ληστὰς καθοπλίσας, τούτοις τε χρώμενος δορυφόροις οἷα δὴ βασιλεὺς ἐπάνεισιν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ γενόμενος ἡγεμῶν τῆς στάσεως διέτασσε τὴν πολιορκίαν. ἀπορία δὲ ἦν ὀργάνων, καὶ φανερώς ὑπορύνειν τὸ τεῖχος οὐχ οἶόν τε ἦν ἀνωθεν βαλλομένους. ὑπόνομον δὲ πόρρωθεν ἐφ' ἓνα τῶν πύργων διορύναντες ἀνακημῶσιν αὐτόν, ἔπειτα τὴν κατέχουσαν ὕλην ἐμπρήσαντες ἐξήλθον. ὑποκαέντων δὲ τῶν στηριγμάτων ὁ μὲν πύργος ἐξαίφνης κατασεύεται, τεῖχος δὲ ἕτερον ἐνδοθεν ἀντωκοδομημέ- 10 νον διεφάνη· τὴν γὰρ ἐπιβουλὴν αὐτῶν προαισθηθέντες, τάχα καὶ τοῦ πύργου κινήθentos ὡς ὑπάρυττετο, δευτερον ἑαυτοῖς ἔρυμα κατεσκευάσαν. πρὸς ὃ τῶν μὲν ἀδοκῆτως ἰδόντων καὶ κρατεῖν ἤδη πεπεισμένων κατά- πληξίς ἦν, οἱ δὲ ἐνδοθεν πρὸς τε τὸν Μανάιμον καὶ 15 τοὺς ἐξάρχοντας τῆς στάσεως ἐπεμπον, ἀξιοῦντες ἐξελεῖν ὑπόσπονδοι. καὶ δοθέν μόνους τοῖς βασιλικοῖς καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις, οἱ μὲν ἐξήσαν, ἀπορία δὲ τοὺς Ῥωμαίους καταλειφθέντας μόνους ὑπέλαβεν· οὔτε γὰρ βιάσασθαι τοσοῦτον πλῆθος ἐδύνατο, καὶ τὸ δεξιᾶν 20 αἰτεῖν ὄνειδος ὑπελάμβανον, πρὸς τῷ μηδὲ πιστεύειν εἰ διδοῖτο. καταλιπόντες δὲ τὸ στρατόπεδον ὡς εὐάλωτον, ἐπὶ τοὺς βασιλικούς ἀνέφευγον πύργους, τὸν τε Ἰππικὸν καλούμενον καὶ τὸν Φασάηλον καὶ Μαριάμην. οἱ δὲ περὶ τὸν Μανάιμον εἰσπεσόντες ὅθεν οἱ στρατιῶται 25 διεφύγον, ὅσους τε αὐτῶν κατέλαβον μὴ φθάσαντας ἀνελεῖν διεφθειραν, καὶ τὰς ἀποσκευὰς διαρπάσαντες ἐνέπρησαν τὸ στρατόπεδον.

ταῦτα μὲν οὖν ἕκτη Γορπιαίου μηνὸς ἐπράχθη· 9 κατὰ δὲ τὴν ἐπιούσαν ὃ τε ἀρχιερεὺς Ἀνανίας περὶ τὸν 30 τῆς βασιλικῆς αὐλῆς εὐριπον διαλανθάνων ἀλίσκεται, καὶ πρὸς τῶν ληστῶν ἀναιρεῖται σὺν Ἐζεκίᾳ τῷ ἀδελφῷ·

καὶ τοὺς πύργους ἐπισχόντες οἱ στασιασταὶ παρεφύλαττον, μὴ τις τῶν στρατιωτῶν διαφύγη. τὸν δὲ Μανάιμον ἢ τε τῶν ὄχυρῶν καταστροφή χωρίων καὶ ὃ τοῦ ἀρχιερέως Ἀνανίου θάνατος ἐτύφωσεν εἰς ὠμότητα, καὶ 5 μηδένα νομίζων ἔχειν ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ἀντίπαλον ἀφόρητος ἦν τύραννος. ἐπανίστανται δὲ οἱ περὶ τὸν Ἐλεάζαρον αὐτῷ, καὶ λόγον ἀλλήλοις δόντες ὡς οὐ χρὴ Ῥωμαίων ἀποστάντας δι' ἐλευθερίας πόθον καταπροέσθαι ταύτην οἰκείῳ δήμῳ, καὶ δεσπότην φέρειν, εἰ 10 καὶ μηδὲν πράττοι βίαιον, ἀλλ' οὖν ἑαυτῶν ταπεινότερον (εἰ γὰρ καὶ δέοι τινὰ τῶν ὄλων ἀφηγεῖσθαι, παντὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνῳ προσήκειν), συντίθενται, καὶ κατὰ τὸ ἱερὸν ἐπεχείρουν αὐτῷ· σοβαρὸς γὰρ ἀναβεβήκει προσκυνήσαν, ἐσθῆτί τε βασιλικῇ κεκοσμημένος καὶ τοὺς ζη- 15 λωτὰς ἐνόπλους ἐφελκόμενος. ὡς δὲ οἱ περὶ τὸν Ἐλεάζαρον ἐπ' αὐτὸν ὤρμησαν, ὃ τε λοιπὸς δῆμος λίθους ἀρπάσαντες τὸν σοφιστὴν ἔβαλλον, οἴομενοι τούτου καταλυθέντος διαστρέψειν τὴν στάσιν, πρὸς ὀλίγον οἱ περὶ τὸν Μανάιμον ἀντισχόντες, ὡς εἶδον πᾶν ἐπ' αὐτοὺς τὸ 20 πλῆθος ὀρμηῆσαν, ἔφευγον ὅπη τις ἴσχυεν· καὶ φόνος μὲν ἦν τῶν καταληφθέντων, ἔρηννα δὲ τῶν ἀποκρυπτομένων. καὶ διεσώθησαν ὀλίγοι, λάθρα διαδράντες εἰς Μασάδαν, σὺν οἷς Ἐλεάζαρος υἱὸς Ἰαείρου, προσήκων τῷ Μαναῖμῳ κατὰ γένος, ὃς ὕστερον ἐτυράννησε τῆς 25 Μασάδας. αὐτόν τε τὸν Μανάιμον εἰς τὸν καλούμενον Ὀφλᾶν συμφυρόντα κακεὶ ταπεινῶς ὑπολανθάνοντα ζωγράψαντες εἰς τὸ φανερὸν ἐξείκνυσαν, καὶ πολλαῖς αἰμασάμενοι βασάνοις ἀνείλον· ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἡγεμόνας, τὸν τε ἐπισημότατον τῆς τυραννίδος ὑπη- 30 ρήτην Ἀψάλωμον.

ὁ μὲν οὖν δῆμος, ὡς ἔφην, εἰς ταῦτα συνήργησεν 10 ἐλπίζων τινὰ τῆς ὅλης στάσεως λαμβάνειν διόρθωσιν·

οὐ δὲ οὐ καταλύσαι τὸν πόλεμον σπεύδοντες, ἀλλὰ ἀδεέστερον πολεμεῖν, Μανάιμον ἀνηγήκεσαν. ἀμέλει τοῦ δήμου πολλὰ τοῖς στρατιώταις ἀνεῖναι τὴν πολιορκίαν παρακαλοῦντος, οἱ δὲ προσέκειντο χαλεπώτερον, μέχρι μηκέτι ἀντέχοντες οἱ περὶ τὸν Μετίλιον (οὗτος γὰρ ἦν τῶν Ῥωμαίων ἐπαρχος) διαπέμπονται πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἐλεάζαρον, ἐξαιτούμενοι μόνως τὰς ψυχὰς ὑποσπόνδους, τὰ δὲ ὄπλα καὶ τὴν λοιπὴν κτήσιν παραδώσειν λέγοντες. οἱ δὲ καὶ τὴν ἰκεσίαν ἀρπάσαντες, ἀπέπεμψαν πρὸς αὐτοὺς Γωρίωνά τε Νικομήδους υἱὸν καὶ Ἀνανίαν Σαδδουκὶ καὶ Ἰουδαν Ἰουαίου, δεξιάς τε καὶ ὄρκους δώσοντας. ὧν γενομένων κατήγε τοὺς στρατιώτας ὁ Μετίλιος. οἱ δὲ μέχρι μὲν ἦσαν ἐν τοῖς ὄπλοις, οὔτε ἐπεχείρει τις τῶν στασιαστῶν αὐτοῖς οὔτε ἐνέφαινε ἐπιβουλήν. ὡς δὲ κατὰ τὰς συνθήκας ἅπαντες ἀπέθεντο τοὺς θυρεοὺς καὶ τὰ ξίφη, καὶ μηδὲν ἔτι ὑποπτεύοντες ἀνεχώρουν, ὥρμησαν ἐπ' αὐτοὺς οἱ περὶ τὸν Ἐλεάζαρον, καὶ περισχόντες ἀνήρουν οὔτε ἀμυνομένους οὔτε ἰκετεύοντας, μόνως δὲ τὰς συνθήκας καὶ τοὺς ὄρκους ἀναβοῶντας. καὶ οἱ μὲν οὕτως ὡμῶς ἀπεσφάγησαν ἅπαντες πλὴν Μετιλίου (τοῦτον γὰρ ἰκετεύσαντα καὶ μέχρι περιτομῆς ἰουδαΐσειν ὑποσχόμενον διέσωσαν μόνον), τὸ δὲ πάθος Ῥωμαίοις μὲν ἦν κοῦφον (ἐκ γὰρ ἀπλέτου δυνάμεως ἀπαναλώθησαν ὀλίγοι), Ἰουδαίοις δὲ προοίμιον ἀλώσεως ἔδοξε. καὶ κατιδόντες ἀνηκέστους μὲν ἤδη τὰς αἰτίας τοῦ πολέμου, τὴν δὲ πόλιν τηλικούτῳ μιάσματι πεφουρμένην ἐξ οὗ δαιμόνιον τι μῆνιμα προσδοκᾶν εἰκὸς ἦν, εἰ καὶ μὴ τὴν ἐκ Ῥωμαίων ἄμυναν, ἐπένθουν δημοσίᾳ, καὶ πλήρης μὲν κατηφείας ἦν ἡ πόλις, ἕκαστος δὲ τῶν μετρίων ὡς αὐτὸς ὑπὲρ τῶν στασιαστῶν δίκας δώσων ἐτετάρακτο. καὶ γὰρ δὴ σαββάτῳ συνέβη πραχθῆναι τὸν φόνον, ἐν ᾧ διὰ τὴν θρησκείαν τῶν ὀσίων ἔργων ἔχουσιν ἐκεχειρίαν.

τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρας καὶ ὥρας, ὥσπερ ἐκ δαιμόνιου προνοίας, ἀνήρουν οἱ Καισαρεῖς τοὺς παρ' αὐτοῖς Ἰουδαίους, ὡς ὑπὸ μίαν ὥραν ἀποσφαγῆναι μὲν ὑπὲρ δισμυρίους, κενωθῆναι δὲ πᾶσαν Ἰουδαίων τὴν Καισάρειαν. καὶ γὰρ τοὺς διαφεύγοντας ὁ Φλῶρος συλλαβῶν κατήγαγε δεσμώτας εἰς τὰ νεώρια. πρὸς δὲ τὴν ἐκ τῆς Καισαρείας πληγὴν ὅλον τὸ ἔθνος ἐξαγοριούται, καὶ διαμερισθέντες τὰς τε κώμας τῶν Σύρων καὶ τὰς προσεχεῖς ἐπόρθουν πόλεις, Φιλαδέλφειάν τε καὶ Σεβωνίτιν καὶ Γέρασαν καὶ Πέλλαν καὶ Σκυθόπολιν. ἔπειτα Γαδάροις καὶ Ἴππῳ καὶ τῇ Γαυλανίτιδι προσπεσόντες, καὶ τὰς μὲν καταστρεψάμενοι τὰς δὲ ὑποπρήσαντες, ἐχώρουν ἐπὶ Κέδασαν τὴν Τυρίων καὶ Πτολεμαῖδα Γάβαν τε καὶ Καισάρειαν. ἀντέσχε δὲ οὐδὲ Σεβαστῆ ταῖς ὁρμαῖς αὐτῶν, οὐδὲ Ἀσκάλων. ἀλλ' ἐπὶ ταύταις πυρποληθείσαις Ἀνθηδόνα καὶ Γάζαν κατέσκαπτον. πολλὰ δὲ περὶ ἐκάστην τούτων τῶν πόλεων ἀνηράζοντο κώμαι, καὶ τῶν ἀλισκομένων ἀνδρῶν φόνος ἦν ἄπειρος.

οὐ μὴν οἱ Σύροι τῶν Ἰουδαίων ἔλαττον πλήθος ἀνήρουν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τοὺς ἐν ταῖς πόλεσι λαμβανόμενους ἀπέσφαττον οὐ μόνον κατὰ μῖσος, ὡς πρότερον, ἀλλ' ἤδη καὶ τὸν ἐφ' ἑαυτοῖς κίνδυνον φθάνοντες. δεινὴ δὲ ὅλην τὴν Συρίαν ἐπέσχε ταραχὴ, καὶ πᾶσα πόλις εἰς δύο διήρητο στρατόπεδα. σωτηρία δὲ τοῖς ἑτέροις ἦν τὸ τοὺς ἑτέρους φθάσαι. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας ἐν αἵματι διήγον, τὰς δὲ νύκτας δέει χαλεπωτέρας. ἀπεσκενάσθαι γὰρ τοὺς Ἰουδαίους δοκοῦντες ἕκαστοι τοὺς ἰουδαΐζοντας εἶχον ἐν ὑποψίᾳ, καὶ τὸ παρ' ἑκάστοις ἀμφίβολου οὔτε ἀνελεῖν τις προχείρως ὑπέμενε, καὶ μεμιγμένον ὡς βεβαίως ἀλλόφυλον ἐφοβεῖτο. προνκαλεῖτο δὲ ἐπὶ τὰς σφαγὰς τῶν διαφόρων καὶ τοὺς πάλαι πραοτάτους εἶναι

δοκούντας ἢ πλεονεξία· τὰς γὰρ οὐσίας τῶν ἀναιρεθέντων ἀδειῶς διήρπαζον, καὶ καθάπερ ἐκ παρατάξεως τὰ σκῦλα τῶν ἀνηρημένων εἰς τοὺς σφετέρους οἴκους μετέφερον· ἐνδοξὸς τε ἦν ὁ πλείστα κερδάνας ὡς κατισχύσας πλειόνων. ἦν δὲ ἰδεῖν τὰς πόλεις μεστὰς ἀτάφων σωμάτων, καὶ νεκρῶν ἅμα νηπίοις γέροντας ἐρριμμένους, γύναιά τε μηδὲ τῆς ἐπ' αἰδοῖ σκέπης μετεληφότα, καὶ πᾶσαν μὲν τὴν ἐπαρχίαν μεστὴν ἀδιηγῆτων συμφορῶν, μείζονα δὲ τῶν ἐκάστοτε τολμωμένων τὴν ἐπὶ τοῖς ἀπειλουμένοις μετὰστασιν.

3 μέχρι μὲν δὴ τούτων Ἰουδαίους πρὸς τὸ ἀλλόφυλον ἦσαν συμβολαί· κατατρέχοντες δὲ εἰς Σκυθοπόλιν τοὺς παρ' ἐκείνοις Ἰουδαίους ἐπειράσαντο πολεμίους· ταξάμενοι γὰρ μετὰ τῶν Σκυθοπολιτῶν, καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας ἐν δευτέρῳ θέμενοι τὴν συγγένειαν, ὁμοσε τοῖς ὁμοφύλοις ἐχώρουν. ὑπωπτεύθη δὲ αὐτῶν καὶ τὸ λῆαν προθυμον. οἱ γοῦν Σκυθοπολίται δειδαντες μὴ νύκτωρ ἐπιχειρήσωσι τῇ πόλει καὶ μετὰ μεγάλης αὐτῶν συμφορᾶς τοῖς οἰκείοις ἀπολογήσονται περὶ τῆς ἀποστάσεως, ἐκέλευον αὐτούς, εἰ βούλονται τὴν ὁμόνοιαν βεβαιῶσαι καὶ τὸ πρὸς τοὺς ἄλλοεθνεῖς πιστὸν ἐπιδείξασθαι, μεταβαίνειν ἅμα ταῖς γενεαῖς εἰς τὸ ἄλσος. τῶν δὲ ποιησάντων τὸ προσταχθὲν χωρὶς ὑποψίας, δύο μὲν ἡμέρας ἠρέμησαν οἱ Σκυθοπολίται, τὴν πίστιν αὐτῶν δελεάζοντες, τῇ δὲ τρίτῃ νυκτὶ παρατηρήσαντες οὓς μὲν ἀφυλάκτους οὓς δὲ κοιμωμένους, πάντας ἀπέσφαξαν, ὄντας τὸν ἀριθμὸν ὑπὲρ μυρίους καὶ τρισχιλίους, τὰς τε κτήσεις διήρπασαν ἀπάντων.

4 ἄξιον δὲ ἀφηγήσασθαι καὶ τὸ Σίμωνος πάθος, ὃς υἱὸς μὲν ἦν Σαούλου τινὸς τῶν οὐκ ἀσήμεν, ῥάμη δὲ σώματος καὶ τόλμη διαφέρων ἐπὶ κακῶ τῶν ὁμοφύλων ἀμφοτέροις κατεχρήσατο. προῶν γοῦν ὁσημέραι πολ-

λοὺς μὲν ἀνήρει τῶν πρὸς τῇ Σκυθοπόλει Ἰουδαίων, τρεπόμενος δὲ πολλάκις αὐτοὺς πάντας μόνος ἦν ῥοπή τῆς παρατάξεως. περιέχεται δὲ αὐτὸν ἄξια ποινὴ τοῦ συγγενικοῦ φόνου. ἐπεὶ γὰρ περισχόντες οἱ Σκυθοπολίται κατηκόντιζον αὐτοὺς ἀνὰ τὸ ἄλσος, σπασάμενος τὸ ξίφος ἐπ' οὐδένα μὲν τρέπεται τῶν πολεμίων (καὶ γὰρ ἑώρα τὸ πλῆθος ἀνήνυτον), ἀναβόησας δὲ μάλα ἐκπαθῶς ἄξια γε ὧν ἔδοξα πάσχω, Σκυθοπολίται, καθ' ὑμῶν, ὅτι τοσοῦτον φόνον συγγενῶν τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐνοίαν ἐπιστωσάμην. τοιγαροῦν οἷς ἄπιστον μὲν εὐλόγως εὔρηται τὸ ἀλλόφυλον, ἠσέβηται δὲ εἰς ἔσχατα τὸ οἰκεῖον, θνήσκωμεν ὡς ἐναγεῖς χερσὶν ἰδίαις· οὐ γὰρ πρόπον ἦν ταῖς τῶν πολεμίων. τὸ δὲ αὐτὸ ἂν εἴη μοι καὶ ποινὴ τοῦ μιάσματος ἄξια καὶ πρὸς ἀνδρείαν ἔπαινος, ἵνα μηδεὶς τῶν ἐχθρῶν τὴν ἐμὴν ἀντήρησιν σφαγῆν, μηδὲ ἐπαλαζονεύσῃται πεδόντι." ταῦτα εἰπὼν ἔλεοῦσιν ἅμα καὶ τεθνυωμένοις ὁμομασι περισκέπτεται τὴν ἑαυτοῦ γενεάν· ἦν δὲ αὐτῷ καὶ γυνὴ καὶ τέκνα καὶ γηραιοὶ γονεῖς. ὁ δὲ πρῶτον τὸν πατέρα τῆς πολιᾶς ἐπισπασάμενος διελάνει τῷ ξίφει, μεθ' ὃν οὐκ ἄκουσαν τὴν μητέρα, καὶ ἐπὶ τούτοις τὴν τε γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα, μόνον οὐχὶ ὑπαντῶντος ἐκάστου τῷ ξίφει καὶ σπυδόντος φθάσαι τοὺς πολεμίους. ὁ δὲ διελθὼν πᾶσαν τὴν γενεάν καὶ περιόπτως ἐπιστὰς τοῖς σώμασι, τὴν τε δεξιάν ἀνατείνας ὡς μὴδένα λαθεῖν, ὅλον εἰς τὴν ἑαυτοῦ σφαγῆν ἐβάπτισε τὸ ξίφος, ἄξιος μὲν ἔλεους ὁ νεανίας δι' ἀλκὴν σώματος καὶ ψυχῆς παράστημα, τῆς δὲ πρὸς ἀλλοφύλους πίστεως ἕνεκεν ἀκολούθοις πάθει χρησάμενος.

πρὸς δὲ τὴν ἐν Σκυθοπόλει φθορὰν αἰλοικαὶ πόλεις ἐπανίσταντο τοῖς καθ' ἑαυτὴν Ἰουδαίους ἐκάστη, καὶ πεντακοσίους μὲν ἐπὶ δισχιλίους Ἀσκαλωνῖται, Πτολεμαεῖς δὲ δισχιλίους ἀνεῖλον, ἔδησαν τε οὐκ ὀλίγους.

καὶ Τύριοι μὲν συχνούς διεχρήσαντο, τὸ πλεῖον δὲ αὐ-
τῶν δεσμώτας ἐφρουροῦν. Ἴππηνοὶ τε καὶ Γαδαρεῖς
ὁμοίως τοὺς μὲν θρασυτέρους ἀπεσκευάσαντο, τοὺς δὲ
φοβεροὺς διὰ φυλακῆς εἶχον, αἱ τε λοιπαὶ πόλεις τῆς
Συρίας, ὅπως ἐκάστη πρὸς τὸ Ἰουδαϊκὸν ἠμίους ἠδέσθους
εἶχον. μόνοι δὲ Ἀντιοχεῖς καὶ Σιδωνιοὶ καὶ Ἀπαμείης
ἐφείσαντο τῶν μετοικούντων, καὶ οὔτε ἀνελεῖν τινὰ τῶν
Ἰουδαίων ὑπέμειναν οὔτε δῆσαι, τάχα μὲν καὶ διὰ τὸ
σφέτερον πλῆθος ὑπερορῶντες αὐτῶν πρὸς τὰ κινήματα.
τὸ πλεόν δὲ ἔμοιγε δοκεῖ οἰκτῶ πρὸς οὓς οὐδὲν ἐώρων
νεωτερίζοντας. Γερασηνοὶ τε οὔτε εἰς τοὺς ἐμμείναντας
ἐπλημμέλησαν, καὶ τοὺς ἐξελεθεῖν ἐθέλησαντας προέ-
πεμψαν μέχρι τῶν ὄρων.

6 συνέστη δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀγρίππα βασιλείαν ἐπι-
βουλή κατὰ Ἰουδαίων. αὐτὸς γὰρ ἐπεπόρευτο πρὸς Κέ- 15
στιον Γάλλον εἰς Ἀντιόχειαν, καταλελοίπει δὲ διοικεῖν
τὰ πράγματα τούτου τῶν ἐταίρων τινὰ τοῦνομα Νόα-
ρον, Σοέμω τῷ βασιλεῖ προσήκοντα κατὰ γένος. ἤκου
δὲ ἐκ τῆς Βαταναιᾶς ἐβδομήκοντα τὸν ἀριθμὸν ἀνδρῶν,
οἱ κατὰ γένος καὶ σύνεσιν τῶν πολιτῶν δοκιμώτατοι,
στρατιὰν αἰτοῦντες, ἵνα, εἴ τι γένοιτο κίνημα καὶ τερ-
σφᾶς, ἔχοιεν ἀξιοχρεῶν φυλακὴν κωλύειν τοὺς ἐναν-
σταμένους. τούτους ὁ Νόαρος, ἐκπέμψας νύκτωρ τῶν
βασιλικῶν ὀπλιτῶν τινὰς, ἅπαντας ἀναιρεῖ, πλμῆσας
μὲν τοῦτορον δίχα τῆς Ἀγρίππα γνώμης, διὰ δὲ φιλα- 25
γυρίαν ἄμετρον εἰς τοὺς ὁμοφύλους ἐλόμειως ἀσεβεῖν
τὴν βασιλείαν διέφθειρεν· διετέλει τε ὡμῶς εἰς τὸ ἔθνος
παρανομῶν, μέχρι πυθόμενος Ἀγρίππας ἀνελεῖν μὲν
αὐτὸν ἠδέσθη διὰ Σόεμον, ἔπαυσε δὲ ἧς ἐπιτροπῆς.
οἱ δὲ στασιασταὶ καταλαβόμενοι φρούριον ὃ καλεῖται 30
μὲν Κύπρος, καθύπερθε δὲ ἦν Ἰεριχῶντος, τοὺς μὲν
φρουροὺς ἀπέσφαξαν, τὰ δὲ ἐρύματα κατέροιψαν εἰς γῆν.

κατὰ δὲ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ τῶν ἐν Μαχαιοῦντι
Ἰουδαίων τὸ πλῆθος ἐπειθον τοὺς φρουροῦντας Ῥω-
μαίους ἐκλείπειν τὸ χωρίον καὶ παραδιδόναι σφίσι.
οἱ δὲ τὴν ἐκ βίας ἀφαίρεσιν εὐλαβηθέντες συντίθενται
5 πρὸς αὐτοὺς ἐκχωρήσειν ὑπόσπονδοι, καὶ λαβόντες τὰ
πιστὰ παραδίδοσι τὸ φρούριον, ὅπερ φυλακῆ κρατυ-
νάμενοι κατεῖχον οἱ Μαχαιοῖται.

κατὰ δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν αἰεὶ μὲν ἦν στάσις πρὸς 7
τὸ Ἰουδαϊκὸν τοῖς ἐπιχωρίοις ἀφ' οὗ χρησάμενος προ-
10 θυμοτάτοις κατὰ τῶν Αἰγυπτίων Ἰουδαίους Ἀλέξανδρος
γέρας τῆς συμμαχίας ἔδωκε τὸ μετοικεῖν κατὰ τὴν πόλιν
ἐξ ἰσοτιμίας πρὸς Ἑλληνας. διέμεινε δὲ αὐτοῖς ἡ τιμὴ
καὶ παρὰ τῶν διαδόχων, οἱ καὶ τόπον ἴδιον αὐτοῖς ἀφώ-
ρισαν, ὅπως καθαρωτέραν ἔχοιεν τὴν δίαιταν, ἦττον
15 ἐπιμισγομένων τῶν ἀλλοφύλων, καὶ χρηματίζειν ἐπέ-
τρεψαν Μακεδόνας. ἐπεὶ τε Ῥωμαῖοι κατεκτήσαντο
τὴν Αἴγυπτον, οὔτε Καῖσαρ ὁ πρῶτος οὔτε τῶν μετ'
αὐτὸν τις ὑπέμεινε τὰς ἀπὸ Ἀλεξάνδρου τιμὰς Ἰουδαίων
ἐλαττώσας. συμβολαὶ δὲ ἦσαν αὐτῶν ἀδιάλειπτοι πρὸς
20 τοὺς Ἑλληνας, καὶ τῶν ἡγεμόνων πολλοὺς ὁσημέραι
παρ' ἀμφοῖν κολαζόντων ἡ στάσις μᾶλλον παρωξύνετο.
τότε δὲ ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐτετάρακτο, μᾶλλον
ἐξήφθη τὰ παρ' ἐκείνοις. καὶ δὴ τῶν Ἀλεξανδρέων
ἐκκλησιαζόντων περὶ ἧς ἔμελλον ἐκπέμπειν πρεσβείας
25 ἐπὶ Νέρωνα, συνερρῶνησαν μὲν εἰς τὸ ἀμφιθέατρον ἅμα
τοῖς Ἑλλησι συχνοὶ Ἰουδαίων, κατιδόντες δὲ αὐτοὺς οἱ
διάφοροι παραχορῆμα ἀνεβόων πολεμίους καὶ κατασκό-
πους λέγοντες, ἔπειτα ἀναπηδήσαντες ἐπέβαλλον τὰς
χεῖρας αὐτοῖς. οἱ μὲν οὖν λοιποὶ φεύγοντες διεφθάρη-
30 σαν, τρεῖς δὲ ἀνδρας συλλαβόντες ἔσυρον ὡς ζῶντας κα-
ταφλέζοντες. ἦρθη δὲ πᾶν τὸ Ἰουδαϊκὸν ἐπὶ τὴν
ἄμυναν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον λίθοις τοὺς Ἑλληνας

ἐβαλλον, αὐτίς δὲ λαμπάδας ἀρπασάμενοι πρὸς τὸ ἀμφι-
θέατρον ὄρησαν, ἀπειλοῦντες καταφλέξειν ἐν αὐτῷ τὸν
δῆμον αὐταυδρον. κὰν ἐφθησαν τοῦτο δράσαντες, εἰ
μὴ τοὺς θυμοὺς αὐτῶν ἀνέκοψε Τιβέριος Ἀλέξανδρος ὁ
τῆς πόλεως ἡγεμῶν. οὐ μὴν οὗτός γε ἀπὸ τῶν ὄπλων
ἤρξατο σωφρονίζειν, ἀλλ' ὑποπέμφας τοὺς γνωρίμους
αὐτοῖς παύσασθαι παρεκάλει καὶ μὴ καθ' ἑαυτῶν ἐρε-
θίζειν τὸ τῶν Ῥωμαίων στράτευμα. καταγλευάζοντες δὲ
τῆς παρακλήσεως οἱ στασιώδεις ἐβλασφήμουν τὸν Τι-
8 βέριον. κἀκείνος συνιδὼν ὡς χωρὶς μεγάλης συμφορᾶς
οὐκ ἂν παύσαιντο νεωτερίζοντες, ἐπαφίησιν αὐτοῖς τὰ
κατὰ τὴν πόλιν Ῥωμαίων δύο τάγματα καὶ σὺν αὐ-
τοῖς πενταχιλίους στρατιώτας κατὰ τύχην παρόντας
εἰς τὸν Ἰουδαίων ὄλεθρον ἐκ Λιβύης. ἐπέτρεψε δὲ οὐ
μόνον ἀναρρεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰς κτήσεις αὐτῶν διαρπά-
13 ζειν καὶ τὰς οἰκίας καταφλέγειν. οἳ δὲ ὀρησάντες
εἰς τὸ καλούμενον Δέλτα (συνώκιστο γὰρ ἐκεῖ τὸ Ἰου-
δαϊκόν) ἐτέλουν τὰς ἐντολάς, οὐ μὴν ἀναιμιωτί. συ-
στραφέντες γὰρ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ τοὺς ἄμεινον ὀπλισμέ-
νους ἑαυτῶν προταξάμενοι, μέχρι πλείστου μὲν ἀντέσχον,
20 ἅπαξ δ' ἐγκλίναντες ἀνέδην διεφθείροντο· καὶ παντελής
ἦν αὐτῶν ὄλεθρος, τῶν μὲν ἐν τῷ πεδίῳ καταλαμβαν-
ομένων, τῶν δὲ εἰς τὰς οἰκίας συνωθουμένων. ὑπε-
πίμπρασαν δὲ καὶ ταύτας οἱ Ῥωμαῖοι, προδιαρπά-
ζοντες τὰ ἔνδον. καὶ οὔτε νηπίων ἔλεος αὐτοῖς οὔτε
25 αἰδῶς εἰσῆει γερόντων, ἀλλὰ διὰ πάσης ἡλικίας ἐχώρουν
κτείνοντες, ὡς ἐπικλυσθῆναι μὲν αἵματι πάντα τὸν
χώρον, πέντε δὲ μυριάδας σωρευθῆναι νεκρῶν. περιε-
λείφθη δ' ἂν οὐδὲ τὸ λοιπόν, εἰ μὴ πρὸς κτεταίαν ἐτρέ-
ποντο. κατοικτειρήσας δὲ αὐτοὺς Ἀλέξανδρος ἀναγα-
30 ρεῖν τοὺς Ῥωμαίους ἐκέλευσεν· καὶ οἳ μὲν ἐξ ἔθους
ἔχοντες τὸ πειθήμιον ἄμα νεύματι τοῦ φονεύειν ἐπαύ-

σαντο, τὸ δημοτικὸν δὲ τῶν Ἀλεξανδρέων δι' ὑπερβολὴν
μίσους δυσανάκλητον ἦν καὶ μόλις ἀπεσπᾶτο τῶν σω-
μάτων.

τοιοῦτο μὲν τὸ κατὰ τὴν Ἀλεξανδρείαν πάθος 9
5 συνηρέχθη· Κεστίῳ δὲ οὐκέτι ἡρεμεῖν ἐδόκει, παν-
ταχοῦ τῶν Ἰουδαίων ἐκπεπολεωμένων. ἀναλαβὼν
δὲ ἀπὸ τῆς Ἀντιοχείας τὸ μὲν δωδέκατον τάγμα πλη-
ρες, ἀπὸ δὲ τῶν λοιπῶν ἀνὰ δισχιλίους ἐπιλέκτους,
πεξῶν δὲ ἐξ σπείρας καὶ τέσσαρας ἱλας ἱππέων, πρὸς
10 αἷς τὰς παρὰ τῶν βασιλέων συμμαχίας, Ἀντιόχου μὲν
δισχιλίους ἱππεῖς καὶ πεζοὺς τρισχιλίους, τοξότας πάν-
τας, Ἀγρίππα δὲ πεζοὺς μὲν τοὺς ἴσους ἱππεῖς δὲ δις-
χιλίων ἐλάττους (εἶπετο δὲ καὶ Σόεμος μετὰ τετρα-
15 τοξόται), προῆλθεν εἰς Πτολεμαῖδα. πλείστοι δὲ καὶ ἐκ
τῶν πόλεων ἐπίκουροι συνελέγησαν, ἐμπειρία μὲν ἡτ-
τώμενοι τῶν στρατιωτῶν, ταῖς δὲ προθυμίαις καὶ τῷ
κατὰ Ἰουδαίων μίσει τὸ λείπον ἐν ταῖς ἐπιστήμαις
ἀναπληροῦντες. συμπαρήν δὲ καὶ αὐτὸς Ἀγρίππας
20 Κεστίῳ, τῆς τε ὁδοῦ καὶ τῶν συμφερόντων ἐξηγούμε-
νος. ἀναλαβὼν δὲ μέρος τῆς δυνάμεως Κεστίος ὄρ-
μησεν ἐπὶ πόλιν καρτερὰν τῆς Γαλιλαίας Ζαβουλών, ἣ
καλεῖται ἀνδρῶν, διορίζει δὲ ἀπὸ τοῦ ἔθνους τὴν Πτο-
λεμαῖδα. καταλαβὼν δὲ αὐτὴν ἔρημον μὲν ἀνδρῶν
25 (ἀναπεφύγει γὰρ τὸ πλῆθος εἰς τὰ ὄρη) πλήρη δὲ
παντοίων κτημάτων, τὰ μὲν ἐφῆκε τοῖς στρατιώταις
διαρπάζειν, τὸ δὲ ἅστυ, καίτοι θαυμάσας τοῦ κάλλους
ἔχον τὰς οἰκίας ὁμοίως ταῖς ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι καὶ Βη-
ρουτῷ δεδομημένας, ἐνέπρησεν· ἔπειτα τὴν χώραν κατα-
30 δραμῶν, καὶ διαρπάσας μὲν πᾶν τὸ προσπίπτον κατα-
φλέξας δὲ τὰς πέριξ κώμας, ὑπέστρεφεν εἰς τὴν Πτο-
λεμαῖδα. πρὸς δὲ ταῖς ἀρπαγαῖς ἔτι τῶν Σύρων ὄντων,

καὶ τὸ πλεον Βηρυτίων, ἀναθαρσήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι (καὶ γὰρ ἀποκεχωρηκότα συνίεσαν Κέστιον) τοῖς ἀπολειφθεῖσιν ἀδοκῆτως ἐπέπεσον καὶ περὶ δισχιλίους αὐτῶν διέφθειραν.

10 ὁ δὲ Κέστιος ἀναξεύξας ἀπὸ τῆς Πτολεμαΐδος αὐ-
τὸς μὲν εἰς Καισάρειαν ἀφικνεῖται, μοῖραν δὲ τῆς
στρατιᾶς προέπεμψεν εἰς Ἰόπην, προστάξας, εἰ μὲν
καταλάβεσθαι δυναθεῖεν τὴν πόλιν, φρουρεῖν, εἰ δὲ
προαίθεσθαι τὴν ἐφοδον, περιμένειν αὐτὸν τε καὶ τὴν
ἄλλην δύναμιν. τῶν δὲ οἱ μὲν κατὰ θάλασσαν οἱ δὲ
κατὰ γῆν ἐπειχθέντες, ἀμφοτέρωθεν αἰρουῦσι τὴν πό-
λιν ῥαδίως· καὶ μηδὲ φυγεῖν φθασάντων τῶν οἰκη-
τόρων, οὐχ ὅπως παρασκευάσασθαι πρὸς μάχην, ἐμ-
πεδόντες ἅπαντας ἀνείλον σὺν ταῖς γενεαῖς, καὶ τὴν
πόλιν διαρπάσαντες ἐνέπρησαν. ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν
φρονευθέντων τετρακόσιοι πρὸς ὀκτακισχιλίοις. ὁμοίως
δὲ καὶ εἰς τὴν ὁμορον τῆς Καισαρείας Ναρβατηνῆν
τοπαρχίαν ἐπεμψε συγροῦς τῶν ἰππέων, οἱ τὴν τε γῆν
ἔτεμον καὶ πολὺ πλῆθος διέφθειραν τῶν ἐπιχωρίων,
τάς τε κτήσεις διήρπασαν, καὶ τὰς κώμας κατέφλεξαν.

11 εἰς δὲ τὴν Γαλιλαίαν ἔστειλε Κέστιος Γάλλον ἡγε-
μόνα τοῦ δωδεκάτου τάγματος, παραδόνς δύναμιν
ὄσσην ἀρκέσειν πρὸς τὸ ἔθνος ὑπελάμβανεν. τοῦτον ἡ
καρτερωτάτη τῆς Γαλιλαίας πόλις Σέπφορις μετ' εὐ-
φημίας δέχεται, καὶ πρὸς τὴν ταύτης εὐβουλίαν αἱ
λοιπαὶ πόλεις ἠρέμουν. τὸ δὲ στασιῶδες καὶ ληστρικὸν
πᾶν ἔφυγεν εἰς τὸ μεσαίτατον τῆς Γαλιλαίας ὄρος, ὃ
κεῖται μὲν ἀντικρὺς τῆς Σεπφόρειας, καλεῖται δὲ Ἀσα-
μών. τούτοις ὁ Γάλλος ἐπῆγε τὴν δύναμιν. οἱ δὲ ἕως
μὲν ἦσαν ὑπερδέξιοι, ῥαδίως τοὺς Ῥωμαίους ἔβαλλον
προσιόντας, καὶ πρὸς διακοσίους αὐτῶν ἀνείλον· πε-
ριελθόντων δὲ καὶ γενομένων ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις ἡτ-

τῶντο ταχέως, καὶ οὔτε γυμνῆται τοὺς ὀπίστας συστά-
δην ἔφερον, οὔτε ἐν τῇ τροπῇ τοὺς ἰππεῖς ἐξέφυγον,
ᾧστε ὀλίγους μὲν ἐν ταῖς δυσχωρίαις διαλαθεῖν, ἀναιρε-
θῆναι δὲ ὑπὲρ δισχιλίους.

Γάλλος μὲν οὖν ὡς οὐδὲν ἔτι ἑώρα κατὰ τὴν Γα- 19
5 λιλαιάν νεωτεριζόμενον, ὑπέστρεφε μετὰ τῆς στρατιᾶς
εἰς Καισάρειαν· Κέστιος δὲ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως
ἀναξεύξας ἐνέβαλεν εἰς Ἀντιπατριίδα, καὶ πυθόμενος ἐν
τινὶ πύργῳ Ἀφεκοῦ καλουμένῳ συνηθροῖσθαι Ἰουδαίων
10 δύναμιν οὐκ ὀλίγην, προέπεμψε τοὺς συμβαλοῦντας.
οἱ δὲ, πρὶν εἰς χεῖρας ἔλθειν, δέει τοὺς Ἰουδαίους διε-
σκεδάσαν, ἐπελθόντες δὲ ἔρημον τὸ στρατόπεδον καὶ τὰς
πέριξ κώμας ἐνέπρησαν. ἀπὸ δὲ τῆς Ἀντιπατριίδος Κέ-
στιος εἰς Ἀύδα προελθὼν κενὴν ἀνδρῶν τὴν πόλιν
15 καπалаμβάνει· διὰ γὰρ τὴν τῆς σκηνοπηγίας ἑορτὴν
ἀναβέβηκει πᾶν τὸ πλῆθος εἰς Ἱεροσόλυμα. πεντή-
κοντα δὲ τῶν παραφανέντων διαφθείρας καὶ τὸ ἄστυ
κατακαύσας ἐχώρει πρόσω, καὶ διὰ Βαιθωρῶν ἀνα-
βὰς στρατοπεδεύεται κατὰ τινὰ χῶρον Γαβαὼ καλού-
20 μενον, ἀπέχοντα τῶν Ἱεροσολύμων πεντήκοντα στα-
δίους.

οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κατιδόντες ἤδη πλησιάζοντα τῇ μη- 2
τροπόλει τὸν πόλεμον, ἀφήμενοι τῆς ἑορτῆς ἐχώρουν
ἐπὶ τὰ ὄπλα, καὶ μέγα τῷ πλήθει θαρροῦντες ἄτακτοι
25 καὶ μετὰ κραυγῆς ἐξεπήδων ἐπὶ τὴν μάχην, μηδὲ τῆς
ἀργῆς ἑβδομάδος ἔννοιαν λαβόντες· ἦν γὰρ δὴ τὸ μά-
λιστα παρ' αὐτοῖς θρησκευόμενον σάββατον. ὁ δὲ ἐκ-
σεΐσας αὐτοὺς τῆς εὐσεβείας θυμὸς ἐποίησε πλεονε-
κτῆσαι καὶ κατὰ τὴν μάχην. μετὰ τοιαύτης γοῦν ὁρμῆς
30 τοῖς Ῥωμαίοις προσέπεσον ὡς διαρρηῆσαι τὰς τάξεις
αὐτῶν καὶ διὰ μέσων χωρεῖν ἀναιροῦντας. εἰ δὲ μὴ
τῷ χαλασθέντι τῆς φάλαγγος οἱ τε ἰππεῖς ἐκπεριελθόν-

τες ἐπήμυναν καὶ τῶν πεζῶν τὸ μὴ σφόδρα καμῶν, καὶ ἐκινδύνευσεν ὅλη τῇ δυνάμει Κέστιος. ἀπέθανον δὲ Ῥωμαίων πεντακόσιοι δεκαπέντε (τούτων ἦσαν οἱ τετρακόσιοι πεζοί, τὸ δὲ λοιπὸν ἵππεις), τῶν δὲ Ἰουδαίων δύο πρὸς τοὺς εἴκοσι. γενναϊότατοι δὲ αὐτῶν ἔδοξαν οἱ Μονοβάζου τοῦ τῆς Ἀδιαβηνῆς βασιλέως συγγενεῖς, Μονοβάζος τε καὶ Κενεδαῖος, μεθ' οὓς ὁ Περαΐτης Νίγερ καὶ Σίλας ὁ Βαβυλώνιος, αὐτομολήσας εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ Ἀγρίππα τοῦ βασιλέως. ἐστρατεύετο γὰρ παρ' αὐτῷ. κατὰ πρόσωπον μὲν οὖν ἀνακοπέντες οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς τὴν πόλιν ὑπέστρεφον, κατόπιον δὲ τοῖς Ῥωμαίοις ἐπὶ τὴν Βαιθωρῶν ἀνιούσιν προσπεσῶν ὁ τοῦ Γιώρα Σίμων πολὺ τῆς οὐραγίας ἐσπάραξε, καὶ συγὰ τῶν σκευοφόρων ἐξαρκάσας ἤγαγεν εἰς τὴν πόλιν. μένοντος δὲ τοῦ Κεστίου κατὰ χώραν τρισὶν ἡμέραις, οἱ Ἰουδαῖοι τὰ μετέωρα κατειληφότες ἐπετήρουν τὰς παρόδους, δῆλοί τε ἦσαν οὐκ ἠρεμήσοντες ἀρξαμένων τῶν Ῥωμαίων ὁδεύειν.

3 ἔνθα δὴ κατιδὼν Ἀγρίππας οὐδὲ τὰ Ῥωμαίων ἀκίνδυνα πλήθους ἀπίρου πολεμίων τὰ ὄρη περιέχοντος, ἐβραβεύετο ἀποπειραθῆναι τῶν Ἰουδαίων λόγους· ἢ γὰρ πάντας πείσειν καταθέσθαι τὸν πόλεμον, ἢ τῶν ἐναντίων ἀποστήσειν τὸ μὴ συμφρονοῦν. ἐπεμψεν οὖν τῶν παρ' αὐτῷ τοὺς μάλιστα γνωρίμους ἐκείνοις, Βορκαῖόν τε καὶ Φοῖβον, δεξιὰς τε παρὰ Κεστίου καὶ συγγνώμην παρὰ Ῥωμαίων ἀσφαλῆ περὶ τῶν ἡμαρτημένων ὑπισχνούμενος, εἰ τὰ ὄπλα ῥίψαντες πρὸς αὐτοὺς μεταβάλουτο. δεισαντες δὲ οἱ στασιασταὶ μὴ πᾶν τὸ πλήθος ἀδείας ἐλπίδι πρὸς τὸν Ἀγρίππαν μεταβάλῃται, τοὺς ἀπ' αὐτοῦ πρεσβεύοντας ὤρμησαν ἀνελεῖν. καὶ πρὶν ἢ φθῆγξασθαι τὸν μὲν Φοῖβον διέφθειραν, ὁ δὲ Βορκαῖος τρωθεὶς ἔφθη διαφυγεῖν· τοῦ δήμου δὲ τοὺς

ἐπαγανακτήσαντας λίθοις καὶ ξύλοις παίοντες εἰς τὸ ἄστυ συνήλασαν.

Κέστιος δὲ τὴν πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν ταραχὴν ἔγκαιρον ἰδὼν εἰς ἐπίθεσιν, ἅπασαν ἐπήγε τὴν δύναμιν, καὶ τραπέντας μέχρις Ἱεροσολύμων κατεδίωξεν. στρατοπεδευσάμενος δὲ ἐπὶ τοῦ καλουμένου Σιοποῦ (διέχει δὲ οὗτος ἐπὶ τῆς πόλεως σταδίου), τρισὶ μὲν ἡμέραις οὐκ ἐπεχείρει τῇ πόλει, τάχα τι παρὰ τῶν ἐνδον ἐνδοθήσεσθαι προσδοκῶν, εἰς δὲ τὰς πέριξ κώμας ἐφ' ἀρπαγὴν σίτον πολλοὺς διαφῆκε τῶν στρατιωτῶν· τῇ τετάρτῃ δέ, ἣτις ἦν τριακὰς Ἑπερβερεταίου μηνός, διατάξας τὴν στρατιὰν εἰσήγαγεν εἰς τὴν πόλιν. ὁ μὲν οὖν δῆμος ὑπὸ τοῖς στασιασταῖς ἔμφρουρος ἦν· οἱ δὲ στασιασταὶ τὴν εὐταξίαν τῶν Ῥωμαίων καταπλερέντες τῶν μὲν ἔξω τῆς πόλεως μερῶν εἶκον, εἰς δὲ τὴν ἐνδοτέρω καὶ τὸ ἱερὸν ἀνεχώρουν. Κέστιος δὲ παρελθὼν ὑπεμπίπρησι τὴν τε Βεζεθὰν προσαγορευομένην καὶ τὴν Καινόπολιν καὶ τὸ καλούμενον Δοκῶν ἀγορὰν· ἔπειτα πρὸς τὴν ἄνω πόλιν ἐλθὼν ἀντικρὺ τῆς βασιλικῆς αὐλῆς ἐστρατοπεδεύετο. καὶ εἴπερ ἠθέλησε κατ' αὐτὴν ἐκείνην τὴν ὄραν ἐντὸς τῶν τειχῶν βιάσασθαι, παραντίκα τὴν πόλιν ἔσχε καὶ τὸν πόλεμον συνέβη καταλελύσθαι. ἀλλὰ γὰρ ὁ τε στρατοπεδέσσης Τυράννιος Πρίσκος καὶ τῶν ἱππέων οἱ πλείστοι χροῆμασιν ὑπὸ Φλώρου δεκασθέντες ἀπέστρεψαν αὐτὸν τῆς ἐπιχειρήσεως· καὶ παρὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ὁ τε πόλεμος ἐπὶ τοσοῦτον μῆκος προύβη καὶ Ἰουδαίους ἀνηκέστων συμφορῶν ἀναπλησθῆναι συνέπεσεν.

ἐν δὲ τούτῳ πολλοὶ τῶν γνωρίμων δημοτῶν, Ἀνά- 5
50 νῳ τῷ Ἰωνάθου παιδί πεισθέντες, ἐκάλουν τὸν Κέστιον ὡς ἀνοίξοντες αὐτῷ τὰς πύλας. ὁ δὲ καὶ πρὸς ὄργην ὑπεριδὼν καὶ μὴ πάνυ πιστεύσας διεμέλλησεν,

ἕως οἱ στασιασταὶ τὴν προδοσίαν αἰσθόμενοι τοὺς μὲν περὶ τὸν Ἄνανον ἀπὸ τοῦ τείχους κατέβαλον καὶ λίθοις παίοντες συνήλασαν εἰς τὰς οἰκίας, αὐτοὶ δὲ διαστάντες ἐπὶ τῶν πύργων τοὺς ἀποπειρωμένους τοῦ τείχους ἔβαλλον. πέντε μὲν οὖν ἡμέραις πάντοθεν ἐπιχειροῦσι τοῖς Ῥωμαίοις ἀμύχανος ἦν ἡ προσβολή· τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἀναλαβὼν ὁ Κέστιος τῶν τε ἐπιλέκτων συγχονὺς καὶ τοὺς τοξότας κατὰ τὸ προσάρκτιον ἐπιχειρεῖ κλίμα τῷ ἱερῷ. Ἰουδαῖοι δὲ ἀπὸ τῆς στοᾶς εἴργον, καὶ πολλὰκις μὲν ἀπεκρούσαντο τοὺς τῷ τείχει προσελθόντας, τέλος δὲ τῷ πλήθει τῶν βελῶν ἀνακοπέντες ὑπεχώρησαν. τῶν δὲ Ῥωμαίων οἱ πρῶτοι τοὺς θυρεοὺς εἰς τὸ τείχος ἐξερείσαντες, καὶ κατὰ τούτων οἱ κατόπιν ἄλλοι, οἳ τε ἐξῆς ὁμοίως, τὴν καλουμένην παρ' αὐτοῖς χελώνην ἐφράζαντο, καθ' ἧς τὰ βέλη φερόμενα περιωλίσθανεν ἄπρακτα, μηδὲν δὲ οἱ στρατιῶται κακούμενοι τὸ τείχος ὑπώρυσσον καὶ τοῦ ἱεροῦ τὴν πύλην ὑποπιμπράναι παρεσκευάζοντο. δεινὴ δὲ τοὺς στασιαστὰς ἐκπληξίς κατέλαβεν· ἦδη δὲ πολλοὶ διεδίδρασκον ἀπὸ τῆς πόλεως ὡς ἀλωσομένης αὐτίκα. τὸν δὲ δῆμον συνέβαινε ἐπὶ τούτοις θαρραῖν, καὶ καθὼ παρείκειεν οἱ πονηροί, προσήεσαν αὐτοὶ τὰς πύλας ἀνοίξοντες καὶ δεξόμενοι τὸν Κέστιον ὡς εὐεργέτην· ὅς εἰ βραχὺ τῇ πολιορκίᾳ προσελιπάρησε, κὰν εὐθέως τὴν πόλιν παρέλαβεν. ἀλλ' οἶμαι διὰ τοὺς πονηροὺς ἀπεστραμμένος ὁ θεὸς ἦδη καὶ τὰ ἅγια τέλος λαβεῖν ἐπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐκάλυσε τὸν πόλεμον. ὁ γοῦν Κέστιος οὔτε τὴν τῶν πολιορκουμένων ἀπόγνωσιν οὔτε τὸ φρόνημα τοῦ δῆμου συνιδῶν, ἐξαίφνης ἀνεκάλεσε τοὺς στρατιώτας, καὶ καταγνοὺς ἐπ' οὐδεμιᾷ πληγῇ τῶν ἐλπιδῶν παραλογώτατα ἀπὸ τῆς πόλεως ἀνέξεν. πρὸς δὲ τὴν ἀδόκητον αὐτοῦ τροπὴν ἀναθαρρήσαντες οἱ λησταί

κατὰ τῶν ὑστάτων ἐξέδραμον, καὶ συχνοὺς τῶν ἰππέων καὶ πεζῶν διέφθειραν.

τότε μὲν οὖν ἐν τῷ κατὰ τὸν Σκοπὸν στρατοπέδῳ αὐλλίξεται Κέστιος, τῇ δὲ ἐπιούσῃ προσωτέρω χωρίζομενος μᾶλλον ἐξεκαλέσατο τοὺς πολεμίους· καὶ τοὺς ὑστάτους αὐτῶν προσκείμενοι διέφθειρον, καθ' ἕτερον δὲ τῆς ὁδοῦ προσιόντες ἠκόντιζον εἰς πλαγίους. οὔτε δὲ ἐπιστραφήναι πρὸς τοὺς κατόπιν τιτρώσκοντας ἐθάρρουν οἱ τελευταῖοι, ἄπειρόν τι πλήθος οἰόμενοι διώκειν, καὶ τοὺς κατὰ πλευρὰν ἐγκειμένους ἀναστέλλειν οὐχ ὑπέμενον, αὐτοὶ μὲν ὄντες βαρεῖς καὶ δεδοικότες τὴν τάξιν διασπᾶν, τοὺς δὲ Ἰουδαίους ὀρῶντες κούφους καὶ πρὸς τὰς ἐπιδρομὰς εὐκόλους, ὥστε συνέβαινε αὐτοῖς πολλὰ κακοῦσθαι μηδὲν ἀντιβλάπτουσι τοὺς ἐχθρούς. παρ' ὅλην δὲ τὴν ὁδὸν παιόμενοι καὶ τῆς φάλαγγος ἐκσειόμενοι κατέπιπτον, μέχρι πολλῶν διαφθαρέντων, ἐν οἷς ἦν Πρίσκος μὲν στρατάρχης τάγματος ἕκτου, Λογγίνος δὲ χιλίαρχος, ἐπαρχος δὲ Ἰλῆς Αἰμίλιος Ἰουκοῦνδος ὄνομα, μόλις εἰς Γαβαῶ κατήντησαν ἐπὶ τὸ πρότερον στρατόπεδον, τὰ πολλὰ καὶ τῶν σκευῶν ἀποβαλόντες. ἐνθα δύο μὲν ἡμέρας ἐπέμεινε ὁ Κέστιος, ἀμύχανῶν ὅτι χρὴ ποιεῖν, τῇ τρίτῃ δὲ πολλῷ πλείους τοὺς πολεμίους θεασάμενος καὶ πάντα τὰ κύκλῳ μεστὰ Ἰουδαίων, ἔγνω καθ' ἑαυτοῦ τε βραδύνας, καὶ ἐὰν ἐτι μείνη πλείοσι χρησόμενος ἐχθροῖς.

ἵνα δὲ συντονωτέρα χρήσαιο φυγῇ, τὰ τὴν στρατιὰν ἀνθέλκοντα περικόπτειν προσέταξε. διαφθαρέντων δὲ τῶν τε ὀρέων καὶ τῶν ὑποζυγίων, πλὴν ὅσα βέλη παρεκόμιζε καὶ μηχανάς (τούτων γὰρ διὰ τὴν χρείαν περιείχοντο, καὶ μάλιστα δεδοικότες μὴ Ἰουδαίοις κατ' αὐτῶν ἀλῶ), προῆγε τὴν δύναμιν ἐπὶ Βαιθάρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κατὰ μὲν τὰς εὐρυχωρίας ἦττον

ἐπέκειντο, συνειληθέντων δὲ εἰς τὴν κατὰ τὰ στενὰ κα-
τάβασιν, οἱ μὲν φθάσαντες εἶργον αὐτοὺς τῆς ἐξόδου,
ἄλλοι δὲ τοὺς ὑστάτους κατεώθουν εἰς τὴν φάραγγα·
τὸ δὲ πᾶν πλῆθος παρεκταθέν ὑπὲρ τὸν ἀγένη τῆς
ὁδοῦ κατεκάλυπτε τὴν φάραγγα τοῖς βέλεσιν. ἔνθα καὶ
τῶν πεζῶν ἀμηχανούντων προσαμύνειν ἑαυτοῖς ἐπι-
σφαλέστερος τοῖς ἰππεῦσιν ὁ κίνδυνος ἦν· οὔτε γὰρ ἐν
τάξει κατὰ τῆς ὁδοῦ βαδίζειν ἐδύναντο βαλλόμενοι, καὶ
τὸ πρόσαντες ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἰπάσιμον οὐκ ἦν,
τὸ δὲ ἐπὶ θάτερα κρημνοὶ καὶ φάραγγες, εἰς οὓς ἀπο-
σφαλέντες κατεφέροντο. καὶ οὔτε φυγῆς τόπον οὔτε
ἀμύνης εἶχον ἐπίνοιαν, ἀλλ' ὑπ' ἀμηχανίας ἐπ' οἴω-
γὴν ἐτρέποντο καὶ τοὺς ἐν ἀπογνωσεσιν ὀδυρμούς· ἀν-
τήχει δὲ αὐτοῖς τὸ παρὰ Ἰουδαίων ἐγκέλευσμα καὶ
κρουγὴ χαιρόντων ἅμα καὶ τεθυρωμένων. ὀλίγου δὲ
δεῖν πᾶσαν ἂν ἤρπασαν τὴν ἅμα Κεστίῳ δύναμιν, εἰ μὴ
νῦν ἐπέλαβεν, ἐν ἧ' Ῥωμαῖοι μὲν εἰς τὴν Βαιθώραν κα-
τέφυγον, Ἰουδαῖοι δὲ πάντα τὰ κύκλῳ περισχόντες
ἐφρούρουσαν αὐτῶν τὴν ἐξοδον.

9 ἔνθα δὴ Κέστιος τὴν φανεράν ὁδὸν ἀπογνοὺς δρα-
σμὸν ἐβουλεύετο, καὶ διακρίνας τοὺς εὐψυχοτάτους
στρατιώτας ὡσεὶ τετρακοσίους ἐπέστησε τοῖς ὄχρω-
μασι, προστάξας ἀναβάντας σημαίας τῶν ἐν τοῖς στρα-
τοπέδοις φυλάκων ἰστᾶν, ὅπως οἱ Ἰουδαῖοι πᾶσαν
οἴωνται τὴν δύναμιν κατὰ χώραν μένειν· αὐτὸς δὲ
τοὺς λοιποὺς ἀναλαβὼν ἡσυχῇ τριάκοντα πρόεισι στα-
δίους. ἔωθεν δὲ Ἰουδαῖοι κατιδόντες ἔρημον τὴν ἔπαν-
λιν αὐτῶν, ἐπὶ τοὺς ἐξαπατήσαντας τετρακοσίους ἔδρα-
μον, κάκείνους μὲν ταχέως κατηκόντισαν, ἐδίωκον δὲ
τὸν Κέστιον. ὁ δὲ τῆς τε νυκτὸς οὐκ ὀλίγον προειλήφει
καὶ συντονώτερον ἔφευγε μεθ' ἡμέραν, ὥστε τοὺς στρα-
τιώτας ὑπ' ἐκπλήξεως καὶ δέους τὰς τε ἑλεπόλεις καὶ

τοὺς ὄξυβελεῖς καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἄλλων ὀργάνων κα-
ταλιπεῖν, ἃ τότε Ἰουδαῖοι λαβόντες αὐτίς ἐχρήσαντο
κατὰ τῶν ἀφέντων. προῆλθον δὲ τοὺς Ῥωμαίους διώ-
κοντες μέχρις Ἀντιπατροίδος. ἔπειτα ὡς οὐ κατελάμβα-
νον, ὑποστρέφοντες τὰς τε μηχανὰς ἤρουν καὶ τοὺς
νεκροὺς ἐσύλων, τὴν τε ἀπολειφθεῖσαν λείαν συνῆ-
ργον, καὶ μετὰ παιάνων εἰς τὴν μητρόπολιν ἐπαλινδρό-
μουν, αὐτοὶ μὲν ὀλίγους ἀποβεβλημένοι παντάπασι,
τῶν δὲ Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων πεζοὺς μὲν πεντα-
κοσίους καὶ τριακοσίους ἀνηρηκότες, ἰππεῖς δὲ τρια-
κοσίους καὶ ὀγδοήκοντα.

ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη Δίου μηνὸς ὀγδόῃ, δω-
δεκάτῃ ἔτει τῆς Νέρωνος ἡγεμονίας· μετὰ δὲ τὴν Κε-
στίου συμφορὰν πολλοὶ τῶν ἐπιφανῶν Ἰουδαίων ὡσπερ
βαπτίζομένης νεῶς ἀπενήχοντο τῆς πόλεως. Κοστό-
βαρος γοῦν καὶ Σαούλος ἀδελφοὶ σὺν Φιλίππῳ τῷ Ἰα-
κίμου (στρατοπεδάρχης δὲ ἦν οὗτος Ἀγορίππα τοῦ βα-
σιλέως) διαδράντες ἐκ τῆς πόλεως ἔρχοντο πρὸς Κέ-
στιον. ὁ δὲ σὺν τούτοις κατὰ τὴν βασιλικὴν αὐλὴν
πολιορκηθεὶς Ἀντίπας ὑπεριδὼν τὴν φυγὴν αὐτίς ὡς
ὑπὸ τῶν στασιαστῶν διεφθάρη δηλώσομεν. Κέστιος
δὲ τοὺς περὶ Σαούλου ἀξιώσαντας ἀνέπειψεν εἰς Ἀχαΐαν
πρὸς Νέρωνα, τὴν τε αὐτῶν δηλώσοντας ἀνάγκην καὶ
τὰς αἰτίας τοῦ πολέμου τρέψοντας εἰς Φλώρον· τῇ γὰρ
ἐπ' ἐκεῖνον ὀργῇ κουφίσαι καὶ τοὺς ἑαυτοῦ κινδύ-
νους ἤλπισεν.

κάν τούτῳ Δαμασκηνοὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων φθορὰν
πυθόμενοι τοὺς παρ' ἑαυτοῖς Ἰουδαίους ἀνελεῖν ἐσπού-
δασαν. καὶ καθὸ μὲν εἶχον αὐτοὺς ἐν τῷ γυμνασίῳ
πάλαι συνηθροισμένους, διὰ τὰς ὑποψίας τοῦτο πραγ-
ματευσάμενοι, ἤρστην τὴν ἐπιχείρησιν ἐδόκουν· ἐδε-
δοίκεσαν δὲ τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ἀπάσας πλὴν ὀλίγων

ὑπηγμέναις τῇ Ἰουδαϊκῇ θρησκείᾳ· διὸ μέγιστος αὐτοῖς ἄγων ἐγένετο λαθεῖν ἐκείνας. τοὺς δὲ Ἰουδαίους, ὡς ἂν ἐν στενῷ χωρίῳ, τὸν ἀριθμὸν ὄντας μυρίους καὶ πάντας ἀνόπλους, ἐπελθόντες ὑπὸ μίαν ὄραν ἀδεῶς ἔσφαξαν.

3 οἱ δὲ διώξαντες τὸν Κέστιον ὡς ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσόλυμα, τοὺς μὲν βία τῶν ἐτι ῥωμαϊζόντων τοὺς δὲ πειθοῖ προσήγοντο, καὶ συναθροισθέντες εἰς τὸ ἱερὸν στρατηγούς ἀπεδείκνυσαν τοῦ πολέμου πλείονας. ἤρθε δὲ Ἰώσηπος υἱὸς Γωριάνου καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἄνανος τῶν 10 τε κατὰ τὴν πόλιν ἀπάντων αὐτοκράτορες καὶ μάλιστα τὰ τεῖχη τῆς πόλεως ἀνεγείρειν. τὸν γὰρ τοῦ Σίμωνος υἱὸν Ἐλεάζαρον, καίπερ ὑφ' ἑαυτῷ πεποιημένον τὴν Ῥωμαίων λείαν καὶ τὰ ἀρπαγέντα Κεστίου χρήματα, 15 πρὸς οἷς πολλὰ τῶν δημοσίων θησαυρῶν, ὅμως οὐκ ἐπέστησαν ταῖς χρεῖαις, αὐτόν τε τυραννικὸν ὀρῶντες καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῷ ξηλωτὰς δορυφόρων ἔθεισι χρωμέ- νους. κατ' ὀλίγον γε μὴν ἢ τε χρεία τῶν χρημάτων καὶ γοητεύων Ἐλεάζαρος ἐκπεριήλθε τὸν δῆμον, ὥστε 20 αὐτῷ πειθαρχεῖν περὶ τῶν ὄλων.

4 εἰς δὲ τὴν Ἰδουμαίαν ἑτέροισι ἐπελέξαντο στρατη- γούς, Ἰησοῦν τε τὸν υἱὸν Σαπφία τῶν ἀρχιερέων ἕνα καὶ Ἐλεάζαρον ἀρχιερέως υἱὸν Ἀνανίου. τῷ δὲ ἄρχοντι τότε τῆς Ἰδουμαίας Νίγερι (γένος δὲ ἦν ἐκ τῆς περὶ Ἰορδάνην Περαιάς, διὸ καὶ Περαιτῆς ἐπεκαλεῖτο) προσ- 25 ἔταξαν ὑποτάσσεσθαι τότε τοῖς στρατηγοῖς. ἠμέλουν δὲ οὐδὲ τῆς ἄλλης χώρας, ἀλλ' εἰς μὲν Ἱεριχοῦντα Ἰώσηπος ὁ Σίμωνος, εἰς δὲ τὴν Περαιάν Μανασσῆς, Θαιμᾶ δὲ τοπαρχίας Ἰωάννης ὁ Ἐσσαῖος στρατηγῆσων ἐπέμφθη· προσκεκλήρωτο δὲ αὐτῷ Λύδδα καὶ Ἰόπη 30 καὶ Ἀμμαοῦς. τῆς δὲ Γοφριτικῆς καὶ Ἀκραβατηνῆς ὁ Ἀνανίου Ἰωάννης ἡγεμῶν ἀποδείκνυται, καὶ τῆς

Γαλιλαίας ἑκατέρας Ἰώσηπος Μαθίου· προσώριστο δὲ τῇ τούτου στρατηγία καὶ Γάμαλα, τῶν ταύτη πόλεων ὀχυρωτάτη.

τῶν μὲν οὖν ἄλλων στρατηγῶν ἕκαστος ὡς εἶχε 5 προθυμίας καὶ συνέσεως διώκει τὰ πεπιστευμένα· Ἰώ- σηπος δὲ εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἔλθων πρῶτον ἐφρόντισε τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας τῶν ἐπιχωρίων, εἰδὼς ὅτι ταύτη πλείστα κατορθώσει, κἂν τᾶλλα διαμαρτάνη. συνιδῶν δὲ ὅτι τοὺς μὲν δυνατοὺς οἰκειώσεται μεταδιδούς τῆς 10 ἐξουσίας αὐτοῖς, τὸ δὲ πᾶν πλῆθος, εἰ δι' ἐγγωρίων καὶ συνήθων τὰ πολλὰ προστάσσοι, τῶν μὲν γηραιῶν ἑβδομήκοντα τοὺς σφρονεστάτους ἐπιλέξας ἐκ τοῦ ἔθνους κατέστησεν ἄρχοντας ὅλης τῆς Γαλιλαίας, ἑπτὰ 15 δὲ ἐν ἑκάστη πόλει δικαστὰς τῶν εὐτελεστέρων διαφο- ρῶν· τὰ γὰρ μείζω πράγματα καὶ τὰς φονικὰς δίκας ἐφ' ἑαυτὸν ἀναπέμπειν ἐκέλευσε καὶ τοὺς ἑβδομήκοντα. καταστησάμενος δὲ τὰ πρὸς ἀλλήλους νόμιμα τῶν κατὰ 6 πόλιν, ἐπὶ τὴν ἐξώθεν αὐτῶν ἀσφάλειαν ἐχώρει· καὶ γινώσκων Ῥωμαίους προσβαλοῦντας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, 20 τὰπιτήδεια τῶν χωρίων ἐτείχιζεν, Ἰωτάπατα καὶ Βηρ- σαβεὲ καὶ Σελαμίν, ἐτι δὲ Καφαρεκχῶ καὶ Ἰαφὰ καὶ Σιγῶφ, τό τε Ἰταβύριον καλούμενον ὄρος καὶ Ταρι- χέας καὶ Τιβεριάδα. πρὸς δὲ τούτοις τὰ περὶ Γεννησᾶρ τὴν λίμνην σπήλαια κατὰ τὴν κάτω καλουμένην Γαλι- 25 λαίαν ἀνετειχίσατο, τῆς τε ἄνω Γαλιλαίας τὴν τε προσ- αγορευομένην Ἀχαβάρων πέτραν καὶ Σέφ καὶ Ἰαμνῖθ καὶ Μηρώθ· κατὰ δὲ τὴν Γαυλανίτιν Σελεύκειαν τε καὶ Σωγάνην καὶ Γάμαλαν ὀχύρωσεν. μόνοις δὲ Σεπ- φωρίταις ἐφήκε καθ' ἑαυτοὺς τεῖχος ἀναδείμασθαι, 30 χρημάτων τε εὐπόρους ὄρων ὄντας καὶ προθύμους ἐπὶ τὸν πόλεμον δίχα προστάγματος. ὁμοίως δὲ καὶ Γι- σχαλα Ἰωάννης ὁ Λενίου υἱὸς καθ' ἑαυτὸν ἐτείχιζεν,

Ἰωσήπου κελύσαντος. τοῖς δὲ ἄλλοις ἐρύμασιν αὐτὸς ἅπασιν συμποῶν ἅμα καὶ προστάσων παρῆν. κατέλεξε δὲ καὶ δύναμιν ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὑπὲρ δέκα μυριάδας νέων ἀνδρῶν, οὓς πάντας ἐκ τῶν συλλεγομένων παλαιῶν ὄπλων αὐτοῦς ἐγκατασκευαζόμενος ὥπλιζεν.

7 ἔπειτα συνιδῶν ἀήττητον τὴν Ῥωμαίων ἰσχὺν γεννημένην εὐπειθείᾳ μάλιστα καὶ μελέτῃ τῶν ὄπλων, τὴν μὲν διδασκαλίαν ἀπέγνω τῇ χρείᾳ διωκομένην, τὸ δὲ εὐπειθὲς ὄρων περιγινόμενον ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἡγεμόνων, ῥωμαϊκώτερον ἔτεμνε τὴν στρατιὰν καὶ 10 πλείους καθίστατο ταξιαρχίας. στρατιωτῶν δὲ ἀπεδείκνυε διαφορὰς, καὶ τούτους μὲν ὑπέτασσε δεκαάρχαις καὶ ἑκατοντάρχοις, ἔπειτα χιλιάρχοις, καὶ ἐπὶ τούτοις ἡγεμόσι ταγμάτων ἀδροτέρων ἀφηγουμένοις. ἐδίδασκέ τε σημείων παραδόσεις καὶ δάλπιγγος προσ- 15 κλήσεις τε καὶ ἀνακλήσεις, προσβολὰς τε κεράτων καὶ περιαιγωγὰς, καὶ πῶς δεῖ πρὸς μὲν τὸ κάμνον ἐπιστρέφειν ἐκ τοῦ περιόντος, ἐν δὲ τῷ ποιοῦντι συμπαθεῖν ὅσα τε εἰς παράστημα ψυχῆς καὶ σώματος καρτερίαν, συνεχῶς ἀφηγεῖτο. μάλιστα δὲ αὐτοῦς ἤσκει πρὸς τὸν 20 πόλεμον, παρ' ἕκαστα τὴν Ῥωμαίων εὐταξίαν διηγούμενος, καὶ ὡς πολεμήσουσι πρὸς ἄνδρας οἱ δι' ἀλκὴν σώματος καὶ ψυχῆς παράστημα πάσης ὀλίγου δεῖν τῆς οἰκουμένης κρατοῦσιν. ἔφη δὲ πείραν αὐτῶν λαβεῖν τῆς κατὰ τὸν πόλεμον εὐταξίας καὶ πρὸ παρατάξεως, 25 εἰ τῶν συνήθων ἀδικημάτων ἀπόσχονται, κλοπῆς καὶ ληστείας καὶ ἀρπαγῆς, τοῦ τε ἐξαπατᾶν τὸ ὁμόφυλον, καὶ μὴ κέρδος οἰκτεῖον ἡγεῖσθαι τὴν βλάβην τῶν συνηθεστάτων. διοικεῖσθαι γὰρ κάλλιστα τοὺς πολέμους παρ' οἷς ἂν ἀγαθὸν τὸ συνειδὸς ἔχουσιν οἱ στρατευό- 30 μνοι· τοὺς δὲ οἰκοθεν φαύλους οὐ μόνον τοῖς ἐπιούσιν ἐχθροῖς ἀλλὰ καὶ τῷ θεῷ χρηθεῖσθαι πολεμίᾳ.

πολλὰ τοιαῦτα παραινῶν διετέλει. καὶ τὸ μὲν ἔτοι- 8 μον εἰς παράταξιν αὐτῷ συγκεκριότῃτο πεζῶν μὲν ἑξ μυριάδες, ἵππεις δὲ διακόσιοι καὶ πενήκοντα· χωρὶς δὲ τούτων, οἷς ἐπεποίθει μάλιστα, μισθοφόροι περὶ 5 τετρακισχιλίους καὶ πεντακοσίους. ἐπιλέκτους δὲ περὶ αὐτὸν εἶχεν ἑξακοσίους φύλακας τοῦ σώματος. ἔτρεφον δὲ πλὴν τῶν μισθοφόρων τὴν ἄλλην στρατιάν αἱ πόλεις ῥαδίως· τῶν γὰρ καταλεγέντων ἕκαστη τοὺς ἡμίσεις ἐπὶ τὴν στρατιάν ἐπέμπουσα, τοὺς λοιποὺς ἐπὶ 10 συμπορισμὸν αὐτοῖς τῶν ἐπιτηδείων κατεῖχεν, ὥστε τοὺς μὲν εἰς ὄπλα τοὺς δὲ εἰς ἐργασίαν διηρηθεῖσθαι, καὶ τοῖς τὰ σῖτα πέμπουσιν ἀντιχορηγεῖσθαι παρὰ τῶν ὀπλιτῶν τὴν ἀσφάλειαν.

διοικοῦντι δὲ οὕτω τῷ Ἰωσήπῳ τὰ κατὰ τὴν Γα- 21 λιλαιάν παρανίσταται τις ἐπίβουλος ἀνὴρ ἀπὸ Γισχάλων, υἱὸς Λευίου, Ἰωάννης ὄνομα, πανουργότατος μὲν καὶ δολιώτατος τῶν ἐπισήμων ἐν τοῖσδε τοῖς πονηρεύμασιν ἀπάντων, πένης δὲ τὰ πρῶτα καὶ μέχοι πολλοῦ κώλυμα σχὼν τῆς κακίας τὴν ἀπορίαν, ἔτοιμος μὲν 20 ψεύσασθαι, δεινὸς δὲ ἐπιθεῖναι πίστιν τοῖς ἐψευσμένοις, ἀρετὴν ἡγούμενος τὴν ἀπάτην, καὶ ταύτη κατὰ τῶν φιλάτων χρώμενος, ὑποκριτὴς φιλανθρωπίας, καὶ δι' ἐλπίδα κέρδους φονικώτατος, ἀεὶ μὲν ἐπιθυμήσας μεγάλων, τρέφων δὲ τὰς ἐλπίδας ἐκ τῶν ταπεινῶν κα- 25 κουρημάτων· ληστής γὰρ ἦν μονότροπος, ἔπειτα καὶ συνοδίαν εὔρε τῆς τόλμης, τὸ μὲν πρῶτον ὀλίγην, προκόπτων δὲ ἀεὶ πλείονα. φροντὶς δὲ ἦν αὐτῷ μηδένα προσλαμβάνειν εὐάλωτον, ἀλλὰ τοὺς εὐεξία σώματος καὶ ψυχῆς παραστήματι καὶ πολέμων ἐμπειρία δια- 30 φέροντας ἐξελέγετο. μέχοι γοῦν τετρακοσίων ἀνδρῶν στίφος συνεκρότησεν, οἱ τὸ πλεον ἐκ τῆς Τυρίων χώρας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κωμῶν φυγάδες ἦσαν, δι' ὧν ἐλήζετο

πᾶσαν τὴν Γαλιλαίαν, καὶ μετεώρους ὄντας ἐπὶ τῷ μέλ-
 2 λοντι πολέμῳ τοὺς πολλοὺς ἐσπάρασσεν. ἤδη δὲ αὐτὸν
 στρατηγιῶντα καὶ μειζόνων ἐπιέμενον ἔνδεια χρημά-
 των κατεῖχεν. ἐπεὶ δὲ τὸν Ἰωσήπου ὁρῶν αὐτοῦ σφό-
 δρα χαίροντα τῷ δραστηρίῳ, πείθει μὲν πρῶτον αὐτῷ
 πιστεῦσαι τὸ τεῖχος ἀνοικοδομηῆσαι τῆς πατρίδος, ἐν
 ᾧ πολλὰ παρὰ τῶν πλουσίων ἐκέρδησεν. ἔπειτα συν-
 θεῖς σκηνὴν πανουρογοτάτην, ὡς ἄρα φυλάττοντο πάν-
 τες οἱ κατὰ τὴν Συρίαν Ἰουδαῖοι ἐλαίῳ χρῆσθαι μὴ δι-
 ὁμοφύλων ἐγκεχειρισμένῳ, πέμπειν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν με-
 10 θορίαν ἐξητήσατο· συνωνούμενος δὲ τοῦ Τυρίου νο-
 μίσματος, ὃ τέσσαρας Ἀττικὰς δύναται, τέσσαρας ἀμ-
 φορεῖς, τῆς αὐτῆς ἐπίπρασκε τιμῆς ἡμιαμφορίου. οὐ-
 σης δὲ τῆς Γαλιλαίας ἐλαιοφόρου μάλιστα καὶ τότε
 εὐφορηκυίας, εἰς σπανίζοντας πέμπων πολὺ καὶ μόνος
 15 ἄπειρόν τι πλῆθος συνήγαγε χρημάτων, οἷς εὐθέως
 ἐχρήματο κατὰ τὴν ἐργασίαν παρασχόντος. καὶ ὑπο-
 λαβὼν, εἰ καταλύσειε τὸν Ἰωσήπου, αὐτὸς ἠγγήσεσθαι
 τῆς Γαλιλαίας, τοῖς μὲν ὑφ' αὐτὸν λησταῖς προσέταξεν
 εὐτονώτερον ἐγχεῖν ταῖς ἀρπαγαῖς, ὅπως πολλῶν
 20 νεωτερίζοντων κατὰ τὴν χώραν ἢ διαχωρήσασθαι πο-
 τὸν στρατηγόν, ἐκβοηθοῦντα λοχίστας, ἢ περιορῶντα
 τοὺς ληστας διαβάλοι πρὸς τοὺς ἐπιχωρίους. ἔπειτα
 διεφήμιζε πόρωθεν ὡς ἄρα προδοσίῳ Ῥωμαίοις τὰ
 πράγματα Ἰωσήπου, καὶ πολλὰ τοιαῦτα πρὸς κατὰ-
 25 λυσιν τῶνδ' ἀνδρῶν ἐπραγματεύετο.

3 καθ' ὃν καιρὸν ἀπὸ Δαβαρίττων κώμης νεανίσκοι
 τινὲς τῶν ἐν τῷ Μεγάλῳ πεδίῳ καθεζομένων φυλάκων,
 ἐνεδρεύοντες Πτολεμαῖον τὸν Ἀγρίππα καὶ Βερενίκης
 ἐπίτροπον, ἀφείλοντο πᾶσαν ὄσπην ἠγεν ἀποσκευὴν, ἐν
 30 ἢ πολυτελεῖς ἐσθῆτες οὐκ ὀλίγαι καὶ πλῆθος ἐκπωμα-
 των ἀργυρῶν χρυσοὶ τε ἦσαν ἑξακόσιοι· μὴ δυνάμε-

νοι δὲ διαθέσθαι κρύφα τὴν ἀρπαγὴν, πάντα πρὸς
 Ἰωσήπου εἰς Ταριχέας ἐκόμισαν. ὁ δὲ μεμψάμενος αὐ-
 τῶν τὸ πρὸς τοὺς βασιλικούς βίαιον, τίθησι τὰ κοιμι-
 σθέντα παρὰ τῷ δυνατωτάτῳ τῶν Ταριχεατῶν Ἀνναίῳ,
 5 πέμψαι κατὰ καιρὸν τοῖς δεσπόταις προαιρούμενος· ὁ
 δὲ μέγιστον αὐτῷ κίνδυνον ἐπήγαγεν. οἱ γὰρ ἀρπά-
 σαντες ἅμα μὲν ἐπὶ τῷ μηδεμιάς τυχεῖν μερίδος ἐκ τῶν
 κεκομισμένων ἀγανακτοῦντες, ἅμα δὲ καὶ προσκεψά-
 μενοι τοῦ Ἰωσήπου τὴν διάνοιαν, ὅτι μέλλοι τοῖς βασι-
 10 λεῦσι τὸν πόνον αὐτῶν χαρίζεσθαι, νύκτωρ εἰς τὰς
 κώμας αὐτῶν διέδραμον, καὶ πᾶσιν ἐνεδείκνυντο τὸν
 Ἰωσήπου ὡς προδότην. ἐνέπλησαν δὲ καὶ τὰς πλησίον
 πόλεις ταραχῆς, ὥστε ὑπὸ τὴν ἑξὸς δέκα μυριάδας ὀπι-
 τῶν ἐπ' αὐτὸν συνδραμεῖν. καὶ τὸ μὲν πλῆθος ἐν τῷ
 15 κατὰ Ταριχέας ἵπποδρόμῳ συνηθροισμένον πολλὰ πρὸς
 ὄργην ἀνεβόα, καὶ οἱ μὲν καταλεύειν οἱ δὲ καίειν τὸν
 προδότην ἐκεκράγεσαν· παρῶξυνε δὲ τοὺς πολλοὺς
 Ἰωάννης καὶ σὺν αὐτῷ Ἰησοῦς τις υἱὸς Σαπφία, τότε
 ἄρχων τῆς Τιβεριάδος. οἱ μὲν οὖν φίλοι καὶ σωματο-
 20 φύλακες τοῦ Ἰωσήπου, καταπλαγέυτες τὴν ὄρμην τοῦ
 πλῆθους, ἔφυγον πλὴν τεσσάρων πάντες· αὐτὸς δὲ
 κοιμώμενος ἤδη προσφερομένου τοῦ πυρὸς διανίσταται,
 καὶ παραινούντων φεύγειν τῶν τεσσάρων οἱ παρέμει-
 ναν, οὔτε πρὸς τὴν καθ' αὐτὸν ἐρημίαν οὔτε πρὸς τὸ
 25 πλῆθος τῶν ἐφεστώτων καταπλαγείς προπηδᾷ, περιο-
 ρηξάμενος μὲν τὴν ἐσθῆτα, καταμησάμενος δὲ τῆς κε-
 φαλῆς κόνιν, ἀποστρέψας δὲ ὀπίσω τὰς χεῖρας καὶ τὸ
 ἴδιον ξίφος ἐπιδήσας τῷ τένοντι. πρὸς ἃ τῶν μὲν οἰ-
 κείως ἐχόντων, καὶ μάλιστα τῶν Ταριχεατῶν, οἶκτος
 30 ἦν· οἱ δὲ ἀπὸ τῆς χώρας, καὶ τῶν πλησίον ὅσοις ἐδόκει
 φορτικός, ἐβλασφήμουν, προφέρειν τε τὰ κοινὰ χρή-
 ματα θάπτον ἐκέλευον, καὶ τὰς προδοτικὰς συνθήκας

ἔξομολογεῖσθαι. προειλήφεσαν γὰρ ἐκ τοῦ σχήματος οὐδὲν αὐτὸν ἀρνήσεσθαι τῶν ὑπονοηθέντων, ἀλλ' ἐπὶ συγγνώμῃ πορισμῷ πάντα πεποιημένα τὰ πρὸς τὸν ἔλεον. τῷ δὲ ἦν ἡ ταπεινώσις προκατασκευῆ στρατηγίας· καὶ τεχνιτεύων τοὺς ἀγανακτοῦντας καθ' αὐ-
 5 τοῦ κατ' ἀλλήλων στασιάσαι ἐφ' οἷς ὠργίζοντο, πάντα ὁμολογήσειν ὑπισχεῖτο. εἶτα δοθὲν αὐτῷ λέγειν, "ἐγὼ ταῦτα" ἔφη "τὰ χρήματα οὔτε ἀναπέμπειν Ἀγρίππᾳ προηρούμην οὔτε κερδαίνειν αὐτός· μὴ γὰρ ἡγησάμην ποτὲ φίλον τὸν ὑμῖν διάφορον, ἢ κέρδος τὸ φέρου
 10 τῷ κοινῷ βλάβην. ὁρῶν δέ, ὃ Ταριχεῖται, μάλιστα τὴν ὑμετέραν πόλιν ἀσφαλείας δεομένην καὶ πρὸς κατασκευὴν τείχους χρηζούσαν ἀργυρίου, δεδοικῶς δὲ τὸν Τιβεριέων δῆμον καὶ τὰς ἄλλας πόλεις ἐφεδρευού-
 15 σας τοῖς ἠρπασμένοις, κατασχεῖν ἡσύχῃ τὰ χρήματα προειλόμην, ἵνα ὑμῖν περιβάλωμαι τείχος. εἰ δὲ μὴ δοκεῖ, προφέρω τὰ κεκομισμένα καὶ παρέχω διαρπά-
 20 ξειν. εἰ δὲ καλῶς ὑμῖν ἐβουλευσάμην, κολάζετε τὸν εὐεργέτην."

4 ἐπὶ τούτοις οἱ Ταριχεῖται μὲν αὐτὸν ἀνευφήμουν, 20 οἱ δὲ ἀπὸ τῆς Τιβεριάδος σὺν τοῖς ἄλλοις ἐκάκιζον καὶ διηπέλουν. καταλιπόντες δὲ ἑκάτεροι τὸν Ἰωσήπον ἀλλήλοις διεφέροντο. κἀκεῖνος θαρρῶν ἤδη τοῖς ὠκειωμένοις (ἦσαν δὲ εἰς τετρακισμυρίους οἱ Ταριχεῖται) παντὶ τῷ πλήθει παρησιαστικώτερον ὠμίλει, καὶ
 25 πολλὰ τὴν προπέτειαν αὐτῶν κατονειδίσας ἐκ μὲν τῶν παρόντων Ταριχεῖας ἔφη τειγίσειν, ἀσφαλιεῖσθαι δὲ ὅμως καὶ τὰς ἄλλας πόλεις· οὐ γὰρ ἀπορήσειν χρημάτων, ἔαν ὁμονοῶσιν ἐφ' οὓς δεῖ πορίζειν, καὶ μὴ παροξύνωνται κατὰ τοῦ πορίζοντος. 30

5 ἔνθα δὴ τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος τῶν ἠπατημένων ἐπανεχώρει καίτοι διωργισμένον, δισχύλιοι δὲ ἐπ' αὐτὸν

ᾧρησαν ἔνοπλοι, καὶ φθάσαντος εἰς τὸ δωμάτιον παρελθεῖν ἀπειλοῦντες ἐφεστήμεσαν. ἐπὶ τούτοις πάλιν Ἰωσήπος ἀπάτη δευτέρα χρηταί. ἀναβὰς γὰρ ἐπὶ τὸ τέγος καὶ τῇ δεξιᾷ καταστείλας τὸν θόρυβον αὐτῶν
 5 ἀγνοεῖν ἔφη τίνων ἀξιούσι τυχεῖν· οὐ γὰρ κατακούειν διὰ τὴν τῆς βοῆς σύγχυσιν· ὅσα δ' ἂν κελεύσωσι πάντα ποιήσειν, εἰ τοὺς διαλεξομένους ἡσύχῃ πέμψειαν εἶσω πρὸς αὐτόν. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ γνωρίζοιμοι σὺν τοῖς ἄρχουσιν εἰσήεσαν. ὃ δὲ σύρας αὐτοὺς εἰς τὸ μυχαί-
 10 τατον τῆς οἰκίας, καὶ τὴν αὐλείον ἐπικλείσας, ἐμαστίγωσε μέχρι πάντων τὰ σπλάγγνα γυμνώσαι. περιεστῆκει δὲ τέως τὸ πλῆθος, δικαιολογεῖσθαι μακρότερα τοὺς εἰσελθόντας οἰόμενον. ὃ δὲ τὰς θύρας ἐξαπίνης ἀνοίξας ἡμαρμένους ἐξαφῆκε τοὺς ἄνδρας, καὶ τοσαύ-
 15 την τοῖς ἀπειλοῦσιν ἐνειργάσατο κατάπληξιν ὥστε ῥίψαντας τὰ ὄπλα φεύγειν.

πρὸς ταῦτα Ἰωάννης ἐπέτεινε τὸν φθόνον καὶ δευ- 6
 7 τέραν ἤρτυεν ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ Ἰωσήπου, σκηψάμενος δὲ νόσον ἰκέτευε δι' ἐπιστολῆς τὸν Ἰωσήπον ἐπιτρέψαι
 20 πρὸς θεραπείαν αὐτῷ χρήσασθαι τοῖς ἐν Τιβεριάδι θερμοῖς ὕδασι. ὃ δὲ (οὐπω γὰρ ὑπώπτειν τὸν ἐπίβουλον) γράφει τοῖς κατὰ τὴν πόλιν ὑπάρχουσιν ξενίαν τε καὶ τὰπιτήδεια Ἰωάννη παρασχεῖν. ὦν ἀπολαύσας μετὰ δύο ἡμέρας ἐφ' ᾧ παρῆν διεπράττετο, καὶ τοὺς μὲν ἀπάταις τοὺς
 25 δὲ χρήμασι διαφθείρων ἀνέπειθεν ἀποστῆναι Ἰωσήπου. καὶ γνοὺς ταῦτα Σύλας ὁ φυλάσσειν τὴν πόλιν ὑπὸ Ἰωσήπου καθεσταμένος, γράφει τὰ κατὰ τὴν ἐπιβουλὴν αὐτῷ κατὰ τάχος. ὃ δὲ Ἰωσήπος ὡς ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν, νυκτὸς ὀδεύσας συντόνωσ ἐωθινὸς παρῆν πρὸς τὴν Τιβε-
 30 ριάδα. καὶ τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος αὐτῷ ὑπήντα, Ἰωάννης δέ, καίτοι τὴν παρουσίαν ὑποπεύων ἐπ' αὐτόν, ὅμως πέμψας τινὰ τῶν γνωρίμων ὑπεκρίνατο τὴν ἀσθένειαν,

καὶ κληήρης ἂν ὑστερήσει τῆς θεραπείας ἔλεγεν. ὡς δὲ εἰς τὸ στάδιον τοὺς Τιβεριεῖς ἀθροίσας ὁ Ἰώσηπος ἐπειρᾶτο διαλέγεσθαι περὶ τῶν ἐπεσταλμένων, ὑποπέμψας ὀπίστας προσέταξεν αὐτὸν ἀνελεῖν. τούτους τὰ ξίφη γυμνοῦντας ὁ δῆμος προῖδων ἀνεβόησεν. πρὸς δὲ τὴν κραυγὴν Ἰώσηπος ἐπιστραφεὶς καὶ θεασάμενος ἐπὶ τῆς σφαγῆς ἤδη τὸν σίδηρον, ἀπεπήδησεν εἰς τὸν αἰγιαλόν· εἰσήκει δὲ δημηγορῶν ἐπὶ βουνοῦ τινὸς ἐξ ἀπήχους τὸ ὕψος, καὶ παρορμουῖντος ἐπιπηδήσας σκῆφους σὺν δυοὶ σωματοφύλαξιν εἰς μέσῃν τὴν λίμνην ἀνέφευγεν. οἱ στρατιῶται δὲ αὐτοῦ ταχέως ἀρπάσαντες ὄπλα κατὰ τῶν ἐπιβούλων ἐχώρουν. ἔνθα δείσας ὁ Ἰώσηπος μὴ πολέμου κινήεντος ἐμφυλίου δι' ὀλίγων φθόνον παραναλώσῃ τὴν πόλιν, πέμπει τοῖς σφετέροις ἀγγέλλων μόνῃς προνοεῖν τῆς αὐτῶν ἀσφαλείας, μήτε δὲ κτείνειν τινὰ μήτε ἀπελέγχειν τῶν αἰτίων. καὶ οἱ μὲν τῷ παραγγέλματι πεισθέντες ἠρέμησαν, οἱ δὲ ἀνά τὴν περίξ χώραν πυθόμενοι τὴν τε ἐπιβουλήν καὶ τὸν συσκευάσαντα συνηθορίζοντο κατὰ τοῦ Ἰωάννου. φθάνει δὲ ἐκεῖνος εἰς Γίσγαλα φυγῶν τὴν πατρίδα. συνέρχον δὲ πρὸς τὸν Ἰώσηπον οἱ Γαλιλαῖοι κατὰ πόλεις, καὶ πολλαὶ μυριάδες ὀπλιτῶν γενόμεναι παρῆναι σφᾶς ἐπὶ Ἰωάννην τὸν κοινὸν ἐπίβουλον ἐβόων· συγκαταφλέξειν γὰρ αὐτῷ καὶ τὴν ὑποδεξαμένην πόλιν. ὁ δὲ ἀποδέχεσθαι μὲν αὐτῶν ἔφασκε τὴν εὐνοίαν, εἶργε δὲ τὴν ὀρμήν, χειρώσασθαι συνέσει τοὺς ἐχθροὺς μᾶλλον ἢ κτείνειν προαιρούμενος. ἐκλαβὼν δὲ τοὺς ἀφ' ἐκάστης πόλεως Ἰωάννη συναφεστῶτας Ἰώσηπος κατ' ὄνομα (προθύμως δὲ ἐνεδείκνυντο τοὺς σφετέρους οἱ δημόται), καὶ διὰ κηρύκων ἀπειλήσας τῶν ἐντὸς ἡμέρας πέμπτης μὴ καταλιπόντων τὸν Ἰωάννην τὰς τε οὐσίας διαρπάσειν καὶ τὰς οἰκίας ἅμα ταῖς γενεαῖς καταφλέξειν, τρισχι-

λίους μὲν ἀπέστησεν εὐθέως, οἱ παραγενόμενοι τὰ ὄπλα παρὰ τοῖς ποσὶν ἔρριψαν αὐτοῦ· σὺν δὲ τοῖς καταλειφθεῖσιν (ἦσαν δὲ ὅσον εἰς δισχιλίους Σύρων φηγάδες) ἀνέστειλεν Ἰωάννης πάλιν εἰς τὰς λαθραίους ἐπιβουλὰς ἐκ τῶν φανερωτέρων. κρύφα γοῦν ἐπεμψεν ἀγγέλους εἰς Ἱεροσόλυμα, διαβάλλον τὸν Ἰώσηπον ἐπὶ τῷ μεγέθει τῆς δυνάμεως, φάσκων ὅσον οὐδέπω τύραννον ἐλεύσεσθαι τῆς μητροπόλεως, εἰ μὴ προκαταληφθεῖη. τούτοις ὁ μὲν δῆμος (ἦν γὰρ προειδώς) οὐ προσεῖχεν, οἱ δυνατοὶ δὲ κατὰ φθόνον καὶ τῶν ἀρχόντων τινὲς λάθρα τῷ Ἰωάννῃ χρήματα πρὸς συλλογὴν μισθοφόρων ἐπεμψαν, ὅπως πολεμήσοι πρὸς Ἰώσηπον. ἐψηφίσαντο δὲ καθ' αὐτοὺς καὶ μετακαλεῖν αὐτὸν ἀπὸ τῆς στρατηγίας. οὐ μὴν ἤξιον ἀποχρήσειν τὸ δόγμα, δισχιλίους δὲ καὶ πεντακοσίους ὀπίστας καὶ τέσσαρας τῶν ἐπιφανῶν ἄνδρας ἔστειλαν, τὸν τε τοῦ Νομικοῦ Ἰωάσεδρον καὶ Ἀνανίαν Σαδδουκὶ καὶ Σίμωνα καὶ Ἰουδὴν Ἰωνάθου, πάντας εἰπεῖν δυνατωτάτους, ἵνα οὗτοι τὴν πρὸς τὸν Ἰώσηπον εὐνοίαν ἀποστρέψωσι· κἂν μὲν ἐκὼν παραγένηται, λόγον ὑποσχεῖν ἔαν αὐτόν, εἰ δὲ βιάζοιτο μένειν, ὡς πολεμῶν χρησθαι. Ἰωσήπῳ δὲ παραγίνεσθαι μὲν στρατιὰν ἐπεστάλκεσαν οἱ φίλοι, τὴν δὲ αἰτίαν οὐ προσεδήλουν ἄτε δὴ τῶν ἐχθρῶν λάθρα βεβουλευμένων. διὸ καὶ μὴ προφυλαξαμένου τέσσαρες πόλεις εὐθέως πρὸς τοὺς διαφόρους ἀπέστησαν ἐλθόντας, Σέπρωρις τε καὶ Γάμαλα καὶ Γίσγαλα καὶ Τιβεριάς. ταχέως δὲ καὶ ταύτας προσηγάγετο δίχα τῶν ὄπλων, καὶ χειρώσάμενος στρατηγήματι τοὺς τέσσαρας ἡγεμόνας τῶν τε ὀπλιτῶν τοὺς δυνατωτάτους ἀπέπεμψεν εἰς Ἱεροσόλυμα· πρὸς οὓς ὁ δῆμος ἠγανάκτησεν οὐ μετρίως, καὶ σὺν αὐτοῖς ὤρμησε τοὺς προπέμψαντας ἀνελεῖν, εἰ μὴ φθάσαντες ἀπέδρασαν.

8 Ἰωάννην δὲ τὸ λοιπὸν ἐντὸς τοῦ Γισχάλων τείχους ὁ παρὰ Ἰωσήπου φόβος ἐφρούρει. καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας πάλιν ἀπέστη Τιβεριάς, ἐπικαλεσαμένων τῶν ἔνδον Ἀγρίππαν τὸν βασιλέα· καὶ τοῦ μὲν μὴ κατανήσαντος ἐφ' ἣν συνετέτακτο προθεσμίαν, Ῥωμαϊκῶν δὲ ἰσχυρῶν ὀλίγων κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν παραφανέντων, τὸν Ἰωσήπου ἐξεκέρυσσον. τῶν δὲ ἠγγέλθη μὲν εἰς Ταριχέας ἢ ἀπόστασις εὐθέως, ἐκπεπομφῶς δὲ τοὺς στρατιώτας πάντας ἐπὶ σίτου συλλογὴν οὔτε μόνος ἐξορμᾶν ἐπὶ τοὺς ἀποστάντας οὔτε μένειν ὑπέμενε, δεδοικῶς μὴ βραδύνοντος αὐτοῦ φθάσασιν οἱ βασιλικοὶ παρελθεῖν εἰς τὴν πόλιν· οὐδὲ γὰρ τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν ἐνεργὸν ἔξειν ἔμελλεν, ἐπέχοντος σαββάτου. δόλο δὲ περιελθεῖν ἐπενόει τοὺς ἀποστάντας. καὶ τὰς μὲν πύλας τῶν Ταριχεῶν ἀποκλείσαι κελεύσας, ὡς μὴ προεξαγγείλαι τις τὸ σκῆμμα τοῖς ἐπιχειρουμένοις, τὰ δὲ ἐπὶ τῆς λίμνης σκάφη πάντα συναθροίσας (διακόσια δὲ καὶ τριάκοντα εὐρέθη, καὶ ναῦται τεσσάρων οὐ πλείους ἦσαν ἐν ἐκάστῳ), διὰ τάχους ἐλαύνει πρὸς τὴν Τιβεριάδα. καὶ τοσοῦτον ἀποσχῶν τῆς πόλεως ἕξ ὅσου συνδεῖν οὐ ῥάδιον ἦν, κενὰς τὰς ἀλιάδας μετεώρους σαλεύειν ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ μόνους ἐπτά τῶν σωματοφυλάκων ἀνόπλους ἔχων ἔγγιον ὀφθῆναι προσήει. θεασάμενοι δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐτι βλασφημοῦντες οἱ διάφοροι, καὶ διὰ τὴν ἐκπληξιν πάντα τὰ σκάφη γέμειν ὀπλιτῶν νομίσαντες, ἔρριψαν τὰ ὄπλα καὶ καταλείοντες ἰκετηρίας ἐδέοντο φείσασθαι τῆς πόλεως. ὁ δὲ Ἰωσήπος πολλὰ διαπειλησάμενος αὐτοῖς καὶ κατονειδίσας, εἰ πρῶτον μὲν ἀράμενοι τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον, εἰς στάσεις ἐμφυλίου παραναλίσκουσι τὴν ἰσχνὴν καὶ τὰ εὐκταϊότατα ποιούσι τοῖς ἐχθροῖς, ἔπειτα τὸν κηδεμόνα τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν ἀναρπάσαι σπέν-

δοῦσι καὶ κλείειν οὐκ αἰδοῦνται τὴν πόλιν αὐτῶν τῶ τειχίσαντι, προσδέχεσθαι τοὺς ἀπολογησομένους ἔφασκε, καὶ δι' ὧν βεβαιώσεται τὴν πόλιν. κατέβαινον δὲ εὐθέως δέκα τῶν Τιβεριέων οἱ δυνατώτατοι. καὶ τοὺς μὲν ἀναλαβὼν μιᾷ τῶν ἀλιάδων ἀνήγαγε πορρωτάτω, πενήκοντα δὲ ἑτέρους τῆς βουλῆς τοὺς μάλιστα γνωρίμους κελεύει προσελθεῖν, ὡς καὶ παρ' ἐκείνων πίστιν τινὰ βουλόμενος λαβεῖν. ἔπειτα καινοτέρας σκήψεις ἐπινοῶν ἄλλους ἐπ' ἄλλοις ὡς ἐπὶ συνθήκαις προσεκαλεῖτο· τοῖς δὲ κυβερνήταις ἐκέλευσε τῶν <σκαφῶν> πληρομένων διὰ τάχους εἰς Ταριχέας ἀναπλεῖν καὶ συγκλείειν τοὺς ἄνδρας εἰς τὸ δεσμοτήριον, μέχρι πάσαν μὲν τὴν βουλὴν οὔσαν εἰς ἑξακοσίους, περὶ δὲ δισχιλίους τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου συλλαβῶν ἀνήγαγε σκάφῃσι εἰς Ταριχέας. βοῶντων δὲ τῶν λοιπῶν αἴτιον εἶναι μάλιστα τῆς ἀποστάσεως Κλείτον τινα, καὶ παρακαλούντων εἰς ἐκεῖνον ἀπερειδεσθαι τὴν ὀργήν, ὁ Ἰωσήπος ἀνελεῖν μὲν οὐδένα προήρητο, Λευιάν δὲ τινα τῶν αὐτοῦ φυλάκων ἐκέλευσεν ἐξελθεῖν, ἵνα ἀποκόψῃ τὰς χεῖρας τοῦ Κλείτου. δείσας δὲ ἐκεῖνος εἰς ἐχθρῶν στίφος ἀποβήσεσθαι μόνος οὐκ ἔφη. σχετλιάζοντα δὲ τὸν Ἰωσήπου ἐπὶ τοῦ σκάφους ὁ Κλείτος ὀρῶν, καὶ προθυμούμενον αὐτὸν ἀποπηδᾶν ἐπὶ τὴν τιμωρίαν, ἰκέτευσεν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶν καταλιπεῖν. κακείνου κατανεύσαντος ἐφ' ᾧ τὴν ἑτέραν αὐτὸς ἀποκόψειεν ἑαυτοῦ, σπασάμενος τῇ δεξιᾷ τὸ ξίφος ἀπέκοψε τὴν λαιάν· εἰς τοσοῦτον δέους ὑπ' αὐτοῦ Ἰωσήπου προήχθη.

τότε μὲν δὴ κενοῖς σκάφεσι καὶ δορυφόροις ἐπτά τὸν δῆμον αἰχμαλωτισάμενος πάλιν τὴν Τιβεριάδα προσηγάγετο, μετὰ δ' ἡμέρας ὀλίγας Γίσχала Σεπρωρίταις συναποστᾶσαν ἑλὼν ἐπέτρεψε διαρπάσαι τοῖς στρατιώταις. συναγαγὼν μέντοι πάντα τοῖς δημόταις ἔδωκε,

τοῖς τε κατὰ Σέπρωριν ὁμοίως καὶ Τιβεριάδα· καὶ γὰρ ἐκείνους χειρωσάμενος νουθετῆσαι διὰ τῆς ἀρπαγῆς ἠθέλησε, καὶ τῇ ἀποδόσει τῶν χρημάτων πάλιν εἰς εὐνοίαν προσηγάγετο.

22 τὰ μὲν οὖν κατὰ Γαλιλαίαν ἐπέπαντο κινήματα, καὶ τῶν ἐμφυλίων πανσάμενοι θορύβων ἐπὶ τὰς πρὸς Ῥωμαίους ἐτρέποντο παρασκευάς· ἐν δὲ τοῖς Ἱεροσολύμοις Ἄνανός τε ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ τῶν δυνατῶν ὅσοι μὴ τὰ Ῥωμαίων ἐφρόνουσιν, τό τε ταίχος ἐπεσκευάζον καὶ πολλὰ τῶν πολεμιστηρίων ὀργάνων. καὶ διὰ πάσης μὲν τῆς πόλεως ἐχαλκεύετο βέλη καὶ πανοπλίας, πρὸς ἀτάκτοις δὲ γυμνασίαις τὸ τῶν νέων πλήθος ἦν, καὶ μεστὰ ἦν πάντα θορύβου. δεινὴ δὲ κατήφεια τῶν μετρίων, καὶ πολλοὶ τὰς μελλούσας προορώμενοι συμφορὰς ἀπωλοφύροντο. θειασμοὶ δὲ τοῖς εἰρήνην ἀγαπᾶσι δύσφημοι, τοῖς δὲ τὸν πόλεμον ἐξάψασιν ἐσχεδιάζοντο πρὸς ἠδονήν, καὶ τὸ κατάστημα τῆς πόλεως πρὶν ἐπελθεῖν Ῥωμαίους ἦν οἷον ἀπολουμένης. Ἄνθρω γο μὴν φροντὶς ἦν κατὰ μικρὸν ἀφισταμένῳ τῶν εἰς τὸν πόλεμον παρασκευῶν κάμψαι πρὸς τὸ συμφέρον τοὺς τε στασιαστὰς καὶ τὴν τῶν κληθέντων ζηλωτῶν ἀφροσύνην, ἠττήθη δὲ τῆς βίας. κὰν τοῖς ἐξῆς οἷον τέλους ἐτυχε δηλώσομεν.

2 κατὰ δὲ τὴν Ἀκραβατηνήν τοπαρχίαν ὁ Γιώρα Σίμων πολλοὺς τῶν νεωτεριζόντων συστησάμενος ἐφ' ἀρπαγὰς ἐτρέπετο, καὶ οὐ μόνον τὰς οἰκίας ἐσπάρασσε τῶν πλουσίων, ἀλλὰ καὶ τὰ σώματα κατηκίετο, δηλὸς τε ἦν ἤδη πόρρωθεν ἀρχόμενος τυραννεῖν. πεμφθείσης δὲ ἐπ' αὐτὸν ὑπ' Ἄνανου καὶ τῶν ἀρχόντων στρατιᾶς, πρὸς τοὺς ἐν Μασάδα ληστὰς μεθ' ὧν εἶχε κατέφυγε, καὶ κεῖ μέχρι τῆς Ἄνανου καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν ἀναίρεσέως μένων συνελήζετο τὴν Ἰδουμαίαν, ὥστε τοὺς ἀρχοντας τοῦ ἔθνους διὰ τὸ πλήθος τῶν φονευομένων

καὶ τὰς συνεχεῖς ἀρπαγὰς στρατιᾶν ἀθροίσαντας ἐμφρούρους τὰς κώμας ἔχειν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ἐν τούτοις ἦν.

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

5 Νέρωσι δ' ὡς ἠγγέλη τὰ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν πταίσματα, λεληθυῖα μὲν ὡς εἰκὸς ἐκπληξίς ἐμπίπτει καὶ δέος, φανερώς δ' ὑπερηφάνει καὶ προσωργίετο, στρατηγῶν μὲν ὁρατῶν μᾶλλον ἢ ταῖς τῶν πολεμίων ἀρεταῖς γεγυμέναι τὰ συμβάντα λέγων, πρόπειν δὲ ἠγούμενος αὐτῷ διὰ τὸν ὄγκον τῆς ἡγεμονίας κατασοβαρεύεσθαι τῶν σκυθρωπῶν καὶ δοκεῖν δεινοῦ παντὸς ἐπάνω τὴν ψυχὴν ἔχειν. διηλέγγετό γε μὴν ὁ τῆς ψυχῆς θόρυβος ὑπὸ τῶν φροντίδων.

σκεπτόμενος δὲ τίνοι πιστεύσειε κινουμένην τὴν ἀνατολήν, ὅς τιμωρήσεται μὲν τὴν Ἰουδαίων ἐπανάστασιν, προκαταλήψεται δὲ αὐτοῖς ἤδη καὶ τὰ πέριξ ἔθνη συννοσοῦντα, μόνον εὐρίσκει Ἰεσπασιανὸν ταῖς χρεῖαις ἀναλογοῦντα καὶ τηλικούτου πολέμου βάρος ἀναδέξασθαι δυνάμενον, ἄνδρα ταῖς ἀπὸ νεότητος στρατείας ἐγγεγραμμένα καὶ προειρηνεύσαντα μὲν πάλαι Ῥωμαίοις τὴν ἐσπέραν ὑπὸ Γερμανῶν ταρασσομένην, προσκρησάμενον δὲ τοῖς ὅπλοις Βρετανίαν τέως λανθάνουσαν, ὅθεν αὐτοῦ καὶ τῷ πατρὶ Κλαυδίῳ παρέσχε χωρὶς ἰδρωτὸς ἰδίου θρίαμβον καταγαγεῖν.

ταῦτά τε δὴ προκληδοιζόμενος καὶ σταθερὰν μετ' ἐμπειρίας τὴν ἡλικίαν ὄρων, μετὰ δὲ πίστεως αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς ὄμηρον καὶ τὰς τούτων ἀκμὰς χεῖρα τῆς πατρῷας συνέσεως, τάχα τι καὶ περὶ τῶν ὄλων ἤδη τοῦ θεοῦ προοικονομουμένου, πέμπει τὸν ἄνδρα διαληψό-

μενον τὴν ἡγεμονίαν τῶν ἐπὶ Συρίας στρατευμάτων, πολλὰ πρὸς τὸ ἐπεῖγον, οἷα κελεύουσιν αἱ ἀνάγκαι, μελιξάμενός τε καὶ προθεραπεύσας. ὃ δὲ ἀπὸ τῆς Ἀρχαίας, ἐνθα συνῆν τῷ Νέρωνι, τὸν μὲν υἱὸν Τίτον ἔστειλεν ἐπ' Ἀλεξανδρείας τὸ τε πέμπτον καὶ τὸ δέκατον 5 ἐκείθεν ἀναστήθοντα τάγμα, περάσας δὲ αὐτὸς τὸν Ἑλλησποντον πεζὸς εἰς Συρίαν ἀφικνεῖται, καὶ κεί τὰς τε Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις συνῆγε καὶ συγχροὺς παρὰ τῶν γεινικίωντων βασιλέων συμμάχους.

2 Ἰουδαῖοι δὲ μετὰ τὴν Κεστίου πληγὴν ἐπληρόμενοι 10 ταῖς ἀδοκήτοις εὐπραγίαις ἀκρατεῖς ἦσαν ὀρμῆς, καὶ ὥσπερ ἐκτριπόμενοι τῇ τύχῃ προσωτέρω τὸν πόλεμον ἐξῆγον. πᾶν γοῦν εὐθέως ὅσον ἦν μαχιμώτατον αὐτῶν ἀθροισθέντες ὤρμησαν ἐπ' Ἀσκάλωνα. πόλις ἐστὶν ἀρχαία, τῶν Ἱεροσολύμων εἴκοσι πρὸς τοῖς πεντακοσίοις 15 ἀπέχουσα σταδίοις, αἰεὶ διὰ μίσους Ἰουδαίοις γεγεννημένη, διὸ καὶ τότε ταῖς πρώταις ὀρμαῖς ἐγγεῖν ἔδοξεν. ἐξῆγοντο δὲ τῆς καταδρομῆς τρεῖς ἄνδρες ἀλκὴν τε κορυφαῖοι καὶ σύνεσι, Νίγερ τε ὁ Περσῆς καὶ ὁ Βαβυλώνιος Σίλας, πρὸς οἷς Ἰωάννης ὁ Ἑσσαῖος. ἡ δὲ 20 Ἀσκάλων ἐτετείχιστο μὲν καρτερώς, βοηθείας δὲ ἦν σχεδὸν ἔρημος· ἐφρουρεῖτο γὰρ ὑπὸ τε σπείρης πεζῶν καὶ ὑπὸ μιᾶς ἰλης ἰππέων, ἧς ἐπῆρχεν Ἀντώνιος.

2 οἱ μὲν οὖν πολὺ ταῖς ὀρμαῖς συντονώτερον ὀδεύσαντες, ὡς ἐγγύθεν ὤρμημένοι, καὶ δὴ παρήσαν· ὃ δὲ 25 Ἀντώνιος (οὐ γὰρ ἠγνόει μέλλουσαν ἔτι τὴν ἔφοδον αὐτῶν) προεξήγαγε τοὺς ἰππεῖς, καὶ οὐδὲν οὔτε πρὸς τὸ πλῆθος οὔτε τὴν τόλμαν ὑποδείσας τῶν πολεμίων, καρτερώς τὰς πρώτας ὀρμαῖς ἀνεδέξατο καὶ τοὺς ἐπὶ τὸ τεῖχος ὀδοιμένους ἀνέστειλεν. οἱ δὲ πρὸς ἐμπείρους τε πολέ- 30 μων ἄπειροι καὶ πεζοὶ πρὸς ἰππεῖς, ἀσύντακτοί τε πρὸς ἠνωμένους, καὶ πρὸς ὀπλίτας ἐξηρτυμένους εἰκαιότερον

ὀπλισμένοι, θυμῷ τε πλεον ἢ βουλῇ στρατηγούμενοι πρὸς εὐπειθεῖς καὶ νεύματι πάντα πράττοντας ἀντιτασσόμενοι πονοῦσι ῥαδίως. ὡς γὰρ αὐτῶν ἤδη συνεταράχθησαν αἱ πρώται φάλαγγες, ὑπὸ τῆς ἰππου τρέπον- 5 ται, καὶ τοῖς κατόπιν αὐτῶν ἐπὶ τὸ τεῖχος βιαζομένοις περιπίπτοντες ἀλλήλων ἦσαν πολέμιοι, μέχρι πάντες ταῖς τῶν ἰππέων ἐμβολαῖς εἴξαντες ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ πᾶν τὸ πεδίον. τὸ δὲ ἦν πλατὺ καὶ πᾶν ἰσπᾶσιμον. ὃ δὴ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις συνεργήσαν πλείστον εἰργάσατο 10 τῶν Ἰουδαίων φόνον. τοὺς τε γὰρ φεύγοντας αὐτῶν φθάνοντες ἐπέστρεφον, καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ δρόμου συνειλουμένων διεκπαίοντες ἀπείρους ἀνήροιν· ἄλλοι δὲ ἄλλους, ὅπη τρέποιντο, κνικλούμενοι καὶ περιελαύνοντες κατηκόντιζον ῥαδίως. καὶ τοῖς μὲν Ἰουδαίοις τὸ ἴδιον 15 πλῆθος ἔρημία παρὰ τὰς ἀμηχανίας κατεφαίνετο, Ῥωμαῖοι δὲ ἐν ταῖς εὐπραγίαις, καίπερ ὄντες ὀλίγοι τῷ πολέμῳ, καὶ περισσεύειν σφᾶς αὐτοὺς ὑπελάμβανον. καὶ τῶν μὲν προσφιλονεικούντων τοῖς πταίσμασιν αἰδοῖτε φυγῆς ταχείας καὶ μεταβολῆς ἐλπίδι, τῶν δὲ μὴ κοπιώντων ἐν οἷς εὐτύχουν, παρέτεινεν ἡ μάχη μέχρι 20 δειλῆς, ἕως ἀνηρέθησαν μὲν μύριοι τὸν ἀριθμὸν Ἰουδαίων ἄνδρες, καὶ δύο τῶν ἡγεμόνων, Ἰωάννης τε καὶ Σίλας, οἱ λοιποὶ δὲ τραυματῖαι τὸ πλεον, σὺν τῷ περιλείπομένῳ τῶν ἡγεμόνων Νίγερτι, τῆς Ἰδουμαίας εἰς 25 πολίχνην τινὰ (Σάλλις καλεῖται) συνέφυγον. ὀλίγοι δὲ τινες καὶ τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ τῆσδε τῆς παρατάξεως ἐτρώθησαν.

οὐ μὴν Ἰουδαῖοι τηλικαύτη συμφορᾷ κατεστάλη- 3 σαν τὰ φρονήματα, μᾶλλον δὲ αὐτῶν τὸ πάθος ἠγείρε τὰς τόλμας, ὑπερορῶντές τε τοὺς ἐν ποσὶ νεκροὺς ἐδεδεάζοντο τοῖς προτέροις κατορθώμασιν ἐπὶ πληγὴν δευτέραν. διαλιπόντες γοῦν οὐδὲ ὅσον ἰάσασθαι τὰ

τραύματα, καὶ τὴν δύναμιν πᾶσαν ἐπισυλλέξαντες, ὀργιλώτερον καὶ πολὺ πλείους ἐπαλινδρομοῦν ἐπὶ τὴν Ἀσκάλωνα. παρείπετο δὲ αὐτοῖς μετὰ τῆς ἀπειρίας καὶ τῶν ἄλλων πρὸς πόλεμον ἐλασσωμάτων ἢ προτέρα τύχη. τοῦ γὰρ Ἀντωνίου τὰς παρόδους προ-
 5 λογίσαντος ἀδόκητοι ταῖς ἐνέδραις ἐμπεσόντες, καὶ ὑπὸ τῶν ἰπέων πρὶν εἰς μάχην συντάξασθαι κυκλωθέντες, πάλιν πίπτουσι μὲν ὑπὲρ ὀκτακισχιλίους, οἱ λοιποὶ δὲ πάντες ἔφυγον, σὺν οἷς καὶ Νίγερ, πολλὰ κατὰ τὴν
 10 φυγὴν εὐτολμίας ἐπιδειξάμενος ἔργα. συνελαύνονται δ' οὖν, προσκειμένων τῶν πολεμίων, εἰς τινα πύργον ὄχυρον κώμης Βεξεδὲλ καλουμένης. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀντωνίου, ὡς μήτε τρίβοντο περὶ τὸν πύργον ὄντα
 15 δυσάλωτον μήτε ζῶντα τὸν ἡγεμόνα καὶ γενναϊότατον τῶν πολεμίων περιίδοιεν, ὑποπιμπρᾶσι τὸ τεῖχος. φλεγόμενου δὲ τοῦ πύργου Ῥωμαῖοι μὲν ἀναχωροῦσι γεγη-
 20 θότες ὡς διεφθαμένους καὶ Νίγερ, ὃ δὲ εἰς τὸ μυχαίτατον τοῦ φρουρίου σπήλαιον καταπηδήσας ἐν τοῦ πύργου διασώζεται, καὶ μεθ' ἡμέραν τρίτην τοῖς μετ' ὀλοφυρμῶν πρὸς κηδεῖαν αὐτὸν ἐρευνῶσιν ὑποφθέγγε-
 25 ται· προελθὼν δὲ χαρᾶς ἀνεπίστου πάντας ἐπλήρωσεν Ἰουδαίους ὡς προνοία θεοῦ σωθεὶς αὐτοῖς στρατηγὸς εἰς τὰ μέλλοντα.

4 Ὀεσπασιανὸς δὲ τὰς δυνάμεις ἀναλαβὼν ἐκ τῆς Ἀντιοχείας, ἣ μητρόπολις ἐστὶ τῆς Συρίας, μεγέθους
 25 τε ἕνεκα καὶ τῆς ἄλλης εὐδαιμονίας τρίτον ἀδηρίτως ἐπὶ τῆς ὑπὸ Ῥωμαίοις οἰκουμένης ἔχουσα τόπον, ἐνθα μετὰ πάσης τῆς ἰδίας ἰσχύος ἐκδεχόμενον αὐτοῦ τὴν
 30 ἄφιξιν καὶ Ἀγρίππαν τὸν βασιλέα κατειλήφει, ἐπὶ Πτολεμαῖδος ἠπείγετο. καὶ κατὰ ταύτην ὑπαντῶσιν αὐτῷ τὴν πόλιν οἱ τῆς Γαλιλαίας Σέπφωριν νεμόμενοι, τῶν
 35 τῆδε εἰρηρικῶς φρονοῦντες· οἱ καὶ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας

καὶ τῆς Ῥωμαίων ἰσχύος οὐκ ἀπρονόητοι, πρὶν ἀφικέσθαι Ὀεσπασιανόν, Κεστίῳ Γάλλῳ πίστει τε ἔδοσαν καὶ δεξιὰς ἔλαβον καὶ παρεδέξαντο φρουρὰν. τότε γε
 5 μὴν φιλοφρόνως ἐκδεξάμενοι τὸν ἡγεμόνα προθύμους σφᾶς αὐτοὺς ὑπέσχοντο κατὰ τῶν ὁμοφύλων συμμάχους· οἷς ὁ στρατηγὸς ἀξιώσασι τέως πρὸς ἀσφάλειαν ἰπέεις
 10 τε καὶ πεζοὺς παραδίδωσιν ὅσους ἀντιέξιν ταῖς καταδρομαῖς, εἴ τι Ἰουδαῖοι παρακινοῖεν, ὑπελάμβανεν· καὶ γὰρ οὐδὲ μικρὸν ἐδόκει τὸ κινδύνεμα πρὸς τὸν
 15 μέλλοντα πόλεμον, ἀφαιρεθῆναι τὴν Σέπφωριν, μεγίστην μὲν οὖσαν τῆς Γαλιλαίας πόλιν, ἐρμυνοτάτῳ δὲ ἐπεκτισμένην χωρίῳ, καὶ φρουρὰν ὅλου τοῦ ἔθνους ἔσομένην.

20 δύο δ' οὖσας τὰς Γαλιλαίας, τὴν τε ἄνω καὶ τὴν 3 κάτω πρὸς αὐτοῖς ἐπιεικῶς, περιέσχει μὲν ἡ Φοινίκη καὶ Συρία, διορίζει δὲ ἀπὸ μὲν δύσεως ἡλίου Πτολεμαῖς τοῖς τῆς χώρας τέμασι καὶ Κάρμηλος, τὸ πάλαι μὲν
 25 Γαλιλαίων νῦν δὲ Τυρίων ὄρος, ᾧ προσίσχει Γαβὰ πόλις ἰπέων, οὕτως ἀγορευομένη διὰ τὸ τοὺς ὑφ' Ἡρώδου τοῦ βασιλέως ἀπολυομένους ἰπέεις ἐν αὐτῇ
 30 κατοικεῖν, ἀπὸ δὲ μεσημβρίας Σαμαρίς τε καὶ Σκυθόπολις μέχρι τῶν Ἰορδάνου ρεῖθρων· πρὸς ἕω δὲ Ἰππηρὴ τε καὶ Γαδάροις ἀποτεμένεται καὶ τῇ Γαυλανίτιδι· ταύτη καὶ τῆς Ἀγρίππα βασιλείας οἱ ὄροι· τὰ
 35 προσάρακτα δὲ αὐτῆς Τύρῳ τε καὶ τῇ Τυρίων χώρα περατοῦται. καὶ τῆς μὲν κάτω καλουμένης Γαλιλαίας ἀπὸ Τιβεριάδος μέχρι Χαβουλῶν, ἧς ἐν τοῖς παραλίοις Πτολεμαῖς γείτων, τὸ μῆκος ἐκτείνεται, πλατύνεται δὲ
 40 ἀπὸ τῆς ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ κειμένης κώμης, ἣ Ξαλωθ καλεῖται, μέχρι Βηρσάβης, ἣ καὶ τῆς ἄνω Γαλιλαίας εἰς εὖρος ἀρχὴν μέχρι Βακὰ κώμης· αὕτη δὲ τὴν τῶν Τυρίων

γῆν ὀρίζει· μηχανύεται δὲ μέχρι Μηρωθ ἀπὸ Θελλᾶ κώ-
μης Ἰορδάνου γείτονος.

2 τηλικαῦται δὲ οὔσαι τὸ μέγεθος, καὶ τοσοῦτοις
ἔθνεσιν ἄλλοφύλοις κεκυκλωμένοι, πρὸς πᾶσαν αἰεὶ πο-
λέμου πείραν ἀντέσχον· μάχιμοί τε γὰρ ἐκ νηπίων 5
καὶ πολλοὶ πάντοτε Γαλιλαῖοι, καὶ οὔτε δειλία ποτὲ
τοῦς ἄνδρας οὔτε λιπανδρία τὴν χώραν κατέσχευ, ἐπει-
δὴ πίων τε πᾶσα καὶ εὐβοτος καὶ δένδρεσι παντοίοις
κατάφυτος, ὡς ὑπὸ τῆς εὐπαθείας προσκαλέσασθαι καὶ
τὸν ἥμισυ γῆς φιλόπονον. προσησκήθη γοῦν ὑπὸ τῶν 10
οἰκητόρων πᾶσα, καὶ μέρος αὐτῆς οὐδὲν ἀργόν, ἀλλὰ
καὶ πόλεις πυκναὶ καὶ τὸ τῶν κωμῶν πλήθος πανταχοῦ
πολυάνθρωπον διὰ τὴν εὐθηνίαν, ὡς τὴν ἐλαχίστην
ὑπὲρ πεντακισχιλίους πρὸς τοῖς μυρίοις ἔχειν οἰκή-
τορας. 15

3 καθόλου δέ, εἰ καὶ τῷ μεγέθει τις ἐλαττώσειε τῆς
Περαιᾶς τὴν Γαλιλαίαν, προέλοιτ' ἂν τῇ δυνάμει· ἢ
μὲν γὰρ ἐνεργὸς ὄλη ἐστὶ καὶ καρποφόρος, ἢ Περαιᾶ δὲ
πολὺ μὲν μείζων, ἔρημος δὲ καὶ τραχεῖα τὸ πλεόν, πρὸς
τε καρπῶν ἡμέρων αὐξήσιν ἀγριωτέρα. τὸ γε μὴν 20
μαλθακὸν αὐτῆς καὶ ἀμφορον, καὶ τὰ πεδία δένδρεσι
κατάφυτα ποικίλοις, τὸ πλείστον δὲ εἰς ἐλαίαν τε καὶ
ἄμπελον καὶ φοινικῶνας ἥσκηται, διαρδομένη χειμάρ-
ροις τε τοῖς ἀπὸ τῶν ὄρων καὶ πηγᾶς ἀεναίοις ἄλις,
εἰ ποτε ἐκείνοι σειρίῳ φθίνουεν. μῆκος μὲν οὖν αὐ- 25
τῆς ἀπὸ Μαχαιροῦντος εἰς Πέλλαν, εὐρὸς δὲ ἀπὸ Φι-
λαδελφείας μέχρις Ἰορδάνου. καὶ Πέλλη μὲν ἢ προει-
ρήκαμεν τὰ πρὸς ἄρκτον ὀρίζεται, τὰ πρὸς ἑσπέραν
δὲ Ἰορδάνῃ· μεσημβρινὸν δὲ αὐτῆς πέρας ἢ Μωαβί-
τις, καὶ πρὸς ἀνατολὴν Ἀραβία τε καὶ Σιλβανίτιδι, 30
πρὸς δὲ Φιλαδελφηνῇ καὶ Γεράσοις ἀποτέμνεται.

4 ἢ δὲ Σαμαρεῖτις χώρα μέση μὲν τῆς Ἰουδαίας ἐστὶ

καὶ τῆς Γαλιλαίας (ἀρχομένη γὰρ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ με-
γάλῳ πεδίῳ κειμένης Γιναιᾶς ὄνομα κώμης, ἐπιλήγει
τῆς Ἀκραβατηνῶν τοπαρχίας), φύσιν δὲ τῆς Ἰουδαίας
κατ' οὐδὲν διάφορος. ἀμφοτέραι γὰρ ὄρειναι καὶ πε-
5 διάδες, εἰς τε γεωργίαν μαλθακαὶ καὶ πολύφοροι, κα-
τάδενδροί τε καὶ ὀπώρας ὄρεινῆς καὶ ἡμέρου μεσταί.
προσάρδεσθαι δὲ οὐδαμοῦ μὲν φύσει δαψιλές, ὕονται
δὲ τὸ πλεόν. γλυκὺ δὲ νᾶμα πᾶν διαφόρως ἐν αὐταῖς,
καὶ διὰ πλήθος πόας ἀγαθῆς τὰ κτήνη πλεόν ἢ παρ'
10 ἄλλοις γαλακτοφόρα. μέγιστόν γε μὴν τεκμήριον ἀρε-
τῆς καὶ εὐθηνίας τὸ πληθύνειν ἀνδρῶν ἑκατέραν.

μεθόριος δὲ αὐτῶν ἢ Ἀνουάθ Βορκέως προσαγο- 5
ρευομένη κώμη· πέρας αὕτη τῆς Ἰουδαίας τὰ πρὸς
βορέαν. τὰ νότια δὲ αὐτῆς ἐπὶ μῆκος μετρομένης
15 ὀρίζει προσκυροῦσα τοῖς Ἀράβων ὄροις κώμη, καλοῦσι
δ' αὐτὴν Ἰαορδὰν οἱ τῆδε Ἰουδαῖοι. εὐρὸς γε μὴν ἀπὸ
Ἰορδάνου ποταμοῦ μέχρις Ἰόπης ἀναπέπταται. μεσαι-
τάτη δὲ αὐτῆς πόλις τὰ Ἱεροσόλυμα κεῖται, παρ' ὃ καὶ
τινες οὐκ ἀσκόπως ὀμφαλὸν τὸ ἄστυ τῆς χώρας ἐκά-
20 λεσαν. ἀφήρηται δὲ οὐδὲ τῶν ἐκ θαλάσσης τερπνῶν
ἢ Ἰουδαία, τοῖς παραλίοις κατατείνουσα μέχρι Πτολε-
μαῖδος. μερίζεται δὲ εἰς ἕνδεκα κληρουχίας, ὧν ἀρχε-
μὲν ὡς βασιλείον τὰ Ἱεροσόλυμα, προανίσχουσα τῆς
περιοίκου πάσης ὥσπερ ἡ κεφαλὴ σώματος, αἱ λοιπαὶ
25 δὲ μετ' αὐτὴν διήρηται τὰς τοπαρχίας. Γόφνα δευ-
τέρα, καὶ μετ' αὐτὴν Ἀκραβαττία, Θαμνὰ πρὸς ταύταις
καὶ Ἀνδδα καὶ Ἀμμαοῦς καὶ Πέλλη καὶ Ἰδουμαία καὶ
Ἐγγαδδαὶ καὶ Ἡρώδειον καὶ Ἱεριχοῦς, μεθ' ἧς Ἰάμνεια
καὶ Ἰόπη τῶν περιοίκων ἀφηγοῦνται, κάπὶ ταύταις ἢ
30 τε Γαμαλιτικὴ καὶ Γαυλανίτις Βαταναία τε καὶ Τρα-
χωνίτις, αἱ καὶ τῆς Ἀγρίππα βασιλείας εἰσὶ μοῖρα.
ἀρχομένη δὲ ἀπὸ Λιβάνου ὄρους καὶ τῶν Ἰορδάνου πη-

γῶν ἢ χώρα μέχρι τῆς Τιβεριάδος λίμνης εὐρύνεται, ἀπὸ δὲ κώμης καλουμένης Ἀρφαῖς μέχρις Ἰουλιάδος ἐκτείνει τὸ μήκος. οἰκοῦσι δὲ αὐτὴν μιγάδες Ἰουδαῖοι τε καὶ Σύροι.

τὰ μὲν δὴ περὶ τῆς Ἰουδαίων τε καὶ τῶν πέριξ 5
4 χώρας ὡς ἐνῆν μάλιστα συντόμως ἀπηγγέλλαμεν· ἡ δὲ ὑπὸ Βεσπασιανοῦ πεμφθεῖσα Σεπφορίταις βοήθεια χίλιοι μὲν ἰππεῖς ἑξακισχίλιοι δὲ πεζοί, Πλακίδου χιλιαρχοῦντος αὐτῶν, ἐν τῷ μεγάλῳ πεδίῳ στρατοπεδευσάμενοι διαιροῦνται, καὶ τὸ μὲν πεζὸν ἐν τῇ πόλει 10 πρὸς φυλακὴν αὐτῆς, τὸ δὲ ἰπικὸν ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς ἀυλίζεται. προϊόντες δὲ ἐκατέρωθεν συνεχῶς καὶ τὰ πέριξ τῆς χώρας κατατρέχοντες μεγάλα τοὺς περὶ τὸν Ἰωσήπον ἐνάκουν ἀτρεμοῦντας, τὰ τε κατὰ πόλιν ἐξῶθεν ληζόμενοι, καὶ προθέοντας ὅποτε θαρ- 15 ρήσειαν ἀνακόπτοντες. ὄρμησέ γε μὴν ὁ Ἰωσήπος ἐπὶ τὴν πόλιν, αἰρήσειν ἐλπίσας ἢν αὐτός, πρὶν ἀποστῆναι Γαλιλαίων, ἐτείχισεν ὡς καὶ Ῥωμαίοις δυσάλωτον εἶναι. διὸ καὶ τῆς ἐλπίδος ἀφήμαρτε, τοῦ τε βιάζεσθαι καὶ τοῦ μεταπεθεῖν Σεπφορίτας ἀσθενέστερος εὐρεθείς. 20 παρῶξυνε δὲ μᾶλλον τὸν πόλεμον ἐπὶ τὴν χώραν· καὶ οὔτε νύκτωρ οὔτε μεθ' ἡμέραν ὀργῇ τῆς ἐπιβουλῆς οἱ Ῥωμαῖοι διέλιπον δηοῦντες αὐτῶν τὰ πεδία, καὶ διαρπάζοντες τὰ ἐπὶ τῆς χώρας κτήματα, καὶ κτείνοντες μὲν αἰεὶ τὸ μάχιστον, ἀνδραποδιζόμενοι δὲ τοὺς ἀσθε- 25 νεστέρους. πρὶ δὲ ἡ Γαλιλαία καὶ αἵματι πεπλήρωτο πᾶσα, πάθους τε οὐδενὸς ἢ συμφορᾶς ἀπειράτος ἦν· μία γὰρ καταφυγὴ διωκομένοις αἰ ὑπὸ τοῦ Ἰωσήπου τειχισθεῖσαι πόλεις ἦσαν.

2 ὁ δὲ Τίτος περαιωθεὶς ἀπὸ τῆς Ἀχαΐας εἰς τὴν 30 Ἀλεξάνδρειαν ὠκύτερον ἢ κατὰ χειμῶνος ὄραν, παραλαμβάνει μὲν ἐφ' ἣν ἔσταλτο δύναμιν, συντόνω δὲ

χρῶμενος πορεία διὰ τάχους εἰς Πτολεμαῖδα ἀφικνεῖται, κάκει καταλαβὼν τὸν πατέρα, δυσὶ τοῖς ἅμα αὐτῷ τάγμασιν (ἦν δὲ τὰ ἐπισημότερα, τὸ πέμπτον καὶ τὸ δέκατον) ζεύγνυσσι καὶ τὸ ἀχθὲν ὑπ' αὐτοῦ πεντεκα- 5 δέκατον. τούτοις εἶποντο ὀκτωκαίδεκα σπείραι. προσεγένοντο δὲ καὶ ἀπὸ Καισαρείας πέντε καὶ ἰππέων ἑλθούσων μία, πέντε δὲ ἕτεροι τῶν ἀπὸ Συρίας ἰππέων. τῶν δὲ σπειρῶν αἱ δέκα μὲν εἶχον ἀνὰ χιλίους πεζοὺς, αἱ δὲ λοιπαὶ τρισκαίδεκα ἀνὰ ἑξακισίους μὲν πεζοὺς, ἰ- 10 ππεῖς δὲ ἑκατὸν εἰκοσι. συγγὼν δὲ καὶ παρὰ τῶν βασιλέων συνήχθη συμμαχικόν, Ἀντιόχου μὲν καὶ Ἀγρίππα καὶ Σοέμου παρασχομένων ἀνὰ δισχιλίους πεζοὺς τοξότας καὶ χιλίους ἰππεῖς, τοῦ δὲ Ἀραβος Μάλχου χιλίους πέμψαντος ἰππεῖς ἐπὶ πεζοῖς πεντακισχιλίους, ὧν 15 τὸ πλεον ἦσαν τοξόται, ὡς τὴν πᾶσαν δύναμιν, συνεξαριθμουμένων τῶν βασιλικῶν, ἰππέας τε καὶ πεζοὺς εἰς ἑξ' ἀθροίζεσθαι μυριάδας δίχα θεραπεύοντων, οἱ παμπληθεῖς μὲν εἶποντο, διὰ δὲ συνάσκησιν πολεμικὴν οὐκ ἂν ἀποτάσσειντο τοῦ μαχίμου, κατὰ μὲν εἰρήνην ἐν ταῖς 20 μελέταις τῶν δεσποτῶν αἰεὶ στρεφόμενοι, συγκινδυνεύοντες δ' ἐν πολέμοις, ὡς μήτε ἐμπειρία μήτ' ἀλκῆ τινὸς πλὴν τῶν δεσποτῶν ἐλαττοῦσθαι.

κὰν τούτῳ μὲν οὐν θαυμάσαιτό τις ἂν Ῥωμαίων 5 τὸ προμηθές, κατασκευαζομένων ἑαυτοῖς τὸ οἰκετικὸν οὐ μόνον εἰς τὰς τοῦ βίου διακονίας ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς πολέμους χρήσιμον. εἰ δὲ τις αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἄλλην τῆς στρατιᾶς σύνταξιν ἀπίδοι, γνώσεται τὴν τοσῆνδε ἡγεμονίαν αὐτοὺς ἀρετῆς κτήμα ἔχοντας, οὐ δῶρον τύχης. οὐ γὰρ αὐτοῖς ἀρχὴ τῶν ὄπλων ὁ πό- 30 λεμος, οὐδὲ ἐπὶ μόνας τὰς χρείας τῶ χειρὸς κινουσί, ἐν εἰρήνῃ ἀπειρηκότες, ἀλλ' ὥσπερ συμπεφυκότες τοῖς ὄπλοις οὐδέποτε τῆς ἀσκήσεως λαμβάνουσιν ἐκεχειρίαν

οὐδὲ ἀναμένουσι τοὺς καιρούς. αἱ μελέται δὲ αὐτοῖς οὐδὲν τῆς κατὰ ἀλήθειαν εὐτονίας ἀποδέουσι, ἀλλ' ἕκαστος ὁσημέραι στρατιώτης πάσῃ προθυμίᾳ καθάπερ ἐν πολέμῳ γυμνάζεται. διὸ κουφότατα τὰς μάχας διαφέρουσι· οὔτε γὰρ ἀταξία διασκίδνησιν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ἐν ἔθει συντάξεως, οὔτε δέος ἐξίστησιν, οὔτε δαπανᾷ πόνος. ἔπεται δὲ τὸ κρατεῖν αἰεὶ κατὰ τῶν οὐχ ὁμοίων βέβαιον, καὶ οὐκ ἂν ἀμάρτοι τις εἰπὼν τὰς μὲν μελέτας αὐτῶν χωρὶς αἵματος παρατάξεις, τὰς παρατάξεις δὲ μεθ' αἵματος μελέτας. οὐδὲ γὰρ ἐξ ἐπιδρομῆς εὐάλωτοι πολεμίοις· ὅπῃ δ' ἂν ἐμβάλωσιν εἰς ἐχθρῶν γῆν, οὐ πρὶν ἄπτονται μάχης ἢ τειχίσαι στρατόπεδον. τὸ δ' οὐκ εἰκαῖον οὐδ' ἀνώμαλον ἐγείρουσιν, οὐδὲ πάντες, ἢ ἀτάκτως διαλαβόντες, ἀλλ' εἰ μὲν ἀνώματος ὦν τύχοι χώρος, ἐξομαλίζεται, διαμετρεῖται δὲ παρεμβολὴ τετραγώνου αὐτοῖς. καὶ τεκτόνων πλήθος ἔπεται, τὰ τε πρὸς τὴν δόμησιν ἐργαλεῖα. 2 καὶ τὸ μὲν ἔνδον εἰς σκηνὰς διαλαμβάνουσιν, ἔξωθεν δὲ ὁ κύκλος τείχους ὅψιν ἐπέχει, πύργοις ἐξ ἴσου διαστήματος κεκοσμημένους. ἐπὶ δὲ τῶν μεταπυργίων τοὺς τε ὀξυβελεῖς καὶ καταπέλτας καὶ λιθοβόλα καὶ πᾶν ἀφετήριον ὄργανον τιθέασιν, ἅπαντα πρὸς τὰς βολὰς ἔτοιμα. πύλαι δὲ ἐνοικοδομοῦνται τέσσαρες καθ' ἕκαστον τοῦ περιβόλου κλίμα, πρὸς τε εἰσόδους τῶν ὑποζυγίων εὐμαρεῖς καὶ πρὸς ἐκδρομὰς αὐτῶν, εἰ κατεπίγειοι, πλατεῖαι. ἄνομοτοι δὲ εὐδιαθέτως εἰσὼ τὸ στρατόπεδον. καὶ μέσας μὲν τὰς τῶν ἡγεμόνων σκηνὰς τίθενται, μεσαίτατον δὲ τούτων τὸ στρατήριον, ναῶν παραπλήσιον· ὥσπερ δὲ ἐν σχεδίῳ πόλις καὶ ἀγορὰς τις ἀποδείκνυται καὶ χειροτέχναις χωρίον, θῶκοί τε λοχαγοῖς καὶ ταξίαρχοις, ὅπῃ δικάζοιεν εἰ τινες διαφέρουσι. τειχίζεται δὲ ὁ περιβόλος καὶ τὰ ἐν αὐτῷ

πάντα θᾶσσον ἐπινοίας πλήθει καὶ ἐπιστήμῃ τῶν πο-
νούντων. εἰ δὲ ἐπίγειοι, καὶ τάφρος ἔξωθεν περιβάλλεται, βάθος τετραπῆχυς καὶ εὖρος ἴσον. φραζόμενοι δὲ ἀλλήλων κατὰ συντάξεις ἕκαστοι μεθ' ἡσυχίας 5 τε καὶ κόσμου. πάντα δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ ἄλλα μετ' εὐταξίας ἀνύεται καὶ ἀσφαλείας, ξυλεία καὶ ἐπισιτισμός, εἰ δέονται, καὶ ὑδρεία κατὰ συντάξεις ἕκαστοι. οὔτε γὰρ δεῖπνον ἢ ἄριστον, ὅποτε θελήσειαν, ἀντεξούσιον ἕκαστῷ, πᾶσι δὲ ὁμοῦ· τοὺς τε ὕπνου αὐτοῖς καὶ 10 τὰς φυλακὰς καὶ τὰς ἐξεγέρσεις σάλπιγγες προσημαίνουσι, οὐδ' ἔστιν ὅ τι γίνεται δίχα παραγγέλματος. ὑπὸ δὲ τὴν ἔω τὸ στρατιωτικὸν μὲν ἐπὶ τοὺς ἑκατοντάρχας ἕκαστοι, πρὸς δὲ τοὺς χιλιάρχους οὗτοι συνίασιν ἀσπασόμενοι, μεθ' ὧν πρὸς τὸν ἡγεμόνα τῶν ὅλων 15 οἱ ταξίαρχοι πάντες. ὁ δὲ αὐτοῖς τό τε ἐξ ἔθους σημεῖον καὶ τὰ ἄλλα παραγγέλματα δίδωσι διαφέρειν εἰς τοὺς ὑποτεταγμένους· ὁ δὲ καὶ ἐπὶ παρατάξεως πρᾶτοντες ἐπιστρέφονται ταχέως, ἵνα, εἰ δεοί, καὶ πρὸς τὰς ἐφόδους αὐτοῖς καὶ πρὸς τὰς ἀνακλήσεις χωρῶσιν 20 ἀθρόοι.

ἔξιέναι δὲ τοῦ στρατοπέδου δεόν, ὑποσημαίνει μὲν 4 ἢ σάλπιγγι, ἢ ρεμῆ δὲ οὐδεὶς, ἀλλ' ἅμα νεύματι τὰς μὲν σκηνὰς ἀναιροῦσι, πάντα δὲ ἐξαρθύονται πρὸς τὴν ἔξοδον. καὶ πάλιν αἱ σάλπιγγες ὑποσημαίνουσι παρεσκευάσθαι, οἱ δὲ ἐν τάχει τοῖς τε ὄρεῦσι καὶ τοῖς ὑποζυγίοις ἐπιθέντες τὴν ἀποσκευὴν ἐστᾶσιν ὥσπερ ἐφ' ὕσπληγος ἐξορμαῖν ἔτοιμοι, ὑποπιμπράσι τε ἤδη τὴν παρεμβολήν, ὡς αὐτοῖς μὲν ὄν ῥάδιον ἐκεῖ πάλιν τειχίσασθαι, μὴ γένοιτο δὲ ἐκεῖνό ποτε τοῖς πολεμίοις χρήσιμον. καὶ τρίτον δὲ ὁμοίως αἱ σάλπιγγες προσημαίνουσι τὴν ἔξοδον, ἐπισπέρχουσαι τοὺς δι' αἰτίαν τινὰ βραδύνοντας, ὡς μή τις ἀπολειφθεῖ τῆς τάξεως. ὁ τε

κῆρυξ δεξιὸς τῷ πολεμάρχῳ παραστάς, εἰ πρὸς πόλε-
μόν εἶσιν ἔτοιμοι, τῇ πατρίῳ γλώσσει τρὶς ἀναπνυθάνε-
ται. κάκεινοι τοσαυτάκις ἀντιβοῶσι μέγα τι καὶ πρόθυ-
μον, ἔτοιμοι λέγοντες εἶναι, φθάνουσί τε τὸν ἐπερω-
τῶντα, καὶ τινος ἀρηίου πνεύματος ὑποπιμπλάμενοι τῇ
βοῇ συννεξαίρουσι τὰς δεξιάς.

5 ἔπειτα προϊόντες ὁδεύουσιν ἡσυχῇ καὶ μετὰ κόσμου
πάντες, ὥσπερ ἐν πολέμῳ τὴν ἰδίαν τάξιν ἕκαστος φυ-
λάσσων, οἱ μὲν πεζοὶ θώραξί τε πεφραγμένοι καὶ
κράνεσι καὶ μαχαιοφοροῦντες ἀμφοτέρωθεν. μακρό- 10
τερον δὲ αὐτῶν τὸ λαιὸν ξίφος πολλῷ· τὸ γὰρ κατὰ
δεξιὸν σπιθαμῆς οὐ πλέον ἔχει μῆκος. φέρουσι δὲ οἱ
μὲν περὶ τὸν στρατηγὸν ἐπίλεκτοι πεζοὶ λόγχην καὶ
ἀσπίδα, ἡ δὲ λοιπὴ φάλαγξ ξυστόν τε καὶ θυρεὸν ἐπι-
μήκη, πρὸς οἷς πρόια καὶ κόφινον ἄμην τε καὶ πέλε- 15
κυν, πρὸς δὲ ἱμάντα καὶ δρέπανον καὶ ἄλυσιν, ἡμερῶν
τε τριῶν ἐφόδιον, ὡς ὀλίγον ἀποδεῖν τῶν ἀχθοφορῶν-
των ὁρέων τὸν πεζόν. τοῖς δὲ ἱππεῦσι μάχαιρα μὲν
ἐκ δεξιῶν μακρὰ καὶ κοντὸς ἐπιμήκης ἐν χειρὶ, θυρεὸς
δὲ παρὰ πλευρὸν ἵππου πλάγιος, καὶ κατὰ γωνιοῦ 20
παρήρηται τρεῖς ἢ πλείους ἄκοντες, πλατεῖς μὲν
αἰχμᾶς, οὐκ ἀποδέοντες δὲ δοράτων μέγεθος· κράνη δὲ
καὶ θώρακες ὁμοίως τοῖς πεζοῖς ἔχουσιν. οὐδενὶ δὲ
ὄπλῳ διαλλάττουσιν οἱ περὶ τὸν στρατηγὸν ἐπίκριτοι
τῶν ἐν ταῖς ἱλαῖς ἱππέων. κλήρω δὲ τῶν ταγματῶν ἀεὶ 25
τὸ λαχὸν ἡγεῖται.

6 τοιαῦται μὲν οὖν αἱ Ῥωμαίων πορεῖαι τε καὶ κα-
ταλύσεις, πρὸς δὲ ὄπλων διαφοραί. οὐδὲν δὲ ἀπρο-
βούλευτον ἐν ταῖς μάχαις οὐδὲ αὐτοσχέδιον, ἀλλὰ γνώμη
μὲν ἀεὶ παντὸς ἔργου προάγει, τοῖς δοχθεῖσι δὲ ἔπεται 30
τὰ ἔργα· παρ' ὃ καὶ σφάλλονται μὲν ἥμιστα, κἂν πταί-
σωσι δέ, ῥαδίως ἀναλαμβάνουσι τὰ σφάλματα. ἡγοῦν-

ταί τε τῶν ἀπὸ τύχης ἐπιτευγμάτων ἀμείνους τὰς ἐπὶ
τοῖς προβουλευθεῖσι διαμαρτίας, ὡς τοῦ μὲν αὐτομά-
του καλοῦ δελεάζοντος εἰς ἀπρομήθειαν, τῆς σκέψεως
δέ, κἂν ἀτυχῆσῃ ποτέ, πρὸς τὸ μὴ αὐθις καλὴν ἐχού-
5 σης μελέτην, καὶ τῶν μὲν αὐτομάτων ἀγαθῶν οὐ τὸν
λαβόντα αἴτιον εἶναι, τῶν δὲ παρὰ γνώμην προσπε-
σόντων σκυθρωπῶν παραμυθίαν τό γε προσηκόντως
βεβουλεύσθαι.

παρασκευάζουσι μὲν οὖν ἐν ταῖς μελέταις τῶν 7
10 ὄπλων οὐ τὰ σώματα μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἀκλί-
μους, προσασκούνται δὲ καὶ τῷ φόβῳ. οἱ τε γὰρ νόμοι
παρ' αὐτοῖς οὐ λιποταξίου μόνον ἀλλὰ καὶ ῥαστώνης
ὀλίγης θανατικοί, οἱ τε στρατηγοὶ τῶν νόμων φοβερῶ-
τεροί· ταῖς γὰρ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς τιμαῖς ὄνουνται τὸ
15 δοκεῖν ὡμοὶ πρὸς τοὺς κολαζομένους. τοσοῦτον δὲ αὐ-
τῶν τὸ πρὸς τοὺς ἡγεμόνας πειθήμιον ὡς ἐν τε εἰρήνῃ
κόσμον εἶναι καὶ ἐπὶ παρατάξεως ἐν σώμα τὴν ὅλην
στρατιάν. οὕτως αὐτῶν συναφεῖς μὲν αἱ τάξεις, εὐ-
στροφοὶ δὲ εἶσιν αἱ περιαγωγαί, ὀξεῖαι δὲ ἀκοαὶ μὲν
20 παραγγέλμασιν, ὄψεις δὲ σημείοις, ἔργοις δὲ χεῖρες.
ἔθεν δραῖσαι μὲν αἰεὶ ταχεῖς, βραδύτατοι δὲ παθεῖν
εἰσίν. οὐδὲ ἔστιν ὅπου συστάντες ἢ πλήθους ἠττήθη-
σαν ἢ στρατηγημάτων ἢ δυσχωρίας, ἀλλ' οὐδὲ τύχης·
καὶ γὰρ ταύτης αὐτοῖς τὸ κρατεῖν βεβαιότερον. οἷς οὖν
25 βουλή μὲν ἄρχει πράξεως, ἔπεται δὲ τοῖς βεβουλεύ-
μένοις στρατὸς οὕτω δραστήριος, τί θαναμαστόν εἰ πρὸς
ἔω μὲν Εὐφράτης, ὠκεανὸς δὲ πρὸς ἑσπέραν, μεσημ-
βρινὸν δὲ Λιβύης τὸ πιότατον, καὶ πρὸς ἄρκτον Ἴστρος
τε καὶ Ῥήνος τῆς ἡγεμονίας ὄροι; δεόντως γὰρ ἂν τις εἰ-
30 ποι τὸ κτῆμα τῶν κτησαμένων ἔλασσον.

ταῦτα μὲν οὖν διεξῆλθον οὐ Ῥωμαίους ἐπαινέσαι 8
προαιρούμενος τοσοῦτον ὅσον εἰς τε παραμυθίαν τῶν

κεχειρωμένων καὶ εἰς ἀποτροπὴν τῶν νεωτεριζόντων.
εἴη δ' ἂν τοῖς ἀγνοοῦσι τῶν φιλοκαλούντων καὶ πρὸς
ἐμπειρίαν ἢ ἀγωγὴν τῆς Ῥωμαίων στρατιᾶς. ἐπάνειμι δὲ
ὄθεν ἐπὶ ταῦτα ἐξέβην.

6 Ἰεσπασιανὸς μὲν ἅμα τῷ παιδί Τίτῳ διατρέβων
τέως ἐν Πτολεμαῖδι συνέτασσε τὰς δυνάμεις· ὁ δὲ τὴν
Γαλιλαίαν κατατρέχων Πλάκιδος ἐπεὶ πολὺ μὲν πλη-
θος ἀνηγήκει τῶν καταλαμβανομένων (τοῦτο δὲ ἦν τὸ
ἀσθενέστερον Γαλιλαίων καὶ ταῖς ψυχαῖς ἐναποκείμενον),
ὄρων δὲ τὸ μάχιμον αἰεὶ συμφεῦγον εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ
Ἰωσήπου τειχισθεῖσας πόλεις, ὥρμησεν ἐπὶ τὴν ὄχρω-
τάτην αὐτῶν Ἰωταπάτα, οἰόμενος ἐξ ἐφόδου μὲν αἰρή-
σειν ῥαδίως, μέγα δὲ κλέος ἐαυτῷ παρὰ τοῖς ἡγεμόσι
κἀκείνοις ὄφελος εἰς τὰ λοιπὰ παρεῖξιν· προσχωρήσειν
γὰρ δεῖε τὰς ἄλλας πόλεις, τῆς καρτερωτάτης ἐχομένης.
πολύ γε μὴν διήμαρτε τῆς ἐλπίδος· ἐπιόντα γὰρ αὐτὸν
οἱ Ἰωταπατηνοὶ προαισθόμενοι πρὸ τῆς πόλεως ἐκδέ-
χονται, καὶ τοῖς Ῥωμαίοις συρραγέντες ἀδοκίμως πολ-
λοὶ καὶ πρὸς μάχην ἔτοιμοι πρόθυμοί τε ὡς ἂν ὑπὲρ
κινδυνευούσης πατρίδος καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων, τρέ-
πονται ταχέως, καὶ πολλοὺς μὲν τιτρώσκουσι τῶν
Ῥωμαίων, ἐπὶ δὲ ἀναιροῦσι διὰ τὸ μῆτε ἄτακτον αὐ-
τῶν τὴν ὑποχώρησιν γενέσθαι καὶ τὰς πληγὰς ἐπιπο-
λαίους, πεφραγμένων πάντοθεν τῶν σωματίων, τοὺς
τε Ἰουδαίους πόρρωθεν βάλλειν πλέον ἢ συμπλέκεσθαι
θαροεῖν, γυμνήτας ὀπίταις. ἔπεσον δὲ καὶ τῶν Ἰου-
δαίων τρεῖς ἄνδρες καὶ ἐτρώθησαν ὀλίγοι. ὁ Πλάκι-
δος μὲν οὖν τῆς ἐπὶ τὴν πόλιν ὀρμῆς ἀτονώτερος εὗρε-
2 θεὶς φεύγει, Ἰεσπασιανὸς δὲ ὥρμημένος αὐτὸς ἐμ-
βάλλειν εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἐξελαύνει τῆς Πτολεμαῖδος,
30 διατάξας τὴν στρατιὰν ὀδεύειν καθὰ Ῥωμαίοις ἔθος.
τοὺς μὲν γε ψιλούς τῶν ἐπικούρων καὶ τοξότας προά-

γειν ἐκέλευσεν, ὡς ἀνακόπτοιεν τὰς ἐξαπιναίους τῶν
πολεμίων ἐπιδρομὰς καὶ διερευνῶεν τὰς ὑπόπτους καὶ
λογᾶσθαι δυναμένας ὕλας. οἷς εἶπετο καὶ Ῥωμαίων
ὀπλιτικὴ μοῖρα, πεζοὶ τε καὶ ἵππεις. τούτοις ἀφ' ἐκά-
5 στης ἑκατονταρχίας ἠκολούθουν δέκα, τὴν τε αὐτῶν
σκευὴν καὶ τὰ μέτρα τῆς παρεμβολῆς φέροντες, καὶ μετ'
αὐτοὺς ὁδοποιοί, τὰ τε σκολιὰ τῆς λεωφόρου κατευθύ-
νειν καὶ χθαμαλοῦν τὰ δύσβατα καὶ τὰς ἐμποδίους ὕλας
προανακόπτειν, ὡς μὴ ταλαιπωροῖτο δυσποροῦν τὸ
10 στράτευμα. κατόπιν δὲ τούτων τὰς τε ἰδίας καὶ τὰς τῶν
ὑπ' αὐτὸν ἡγεμόνων ἔταξεν ἀποσκευὰς, καὶ συγχυδὺς
ἐπὶ τούτοις πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ἵππέων. μεθ' οὗς αὐ-
τὸς ἐξήλαυσε, τοὺς τε ἐπιλέκτους τῶν πεζῶν καὶ ἵπ-
πέων καὶ τοὺς λογχοφόρους ἔχων. εἶπετο δὲ αὐτῷ τὸ
15 ἴδιον τοῦ τάγματος ἵππικόν· ἴδιοι γὰρ ἐκάστου τάγμα-
τος εἴκοσι πρὸς τοῖς ἑκατὸν ἵππεις. τούτοις δὲ ἠκολού-
θουν οἱ τὰς ἐλεπόλεις φέροντες ὄρεις καὶ τὰ λοιπὰ μη-
χανήματα. μετὰ δὲ τούτους ἡγεμόνες τε καὶ σπειρῶν
ἐπαρχοὶ σὺν χιλιάρχοις, ἐπιλέκτους περὶ σφᾶς στρατιώ-
20 τας ἔχοντες. ἔπειτα αἱ σημαῖαι περιύσχυονσαι τὸν ἀετὸν,
ὅς παντὸς ἄρχει Ῥωμαίοις τάγματος, βασιλεύς τε οἰω-
νῶν ἀπάντων καὶ ἀλκιμώτατος ὢν· ὁ δὲ καὶ τῆς ἡγε-
μονίας τεκμήριον αὐτοῖς καὶ κληδῶν ἐφ' οὗς ἂν ἴωσι
τοῦ κρατήσῃν δοκεῖ. τοῖς ἱεροῖς δὲ ἠκολούθουν οἱ
25 σαλπικηταί, καὶ κατόπιν αὐτῶν ἡ φάλαγξ τὸ στίφος εἰς
ἕξ πλατύνοσα. τούτοις παρεῖπετό τις ἑκατοντάρχης
ἕξ ἔθους τὴν τάξιν ἐπισκοπούμενος. τὸ δὲ οἰκετικὸν
ἐκάστου τάγματος ἅπαν τοῖς πεζοῖς εἶπετο, τὰς ἀπο-
σκευὰς τῶν στρατιωτῶν ἐπὶ τοῖς ὄρεῦσι καὶ τοῖς ὑπο-
30 ζυγίοις ἄγοντες. κατόπιν δὲ πάντων τῶν ταγμάτων ὁ
μισθιος ὄχλος, οἷς οὐραγοὶ πρὸς ἀσφάλειαν ἠκολούθουν
πεζοὶ τε καὶ ὀπλίται καὶ τῶν ἵππέων συγχολοί.

3 οὕτως ὀδεύσας Ἰεσπασιανὸς μετὰ τῆς δυνάμεως πρὸς τοὺς ὄρους ἀφικνεῖται τῆς Γαλιλαίας, ἔνθα κατα- στρατοπεδενδύμενος ὠρμημένους εἰς πόλεμον τοὺς στρατιώτας κατεῖχεν, ἐπιδεικνύμενός τε τὴν στρατιάν εἰς κατάπληξιν τοῖς πολεμίοις, καὶ μετανοίας διδοὺς 5 καιρόν, εἰ πρὸ μάχης μεταβάλλοιτο. ἅμα δὲ καὶ πρὸς πολιορκίαν τῶν ἐρυμάτων ἐξηγνύετο. μετάνοιαν μὲν οὖν τῆς ἀποστάσεως ὄφθεις ὁ στρατηγὸς πολλοῖς ἐνεργάσατο, κατάπληξιν δὲ πᾶσιν. οἱ γὰρ περὶ τὸν Ἰωσηπον ἐστρατοπεδευκότες οὐκ ἄπωθεν τῆς Σεπφώρεως, 10 παρὰ πόλιν Γαρίν καλουμένην, ἐπεὶ πλησιάζοντα τὸν πόλεμον ἤκουσαν ὅσον τε οὐπὼ τοὺς Ῥωμαίους συμμίζοντας σφίσι, οὐ μόνον πρὸ μάχης ἀλλὰ καὶ πρὶν ἰδεῖν τοὺς ἐχθροὺς διασκιδνάνται φυγῇ. καταλείπεται δὲ ὁ Ἰώσηπος μετ' ὀλίγων, καὶ κατιδὼν ὡς οὔτε δέχε- 15 σθαι τοὺς πολεμίους ἀρετὴν ἔχει δύναμιν, καὶ πεπτωκότα τὰ φρονήματα τῶν Ἰουδαίων, ἄσμενοί τε ἂν εἰ πιστευοῖντο χωροῖεν οἱ πλείους ἐπὶ σπονδᾶς, ἐδεδίει μὲν ἤδη περὶ παντὸς τοῦ πολέμου, τότε δὲ ὡς πορρωτάτω χωρίζεσθαι τῶν κινδύνων ἐκρινεν. ἀναλαβὼν δὲ τοὺς 20 συμμεινάντας εἰς Τιβεριάδα καταφεύγει.

7 Ἰεσπασιανὸς δὲ τῇ πόλει τῶν Γαδαρέων ἐπελθὼν αἰρεῖ τε κατὰ πρώτην ἐφοδὸν αὐτήν, μαχίμου πλήθους ἔρημον καταλαβὼν, καὶ παρελθὼν εἰσω πάντας ἠβηθὸν ἀναιρεῖ, μηδεμιᾶς τῶν Ῥωμαίων ἡλικίας ἔλεον ποιου- 25 μένων μίσει τῷ πρὸς τὸ ἔθνος καὶ μνήμῃ τῆς κατὰ τὸν Κέστιον αὐτῶν παρανομίας. ἐμπύρησι δ' οὐ μόνον αὐτὴν τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ τὰς πέριξ κώμας πάσας τε καὶ πόλιν, ἃς μὲν παντελῶς ἐκλελειμμένας, ἔστι δὲ ἃς αὐτὸς ἔξανδραποδιζόμενος. 30

2 ὁ δὲ Ἰώσηπος ἦν πρὸς ἀσφάλειαν εἴλετο πόλιν, αὐτὸς ἐνέπλησε δέους καταφυγῶν. οἱ δὲ ἀπὸ τῆς.

Τιβεριάδος οὐκ ἂν, εἰ μὴ πρὸς ἅπαν ἀπεγνώκει τὸν πόλεμον, τραπῆναί ποτε αὐτὸν ὄντο. καὶ κατὰ τοῦτό γε οὐ διημάρανον αὐτοῦ τῆς γνώμης· ἑώρα μὲν γὰρ οἱ ὄψει τὰ Ἰουδαίων τέλους, καὶ μίαν αὐτῶν ἦδει σωτη- 5 ρίαν εἰ μεταβάλλοιτο, αὐτὸς δὲ καίπερ συγγνωσθήσεσθαι παρὰ Ῥωμαίοις προσδοκῶν, ὅμως τεθνάναι μᾶλλον εἴλετο πολλάκις ἢ καταπροδοὺς τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ στρατηγίαν ὑβρίσας εὐ- τυχεῖν παρ' οἷς πολεμήσων ἐπέμφθη. γράφειν οὖν τοῖς 10 ἐν τέλει τῶν Ἱεροσολύμων διέγνω μετ' ἀκριβείας τὰ πράγματα, ὡς μῆτε ἐπὶ τὸ μείζον ἐξάρας τὴν τῶν πολεμίων ἰσχὺν αὐθις εἰς δειλίαν κακίζοιτο, μῆτε ἐνδεέστερον ἀπαγγείλας κἂν μετανοήσαντας ἰσως θρασύνειεν, ἵνα τε ἡ σπονδᾶς αἰρούμενοι ταχέως ἀντιγράψωσιν, ἢ 15 πολεμῆν ἐγνωκότες ἀξιόμαχον πρὸς Ῥωμαίους πέμψωσιν αὐτῷ δύναμιν. ὁ μὲν οὖν ταῦτα ἐπιστείλας πέμπει διὰ τάχους ἐπὶ Ἱεροσολύμων τοὺς τὰ γράμματα κομίζοντας· Ἰεσπασιανὸς δὲ ὠρμημένος ἐξαιρεῖν τὴν 3 Ἰωταπάτην (πέπυστο γὰρ εἰς αὐτὴν πλείστους τῶν πο- 20 λεμίων συμπεφευγέναι, καὶ ἄλλως ὀρηγήριον ἰσχυρὸν οὔσαν αὐτῶν), πέμπει πεζοὺς τε καὶ ἱππεῖς τοὺς προεξομαλιούοντας τὴν ὁδόν, ὀρεινὴν ὑπάρχουσαν καὶ πε- τρωδῆ, δύσβατόν τε καὶ πεζοῖς, ἱππεῦσι δὲ ἀμήχανον. οἱ μὲν οὖν τέσσαρσιν ἡμέραις ἐξειργάσαντο, καὶ πλα- 25 τεῖαν ἠνοῖξαν τῇ στρατιᾷ λεωφόρον· τῇ πέμπτῃ δὲ ὁ Ἰώσηπος (αὕτη δὲ ἦν Ἀρτεμισίου μηνὸς εἰκοστὴ πρώτη) φθάνει παρελθὼν εἰς τὴν Ἰωταπάτην ἐκ τῆς Τιβεριάδος, καὶ πεπτωκότα τοῖς Ἰουδαίοις ἀνίστησι τὰ φρονήματα. Ἰεσπασιανῷ δὲ τις εὐαγγελίζεται τὴν μετάβασιν τοῦ 30 ἀνδρὸς αὐτόμολος, καὶ κατήπειγεν ἐπὶ τὴν πόλιν ὡς μετ' ἐκείνης αἰρήσοντα πᾶσαν Ἰουδαίαν, εἰ λάβοι τὸν Ἰώσηπον ὑποχείριον. ὁ δὲ ἀρπάσας ὥσπερ μέγιστον

εὐτύχημα τὴν ἀγγελίαν, καὶ προνοία θεοῦ τὸν συνε-
 τώτατον εἶναι δοκοῦντα τῶν πολεμίων οἰόμενος εἰς ἀν-
 θαίρετον εἰρηκτὴν παρελθεῖν, εὐθέως μὲν σὺν χιλίοις
 Ἰπευθοῖ πέμπει Πλάκιδον καὶ δεκαδόρχην Ἐβούτιον,
 ἄνδρα τῶν ἐπισήμων κατὰ χεῖρα καὶ σύνεσιν, περικα-
 5 τασχεῖν κελεύσας τὴν πόλιν, ὡς μὴ λάθοι διαδράς ὁ
 4 Ἰώσηπος· αὐτὸς δὲ μετὰ μίαν ἡμέραν ἀναλαβὼν πᾶ-
 σαν τὴν δύναμιν εἶπετο, καὶ μέχρι δειλῆς ὁδεύσας
 πρὸς τὴν Ἰωταπάτην ἀφικνεῖται. ἀναλαβὼν δὲ τὴν
 στρατιάν εἰς τὸ προσάρκτιον αὐτῆς μέρος πρὸς τινι
 10 λόφῳ στρατοπεδεύεται, διέχοντι σταδίους ἑπτὰ τῆς πό-
 λεως, πειρώμενος ὡς μάλιστα τοῖς πολεμίοις εὐσύννο-
 πτος εἶναι πρὸς ἐκπληξιν· ἢ καὶ παρακρηῖμα τοσαύτη
 τοὺς Ἰουδαίους κατέσχευ ὡς μηδένα τοῦ τείχους τολ-
 μῆσαι προελθεῖν. Ῥωμαῖοι δ' εὐθύς μὲν ἀπώκησαν
 15 προσβαλεῖν, δι' ὅλης ὠδενκότες ἡμέρας· διπλῆ δὲ τῆ
 φάλαγγι κυκλοῦνται τὴν πόλιν, καὶ τρίτην ἕξωθεν πε-
 ριστάσι τὴν ἵππον, πάσας ἀποφράσσοντες αὐτοῖς τὰς
 ἐξόδους. τοῦτό γε ἐν ἀπογνώσει σωτηρίας παρῴξυνε
 τοὺς Ἰουδαίους πρὸς τόλμαν· οὐδὲν γὰρ ἀνάγκης ἐν πο-
 20 λέμῳ μαχιμώτερον.

5 γενομένης δὲ μεθ' ἡμέραν προσβολῆς, τὸ μὲν
 πρῶτον Ἰουδαῖοι κατὰ χώραν μένοντες ἀντεῖχον ἀντι-
 κρὺ τῶν Ῥωμαίων, ἕξεστρατοπεδευκότες πρὸ τοῦ τεί-
 χους· ὡς δὲ Ἰεσπασιανὸς τούτοις μὲν τοὺς τοξότας καὶ
 25 σφενδονήτας καὶ πᾶν τὸ τῶν ἐκρηβόλων πλῆθος ἐπι-
 στησας ἐπέτρεψε βάλλειν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν πεζῶν εἰς
 τὸ πρόσαντες ἀνώθει, καθ' ὃ τὸ τείχος ἦν εὐάλωτον,
 δεισας ὁ Ἰώσηπος περὶ τῆ πόλει προπηδᾷ, καὶ σὺν αὐ-
 τῷ πᾶν τὸ τῶν Ἰουδαίων πλῆθος. συμπεσόντες δὲ
 30 τοῖς Ῥωμαίοις ἀθρόοι τοῦ μὲν τείχους ἀνέστειλαν αὐ-
 τοὺς, πολλὰ δὲ ἐπεδείκνυντο χειρῶν ἔργα καὶ τόλμης.

οὐκ ἐλάσσω γε μὴν ὧν ἔδρων ἀντέπασχον· ὅσον γὰρ
 αὐτοὺς ἢ τῆς σωτηρίας ἀπόγνωσις, τοσοῦτον τοὺς Ῥω-
 μαίους αἰδῶς παρεικρότει, καὶ τοὺς μὲν ἐμπειρία μετ'
 ἀλκῆς, τοὺς δὲ θράσος ὠπλιξε τῷ θυμῷ στρατηγουμε-
 5 νους. παραταξάμενοι δὲ δι' ὅλης ἡμέρας νυκτὶ διαλύον-
 ται, τρώσαντες μὲν πλείστους Ῥωμαίων, τρισκαίδεκα
 δὲ ἀνελόντες ἄνδρας· αὐτῶν δὲ ἔπεσον μὲν δεκαεπτὰ,
 τραυματῖαι δὲ ἐγένοντο ἑξακόσιοι.

τῆ δὲ ὑστεραία πάλιν προσβάλλουσι τοῖς Ῥωμαίοις 6
 10 ἐπέξελθόντες πολὺ καρτερώτερον ἀντιπαρετάξαντο, θαρ-
 ραλεώτεροι μὲν ἐκ τοῦ παρὰ λόγον ἀντισχεῖν τῆ προτέ-
 ρα γεγεννημένοι, χρώμενοι δὲ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις μαχι-
 μωτέροις· ὑπὸ γὰρ αἰδοῦς εἰς ὀργὴν ἐξεκαίοντο, τὸ μὴ
 ταχέως νικᾶν ἤτταν ἠγούμενοι. καὶ μέχρι πέμπτης ἡμέ-
 15 ρας προσβολαὶ μὲν ἐγίνοντο τῶν Ῥωμαίων ἀδιάλειπτοι,
 ἐκδρομαὶ δὲ τῶν Ἰωταπατηνῶν καὶ τειχομαχίαι καρτε-
 ρώτεραι· καὶ οὔτε Ἰουδαῖοι τὴν τῶν πολεμίων ἰσχὺν κα-
 τωρῶδουν, οὔτε Ῥωμαῖοι πρὸς τὸ τῆς πόλεως δυσάλω-
 τον ἀπέκαμνον.

20 ἔστι δὲ Ἰωταπάτη πλὴν ὀλίγου πᾶσα κρημνός, ἐν 7
 μὲν τῶν ἄλλων μερῶν πάντοθεν φάραγγιν ἀπείροις ἀπό-
 τομος, ὡς τῶν κατιδεῖν πειρωμένων τὰς ὄψεις προεξα-
 σθενεῖν τοῦ βάθους, ἀπὸ βορέου δὲ προσιτὴ μόνον, καθ'
 ὃ λήγοντι τῷ ὄρει πλαγίῳ προσέκτισται. καὶ τοῦτο δ' ὁ
 25 Ἰώσηπος ἐμπειριελήφει τειχίζων τὴν πόλιν, ὡς ἀκατά-
 ληπτον εἶναι πολεμίοις τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἀκρόρειαν· κυ-
 κλόθεν δὲ ἄλλοις ὄρεσι καλυπτομένη, πρὶν εἰσαφίκοιτό
 τις αὐτήν, παντελῶς ἀόρατος ἦν.

εἶχε μὲν οὕτως ὀχυρότητος Ἰωταπάτη, Ἰεσπασιανὸς 8
 30 δὲ τῆ τε φύσει τοῦ χωρίου καὶ ταῖς τόλμαις τῶν Ἰου-
 δαίων ἀντιφιλονεικῶν ἔγνω καρτερώτερον ἄπτεσθαι
 τῆς πολιορκίας, καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς ὑπ' αὐτὸν

ἡγεμόνας ἐβουλευέτο περὶ τῆς προσβολῆς. δόξαν δὲ
 χῶσαι τὸ προσιτὸν τοῦ τείχους, ἐπὶ συγκομιδὴν ὕλης
 ἐκπέμπει πᾶν τὸ στράτευμα, καὶ κοπέντων τῶν περὶ
 τὴν πόλιν ὄρων, συναλισθείσης δὲ ἅμα τοῖς ξύλοις ἀπεί-
 ρου χερμάδος, οἱ μὲν πρὸς ἀλεωρὰν τῶν ὑπερθεν ἀφιε-
 μένων βελῶν γέρορα διατείναντες ὑπὲρ χαρακωμάτων
 ἐχώνηρον ὑπ' αὐτοῖς, οὐδὲν ἢ μικρὰ βλαπτόμενοι ταῖς
 ἀπὸ τοῦ τείχους βολαῖς, οἱ δὲ τοὺς πλησίον ὄχθους ἀνα-
 σπῶντες γῆν αὐτοῖς ἀδιαλείπτως προσέφερον· καὶ τρι-
 χῆ διηρημένων ἀργὸς ἦν οὐδεὶς. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι πέ-
 τρας τε μεγάλας ἀπὸ τῶν τειχῶν τοῖς σκεπάσμασιν αὐ-
 τῶν ἐπήφισαν καὶ πᾶν εἶδος βελῶν. ἦν δὲ καὶ μὴ δι-
 κνουμένων πολὺς ὁ φόφος καὶ φοβερός ἐμπόδιον τοῖς
 ἐργαζομένοις.

9 Ἰεσπασιανὸς δὲ ἐν κύκλῳ τὰς ἀφετηρίους μηχανὰς 15
 ἐπιστήσας (τὰ πάντα δὲ ἦν ἑκατὸν ἐξήκοντα ὄργανα)
 βάλλειν ἐκέλευσε τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους. ὁμοῦ δὲ οἱ τε
 καταπέλται τὰς λόγχας ἀνεροοῖζον, καὶ ταλαντιαῖοι
 λίθοι μέγεθος ἐκ τῶν πετροβόλων ἐβάλλοντο, πῦρ τε
 καὶ πλῆθος ἀθρόων οἰστῶν, ἅπερ οὐ μόνον τὸ τεῖχος 20
 ἀνεπίβατον τοῖς Ἰουδαίοις ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν-
 τὸς ὄσης ἐφικνεῖτο χώρας· καὶ γὰρ τὸ τῶν Ἀράβων
 τοξοτῶν πλῆθος ἀκοντισταὶ τε καὶ σφενδονῆται πάν-
 τες ἅμα τοῖς μηχανήμασιν ἐβαλλον. οὐ μὴν εἰργόμε-
 νοι τῆς καθ' ὑπερθεν ἀμύνης ἠρέμουν· ἐκτρέχοντες γὰρ 25
 ληστρικώτερον κατὰ λόχους περιέσπων τε τῶν ἐργαζο-
 μένων τὰς σκέπας καὶ τοὺς γυμνουμένους ἔπαιον, καὶ
 καθ' ὃ παρεῖκοιεν ἐκεῖνοι διερρίπτουν τὸ χῶμα, καὶ τὰ
 χαρακώματα σὺν τοῖς γέρορις ἐνεπίμπρασαν, μέχρι συν-
 εἰς Ἰεσπασιανὸς τὴν διαίρεσιν τῶν ἔργων αἰτίαν εἶναι 30
 τῆς βλάβης (τὰ γὰρ διαστήματα τοῖς Ἰουδαίοις προσ-
 βολῆς παρεῖχε τόπον) ἐνοὶ τὰς σκέπας· καὶ συναφθεῖ-

σης ἅμα αὐταῖς τῆς δυνάμεως ἀνείρχθησαν αἱ τῶν Ἰου-
 δαίων παραδύσεις.

ἐγειρομένου δὲ τοῦ χῶματος ἤδη καὶ ταῖς ἐπάλ- 10
 ξεσιν ὄσον οὐπω πλησιάζοντος, δεινὸν ὁ Ἰωσήπος νο-
 μίσας εἰ μὴδὲν ἀντιμηχανήσαιτο τῇ πόλει σωτήριον,
 συναθροῖζει τέκτους, καὶ τὸ τεῖχος ἐκέλευσεν ὑψοῦν.
 τῶν δὲ ἀδύνατον εἶναι φαιμένων οἰκοδομεῖν τοσούτοις
 βέλεσι βαλλομένους, σκέπην αὐτοῖς ἐπινοεῖ τοιάνδε.
 δρυφάκτους πῆξασθαι κελύσας ἐμπετάσαι τε βύρσας
 10 νεοδόρους βοῶν, ὡς ἂν δέχοιντο μὲν τοὺς ἀπὸ τῶν πε-
 τροβόλων λίθους κολπούμεναι, περιολισθάνοι δὲ ἀπ'
 αὐτῶν τὰ λοιπὰ βέλη καὶ τὸ πῦρ ὑπὸ τῆς ἰμμάδος
 εἰργοίτο, προανίστησι τῶν τεκτόνων· ὑφ' οἷς ἀσφαλῶς
 ἐργαζόμενοι δι' ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς τὸ τεῖχος ἤγειραν
 15 εἰς εἴκοσι πήχεις τὸ ὕψος, καὶ συχνοὺς μὲν πύργους
 ἐνωκοδόμησαν αὐτῷ, καρτερὰν δὲ ἐπαλξιν ἐφηρμόσαντο.
 τοῦτο τοῖς Ῥωμαίοις ἐντὸς ἤδη τῆς πόλεως οἰομένοις εἶ-
 ναι πολλὴν ἐποίησεν ἀθυμίαν, καὶ πρὸς τε τὴν ἐπίνοιαν
 τοῦ Ἰωσήπου καὶ τὸ παράστημα τῶν ἐπὶ τῆς πόλεως
 20 κατεπλάγησαν.

Ἰεσπασιανὸς δὲ καὶ πρὸς τὸ πανούργον τοῦ στρα- 11
 τηγήματος καὶ πρὸς τὰς τόλμας παρωξύνετο τῶν Ἰω-
 ταπατηνῶν. πάλιν γὰρ ἀναθαρσύναντες ἐπὶ τῷ τειχι-
 σμῷ τοῖς Ῥωμαίοις ἐπεξέθεον, καὶ καθ' ἡμέραν ἐγίνον-
 25 το συμπλοκαὶ κατὰ λόχους ἐπίνοιά τε ληστρικὴ πᾶσα
 καὶ τῶν προστυχόντων ἀρπαγαὶ καὶ τῶν ἄλλων ἔργων
 πυρπολήσεις, ἕως Ἰεσπασιανὸς ἀναπαύσας τὴν στρα-
 τιὰν μάχης, διέγνω προσκαθεζόμενος σπάνει τῶν ἐπι-
 τηδείων αἰρεῖν τὴν πόλιν· ἢ γὰρ ἀναγκαζομένους ἀπο-
 30 ρία τῶν ἀναγκαιῶν ἰκετεύσειν αὐτόν, ἢ μέχρι παντὸς
 ἀπανθαδιασασμένους διαφθαρήσεσθαι λιμῷ. πολὺ τε
 ὁμόσιν αὐτοῖς χρήσεσθαι ἡξίου κατὰ τὴν μάχην, εἰ δια-

λιπὼν αὐτίθις ἐκτετροχωμένοις ἐπιπέσοι. φρουρεῖν δὴ πάσας αὐτῶν ἐκέλευσε τὰς ἐξόδους.

12 τοῖς δὲ σίτου μὲν ἦν πλῆθος ἔνδον καὶ τῶν ἄλλων πλὴν ἀλὸς ἀπάντων, ἐνδεια δὲ ὕδατος ὡς ἂν πηγῆς μὲν οὐκ οὔσης κατὰ τὴν πόλιν, τῷ δὲ ὀμβρίῳ διαρκουμένων τῶν ἐν αὐτῇ. σπάνιον δὲ εἴ ποτε τὸ κλίμα τοῦτο θέρους ὕεται. καὶ κατὰ ταύτην τὴν ὥραν πολιορκουμένων ἀθνημία δεινὴ πρὸς τὴν τοῦ δίψου ἐπίνοιαν ἦν, ἥσχαλλόν τε ὡς ἤδη ἐπιλελοιπότης καθάπαν ὕδατος. ὁ γὰρ Ἰώσηπος τὴν τε πόλιν ὄρων τῶν ἄλλων 10 ἐπιτηδείων εὐπορον καὶ τὰ φρονήματα γενναῖα τῶν ἀνδρῶν, βουλόμενός τε Ῥωμαίοις παρ' ἐλπίδα ἐκτεῖναι τὴν πολιορκίαν, μέτρῳ τὸ ποτὸν αὐτοῖς διένεμεν. οἱ δὲ τὸ ταμιεύεσθαι χαλεπώτερον ἐνδείας ὑπελάμβανον, καὶ τὸ μὴ αὐτεξούσιον αὐτῶν πλέον ἐκίνει τὴν 15 ὄρεξιν, καὶ καθάπερ εἰς ἔσχατον ἤδη δίψου προήκοντες ἀπέκαμνον. διακείμενοι δὲ οὕτως οὐκ ἐλάνθανον τοὺς Ῥωμαίους· ἀπὸ γὰρ τοῦ κατάντους ἐώρων αὐτοὺς ὑπὲρ τὸ τεῖχος ἐφ' ἕνα συρρέοντα τόπον καὶ μετρούμενους τὸ ὕδωρ, ἐφ' ὃν καὶ τοῖς ὀξυβελέσιν ἐξικνούμενοι 20 πολλοὺς ἀνήρουν.

13 καὶ θεσπασιανὸς μὲν οὐκ εἰς μακρὰν τῶν ἐκδοχείων κενωθέντων ἠλίπιζεν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης αὐτῷ παραδοθῆσθαι τὴν πόλιν· ὁ δὲ Ἰώσηπος κλάσαι τὴν ἐλπίδα ταύτην αὐτῷ προαιρούμενος ἐμβροῦξαι κελύει πλείστους τὰ ἱμάτια, καὶ κατακρεμάσαι περὶ τὰς ἐπάλλξεις, ὥστε περιορῆσθαι πᾶν ἐξαπίνης τὸ τεῖχος. πρὸς τοῦτο ἀθνημία τῶν Ῥωμαίων καὶ κατάπληξις ἦν, 25 θρασυμένων εἰς χλεύην τοσοῦτον παραναλίσκοντα ὕδατος, οὓς οὐδὲ ποτὸν ἔχειν ὑπελάμβανον. ὥστε καὶ τὸν στρατηγὸν ἀπογνόντα τὴν δι' ἐνδείας ἄλωσιν τρέπεσθαι πάλιν πρὸς ὄπλα καὶ βίαν. ὁ δὲ τοῖς Ἰου-

δαίοις δι' ἐπιθυμίας ἦν· ἀπεγνωκότες γὰρ ἑαυτοὺς καὶ τὴν πόλιν, πρὸ λιμοῦ καὶ δίψης τὸν ἐν πολέμῳ θάνατον ἠροῦντο.

ὁ μὲντοι γε Ἰώσηπος πρὸς τῷδε τῷ στρατηγήματι 14 καὶ ἔτερον ἐνενόησεν εἰς περιουσίαν αὐτῷ. διὰ τινος χαράδρας δυσβάτου καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τῶν φυλάκων ἀμελουμένης, κατὰ τὰ πρὸς δύσιν μέρη τῆς φάραγγος, ἐκπέμπων τινὰς γράμματά τε πρὸς οὓς ἐβούλετο τῶν 5 ἔξω Ἰουδαίων διεπέμψατο καὶ παρ' αὐτῶν ἐλάμβανε, παντός τε ἐπιτηδείου τῶν ἐπιλελοιπότην ἀνὰ τὴν πόλιν εὐπόρησεν, ἔρπειν τὰ πολλὰ παρὰ τὰς φυλακὰς κελύσας τοῖς εἰσιούσι, καὶ τὰ νῶτα καλύπτειν νάκεσιν, ὡς εἰ καὶ κατίδοι τις αὐτοὺς νύκτωρ, φαντασίαν παρεχοίεν κυνῶν, μέχρι συναισθόμενοι τὴν ἐπίνοιαν οἱ φρου- 15 ροὶ περισχοῦσι τὴν χαράδραν.

καὶ τότε Ἰώσηπος μὲν τὴν πόλιν οὐκ εἰς μακρὰν ἀν- 15 θέξειν ὄρων, ἐν ἀπόρῳ δὲ τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν εἰ μένοι, δρασμὸν ἅμα τοῖς δυνατοῖς ἐβουλεύετο. συναισθόμενον δὲ τὸ πλῆθος καὶ περιχυθὲν αὐτῷ κατηντιβόλουν μὴ 20 σφᾶς περιδεῖν ἐπ' αὐτῷ μόνῳ κειμένους· εἶναι γὰρ τῇ πόλει καὶ σωτηρίας μὲν ἐλπίς, ὡς παραμένοντος αὐτοῦ παντός ἀγωνισομένου δι' αὐτὸν προθύμως, κἂν ἄλωσι δέ, παραμυθία· πρέπειν δὲ αὐτῷ μῆτε φεύγειν τοὺς ἐχθροὺς μῆτε ἐγκαταλείπειν τοὺς φίλους, μῆτε ἀποπη- 25 δᾶν ὥσπερ χειμαζομένης νεώς, εἰς ἣν ἐν γαλήνῃ παρηλθεν· ἐπιβαπτίσειν γὰρ αὐτοῖς τὴν πόλιν, μηδενὸς ἔτι τολμῶντος τοῖς πολεμίοις ἀνθίστασθαι, δι' ὃν ἂν θασοῖεν οἰχομένου.

ὁ δὲ Ἰώσηπος τὸ καθ' αὐτὸν ἀσφαλὲς ὑποστελλόμενος 16 ὑπὲρ αὐτῶν ἔφασκε ποιεῖσθαι τὴν ἐξοδον. μένων μὲν γὰρ εἶσω οὐτ' ἂν ὠφελῆσαι τι μέγα σωζόμενους, κἂν ἀλίσκωνται, συναπολεῖσθαι περισσός· ἐκδύς

δὲ τῆς πολιορκίας ἔξωθεν ὠφελήσειν αὐτοὺς μέγιστα·
 τοὺς τε γὰρ ἐκ τῆς χώρας Γαλιλαίους συναθροίσειν ἢ
 τάχος, καὶ Ῥωμαίους ἐτέρῳ πολέμῳ τῆς πόλεως αὐτῶν
 ἀντιπερισπάσειν. οὐχ ὄραν δὲ τί παρακαθεζόμενος
 αὐτοῖς χρήσιμος εἴη νῦν, πλὴν ἢ Ῥωμαίους παροξύνων
 μᾶλλον ἐπὶ τὴν πολιορκίαν, ὡς περὶ πλείστον ποιεῖσθαι
 λαβεῖν αὐτόν· εἰ δὲ ἐκδράντα πύθοντο, πολὺ τῆς ἐπὶ
 τὴν πόλιν ὀρμῆς ἀνήσειν. οὐκ ἔπειθε δὲ αὐτούς, ἀλλὰ
 μᾶλλον ἐξέκασε τὸ πλῆθος αὐτοῦ περιέχεσθαι. παῖδες
 γοῦν καὶ γέροντες καὶ γύναια μετὰ νηπίων ὀδυρόμενα
 προσέπιπτον αὐτῷ, καὶ τοῖς ποσὶν ἐμπλεκόμενοι πάντες
 εἶχοντο, καὶ μετὰ κωκυτῶν κοινωνὸν σφίσι τῆς τύχης μέ-
 νειν ἰκέτεον, οὐ φθόνῳ τῆς ἐκείνου σωτηρίας, ἔμοιγε
 δοκεῖν, ἀλλ' ἐλπίδι τῆς αὐτῶν· οὐδὲν γὰρ ἤξιον πείσε-
 σθαι δεινὸν Ἰωσήπου μένοντος.

17 ὁ δὲ πειθόμενῳ μὲν ἰκετηρίαν ταῦτα νομίσας, βια-
 ζομένῳ δὲ φρουράν (πολὺ δὲ αὐτοῦ τὴν εἰς τὴν ἀπό-
 λειψιν ὀρμὴν καὶ ὁ τῶν ὀδυρομένων ἔκλασεν οἶκτος),
 μένειν τε ἔγνω, καὶ τὴν κοινὴν τῆς πόλεως ἀπόγνωσιν
 ὀπλισάμενος, "νῦν καιρὸς" εἰπὼν "ἀρχεσθαι μάχης, ὅτε
 ἐλπίς οὐκ ἔστι σωτηρίας, [καλὸν] εὐκλειαν ἀντικαταλλα-
 ξάμενον τοῦ βίου, καὶ θράσαντά τι γενναῖον εἰς μνήμην
 ὀψιγόνων παίδων," ἐπ' ἔργα τρέπεται· καὶ προελθὼν με-
 τὰ τῶν μαχηματάτων διεσκέδνα τε τοὺς φρουροὺς, καὶ
 μέχρι τοῦ στρατοπέδου τῶν Ῥωμαίων κατέτρεχε, καὶ τὰς
 μὲν ἐπὶ τῶν χωμάτων δέσσοις, αἷς ὑπεσκήνον, διέσπα,
 τοῖς δὲ ἔργοις ἐνέβαλλε πῦρ. τῇ δ' ἐξῆς ὁμοίως καὶ τῇ
 τρίτῃ, καὶ ἐπὶ συχνὰς ἡμέρας καὶ νύκτας πολεμῶν οὐκ
 ἔκαμνεν.

18 Ἰεσπασιανὸς δέ, τῶν Ῥωμαίων ἠκουμένων ταῖς
 ἐκδρομαῖς (τρέπεσθαι τε γὰρ ὑπὸ Ἰουδαίων ἠδοῦντο,
 καὶ τραπέντων ἐπιδιώκειν βάρει τῶν ὀπλων ἦσαν βρα-

δεῖς, οἳ τε Ἰουδαῖοι πρὶν τι παθεῖν αἰεὶ δρωῖντες ἀνέ-
 φενγον εἰς τὴν πόλιν), τοῖς μὲν ὀπίταις τὰς ὀρμὰς αὐ-
 τῶν ἐκκλίνειν ἐκέλευσε, καὶ μὴ συμπλέκεσθαι θανατώ-
 σιν ἀνθρώποις· οὐδὲν γὰρ ἀλκιμώτερον εἶναι τῆς ἀπο-
 γνώσεως, περισβένυσθαι δὲ αὐτοῖς τὰς ὀρμὰς σκοπῶν
 ἀπορουμένας, ὥσπερ ὕλης τὸ πῦρ· προσήκειν γε μὴν καὶ
 Ῥωμαίοις μετ' ἀσφαλείας καὶ τὸ νικᾶν, ὡς ἂν οὐκ ἐξ
 ἀνάγκης πολεμοῦσιν ἀλλὰ προσκτωμένοις. τοῖς δὲ τῶν
 Ἀράβων τοξόταις καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς Συρίας σφενδονή-
 ταις καὶ λιθοβολοῖς τὰ πολλὰ τοὺς Ἰουδαίους ἀνέστελ-
 λεν. ἠρέμει δὲ οὐδὲ τῶν ἀφετηρίων ὀργάνων τὸ πλῆ-
 θος. οἳ δὲ τούτοις μὲν εἶκον κακούμενοι, τῶν δὲ πόρ-
 ρω βαλλομένων ἐνδοτέρῳ γενόμενοι προσέκειντο τοῖς
 Ῥωμαίοις χαλεποί, καὶ ψυχῆς καὶ σώματος ἀφειδοῦντες
 15 ἐμάχοντο, ἐκ διαδοχῆς ἑκάτεροι τὸ κεκμηκὸς ἑαυτῶν ἀνα-
 λαμβάνοντες.

Ἰεσπασιανὸς δὲ ἠγούμενος τῷ μῆκει τοῦ χρόνου 19
 καὶ ταῖς ἐκδρομαῖς ἀντιπολιορκεῖσθαι, τῶν χωμάτων
 ἤδη τοῖς τεύχεσι πελαζόντων προσάγειν ἔγνω τὸν κριόν.
 20 ὁ δ' ἔστιν ὑπερμεγέθης δοκός, ἴστω νηὸς παραπλήσιος·
 ἐστόμωται δὲ παχεῖ σιδήρῳ, κατ' ἄκρον εἰς κριοῦ προ-
 τομήν, ἀφ' οὗ καὶ καλεῖται, τετυπωμένῳ· καταιω-
 ρεῖται δὲ κάλοις μέσος ὥσπερ ἀπὸ πλάστιγγος ἐτέρας
 δοκοῦ, σταυροῖς ἑκατέρωθεν ἐδραίοις ὑπεστηριγμένης.
 25 ἀνωθούμενος δὲ ὑπὸ πλῆθους ἀνδρῶν εἰς τὸ κατόπιν,
 τῶν αὐτῶν ἀθρόως πάλιν εἰς τοῦμπροσθεν ἐπιβρισάν-
 των τύπτει τὰ τεῖχη τῷ προανέχοντι σιδήρῳ. καὶ οὐ-
 δεὶς οὕτω καρτερὸς πύργος ἢ περίβολος πλατὺς ὅς, εἰ
 καὶ τὰς πρώτας πληγὰς ἐνέγκαι, κατισχύσει τῆς ἐπιμο-
 30 νῆς. ἐπὶ ταύτην τὴν πείραν ὁ στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων
 μετέβαινε, βία τὴν πόλιν ἐλεῖν σπεύδων, ὡς τὸ προσκα-
 θεῖσθαι βλαβερόν ἦν Ἰουδαίων οὐκ ἠρεμούντων. οἳ

μὲν οὖν τοὺς τε καταπέλτας καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀφετη-
 ρίων, ὡς ἐξικνοῖτο τῶν ἐπὶ τοῦ τείχους κωλύειν πειρω-
 μένων, ἔγγιον προσαγαγόντες ἔβαλλον· ὁμοίως δὲ συν-
 ἤγγιζον οἱ τοξόται καὶ σφενδονῆται. διὰ δὲ ταῦτα μη-
 δενὸς τῶν περιβόλων ἐπιβῆναι τολμῶντος, προσῆγον
 ἕτεροι τὸν κριόν, γέροισ τε διηνεκέσι καὶ καθύπερθε
 πεφραγμένον δέροει πρὸς τε αὐτῶν καὶ τοῦ μηχανήμα-
 τος ἀσφάλειαν· καὶ κατὰ τὴν πρώτην πληγὴν διεσείσθη
 μὲν τὸ τεῖχος, κραυγὴ δὲ μερίστη παρὰ τῶν ἐνδοθεν ἤρ-
 θη καθάπερ ἐαλωκότων ἤδη.

20 πολλάκις δὲ εἰς τὸν αὐτὸν παίοντας τόπον ὁ Ἰώση-
 πος ὄρων, καὶ ὅσον οὐπω καταρριφθῆσόμενον τὸ τεῖ-
 χος, σοφίζεται πρὸς ὀλίγον τὴν βίαν τοῦ μηχανήματος.
 σάκκους ἀχύρων πληρώσαντας ἐκέλευσε καθιμᾶν καθ'
 ὃ φερόμενον ἀεὶ τὸν κριὸν ὄρῳεν, ὡς πλάζοιτό τε ἢ
 ἐμβολὴ καὶ δεχόμενοι τὰς πληγὰς ἐκκενοῖεν τῇ χαννό-
 τητι. τοῦτο πλείστην διατριβὴν παρέσχε τοῖς Ῥωμαίοις,
 καθ' ὃ μὲν τρέποιν τὴν μηχανήν, ἀντιπαρογόντων τοὺς
 σάκκους τῶν ὑπερθεν, ὑποβαλλόντων δὲ ταῖς ἐμβολαῖς
 ὡς μηδὲν κατ' ἀντιτυπίαν βλάπτεσθαι τὸ τεῖχος, ἕως
 ἀντεπινοήσαντες κοντούς οἱ Ῥωμαῖοι μακρούς, καὶ δρέ-
 πανα δῆσαντες ἐπ' ἀκρῶν, τοὺς σάκκους ἀπέτεμνον.
 ἐνεργοῦ δὲ οὕτω τῆς ἐλεπόλεως γενομένης, καὶ τοῦ
 τείχους (νεοπαγὲς γὰρ ἦν) ἐνδιδόντος ἤδη, τὸ λοιπὸν
 ἐπὶ τὴν ἐκ πυρὸς ἀμυναν οἱ περὶ τὸν Ἰώσηπον ὤρμη-
 σαν. ἀψάμενοι δὲ ὅσον αὐτῆς εἶχον ὕλης τοιχόθεν
 ἐπεκθέουσι, καὶ τὰ τε μηχανήματα καὶ τὰ γέροα καὶ τὰ
 χρώματα τῶν Ῥωμαίων ὑπεπίμπρασαν. οἱ δὲ κακῶς ἐπε-
 βοήθουν, πρὸς τε τὴν τόλμαν αὐτῶν καταπεπληγότες
 καὶ ὑπὸ τῆς φλογὸς τὰς ἀμύνας φθανόμενοι· ξηρᾶς
 γὰρ ὕλης, πρὸς δὲ ἀσφάλτου τε καὶ πίσσης, ἔτι δὲ καὶ
 θείου, δίπτυατο τὸ πῦρ ἐπινοίας τάχιον, καὶ τὰ πολ-

λῶ καμάτῳ πεπονημένα Ῥωμαίοις ἐπὶ μιᾶς ὥρας ἐνέ-
 μετο.

ἔνθα καὶ ἀνὴρ τις ἐξεφάνη Ἰουδαῖος λόγου καὶ 21
 μνήμης ἄξιος. Σαμαίου μὲν παῖς ἦν, Ἐλεάζαρος δ'
 ἐκαλεῖτο, Σαάβ δὲ πατὴρ αὐτῷ τῆς Γαλιλαίας. ὑπερ-
 μεγέθη πέτραν ἀράμενος ἀφήσιν ἀπὸ τοῦ τείχους ἐπὶ
 τὴν ἐλέπολιν μετὰ τοσαύτης βίας ὥστε ἀπορράξει τὴν
 κεφαλὴν τοῦ μηχανήματος, ἦν δὴ καὶ καταπηδήσας ἐκ
 μέσων αἴρεται τῶν πολεμίων, καὶ μετὰ πολλῆς ἀδείας
 10 ἐπὶ τὸ τεῖχος ἔφερε. σκοπὸς δὲ πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς γε-
 νόμενος καὶ γυμνῷ τῷ σώματι τὰς πληγὰς δεξάμενος
 πέντε μὲν διαπίρεται βέλεσι, πρὸς οὐδὲν δὲ τούτων
 ἐπιστραφεὶς, ὅτε τὸ τεῖχος ἀνέβη καὶ περίοπτος πᾶσι
 τῆς εὐτολμίας ἔσθη, ἰλυσπῶμενος ὑπὸ τῶν τραυμάτων
 15 μετὰ τοῦ κριοῦ κατέπεσεν. ἄριστοι μετὰ τοῦτον ἐφά-
 νησαν ἀδελφοὶ δύο Νετίρας καὶ Φίλιππος, ἀπὸ Ρουμᾶς
 κώμης, Γαλιλαῖοι καὶ αὐτοί. προπηδῶσι μὲν εἰς τοὺς
 ἀπὸ τοῦ δεκάτου τάγματος, τοσοῦτω δὲ ροῖζῳ καὶ βία
 τοῖς Ῥωμαίοις συνέπεσον ὡς διαρρηξαί τε τὰς τάξεις καὶ
 20 τρέψασθαι καθ' οὓς ἂν ἐφορμήσειαν ἅπαντας.

μετὰ τούτους ὁ τε Ἰώσηπος καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος 22
 ἀράμενοι πολὺ πῦρ τὰ μηχανήματα καὶ τὰς ὑποδύσεις
 ἅμα τοῖς ἐργοῖς ὑψήσαν τοῦ τε πέμπτου καὶ τοῦ δεκά-
 του τραπέντος τάγματος, οἱ λοιποὶ δὲ φθάσαντες καὶ
 25 τὰ ὄργανα καὶ πᾶσαν ὕλην κατέχωσαν. περὶ δὲ δείλην
 ἀναστήσαντες προσῆγον τὸν κριὸν πάλιν, ἢ προπεπο-
 νήκει τυπτόμενον τὸ τεῖχος. ἔνθα τις τῶν ἀμυνομένων
 ἀπ' αὐτοῦ βάλλει τὸν Ἰεσπασιανὸν βέλει κατὰ τὸν ταρ-
 σὸν τοῦ ποδός, καὶ τιρώσκει μὲν ἐπιπολαίως, προεκ-
 30 λύσαντος τὸ βληθὲν τοῦ διαστήματος, μέγιστον δὲ
 θόρυβον ἐνεποίησε τοῖς Ῥωμαίοις· πρὸς γὰρ τὸ αἶμα
 τραχθέντων τῶν πλησίων, φήμη διὰ παντὸς ἐμπίπτει

ἐπὶ τῇ πληγῇ τοῦ στρατηγοῦ, καὶ τῆς πολιορκίας οἱ πλείους ἀφήμενοι μετ' ἐκπλήξεως καὶ δέους ἐπὶ τὸν στρατηγὸν συνέθεον. πρὸ δὲ πάντων Τίτος δείδων περὶ τῷ πατρὶ παρῆν, ὡς τὸ πλῆθος καὶ τῇ περὶ τὸν ἠγούμενον εὐνοίᾳ καὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀγωνίᾳ συγχυθῆναι. ὅτ-
στα μέντοι τὸν τε υἱὸν ὁ πατὴρ δεδιότα καὶ τὴν στρατιάν ἐπαυσε τοῦ θορύβου. τῶν γὰρ ἀλγηδόνων ἐπάνω γεινόμενος, καὶ πᾶσι τοῖς ἐπτοημένοις δι' αὐτὸν ὀφθῆναι σπουδάσας, χαλεπώτερον Ἰουδαίους ἐπήγειρε τὸν πόλεμον· ἕκαστος γὰρ ὡς τιμωρὸς τοῦ στρατηγοῦ προκιν-
δυνεύειν ἤθελε, καὶ βοῆ παρακροτοῦντες ἀλλήλους ἐπὶ τὸ τεῖχος ὤρωον.

23 οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰώσηπον, καίπερ ἐπ' ἀλλήλοις πίπτοντες ὑπὸ τῶν καταπελτικῶν καὶ τῶν πετροβόλων, ὅμως οὐκ ἀπετρέποντο τοῦ τεύχους, ἀλλὰ πυρὶ καὶ σι-
δήρῳ καὶ πέτραις τοὺς ἐπὶ τὰ γέρεα τὸν κριὸν ἐπιβρίθοντας ἔβαλλον. καὶ ἤνουν μὲν οὐδὲν ἢ μικρόν, αὐτοὶ δ' ἀδιαλείπτως ἐπιπτον, ὑπὸ μὴ βλεπομένων καθορώμενοι. αὐτοὶ τε γὰρ ὑπὸ τῆς σφετέρως περιλαμπόμενοι φλογὸς σκοπὸς ἦσαν τοῖς πολεμίοις εὐσύννοπτος, ὥσπερ
ἐν ἡμέρᾳ, καὶ τῶν ὀργάνων πόρρωθεν μὴ βλεπομένων δυσφύλακτον ἦν τὸ βαλλόμενον. ἢ τε γὰρ τῶν ὀξυβελῶν καὶ καταπελτικῶν βία πολλοὺς ἅμα διήλανε, καὶ τῶν ὑπὸ τῆς μηχανῆς ἀφιεμένων πετρῶν ὁ ῥοῖζος ἐπάλλεξαις τε ἀπέσυρε καὶ γωνίας ἀπέθρουπε πύργων. ἀν-
δρῶν μὲν γὰρ οὐκ ἦν οὕτως ἰσχυρὸν στίφος ὃ μὴ μέχρως ἐσχάτης στρώννεται φάλαγγος βία τε καὶ μεγέθει τοῦ λίθου. μάθοι δ' ἂν τις τὴν τοῦ μηχανήματος ἀλκὴν ἐκ τῶν ἐπὶ τῆσδε τῆς νυκτὸς γενομένων. πληγείσ γὰρ τις ἀπ' αὐτοῦ τῶν περὶ τὸν Ἰώσηπον ἐστῶτων ἀνά
τὸ τεῖχος ἀπαράσσειται τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῆς πέτρας, καὶ τὸ κρανίον ἀπὸ τριῶν ἐσφενδονήθη σταδίων· γυ-

ναικός τε μεθ' ἡμέραν ἐγκύμονος πληγείσης τὴν γαστέρα (προῆει δὲ νέον ἐξ οἰκίας) ἐξέσεισεν ἐφ' ἡμιστάδιον τὸ βρέφος· τοσαύτη ἦν ἢ τοῦ λιθοβόλου βία. τῶν μὲν οὖν ὀργάνων φοβερώτερος ὁ ῥοῖζος, τῶν δὲ βαλλομένων ἦν ὁ ψόφος. ἐπάλληλοι δ' ἐκτύπον οἱ νεκροὶ κατὰ τοῦ τεύχους ῥιπτόμενοι, καὶ δεινὴ μὲν ἐνδοθεν κραυγὴ γυναικῶν ἠγείρετο, συνήρουν δὲ ἔξωθεν οἰμωγαὶ φονευομένων, αἵματι δ' ἔρρειτο πᾶς ὁ πρὸ τῆς μάχης περιβόλος, καὶ προσβατὸν ὑπὸ πτωμάτων τὸ τεῖχος ἐγίνετο. φοβερώτεραν δὲ ἐποίουν τὴν βοῆν περιηχοῦντα τὰ ὄρη, καὶ οὐδὲν ἐπ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὔτε εἰς ἀκοῆς οὔτε εἰς ὄψεως κατάπληξιν ἀπελείφθη. πλείστοι μὲν γε τῶν ἐπὶ τῆς Ἰωταπάτης ἀγωνιζόμενοι γενναίως ἔπεσον, πλείστοι δ' ἐγένοντο τραυματῖαι, καὶ μόλις περὶ τὴν ἐωθινὴν φυλακὴν ἐνδίδωσι τοῖς μηχανήμασι τὸ τεῖχος ἀδιαλείπτως τυπτόμενον. οἱ δὲ φραζόμενοι τὰ σώματα τοῖς ὄπλοις τὸ καταρριφθὲν ἀνταγύρωσαν, πρὶν βληθῆναι τὰς ἐπιβατηρίους ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων μηχανάς.

24 ὑπὸ δὲ τὴν ἔω Ἰερασιανὸς ἐπὶ τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως συνῆγε τὴν στρατιάν, ὀλίγον ἀπὸ τοῦ νυκτερινοῦ πόνου διαναπαύσας. βουλόμενος δὲ ἀπὸ τῶν καταρριφθέντων περισπάσαι τοὺς εἰργοντας, τοὺς μὲν γενναιοτάτους τῶν ἰππέων ἀποβήσας τῶν ἰππων τριχῇ διέταξε κατὰ τὰ πεπτωκότα τοῦ τεύχους, πάντοθεν πεφραγμένους τοῖς ὄπλοις καὶ τοὺς κοντοὺς προῖσχοντας, ὡς, ὅποτε τὰς ἐπιβατηρίους βάλλοιεν μηχανάς, κατάρχοιντο τῆς εἰσόδου. κατόπιν δὲ αὐτῶν ἔταξε τοῦ πεζοῦ τὸ ἀκμαιότατον, τὸ δὲ λοιπὸν ἰππικὸν ἀντιπαρεξέτεινε τῷ τείχει κατὰ πᾶσαν τὴν ὄρεινὴν πρὸς τὸ μηδένα τῶν ἀναφενγόντων ἐκ τῆς ἀλώσεως διαλαθεῖν. κατόπιν δὲ τούτων περιέστησε τοὺς τοξότας,

ἔχειν κελύσας ἔτοιμα τὰ βέλη πρὸς ἄφεσιν, ὁμοίως δὲ καὶ σφενδονήτας καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν μηχανημάτων, ἑτέρους δὲ κλίμακας ἀραμένους προσφέρειν ἐπάνω τοῖς ἀκεραίοις τείχεσιν, ἵνα οἱ μὲν τούτους κωλύειν πειρώμενοι καταλίποιν τὴν ἐπὶ τοῖς καταρριφθεῖσι φυλάκην, οἱ λοιποὶ δὲ ὑπ' ἀθρόων βιαζόμενοι τῶν βελῶν ἐξῶσι τῆς εἰσόδου.

25 Ἰώσηπος δὲ συνελθὼν τὴν ἐπίνοιαν ἐπὶ μὲν τοῦ μένουτος τείχους σὺν τοῖς κεκμηκόσιν ἴστησι τοὺς γηραιούς ὡς μηδὲν ταύτῃ βλαβησομένους, κατὰ δὲ τὰ παρορωγῶτα τοῦ τείχους τοὺς δυνατωτάτους καὶ πρὸ πάντων ἀνὰ ἕξ ἀνδρας, μεθ' ὧν καὶ αὐτὸς εἰς τὸ προκινδυνεύειν ἐκλήρωσατο· ἐκέλευσέ τε πρὸς μὲν τὸν ἀλαλαγμὸν τῶν ταγμάτων ἐπιφράξαι τὰς ἀκοάς, ὡς ἂν μὴ καταπλαγεῖεν, πρὸς δὲ τὸ πλῆθος τῶν βελῶν συνοκλάσαντας καλύπτεσθαι καθύπερθε τοῖς θυρεοῖς, ὑποχωρήσασθαι τε πρὸς ὀλίγον ἕως τὰς φαρέτρας κενώσασθαι οἱ τοξόται· βαλλόντων δὲ τὰς ἐπιβατηρίους μηχανὰς αὐτοὺς προπηδαῖν, καὶ διὰ τῶν ἰδίων ὀργάνων ἀπαντᾶν τοῖς πολεμίοις, ἀγωνίζεσθαι τε ἕκαστον ὡς οὐχ ὑπὲρ σωθησομένης ἀλλ' ὑπὲρ ἀπολωλυίας ἢ τῆς πατρίδος ἀμυνόμενον, λαμβάνειν τε πρὸ ὀφθαλμῶν σφαγησομένους γέροντας καὶ τέκνα καὶ γυναῖκας ἀναιρεθησομένας ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὅσον οὐδέπω, καὶ τὸν ἐπὶ ταῖς μελλούσαις συμφοραῖς θυμὸν προαλίσαντας ἐναφεῖναι τοῖς θράσουσιν αὐτάς.

26 ἔταξε μὲν οὖν οὕτως ἑκάτερον· τὸ δὲ ἀργὸν ἀπὸ τῆς πόλεως πλῆθος, γυναῖκα καὶ παῖδες, ὡς ἐθεάσαντο τριπλῆ μὲν φάλαγγι τὴν πόλιν ἐξωσμένην (οὐδὲν γὰρ εἰς τὴν μάχην μετακινήτο τῶν πάλαι φυλάκων), πρὸς δὲ τοῖς βεβλημένοις τείχεσι τοὺς πολεμίους ξιφήρεις, καὶ τὴν καθύπερθε ὄρεινὴν λαμπομένην ὀπλοῖς, τὰ τε

βέλη τοῖς τοξόταις ἐπανεχόντα τῶν Ἀράβων, ὕστατόν τινα κωκυτὸν ἀλώσεως συνήχησαν, ὡς οὐκ ἀπειλουμένων ἐτι τῶν κακῶν ἀλλ' ἤδη παρόντων. ὁ δὲ Ἰώσηπος τὰ μὲν γυναῖκα, ὡς μὴ θηλύνοιεν οἰκτῶ τὰς ὁρμὰς τῶν σφετέρων, κατακλείει ταῖς οἰκίαις, μετ' ἀπειλῆς ἠσυχάζειν κελύσας· αὐτὸς δὲ πρὸ τῶν ἐρριμμένων, ἣ ἔλαχε, παρῆει. τοῖς μὲν οὖν καθ' ἕτερα προσφέρουσι τὰς κλίμακας οὐ προσεῖχεν, ἀπεκαρᾶδοκει δὲ τὴν ὁρμὴν τῶν βελῶν.

10 ὁμοῦ δὲ οἱ τε σαλπικταὶ τῶν ταγμάτων ἀπάντων 27 συνήχησαν καὶ δεινὸν ἐπηλάλαξεν ἡ στρατιά· καὶ πάντοθεν ἀφιεμένων ἀπὸ συνθήματος τῶν βελῶν τὸ φῶς ὑπετέμεντο. μεμνημένοι γε μὴν τῶν τοῦ Ἰωσήπου προσταγμάτων οἱ σὺν αὐτῷ τὰς τε ἀκοὰς πρὸς τὴν βοήν 15 καὶ τὰ σώματα πρὸς τὰς ἀφέσεις ἐφράξαντο, καὶ βαλόντων τὰς μηχανὰς ἐπέξεδραμον δι' αὐτῶν, πρὶν ἐπιβῆναι τοὺς διαβαλόντας. συμπλεκόμενοι γε μὴν τοῖς ἀνιοῦσι παντοῖα καὶ χειρῶν ἔργα καὶ ψυχῆς ἐναπεδείκνυντο, πειρώμενοι παρὰ τὰς ἐσχάτας συμφορὰς μὴ χείρους 20 φαίνεσθαι τῶν ἐν ἀκινδύνῳ τῷ κατὰ σφᾶς ἀνδριζομένων· ὥστε οὐ πρότερον ἀπερρήγγυντο τῶν Ῥωμαίων πρὶν ἢ πεσεῖν ἢ διαφθεῖραι. ὡς δὲ οἱ μὲν ἔκαμνον διηνεκῶς ἀμυνόμενοι καὶ τοὺς ἑαυτῶν ἀμείβειν οὐκ ἔχοντες, τὸ κεκμηκὸς δὲ τῶν Ῥωμαίων ἀκραιφνεῖς διεδέχοντο καὶ ταχέως ἀντὶ τῶν ἀποβιασθέντων ἐπέβαινον 25 ἕτεροι, παρακελευσάμενοι ἀλλήλοις, καὶ πλευρὰν μὲν ἐνώσαντες τοῖς δὲ θυρεοῖς καθύπερθε φραζάμενοι, στίφος ἄρρηκτον ἐγένοντο, καὶ καθάπερ ἐνὶ σώματι πάσητῃ φάλαγγι τοὺς Ἰουδαίους ἀνωθοῦντες ἤδη τοῦ τείχους 30 ἐπέβαινον.

ὁ δὲ Ἰώσηπος ἐν ταῖς ἀμηχανίαις σύμβουλον λαβὼν 28 τὴν ἀνάγκην (ἣ δ' ἐστὶ δεινὴ πρὸς ἐπίνοιαν, ὅταν αὐτὴν

ἀπόγνωσις ἐρεθίζη), ζέον ἔλαιον ἐκέλευσε καταχεῖν τῶν
 συνησπικίων. οἱ δὲ, ὡς παρεσκευασμένον ἔχοντες,
 μετὰ τάχους πολλοὶ καὶ πολὺ πάντοθεν τῶν Ῥωμαίων
 κατέχεον, συνεπαφιέντες καὶ τὰ ἀγγεῖα βρασσόμενα τῇ
 θέρμῃ. τοῦτο καιομένων τῶν Ῥωμαίων διεσκέδασε τὴν
 τάξιν, καὶ μετὰ δεινῶν ἀλγηδόνων ἀπεκυλινδούντο τοῦ
 τείχους. ῥᾶστα μὲν γὰρ τὸ ἔλαιον ἀπὸ κόρσης μέχρι
 ποδῶν ὑπὸ τὰς πανοπλίας διέρρει τοῦ σώματος ὅλου,
 καὶ τὴν δάρκα φλογὸς οὐδὲν ἔλασσον ἐπεβόσκειτο, θερ-
 μαινόμενόν τε φύσει ταχέως καὶ ψυχόμενον βραδέως
 διὰ τὴν πύκντητα. τοῖς δὲ θώραξι καὶ τοῖς κράνεσιν ἐν-
 δεδεμένων ἀπαλλαγὴ τῆς καύσεως οὐκ ἦν· πηδῶντες
 δὲ καὶ συνειλούμενοι ταῖς ἀλγηδόσιν ἀπὸ τῶν γεφυρω-
 μάτων ἐπιπτον. οἱ δὲ τραπέντες εἰς τοὺς σφετέρους
 πρόσω βιαζομένους εὐχείρωτοι τοῖς κατόπιν τιτρώσκου-
 σιν ἦσαν.

29 ἐπέλιπε δὲ οὔτε Ῥωμαίους ἐν ταῖς κατοπραγίαις
 ἰσχύς οὔτε τοὺς Ἰουδαίους σύνεσις, ἀλλ' οἱ μὲν καίπερ
 οἰκτρὰ πάσχοντας ὄρωντες τοὺς καταχυθέντας, ὅμως
 εἰς τοὺς καταχέοντας ἐφέροντο, τὸν πρὸ αὐτοῦ κακί-
 ζων ἕκαστος ὡς ἐμπόδιον ὄντα τῆς ῥώμης, οἱ δὲ
 Ἰουδαῖοι δόλῳ δευτέρῳ τὰς προσβάσεις αὐτῶν ἐπέ-
 σφαλλον, τῆλιν ἐφθὴν ἐπιχέοντες ταῖς σανίδιν, αἷς
 ἐπολισθάνοντες ὑπεσύροντο· καὶ οὔτε τῶν τρεπομένων
 οὔτε τῶν προσβαινόντων τις ὀρθὸς ἔμενευ, ἀλλ' οἱ μὲν
 ὑπ' αὐτῶν ὑπτιάζομενοι τῶν ἐπιβατηρίων μηχανῶν συν-
 επατοῦντο, πολλοὶ δὲ ἐπὶ τὸ γῶμα κατέπιπτον. ἐπαί-
 οντο δ' ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων οἱ πεσόντες· σφαλλομένων
 γὰρ τῶν Ῥωμαίων οὗτοι, τῆς κατὰ χεῖρα συμπλοκῆς ἔλευ-
 θερωθέντες, πρὸς τὰς βολὰς ἠσχόλουν. πολλὰ δὲ κακου-
 μένους ἐν τῇ προσβολῇ τοὺς στρατιώτας ὁ στρατηγὸς πε-
 ρὶ δαίλην ἀνεκάλει. ἔπεσον δὲ τούτων μὲν οὐκ ὀλίγοι καὶ

πλείους ἐτρώθησαν· τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Ἰωταπάτης ἀπέ-
 θανον μὲν ἕξ ἄνδρες, τραυματῖαι δὲ ὑπὲρ τριακοσίους
 ἀνεκομίσθησαν.

εἰκάδι μὲν οὖν Δαισίον μηνὸς ἡ παράταξις ἦν·
 5 Ἰεσπασιανὸς δὲ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι τὴν στρατιὰν πα- 30
 ραμυθούμενος, ὡς θυμουμένους ἑώρα καὶ οὐ προτρο-
 πῆς ἀλλ' ἔργων δεομένους, προσυψῶσαι μὲν τὰ χῶμα-
 τα, πύργους δὲ τρεῖς, πεντήκοντα ποδῶν ἕκαστον τὸ
 ὕψος, κατασκευάσαι κελεύσας, πάντοθεν σιδήρῳ κεκα-
 10 λυμένους ὡς ἑδραῖοί τε εἶεν ἀπὸ βροίθους καὶ δυσά-
 λωτοι πυρί, τῶν χωμάτων ἐπέστησεν, προσεπιβήσας αὐ-
 τοῖς ἀκοντιστάς τε καὶ ταξότας καὶ τῶν ἀφεταιρίων ὀργά-
 νων τὰ κορυφώτερα, πρὸς δὲ τοὺς ῥωμαλεωτάτους σφεν-
 δονήτας, οἱ μὴ καθορώμενοι διὰ τὸ ὕψος καὶ τὰ θωρα-
 15 κεῖα τῶν πύργων εἰς καθορώμενους τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους
 ἔβαλλον. οἱ δὲ μήτε κατὰ κόρσης φερομένων τῶν βε-
 λῶν ἐκκλίνειν ῥαδίως δυνάμενοι μήτε τοὺς ἀφανεῖς
 ἀμύνεσθαι, καὶ τὸ μὲν ὕψος τῶν πύργων δυσέφικτον
 ὄρωντες ἐκ χειρὸς βέλει, πυρὶ δὲ τὸν περὶ αὐτοῖς σίδη-
 20 ρον ἀνάλωτον, ἔφενγον ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ προσβάλ-
 λειν πειωμένοις ἐπέξέθεον.

καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τῆς Ἰωταπάτης ἀντειχον οὕτως, ἀναι-
 ρούμενοι τε καθ' ἡμέραν πολλοὶ καὶ μηδὲν ἀντικακοῦν
 τοὺς πολεμίους, ὅτι μὴ μετὰ κινδύνων ἀνείργειν, ἔχον-
 25 τες· κατὰ δὲ τὰς αὐτὰς ἡμέρας Ἰεσπασιανὸς ἐπὶ τινὰ 31
 τῶν τῆς Ἰωταπάτης ἀστυγειόνων πόλιν (Ἰαφὰ καλεῖ-
 ται) νεωτερίζουσιν, καὶ τῶν Ἰωταπατηνῶν παρὰ δόξαν
 ἀντεχόντων ἐπαιρομένην, Τραϊανόν, ὄντα τοῦ δεκάτου
 τάγματος ἡγεμόνα, ἐκπέμπει, παραδοὺς αὐτῷ χιλίους
 30 μὲν ἰππεῖς, πεζοὺς δὲ δισχιλίους. ὁ δὲ τὴν μὲν πόλιν
 δυσάλωτον καταλαβών (πρὸς γὰρ τῷ φύσει καρτερὰ
 τυγγάνειν οὖσα καὶ διπλῶ περιβόλῳ τετείχιστο), προ-

απαντηκώτας δὲ τοὺς ἐξ αὐτῆς ἐτοιμοὺς εἰς μάχην ἰδῶν
 συμβάλλει, καὶ πρὸς ὀλίγον ἀντισχόντας ἐδίωκε. συμ-
 φυγόντων δὲ εἰς τὸ πρῶτον τείχος οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ
 πόδας προσκείμενοι συνεισέπεσον. ὁρμήσαντας δὲ πάλιν
 εἰς τὸ δεύτερον τείχος ἀποκλείουσι τῆς πόλεως οἱ σφέτεροι,
 δειδαντες μὴ συνεισβάλωσιν οἱ πολέμιοι. θεὸς δ' ἦν ἄρα ὁ
 Ῥωμαίοις τὰ Γαλιλαίων πάθη χαρίζομενος, ὅς καὶ τότε τὸν
 τῆς πόλεως λαὸν αὐτανδρον, χερσὶν οἰκειῆς ἐκκλεισθέντα,
 πρὸς ἀπώλειαν ἐκδοτου φονῶσιν ἐχθροῖς παρέστησεν.
 ἐμπίπτοντες γὰρ ἄθροοι 10 ταῖς πύλαις καὶ πολλὰ τοὺς ἐπ' αὐτῶν ὀνομαστί καλοῦντες
 ἐν μέσῃς ἀπεσφάττοντο ταῖς ἰκεταῖς. καὶ τὸ μὲν πρῶτον
 αὐτοῖς τείχος οἱ πολέμιοι, τὸ δεύτερον δ' ἔκλεισαν οἱ σφέτεροι.
 μέσοι δὲ τῶν δυοῖν κατειλούμενοι περιβόλων βύζην
 πολλοὶ μὲν τοῖς ἀλλήλων πολλοὶ δὲ τοῖς ἰδίοις περιεπείροντο
 ξίφεσιν, ἄπειροι δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων ἐπιπτον, οὐδὲ ὅσον εἰς ἄμυναν
 ἀναταροῦντες· πρὸς γὰρ τῷ καταπεπληγῆναι τοὺς πολεμίους,
 τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔκλασεν ἢ τῶν οἰκειῶν προδοσία.
 πέρας ἔθνησκον οὐ Ῥωμαίοις ἀλλὰ τοῖς ἰδίοις καταρῶ- 20
 μενοι, μέχρι πάντες ἀπώλοντο μύριοι καὶ δισχίλιοι τὸν
 ἀριθμὸν ὄντες. κενὴν δὲ μαχίμων λογιζόμενος εἶναι τὴν
 πόλιν ὁ Τραιανός, εἰ δὲ καὶ τινες ἔνδον εἶεν, οἰόμενος
 μηδὲν αὐτοὺς τολμήσειν ὑπὸ δέους, ἀντιτίθει τῷ στρατηγῷ
 τὴν ἄλωσιν, καὶ στείλας ἀγγέλους πρὸς 25 Ἰεσπασιανὸν
 ἠτέλλο πέμψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ Τίτον ἐπιθήσοντα τῇ
 νίκῃ τὸ τέλος. ὁ δὲ συμβαλὼν ὑπολείπεσθαι τινα πόνον,
 μετὰ στρατιᾶς τὸν υἱὸν ἐπιπέμπει πεντακοσίων μὲν
 ἰππέων χιλίων δὲ πεζῶν. ὁ δὲ πρὸς τὴν πόλιν ἐλθὼν
 διὰ τάχους, καὶ διατάξας τὴν στρατιάν, 30 ἐπὶ μὲν τοῦ
 λαιοῦ κέρως τὸν Τραιανὸν ἴστησιν, αὐτὸς δὲ τὸ δεξιὸν
 ἔχων ἐξηγεῖτο πρὸς τὴν πολιορκίαν. τῶν

δὲ στρατιωτῶν κλίμακας πάντοθεν τῷ τείχει προσφερόντων,
 πρὸς ὀλίγον οἱ Γαλιλαῖοι καθύπερθεν ἀμυνόμενοι
 λείπουσι τὸν περίβολον. ἐπιπηδήσαντες δὲ οἱ περὶ τὸν
 Τίτον τῆς μὲν πόλεως ἐκράτησαν ταχέως, πρὸς 5 δὲ τοὺς
 ἔνδον αὐτοῖς συστραφέντας καρτερὰ μάχῃ συρρήγνυται·
 καὶ γὰρ ἐν τοῖς στενωποῖς οἱ δυνατοὶ προσέπιπτον,
 καὶ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν αἱ γυναῖκες ἔβαλλον πᾶν τὸ
 προστυχὸν αὐταῖς. καὶ μέχρι μὲν ἐξ ὠρῶν ἀντείχον
 μαχόμενοι, δαπανηθέντων δὲ τῶν μαχίμων τὸ λοιπὸν
 10 πλῆθος ἐν τε τοῖς ὑπαίθροις καὶ κατὰ τὰς οἰκίας ἀπεσφάττοντο,
 νέοι τε ὁμοῦ καὶ γέροντες· οὐδὲν γοῦν ἄρρεν ἀπελείφθη
 δίχα νηπίων, ἃ μετὰ γυναικῶν ἐξηνδραποδίσαντο.
 τῶν μὲν οὖν ἀναιρεθέντων ἀνά τε τὴν πόλιν καὶ ἐπὶ
 τῆς προτέρας παρατάξεως ἀριθμὸς μύριοι 15 πρὸς τοῖς
 πεντακισχίλοις ἦν, τὰ δὲ αἰχμάλωτα δισχίλια καὶ ἑκατὸν
 καὶ τριάκοντα. τοῦτο συνέβη τὸ πάθος Γαλιλαίοις
 πέμπτη καὶ εἰκάδι Δαισίου μηνός.

ἔμειναν δὲ οὐδὲ Σαμαρεῖς ἀπείρατοι συμφορῶν. 32
 ἄθροισθέντες γὰρ ἐπὶ τὸ Γαριζὶν καλούμενον ὄρος, ὅπερ
 αὐτοῖς ἐστὶν ἅγιον, κατὰ χώραν μὲν ἔμεινον, πολέμου
 δὲ εἶχεν ἀπειλὴν ἢ τε σύνοδος αὐτῶν καὶ τὰ φρονήματα,
 καὶ οὐδὲ τοῖς γαιτριῶσι κακοῖς ἐσωφρονίζοντο, πρὸς δὲ
 τὰς Ῥωμαίων εὐπραγίας ἐν ἀλογίστῳ τῇ κατὰ σφᾶς
 ἀσθενείᾳ ὠρῶδον καὶ μετέωροι πρὸς ταραχὴν 25 ὑπῆρχον.
 ἔδοκει δὲ Ἰεσπασιανῷ φθάσαι τὸ κίνημα καὶ τὰς ὁρμὰς
 αὐτῶν ὑποτέμενεσθαι· καὶ γὰρ εἰ φρουραῖς ἢ Σαμαρεῖτις
 ὅλη διείληπτο, τό τε πλῆθος τῶν ἐληλυθότων καὶ ἡ
 σύνταξις ἦν φοβερά. Κερεάλιον οὖν ἐπαρχον ὄντα
 τοῦ πέμπτου τάγματος μεθ' ἑξακοσίων ἰππέων καὶ
 30 πεζῶν τρισχιλίων πέμπει. τούτῳ προσβαίνειν μὲν τὸ ὄρος
 καὶ συνάπτειν μάχην οὐκ ἀσφαλὲς ἔδοξε, τῶν πολεμίων
 πολλῶν καθύπερθεν ὄντων, κυκλωσά-

μενος δὲ τῇ δυνάμει πᾶσαν τὴν ὑπώρειαν δι' ὅλης αὐτοῦ ἐφρούρει τῆς ἡμέρας. συνέβη δὲ ὕδατος ἀπορουμένων τῶν Σαμαρείων ἐκφλεγῆναι τότε καὶ καῦμα δεινόν (ὥρα δὲ ἦν θέρους καὶ τῶν ἐπιτηδείων τὸ πλῆθος ἀπαράσκευον), ὡς τινὰς μὲν ἀνθημερὸν ὑπὸ τοῦ δίσχους ἀποθανεῖν, πολλοὺς δὲ τῆς τοιαύτης ἀπωλείας τὸ δουλεύειν προελομένους Ῥωμαίοις προσφυγεῖν. ἐξ ὧν συνεῖς ὁ Κερεάλιος καὶ τοὺς ἔτι συμμένοντας ὑπὸ τῶν δεινῶν κατεαρότας ἐπαναβαίνει τῷ ὄρει, καὶ τὴν δύναιμιν ἐν κύκλῳ περιστήσας τοῖς πολεμίοις τὸ μὲν 10 πρῶτον ἐπὶ δεξιᾷ προυκαλεῖτο καὶ σῶζεσθαι παρεκάλει, διαβεβαιούμενος ἀσφάλειαν τὰ ὄπλα ῥίψασιν· ὡς δ' οὐκ ἐπειθε, προσπεσὼν ἀπέκτεινε πάντας, χιλίους ἑξακοσίους ἐπὶ μυριοῖς ὄντας, Δαισίου μνηδὸς εἰκάδι καὶ ἑβδόμη. 15

καὶ τοιαύταις μὲν συμφοραῖς Σαμαρεῖται ἐχρήσαντο, τῶν δὲ ἀνὰ τὰ Ἰωταπάτα διακαρτερούντων καὶ παρ' ἐλπίδα τοῖς δεινοῖς ἀντεχόντων τεσσαρακοστῇ μὲν ἡμέρᾳ καὶ ἑβδόμῃ τὰ χῶματα τῶν Ῥωμαίων ὑπερήρθη τὸ τεῖχος, αὐτομολεῖ δὲ τις πρὸς τὸν Ἰεσπασιανὸν τῆς 20 αὐτῆς ἡμέρας, τὴν τε ὀλιγότητα τῶν ἐπὶ τῆς πόλεως ἑξαγγέλλων καὶ τὴν ἀσθένειαν, καὶ ὡς ἀγρυπνία διηνεκεῖ καὶ μάχαις ἐπαλλήλοις δεδαπανημένοι δυνατοὶ μὲν εἶεν οὐδὲ βιαζομένους ἔτι φέρειν, καὶ δόλω δ' ἂν ἀλοῖεν, εἴ τις ἐπιθοῖτο· περὶ γὰρ τὴν ἐσχάτην φυλακὴν, καθ' ἣν ἄνεσιν τε τῶν δεινῶν ἐδόκουν ἔχειν καὶ καθάπτεται μάλιστα κεκοπωμένων ἑωθινὸς ὕπνος, καταδαρθάνειν ἔφασκε τοὺς φύλακας, συνεβούλευέ τε κατὰ ταύτην τὴν ὥραν ἐπελθεῖν. τῷ δὲ ἦν μὲν δι' ὑπονοίας ὁ αὐτόμολος, τὸ τε πρὸς ἀλλήλους πιστὸν 30 εἶδοτι τῶν Ἰουδαίων καὶ τὴν πρὸς τὰς κολάσεις ὑπεροψίαν, ἐπειδὴ καὶ πρότερον ληφθεῖς τις τῶν ἀπὸ τῆς

Ἰωταπάτης πρὸς πᾶσαν αἰκίαν βασάνων ἀντέσχε, καὶ μηδὲν διὰ πυρὸς ἐξερευνώσει τοῖς πολεμίοις περὶ τῶν ἐνδον εἰπῶν ἀνεσταυρώθη τοῦ θανάτου καταμειδιῶν· τὰ γε μὴν εἰκότα πιστὸν ἐποίει τὸν προδότην, καὶ 5 τάχα μὲν ἀληθεύειν ἐκείνον, μηδὲν δὲ αὐτὸς ἐξ ἐνέδρας πείσεσθαι μέγα προσδοκῶν, τὸν μὲν φυλάσσειν ἐκέλευσεν, ἐπὶ δὲ τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως παρεσκεύαζε τὴν στρατιάν. κατὰ δὲ τὴν μνηυθεισαν ὥραν 34 ἦσαν ἡσυγῆ πρὸς τὸ τεῖχος. καὶ πρῶτος ἐπιβαίνει Τίτος σὺν ἐνὶ τῶν χιλιάρχων Δομιτίῳ Σαβίνῳ, τῶν ἀπὸ τοῦ πέμπτου καὶ δεκάτου τάγματός τινες ὀλίγους ἄγων· ἀποσφάζαντες δὲ τοὺς φύλακας εἰδίσαι εἰς τὴν πόλιν ἡσυγῆ. μεθ' οὗς Σέξτος τις Κερεάλιος χιλίαρχος καὶ Πλάκιδος τοὺς ὑπὸ σφίσι τεταγμένους εἰς- 15 ἦγον. κατελημμένης δὲ τῆς ἄκρας καὶ τῶν πολεμίων ἐν μέσῃ τῇ πόλει στρεφομένων, ἤδη δὲ καὶ ἡμέρας οὔσης, ὅμως οὐπω τῆς ἀλώσεως τοῖς κρατομένοις αἰσθησις ἦν· καμᾶτω τε γὰρ οἱ πολλοὶ καὶ ὕπνῳ διέλλυντο, καὶ τῶν διανισταμένων ὀμίγη τὰς ὄψεις 20 ἀπήμβλυσε πολλὴ κατὰ τύχην τότε τῇ πόλει περιχυθεῖσα, μέγχι πάσης τῆς στρατιᾶς εἰσπεσοῦσης πρὸς μόνην τὴν τῶν κακῶν αἰσθησιν ἐξανέστησαν καὶ τὴν ἄλωσιν ἐπίστευον ἀναιρούμενοι. Ῥωμαίους δὲ, κατὰ μνήμην ὧν περὶ τὴν πολιορκίαν ἔπαθον, οὔτε φειδῶ 25 εἰσήει τινὸς οὔτε ἔλεος, ἀλλ' εἰς τὸ κἀταντες ἀπὸ τῆς ἄκρας τὸν λεῶν συνωθοῦντες ἐφόρευον, ἐνθα καὶ τοὺς ἔτι μάχεσθαι δυναμένους ἢ δυσχωρία τὴν ἄμυναν ἀφείλετο· θλιβόμενοι γὰρ ἐν τοῖς στενωποῖς καὶ κατὰ τοῦ προανοῦς ὑπολισθάνοντες ῥέοντι κατ' ἄκρας ἐκαλύ- 30 πτοντο τῷ πολέμῳ. τοῦτο πολλοὺς καὶ τῶν περὶ τὸν Ἰωσηπον ἐπιλέκτων ἐπ' αὐτοχειρίαν παρῶξυνε· κατιδόντες γὰρ ὡς οὐδένα τῶν Ῥωμαίων ἀνελεῖν δύνανται, τὸ γε

μη πεσεῖν αὐτοὶ ὑπὸ Ῥωμαίων προέλαβον, καὶ συναθροισθέντες ἐπὶ τὰ καταλήγοντα τῆς πόλεως σφᾶς αὐτοὺς ἀνείλον.

35 ὅσοι γε μὴν ὑπὸ πρώτην τῆς καταλήψεως αἰσθησὶν τῶν φυλάκων διαφυγεῖν ἐφθασαν, ἀναβάντες εἰς τινα τῶν προσαρκτίων πύργων μέγροι μὲν τινος ἀπημύναντο, περισχεθέντες δὲ τῷ πλήθει τῶν πολεμίων ὅψε παρήκων τὰς δεξιὰς καὶ τοῖς ἐφ' ἑστώσιν τὴν σφαγὴν εὐθυμοὶ παρέσχον. ἀναίμακτον δ' ἂν ἦν αὐχῆσαι Ῥωμαίοις τὸ τέλος τῆς πολιορκίας, εἰ μὴ κατὰ τὴν ἄλωσιν εἰς ἔπεσεν 10 ἑκατοντάρχη, ὃς ἦν Ἀντώνιος. θνήσκει δὲ ἐξ ἐνέδρας. τῶν γὰρ εἰς τὰ σπήλαια τις συμπεφευγόντων (πολὸν δὲ οὗτοι πληθὸς ἦσαν) ἰκέτευσεν τὸν Ἀντώνιον ὀρεῖται δεξιὰν αὐτῷ, πίστιν τε σωτηρίας καὶ βοήθειαν πρὸς ἀνοδὸν· ὃ δὲ ἀφυλάκτως ὥρεγε τὴν χεῖρα, καὶ φθάσας αὐτὸν 15 ἐκεῖνος νύττει κάτωθεν ὑπὸ τὸν βουβῶνα δόρατι καὶ παραχρῆμα διεργάζεται.

36 κατ' ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν τὸ φανερὸν πλῆθος ἀνείλον Ῥωμαῖοι, ταῖς δὲ ἐπιούσαις ἀνερευνώμενοι τὰς καταδύσεις τοὺς ἐν τοῖς ὑπονόμοις καὶ τοῖς 20 σπηλαιοῖς ἐπέζησαν, καὶ διὰ πάσης ἐχώρουν ἡλικίας πλὴν νηπίων καὶ γυναικῶν. καὶ τὰ μὲν αἰχμάλωτα χίλια πρὸς τοῖς διακοσίοις συνήχθη, νεκροὶ δὲ κατὰ τε τὴν ἄλωσιν καὶ κατὰ τὰς πρότερον μάχας συνηριθμῆθησαν τετρακισμύριοι. Ῥεσπασιανὸς δὲ τὴν τε πόλιν κατα- 25 σκάψαι κελεύει, καὶ τὰ φρούρια πάντα προσεμπίρησιν αὐτῆς.

Ἰωτάπατα μὲν οὖν οὕτως ἔάλω, τρισκαιδεκάτῃ τῆς 8 Νέρωνος ἡγεμονίας ἔτει, Πανέμου νομηγνία· Ῥωμαῖοι δὲ τὸν Ἰωσήπου ἀναζητοῦντες κατὰ τε ὄργην σφετέρην 30 καὶ σφόδρα τοῦ στρατηγοῦ φιλοτιμουμένου (μεγίστη γὰρ ἦν μοῖρα τοῦ πολέμου ληφθεῖς), τοὺς τε νεκροὺς

διηρεύνων καὶ τοὺς ἀποκρύφους τῆς πόλεως μυχοὺς. ὃ δὲ ἄρτι τῆς πόλεως ἀλισκομένης, δαιμονίῳ τιμῇ συνεργία χρησάμενος, μέσον μὲν ἑαυτὸν ἐκκλέπτει τῶν πολεμίων, καθάλλεται δ' εἰς τινα βαθὺν λάκκον, ᾧ 5 πλατὺ σπήλαιον διεξενεκτο κατὰ πλευρὰν τοῖς ἄνωθεν ἀόρατον· ἐνθα τεσσαράκοντα μὲν τῶν ἐπισήμων ἄνδρας καταλαμβάνει λανθάνοντας, παρασκευὴν δὲ τῶν ἐπιτηδείων οὐκ ὀλίγαις ἡμέραις διαρκεῖν δυναμένην. μεθ' ἡμέραν μὲν οὖν ὑπεστέλλετο τῶν πολεμίων πάντα διει- 10 ληφότων, νυκτὸς δ' ἀνιὼν ἐξήτει δρασμῶν διάδυσιν καὶ τὰς φυλακὰς κατεσκέπτετο. φρουρουμένων δὲ πανταχόθεν πάντων δι' αὐτόν, ὡς λαθεῖν οὐκ ἦν, αὐτὸς εἰς τὸ σπήλαιον κατήει. δύο μὲν οὖν ἡμέρας διαλανθάνει, τῇ δὲ τρίτῃ γυναικὸς ἀλούσης τῶν ἄμα αὐτοῖς μηνύε- 15 ται, καὶ Ῥεσπασιανὸς αὐτίκα μετὰ σπουδῆς πέμπει δύο χιλιάρχους Πανλίνον καὶ Γαλλικανόν, δεξιὰς τῷ Ἰωσήπῳ δοῦναι κελεύσας καὶ προτρεψομένους ἀνελθεῖν. ἀφικόμενοι δὲ παρεκάλουν οὗτοι τὸν ἄνδρα, καὶ πί- 20 στες περὶ σωτηρίας ἐδίδοσαν, οὐ μὴν ἐπειθον· ἐκ γὰρ ὧν εἰκὸς ἦν τὸν τοσαῦτα δράσαντα παθεῖν, οὐκ ἐκ τοῦ φύσει τῶν παρακαλούντων ἡμέρου, τὰς ὑποψίας συνέλεγεν, ἐδέδιε τε ὡς ἐπὶ τιμωρίαν προκαλουμένους, ἕως Ῥεσπασιανὸς τρίτον ἔτι πέμπει χιλίαρχον Νικά- 25 νορα, γνώριμον τῷ Ἰωσήπῳ καὶ συνήθη πάλαι. παρελθὼν δ' οὗτος τὸ τε φύσει Ῥωμαίων χρηστὸν πρὸς οὓς ἂν ἅπαξ ἔλωσι διεξήει, καὶ ὡς δι' ἀρετὴν αὐτὸς θαυμάζοιτο μᾶλλον ἢ μισοῖτο πρὸς τῶν ἡγεμόνων, σπουδάξειν τε τὸν στρατηγὸν οὐκ ἐπὶ τιμωρίᾳ ἀγαγεῖν αὐτόν (ἐνεῖναι γὰρ ταύτην καὶ παρὰ μὴ προϊόντος λαβεῖν), 30 ἀλλὰ σῶσαι προαιρούμενον ἄνδρα γενναῖον. προσετίθει δὲ ὡς οὕτ' ἂν Ῥεσπασιανὸς ἐνεδρεύων φίλον ἐπέμπευ, ἵνα τοῦ κακίστου πράγματος προσθήσεται τὸ κάλλιστον,

ἀπιστίας φίλων, οὐτ' ἂν αὐτὸς ἀπατήσων ἄνδρα φίλου ὑπήκουσεν ἔλθειν.

3 ἐνδοιάζοντος δὲ τοῦ Ἰωσήπου καὶ πρὸς τὸν Νικάνορα, τὸ μὲν στρατιωτικὸν ὑπ' ὀργῆς ἐκκαίειν τὸ σπῆλαιον ὄρητο, κατεῖχε δὲ αὐτοὺς ὁ πολέμαρχος ζω- 5 γρηῖσαι τὸν ἄνδρα φιλοτιμούμενος. ὡς δὲ ὁ τε Νικάνωρ προσέειπε λιπαρῶς καὶ τὰς ἀπειλὰς τοῦ πολεμίου πλήθους ὁ Ἰωσήπος ἔμαθεν, ἀνάμνησις αὐτῷ τῶν διὰ νυκτὸς ὀνείρων εἰσέρχεται, δι' ὧν ὁ θεὸς τὰς τε με- 10 λούσας συμφορὰς αὐτῷ προεσήμαιεν Ἰουδαίων καὶ τὰ περὶ τοὺς Ῥωμαίων βασιλεῖς ἐσόμενα. ἦν δὲ καὶ περὶ κρίσεις ὀνείρων ἱκανὸς συμβάλλειν τὰ ἀμφιβόλως ὑπὸ τοῦ θεοῦ λεγόμενα· τῶν γε μὴν ἱερῶν βίβλων οὐκ ἠγγόει τὰς προφητείας ὡς ἂν αὐτὸς τε ἂν ἱερεὺς καὶ ἱερέων ἔκγονος. ὅς ἐπὶ τῆς τότε ὥρας ἐνθους γενόμε- 15 νος, καὶ τὰ φοικώδη τῶν προσφάτων ὀνείρων σπάσας φαντάσματα, προσφέρει τῷ θεῷ λεληθυῖαν εὐχὴν, καὶ "ἐπειδὴ τὸ Ἰουδαῖον" ἔφη "φῦλον ὀκλάσαι δοκεῖ σοι τῷ κτίσαντι, μετέβη δὲ πρὸς Ῥωμαίους ἡ τύχη πᾶσα, καὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐπελέξω τὰ μέλλοντα εἰ- 20 πεῖν, δίδωμι μὲν Ῥωμαίοις τὰς χεῖρας ἐκὼν καὶ ζῶ, μαρτύρομαι δὲ ὡς οὐ προδότης ἀλλὰ σὸς ἄπειμι διάκονος."

4 ταῦτα εἰπὼν ἐνεδίδου τῷ Νικάνωρι. καὶ τῶν Ἰου- 25 δαίων οἱ συγκυρῶντες ὡς τὸν Ἰωσήπου συνίεσαν εἰκόντα τοῖς παρακαλοῦσιν, ἀθρόοι περιστάντες "ἡ μεγάλη γε ἂν στενάξειαν" ἔβόων "οἱ πατέριοι νόμοι, καὶ κατηφῆσαι θεὸς ὁ Ἰουδαίοις κτίσας ψυχὰς θανάτου καταφρονούσας. φιλοζωεῖς, Ἰωσήπε, καὶ φῶς ὑπομέ- 30 νεις ὄραν δούλος; ὡς ταχέως ἐπελάδου σαυτοῦ. πόσους ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν ἔπεισας. ψευδῆ μὲν ἄρα δόξαν ἀνδρείας, ψευδῆ δὲ καὶ συνείσεως

εἶχες, εἰ γε σωτηρίαν μὲν ἐλπίζεις παρ' οἷς οὕτως ἐπο- 5 λέμησας, σώζεσθαι δὲ ὑπ' ἐκείνων, κἂν ἦ βέβαιον, θέλεις. ἀλλ' εἰ καὶ σοὶ λήθην τινὰ σαυτοῦ κατέχεεν ἡ Ῥωμαίων τύχη, προνοητέον ἡμῖν τοῦ πατρῴου κλέ- 5 ους. χρήσομέν σοι δεξιὰν καὶ ξίφος. σὺ δὲ ἂν μὲν ἐκὼν θνήσκῃς, Ἰουδαίων στρατηγός, ἂν δὲ ἄκων, προ- δότης τεθνήξῃ." ταῦθ' ἅμα λέγοντες ἐπανετείναντο τὰ ξίφη, καὶ διηπέλουν ἀναιρήσειν αὐτόν, εἰ τοῖς Ῥω- 10 μαίοις ἐνδιδοίη.

10 δείσας δὲ τὴν ἐφοδὸν ὁ Ἰωσήπος, καὶ προδοσίαν 5 εἶναι ἠγνούμενος τῶν τοῦ θεοῦ προσταγμάτων εἰ προαποθάνοι τῆς διαγγελίας, ἤρχετο πρὸς αὐτοὺς φιλοσοφεῖν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης. "τί γὰρ τοσοῦτον" ἔφη "σφῶν αὐτῶν, ἑταῖροι, φονῶμεν; ἢ τί τὰ φίλτατα διασταδιά- 15 ζομεν, σῶμα καὶ ψυχὴν; ἢλλάχθαι τις ἐμὲ φησὶν· ἀλλ' οἴδασι Ῥωμαῖοι τοῦτό γε. καλὸν ἐν πολέμῳ θνήσκειν, ἀλλὰ πολέμου νόμῳ, τουτέστιν ὑπὸ τῶν κρατούντων. εἰ μὲν οὖν τὸν Ῥωμαίων ἀποστρέφομαι σίδηρον, ἄξιός 20 εἰμι ἀληθῶς τοῦμοῦ ξίφους καὶ χειρὸς τῆς ἐμῆς· εἰ δὲ ἐκείνους εἰσέρχεται φειδῶ πολεμίου, πόσῳ δικαιοτέρον ἂν ἡμᾶς ἡμῶν αὐτῶν εἰσέλθοι; καὶ γὰρ ἠλίθιον ταῦτα δοῦν σφᾶς αὐτοὺς περὶ ὧν πρὸς ἐκείνους διστά- 25 μεθα. καλὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν. φημι καὶ γὰρ, μαχομένους μέντοι, καὶ ὑπὸ τῶν ἀφαιρουμέ- 25 νων αὐτήν. νῦν δὲ οὔτε εἰς μάχην ἀντιάζουσιν ἡμῖν οὔτε ἀναιροῦσιν ἡμᾶς. δειλὸς δὲ ὁμοίως ὁ τε μὴ βουλόμενος θνήσκειν ὅταν δέῃ καὶ ὁ βουλόμενος ὅταν μὴ δέῃ. τί δὲ καὶ δεδοικότες πρὸς Ῥωμαίους οὐκ ἄνιμεν; ἄρα οὐχὶ θάνατον; εἴτα ὃν δεδοίκαμεν ἐκ τῶν ἐχθρῶν 30 ὑποπτευόμενον, ἑαυτοῖς βέβαιον ἐπιτιμήσομεν; ἀλλὰ δουλείαν, ἐρεῖ τις. πάνυ γοῦν νῦν ἐσμέν ἐλεύθεροι. γενναῖον δὲ ἀνελεῖν ἑαυτόν, φήσει τις. οὐ μὲν οὖν,

ἀλλ' ἀγεννέστατον, ὡς ἔγωγε καὶ κυβερνήτην ἠγοῦμαι
 δειλότατον, ὅστις χεῖμα ἄνα δεδοικῶς πρὸ τῆς θυνέλλης
 ἐβάπτισεν ἐκὼν τὸ σκάφος. ἀλλὰ μὴν ἢ αὐτοχειρία καὶ
 τῆς κοινῆς ἀπάντων ζῶων φύσεως ἀλλότριον καὶ πρὸς
 τὸν κτίσαντα θεὸν ἡμᾶς ἐστὶν ἀσέβεια. τῶν μὲν γε
 ζῶων οὐδὲν ἐστὶν ὃ θνήσκει μετὰ προνοίας ἢ δι' αὐ-
 τοῦ· φύσεως γὰρ νόμος ἰσχυρὸς ἐν ἅπασιν τὸ ζῆν ἐθέ-
 λειν. διὰ τοῦτο καὶ τοὺς φανερωθῶς ἀφαιρουμένους
 ἡμᾶς τούτου πολεμίους ἠγοῦμεθα καὶ τοὺς ἐξ ἐνέδρας
 τιμωροῦμεθα. τὸν δὲ θεὸν οὐκ οἶσθε ἀγανακτεῖν,
 ὅταν ἄνθρωπος αὐτοῦ τὸ δῶρον ὑβρίζῃ; καὶ γὰρ εἰ-
 λήφωμεν παρ' ἐκείνου τὸ εἶναι, καὶ τὸ μηκέτι εἶναι
 πάλιν ἐκείνῳ δίδομεν. τὰ μὲν γε σώματα θνητὰ πᾶσι
 καὶ ἐκ φθορῆς ὕλης δημιουργεῖται, ψυχὴ δὲ ἀθάνα-
 τος αἰεὶ καὶ θεοῦ μοῖρα τοῖς σώμασιν ἐνοικίζεται. εἴτα
 ἂν μὲν ἀφανίσῃ τις ἀνθρώπου παρακαταθήκην ἢ διά-
 θηται κακῶς, πονηρὸς εἶναι δοκεῖ καὶ ἄπιστος· εἰ δὲ
 τις τοῦ σφετέρου σώματος ἐκβάλλει τὴν παρακαταθή-
 κην τοῦ θεοῦ, λεληθέναι δοκεῖ τὸν ἀδικούμενον; καὶ
 κολάζειν μὲν τοὺς ἀποδράντας οἰκέτας δίκαιον νενό-
 μισται, καὶ πονηροὺς καταλίπασσι δεσπότας, αὐτοὶ
 δὲ κάλλιστον δεσπότην ἀποδιδράσκοντες τὸν θεὸν οὐ
 δοκοῦμεν ἀσεβεῖν; ἄρα οὐκ ἴστε ὅτι τῶν μὲν ἐξιόν-
 των τοῦ βίου κατὰ τὸν τῆς φύσεως νόμον, καὶ τὸ λη-
 φθὲν παρὰ τοῦ θεοῦ χρέος ἐκτινόντων ὅταν ὁ δοῦς
 κομίσασθαι θέλῃ, κλέος μὲν αἰώνιον, οἴκοι δὲ καὶ γε-
 νεαὶ βέβαιοι, καθαροὶ δὲ καὶ ἐπήκοοι μένουσιν αἱ ψυ-
 χαί, χῶρον οὐρανοῦ λαχοῦσαι τὸν ἀγιώτατον, ἐνθεν
 ἐκ περιτροπῆς αἰώνων ἀγνοῖς πάλιν ἀντενοικίζονται
 σώμασιν· ὅσοις δὲ καθ' ἑαυτῶν ἐμάνησαν αἱ χεῖρες,
 τούτων μὲν ἄδης δέχεται τὰς ψυχὰς σκοτιώτερος, ὃ
 δὲ τούτων πατὴρ θεὸς εἰς ἐκρόνους τιμωρεῖται τοὺς

πατέρων ὑβριστάς. διὰ τοῦτο μεμίσηται παρὰ τῷ θεῷ
 τοῦτο, καὶ παρὰ τῷ σοφωτάτῳ κολάζεται νομοθέ-
 τη. τοὺς γοῦν ἀνελόντας ἑαυτοὺς παρὰ μὲν ἡμῖν μέ-
 χρις ἡλίου δύσεως ἀτάφους ἐκρίπτειν ἐκριναν, καίτοι
 καὶ πολεμίους θάπτειν θεμιτὸν ἠγοῦμενοι· παρ' ἐτέ-
 ροις δὲ καὶ τὰς δεξιὰς τῶν τοιούτων νεκρῶν ἀποκό-
 πειν ἐκέλευσαν, αἷς ἐστρατεύσαντο καθ' ἑαυτῶν, ἠγοῦ-
 μενοι, καθάπερ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς ἀλλότριον, οὕτω
 καὶ τὴν χεῖρα τοῦ σώματος. καλὸν οὖν, ἑταῖροι, δί-
 καια φρονεῖν, καὶ μὴ ταῖς ἀνθρωπίναις συμφοραῖς
 προσθεῖναι τὴν εἰς τὸν κτίσαντα ἡμᾶς δυσσεβειαν. εἰ
 σώζεσθαι δοκεῖ, σώζομεθα· καὶ γὰρ οὐκ ἄδοξος ἢ σω-
 τηρία παρ' οἷς διὰ τοσοῦτων ἔργων ἐπεδειξάμεθα τὰς
 ἀρετάς· εἰ τεθνάναι, καλὸν ὑπὸ τῶν ἐλόντων. οὐ με-
 ταβήσομαι δ' ἐγὼ εἰς τὴν τῶν πολεμίων τάξιν, ἵνα
 ἑμαντοῦ προδότης γένωμαι· καὶ γὰρ ἂν εἴην πολὺ τῶν
 αὐτομολούντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἡλιθιώτερος, εἰ γε
 ἐκείνοι μὲν ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦτο πράττουσιν, ἐγὼ δ' ἐπ'
 ἀπωλείᾳ, καὶ γε τῇ ἑμαντοῦ. τὴν μέντοι Ῥωμαίων ἐνέ-
 δραν ἐπέυχομαι· μετὰ γὰρ δεξιᾶν ἀναιρούμενος ὑπ' αὐ-
 τῶν εὐθύμως τεθνήξομαι, τὴν τῶν ψευσαμένων ἀπιστίαν
 νίκης μείζον ἀποφέρων παραμύθιον."

ὁ μὲν Ἰώσηπος πολλὰ τοιαῦτα πρὸς ἀποτροπὴν
 τῆς αὐτοχειρίας ἔλεγεν· οἱ δὲ πεφραγμένως ἀπογνώ-
 σαι τὰς ἀκοὰς ἔχοντες ὡς ἂν πάλαι καθοσιώσαντες
 ἑαυτοὺς τῷ θανάτῳ, παρωξύνοντο πρὸς αὐτόν, καὶ
 προστρέχων ἄλλος ἄλλοθεν ξιφῆρης ἐκάκιζόν τε εἰς
 ἀνανδρίαν καὶ ὡς ἕκαστος ἀντίκα καταπλήξων δῆλος ἦν.
 ὃ δὲ τὸν μὲν ὀνομαστὶ καλῶν, τῷ δὲ στρατηγικώτερον
 ἐμβλέπων, τοῦ δὲ δρασσομένου τῆς δεξιᾶς, ὃν δὲ δεήσει
 δυσωπῶν, καὶ ποιμίλοις διαιρούμενος πάθεισιν ἐπὶ τῆς
 ἀνάγκης εἶργεν ἀπὸ τῆς σφαγῆς πάντων τὸν σίδηρον,

ὥσπερ τὰ κατακλιθέντα τῶν θηρίων αἰεὶ πρὸς τὸν καθάπτομενον ἀντιστροφόμενος. τῶν δὲ καὶ παρὰ τὰς ἐσχάτας συμφορὰς ἔτι τὸν στρατηγὸν αἰδουμένων παρελύοντο μὲν αἱ δεξιαὶ περιωλισθάνε δὲ τὰ ξίφη, καὶ πολλοὶ τὰς ῥομφαίας ἐπιφέροντες αὐτομάτως παρείθησαν.

7 ὁ δὲ ἐν ταῖς ἀμηχανίαις οὐκ ἠπόρησεν ἐπινοίας, ἀλλὰ πιστεύων τῷ κηδεμόνι θεῷ τὴν σωτηρίαν παραβάλλεται, καὶ "ἐπειδὴ δέδοκται τὸ θνήσκειν" ἔφη, "φέρει κλήρω τὰς ἀλλήλων σφαγὰς ἐπιτρέψωμεν, ὁ 10 λαχὼν δὲ ὑπὸ τοῦ μετ' αὐτὸν πιπέτω, καὶ διοδεύσει πάντων οὕτως ἢ τύχη, μηδὲ ἐπὶ τῆς ἰδίας κείσθω δεξιᾶς ἕκαστος· ἀδικὸν γὰρ οἰχομένων τῶν ἄλλων τινὰ μετανοήσαντα σωθῆναι." πιστὸς ἔδοξε ταῦτα εἰπῶν, καὶ συνειληροῦτο πείσας· ἐτοίμην δὲ ὁ λαχὼν 15 τῷ μετ' αὐτὸν παρείχε τὴν σφαγὴν, ὡς ἀντίκα τεθνηξομένου καὶ τοῦ στρατηγοῦ· ζωῆς γὰρ ἠδία τὸν μετὰ τοῦ Ἰωσήπου θάνατον ἠγοῦντο. καταλείπεται δὲ οὗτος, εἴτε ὑπὸ τύχης χρῆ λέγειν εἴτε ὑπὸ θεοῦ προνοίας, σὺν ἑτέρῳ, καὶ σπουδαζῶν μῆτε ὑπὸ κλήρου 20 καταδικασθῆναι μῆτε εἰ τελευταῖος λείποιτο μῖαναι τὴν δεξιάν ὁμοφύλῳ φόνῳ, πείθει κἀκείνον ἐπὶ πίστει ζῆν.

8 ὁ μὲν οὖν οὕτω τὸν τε Ῥωμαίων καὶ τῶν οικείων διαφυγῶν πόλεμον ἐπὶ Ῥεσπασιανὸν ἤγετο διὰ τοῦ 25 Νικάνορος· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πάντες ἐπὶ θέαν αὐτοῦ συνέτρεχον, καὶ τοῦ πλήθους συνθλιβομένου περὶ τῷ στρατηγῷ θόρυβος ἦν ποικίλος, τῶν μὲν γεγηθότων ἐπὶ τῷ ληφθέντι, τῶν δὲ ἀπειλούντων, τῶν δὲ ἐγγύθεν ἰδεῖν βιαζομένων. καὶ οἱ μὲν πόρρωθεν κολάζειν ἐβόων τὸν 30 πολέμιον, τοὺς δὲ πλησίον ἀνάμνησις αὐτοῦ τῶν ἔργων εἰσῆει καὶ πρὸς τὴν μεταβολὴν θάμβος· τῶν τε ἠγεμό-

νων οὐδεὶς ἦν ὅς, εἰ καὶ πρότερον ὠργίζετο, τότε πρὸς τὴν ὄψιν οὐκ ἐνέδωκεν αὐτοῦ. μάλιστα δὲ τὸν Τίτον ἐξ ἀρετῆς τό τε καρτερικὸν ἐν ταῖς συμφοραῖς ἦρει τοῦ Ἰωσήπου, καὶ πρὸς τὴν ἡλικίαν ἔλεος, ἀναμιμνησκόμενόν τε τὸν οὐ πάλα μαχόμενον καὶ τὸν ἐν χερσὶν ἐχθρῶν ἄσπι κείμενον ὀρῶντα· παρῆν τε νοεῖν ὅσον δύναται τύχη, καὶ ὡς ὀξεῖα μὲν πολέμου ῥοπή, τῶν δὲ ἀνθρωπίνων οὐδὲν βέβαιον. παρὸ καὶ τότε συνδιέθηκε μὲν πλείστους ἑαυτῷ καὶ πρὸς οἶκτον τοῦ Ἰωσήπου, πλείστη δὲ αὐτῷ καὶ παρὰ τῷ πατρὶ μοῖρα σωτηρίας ἐγένετο. ὁ μὲντοι Ῥεσπασιανὸς φρουρεῖν αὐτὸν μετὰ πολλῆς ἀσφαλείας προσέταττεν ὡς ἀναπέμψων αὐτίκα Νέρωνι.

τοῦτο ἀκούσας ὁ Ἰωσήπος μόνῳ τι διαλεχθῆναι 9 15 θέλειν ἔλεγεν αὐτῷ. μεταστησαμένου δὲ ἐκείνου, πλήν τοῦ παιδὸς Τίτου καὶ δυοῖν φίλων, τοὺς ἄλλους ἅπαντας, "σὺ μὲν" εἶπεν, "Ῥεσπασιανέ, νομίζεις ἀχμαλώτον αὐτὸ μόνον εἰληφέναι τὸν Ἰωσήπον· ἐγὼ δὲ ἄγγελος ἦκω σοι μειζόνων. μὴ γὰρ ὑπὸ θεοῦ προπεμπό- 20 μενος ἦδειν τὸν Ἰουδαίων νόμον, καὶ πῶς στρατηγοῖς ἀποθνήσκειν πρέπει. Νέρωνί με πέμπεις; τί γάρ; οἱ μετὰ Νέρωνα μέχρη σοῦ διάδοχοι μενοῦσι; σὺ Καῖσαρ, Ῥεσπασιανέ, καὶ αὐτοκράτωρ σὺ καὶ παῖς ὁ σὸς οὗτος. δέσμει δέ με νῦν ἀσφαλέστερον, καὶ τήρει 25 σαυτῷ· δεσπότης μὲν γὰρ οὐ μόνον ἐμοῦ σὺ, Καῖσαρ, ἀλλὰ καὶ γῆς καὶ θαλάσσης καὶ παντὸς ἀνθρώπων γένους. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τιμωρίαν δέομαι φρουρᾶς μείζονος, εἰ κατασχεδιάζω καὶ θεοῦ." ταῦτα εἰπόντος παραγοῆμα μὲν Ῥεσπασιανὸς ἀπιστεῖν ἔδόκει, καὶ τὸν 30 Ἰωσήπον ὑπελάμβανε ταῦτα περὶ σωτηρίας πανουργεῖν· κατὰ μικρὸν δὲ εἰς πίστιν ὑπήγετο, τοῦ θεοῦ διεγείραντος αὐτὸν εἰς τὴν ἠγεμονίαν ἤδη, καὶ τὰ

σκήπτρα δι' ἐτέρων σημείων προδεικνύντος. ἀτρεκῆ δὲ καὶ τὸν Ἰώσηπον ἐν ἄλλοις κατελάμβανε. τῶν γὰρ τοῖς ἀπορρήτοις παρατυχόντων φίλων ὁ ἕτερος θαυμάζειν ἔφη πῶς οὔτε τοῖς ἐπὶ τῶν Ἰωταπάτων περὶ ἀλώσεως οὔτε αὐτῷ προμαντεύσατο περὶ αἰχμαλω-
 5 σίας, εἰ μὴ ταῦτα λῆρος εἴη διακρουσόμενου τὰς ἐπ' αὐτὸν ὀργάς· ὁ δὲ Ἰώσηπος καὶ τοῖς Ἰωταπατηνοῖς ὅτι μετὰ τεσσαρακοστὴν ἑβδόμην ἡμέραν ἀλώσονται προσιπεῖν ἔφη, καὶ ὅτι πρὸς Ῥωμαίων αὐτὸς ζωρηθήσεται. ταῦτα παρὰ τῶν αἰχμαλώτων κατ' ἰδίαν ὁ
 10 Ἰεσπασιανὸς ἐκπυθόμενος εὕρισκεν ἀληθῆ, καὶ πιστεύειν περὶ τῶν κατ' αὐτὸν ἤρκετο. φρουρὰς μὲν οὖν καὶ δεσμῶν οὐκ ἀνίει τὸν Ἰώσηπον, ἐδωρεῖτο δὲ ἐσθῆτι καὶ τοῖς ἄλλοις κειμηλίοις, φιλοφρονούμενός τε καὶ περιέπων διετέλει, τὰ πολλὰ Τίτου τῆ τιμῆ συν-
 15 εργουόντος.

9 τετάρτη δὲ Πανέμου μηνὸς ἀναξεύζας εἰς τὴν Πτολεμαῖδα ἐκεῖθεν εἰς τὴν παράλιον ἀφικνεῖται Καισάρειαν, μεγίστην τε Ἰουδαίας πόλιν καὶ τὸ πλεόν ὑφ' Ἑλλήνων ἐποικουμένην. ἐδέχοντο δὲ καὶ τὴν στρατιάν καὶ
 20 τὸν στρατηγὸν μετὰ πάσης εὐφημίας καὶ φιλοφροσύνης οἱ ἐπιχώριοι, καὶ κατ' εὐνοίαν μὲν τὴν πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, τὸ δὲ πλεόν ἔχθει τῶν κατεστραμμένων. διὸ καὶ τὸν Ἰώσηπον ἀθροοὶ καταβοῶντες ἤξιον κολάζειν. Ἰεσπασιανὸς δὲ τὴν μὲν περὶ τούτου δέησιν ὡς ὑπ' ἀκρί-
 25 του γενομένην πλῆθος ἐξέλυσεν ἡσυχία, τῶν δὲ ταγματῶν τὰ μὲν δύο χειμερίζοντα ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς Καισάρειας, ἐπιτήδειον ὄρων τὴν πόλιν, τὸ δέκατον δὲ καὶ πέμπτον εἰς Σκυθόπολιν, ὡς μὴ θλίβει παντὶ τῷ στρατῷ τὴν Καισάρειαν. ἀλεινὴ δὲ ἦν κἀκεῖνη χειμῶνος ὥρα,
 30 καθ' ὅσον ἦν πνιγῶδης θέρους ὑπὸ καύματος, πεδιάς οὐσα καὶ παράλιος.

ἐν δὲ τούτῳ συναθροισθέντες οἱ τε κατὰ στάσιν ἐκ-
 2 πίπτοντες τῶν πολεμίων καὶ οἱ διαφυγόντες ἐκ τῶν κατεστραμμένων, πλῆθος οὐκ ὀλίγον, ἀνακτίζουσιν Ἰόπην ὀρηγήριον σφίσειν, ἐρημωθεῖσαν ὑπὸ Κεστίου
 5 πρότερον· καὶ τῆς χώρας ἐκπεπολεμημένης ἀνειργόμενοι μεταβαίνειν ἐγνωσαν εἰς τὴν θάλασσαν, πηξάμενοί τε πειρατικά σκάφη πλείστα τὸν τε Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ τὸν ἐπ' Αἰγύπτῳ πόρον ἐλήστερον, ἄπλω-
 10 τὰ τε πᾶσιν ἐποίουν τὰ τῆδε πελάγη. Ἰεσπασιανὸς δὲ ὡς ἐγνω τὴν σύνταξιν αὐτῶν, πέμπει πεζοὺς τε καὶ ἵππους ἐπὶ τὴν Ἰόπην, οἱ νύκτωρ ὡς ἀφύλακτον εἰσέρχονται τὴν πόλιν. οἱ δὲ ἐν αὐτῇ προήσθητο μὲν τὴν εἰσβολήν, καὶ καταδείσαντες τοῦ μὲν εἰσρεῖν τοὺς Ῥο-
 15 μαίους ἀπετρέποντο, συμφυγόντες δὲ εἰς τὰς ναῦς ἐξωτέρῳ βέλους διενυκτέρευον. ἀλιμένου δὲ οὔσης φύ-
 3 σει τῆς Ἰόπης — αἰγιαλῷ γὰρ ἐπιλήγει τραχεῖ καὶ τὸ μὲν ἄλλο πᾶν ὀρθίῳ, βραχὺ δὲ συννεύοντι κατὰ τὰς κεραίας ἐκατέρωθεν. αἱ δὲ εἰσὶ κρημνοὶ βαθεῖς καὶ
 20 προύχουσαι σπιλάδες εἰς τὸ πέλαγος, ἐνθα καὶ τῶν Ἀνδρομέδας δεσμῶν ἔτι δεικνύμενοι τύποι πιστοῦνται τὴν ἀρχαιότητα τοῦ μύθου. τύπτων δὲ τὸν αἰγιαλὸν ἀντίος βορέας, καὶ πρὸς ταῖς δεχομέναις πέτραις ὑψη-
 25 λὸν ἀνακόπτων τὸ κύμα, σφαλερώτερον ἐρημίας τὸν ὄρμον ἀπεργάζεται. κατὰ τοῦτον σαλεύουσι τοῖς ἀπὸ
 30 τῆς Ἰόπης ὑπὸ τὴν ἕω πνεῦμα βίαιον ἐπιπίπτει (μελαμβόρειον ὑπὸ τῶν ταύτη πλωιζομένων καλεῖται), καὶ τὰς μὲν πρὸς ἀλλήλαις τῶν νεῶν αὐτόθι συνήραξε, τὰς δὲ πρὸς ταῖς πέτραις· πολλὰς δὲ πρὸς ἀντίον κύμα βιαζομένας εἰς τὸ πέλαγος (τόν τε γὰρ αἰγιαλὸν ὄντα
 πετρώδη καὶ τοὺς ἐπ' αὐτοῦ πολεμίους ἐδεδοίκεσαν) μετέωρος ὑπεραρθεῖς ὁ κλύδων ἐβάπτισεν. ἦν δὲ οὔτε
 35 φυγῆς που τόπος οὔτε μένουσι σωτηρία, βία μὲν ἀνέ-

μον τῆς θαλάσσης ἐξωθουμένοις, Ῥωμαίων δὲ τῆς πό-
λεως. καὶ πολλὴ μὲν οἰμωγὴ συρορηγνυμένων ἐγένετο
τῶν σκαφῶν, πολὺς δὲ ἀγνυμένων ὁ φόρος· καὶ τοῦ
πλήθους οἱ μὲν ὑπὸ τῶν κυμάτων καλυπτόμενοι διεφθεί-
ροντο, πολλοὶ δὲ τοῖς ναυαγίοις ἐμπλεκόμενοι. τινὲς δὲ
ὡς κουφοτέρῳ τὴν θάλασσαν ἐφθانون τῷ σιδήρῳ σφᾶς
αὐτοὺς ἀναιροῦντες. τό γε μὴν πλείστον ὑπὸ τῶν κυ-
μάτων ἐκφερόμενον περιεξαίετο ταῖς ἀπορῳᾶξιν, ὡς
αἰμαχθῆναι μὲν ἐπὶ πλείστον τὸ πέλαγος, πληρωθῆναι δὲ
νεκρῶν τὴν παραλίαν· καὶ γὰρ τοὺς ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν ἐκ-
φερομένους ἐφειστώτες οἱ Ῥωμαῖοι διεφθαιρον. ἀριθμὸς
δὲ τῶν ἐκβρασθέντων σωμάτων τετρακισχίλιοι πρὸς τοῖς
διακοσίοις ἦν. Ῥωμαῖοι δὲ λαβόντες ἀμαχητὶ τὴν πό-
λιν κατασκάπτουσιν.

4 Ἰόπη μὲν οὕτως ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ δευτέρον ὑπὸ Ῥω- 15
μαίοις ἐάλω· Ἰεσπασιανὸς δὲ, ὡς μὴ πάλιν οἱ πειρα-
ταὶ συναλισθεῖεν εἰς αὐτήν, στρατόπεδόν τε ἐπὶ τῆς
ἀκροπόλεως ἐγείρει, καὶ τὸ ἰππικὸν ἐν αὐτῷ καταλεί-
πει μετὰ πεζῶν ὀλίγων, ἵνα οὗτοι μὲν κατὰ χώραν
μένοντες φρουρῶσι τὸ στρατόπεδον, οἱ δὲ ἰππεῖς προ- 20
νομεύωσι τὴν πέριξ, καὶ τὰς περιοίκους κώμας τε καὶ
πολίχνιας ἐξαιρῶσι τῆς Ἰόπης.

οἱ μὲν οὖν κατὰ τὰ προσταχθέντα τὴν χώραν κα-
τατρέχοντες καθ' ἡμέραν ἔτεμνον τε καὶ ἠρήμονν
5 ἄπασαν· ὡς δὲ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα τὸ κατὰ τὴν Ἰωτα- 25
πάτην πάθος ἠγγέλθη, τὸ μὲν πρῶτον ἠπίστουν οἱ
πολλοὶ καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς καὶ διὰ τὸ
μηδένα τῶν λεγομένων αὐτόπτην παρεῖναι (διεσώθη
γὰρ οὐδὲ ἄγγελος, ἀλλ' αὐτομάτῃ διεκήρυσσε φήμη
τὴν ἄλωσιν, οἰκεία φύσει τῶν σκυθρωποτέρων)· κατ' 30
ὀλίγον δὲ διὰ τῶν προσχώρων ᾤδενε τὸ ἀληθές, καὶ
παρὰ πᾶσιν ἀμφιβολίας ἦν ἤδη βεβαιότερον. προσε-

σχεδιάζετό γε μὴν τοῖς πεπραγμένοις καὶ τὰ μὴ γενό-
μενα· τεθνεῶς γὰρ ἐπὶ τῆς ἀλώσεως καὶ Ἰώσηπος ἠγ-
γέλλετο. τοῦτο μεγίστον τὰ Ἱεροσόλυμα πένθους ἐπλή-
ρωσε· κατὰ μὲν γε οἴκους καὶ κατὰ συγγενείας οἷς
5 προσήκων ἦν ἕκαστος τῶν ἀπολωλότων ἐθρηνεῖτο, τὸ
δὲ ἐπὶ τῷ στρατηγῷ πένθος ἐδημοσιεύθη· καὶ οἱ μὲν
ξένους οἱ δὲ συγγενεῖς οἱ δὲ φίλους οἱ δὲ ἀδελφοὺς
ἐθρήνονν, τὸν Ἰώσηπον δὲ πάντες, ὡς ἐπὶ τριακοστὴν
μὲν ἡμέραν μὴ διαλιπεῖν τὰς ὀλοφύρσεις ἐν τῇ πόλει,
10 πλείστους δὲ μισθοῦσθαι τοὺς ἀύλητάς οἱ θρήνων
ἐξῆρχον αὐτοῖς. ὡς δὲ τὸ ἀληθές διεκαλύπτετο τῷ 6
χρόνῳ, καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰωταπάτην ᾧσπερ εἶχεν,
ἐσχεδιασμένοι δὲ τὸ κατὰ τὸν Ἰώσηπον πάθος εὐρί-
σκετο, ζῆν δὲ αὐτὸν ἐγνώσαν καὶ παρὰ Ῥωμαίοις ὄν-
15 τα πρὸς τῶν ἡγεμόνων πλέον ἢ κατ' αἰχμαλώτου τύ-
χην περιέπεσθαι, τοσοῦτον ὀργῆς ἐπὶ ζῶντος ὅσον εὐ-
νοίας ἐπὶ τεθνήαναι δοκοῦντος πρότερον ἀνελάμβανον,
καὶ παρ' οἷς μὲν εἰς ἀνανδρίαν παρ' οἷς δὲ εἰς προδο-
σίαν ἐκαίετο, πλήρης δὲ ἀγανακτήσεως ἦν καὶ τῶν
20 κατ' αὐτοῦ βλασφημιῶν ἢ πόλις. παρωξύνοντο δὲ ταῖς
πληγαῖς καὶ προσεξεκαίοντο ταῖς κακοπραγίαις· τό γε
μὴν πταίνει, ὃ γίνεται τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἀσφαλείας
καὶ τῶν ὁμοίων φυλακῆς αἴτιον, ἐκείνοις κέντρον ἐτέ-
ρων ἐγένετο συμφορῶν, καὶ τὸ τέλος αἰ τῶν κακῶν
25 αὐτῆς ἀρχή. μᾶλλον γοῦν ὤρωμιν ἐπὶ τοὺς Ῥωμαίους
ὡς καὶ τὸν Ἰώσηπον ἐν αὐτοῖς ἀμννούμενοι.

τοὺς μὲν οὖν ἐπὶ τῶν Ἱεροσολύμων τοιοῦτοι θό-
ρυβοὶ κατεῖχον, Ἰεσπασιανὸς δὲ καθ' ἱστορίαν τῆς 7
Ἀγορίππα βασιλείας (ἐνῆγε γὰρ βασιλεὺς αὐτός, ἅμα
30 καὶ δεξιώσασθαι τὸν ἡγεμόνα σὺν τῇ στρατιᾷ τῷ κατὰ
τὸν οἶκον ὄλβῳ προαιρούμενος καὶ καταστείλαι δι' αὐ-
τῶν τὰ νοσοῦντα τῆς ἀρχῆς) ἄρας ἀπὸ τῆς παράλου

Καισαρείας εἰς τὴν Φιλίππου καλουμένην μεταβαίνει
 Καισαρείαν. ἔνθα μέχρι μὲν ἡμερῶν εἴκοσι τὴν στρα-
 τιὰν διαναπαύων καὶ αὐτὸς ἐν εὐωχίαις ἦν, ἀποδιδούς
 τῷ θεῷ χαριστήρια τῶν κατορθωμένων· ὡς δὲ αὐτῷ
 Τιβερίου μὲν νεωτερίζειν, ἀφεστάναι δὲ ἠγγέλλοντο
 Ταριχίαι (μοῖρα δὲ τῆς Ἀγρίππα βασιλείας ἦσαν ἀμ-
 φότεραι), πανταχόθεν τοὺς Ἰουδαίους καταστρέφουσαι
 διεγνωκῶς τὴν ἐπὶ τούτοις στρατείαν εὐκαιροῦ ἠγγέιτο,
 καὶ δι' Ἀγρίππαν, ὡς εἰς ξενίας ἀμοιβὴν, σφραγι-
 σων αὐτῷ τὰς πόλεις. πέμπει δὴ τὸν υἱὸν Τίτον εἰς
 Καισαρείαν, μεταξόντα τὴν ἐκεῖθεν στρατιὰν εἰς Σκυ-
 θόπολιν· ἣ δὲ ἔστι μεγίστη τῆς Δεκαπόλεως καὶ γεί-
 των τῆς Τιβεριάδος, ἔνθα καὶ αὐτὸς παραγενόμενος
 ἐκδέχεται τὸν υἱόν. καὶ μετὰ τριῶν ταγμάτων προελ-
 θῶν στρατοπεδεύεται μὲν ἀπὸ τριάκοντα τῆς Τιβεριά-
 dos σταδίων, κατὰ τινα σταθμὸν εὐσύνοπτον τοῖς νεω-
 τερίζουσι (Σενναβρὶς ὀνομάζεται), πέμπει δὲ δεκαδάκ-
 χην Ἰαλεριανὸν σὺν ἰππεῦσι πεντήκοντα, διαλεχθη-
 σόμενον εἰρημικὰ τοῖς κατὰ τὴν πόλιν καὶ προτρεψό-
 μενον ἐπὶ πίστει· ἠμῆκοι γὰρ ὡς ἐπιθυμοῖη μὲν εἰ-
 ρήνης ὁ δῆμος, καταστασιάζοιτο δὲ ὑπὸ τινῶν πολε-
 μεῖν βιαζομένων. προσελάσας δὲ ὁ Ἰαλεριανός, ἐπεὶ
 πλησίον ἦν τοῦ τείχους, αὐτὸς τε καταβαίνει καὶ τοὺς
 σὺν αὐτῷ τῶν ἰππέων ἀπέβησεν, ὡς μὴ δοκοῖεν ἀκρο-
 βολισόμενοι παρῆναι. καὶ πρὶν εἰς λόγους ἔλθειν, ἐπ-
 εκθέουσιν αὐτῷ τῶν στασιαστῶν οἱ δυνατώτεροι μετὰ
 ὀπλων· ἐξηγείτο δὲ αὐτῶν Ἰησοῦς τις ὀνόματι, παῖς Σα-
 φάτου, τοῦ ληστρικοῦ στίφους ὁ κορυφαϊότατος. Ἰα-
 λεριανὸς δὲ οὔτε παρὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ στρατηγοῦ συμ-
 βαλεῖν ἀσφαλὲς ἠγούμενος, εἰ καὶ τὸ νικᾶν εἴη βέβαιον,
 καὶ σφαλερὸν τὸ μάχεσθαι πολλοῖς μετ' ὀλίγων ἀπα-
 ρασκεύων τε πρὸς ἐτοίμους, καὶ ἄλλως ἐκπλαγεῖς πρὸς

τὴν ἀδόκητον τῶν Ἰουδαίων τόλμαν, φεύγει πεζός,
 ἕτεροί τε ὁμοίως πέντε τοὺς ἵππους ἀπέλιπον· οὗς οἱ
 περὶ τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον εἰς τὴν πόλιν γεγηθότες,
 ὥσπερ μάχη ληφθέντας, οὐκ ἐνέδρα.

τοῦτο καταδείξαντες οἱ γηραιοὶ τοῦ δήμου καὶ
 προύχοντες δοκοῦντες φεύγουσι μὲν εἰς τὸ τῶν Ῥωμαίων
 στρατόπεδον, ἐπαγόμενοι δὲ τὸν βασιλέα προσπίπτου-
 σιν ἰκέται Ἰεσπασιανῷ, μὴ σφᾶς περιδεῖν δεόμενοι,
 μηδὲ τὴν ὀλίγων ἀπόνοιαν ἠγγέσασθαι τῆς πόλεως ὅλης,
 φείσασθαι δὲ τοῦ δήμου Ῥωμαίοις φιλοφρονοῦντος αἰεί,
 καὶ τοὺς αἰτίους τιμωρήσασθαι τῆς ἀποστάσεως, ὑφ'
 ὧν αὐτοὶ φρουρηθῆναι μέχρι νῦν, ἐπὶ δεξιᾷ ἐπειγό-
 μενοι πάλα. ταύταις ἐνεδίδον ταῖς ἰκεσίαις ὁ στρα-
 τηγός, καίτοι διὰ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ἵππων ἐφ' ὅλην ὠρ-
 γισμένος τὴν πόλιν· καὶ γὰρ ἀγωνιῶντα περὶ αὐτῆς τὸν
 Ἀγρίππαν ἔώρα. λαβόντων δὲ τούτων τῷ δήμῳ δεξιᾷ,
 οἱ περὶ τὸν Ἰησοῦν οὐκέτι ἀσφαλὲς ἠγούμενοι μένειν
 ἐπὶ τῆς Τιβεριάδος, εἰς Ταριχίαι ἀποδιδράσκουσι. καὶ
 μεθ' ἡμέραν Ἰεσπασιανὸς σὺν ἰππεῦσι προπέμπει πρὸς
 τὴν ἀκρωρείαν Τραϊανόν, ἀποπειραθῆναι τοῦ πλήθους
 εἰ πάντες εἰρημικὰ φρονοῖεν. ὡς δὲ ἔγνω τὸν δῆμον ὁμο-
 νοῦντα τοῖς ἰκέταις, ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ἦει πρὸς
 τὴν πόλιν. οἱ δὲ τὰς τε πύλας ἀνοίγουσιν αὐτῷ, καὶ μετ'
 εὐφημιῶν ὑπήντων, σωτήρα καὶ εὐεργέτην ἀνακαλοῦν-
 τες. τῆς δὲ στρατιᾶς τριβομένης περὶ τὴν τῶν εἰσόδων
 στενότητα, παραρρηξαι τοῦ κατὰ τὴν μεσημβρίαν τεί-
 χους Ἰεσπασιανὸς κελεύσας πλατύνει τὴν εἰσβολὴν αὐ-
 τοῖς· ἀρπαγῆς μὲντοι καὶ ὕβρεως ἀπέχεσθαι παρήγγειλε,
 τῷ βασιλεῖ χαριζόμενος, τῶν τε τειχῶν διὰ τοῦτον ἐφεί-
 σατο, συμμενεῖν πρὸς τὸ λοιπὸν ἐγγνωμένου τοὺς ἐν αὐ-
 τοῖς, καὶ τὰ ἄλλα κεκακωμένην τὴν πόλιν ἐκ τῆς στάσεως
 ἀνελάμβανεν.

10 ἔπειτα προελθὼν αὐτῆς τε μεταξὺ καὶ Ταριχεῶν στρατοπεδεύεται, τειγίζει δὲ τὴν παρεμβολὴν ὀχυρωτέραν, ὑφορώμενος ἐκεῖ πολέμου τριβὴν αὐτῷ γενησομένην· συνέρρει γὰρ εἰς τὰς Ταριχέας πᾶν τὸ νεωτερίζον, τῇ τε τῆς πόλεως ὀχυρότητι καὶ τῇ λίμνῃ πεποιθότες, ἢ καλεῖται Γεννησάρ, πρὸς τῶν ἐπιχωρίων. ἢ μὲν γὰρ πόλις, ὥσπερ ἡ Τιβεριάς ὑπώρειος οὕσα, καθ' ἃ μὴ τῇ λίμνῃ προσεκυλύετο, πάντοθεν ὑπὸ τοῦ Ἰωσήπου τετειχιστο καρτερῶς, ἐλάσσω μὲντοι τῆς Τιβεριάδος· τὸν μὲν γὰρ ἐκεῖ περίβολον ἐν ἀρχῇ τῆς ἀποστάσεως 10 διαφιλεία χρημάτων καὶ δυνάμεως ἐκρατύνατο, Ταριχέαι δὲ αὐτοῦ τὰ λείψανα τῆς φιλοτιμίας μετέλαβον. σκάφη δὲ ἦν αὐτοῖς ἐπὶ τῆς λίμνης παρεσκευασμένα πολλὰ πρὸς τε τὸ συμφυγεῖν ἐπὶ γῆς ἠττωμένους, καὶ εἰ δεοῖ διαναυμαχεῖν, ἐξηρτυμένα. περιβαλλομένων δὲ τῶν 15 Ῥωμαίων τὸ στρατόπεδον, οἱ περὶ τὸν Ἰησοῦν οὔτε πρὸς τὸ πλῆθος οὔτε πρὸς τὴν εὐταξίαν τῶν πολεμίων ὑποδείσαντες προθέουσι, καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἐφοδὸν τῶν τειχοποιῶν σκεδασθέντων ὀλίγα τῆς δομήσεως σπαράξαντες, ὡς ἐώρων τοὺς ὀπλίτας ἀθροίζομένους, 20 πρὶν τι παθεῖν, εἰς τοὺς σφετέρους ἀνέφευγον· ἐπιδιώξαντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι συνελάνουσι αὐτοὺς εἰς τὰ σκάφη. καὶ οἱ μὲν ἀναχθέντες εἰς ὅσον ἐξικνεῖσθαι τῶν Ῥωμαίων βάλλοντες δύναιτο, τὰς τε ἀγκύρας ἔβαλλον καὶ πυκνώσαντες ὥσπερ φάλαγγας τὰς ναῦς 25 ἐπαλλήλους τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς διενανμάχον πολεμίοις· Ἰεσπασιανὸς δὲ τὸ πολὺ πλῆθος αὐτῶν ἠθροισμένου ἀκούων ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως πεδίῳ, πέμπει τὸν υἱὸν 2 συν ἰππεῦσιν ἑξακοσίοις ἐπιλέκτοις. ὃ δὲ ὑπέρογκον εὐρὼν τὴν τῶν πολεμίων πληθὺν πρὸς μὲν τὸν πατέρα πέμπει, πλείονος δυνάμεως αὐτῷ δεῖν λέγων, αὐτὸς δὲ τοὺς μὲν πλείους τῶν ἰππέων ὠρημένους

ὄρων καὶ πρὶν ἀφικέσθαι βοήθειαν, ἔστι δὲ οὐς ἠσυχῆ πρὸς τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων καταπεπληγότας, ἐν ἐπηκόῳ σίας "ἄνδρες" ἔφη "Ῥωμαῖοι· καλὸν γὰρ ἐν ἀρχῇ τῶν λόγων ὑπομῆσαι τοῦ γένους ὑμᾶς, ἵνα εἰδῆτε τίνες ὄντες πρὸς τίνες μάχεσθαι μέλλομεν. τὰς μὲν γὰρ ἡμετέρας χεῖρας οὐδὲν εἰς τοῦτο τῶν ἐπὶ τῆς οἰκουμένης διαπέφευγεν, Ἰουδαῖοι δέ, ἵνα εἶπω καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, μέχρι νῦν οὐ κοπιῶσιν ἠττώμενοι. καὶ δεινόν, ἐστῶτων ἐκείνων ἐν ταῖς κακοπραγίαις, ἡμᾶς 5 τοῖς εὐτυχήμασιν ἐγκάμνειν. προθυμίας μὲν οὖν εἰς τὸ φανερὸν ὑμᾶς εὖ ἔχοντας χαιρῶ βλέπων, δέδοικα δὲ μή τιμι τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων κατάπληξιν λεληθυῖαν ἐνεργάσῃται. λογισάσθω δὲ πάλιν οἷος πρὸς οἷους παρατάξεται, καὶ διότι Ἰουδαῖοι μὲν, εἰ καὶ σφόδρα 15 τολμηταὶ καὶ θανάτου καταφρονοῦντες, ἀλλ' ἀσύντακτοί τε καὶ πολέμων ἄπειροι, καὶ ὄχλος ἂν ἄλλως, οὐ στρατιὰ λέγοντο. τὰ δὲ τῆς ἡμετέρας ἐμπειρίας καὶ τάξεως τί δεῖ καὶ λέγειν; ἐπὶ τούτῳ μὲντοι γε μόνον καὶ κατ' εἰρήνην ἀσκούμεθα τοῖς ὅπλοις, ἵν' 20 ἐν πολέμῳ μὴ πρὸς τὸ ἀντίπαλον ἀριθμῶμεν ἑαυτούς. ἐπεὶ καὶ τίς ὄνησις τῆς διηρηκοῦς στρατείας, ἐὰν ἴσοι πρὸς ἀστρατεντοὺς ἀντιτασθώμεθα; λογίσεσθε δὲ ὅτι καὶ πρὸς γυμνήτας ὀπλίται καὶ ἰππεῖς πρὸς πεζοὺς καὶ στρατηγούμενοι πρὸς ἀστρατηγῆτους διαγωνίσεσθε, 25 καὶ ὡς ὑμᾶς μὲν ταῦτα πολλαπλασίους ποιεῖ τὰ πλεονεκτήματα, πολὺ δὲ τὸν τῶν πολεμίων ἀριθμὸν παραιρεῖται τὰ ἐλαττώματα. κατορθοῖ δὲ τοὺς πολέμους οὐ πλῆθος ἀνθρώπων, καὶ ἢ μάχιμον, ἀνδρεία δέ, καὶ ἐν ὀλίγοις ἢ· οἱ μὲν γὰρ καὶ παρατάξασθαι θάδιον 30 καὶ προσαμύνειν ἑαυτοῖς, αἱ δὲ ὑπέρογκοι δυνάμεις ὑφ' ἑαυτῶν βλάπτονται πλέον ἢ τῶν πολεμίων. Ἰουδαίων μὲν οὖν τόλμα καὶ θράσος ἠγείται, ἀπονοίας

πάθη, κατὰ μὲν τὰς εὐπραγίας εὐτονα, σβεννύμενα δὲ ἐν ἐλαχίστοις σφάλμασιν· ἡμῶν δὲ ἀρετὴ καὶ εὐπέθεια καὶ τὸ γενναῖον, ὃ καὶ τοῖς εὐτυχήμασιν ἀκμάζει καὶ τοῖς πταίσμασιν οὐ μέχρι τέλους σφάλεται. καὶ ὑπὲρ μειζόνων δὲ ἡ Ἰουδαῖοι διαγωνισθεῖσθε· καὶ γὰρ εἰ περὶ ἐλευθερίας καὶ πατρίδος ἐκείνοις ὁ πόλεμος κινδυνεύεται, τί μείζον ἡμῖν εὐδοξίας καὶ τοῦ μὴ δοκεῖν μετὰ τὴν τῆς οἰκουμένης ἡγεμονίαν ἐν ἀντιπάλῳ τὰ Ἰουδαίων τίθεσθαι; σκεπτέον δὲ ὅτι καὶ παθεῖν μὲν οὐδὲν ἀνήκεστον ἡμῖν φόβος (πολλοὶ γὰρ οἱ βοηθήσοντες, καὶ πλησίον), ἀρπάσαι δὲ τὴν νίκην δυνάμεθα, καὶ χρὴ τοὺς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἡμῖν πεμπομένους συμμάχους φθάνειν, ἵν' ἀκοινώνητόν τε ἢ τὸ κατόρθωμα καὶ μείζον. νομίζω δ' ἐργαγε ἐπὶ τῆσδε τῆς ὥρας καὶ τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν κρίνεσθαι καμὲ καὶ ὑμᾶς, εἰ τῶν μὲν προκατωρθωμένων ἄξιός ἐκείνος, ἐγὼ δ' ἐκείνου παῖς, στρατιῶται δ' ὑμεῖς ἐμοί. καὶ γὰρ ἐκείνῳ τὸ νικᾶν ἔθος, καὶ γὰρ πρὸς αὐτὸν ὑποστρέφειν οὐκ ἂν ὑπομείναιμι λειψθεῖς. ὑμεῖς δὲ πῶς οὐκ ἂν αἰσχύνοισθε προκινδυνεύοντος ἡγεμόνος ἠττώμενοι; προκινδυνεύσω γὰρ, εὐ ἴστε, καὶ πρῶτος εἰς τοὺς πολεμίους ἐμβαλῶ. μὴ λείπεσθε δ' ὑμεῖς ἐμοῦ, πεπεισμένοι τὴν ὁρμὴν ἐμὴν παρακροτεῖσθαι θεῶ συμμάχῳ· καὶ προηνώσκετε σαφῶς ὅτι τῆς ἔξω μάχης πλέον τι κατορθώσομεν."

3 ταῦτα τοῦ Τίτου διεξιόντος προθυμία δαιμόνιος ἐμπίπτει τοῖς ἀνδράσι, καὶ προσγενομένου πρῶτον συμβαλεῖν Τραιανῷ μετὰ τετρακοσίων ἰππέων ἤσχαλλον ὡς μειουμένης τῆς νίκης αὐτοῖς διὰ τὴν κοινωνίαν. ἔπεμψε δὲ Ἰεσπασιανὸς καὶ Ἀντώνιον Σίλωνα σὺν δισχιλίοις τοξόταις, κελεύσας καταλαβόντας τὸ ἀντικρὺ τῆς πόλεως ὄρος τοὺς ἐπὶ τοῦ τείχους ἀνείργειν. καὶ

οἱ μὲν, ὡς προσετέτακτο, τοὺς ταύτη πειρωμένους ἐβοηθεῖν περιέσχον· ὁ δὲ Τίτος πρῶτος τὸν ἵππον ἤλαυνε εἰς τοὺς πολεμίους, καὶ σὺν κραυγῇ μετ' αὐτὸν οἱ λοιποὶ, παρατείναντες ἑαυτοὺς εἰς ὅσον ἐπέσχον οἱ πολέμιοι τὸ πεδίον, παρὸ καὶ πολὺ πλείους ἔδοξαν. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, καίτοι τὴν τε ὁρμὴν καὶ τὴν εὐταξίαν αὐτῶν καταπλαγέντες, πρὸς ὀλίγον μὲν ἀντέσχον ταῖς ἐμβολαῖς, νυσσόμενοι δὲ τοῖς κοντοῖς καὶ τῷ ῥοίῳ τῶν ἰππέων ἀνατρεπόμενοι συνεπατοῦντο. 10 πολλῶν δὲ πανταχοῦ φονευομένων διασκήδυνται, καὶ πρὸς τὴν πόλιν ὡς ἕκαστος εἶχε τάχους ἔφευγον. Τίτος δὲ τοὺς μὲν κατόπιον προσκείμενος ἀνῆρει, τοὺς δὲ διεκπαίων ἀθρόους, οὓς δὲ φθάνων κατὰ στόμα διήλαυνε, πολλοὺς δὲ συνηλόα περὶ ἀλλήλοις πεσόνας ἐμπηδῶν. πᾶσι δὲ τὰς πρὸς τὸ τεῖχοςφυγὰς ὑπετέμνετο καὶ πρὸς τὸ πεδίον ἀπέστρεφεν, ἕως τῷ πλήθει βιασάμενοι καὶ διεκπεσόντες εἰς τὴν πόλιν συνέφευγον.

ἐκδέχεται δ' αὐτοὺς στάσις εἶσω χαλεπή. τοῖς 4 μὲν γὰρ ἐπιχωροῖς διὰ τε τὰς κτήσεις καὶ τὴν πόλιν οὐκ ἔδοκει πολεμεῖν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ τότε διὰ τὴν ἦταν πλέον· ὁ δ' ἐπηλύς πολὺς ὢν πλέον ἐβιάζετο. καὶ διωρισμένων ἐπ' ἀλλήλοις κραυγὴ τε ἦν καὶ θόρυβος ὡς ὅσον οὐπω φερομένων εἰς ὄπλα. κατακούσας 25 δὲ τῆς ταραχῆς Τίτος (οὐ γὰρ ἦν ἄπωθεν τοῦ τείχους) "οὗτος ἦν ὁ καιρὸς" ἐκβοᾷ, καὶ "τί, συστρατιῶται, μέλλομεν, ἐκδιδόντος ἡμῖν Ἰουδαίους θεοῦ; δέξασθε τὴν νίκην. οὐκ ἀκούετε βοῆς; στασιάζουσιν οἱ τὰς χεῖρας ἡμῶν διαφυγόντες. ἔχομεν τὴν πόλιν, εἰάν ταχύνωμεν. δεῖ δὲ πόνου πρὸς τῷ τάχει καὶ λήματος· οὐδὲν γὰρ τῶν μεγάλων φιλεῖ δίχα κινδύονου κατορθοῦσθαι. φθάνειν δ' οὐ μόνον χρὴ τὴν τῶν

πολεμίων ὁμόνοιαν, οὓς ἀνάγκη διαλλάσσει ταχέως, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν ἡμετέρων βοήθειαν, ἵνα πρὸς τῷ νικῆσαι τοσοῦτο πλήθος ὀλίγοι καὶ τὴν πόλιν ἔλωμεν μόνοι.”

5 ταῦθ' ἅμα λέγων ἐπὶ τὸν ἵππον ἀναπηδᾷ, καὶ καθηγεῖται πρὸς τὴν λίμνην, δι' ἧς ἐλάσας πρῶτος εἰς τὴν πόλιν εἰσέρχεται, καὶ μετ' αὐτὸν οἱ λοιποὶ. δέος δὲ πρὸς τὴν τόλμαν αὐτοῦ τοῖς ἐπὶ τῶν τειχῶν ἐνέπεσε, καὶ μάχεσθαι μὲν ἢ διακωλύειν οὐδεὶς ὑπέμεινε, λιπόντες δὲ τὴν φρουρὰν οἱ μὲν περὶ τὸν Ἰη-
10 σοῦν διὰ τῆς χώρας ἔφυγον, οἱ δὲ ἐπὶ τὴν λίμνην καταθέοντες ὑπαντιάζουσι τοῖς πολεμίοις περιέπιπτον. ἐκτείνοντο δὲ οἱ μὲν ἐπιβαίνοντες τῶν σκαφῶν, οἱ δὲ τοῖς ἀναχθεῖσι προσπίπτειν πειρώμενοι. πολὺς δὲ τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἦν φόνος, τῶν μὲν ἐπηλύδων, ὅσοι μὴ
15 διαφεύγειν ἔφθασαν, ἀντιτασσομένων, ἀμαχητὶ δὲ τῶν ἐπιχωρίων (κατὰ γὰρ ἐλπίδα δεξιᾶς καὶ τὸ συνειδὸς τοῦ μὴ βεβουλεῦσθαι πολεμεῖν μάχης ἀπετρέποντο), μέγρο. Τίτος τοὺς μὲν αἰτίους ἀνελών, οἰκτείρας δὲ τοὺς ἐπιχωρίους ἀνεπαύσατο φόνου. καὶ οἱ μὲν εἰς
20 τὴν λίμνην καταφυγόντες, ἐπεὶ τὴν πόλιν ἐαλωκυῖαν εἶδον, ὡς πορρωτάτω τῶν πολεμίων ἀνήχθησαν. Τίτος δὲ ἐκπέμψας τινὰ τῶν ἱππέων εὐαγγελίζεται τῷ πατρὶ τὸ ἔργον. ὃ δὲ, ὡς εἰκός, ὑπερησθεις τῇ τε τοῦ παιδὸς ἀρετῇ καὶ τῷ κατορθώματι (μεγίστη γὰρ ἐδόκει
25 καθηρησθαι μοῖρα τοῦ πολέμου), τότε μὲν ἐλθῶν περισχόντας τὴν πόλιν φρουρεῖν ἐκέλευσεν, ὡς μὴ διάλαθοι τις ἐξ αὐτῆς, καὶ κτείνειν ἐκέλευσε, τῇ δ' ὑστεραία πρὸς τὴν λίμνην καταβάς σχεδίας ἐκέλευσε πῆσσειν ἐπὶ τοὺς καταπεφευγότας. αἱ δ' ἐγίνοντο ταχέως
30 ἀφθονία τε ὕλης καὶ πλήθει τεχνιτῶν.

7 ἡ δὲ λίμνη Γεννησᾶρ μὲν ἀπὸ τῆς προσεχοῦς χώ-

ρας καλεῖται, σταδίων δὲ εὗρος οὐσα τεσσαράκοντα, καὶ πρὸς τούτοις ἑτέρων ἑκατὸν τὸ μῆκος, γλυκεῖά τε ὄμως ἐστὶ καὶ ποτιμωτάτη· καὶ γὰρ τῆς ἐλώδους παχύτης ἔχει τὸ νᾶμα λεπτότερον, καθαρά τε ἐστὶ πάν-
5 τοθεν αἰγιαλοῖς ἐπιλήγουσα καὶ ψάμμω, πρὸς δὲ εὐκρατος ἀρύσασθαι, ποταμοῦ μὲν ἢ κρήνης προσηγεστέρα, ψυχροτέρα δ' ἢ κατὰ λίμνης διάχυσιν αἰετὸν μένονσα. καὶ τὸ μὲν ὕδωρ οὐκ ἀποδεῖ χιόνος ἐξαιθριασθέν, ὅπερ θέρους νυκτὸς ποιεῖν ἔθος τοῖς ἐπιχωρίοις,
10 γένη δὲ ἰχθύων ἐν αὐτῇ διάφορα πρὸς τοὺς ἀλλαχοῦ γεύσιν τε καὶ ἰδέαν· μέση δὲ ὑπὸ τοῦ Ἰορδάνου τέμνεται. καὶ δοκεῖ μὲν Ἰορδάνου πηγὴ τὸ Πάνειον, φέρεται δὲ ὑπὸ γῆν εἰς τοῦτο κρυπτῶς ἐν τῆς καλουμένης Φιάλης. ἡ δὲ ἐστὶν ἀνιόντων εἰς τὴν Τραχω-
15 νίτιν ἀπὸ σταδίων ἑκατὸν εἴκοσι Καισαρείας, τῆς ὁδοῦ κατὰ δεξιὸν μέρος οὐκ ἄπωθεν. ἐν μὲν οὖν τῆς περιφερείας ἐτύμως Φιάλη κέκληται τροχοειδῆς οὐσα λίμνη, μένειν δὲ ἐπὶ χείλους αὐτῇ αἰετὸν τὸ ὕδωρ, μήτε ὑπονοστοῦν μήτε ὑπερχόμενον. ἀγνοούμενος δὲ τέως
20 ὁ Ἰορδάνης ἐντεῦθεν ἄρχεσθαι διὰ τοῦ τετραρχήσαντος Τραχωνιτῶν ἠλέγχθη Φιλίππου· βαλὼν γὰρ οὗτος εἰς τὴν Φιάλην ἄχρα κατὰ τὸ Πάνειον, ἐνθεν ἐδόκουν οἱ πάλα γενναῖσθαι τὸν ποταμόν, εὗρεν ἀνερχθέντα. τοῦ γε μὴν Πανείου τὸ φυσικὸν κάλλος ὑπὸ
25 τῆς βασιλικῆς προσεξήσκηται πολυτελείας, τῷ Ἀγρίππα πλούτῳ κεκοσμημένον. ἀρχόμενος δὲ φανεροῦ ρεύματος ὁ Ἰορδάνης ἀπὸ τοῦδε τοῦ ἀντροῦ κόπτει μὲν τὰ τῆς Σεμεχωνίτιδος λίμνης ἔλη τε καὶ τέλματα, διαμείψας δὲ ἑτέρους ἑκατὸν εἴκοσι σταδίους μετὰ πόλιν
30 Ἰουλιάδα διεκτέμνει τὴν Γεννησᾶρ μέσσην, ἔπειτα πολλὴν ἀναμετρούμενος ἐρημίαν εἰς τὴν Ἀσφαλτίτιν ἐξεῖσι λίμνην.

8 παρατείνει δὲ τὴν Γεννησὰρ ὁμώνυμος χώρα, θαυμαστὴ φύσιν τε καὶ κάλλος· οὔτε γὰρ αὐτὴ τι φυτὸν ἀρνεῖται διὰ τὴν πιότητα, καὶ πᾶν πεφυτεῦκασιν οἱ νεμόμενοι. τοῦ δὲ ἀέρος τὸ εὐκρατον ἀρμόζει καὶ τοῖς διαφοροῖς· καρύαι μὲν γε, φυτῶν τὸ χειμεριώτατον, 5 ἄπειροι τεθήλασιν ἔνθα φοίνικες, οἱ καρύατι τρέφονται, συκαὶ τε καὶ ἐλαῖαι πλησίον τούτων, αἷς μαλθακώτερος ἂν ἀποδέδεικται. φιλοτιμίαν ἂν τις εἴποι τῆς φύσεως, βιασαμένης εἰς ἓν συναγαγεῖν τὰ μάχμα, καὶ τῶν ὠρῶν ἀγαθὴν ἔριν, ἐκάστης ὥσπερ ἀντι- 10 ποιουμένης τοῦ χωρίου· καὶ γὰρ οὐ μόνον τρέφει παρὰ δόξαν τὰς διαφοροὺς ὁπώρας, ἀλλὰ καὶ διαφυλάσσει. τὰ μὲν γε βασιλικώτατα, σταφυλὴν τε καὶ σύκον, δέκα μηνὶν ἀδιαλείπτως χορηγεῖ, τοὺς δὲ λοιποὺς καρποὺς δι' ἔτους ὅλου περιγηράσκοντας αὐτοῖς. πρὸς γὰρ 15 τῇ τῶν ἀέρων εὐκρασίᾳ καὶ πηγῇ διάρδεται γονιμωτάτῃ· Καφαρναοὺμ αὐτὴν οἱ ἐπιχώριοι καλοῦσι. ταύτην φλέβα τοῦ Νείλου τινὲς ἔδοξαν, ἐπεὶ γεννητῶ κατὰ τὴν Ἀλεξανδρέων λίμνην κοραίνω παραπλήσιον. μῆκος δὲ τοῦ χωρίου παρατείνει κατὰ τὸν αἰ- 20 γιαλὸν τῆς ὁμωνύμου λίμνης ἐπὶ σταδίους τριάκοντα καὶ εὖρος εἰκόσι.

9 ταῦτα μὲν οὖν οὕτω φύσεως ἔχει, Ἐσπασιανὸς δὲ, ἐπεὶ παρεσκευάσθησαν αἱ σχεδίαι, τῆς δυνάμεως ἐπιβήσας ὅσον ᾤετο τοῖς κατὰ τὴν λίμνην ἀνταρκέσειν, 25 ἐπανήγετο. τοῖς δὲ συνελαννομένοις οὔτε ἐπὶ γῆν διαφεύγειν ἐνῆν, ἐκπεπολεμημένων πάντων, οὔτε ἐξ ἴσου διανυμαχεῖν· τὰ τε γὰρ σκάφη μικρὰ ὄντα καὶ ληστροικὰ πρὸς τὰς σχεδίας ἦν ἀσθενῆ, καὶ καθ' ἕκαστον ἐμπλέοντες ὀλίγοι πρὸς ἀθρόους ἐφροστώτας τοὺς Ῥω- 30 μαίους ἐγγίξειν ἐδεδοίκεσαν. ὅμως δ' οὖν ἐκπεριπλέοντες τὰς σχεδίας, ἔβη δὲ ὅπου καὶ πλησιάζοντες πρό-

ρωθεν τοὺς Ῥωμαίους ἔβαλλον λίθοις καὶ παροξύνοντες ἐγγύθεν ἔπαιον. ἔκακούντο δὲ αὐτοὶ πλέον κατ' ἀμφοτέρα· ταῖς γὰρ χειμασίαι οὐδὲν δρωῶντες ὅτι μὴ κτύπον ἐπάλληλον (εἰς γὰρ πεφραγμένους ἔβαλλον), 5 ἐφικτοὶ τοῖς Ῥωμαίων ἐγίνοντο βέλεσι, καὶ πλησιάζειν τολμῶντες, πρὶν δρᾶσαι τι παθεῖν ἔφθανον, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐβαπτίζοντο τοῖς σκάφεσι. τῶν δὲ διεκπαλεῖν πειρωμένων πολλοὺς μὲν ἐφικνούμενοι κοντοῖς διέπειρον, οὓς δὲ ξιφήρεις ἐπικαταπηδῶντες εἰς τὰ σκά- 10 φη, τινὰς δὲ συντρεχούσαις ταῖς σχεδίαις ἐναποληφθέντας μέσους εἶλον ἅμα ταῖς ἀλιάσι. τῶν δὲ βαπτισθέντων τοὺς ἀνανεύοντας ἢ βέλος ἔφθανεν ἢ σχεδία κατελάμβανε, καὶ προσβαίνειν ὑπ' ἀμηχανίας εἰς τοὺς ἐχθροὺς πειρωμένων ἢ κεφαλὰς ἢ χεῖρας ἀπέ- 15 κοπτον οἱ Ῥωμαῖοι. πολλή τε ἦν αὐτῶν καὶ ποικίλη φθορὰ πανταχοῦ, μέχρι τραπέντες εἰς τὴν γῆν ἐξεώσθησαν οἱ λοιποὶ, κεκνκλωμένων αὐτοῖς τῶν ἀλιάδων. ἐκκλειόμενοι δὲ πολλοὶ μὲν ἐν αὐτῇ κατηκοντίζοντο τῇ λίμνῃ, πολλοὺς δὲ ἐκπηδήσαντας οἱ Ῥωμαῖοι διέ- 20 φθειρον ἐπὶ γῆς. ἦν δὲ ἰδεῖν κεκραμένην μὴ αἵματι πεπληρωμένην δὲ νεκρῶν τὴν λίμνην ἄπασαν· διεσώθη γὰρ οὐδεὶς. δεινὴ δὲ ταῖς ἐξῆς ἡμέραις περιέσχε τὴν χώραν ὁδμὴ τε καὶ ὄψις· οἱ μὲν γὰρ αἰγιαλοὶ ναναγίων ἅμα καὶ διοιδούντων ἔγεμον σωμάτων, ἐγ- 25 καιόμενοι δὲ καὶ μυδῶντες οἱ νεκροὶ τὸν ἀέρα διέφθειρον, ὡς μὴ μόνον οἰκτρὸν Ἰουδαίοις γενέσθαι τὸ πάθος, ἀλλὰ καὶ διὰ μίσους τοῖς δρᾶσασιν ἐλθεῖν. τοῦτο μὲν ἐκείνης τῆς ναυμαχίας τὸ τέλος, ἀπέθανον δὲ σὺν τοῖς ἐπὶ τῆς πόλεως πρότερον πεσοῦσιν ἑξακισχί- 30 λιοι πεντακόσιοι.

Ἐσπασιανὸς δὲ μετὰ τὴν μάχην καθίζει μὲν ἐπὶ 10 βήματος ἐν Ταριχέαις, διακρίνων δὲ ἀπὸ τῶν ἐπιχω-

ρίων τὸν ἐπὶ τὴν λεῶν (κατὰρξαι γὰρ οὗτος ἐδόκει πο-
λέμου), μετὰ τῶν ἡγεμόνων εἰ χρόνῳ καὶ τούτους σώ-
ζειν ἐσκέπτετο. φαιμένῳ δὲ πάντων βλαβερὰν ἐσεσθαι
τὴν ἀφ᾽ ἑαυτῶν (οὐ γὰρ ἠρεμήσειν ἀπολυθέντας
ἀνθρώπους ἐστερημένους μὲν πατρίδων, βιάζεσθαι δὲ 3
καὶ πρὸς οὓς ἂν καταφύγωσι πολεμεῖν δυναμένους),
Ἰεσπασιανὸς ὡς μὲν οὐτε ἄξιον σωτηρίας εἶεν καὶ δια-
φενύονται κατὰ τῶν ἀφ᾽ ἑαυτῶν ἐγίνωσκε, τὸν δὲ τρό-
πον τῆς ἀναιρέσεως αὐτῶν διανοεῖτο· καὶ γὰρ αὐτόθι
κτείνων ἐκπολεμῶσαι ὑπερωρᾶτο τοὺς ἐπιχωρίους (οὐ 10
γὰρ ἀνέξεσθαι φονεομένων ἰκετῶν τοσοῦτων παρ᾽
αὐτοῖς), καὶ μετὰ πίστει ἐπιθέσθαι προελθοῦσιν οὐχ
ὑπέμενε. ἐξενίκων δὲ οἱ φίλοι, μηδὲν κατὰ Ἰου-
δαίων ἀσεβῆς εἶναι λέγοντες, καὶ χρῆναι τὸ συμφέρον
αἰρεῖσθαι πρὸ τοῦ πρόποντος, ὅταν ἢ μὴ δυνατόν ἄμ- 15
φω. κατανεύσας οὖν αὐτοῖς ἄδειαν ἀμφίβολον, ἐπέ-
τρεψεν ἐξίεναι διὰ μόνης τῆς ἐπὶ Τιβεριάδα φερούσης
ὁδοῦ. τῶν δὲ ταχέως πιστευσάντων οἷς ἤθελον, καὶ
μετὰ φανερωῶν ἐν ἀσφαλεῖ τῶν χρημάτων ἢ περὶ ἐπέ-
τράπη χωροῦντων, διαλαμβάνουσι μὲν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν 20
μέχρι Τιβεριάδος πᾶσαν, ὡς μὴ τις ἀποκλίνει, συγ-
κλείουσι δὲ αὐτοὺς εἰς τὴν πόλιν· καὶ Ἰεσπασιανὸς
ἐπελθὼν ἴσθησι πάντας ἐν τῷ σταδίῳ, καὶ γηραιούς
μὲν ἅμα τοῖς ἀχρηστοῖς διακοσίους ἐπὶ χιλίοις ὄντας
ἀνελεῖν ἐκέλευσεν, τῶν δὲ νέων ἐπιλέξας τοὺς ἰσχυρο- 25
τάτους ἑξακισχιλίους ἐπέμψεν εἰς τὸν ἰσθμὸν Νέρωνι,
καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος εἰς τρισμυρίους καὶ τετρακοσίους
ὄντας πιπράσκει, χωρὶς τῶν Ἀγρίππα χαρισθέντων·
τοὺς γὰρ ἐκ τῆς τούτου βασιλείας ἐπέτρεψεν αὐτῷ
ποιεῖν ὅ τι βούλοιο. πιπράσκει δὲ καὶ τούτους ὁ βασι- 30
λεύς. ὁ μὲν γε ἄλλος ὄχλος Τραχανῶνται καὶ Γαυλανῶ-
νται καὶ Ἰππηνοὶ καὶ οἱ ἐκ τῆς Γαδαρίτιδος τὸ πλεόν

ἦσαν, στασιασταὶ καὶ φηγάδες καὶ οἷς τὰ τῆς εἰρήνης
ὄνειδῆ τὸν πόλεμον προυξένει. ἐάλωσαν δὲ Γορπιαίου
μηρὸς ὀγδόη.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

5 Ὅσοι δὲ μετὰ τὴν τῶν Ἰωταπάτων ἄλωσιν Γαλι- 1
λαῖοι Ῥωμαίων ἀφελθήκεσαν, οὗτοι τῶν ἐν Ταριχέαις
ἠττηθέντων προσεχώρουν· καὶ παρέλαβον πάντα Ῥω-
μαῖοι τὰ φρούρια καὶ τὰς πόλεις, πλὴν Γισγάλων καὶ
τῶν τὸ Ἰταβύριον ὄρος κατειληφῶτων. συνέστη δὲ
10 τούτοις καὶ Γάμαλα πόλις Ταριχεῶν ἀντικρὺς ὑπὲρ
τὴν λίμνην κειμένη. τῆς δὲ Ἀγρίππα λήξεως αὕτη τε
ἦν καὶ Σωγάνη καὶ Σελεύκεια, καὶ αἱ μὲν ἐκ τῆς Γαυ-
λανίτιδος ἀμφοτέραι (τοῦ γὰρ ἄνω καλουμένου Γαυ-
λανᾶ μέρος ἦν ἡ Σωγάνη, τοῦ κάτω δὲ ἡ Γάμαλα),
15 Σελεύκεια δὲ πρὸς τῇ Σεμεχωνιτῶν λίμνῃ. ταύτη
τριάκοντα μὲν εὖρος, ἐξήκοντα δὲ μῆκος στάδια· δια-
τείνει δὲ αὐτῆς τὰ ἔλη μέχρι Δάφνης χωρίου τὰ τε
ἄλλα τρυφεροῦ καὶ πηγᾶς ἔχοντος, αἱ τρέφουσαι τὸν
μικρὸν καλούμενον Ἰορδάνην ὑπὸ τὸν τῆς χρυσοῦς βοῶς
20 νεῶν προπέμπονσι τῷ μεγάλῳ. τοὺς μὲν οὖν ἐπὶ Σω-
γάνην καὶ Σελεύκειαν παρὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποστάσεως
δεξιαῖς Ἀγρίππας προσηγάγετο, Γάμαλα δὲ οὐ προσε-
χώρει, πεποιθυῖα τῇ δυσχωρίᾳ πλέον τῶν Ἰωταπάτων.
τραχὺς γὰρ αὐτὴν ἀφ᾽ ὑψηλοῦ κατατείνων ὄρους μέ-
25 σον ἐπαίρει τένοντα· μηκύνεται δὲ ἐκ τῆς ὑπεροχῆς
εἰς τοῦ ἔμπροσθεν ἐκκλίνων ὄσον κατόπιν, ὡς εἰκάζεσθαι
καμῆλῳ τὸ σχῆμα, παρ᾽ ἣν ἀνόμασται, τὸ τρανὸν τῆς
κλήσεως οὐκ ἐξακριβούντων τῶν ἐπιχωρίων. κατὰ
πλευρὰν μὲν δὴ καὶ πρόσωπον εἰς φάραγγας ἀβάτους

περισχίζεται· τὸ κατ' οὐρανὸν δὲ ὀλίγον ἀναφεύγει τῆς
 δυσχωρίας, ὅθεν ἀπήρτηται τοῦ ὄρους, καὶ τοῦτο ἐπι-
 καρσία παρακόψαντες τάφρω δύσβατον οἱ ἐπιχώριοι κα-
 τεσκεύασαν. πρὸς ὀρθίῳ δὲ τῇ λαγόνι δεδομημένοι πε-
 πύκνωνται δεινῶς ἐπ' ἀλλήλαις αἱ οἰκίαι, κρημιζομένη 5
 τε ἡ πόλις ἑοικυῖα κατέτρεχεν εἰς ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς ὀξύτη-
 τος. καὶ πρὸς μεσημβρίαν μὲν ἐκλινεν, ὁ νότιος δὲ αὐ-
 τῆς ὄχθος εἰς ἀπειρον ὕψος ἀνατείνων ἄκρα τῆς πόλεως
 ἦν ἀτείχιστος, ὁ δὲ ὑπὲρ αὐτὴν κρημιζόμενος εἰς τὴν βαθυτά-
 την κατατείνων φάραγγα. πηγὴ δὲ ἐντὸς τοῦ τείχους, ἐφ' 10
 ἣν τὸ ἄστυ κατέληγεν.

2 οὕτως οὖσαν φύσει δύσμαχον τὴν πόλιν τειχίζων
 ὁ Ἰώσηπος ἐποίησεν ὀχυρωτέραν ὑπονόμοις τε καὶ διώ-
 ρυξιν. οἱ δὲ ἐν αὐτῇ φύσει μὲν τοῦ χωρίου θαρραλέω-
 τεροι τῶν κατὰ τὴν Ἰωταπάτην ἦσαν, πολὺν δὲ ἐλάτ- 15
 τους μάχμοι, καὶ τῷ τόπῳ πεποιδότες οὐδὲ πλειο-
 νας ὑπελάμβανον. πεπλήρωτο γὰρ ἡ πόλις διὰ τὴν
 ὀχυρότητα συμφυγόντων, παρὰ καὶ τοῖς Ἀγρίππα προ-
 πεμφθεῖσιν ἐπὶ τὴν πολιορκίαν ἀντεῖχεν ἐπὶ μῆνας
 ἑπτὰ. 20

3 Ἐσπασιανὸς δὲ ἄρας ἀπὸ τῆς Ἀμμαοῦς, ἔνθα πρὸ
 τῆς Τιβεριάδος ἐστρατοπεδεύκει (μεθερμηνηνομένη δὲ
 Ἀμμαοῦς θερμὰ λέγοιτ' ἄν· ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ πηγὴ
 θερμῶν ὑδάτων πρὸς ἄκρῃ ἐπιτήδειος), ἀφικνεῖται
 πρὸς τὴν Γάμαλαν. καὶ πᾶσαν μὲν κυκλώσασθαι φυ- 25
 λακῇ τὴν πόλιν οὐχ οἷός τε ἦν οὕτω διακειμένην, πρὸς
 δὲ τοῖς δυνατοῖς φρουροῦς καθίστη καὶ τὸ ὑπερκείμε-
 νον ὄρος καταλαμβάνεται. τειχισαμένων δὲ ὥσπερ ἔθος
 τῶν ταγμάτων ὑπὲρ αὐτοῦ στρατόπεδον, χωμάτων ἤρ-
 χετο κατ' οὐρανὸν καὶ τὸ κατ' ἀνατολὰς αὐτοῦ μέρος, 30
 ἥπερ ὁ ἀνατάτω τῆς πόλεως πύργος ἦν, ἐφ' οὗ τὸ πέμ-
 πτον καὶ δέκατον ἐστρατοπεδεύκει τάγμα· καὶ τὸ πέμ-

πτον μὲν κατὰ μέσσην ἐξειργάζετο τὴν πόλιν, τὰς διώ-
 ρυγας δὲ ἀνεπλήρου καὶ τὰς φάραγγας τὸ δέκατον. κἂν
 τούτῳ προσελθόντα τοῖς τείχεσιν Ἀγρίππαν τὸν βασιλέα,
 καὶ περὶ παραδόσεως τοῖς ἐφεστῶσι πειρώμενον διαλέ-
 5 γεσθαι, βάλλει τις τῶν σφενδονητῶν κατὰ τὸν δεξιὸν
 ἀγκῶνα λίθῳ. καὶ ὁ μὲν ὑπὸ τῶν οἰκείων θᾶττον πε-
 ρισχεσθῆ, Ῥωμαίους δὲ ἐπήγειρεν εἰς τὴν πολιορκίαν ὀρ-
 γή τε περὶ τοῦ βασιλέως καὶ περὶ σφῶν αὐτῶν δέος· οὐ
 γὰρ ἀπολείψειν ὠμότητος ὑπερβολὴν κατ' ἄλλοφύλων
 10 καὶ πολεμίων τοὺς πρὸς ὁμόφυλον καὶ τῶν συμφερόντων
 αὐτοῖς σύμβουλον οὕτως ἀγριωθέντας.

συντελεσθέντων οὖν τῶν χωμάτων θᾶττον πλήθει 4
 χειρῶν καὶ τῶν πραττομένων ἔθει, προσῆγον τὰς μη-
 χανὰς. οἱ δὲ περὶ τὸν Χάρητα καὶ Ἰώσηπον (οὗτοι γὰρ
 15 ἦσαν τῶν κατὰ τὴν πόλιν δυνατώτατοι) καίπερ καταπε-
 πληρότας τοὺς ὀπίστας τάττουσιν, ἐπειδὴ μέχρι πολλοῦ
 πρὸς τὴν πολιορκίαν ἀνθέξειν οὐχ ὑπελάμβανον, ὕδατι
 καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδείοις μὴ διαρκούμενοι· παρακρο-
 τήσαντες δὲ ὅμως ἐξήγαγον ἐπὶ τὸ τεῖχος. καὶ πρὸς ὀλί-
 20 γον μὲν ἀπημύναντο τοὺς προσάγοντας τὰς μηχανὰς,
 βαλλόμενοι δὲ τοῖς καταπελτικοῖς καὶ τοῖς πετροβόλοις
 ἀνεχώρουν εἰς τὴν πόλιν. καὶ προσάγοντες οἱ Ῥωμαῖοι
 τριχόθεν τοὺς κρινοὺς διασείουσι μὲν τὸ τεῖχος, ὑπὲρ δὲ
 τῶν ὀφθέντων εἰσχεόμενοι μετὰ πολλοῦ σαλπύγγων
 25 ἤχου καὶ κτύπου τῶν ὀπλων αὐτοὶ τε ἐπαλαλάζοντες
 συνερρήγνυντο τοῖς κατὰ τὴν πόλιν. οἱ δὲ τέως μὲν κα-
 τὰ τὰς πρώτας εἰσόδους ἐνιστάμενοι, προσωτέρω χω-
 ρεῖν ἐκώλυνον καὶ καρτερῶς τοὺς Ῥωμαίους ἀνεῖργον·
 βιαζόμενοι τε ὑπὸ πολλῶν καὶ πάντοθεν τρεπόντων
 30 καὶ πρὸς τὰ ὑψηλὰ τῆς πόλεως, προσκειμένοις τοῖς πο-
 λεμίοις ἐξ ὑποστροφῆς ἐπιπεδόντες συνώθουν εἰς τὸ
 κάτω, καὶ τῇ στενότητι καὶ δυσχωρίᾳ θλιβομένους

ἀνήρουν. οἱ δὲ μήτε τοὺς κατὰ κορυφὴν ἀμύνασθαι
 δυνάμενοι μήτε διεκπαίειν τῶν σφετέρων πρόσω βιαζο-
 μένων ἐπὶ τὰς οἰκίας τῶν πολεμίων (πρόσγειοι γὰρ
 ἦσαν) ἀνέφευγον. αἱ δὲ ταχέως κατηρείποντο πληρού-
 μенаι καὶ τὸ βάρος μὴ στέγουσαι· κατέσειε δὲ πολλὰς
 μία τῶν ὑπ' αὐτὴν πεσοῦσα, καὶ πάλιν ἐκείναι τὰς ὑπ'
 αὐτάς. τοῦτο πλείστους διέφθειρε τῶν Ῥωμαίων· ὑπὸ
 γὰρ ἀμηχανίας, καίτοι συνηζούσας ὀρώντες, ἐπεπήδων
 ταῖς στέγαις. καὶ πολλοὶ μὲν κατεχώννυντο τοῖς ἐρει-
 πίοις, πολλοὶ δὲ ὑποφεύγοντες μέρη τοῦ σώματος κα-
 τελαμβάνοντο, πλείστους δὲ ὁ κοινορτὸς ἀγγων ἀνή-
 ρει. συνέργειαν θεοῦ τοῦτο Γαμαλεῖς ὑπελάμβανον,
 καὶ τῆς κατὰ σφᾶς ἀμελοῦντες βλάβης ἐπέκειντο, πρὸς
 τε τὰ τέγη τοὺς πολεμίους ἀνωθοῦντες καὶ τοὺς κατο-
 λισθάνοντας ἐν ὀξείῃ τοῖς στενωποῖς καὶ αἰεὶ τοὺς πί-
 ποντας ὑπερθεὶν βάλλοντες ἐκτεινον. καὶ τὰ μὲν ἐρεί-
 πια χερμάδων πλέα ἦν αὐτοῖς, σίδηρον δὲ παρείχον οἱ
 τῶν πολεμίων νεκροί· παρασπῶντες γὰρ τὰ τῶν πεσόν-
 των ξίφη κατὰ τῶν δυσθανατώτων ἐχρῶντο. πολλοὶ
 δὲ ἀποπίπτοντες ἤδη τῶν δωματίων σφᾶς αὐτοὺς βάλ-
 λοντες ἐθνησκον. ἦν δὲ οὐδὲ τραπέντων ἢ φυγὴ ῥά-
 διος· κατὰ γὰρ ἄγνοιαν τῶν ὁδῶν καὶ παχύτητα τοῦ
 κοινορτοῦ μηδὲ ἀλλήλους ἐπιγινώσκοντες ἀνειλοῦντο
 καὶ περὶ σφᾶς ἐπίπτον.

οἱ μὲν οὖν μόλις εὐρίσκοντες τὰς ἐξόδους ἀνεχώ-
 ρησαν ἐκ τῆς πόλεως· Ὀεσπασιανὸς δὲ αἰεὶ προσμένων
 τοῖς πονουμένοις (δεινὸν γὰρ τι πάθος αὐτὸν εἰσῆει
 κατερειπομένην ὀρώντα περὶ τῷ στρατῷ τὴν πόλιν), ἐν
 λήθῃ τοῦ καθ' αὐτὸν ἀσφαλοῦς γενόμενος λανθάνει
 κατὰ μικρὸν ἀνωτάτω τῆς πόλεως προελθῶν, ἐνθα
 μέσοις ἐγκαταλείπεται τοῖς κινδύνοις μετ' ὀλίγων παν-
 τελῶς· οὐδὲ γὰρ ὁ παῖς αὐτῷ Τίτος τότε συμπαρῆν,

τηνικαῦτα πρὸς Μουκιανὸν εἰς Συρίαν ἀπεσταλμένος.
 τραπήναι μὲν οὖν οὔτε ἀσφαλὲς οὔτε πρέπον ἡγήσατο,
 μνησθεῖς δὲ τῶν ἀπὸ νεότητος αὐτῷ πεπονημένων καὶ
 τῆς ἰδίας ἀρετῆς, ὥσπερ ἐνθους γενόμενος, συνασπίζει
 μὲν τοὺς ἅμα αὐτῷ τὰ τε σώματα καὶ τὰς πανοπλίας,
 ἐνυφίσταται δὲ κατὰ κορυφὴν ἐπιρρέοντα τὸν πόλεμον,
 καὶ οὔτε ἀνδρῶν πλήθος οὔτε βελῶν ὑποπηξίας ἐπέμενε,
 μέχρι δαιμόνιον τὸ παράστημα τῆς ψυχῆς συννοήσαντες
 οἱ πολέμιοι ταῖς ὁρμαῖς ἐνέδοσαν. ἀτονιώτερον δὲ προσ-
 κειμένων αὐτὸς ἐπὶ πόδα ἀνεχώρει, νῶτα μὴ δεικνύς
 ἕως ἕξω τοῦ τείχους ἐγένετο. πλείστοι μὲν οὖν Ῥωμαίων
 κατὰ ταύτην ἔπεσον τὴν μάχην, ἐν οἷς καὶ ὁ δεκαδό-
 χης Ἐβούτιος, ἀνὴρ οὐ μόνον ἐφ' ἧς ἔπεσε παρατάξεως,
 ἀλλὰ πανταχοῦ καὶ πρότερον γενναϊότατος φανείς καὶ
 πλείστα κακὰ Ἰουδαίοις ἐργασάμενος. ἑκατοντάρχη δὲ
 τις, Γάλλος ὀνόματι, μετὰ στρατιωτῶν δέκα περισχεθεῖς
 ἐν τῇ ταραγῇ κατέδυ μὲν εἰς τινος οἰκίαν, τῶν δὲ ἐν αὐ-
 τῇ διαλαλούντων παρὰ δειπνον ὅσα κατὰ τῶν Ῥωμαίων
 ἢ περὶ σφῶν ὁ δῆμος ἐβουλευέτο κατακροασάμενος (ἦν
 δὲ αὐτὸς τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ Σύροι) νύκτωρ ἐπανίστα-
 ται, καὶ πάντας ἀποσφάζας μετὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς
 τοὺς Ῥωμαίους διασώζεται.

Ὀεσπασιανὸς δὲ ἀθνημοῦσαν τὴν στρατιάν ἐννοία
 πταισμάτων, καὶ διότι τέως οὐδαμοῦ τηλικαύτη συμ-
 φορὰ κέχρητο, τό γε μὴν πλέον αἰδουμένους ἐπὶ τῷ τὸν
 στρατηγὸν μόνον τοῖς κινδύνοις ἐγκαταλιπεῖν, παρεμυ-
 θεῖτο, περὶ μὲν τοῦ καθ' αὐτὸν ὑποστελλόμενος, ὡς μη-
 δὲ τὴν ἀρχὴν μέμφεσθαι δοκοίη, δεῖν δὲ τὰ κοινὰ λέγων
 ἀνδρείως φέρειν, τὴν τοῦ πολέμου φύσιν ἐννοοῦντας,
 ὡς οὐδαμοῦ τὸ νικᾶν ἀναιματὶ περιγίνεται· ἢ γὰρ πα-
 λίμπους τύχη περιίσταται. τοσαύτας μέντοι μυριάδας
 Ἰουδαίων ἀνελόντας αὐτοὺς ὀλίγην τῷ δαίμονι δεδωκέ-

ναι συμβολήν. εἶναι δέ, ὥσπερ ἀπειροκάλων τὸ λίαν ἐπαίρεσθαι ταῖς εὐπραγίαις, οὕτως ἀνάνδρων τὸ καταπιθέσθαι ἐν τοῖς πταίσμασιν. "ὄξεια γὰρ ἐν ἀμφοτέροις ἢ μεταβολή, κακείνος ἄριστος ὁ κἀν τοῖς ἀτυχήμασι νήφων, ἵνα μὲν καὶ δι' εὐθυμίας ἀναπαλαίων τὰ σφάλματα. τὰ μέντοι συμβεβηκότα νῦν οὔτε μαλακισθέντων ἡμῶν οὔτε παρὰ τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀρετὴν γέγονεν· ἀλλὰ κακείνοις τοῦ πλεονεκτῆσαι καὶ τοῦ διαμαρτεῖν ἡμῖν αἴτιον ἢ δυσχωρία, καθ' ἣν ἂν τις ὑμῶν μέμψαιτο τῆς ὀρμῆς τὸ ἀταμίετον. ἀναφυγόντων γὰρ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τῶν πολεμίων ἐαυτοὺς ὑποστέλλειν ἐχρήν, καὶ μὴ κατὰ κορυφὴν ἰσταμένοις τοῖς κινδύνοις ἐπεσθαι, κρατοῦντας δὲ τῆς κάτω πόλεως κατ' ὀλίγον προκαλεῖσθαι τοὺς ἀναφυγόντας εἰς ἀσφαλῆ καὶ ἐδραίαν μάχην. νυνὶ δὲ ἀκρατῶς ἐπὶ τὴν νίκην ἐπειγόμενοι τῆς ἀσφαλείας ἡμελήσατε. τὸ δὲ ἀπερίσκεπτον ἐν πολέμῳ καὶ [τῆς ὀρμῆς] μανιωδῶς οὐ πρὸς Ῥωμαίων, οἳ πάντα ἐμπειρία καὶ τάξει κατορθοῦμεν, ἀλλὰ βαρβαρικόν, καὶ ὧ μάλιστα Ἰουδαῖοι κρατοῦνται. χρὴ τοίνυν ἐπὶ τὴν ἐαυτῶν ἀρετὴν ἀναδραμεῖν, καὶ θυμοῦσθαι μᾶλλον ἢ προσαδυμεῖν τῷ παρ' ἀξίαν πταίσματι. τὴν δὲ ἀρίστην ἕκαστος ἐκ τῆς ἰδίας χειρὸς ἐπιζητεῖτω παραμυθίαν· οὕτω γὰρ τοῖς ἀπολωλόσι τιμωρήσεσθε καὶ τοὺς ἀνελόντας ἀμυνεῖσθε. πειράσομαι δὲ ἐγώ, καθάπερ νῦν, ἐπὶ πάσης μάχης προάγειν τε ὑμῶν εἰς τοὺς πολεμίους καὶ τελευταῖος ἀποχωρεῖν."

7 ὁ μὲν οὖν τοιαῦτα λέγων τὴν στρατιὰν ἀνελάμβανε, τοῖς δὲ Γαμαλεῦσι πρὸς ὀλίγον μὲν θαρροῦσθαι τῷ κατορθώματι παρέστη παραλόγως τε συμβάντι καὶ μεγάλως, λογιζόμενοι δὲ ὕστερον ἀφηρησθαι σφᾶς αὐτοὺς καὶ δεξιᾶς ἐλπίδα, τό τε μὴ δύνασθαι διαφεύγειν ἐννοοῦντες (ἤδη γὰρ ἐπέλειπε τὰπιτήδεια), δεινῶς ἠθύ-

μον καὶ ταῖς ψυχαῖς ἀναπεπτώκεσαν. οὐ μὴν εἰς τὸ δυνατόν ἡμέλων σωτηρίας, ἀλλὰ καὶ τὰ περιρρηχθέντα τοῦ τείχους οἳ γενναιότατοι καὶ τὰ μένοντα περισχόντες ἐφύλασσον οἱ λοιποί. τῶν δὲ Ῥωμαίων ἐπιγωννύτων τὰ χῶματα καὶ πάλιν πειρωμένων εἰσβολῆς, οἳ πολλοὶ διεδίδρασκον ἐκ τῆς πόλεως κατὰ τε δυσβάτων φαραγῶν, ἢ περ οὐκ ἐκιντο φυλακαί, καὶ διὰ τῶν ὑπονόμων. ὅσοι γε μὴν δέει τοῦ ληφθῆναι παρέμενον, ἐνδεία διεφθείροντο· πανταχόθεν γὰρ τροφὴ τοῖς μάχεσθαι δυναμένοις συνηθροίζετο.

καὶ οἳ μὲν ἐν τοιούτοις πάθεσι διεκαρτέρονν, ὁ δὲ 8 σπασιανὸς δὲ πάρεργον ἐποιεῖτο τῆς πολιορκίας τοὺς τὸ Ἰταβύριον κατειληφότας ὄρος, ὃ ἐστὶ τοῦ μεγάλου πεδίου καὶ Σκυθοπόλεως μέσον· οὐ τὸ μὲν ὕψος ἐπὶ τριάκοντα σταδίου ἀνίσχει, μόλις προσβατὸν κατὰ τὸ προσάρκτιον κλίμα, πεδίον δὲ ἐστὶν ἢ κορυφὴ σταδίων 15 ἕξ καὶ εἴκοσι, πᾶν τετειχισμένον. ἤγειρε δὲ τοσοῦτον ὄντα τὸν περιβολὸν ὁ Ἰώσηπος ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις, τῇ τε ἄλλῃ χορηγούμενος ὕλην κάτωθεν καὶ ὕδατι· καὶ γὰρ τοῖς ἐποίκοις μόνον ἦν ὄμβριον. πολλοῦ οὖν 20 πλήθους ἐπὶ τούτου συνειλεγμένου, ὁ σπασιανὸς Πλάκιδον σὺν ἱππεῦσιν ἑξακοσίοις πέμπει. τούτῳ τὸ μὲν προσβαίνειν ἀμήχανον ἦν, ἐλπίδι δὲ δεξιῶν καὶ παρακλήσεως πρὸς εἰρήνην τοὺς πολλοὺς προσεκαλεῖτο. κατήσαν δὲ ἀντεπιβουλεύοντες· ὁ τε γὰρ Πλάκιδος ὠμίλει 25 προότερον, σπουδάζων αὐτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ λαβεῖν, κακείνοι κατήσαν ὡς πειθόμενοι δῆθεν, ἵνα ἀφυλάκτως προσπέσωσιν. ἐνίκα μέντοι τὸ Πλακίδου πανοῦργον· ἀρξαμένων γὰρ τῶν Ἰουδαίων μάχης φυγὴν ὑποκρίνεται, καὶ διώκοντας ἐλκύσας ἐπὶ πολὺ τοῦ πεδίου τοὺς ἱππεῖς 30 ἐπιστρέφει, τρεψάμενος δὲ πλείστους μὲν αὐτῶν ἀναιρεῖ, τὸ δὲ λοιπὸν πλήθος ὑποτεμόμενος εἰργει τῆς ἀνόδου.

καὶ οἱ μὲν τὸ Ἰταβύριον καταλιπόντες ἐπὶ Ἱεροσολύμων
ἔφευγον, οἱ δὲ ἐπιχώριοι πίστει λαβόντες (ἐπιλελοίπει
δὲ αὐτοὺς τὸ ὕδωρ) τὸ τε ὄρος καὶ σφᾶς αὐτοὺς Πλα-
κίδω παρέδωσαν.

9 τῶν δὲ ἐπὶ τῆς Γαμάλας οἱ παραβολώτεροι μὲν
φεύγοντες διελάνθανον, οἱ δὲ ἀσθενεῖς διεφθείροντο λι-
μῶ, τὸ μάχμον δὲ ἀντείχε τῇ πολιορκίᾳ, μέχρι, δευτέρᾳ
καὶ εἰκάδι μηνὸς Ὑπερβερεταίου, τρεῖς τῶν ἀπὸ τοῦ
πέμπτον καὶ δεκάτου τάγματος στρατιῶται περὶ τὴν
ἑωθινήν φυλακὴν ὑποδύντες τὸν προύχοντα κατὰ τοῦ-
10 τος πύργου ὑπορύσσουσιν ἡσυχῇ. τοῖς δὲ ὑπὲρ αὐ-
τοῦ φύλαξιν οὔτε προσίόντων αἰσθησις (νῦξ γὰρ ἦν)
οὔτε προσελθόντων ἐγένετο. οἱ δὲ στρατιῶται φειδό-
μενοι τοῦ ψόφου πέντε τοὺς κραταιοτάτους ἐκκλίσαν-
τες τῶν λίθων ἀποπηδῶσι· κατηρείπετο δὲ ὁ πύργος 15
ἐξαίφνης μετὰ μεγίστου ψόφου. καὶ συγκατακρημνί-
ζονται μὲν οἱ φύλακες αὐτῶ, θορυβηθέντες δὲ οἱ κατὰ
τὰς ἄλλας φυλακὰς ἔφευγον. καὶ πολλοὺς διεκπαίειν
τολμῶντας οἱ Ῥωμαῖοι διέφθειραν, ἐν οἷς καὶ Ἰώσηπόν
τις ὑπὲρ τὸ παρερρηγμένον τοῦ τείχους ἐκδιδράσκοντα 20
βαλῶν ἀναιρεῖ. τῶν δ' ἀνά τὴν πόλιν διασεισθέντων
ὑπὸ τοῦ ψόφου διαδρομὴ τε ἦν καὶ πτοία πολλή, κα-
θάπερ εἰσπεπτωκότων πάντων τῶν πολεμίων· ἔνθα
καὶ Χάρης κατακείμενος καὶ νοσηλευόμενος ἐκλείπει,
πολὺ τοῦ δέους συνεοργήσαντος εἰς θάνατον τῇ νόσῳ. 25
Ῥωμαῖοί γε μὴν μεμνημένοι τοῦ προτέρου πταίσματος
οὐκ εἰσέβαλον ἕως τρίτης καὶ εἰκάδος τοῦ προειρημένου
μηνός.

10 Τίτος δὲ (ἤδη γὰρ παρῆν) ὀργῇ τῆς πληγῆς ἦν παρ'
αὐτῶν ἐπλήρησαν ἀπόντος Ῥωμαῖοι, τῶν ἰπέων ἐπι- 30
λέξας διακοσίους, πρὸς οἷς καὶ πεζοὺς, εἰσέρχεται εἰς
τὴν πόλιν ἡσυχῇ. καὶ παρελθόντος οἱ μὲν φύλακες

αἰσθόμενοι μετὰ βοῆς ἐχώρουν ἐπὶ τὰ ὄπλα, δήλης δὲ
τῆς εἰσβολῆς ταχέως καὶ τοῖς εἰσω γενομένης οἱ μὲν
ἀρπάζοντες τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας ἐπισυρόμενοι
πρὸς τὴν ἄκρην ἀνέφευγον μετὰ κωνιτοῦ καὶ βοῆς, οἱ
5 δὲ τὸν Τίτον ὑπαντιάζοντες ἀδιαλείπτως ἐπιπτον. ὅσοι
δὲ ἀπεκωλύθησαν ἐπὶ τὴν κορυφὴν ἀναδραμεῖν, ὑπ'
ἀμηχανίας εἰς τὰς τῶν Ῥωμαίων φρουρὰς ἐξέπιπτον.
ἄπειρος δὲ ἦν πανταχοῦ φονευομένων ὁ στόνος, καὶ τὸ
αἷμα πᾶσαν ἐπέκλυζε τὴν πόλιν κατὰ πρᾶνοὺς χεόμε-
10 νον. πρὸς δὲ τοὺς ἀναφεύγοντας εἰς τὴν ἄκρην ἐπε-
βοήθει Ἰεσπασιανός, πᾶσαν εἰσαγαγὼν τὴν δύναμιν.
ἦν δὲ ἡ τε κορυφὴ πάντοθεν πετρώδης καὶ δύσβατος,
εἰς ἄπειρον ὕψος ἐπηρμένη, καὶ πανταχόθεν τοῦ πλή-
θους κατέγεμε, περιειλημμένη κρημνοῖς, κατέτεμνόν τε
15 ἔνταῦθα τοὺς προσβαίνοντας οἱ Ἰουδαῖοι, τοὺς τε ἄλ-
λους βέλεσι καὶ πέτραις κατακυλινδοῦντες ἐκάκουν,
αὐτοὶ δὲ δι' ὕψος ἦσαν δυσέφικτοι βέλεσι. γίνεται δὲ
πρὸς ἀπώλειαν αὐτῶν ἀντικρὺ θύελλα δαιμόνιος, ἢ τὰ
μὲν Ῥωμαίων ἔφερον εἰς αὐτοὺς βέλη, τὰ δὲ αὐτῶν ἀνέ-
20 στρεφε καὶ πλάγια παρέσυρεν. οὔτε δὲ τοῖς ἀποκρη-
μνοῖς ἐφίστασθαι διὰ τὴν βίαν ἐδύναντο τοῦ πνεύματος,
μηδὲν ἐδραῖον ἔχοντες, οὔτε τοὺς προσβαίνοντας καθο-
ραῖν. ἐπαναβαίνουσι δὲ Ῥωμαῖοι, καὶ περισχόντες οὓς
μὲν ἀμνηνομένους ἐφθανον, οὓς δὲ χεῖρας προῖσχοντας.
25 ἐτόνον δὲ τὸν θυμὸν αὐτοῖς ἐπὶ πάντας ἡ μνήμη τῶν
ἐπὶ τῆς πρώτης εἰσβολῆς ἀπολωλότων. ἀπογινώσκου-
τες δὲ τὴν σωτηρίαν, πανταχόθεν οἱ πολλοὶ περισχόμε-
νοι τέκνα καὶ γυναῖκας ἑαυτοὺς κατεκρημνίζον εἰς τὴν
φάραγγα· βαθυτάτη δὲ αὕτη κατὰ τὴν ἄκρην ὑπῶρον-
30 κτο. συνέβη δὲ τὴν Ῥωμαίων ὀργὴν τῆς εἰς αὐτοὺς ἀπο-
νοίας τῶν ἀλόντων προαιτέραν φανῆναι· τετρακισχίλιοι
μὲν γε ὑπὸ τούτων ἐσφάγησαν, οἱ δὲ ὄψαντες ἑαυτοὺς

ὑπὲρ πεντακισχιλίους εὐρέθησαν. διεσώθη δὲ πλὴν δύο
 γυναικῶν οὐδεὶς. τῆς Φιλίππου δὲ ἦσαν ἀδελφῆς θυ-
 γατέρες αὐταί, αὐτὸς δ' ὁ Φίλιππος Ἰακίμου τινὸς
 ἀνδρὸς ἐπισήμου, στραταρχήσαντος Ἀγροίππα τῷ βα-
 σιλεῖ. διεσώθησαν δὲ τὰς παρὰ τὴν ἄλωσιν ὄργας
 Ῥωμαίων λαθοῦσαι· οὐδὲ γὰρ νηπίων ἐφείδοντο,
 πολλὰ δὲ ἕκαστος τότε ἀρπάζοντες ἐσφενδόνων ἀπὸ
 τῆς ἄκρας.

Γάμαλα μὲν οὖν οὕτως ἔαλω τρίτῃ καὶ εἰκάδι μη-
 νὸς Ὑπερβερεταίου, τῆς ἀποστάσεως ἀρξαμένης Γορ-
 2 πιαίου μηνὸς τετάρτῃ καὶ εἰκάδι· μόνη δὲ Γίσχαλα πό-
 λις τῆς Γαλιλαίας ἀχείρωτος κατελείπετο, τοῦ μὲν
 πλήθους εἰρημικὰ φρονοῦντος (καὶ γὰρ ἦσαν τὸ πλεόν
 γεωργοὶ καὶ ταῖς ἀπὸ τῶν καρπῶν ἐλπίσιν αἰεὶ προσ-
 15 ἀνέχοντες), παρεισεφθαρμένου δὲ αὐτοῖς οὐκ ὀλίγου
 ληστρικοῦ τάγματος, ᾧ τινὲς καὶ τοῦ πολιτικοῦ συνε-
 νόσου. ἐνήγε δὲ τούτους εἰς τὴν ἀπόστασιν καὶ συν-
 εκρότει Λευίου τινὸς υἱὸς Ἰωάννης, γόης ἀνῆρ καὶ
 ποιικιλώτατος τὸ ἦθος, πρόχειρος μὲν ἐλπίσαι μεγάλα,
 δεινὸς δὲ τῶν ἐλπισθέντων περιγενέσθαι, παντὶ τε ὧν
 20 δῆλος ἀγαπᾶν τὸν πόλεμον εἰς δυναστείας ὑπόθεσιν.
 ὑπὸ τούτῳ τὸ στασιῶδες ἐν τοῖς Γισχάλοις ἐτέτακτο, δι'
 οὓς τυχὸν καὶ πρεσβευσάμενον περὶ παραδόσεως τὸ
 δημοτικὸν ἐν πολέμου μοῖρα τὴν Ῥωμαίων ἐφοδὸν ἐξε-
 25 δέχετο. Ὑεσπασιανὸς δὲ ἐπὶ μὲν τούτους Τίτον ἐκ-
 πέμπει σὺν χιλίοις ἱππεῦσι, τὸ δέκατον δὲ τάγμα ἀπαί-
 ρει εἰς Σινθόπολιν· αὐτὸς δὲ σὺν δυσὶ τοῖς λοιποῖς
 ἐπανῆλθεν εἰς Καισάρειαν, τοῦ τε συνεχοῦς καμάτου
 διδοῦς ἀνάπανσιν αὐτοῖς, καὶ δι' εὐθνησίαν τῶν πόλεων
 30 τὰ τε σώματα καὶ τὸ πρόθυμον ὑποθρέψειν οἰόμενος
 ἐπὶ τοὺς μέλλοντας ἀγῶνας. οὐ γὰρ ὀλίγον ἑαυτῷ πό-
 νον ἑώρα περὶ τοῖς Ἱεροσολύμοις λειπόμενον, ἅτε δὴ

βασιλείου μὲν οὕσης τῆς πόλεως καὶ προανεχούσης
 ὅλου τοῦ ἔθνους, συρρεόντων δὲ εἰς αὐτὴν τῶν ἐκ τοῦ
 πολέμου διαδιδρασκόντων. τό γε μὴν φύσει ὄχυρόν
 αὐτῆς, καὶ διὰ κατασκευὴν τειχῶν, ἀγωνίαν οὐ τὴν τυ-
 5 χούσαν ἐνεποίει· τὰ δὲ φρονήματα τῶν ἀνδρῶν καὶ
 τὰς τόλμας δυσμεταχειρίστους καὶ δίχα τειχῶν ὑπελάμ-
 βανε. διὸ δὴ τοὺς στρατιώτας καθάπερ ἀθλητὰς προ-
 ἤσκει τῶν ἀγῶνων.

Τίτῳ δὲ προσιππασμένῳ τοῖς Γισχάλοις εὐπετές 2
 10 μὲν ἦν ἐξ ἐφόδου τὴν πόλιν ἐλεῖν· εἰδὼς δὲ, εἰ βία λη-
 φθείη, διαφθαρσόμενον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀνέδην
 τὸ πλῆθος (ἦν δὲ αὐτῷ κόρος ἤδη φόνων, καὶ δι' οἴ-
 κτου τὸ πλεόν ἀκρίτως συναπολλύμενον τοῖς αἰτίοις),
 15 ἐβούλετο μᾶλλον ὁμολογίαις παραστήσασθαι τὴν πόλιν.
 καὶ δὴ τοῦ τείχους ἀνδρῶν καταγέμοντος, οἱ τὸ πλεόν
 ἦσαν ἐκ τοῦ διεφθαρμένου τάγματος, θαυμάζειν ἔφη
 πρὸς αὐτοὺς τίνοι πεποιθότες, πάσης ἐαλωκυίας πό-
 20 λεως, μόνοι τὰ Ῥωμαίων ὄπλα μένουσιν, ἑωρακότες
 μὲν ὄχυρωτέρας πολλῶ πόλεις ὑπὸ μίαν προσβολὴν κα-
 τεστραμμένας, ἐν ἀσφαλείᾳ δὲ τῶν ἰδίων κτημάτων
 ἀπολαύοντας ὅσοι ταῖς Ῥωμαίων δεξιαῖς ἐπίστευσαν,
 ἃς καὶ νῦν προτείνειν αὐτοῖς, μηδὲν μνησικακῶν τῆς
 αὐθαδείας. εἶναι γὰρ συγγνωστὸν ἐλευθερίας ἐλπίδα,
 25 μηκέτι μέντοι τὴν ἐν τοῖς ἀδυνάτοις ἐπιμονήν. εἰ γὰρ
 οὐ πεισθήσονται λόγοις φιλανθρώποις καὶ δεξιαῖς πί-
 στεως, πειράσειν αὐτοὺς ἀφειδῆ τὰ ὄπλα, καὶ ὅσον οὐ-
 δέπω γνωσθήσεσθαι παιδιὰν ἐσόμενον τοῖς Ῥωμαίων
 μηχανήμασι τὸ τεῖχος, ᾧ πεποιθότες ἐπιδείκνυνται μό-
 30 νοι Γαλιλαίων ὅτι εἰσὶν αὐθάδεις αἰχμάλωτοι.

πρὸς ταῦτα τῶν μὲν δημοτικῶν οὐ μόνον οὐκ 3
 ἀποκρίνεσθαι τι μετῆν, ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀνα-
 βῆναι· προδιείληπτο γὰρ ἅπαν τοῖς ληστρικοῖς, καὶ φύ-

λακες τῶν πυλῶν ἦσαν, ὡς μή τινες ἢ προέλθοιεν ἐπὶ τὰς σπονδὰς ἢ δέξαιντο τινὰς τῶν ἰππέων εἰς τὴν πόλιν· ὁ δὲ Ἰωάννης αὐτὸς τε ἀγαπᾶν ἔφη τὰς προκλήσεις καὶ τοὺς ἀπειθοῦντας ἢ παῖσαι ἢ συναναγκάσαι, δεῖν μὲντοι τὴν ἡμέραν αὐτὸν ἐκείνην (ἑβδομάς γὰρ ἦν) χαρίζεσθαι τῷ Ἰουδαίων νόμῳ, καθ' ἣν ὡσπερ ὅπλα κινεῖν αὐτοῖς, οὕτω καὶ τὸ συντίθεσθαι περὶ εἰρήνης ἀθέμιτον. οὐκ ἀγνοεῖν δὲ οὐδὲ Ῥωμαίους ὡς ἀργὴ πάντων αὐτοῖς ἐστὶν ἡ τῆς ἑβδομάδος περίοδος. ἐν δὲ τῷ παραβαίνειν αὐτὴν οὐχ ἦττον ἀσεβεῖν τῶν βιασθέντων τὸν βιασάμενον. φέρειν δ' ἐκείνῳ μὲν οὐδεμίαν βλάβην τὰ τῆς ὑπερθέσεως (τί γὰρ ἂν τις ἐν νυκτὶ βουλευσαίτο δρασμῶν πλέον, ἔξον περιστρατοπεδεύσαντα παραφυλάξαι), μέγα δὲ κέρδος αὐτοῖς τὸ μηδὲν παραβῆναι τῶν πατρῴων ἐθῶν. πρέπειν δὲ τῷ παρὰ προσδοκίαν εἰρήνην χαριζομένῳ τοῖς σωζομένοις τηρεῖν καὶ τοὺς νόμους. τοιούτοις ἐσοφίζετο τὸν Τίτον, οὐ τοσοῦτον τῆς ἑβδομάδος στοχαζόμενος ὅσον τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας· ἐδεδοίκει δὲ ἐγκαταλειφθῆναι παραχρημα τῆς πόλεως ἀλούσης, ἐν νυκτὶ καὶ φυγῇ τὰς ἐλπίδας ἔχων τοῦ βίου. θεοῦ δὲ ἦν ἔργον ἄρα, τοῦ σώζοντος τὸν Ἰωάννην ἐπὶ τῷ τῶν Ἱεροσολύμων ὀλέθρῳ, τὸ μὴ μόνον πεισθῆναι Τίτον τῇ σκήψει τῆς ὑπερθέσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως πορρωτέρω στρατοπεδεύεσθαι πρὸς Κυθουσοῖς. μεσόγειος δὲ ἐστὶ Τυρίων κώμη καρτερά, διὰ μίσους αἰεὶ καὶ πολέμου Γαλιλαίοις, ἔχουσα πλῆθος τε οἰκητόρων καὶ τὴν ὀχυρότητα τῆς πρὸς τὸ ἔθνος διαφορᾶς ἐφόδια.

4 νυκτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης οὐδεμίαν περὶ τῆ πόλει Ῥωμαίων ἑωρακῶς φυλακὴν, τὸν καιρὸν ἀρπασάμενος, οὐ μόνον τοὺς περὶ αὐτὸν ὀπλίτας ἀλλὰ καὶ τῶν ἀργότερων συνηοῦς ἅμα ταῖς γενεαῖς ἀναλαβὼν, ἐπὶ Ἱεροσο-

λύμων ἔφευγε. μέχρι μὲν οὖν εἴκοσι σταδίων οἶόν τε ἦν συνεξαγαγεῖν γυναικῶν καὶ παιδίων ὄχλον ἀνθρώπων κατασπερχομένῳ τοῖς ὑπὲρ αἰχμαλωσίας καὶ τοῦ ζῆν φόβοις· περαιτέρω δὲ προκόπτοντος ἀπελείποντο, καὶ δεινὰ τῶν ἐωμένων ἦσαν αἱ ὀλοφύσεις. ὅσον γὰρ ἕκαστος τῶν οἰκείων ἐγίνετο πορρωτέρω, τοσοῦτον ἐγγὺς ὑπελάμβανεν εἶναι τῶν πολεμίων. παρεῖναι τε ἤδη τοὺς αἰχμαλωτισσομένους δοκοῦντες ἐπτόνητο, καὶ πρὸς τὸν ἀλλήλων ἐκ τοῦ δρόμου ψόφον ἐπεστρέφοντο, καθάπερ ἤδη παρόντων οὓς ἔφευγον. ἀνοδίαις τε ἐνέπιπτον οἱ πολλοί, καὶ περὶ τὴν λεωφόρον ἢ τῶν φθανόντων ἕρις συνέτριβε τοὺς πολλούς. οἰκτρός δὲ γυναικῶν καὶ παιδίων ὄλεθρος ἦν, καὶ τινες πρὸς ἀνακλήσεις ἀνδρῶν τε καὶ συγγενῶν ἐθάρσησαν, μετὰ κωνυτῶν ἰκετεύουσαι περιμένειν. ἀλλ' ἐνίκα τὸ Ἰωάννου παρακείμεμα, σώζειν ἑαυτοὺς ἐμβοῶντος, καὶ καταφεύγειν ἐνθα καὶ περὶ τῶν ἀπολειπομένων ἀμνηοῦνται Ῥωμαίους, ἂν ἀρπαγῶσι.

τὸ μὲν οὖν τῶν διαδιδρασκόντων πλῆθος ὡς ἕκα-
20 στος ἰσχύος εἶχεν ἢ τάχους ἐσκέδαστο, Τίτος δὲ μεθ' ἡμέραν ἐπὶ τὰς συνθήκας πρὸς τὸ τεῖχος παρῆν. ἀνοίγει δὲ αὐτῷ τὰς πύλας ὁ δῆμος, καὶ μετὰ τῶν γενεῶν προσελθόντες ἀνευφήμουν ὡς εὐεργέτην καὶ φρουρᾶς ἐλευθερώσαντα τὴν πόλιν· ἐδήλουν γὰρ ἅμα τὴν τοῦ Ἰωάννου φυγὴν, καὶ παρεκάλουν φείσεσθαι τε αὐτῶν καὶ παρελθόντα τοὺς ὑπολειπομένους τῶν νεωτεριζόντων κολάσαι. ὁ δὲ τὰς δεήσεις τοῦ δήμου ἐν δευτέρῳ θέμενος, μοῖραν ἔπεμπε τῶν ἰππέων Ἰωάννην διώξουσαν, οἱ τὸν μὲν οὐ καταλαμβάνουσιν (ἔφθη γὰρ εἰς Ἱεροσόλυμα διαφυγών), τῶν δὲ συναπαράντων ἀποκτείνουσι μὲν εἰς ἑξακισχιλίους, γυναῖκα δὲ καὶ παιδία τρισχιλίων ὀλίγον ἀποδέοντα περιελάσαντες ἀνήγαγον. ὁ δὲ

Τίτος ἤχθετο μὲν ἐπὶ τῷ μὴ παραχρῆμα τιμωρήσασθαι τὸν Ἰωάννην τῆς ἀπάτης· ἱκανὸν δὲ ἀστορήσαντι τῷ θυμῷ παραμύθιον ἔχων τὸ πλῆθος τῶν αἰχμαλώτων καὶ τοὺς διεφθαρμένους, εἰσῆει τε ἀνευφημούμενος εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις ὀλίγον τοῦ τείχους πα-
 5 ρασπάσαι κελύσας νόμῳ καταλήψεως, ἀπειλαῖς μᾶλλον ἢ κολάσει τοὺς ταρασσοντας τὴν πόλιν ἀνέστειλε· πολλοὺς γὰρ ἂν διὰ τὰ οἰκεία μίση καὶ διαφορὰς ἰδίας ἐν-
 δεῖξασθαι τοὺς ἀναιτίους, εἰ διακρίνοι τοὺς τιμωρίας ἀξιούς. ἄμεινον δὲ εἶναι μετέωρον ἐν φόβῳ τὸν αἴτιον
 10 καταλιπεῖν ἢ τινα τῶν οὐκ ἀξίων αὐτῷ συναπολεῖν· τὸν μὲν γὰρ ἴσως ἂν σωφρονῆσαι δέει κολάσεως, τὴν ἐπὶ τοῖς παραρηκόσι συγγνώμην αἰδούμενον, ἀδιόρθω-
 τον δὲ τὴν ἐπὶ τοῖς παραναλωθεῖσι τιμωρίαν εἶναι. φρουρᾷ μέντοι τὴν πόλιν ἠσφαλίσατο, δι' ἧς τοὺς τε
 15 νεωτερίζοντας ἐφέξειν καὶ τοὺς εἰρηρικὰ φρονούντας θαρραλεωτέρους καταλείψειν ἔμελλε.

Γαλιλαία μὲν οὕτως ἐάλω πᾶσα, πολλοῖς ἰδρωσὶ
 3 προογυμνάσασα Ῥωμαίους, ἐπὶ δὲ τὰ Ἱεροσόλυμα πρὸς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἰωάννου ὁ πᾶς δῆμος ἐξεκέχυτο, καὶ
 20 περὶ ἕκαστον τῶν συμπεφευγῶτων μυρίος ὄμιλος συνη-
 θροισμένος τὰς ἐξωθεν συμφορὰς ἀνεπνυθάνετο. τῶν δὲ τὸ μὲν ἄσθημα θερμὸν ἔτι κοπτόμενον ἐδήλου τὴν ἀνάγκην, ἠλαζονεύοντο δὲ ἂν κακοῖς, οὐ πεφευγέναι τοὺς Ῥωμαίους φάσκοντες, ἀλλ' ἤκειν πολεμήσοντες
 25 αὐτοὺς ἐξ ἀσφαλοῦς· ἀλογίστων γὰρ εἶναι καὶ ἀχρή-
 στων παραβόλως προκινδυνεύειν περὶ Γίσγαλα καὶ πολίχνας ἀσθενεῖς, δέον τὰ ὄπλα καὶ τὰς ἀκμὰς ταμιεύε-
 σθαι τῇ μητροπόλει καὶ συμφυλάσσειν. ἐνθα δὲ παρε-
 δήλου τὴν ἄλωσιν τῶν Γισγάλων, καὶ τὴν λεγομένην
 30 εὐσημῶνως ὑποχώρησιν αὐτῶν οἱ πολλοὶ δρασμὸν ἐνε-
 νόουν. ὡς μέντοι τὰ περὶ τοὺς αἰχμαλωτισθέντας

ἠκούσθη, σύγχυσις οὐ μετρία κατέσχε τὸν δῆμον, καὶ
 μεγάλα τῆς ἑαυτῶν ἀλώσεως συνελογίζοντο τὰ τεκμή-
 ρια. Ἰωάννης δὲ ἐπὶ μὲν τοῖς καταλειφθεῖσιν ἦττον
 ἠρουθρία, περιῶν δὲ ἕκαστους ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐνῆγε
 5 ταῖς ἐλπίσι, τὰ μὲν Ῥωμαίων ἀσθενῆ κατασκευάζων,
 τὴν δὲ οἰκείαν δύναμιν ἐξαιρῶν, καὶ κατειρωνεύμενος
 τῆς τῶν ἀπείρων ἀγνοίας, ὡς οὐδ' ἂν περὰ λαβόντες
 ὑπερβαῖεν ποτε Ῥωμαῖοι τὸ Ἱεροσολύμων τείχος, οἱ περὶ
 10 ταῖς τῶν Γαλιλαίων κόμαις κακοπαθοῦντες καὶ πρὸς
 τοῖς ἐκεῖ τείχεσι κατατρίψαντες τὰς μηχανάς.

τούτοις τὸ πολὺ τῶν νέων προσδιεφθείρετο καὶ
 2 πρὸς [μὲν] τὸν πόλεμον ἦρτο, τῶν δὲ σωφρόνων καὶ
 γηραιῶν οὐκ ἦν ὅστις οὐ τὰ μέλλοντα προορώμενος ὡς
 ἤδη τῆς πόλεως οἰχομένης ἐπένθει. ὁ μὲν οὖν δῆμος
 15 ἦν ἐν τοιαύτῃ σύγχυσει, προδιέστη δὲ τὸ κατὰ τὴν χώ-
 ραν πλῆθος τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις στάσεως. ὁ μὲν γὰρ
 Τίτος ἀπὸ Γισγάλων εἰς Καισάρειαν, Ὀεσπασιανὸς δὲ
 ἀπὸ Καισαρείας εἰς Ἰάμναιαν καὶ Ἄζωτον ἀφικόμενος
 παρίσταται τε αὐτὰς καὶ φρουροὺς ἐγκαταστήσας ὑπέ-
 20 στρεψε, πολὺ πλῆθος ἐπαγόμενος τῶν ἐπὶ δεξιᾷ προσ-
 κευρωνηκότων. ἐκινεῖτο δὲ ἐν ἑκάστῃ πόλει ταραχὴ καὶ
 πόλεμος ἐμφύλιος, ὅσοι τε ἀπὸ Ῥωμαίων ἀνέπνεον, εἰς
 ἀλλήλους τὰς χεῖρας ἐπέστρεφον. ἦν δὲ τῶν ἐρώντων
 τοῦ πολέμου πρὸς τοὺς ἐπιθυμοῦντας εἰρήνης ἕρις χα-
 25 λεπή. καὶ πρῶτον μὲν ἐν οἰκίαις ἤπτετο τῶν ὁμο-
 νοούντων πάλαι τὸ φιλόνηικον, ἔπειτα ἀφηνιάζοντες
 ἀλλήλων οἱ φίλτατοι λαοί, καὶ συνηθὸν ἕκαστος πρὸς
 τοὺς τὰ αὐτὰ προαιρουμένους, ἤδη κατὰ πλῆθος ἀντε-
 τάσσοντο. καὶ στάσις μὲν ἦν πανταχοῦ, τὸ νεωτερίζον
 30 δὲ καὶ τῶν ὄπλων ἐπιθυμοῦν ἐπεκράτει νεότητι καὶ
 τόλμῃ γηραιῶν καὶ σωφρόνων. ἐτράποντο δὲ πρῶτον
 μὲν εἰς ἀρπαγὰς ἕκαστοι τῶν ἐπιχωρίων, ἔπειτα συν-

τασσόμενοι κατὰ λόγους ἐπὶ ληστείαν τῶν κατὰ τὴν
 χώραν, ὡς ὠμότητος καὶ παρανομίας ἔνεκεν μηδὲν αὐ-
 τοῖς Ῥωμαίων τοὺς ὁμοφύλους διαφέρειν, καὶ πολὺ
 τοῖς πορθουμένοις κουφοτέρην δοκεῖν τὴν ὑπὸ Ῥω-
 3 μαίοις ἄλωσιν. οἱ φρουροὶ δὲ τῶν πόλεων τὰ μὲν 5
 ὄντω τοῦ κακοπαθεῖν, τὰ δὲ μίσει τοῦ ἔθνους, οὐδὲν ἢ
 μικρὰ προσήμνον τοῖς κακουμένοις, μέχρι κόφῃ τῶν
 κατὰ τὴν χώραν ἀρπαγῶν ἀθροισθέντες οἱ τῶν παντα-
 χοῦ συνταγμάτων ἀρχιληστὰι καὶ γενόμενοι πονηρίας
 στίφος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα παρεισφθείρονται, πόλιν 10
 ἀστρατήγητον, καὶ πατριῶ μὲν ἔθει πᾶν ἀπαρτηρήτως
 δεχομένην τὸ ὁμόφυλον, τότε δὲ οἰομένων ἀπάντων
 τοὺς ἐπεισχεομένους πάντας ἀπ' εὐνοίας ἤκειν συμμα-
 χους. οἱ δὲ καὶ δίχα τῆς στάσεως ὕστερον ἐβάπτισαν
 τὴν πόλιν· πληθεὶ γὰρ ἀχρήστῳ καὶ ἀργῷ προεξανη- 15
 λώθη τὰ τοῖς μαχίμοις διαρκεῖν δυνάμενα, καὶ πρὸς τῷ
 πολέμῳ στάσιν τε αὐτοῖς καὶ λιμὸν ἐπικατεσκεύασαν.
 4 ἄλλοι τε ἀπὸ τῆς χώρας ληστὰι παρελθόντες εἰς
 τὴν πόλιν, καὶ τοὺς ἔνδον προσλαβόντες χαλεπωτέρους,
 οὐδὲν τι τῶν δεινῶν παρέσαν· οἱ γὰρ οὐ μόνον ἀρπα- 20
 γαῖς καὶ λωποδυσίαις τὴν τόλμαν ἐμέτρον, ἀλλὰ καὶ
 μέχρι φόνων ἐχώρουν, οὐ νυκτὸς ἢ λαθραίως, οὐδ' ἐπὶ
 τοὺς τυχόντας, ἀλλὰ φανερώς καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ τῶν
 ἐπισημοτάτων καταρχόμενοι. πρῶτον μὲν γὰρ Ἀντί-
 παν, ἄνδρα τοῦ βασιλείου γένους καὶ τῶν κατὰ τὴν 25
 πόλιν δυνατώτατον, ὡς καὶ τοὺς δημοσίους θησαν-
 ροὺς πεπιστευῖσθαι, συλλαβόντες εἴρξαν· ἐπὶ τούτῳ
 Λευίαν τινὰ τῶν ἐπισήμων καὶ Σωφᾶν υἱὸν Ῥαγονήλου
 (βασιλικὸν δὲ ἦν καὶ τούτων τὸ γένος), πρὸς δὲ τοὺς
 κατὰ τὴν χώραν προύχειν δοκοῦντας. δεινὴ δὲ κατάπλη- 30
 ξις εἶχε τὸν δῆμον, καὶ καθάπερ κατελειμμένης τῆς πό-
 λεως πολέμῳ τὴν καθ' αὐτὸν ἑκαστος σωτηρίαν ἠγάπα.

τοῖς δὲ οὐκ ἀπέχρη τὰ δεσμὰ τῶν συνειλημμένων, 5
 οὐδὲ ἀσφαλὲς ᾤοντο μέχρι πολλοῦ δυνατοὺς ἄνδρας
 οὕτω φυλάσσειν· ἱκανοὺς μὲν γὰρ εἶναι καὶ τοὺς οἰ-
 κους αὐτῶν πρὸς ἄμυναν οὐκ ὀλιγάνδρους ὄντας, οὐ
 5 μὴν ἀλλὰ καὶ τὸν δῆμον ἐπαναστήσεσθαι τάχα κινη-
 θέντα πρὸς τὴν παρανομίαν. δόξαν οὖν ἀναρεῖν αὐ-
 τοὺς, Ἰωάννην τινὰ πέμπονσι τὸν ἐξ αὐτῶν εἰς φόνους
 προχειρότατον· Δορκάδος οὗτος ἐκαλεῖτο παῖς κατὰ
 τὴν ἐπιχώριον γλῶσσαν. ᾧ δέκα συνελθόντες εἰς τὴν
 10 εἰρκτὴν ξιφῆρεις ἀποσφάττουσι τοὺς συνειλημμένους.
 παρανομήματι δ' ἐπὶ τηλικούτῳ μεγάλῃν ἀπεψεύδοντο
 καὶ πρόφασιν· διαλεχθῆναι γὰρ αὐτοὺς Ῥωμαίοις περὶ
 παραδόσεως τῶν Ἱεροσολύμων καὶ προδότας ἀνηρηκέ-
 ναι τῆς κοινῆς ἐλευθερίας ἔφασκον, κατ' ὀλίγον δ' ἐπη-
 15 λαζουέοντο τοῖς τολμημασιν ὡς εὐεργέται καὶ σωτή-
 ρες τῆς πόλεως γεγεννημένοι.

6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

ἐπανισταμένον δὲ αὐτοῖς ἤδη τοῦ πλήθους (ἐνήγε 7
 γὰρ ὁ γεραίτατος τῶν ἀρχιερέων Ἄνανος, ἀνὴρ σωφρο-

νέστατος, καὶ τάχα ἂν διασώσας τὴν πόλιν, εἰ τὰς τῶν ἐπιβούλων χειρὰς ἐξέφυγεν), οἳ δὲ τὸν νεῶν τοῦ θεοῦ φρούριον αὐτοῖς καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου ταραχῶν ποιοῦνται, καὶ καταφυγὴ καὶ τυραννεῖον ἦν αὐτοῖς τὸ ἄγιον. παρεκρίνατο δὲ τοῖς δεινοῖς εἰρωνεῖα, τὸ τῶν 5 ἐνεργουμένων ἀλγεινότερον· ἀποπειρώμενοι γὰρ τῆς τοῦ δήμου καταπλήξεως, καὶ τὴν αὐτῶν δοκιμάζοντες ἰσχύν, κληρωτοὺς ἐπεχείρησαν ποιεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς, οὕτως, ὡς ἔφαμεν, κατὰ γένος αὐτῶν τῆς διαδοχῆς. ἦν δὲ πρόσχημα μὲν τῆς ἐπιβουλῆς ἔθος ἀρχαίου, ἐπειδὴ 10 καὶ πάλαι κληρωτὴν ἔφασαν εἶναι τὴν ἀρχιερωσύνην, τὸ δὲ ἀληθές τοῦ βεβαιότερου νόμου κατάλυσις καὶ τέχνη πρὸς δυναστείαν, τὰς ἀρχὰς δι' αὐτῶν καθιστά-

8 μένοις. καὶ δὴ μεταπεψάμενοι μίαν τῶν ἀρχιερατικῶν φυλῆν (Ἐνιαχεῖμ καλεῖται), διεκλήρουν ἀρχιερεῖα. 15 λαγγάνει δ' ἀπὸ τύχης ὁ μάλιστα διαδείξας αὐτῶν τὴν παρανομίαν, Φαννίας τις ὄνομα, υἱὸς Σαμουήλου κόμης Ἄφθας, ἀνὴρ οὐ μόνον οὐκ ἐξ ἀρχιερέων, ἀλλ' οὐδ' ἐπιστάμενος σαφῶς τί ποτε ἦν ἀρχιερωσύνη δι' ἀγροικίαν· ἀπὸ γοῦν τῆς χώρας αὐτὸν ἄκουτα σύραν- 20 τες, ὥσπερ ἐπὶ σκηπῆς, ἀλλοτρίῳ κατεκόσμου προσωπείῳ, τὴν τε ἐσθῆτα περιτιθέντες τὴν ἱεράν, καὶ τὸ τί δεῖ ποιεῖν ἐπὶ καιροῦ διδάσκοντες. χλεύη δ' ἦν ἐκείνοις καὶ παιδιὰ τὸ τηλικούτον ἀσέβημα· τοῖς δὲ ἄλλοις ἱερεῦσιν, ἐπιθεωμένοις πόρρωθεν παιζόμενον τὸν νό- 25 μον, δακρύειν ἐπήει, καὶ κατέστενον τὴν τῶν ἱερῶν τιμῶν κατάλυσιν.

9 ταύτην τὴν τόλμαν αὐτῶν οὐκ ἠνεγκεν ὁ δῆμος, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τυραννίδος κατάλυσιν ὤρμητο πάντες. καὶ γὰρ οἱ προύχοντες αὐτῶν, Γωρίων τε υἱὸς 30 Ἰωσήπου καὶ ὁ Γαμαλιήλου Συμεῶν, παρεκρότου ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀθρόους καὶ κατ' ἰδίαν περιόντες ἕκα-

στον ἤδη ποτὲ τίσασθαι τοὺς λυμεῶνας τῆς ἐλευθερίας καὶ καθῆραι τῶν μαιφόνων τὸ ἄγιον. οἳ τε δοκιμώτατοι τῶν ἀρχιερέων, Γαμαλᾶ μὲν υἱὸς Ἰησοῦς Ἀνάου δὲ Ἄνανος, πολλὰ τὸν δῆμον εἰς νωθεῖαν κατονειδίζοντες 5 ἐν ταῖς συνόδοις ἐπήγειρον τοῖς ζηλωταῖς· τοῦτο γὰρ αὐτοὺς ἐκάλεσαν ὡς ἐπ' ἀγαθοῖς ἐπιτηδεύμασιν, ἀλλ' οὐχὶ ζηλώσαντες τὰ κάκιστα τῶν ἔργων καὶ ὑπερβαλόμενοι. καὶ δὴ συνελθόντος τοῦ πλήθους εἰς ἐκκλησίαν, 10 καὶ πάντων ἀγανακτούντων μὲν ἐπὶ τῇ καταλήψει τῶν ἁγίων ταῖς τε ἀρπαγαῖς καὶ τοῖς πεφονευμένοις, οὐπω δὲ πρὸς τὴν ἄμνην ὠρμημένων τῷ δυσεπιχειρήτους, ὅπερ ἦν, τοὺς ζηλωτὰς ὑπολαμβάνειν, καταστάς ἐν μέσοις ὁ Ἄνανος καὶ πολλάκις εἰς τὸν ναὸν ἀπιδῶν, ἐμπλήσας τε τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύων, "ἦ καλὸν γε", 15 εἶπεν "ἦν ἐμοὶ τεθνᾶναι, πρὶν ἐπιδεῖν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοσοῦτοις ἄγεσι καταγέμοντα καὶ τὰς ἀβάτους καὶ ἁγίας χώρας ποσὶ μαιφόνων στενοχωρουμένας. ἀλλὰ περικείμενος τὴν ἀρχιερατικὴν ἐσθῆτα, καὶ τὸ τιμιώτατον καλούμενος τῶν σεβασμίων ὀνομάτων, ζῶ 20 καὶ φιλοψυχῶ, μηκέτι ὑπὲρ τοῦμοῦ γῆρας ὑπομένων εὐκλεῆ θάνατον. εἰ δὲ δὴ μόνος εἰμὶ καὶ καθάπερ ἐν ἐρημίᾳ, τὴν ἐμαντοῦ ψυχὴν ἐπιδάσω μόνην ὑπὲρ τοῦ θεοῦ. τί γὰρ καὶ δεῖ ζῆν ἐν δήμῳ συμφορῶν ἀνασθητοῦντι, καὶ παρ' οἷς ἀπόλωλεν ἢ τῶν ἐν χερσὶ 25 παθῶν ἀντίληψις; ἀρπαζόμενοι γοῦν ἀνέχεσθε καὶ τυπτόμενοι βιωπάτε, καὶ τοῖς φονευομένοις οὐδὲ ἐπιστένει τις ἀναφανδόν. ὦ τῆς πικρᾶς τυραννίδος. τί δὲ μέμφομαι τοὺς τυράννους; μὴ γὰρ οὐκ ἐτράφησαν ὑφ' ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας ἀνεξικακίας; μὴ γὰρ 30 οὐχ ὑμεῖς περιδόντες τοὺς πρώτους συνισταμένους (ἔτι δὲ ἦσαν ὀλίγοι) πλείους ἐποιήσατε τῇ βιωπῇ, καὶ καθοπλιζομένων ἡρεμοῦντες καθ' ἑαυτῶν ἐπεστρέψατε

τὰ ὄπλα, δέον τὰς πρώτας αὐτῶν ἐπικόπτειν ὁρμάς, ὅτε λοιδορίαις καθήπτοντο τῶν συγγενῶν; ὑμεῖς δὲ ἀμελήσαντες ἐφ' ἀρπαγὰς παρωξύνετε τοὺς ἀλιτηρίους. καὶ πορθουμένων οἰκῶν λόγος ἦν οὐδεὶς τοιγαροῦν αὐτοὺς ἤρπαζον τοὺς δεσπότας. καὶ συρρομένοις διὰ μέσης τῆς πόλεως οὐδεὶς ἐπήμυνεν· οἱ δὲ καὶ δεσμοῖς ἤϊσαντο τοὺς ὑφ' ὑμῶν προδοθέντας, ἐὼ λέγειν πόσους καὶ ποταπούς, ἀλλ' ἀκαταιτιάτους, ἀκρίτους. οὐδεὶς ἐβοήθησε τοῖς δεδεμένοις· ἀκόλουθον ἦν ἐπιδεῖν τοὺς αὐτοὺς φονευομένους. ἐπειδομεν καὶ τοῦτο, καθάπερ ἐξ ἀγέλης ζώων ἀλόγων ἐλκομένου τοῦ κρατιστεύοντος ἀεὶ θύματος, οὐδὲ φωνὴν τις ἀφήκεν, οὐχ ὅπως ἐκίνησε τὴν δεξιάν. φέρετε δὴ τοῖνυν, φέρετε πατούμενα βλέποντες τὰ ἄγια, καὶ πάντας ὑποθέντες αὐτοὶ τοῖς ἀνοσίοις τοὺς τῶν τολμημάτων βαθμοὺς μὴ βαρύνεσθε τὴν ὑπεροχὴν· καὶ γὰρ νῦν πάντως ἂν ἐπὶ μείζον προύκοψαν, εἴ τι τῶν ἁγίων καταλῦσαι μείζον εἶχον. κεκράτηται μὲν οὖν τὸ ὀχυρώτατον τῆς πόλεως (λεγέσθω γὰρ νῦν τὸ ἱερὸν ὡς ἄκρα τις ἢ φρούριον)· ἔχοντες δ' ἐπιτετειχισμένην τυραννίδα τοσαύτην, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ὑπὲρ κορυφὴν βλέποντες, τί βουλευέσθε καὶ τίσι τὰς γνώμας προσθάλλετε; Ῥωμαίους ἄρα περιμένετε, ἵν' ἡμῶν βοηθήσωσι τοῖς ἁγίοις; ἔχει μὲν οὕτω τὰ πράγματα τῆ πόλει, καὶ πρὸς τοσοῦτον ἤκομεν συμφορῶν, ἵνα ἡμᾶς ἐλεήσωσι καὶ πολέμοι. οὐκ ἐξαναστήσεσθε, ὡ τλημονέστατοι, καὶ πρὸς τὰς πληγὰς ἐπιστραφέντες, ὃ ἀπὸ τῶν θηρίων ἔστιν ἰδεῖν, τοὺς τύπτοντας ἀμυνεῖσθε; οὐκ ἀναμνησθήσεσθε τῶν ἰδίων ἕκαστος συμφορῶν, οὐδέ, ἃ πεπόνθατε πρὸ ὀφθαλμῶν θέμενοι, τὰς ψυχὰς ἐπ' αὐτοὺς θήξετε πρὸς τὴν ἄμυναν; ἀπόλωλεν ἄρα παρ' ἡμῖν τὸ τιμιώτατον τῶν παθῶν καὶ

φυσικώτατον, ἐλευθερίας ἐπιθυμία· φιλόδουλοι δὲ καὶ φιλοδέσποτοι γεγόναμεν, ὥσπερ ἐκ προγόνων τὸ ὑποτάσσεσθαι παραλαβόντες. ἀλλ' ἐκεῖνοί γε πολλοὺς καὶ μεγάλους ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας πολέμους διήνεγκαν, καὶ οὔτε τῆς Αἰγυπτίων οὔτε τῆς Μήδων δυναστείας ἠττήθησαν ὑπὲρ τοῦ μὴ ποιεῖν τὸ κελευόμενον. καὶ τί δεῖ τὰ τῶν προγόνων λέγειν; ἀλλ' ὁ νῦν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμος, ἐὼ διελέγγειν πότερον λυσιτελεῖσθαι καὶ σύμφωρος ἢ τούναντίον, τίνα δ' οὖν ἔχει προφασιν; οὐ τὴν ἐλευθερίαν; εἴτα τοὺς τῆς οἰκουμένης δεσπότας μὴ φέροντες τῶν ὁμοφύλων τυράννων ἀνεξόμεθα; καίτοι τὸ μὲν τοῖς ἐξωθεν ὑπακούειν ἀνεύγκαι τις ἂν εἰς τὴν ἄπαξ ἠττήσασαν τύχην· τὸ δὲ τοῖς οἰκείοις εἶκειν πονηροῖς ἀγεννῶν ἔστι καὶ προαιρουμένων. ἐπειδὴ δὲ ἄπαξ ἐμνήσθη Ῥωμαίων, οὐκ ἀποκρύβομαι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν ὃ μεταξὺ τῶν λόγων ἐμπεδὸν ἐπέστρεψε τὴν διάνοιαν, ὅτι κἂν ἀλώμεν ὑπ' ἐκείνοις (ἀπειρή δὲ ἡ πείρα τοῦ λόγου), χαλεπώτερον οὐδὲν παθεῖν ἔχομεν ἢ ἡμᾶς διατεθείκασιν οὗτοι. πῶς δ' οὐ δακρύων ἄξιον ἐκείνων μὲν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἀναθήματα βλέπειν, τῶν δὲ ὁμοφύλων τὰ σκῦλα σεσυληκότων καὶ ἀνελότων τὴν τῆς μητροπόλεως εὐγένειαν, καὶ πεφονευμένους ἄνδρας ὧν ἀπέσχοντο ἂν κἀκεῖνοι κρατήσαντες· καὶ Ῥωμαίους μὲν μηδέποτε ὑπερβῆναι τὸν ὄρον τῶν βεβήλων, μηδὲ παραβῆναι τι τῶν ἱερῶν ἕθῶν, πεφρικέναι δὲ πόρρωθεν ὄρωντας τοὺς τῶν ἁγίων περιβόλους, γεννηθέντας δὲ τινὰς ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ καὶ τραφέντας ὑπὸ τοῖς ἡμετέροις ἕθεσι, καὶ Ἰουδαίους καλουμένους, ἐμπεριπατεῖν μέθοις τοῖς ἁγίοις θεοῦ ἔτι τὰς χεῖρας ἐξ ὁμοφύλων ἔχοντας φόνων. εἴτα τις δέδοικε τὸν ἐξωθεν πόλεμον καὶ τοὺς ἐν συγκρίσει πολλῶ τῶν οἰκείων ἡμῖν μετριωτέρους;

καὶ γὰρ ἂν, εἰ ἑτοίμους δεῖ τοῖς πράγμασι τὰς κλήσεις ἐφαρμόζειν, τάχ' ἂν εὗροι τις Ῥωμαίους μὲν ἡμῖν ὁμοίως βεβαιωτὰς τῶν νόμων, πολεμίους δὲ τοὺς ἔνδον. ἀλλ' ὅτι μὲν ἐξώλεις οἱ ἐπίβουλοι τῆς ἐλευθερίας, καὶ πρὸς ἃ δεδράκασιν οὐκ ἂν τις ἐπινοήσῃε δίκην ἀξίαν κατ' αὐτῶν, οἶμαι πάντας ἤκειν πεπεισμένους οἰκοθεῖν, καὶ πρὸ τῶν ἑμῶν λόγων παροξύνθαι τοῖς ἔργοις ἐπ' αὐτοὺς ἃ πεπόνθατε· καταπλήθουσιν δὲ Ἰσως οἱ πολλοὶ τὸ τε πλῆθος αὐτῶν καὶ τὴν τόλμαν, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἐκ τοῦ τόπου πλεονεξίαν. ταῦτα δὲ ὥσπερ συνέστη διὰ τὴν ὑμετέραν ἀμέλειαν, καὶ νῦν ἀξιοθήσεται πλέον ὑπερθεμένων· καὶ γὰρ τὸ πλῆθος αὐτοῖς ἐπιτρέφεται καθ' ἡμέραν, παντὸς πονηροῦ πρὸς τοὺς ὁμοίους αὐτομολοῦντος, καὶ τὴν τόλμαν ἐξάπτει μέχρι νῦν μηδὲν ἐμπόδιον· τῷ τε τόπῳ ἂν καθ' ὑπερθεῖν ὄντες χρήσαιντο καὶ μετὰ παρασκευῆς, ἂν ἡμεῖς χρόνον δῶμεν. πιστεύσατε δὲ ὡς, εἰν προσβαίνωμεν ἐπ' αὐτούς, ἔσονται τῇ συνειδήσει ταπεινότεροι, καὶ τὸ πλεονέκτημα τοῦ ὕψους ὁ λογισμὸς ἀπολεῖ. τάχα τὸ θεῖον ὑβρισμένον ἀναστρέψει κατ' αὐτῶν τὰ βαλλόμενα, καὶ τοῖς σφετέροις διαφθαρήσονται βέλεσιν οἱ δυσσεβεῖς. μόνον ὀφθαῖμον αὐτοῖς, καὶ καταλέλνται. καλὸν δέ, κἂν προσῆ τις κίνδυνος, ἀποδνήσκῃ πρὸς τοῖς ἱεροῖς πυλῶσι, καὶ τὴν ψυχὴν, εἰ καὶ μὴ πρὸ παιδῶν ἢ γυναικῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ θεοῦ καὶ τῶν ἁγίων προέσθαι. προστήσομαι δ' ἐγὼ γνώμη τε καὶ χειρὶ, καὶ οὔτε ἐπινοιά τις ὑμῖν λείψει πρὸς ἀσφάλειαν ἐξ ἡμῶν οὔτε τοῦ σώματος ὄψεσθε φειδόμενον."

11 τούτοις ὁ Ἄνανος παρεκρότει τὸ πλῆθος ἐπὶ τοὺς 30
ζηλωτὰς, οὐκ ἄγνοῶν μὲν ὡς εἶεν ἤδη δυσκατάλυτοι
πλήθει τε καὶ νεότητι καὶ παραστήματι ψυχῆς, τὸ

πλέον δὲ συνειδήσει τῶν εἰργασμένων· οὐ γὰρ ἐνδῶσειν αὐτοὺς εἰς ἔσχατον συγγνώμην ἐφ' οἷς ἔδρασαν ἐλίψαντας· ὅμως δὲ πᾶν ὀτιοῦν παθεῖν προηρείτο μᾶλλον ἢ περιδεῖν ἐν τοιαύτῃ τὰ πράγματα συγγῶσει. τὸ δὲ πλῆθος ἄγειν αὐτοὺς ἐβόα καθ' ἃν παρεκάλει, καὶ προκινδυνεύειν ἕκαστος ἦν ἑτοιμότερος.

ἐν ὅσῳ δὲ ὁ Ἄνανος κατέλεγέ τε καὶ συνέτασσε 12
τοὺς ἐπιτηδείους πρὸς μάχην, οἱ ζηλωταὶ πυνθανόμενοι τὴν ἐπιχείρησιν (παρήσαν γὰρ οἱ ἀγγέλλοντες αὐτοῖς πάντα τὰ παρὰ τοῦ δήμου) παροξύνονται, καὶ τοῦ ἱεροῦ προπηδῶντες ἀθροοὶ τε καὶ κατὰ λόχους οὐδενὸς ἐφείδοντο τῶν προστυγχάνοντων. ἀθροίζεται δ' ὑπ' Ἀνάμου ταχέως τὸ δημοτικόν, πλήθει μὲν ὑπερέχον, ὅπλοις δὲ καὶ τῷ μὴ συγκεκοτηθῆσθαι λειπόμενον 15
τῶν ζηλωτῶν. τὸ πρόθυμον δὲ παρ' ἑκατέρους ἀνεπλήρου τὰ λείποντα, τῶν μὲν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀνεληφότων ὀργὴν ἰσχυροτέραν τῶν ὄπλων, τῶν δ' ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τόλμαν παντὸς πλήθους ὑπερέχουσαν. καὶ οἱ μὲν ἀοίκητον ὑπολαμβάνοντες αὐτοῖς τὴν πόλιν, εἰ 20
μὴ τοὺς ληστὰς ἐκκόψειαν αὐτῆς, οἱ ζηλωταὶ δέ, εἰ μὴ κρατοῖεν, οὐκ ἔστιν ἧς τινὸς ὑστερήσειν τιμωρίας. συνερογγύνντο δὲ στρατηγούμενοι τοῖς πάθεσι, τὸ μὲν πρῶτον κατὰ τὴν πόλιν καὶ πρὸ τοῦ ἱεροῦ λίθοις βάλλοντες ἀλλήλους, καὶ πόρρωθεν διακοντιζόμενοι, κατὰ 25
δὲ τὰς τροπὰς οἱ κρατοῦντες ἐχρῶντο τοῖς ξίφεσι. καὶ πολὺς ἦν ἑκατέρων φόνος, τραυματῖαι τε ἐγίνοντο συχνοί. καὶ τοὺς μὲν ἀπὸ τοῦ δήμου διεκόμιζον εἰς τὰς οἰκίας οἱ προσήκοντες, ὁ δὲ βληθεὶς τῶν ζηλωτῶν εἰς τὸ ἱερὸν ἀνήει, καθαιμάσσων τὸ θεῖον ἔδαφος· 30
καὶ μόνον ἂν τις εἴποι τὸ ἐκείνων αἷμα μιᾶναι τὰ ἄγια. κατὰ μὲν οὖν τὰς συμβολὰς ἐκτρέχοντες ἀεὶ περιῆσαν οἱ ληστρικοί· τεθνηωμένοι δὲ οἱ δημοτικοί.

καὶ πλείους αἰεὶ γινόμενοι, κακίζοντες τοὺς ἐνδιδόντας, καὶ μὴ διδόντες τοῖς τρεπομένοις ἀναχώρησιν οἱ κατόπιν βιαζόμενοι, πᾶν μὲν ἐπιστρέφουσι τὸ σφέτερον εἰς τοὺς ἐναντίους, κακείνων μηκέτι ἀντεχόντων τῆ βία, κατὰ μικρὸν δὲ ἀναχωρούντων εἰς τὸ ἱερόν, 5 συνεισπίπτουσιν οἱ περὶ τὸν Ἄνανον. τοῖς δὲ κατάπληξις ἐμπίπτει στερουμένοις τοῦ πρώτου περιβόλου, καὶ καταφυγόντες εἰς τὸ ἐνδότερον ταχέως ἀποκλείουσι τὰς πύλας. τῷ δὲ Ἀνάτῳ προσβάλλειν μὲν οὐκ ἐδόκει τοῖς ἱεροῖς πυλῶσιν, ἄλλως τε κακείνων βαλλόντων 10 ἄνωθεν· ἀθέμιτον δ' ἠγεῖτο, κὰν κρατήσῃ, μὴ προηγνευκῶς εἰσάγειν τὸ πλῆθος. διακληρώσας δ' ἐν πάντων εἰς ἑξακισχιλίους ὀπίστας καθίστησιν ἐπὶ ταῖς στοαῖς φρουρούς. διεδέχοντο δ' ἄλλοι τούτους, καὶ παντὶ μὲν ἦν ἀνάγκη παρῆναι πρὸς τὴν φυλακὴν ἐν περιόδου, 15 πολλοὶ δὲ τῶν ἐν ἀξιώμασιν ἀφεθέντες ὑπὸ τῶν ἄρχων δοκούντων, μισθούμενοι πενιχρότερους ἀνθ' ἑαυτῶν ἐπὶ τὴν φρουρὰν ἐπεμπον.

13 γίνεται δὲ τούτοις πᾶσιν ὀλέθρον παραίτιος Ἰωάννης, ὃν ἔφαμεν ἀπὸ Γισχάλων διαδρᾶναι, δολιώτα- 20 τος ἀνὴρ καὶ δεινὸν ἔρωτα τυραννίδος ἐν τῇ ψυχῇ περιφέρων, ὃς πόρρωθεν ἐπεβούλευε τοῖς πράγμασι. καὶ δὴ τότε τὰ τοῦ δήμου φρονεῖν ὑποκρινόμενος, συμπεριῆει μὲν τῷ Ἀνάτῳ βουλευομένῳ τε σὺν τοῖς δυνατοῖς μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ ἐπιόντι τὰς φυλακάς, 25 διήγγελλε δὲ τὰ ἀπόρητα τοῖς ζηλωταῖς· καὶ πᾶν σκῆμμα τοῦ δήμου, πρὶν καλῶς βουλευθῆναι, παρὰ τοῖς ἐχθροῖς ἐγνώσκετο δι' αὐτοῦ. μηχανώμενος δὲ τὸ μὴ δι' ὑποψίας ἐλθεῖν, ἀμέτροις ἐχρήτο ταῖς θεραπειαῖς εἰς τε τὸν Ἄνανον καὶ τοὺς τοῦ δήμου προεστῶτας. 30 ἐχώρει δ' εἰς τοῦναντίον αὐτῷ τὸ φιλότιμον· διὰ γὰρ τὰς ἀλόγους κολακείας μᾶλλον ὑποπτεύετο, καὶ

τὸ πανταχοῦ παρῆναι μὴ καλούμενον ἐμφασιν προδοσίας τῶν ἀπορορήτων παρείχε. συνεώρων μὲν γὰρ αἰσθανομένους ἅπαντας τοὺς ἐχθροὺς τῶν παρ' αὐτοῖς βουλευμάτων, πιθανώτερος δ' οὐδεὶς ἦν Ἰωάννου πρὸς 5 ὑποψίαν τοῦ διαγγέλλειν. ἀποσκευάσασθαι μὲν οὖν αὐτὸν οὐκ ἦν ἡδέιον, ὄντα τε δυνατόν ἐν πονηρίας καὶ ἄλλως οὐ τῶν ἀσῆμων, ὑπεξωσμένον τε πολλοὺς τῶν συνεδρευόντων τοῖς ὅλοις· ἐδόκει δὲ αὐτὸν ὄρκους πιστώσασθαι πρὸς εὐνοίαν. ὤμνυε δ' ὁ Ἰωάννης ἐτοί- 10 μως εὐνοήσειν τε τῷ δήμῳ καὶ μήτε βουλὴν τινα μήτε προᾶξιν προδώσειν τοῖς ἐχθροῖς, συγκαταλύσειν δὲ τοὺς ἐπιθεμένους καὶ χειρὶ καὶ γνώμῃ. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἄνανον πιστεύσαντες τοῖς ὄρκους ἤδη χωρὶς ὑπονοίας εἰς τὰς συμβουλίας αὐτὸν παρελάμβανον, καὶ δὴ καὶ πρε- 15 σβευτὴν εἰσπέμπουσι πρὸς τοὺς ζηλωτὰς περὶ διαλύσεων· ἦν γὰρ αὐτοῖς σπουδὴ τὸ παρ' αὐτοῖς μὴ μᾶναι ἱερόν, μηδέ τινα τῶν ὁμοφύλων ἐν αὐτῷ πεσεῖν. ὁ δὲ, ὥσπερ τοῖς ζηλωταῖς ὑπὲρ εὐνοίας ὁμόσας καὶ οὐ 14 κατ' αὐτῶν, παρελθὼν εἶσω καὶ καταστάς εἰς μέσους 20 πολλάκις μὲν ἔφη κινδυνεῦσαι δι' αὐτούς, ἵνα μηδὲν ἀγνοήσῃσι τῶν ἀπορορήτων, ὅσα κατ' αὐτῶν οἱ περὶ τὸν Ἄνανον ἐβουλεύσαντο· νῦν δὲ τὸν μέγιστον ἀναρρίπτειν κίνδυνον σὺν πᾶσιν αὐτοῖς, εἰ μὴ τις προσγένοιτο βοήθεια δαιμόνιος. οὐ γὰρ ἔτι μέλλειν Ἄνα- 25 νον, ἀλλὰ πείσαντα μὲν τὸν δῆμον πεπομφέναι πρέσβεις πρὸς Ἰεσπασιανόν, ἵνα ἐλθὼν κατὰ τάχος παραλάβῃ τὴν πόλιν, ἀγνεῖαν δὲ παρηγγελκέναι κατ' αὐτῶν φυλάττειν εἰς τὴν ἑξῆς ἡμέραν, ἵνα ἢ κατὰ θρησκείαν εἰσελθόντες ἢ καὶ βιασάμενοι συμμίσξωσιν αὐ- 30 τοῖς. οὐχ ὁρᾶν δὲ μέχρι τίνος ἢ τὴν φρουρὰν οἶδουσιν ἢ παρατάξονται πρὸς τοσοῦτους. προσετίθει δὲ ὡς αὐτὸς εἰσπεμφθεῖη, κατὰ θεοῦ πρόνοιαν, ὡς πρε-

σβευτής ὑπὲρ διαλύσεων· τὸν γὰρ Ἄνανον ταύτας αὐ-
τοῖς προτείνειν, ὅπως ἀνόπλοις ἐπέλθῃ. δεῖν οὖν ἢ
τῷ λόγῳ τοῦ ζῆν τοὺς φρουροῦντας ἰκετεύειν, ἢ πορί-
ζεσθαι τινα παρὰ τῶν ἔξωθεν ἐπικουρίαν. τοὺς δὲ
θαλομένους ἐλπίδι συγγνώμης εἰ κρατηθεῖεν, ἐπιλε-
5 λῆσθαι τῶν ἰδίων τολημάτων, ἢ ρομίζειν ἅμα τῷ με-
τανοεῖν τοὺς δεδρακότας εὐθὺς ὀφείλειν διηλλάχθαι
καὶ τοὺς παθόντας. ἀλλὰ τῶν μὲν ἀδικησάντων διὰ
μισοῦς πολλάκις γίνεσθαι καὶ τὴν μεταμέλειαν, τοῖς δὲ
ἀδικηθεῖσι τὰς ὀργὰς ἐπ' ἐξουσίας χαλεπωτέρας. ἐφε-
10 ρεῦειν δὲ αἰεὶ ἐκείνοις φίλους καὶ συγγενεῖς τῶν ἀπο-
λωλότων, καὶ δῆμον τοσοῦτον ὑπὲρ καταλύσεως νό-
μων καὶ δικαστηρίων τεθυμωμένον, ὅπου κἂν ἢ τι
μέρος ἔλεοῦν, ὑπὸ πλείονος ἂν αὐτὸ τοῦ διαγανακτοῦν-
τος ἀφανισθῆναι.

4 τοιαῦτα μὲν ἐποίκιλλεν ἀθρόως δεδισσόμενος, καὶ
τὴν ἔξωθεν βοήθειαν ἀναφανδὸν μὲν οὐκ ἐθάρρει λέ-
γειν, ἠνίσσετο δὲ τοὺς Ἰδουμαίους. ἵνα δὲ καὶ τοὺς ἡγε-
μόνας τῶν ζηλωτῶν ἰδίᾳ παροξύνῃ, τὸν Ἄνανον εἰς τε
ἀμύτητα διέβαλλε καὶ ἀπειλεῖν ἐκείνοις ἐξαιρέτως ἔλε-
20 γεν. ἦσαν δὲ Ἐλεάζαρος υἱὸς Σίμωνος, ὃς δὴ καὶ
πιθανώτατος ἐδόκει τῶν ἐν αὐτοῖς νοῆσαι τε τὰ δέοντα
καὶ τὰ νοηθέντα πράξει, Ζαχαρίας τε υἱὸς Φαλέκον,
γένος ἐκ τῶν ἱερέων ἐκάτερος. οὗτοι πρὸς ταῖς κοιναῖς
τὰς ἰδίας καθ' αὐτῶν ἀπειλὰς ἀκούσαντες, ἔτι δ' ὡς 25
οἱ περὶ τὸν Ἄνανον δυναστείαν ἑαυτοῖς περιποιούμε-
νοι Ῥωμαίους ἐπικαλοῖντο (καὶ γὰρ τοῦτο Ἰωάννης
προσεψεύσατο), μέχρι πολλοῦ μὲν ἠπόρουν τί χρῆ
πράττειν εἰς ὃξὺν οὕτω καιρὸν συνεωσμένους. παρε-
σκευάσθαι μὲν γὰρ τὸν δῆμον ἐπιχειρεῖν αὐτοῖς οὐκ 30
εἰς μακρὰν, αὐτῶν δὲ τὸ σύντονον τῆς ἐπιβουλῆς ὑπο-
τετιμῆσθαι τὰς ἔξωθεν ἐπικουρίας· πάντα γὰρ ἂν φθῆ-

ναι παθεῖν πρὶν καὶ πυθέσθαι τινὰ τῶν συμμάχων.
ἔδοξε δ' ὅμως ἐπικαλεῖσθαι τοὺς Ἰδουμαίους. καὶ γρά-
φαντες ἐπιστολὴν σύντομον ὡς Ἄνανος μὲν προδιδοίη
Ῥωμαίοις τὴν μητρόπολιν ἔξαπατήσας τὸν δῆμον, αὐ-
5 τοὶ δ' ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀποστάντες ἐν τῷ ἱερῷ
φρουροῖντο, ὀλίγος δ' ἔτι χρόνος αὐτοῖς βραβεύει τὴν
σωτηρίαν· εἰ δὲ μὴ βοηθήσουσιν ἐκείνοι κατὰ τάχος,
αὐτοὶ μὲν ὑπ' Ἄνανῳ τε καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἢ πόλις δ'
ὑπὸ Ῥωμαίοις φθάσει γενομένη, τὰ πολλὰ τοῖς ἀγγέ-
10 λοις ἐπετέλλοντο πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν Ἰδουμαίων
διαλέγεσθαι. προεβλήθησαν δ' ἐπὶ τὴν ἀγγελίαν δύο
τῶν δραστηρίων ἀνδρῶν, εἰπεῖν τε ἱκανοὶ καὶ πείσαι
περὶ πραγμάτων, τὸ δὲ τούτων χρησιμώτερον, ἀκύντητι
ποδῶν διαφέροντες. τοὺς μὲν γὰρ Ἰδουμαίους αὐτό-
15 θεν ἤδεισαν πεισθησόμενους ἄτε θορυβῶδες καὶ ἄτα-
κτον ἔθνος, αἰεὶ τε μετέωρον πρὸς τὰ κινήματα καὶ με-
ταβολαῖς χαῖρον, πρὸς ὀλίγην δὲ κολακείαν τῶν δεομέ-
νων τὰ ὄπλα κινοῦν, καὶ καθάπερ εἰς ἑορτὴν εἰς τὰς
παρατάξεις ἐπειγόμενον· ἔδει δὲ τάχος εἰς τὴν ἀγγε-
20 λίαν. εἰς ὃ μὴδὲν ἐλλείποντες προθυμίας οἱ πεμφθέν-
τες (ἐκαλεῖτο δ' αὐτῶν Ἀνανίας ἐκάτερος) καὶ δὴ πρὸς
τοὺς ἄρχοντας τῶν Ἰδουμαίων παρήσαν. οἱ δὲ πρὸς τὴν 2
ἐπιστολὴν καὶ τὰ ῥηθέντα παρὰ τῶν ἀφιγμένων ἐκπλα-
γέντες, ὥσπερ ἔμμανεῖς περιέθεόν τε τὸ ἔθνος καὶ διε-
25 κήρυσσον τὴν στρατείαν. ἠθροιστο δ' ἢ πληθὺς τά-
χιον τοῦ παραγγέλματος, καὶ πάντες ὡς ἐπ' ἐλευθερία
τῆς μητροπόλεως ἤρπαζον τὰ ὄπλα. συνταχθέντες δ' εἰς
δύο μυριάδας παρ' ἄγίνονται πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα, χρώ-
μενοι τέσσαρσιν ἡγεμόσιν, Ἰωάννη τε καὶ Ἰακώβῳ παιδὶ
30 Σωσᾶ· πρὸς δὲ τούτοις ἦν Σίμων υἱὸς Καθλᾶ καὶ Φινέας
Κλουσῶθ.

τὸν δ' Ἄνανον ἢ μὲν ἔξοδος τῶν ἀγγέλων, ὥσπερ 3

καὶ τοὺς φύλακας, ἔλαθεν, ἢ δ' ἔφοδος τῶν Ἰδουμαίων οὐκέτι· προγνοὺς γὰρ ἀπέκλειε τε τὰς πύλας αὐτοῖς καὶ διὰ φυλακῆς εἶχε τὰ τείχη. καθ' ἅπαν γε μὴν αὐτοὺς ἐκπολεμεῖν οὐκ ἔδοξεν, ἀλλὰ λόγοις πείθειν πρὸ τῶν ὀπλων. στὰς οὖν ἐπὶ τὸν ἀντικρὺς αὐτῶν προ- 5 γον ὁ μετ' Ἀνανον γεραίτατος τῶν ἀρχιερέων Ἰησοῦς πολλῶν ἔφη καὶ ποικίλων τὴν πόλιν κατεσχηκότων θορύβων ἐν οὐδενὶ θανατῶσαι τὴν τύχην οὕτως ὥς τὸ συμπράττειν τοῖς πονηροῖς καὶ τὰ παράδοξα· παρεῖναι γὰρ ὑμᾶς ἀνθρώποις ἐξωλεστέτοις μετὰ τοσαύτης προ- 10 θυμίας ἐπαμνυοῦντας καθ' ἡμῶν, μεθ' ὅσης εἰκὸς ἦν ἔλθειν οὐδὲ τῆς μητροπόλεως καλούσης ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. "καὶ εἰ μὲν ἐώρων τὴν σύνταξιν ὑμῶν ἐξ ὁμοίων τοῖς καλέσασιν ἀνδρῶν, οὐκ ἂν ἄλογον τὴν ὀρμὴν ὑπελάμβανον· οὐδὲν γὰρ οὕτω συνίστησι τὰς εὐ- 15 νοίας ὡς τρόπων συγγένεια· νῦν δέ, εἰ μὲν τις αὐτοὺς ἐξετάξοι καθ' ἓνα, μυρίων ἕκαστος εὐρεθήσεται θανάτων ἄξιος· τὰ γὰρ ἀθύρματα καὶ καθάρματα τῆς χώρας ὅλης, κατασπασθέντα τὰς ἰδίας οὐσίας καὶ προ- γυμνάσαντα τὴν ἀπόνοιαν ἐν ταῖς πέριξ κώμαις τε καὶ 20 πόλεσι, τελευταῖα λεληθότως παρσιδέρευσαν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν, ληστὰι δὲ ὑπερβολὴν ἀσεβημάτων μαινοντες καὶ τὸ ἀβέβηλον ἔδαφος, οὗς ὄραν ἔστι νῦν ἀδεεῖς ἐμμεθυσκομένους τοῖς ἀγίοις καὶ τὰ σκῦλα τῶν πεφονευμένων καταναλίσκοντας εἰς τὰς ἀπλήστους γα- 25 στέρας. τὸ δὲ ὑμέτερον πλῆθος καὶ τὸν κόσμον τῶν ὀπλων ὄραν ἔστιν οἷος ἔπρεπε καλούσης ὑμᾶς τῆς μητροπόλεως κοινῶ βουλευτηρίῳ συμμάχους κατ' ἄλλοφύλων. τί ἂν οὖν εἴποι τοῦτό τις ἢ τύχης ἐπήρεια, ὅταν λογάσι πονηροῖς αὐτανδρον ἔθνος ὄρα συνασπί- 30 ζον αὐτοῖς; μέχρι πολλοῦ μὲν ἀπορω τί δὴ ποτε καὶ τὸ κινήσαν ὑμᾶς οὕτω ταχέως ἐγένετο· μὴ γὰρ ἂν δίχα

μεγάλης αἰτίας ἀναλαβεῖν τὰς πανοπλίας ὑπὲρ ληστῶν καὶ κατὰ δῆμον συγγενοῦς. ἐπεὶ δὲ ἠκούσαμεν Ῥωμαίους καὶ προδοσίαν (ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐθορύβουν τινὲς ἀρτίως, καὶ τῆς μητροπόλεως ἐπ' ἐλευθερώσει πα- 5 ρεῖναι), πλέον τῶν ἄλλων τολμημάτων ἐθανυμάσαμεν τοὺς ἀλιτηρίους τῆς περὶ τὸ ψεῦδος ἐπινοίας· ἀνδρας γὰρ φύσει φιλελευθέρους, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα τοῖς ἐξωθεν πολέμοις μάχεσθαι παρεσκευασμένους, οὐκ ἐνήν ἄλλως ἐξαγορεύσαι καθ' ἡμῶν ἢ λογοποιήσαντας 10 προδοσίαν τῆς ποθουμένης ἐλευθερίας. ἀλλ' ὑμᾶς γε χρὴ σκέπτεσθαι τοὺς τε διαβάλλοντας καὶ καθ' ὧν, συνάγειν τε τὴν ἀλήθειαν οὐκ ἐκ τῶν ἐπιπλάστων λόγων ἀλλ' ἐκ τῶν κοινῶν πραγμάτων. τί γὰρ δὴ καὶ παθόντες ἂν ἡμεῖς Ῥωμαίοις προσπωλοῦμεν ἑαυτοὺς 15 νῦν, παρὸν ἢ μηδὲ ἀποστῆναι τὸ πρῶτον, ἢ προσχωρῆσαι ταχέως ἀποστάντας, ὄντων ἔτι τῶν πέριξ ἀπορθητῶν; νῦν μὲν γὰρ οὐδὲ βουλομένοις διαλύσασθαι ῥάδιον, ὅτε Ῥωμαίους μὲν ὑπερόπτας πεποίηκεν ὑποχείριος ἢ Γαλιλαία, φέρει δ' αἰσχύνην ἡμῖν 20 θανάτου χαλεπωτέραν τὸ θεραπεύειν αὐτοὺς ὄντας ἤδη πλησίον. καὶ ἔγωγε κατ' ἑμαντὸν μὲν ἂν εἰρήνην προτιμῆσαιμι θανάτου, πολεμούμενος δ' ἅπαξ καὶ συμβαλὼν θάνατον εὐκλεᾶ τοῦ ζῆν αἰχμάλωτος. πότερον δὲ φασιν ἡμᾶς, τοὺς τοῦ δήμου προεστῶτας, 25 πέμψαι κρύφα πρὸς Ῥωμαίους, ἢ καὶ τὸν δῆμον κοινῆ ψηφισάμενον; εἰ μὲν ἡμᾶς, εἰπάτωσαν τοὺς πεμφθέντας φίλους, τοὺς διακονήσαντας τὴν προδοσίαν οἰκέτας. ἐφωράθη τις ἀπιῶν; ἀνακομιζόμενος ἐάλω; γραμμμάτων γεγόνασιν ἐγκρατεῖς; πῶς δὲ τοὺς μὲν 30 τοσοῦτους πολίτας ἐλάθομεν, οἷς κατὰ πᾶσαν ὥραν συναναστροφόμεθα, τοῖς δὲ ὀλίγοις καὶ φρουρομένοις καὶ μηδ' εἰς τὴν πόλιν ἐκ τοῦ ἱεροῦ προελθεῖν

δυναμένοις ἐγνώσθη τὰ κατὰ τὴν χώραν λαθραίως ἐνεργούμενα; νῦν δ' ἐγνώσαν ὅτι δεῖ δοῦναι δίκας τῶν τετολημένων· ἕως δ' ἦσαν ἀδειεῖς αὐτοί, προδότης ἡμῶν οὐδεὶς ὑποπτεύετο. εἰ δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον ἀναφέρουσι τὴν αἰτίαν, ἐν φανερωῖ δήπουθεν ἐβουλευσάντο (οὐδεὶς γὰρ ἀπεστάτει τῆς ἐκκλησίας), ὥστε τάχιον ἂν τῆς μηνύσεως ἔσπευσεν ἢ φήμη πρὸς ὑμᾶς φανερωτέρα. τί δέ; οὐχὶ καὶ πρέσβεις ἔδει πέμπειν ψηφισαμένους τὰς διαλύσεις; καὶ τίς ὁ χειροτονηθεὶς, εἰπάτωσαν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν δυσθανατώνων καὶ πληθίων οὐσας τὰς τιμωρίας διακρουομένων σκῆψίς ἐστιν· εἰ γὰρ δὴ καὶ προδοθῆναι τὴν πόλιν εἴμαρται, μόνους ἂν τοληῆσαι καὶ τοῦτο τοὺς διαβάλλοντας, ὧν τοῖς τολημασιν ἐν μόνον λείπει, προδοσία. χρὴ δὲ ὑμᾶς, ἐπειδήπερ ἅπαξ πάρεσθε μετὰ τῶν ὀπλων, τὸ μὲν δικαιοτάτον, ἀμύνειν τῇ μητροπόλει καὶ συνεξαίρειν τοὺς τὰ δικαστήρια καταλύσαντας τυράννους, οἱ πατήσαντες τοὺς νόμους ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ξίφεσι πεποιήνται τὰς κρίσεις· ἄνδρας γοῦν ἀκαταιτιάτους τῶν ἐπιφανῶν ἐκ μέσης τῆς ἀγορᾶς ἀρπάσαντες δεσμοῖς τε προσημίσαντο καὶ μηδὲ φωνῆν μηδὲ ἰκεσίαν ἀνασχόμενοι διέφθειραν. ἔξεστι δ' ὑμῖν, παρελθοῦσιν εἰδῶ μὴ πολέμου νόμῳ, θεάσασθαι τὰ τεκμήρια τῶν λεγομένων, οἴκους ἠρημωμένους ταῖς ἐκείνων ἀρπαγαῖς, καὶ γύναια καὶ γενεὰς τῶν ἀπεσφαγμένων μελανειμονούσας, κωνυτὸν δὲ καὶ θρηνον ἀνὰ τὴν πόλιν ὄλην. οὐδεὶς γὰρ ἐστὶν ὃς οὐ γέγυται τῆς τῶν ἀνοσίων καταδρομῆς· οἱ γὰρ ἐπὶ τοσοῦτον ἐξώκειλαν ἀπονοίας ὥστε μὴ μόνον ἐκ τῆς χώρας καὶ τῶν ἐξωθεν πόλεων ἐπὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν ὅλου τοῦ ἔθνους μετενεγκεῖν τὴν ληστρικὴν τόλμαν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερόν. ὀρητήριον

γοῦν αὐτοῖς τοῦτο καὶ καταφυγὴ ταμιεῖόν τε τῶν ἐφ' ἡμᾶς παρασκευῶν γέγονεν, ὁ δὲ ὑπὸ τῆς οἰκουμένης προσκυνούμενος χώρος, καὶ τοῖς ἀπὸ περάτων γῆς ἀλλοφύλοις ἀκοῇ τετιμημένος, ὑπὸ τῶν παραγεννηθέντων ἐνθάδε θηρίων καταπατεῖται. νεανεύονται δ' ἐν ταῖς ἀπογνώσεσιν ἤδη δῆμους τε δήμοις καὶ πόλεις πόλεσι συγκρούειν, καὶ κατὰ τῶν ἰδίων σπλάγγων τὸ ἔθνος στρατολογεῖν. ἀνθ' ὧν τὸ μὲν κάλλιστον καὶ πρέπον, ὡς ἔφην, ὑμῖν, συνεξαίρειν τοὺς ἀλιτηρίους, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς τῆς ἀπάτης ἀμνόμενους, ὅτι συμμαχους ἐτόλησαν καλεῖν οὓς ἔδει τιμωροὺς δεδιέναι· εἰ δὲ αἰδέσθε τὰς τῶν τοιούτων ἐπικλήσεις, ἀλλὰ τοὶ πάρεσθε θεμένοις τὰ ὄπλα καὶ παρελθοῦσιν εἰς τὴν πόλιν σχήματι συγγενῶν ἀναλαβεῖν τὸ μέσον συμμαχῶν τε καὶ πολεμίων ὄνομα, δικαστὰς γενομένους. καίτοι λογίσασθε πόσον κερδήσουσιν ἐφ' ὁμολογούμενοις καὶ τηλικούτοις κρινόμενοι παρ' ὑμῖν οἱ τοῖς ἀκαταιτιάτοις μηδὲ λόγου μεταδόντες. λαμβανέτωσαν δ' οὖν ταύτην ἐκ τῆς ὑμετέρας ἀφίξεως τὴν χάριν. εἰ δὲ οὔτε συναγανακτεῖν ἡμῖν οὔτε κρίνειν δοκεῖ, τρίτον ἐστὶ καταλιπεῖν ἑκατέρους, καὶ μήτε ταῖς ἡμετέραις ἐπεμβαίνειν συμφοραῖς μήτε τοῖς ἐπιβούλοις τῆς μητροπόλεως συμμενεῖν. εἰ γὰρ καὶ τὰ μάλιστα Ῥωμαῖοις ὑποπτεύετε διειλέχθαι τινὰς, παρατηρεῖν ἔξεστι τὰς ἐφόδους, κἂν τι τῶν διαβεβλημένων ἔργων διακαλύπτηται, τότε φρουρεῖν τὴν μητρόπολιν ἐλθόντας, κολάζειν τε τοὺς αἰτίους πεφωραμένους· οὐ γὰρ ἂν ὑμᾶς φθάσειαν οἱ πολέμοι τῇ πόλει προσφωρημένους. εἰ δὲ οὐδὲν ὑμῖν τούτων εὐγνωμον ἢ μέτριον δοκεῖ, μὴ θαναμάζετε τὰ κλειῖθρα τῶν πυλῶν, ἕως ἂν φέρητε τὰ ὄπλα."

4 τοιαῦτα μὲν ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, τῶν δὲ Ἰδουμαίων οὐδὲν τὸ πλῆθος προσεῖχεν, ἀλλὰ τεθνύμωτο μὴ τυχόν ἐτοίμης τῆς εἰσόδου, καὶ διηγανάκτουσι οἱ στρατηγοὶ πρὸς ἀπόθεσιν τῶν ὀπλων, ἀλγυαλῶσιαν ἠγοῦμενοι τὸ κελυόντων τινῶν αὐτὰ ῥῖψαι. Σίμων δὲ υἱὸς Καθλαῖ, 5 τῶν ἠγεμόνων εἷς, μόλις τὸν τῶν οἰκείων καταστείλας θόρυβον καὶ στὰς εἰς ἐπήκοον τοῖς ἀρχιερεῦσιν, οὐκέτι θαυμάζειν ἔφη φρουρουμένων ἐν τῷ ἱερῷ τῶν προμάχων τῆς ἐλευθερίας, εἰ γε καὶ τῷ ἔθνει κλείουσί τι- 10 νες ἤδη τὴν κοινὴν πόλιν, καὶ Ῥωμαίους μὲν εἰσδέχεσθαι παρασκευάζονται, τάχα καὶ στεφανώσαντες τὰς πύλας, Ἰδουμαίοις δὲ ἀπὸ τῶν πύργων διαλέγονται καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ὄπλα κελεύουσι ῥῖψαι, μὴ πι- 15 στεύοντες δὲ τοῖς συγγενέσι τὴν τῆς μητροπόλεως φυλακὴν τοὺς αὐτοὺς δικαστὰς ποιοῦνται τῶν διαφόρων, καὶ κατηγοροῦντες τινῶν ὡς ἀποκτείνειαν ἀκρίτους, αὐτοὶ καταδικάζουσι ὅλον τοῦ ἔθνους ἀτιμίαν· τὴν γοῦν ἅπασιν τοῖς ἀλλοφύλοις ἀναπεπετασμένην εἰς 20 θρησκείαν πόλιν τοῖς οἰκείοις νῦν ἀποτετειχίσθαι. "πάνυ γὰρ ἐπὶ σφαγὰς ἐσπεύδομεν καὶ τὸν κατὰ τῶν ὁμοφύλων πόλεμον οἱ διὰ τοῦτο ταχύναντες, ἵνα ἀτυχήσαντας ὑμᾶς τηρήσωμεν ἐλευθέρους. τοιαῦτα μὲν- 25 τοι καὶ πρὸς τῶν φρουρουμένων ἠδίκησθε, καὶ πιθανὰς οὕτως ὑποψίας, οἶμαι, καὶ κατ' ἐκείνων συνελέξατε. ἔπειτα τῶν ἐνδον φρουρᾶ κρατοῦντες ὅσοι κήδονται τῶν κοινῶν πραγμάτων, καὶ τοῖς συγγενεστάτοις ἔθνε- 30 σιν ἀθρόοις ἀποκλείσαντες μὲν τὴν πόλιν ὑβριστικὰ δὲ οὕτω προστάγματα κελεύοντες, τυραννεῖσθαι λέγετε, καὶ τὸ τῆς δυναστείας ὄνομα τοῖς ὑφ' ὑμῶν τυραννουμένοις περιάπτετε. τίς ἂν ἐνέγκαι τὴν εἰρω- 35 νείαν τῶν λόγων, ἀφορῶν εἰς τὴν ἐναντιότητα τῶν πραγμάτων, εἰ μὴ καὶ νῦν ὑμᾶς ἀποκλείουσιν Ἰδουμαῖοι

τῆς μητροπόλεως, οὐς αὐτοὶ τῶν πατρίων ἱερῶν εἰρ- 4 γετε; μέμφαιτ' ἂν τις εἰκότως τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ πολιορκουμένους, ὅτι θαρσύναντες τοὺς προδότας κολάζειν, οὐς ὑμεῖς ἄνδρας ἐπισήμους καὶ ἀκαταιτιάτους λέγετε 5 διὰ τὴν κοινωσίαν, οὐκ ἀφ' ὑμῶν ἤρξαντο καὶ τὰ καιριώτατα τῆς προδοσίας μέρη προαπέκοψαν. ἀλλ' εἰ κἀκεῖνοι τῆς χρείας ἐγένοντο μαλακώτεροι, τηρήσωμεν Ἰδουμαῖοι τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τῆς κοινῆς πατρίδος προπολεμήσωμεν, ἅμα τοὺς τε ἔξωθεν ἐπιόντας καὶ 10 τοὺς ἐνδον προδιδόντας ἀμυνόμενοι πολεμίους. ἐνθάδε πρὸ τῶν τειχῶν μενοῦμεν ἐν τοῖς ὀπλοις, ἕως ἂν Ῥωμαῖοι κάμωσι προσέχοντες ὑμῖν, ἢ ὑμεῖς ἐλεύθερα φρονήσαντες μεταβάλῃσθε."

τούτοις τὸ μὲν τῶν Ἰδουμαίων ἐπεβόα πλῆθος, ὁ 5 15 δὲ Ἰησοῦς ἀθυμῶν ἀνεχώρει, τοὺς μὲν Ἰδουμαίους μηδὲν φρονοῦντας ὁρῶν μέτριον, διχόθεν δὲ τὴν πόλιν πολεμουμένην. ἦν δὲ οὐδὲ τοῖς Ἰδουμαίοις ἐν ἡρεμίᾳ τὰ φρονήματα· καὶ γὰρ τεθνύμωτο πρὸς τὴν ὑβριν εἰσχθέντες τῆς πόλεως, καὶ τὰ τῶν ζηλωτῶν ἰσχυρὰ 20 δοκοῦντες, ὡς οὐδὲν ἐπαμύνοντας ἐώρων, ἠπόρητο, καὶ μετενόουν πολλοὶ τὴν ἀφίξιν. ἡ δὲ αἰδῶς τοῦ τέλεον ἀπράκτους ὑποστρέφειν ἐνίκα τὴν μεταμέλειαν, ὥστε μένειν αὐτόθι πρὸ τοῦ τείχους κακῶς ἀνλιζόμε- 25 νους· διὰ γὰρ τῆς νυκτὸς ἀμήχανος ἐκρήγνυται χειμῶν, ἀνεμοὶ τε βίαιοι σὺν ὄμβροις λαβροτάτοις, καὶ συνεχεῖς ἀστραπαί, βρονταὶ τε φοικώδεις, καὶ μυκήματα σειομένης τῆς γῆς ἐξαισία. πρόδηλον δ' ἦν ἐπ' ἀνθρώπων ὀλέθρῳ τὸ κατάστημα τῶν ὄλων συγκεχυ- 30 μένον, καὶ οὐχὶ μικροῦ τις ἂν εἰκάσαι συμπτώματος τὰ τέρατα. μία δὲ τοῖς Ἰδουμαίοις καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει 6 30 παρέστη δόξα, τοῖς μὲν ὀργίζεσθαι τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ στρατείᾳ καὶ οὐκ ἂν διαφυγεῖν ἐπενεγκόντας ὄπλα

τῇ μητροπόλει, τοῖς δὲ περὶ τὸν Ἄνανον νευικηκέναι χωρὶς παρατάξεως καὶ τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν στρατηγεῖν.

κακοὶ δὲ ἦσαν ἄρα τῶν μελλόντων στοχασταί, καὶ κατεμαντεύοντο τῶν ἐχθρῶν ἢ τοῖς ἰδίοις αὐτῶν ἐπήγει 5 παθεῖν. οἱ μὲν γὰρ Ἰδουμαῖοι συσπειραθέντες τοῖς σώμασιν ἀλλήλους ἀντέθαλπον, καὶ τοὺς θυρεοὺς ὑπὲρ κεφαλῆς συμφράξαντες ἤττον ἐκακούντο τοῖς ὑετοῖς. οἱ δὲ ζηλωταὶ μᾶλλον τοῦ καθ' αὐτοὺς κινδύνου ὑπὲρ ἐκείνων ἐβασανίζοντο, καὶ συνελθόντες ἐσκόπουν εἰ 10 τινα μηχανὴν αὐτοῖς ἀμύνης ἐπινοήσειαν. τοῖς μὲν οὖν θερμοτέροις ἐδόκει μετὰ τῶν ὀπλων βιάζεσθαι τοὺς παραφυλάσσοντας, ἔπειτα δὲ εἰσπεσόντας εἰς μέσον τῆς πόλεως ἀναφάνδον ἀνοίγειν τοῖς συμμάχοις τὰς 15 πύλας· τοὺς τε γὰρ φύλακας εἴξειν πρὸς τὸ ἀδόκητον αὐτοῖς τεταραγμένους, ἄλλως τε καὶ τοὺς πλείονας αὐτῶν ὄντας ἀνόπλους καὶ πολέμων ἀπειρούς, καὶ τῶν κατὰ τὴν πόλιν δυσδύνακτον ἔσεσθαι τὸ πλῆθος κατελιγμένον ὑπὸ τοῦ χειμῶνος εἰς τὰς οἰκίας. εἰ δὲ καί 20 τις γένοιτο κίνδυνος, πρόπειν αὐτοῖς πᾶν ὅτιοῦν παθεῖν, ἢ περιδεῖν τοσοῦτον πλῆθος δι' αὐτοὺς αἰσχροῦς ἀπολλύμενον. οἱ δὲ συνετώτεροι βιάζεσθαι μὲν ἀπεγίνωσκον, ὄρωντες οὐ μόνον τὴν ἑαυτῶν φρουρὰν πληθύνουσαν ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς πόλεως τεῖχος διὰ τοὺς 25 Ἰδουμαίους ἐπιμελῶς φυλασσόμενον, ᾧ τὸ τε πανταχοῦ τὸν Ἄνανον παρεῖναι καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν ἐπισκέπτεσθαι τὰς φυλακὰς. ὃ δὴ ταῖς μὲν ἄλλαις νυξίν οὕτως εἶχεν, ἀνείθη δὲ κατ' ἐκείνην, οὔτι κατὰ τὴν Ἄνανου ἠσθνύειαν, ἀλλ' ὥς αὐτὸς ἐκεῖνος ἀπόλοιτο καὶ τὸ πλῆθος τῶν φυλάκων, στρατηγούσης τῆς εἰ- 30 μαρμένης. ἢ δὴ τῆς νυκτὸς προκοπούσης καὶ τοῦ χειμῶνος ἐπακμάζοντος κοιμίζει μὲν τοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ

φρουρούς, τοῖς ζηλωταῖς δὲ ἐπίνοιαν ἐμβάλλει τῶν ἱερῶν αἶροντας πριόνων ἐκτεμεῖν τοὺς μοχλοὺς τῶν πυλῶν. συνήργησε δὲ αὐτοῖς πρὸς τὸ μὴ κατακουσθῆναι τὸν ψόφον ὅ τε τῶν ἀνέμων ἤχος καὶ τὸ τῶν βροντῶν 5 ἐπάλληλον. διαλαθόντες δὲ ἐκ τοῦ ἱεροῦ παραγίνονται πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ τοῖς αὐτοῖς προῖσι χρώμενοι τὴν κατὰ τοὺς Ἰδουμαίους ἀνοίγουσι πύλην. τοῖς δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἐμπίπτει ταραχὴ, τοὺς περὶ τὸν Ἄνανον ἐπιχειρεῖν οἰηθεῖσι, καὶ πᾶς ἐπὶ τοῦ ξίφους ἔσχε 10 τὴν δεξιὰν ὡς ἀμυνόμενος· ταχέως δὲ γνωρίσαντες τοὺς ἤκοντας εἰσῆεσαν. εἰ μὲν οὖν ἐτράποντο ἐπὶ τὴν πόλιν, οὐδὲν ἐκώλυεν ἀπολωλέναι τὸν δῆμον αὐτανδρον, οὕτως εἶχον ὀργῆς· νῦν δὲ πρῶτους τοὺς ζηλωτὰς ἔσπευδον τῆς φρουρᾶς ἐξελέσθαι, δεομένων πολλὰ 15 καὶ τῶν εἰσδεξαμένων μὴ περιδεῖν δι' οὓς ἦλθον ἐν μέσοις τοῖς δεινοῖς, μηδὲ αὐτοῖς χαλεπώτερον ἐπισεῖσθαι τὸν κίνδυνον· τῶν μὲν γὰρ φρουρῶν ἀλόντων ῥάδιον αὐτοῖς εἶναι χωρεῖν ἐπὶ τὴν πόλιν, εἰ δὲ ἅπασι ταύτην προκινήσειαν, οὐκ ἂν ἔτι ἐκείνων κρατῆσαι· 20 πρὸς γὰρ τὴν αἰσθησιν συντάξεσθαι αὐτοὺς καὶ τὰς ἀνόδους ἀποφράζειν.

συνεδόκει ταῦτα τοῖς Ἰδουμαίοις, καὶ διὰ τῆς πό- 5 λεως ἀνέβαινον πρὸς τὸ ἱερόν, μετέωροί τε οἱ ζηλωταὶ τὴν ἄφιξιν αὐτῶν ἐκαραδόκουν. καὶ παριόντων εἶδω 25 καὶ αὐτοὶ θαρροῦντες προήεσαν ἐκ τοῦ ἐνδοτέρω ἱεροῦ, μιγέντες δὲ τοῖς Ἰδουμαίοις προσέβαλλον ταῖς φυλακαῖς. καὶ τινὰς μὲν τῶν προκοιτούντων ἀπέσφαξαν κοιμωμένους, πρὸς δὲ τὴν τῶν ἐργηγορότων βοήν διανέστη πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ μετ' ἐκπλήξεως ἀρπάζοντες 30 τὰ ὄπλα πρὸς τὴν ἄμυναν ἐχώρουν. ἕως μὲν οὖν μόνους τοὺς ζηλωτὰς ἐπιχειρεῖν ὑπελάμβανον, ἐθάρρουν ὡς τῷ πλῆθει περιεσόμενοι· κατιδόντες δὲ ἔξωθεν

ἐπεισχεομένους ἄλλους, ἤσθοντο τὴν εἰσβολὴν τῶν Ἰδουμαίων. καὶ τὸ μὲν πλεον αὐτῶν ἅμα ταῖς ψυχαῖς κατέβαλλε τὰ ὄπλα καὶ πρὸς οἰμωγαῖς ἦν· φραζάμενοι δὲ ὀλλοὶ τῶν νέων γενναίως ἐδέχοντο τοὺς Ἰδουμαίους, καὶ μέχρι πολλοῦ τὴν ἀργότεραν πληθύν 5 ἐσκεπον. οἱ δὲ κραυγῇ διεσήμαινον τοῖς κατὰ τὴν πόλιν τὰς συμφοράς. κάκεινων ἀμῦναι μὲν οὐδεὶς ἐτόλμησεν ὡς ἔμαθον εἰσπεπτωκότας τοὺς Ἰδουμαίους, ἄγαν δὲ ἀντεβόων καὶ ἀντωδύροντο, καὶ πολὺς γυναικῶν κωκυτὸς ἠγείρετο, κινδυνεύοντας ἐκάστη τινὸς 10 τῶν φυλάκων. οἱ δὲ ζηλωταὶ τοῖς Ἰδουμαίοις συνεπηγάλαζον, καὶ τὴν ἐκ πάντων βοήν ὁ χειμῶν ἐποίει φοβερωτέραν. ἐφείδοντό τε οὐδενὸς Ἰδουμαῖοι, φύσει τε ὠμότατοι φονεύειν ὄντες, καὶ τῷ χειμῶνι κεκακωμένοι κατὰ τῶν ἀποκλεισάντων ἐχρῶντο τοῖς ὄπλοις. 15 ἦσαν δὲ ὅμοιοι τοῖς ἱκετεύουσι καὶ τοῖς ἀμυνομένοις, καὶ πολλοὺς τὴν τε συγγένειαν ἀναμιμνήσκοντας καὶ δεομένους τοῦ κοινῷ ἱεροῦ λαβεῖν αἰδῶ διήλαννον τοῖς ξίφεσιν. ἦν δὲ φυγῆς μὲν οὐδεὶς τόπος οὐδὲ σωτηρίας ἐλπίς· συνωθούμενοι δὲ περὶ ἀλλήλους κα- 20 τεκόπτοντο, καὶ τὸ πλεον ἐβιαζόμενοι, ὡς οὐκέτι ἦν ὑποχωρήσεως τόπος, ἐπήεσαν δ' οἱ φονεύοντες, ὑπ' ἀμμηχανίας κατεκρήμνιζον ἑαυτοὺς εἰς τὴν πόλιν, οἰκτρότερον ἔμοιγε δοκεῖ οὐ διέφευγον ὀλέθρον τὸν ἀνθαίρετον ὑπομένοντες. ἐπεκλύσθη δὲ τὸ ἔξωθεν ἱερόν πᾶν 25 αἵματι, καὶ νεκροὺς ὀκτακισχιλίους καὶ πεντακοσίους ἢ ἡμέρα κατελάμβανεν.

2 οὐκ ἐκορέσθησαν δὲ τούτοις οἱ θυμοὶ τῶν Ἰδουμαίων, ἀλλ' ἐπὶ τὴν πόλιν τραπέμενοι πᾶσαν μὲν οἰκίαν διήρπαζον, ἔκτεινον δὲ τὸν περιτυχόντα. καὶ τὸ 30 μὲν ἄλλο πλήθος αὐτοῖς ἐδόκει παρανάλωμα, τοὺς δ' ἀρχιερεῖς ἀνεξήτουν, καὶ κατ' ἐκείνων ἦν τοῖς πλείστοις

ἢ φορὰ. ταχέως δὲ ἀλόντες διεφθείροντο, καὶ τοῖς νεκροῖς αὐτῶν ἐπιστάντες τὸν μὲν Ἄνανον τῆς πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας τὸν δὲ Ἰησοῦν τῶν ἀπὸ τοῦ τείχους λόγων ἐπέσκηπτον. προῆλθον δὲ εἰς τοσοῦτον 5 ἀσεβείας ὥστε καὶ ἀτάφους εἶψαι, καίτοι τοσαύτην Ἰουδαίων περὶ τὰς ταφὰς πρόνοιαν πεποιημένων ὥστε καὶ τοὺς ἐκ καταδίκης ἀνασταυρουμένους πρὸ δύντος ἡλίου καθαιρεῖν τε καὶ θάπτειν. οὐκ ἂν ἀμάρτοιμι δὲ εἰπὼν ἀλώσεως ἄρξαι τῇ πόλει τὸν Ἄνανον 10 θάνατον, καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἀνατραπῆναι τὸ τεῖχος καὶ διαφθαρεῖναι τὰ πράγματα Ἰουδαίοις, ἐν ἣ τὸν ἀρχιερέα καὶ ἡγεμόνα τῆς ἰδίας σωτηρίας αὐτῶν ἐπὶ μέσης τῆς πόλεως εἶδον ἀπεσφραγμένον. ἦν γὰρ δὴ τὰ τε ἄλλα σεμνὸς ὁ ἀνὴρ καὶ δικαιοτάτος, καὶ 15 παρὰ τὸν ὄγκον τῆς τε εὐγενείας καὶ τῆς ἀξίας καὶ ἧς εἶχε τιμῆς ἠγαπηκῶς τὸ ἰσότημον καὶ πρὸς τοὺς ταπεινοτάτους, φιλελεύθερος δὲ ἐκτόπως καὶ δημοκρατίας ἐραστής, πρὸ τε τῶν ἰδίων λυσιτελῶν τὰ κοινῇ συμφέροντα ἀεὶ τιθέμενος, καὶ περὶ παντὸς ποιούμε- 20 νος τὴν εἰρήνην (ἄμαχα γὰρ ἦδει τὰ Ῥωμαίων), προσκοπούμενος δὲ ὑπ' ἀνάγκης καὶ κατὰ τὸν πόλεμον ὅπως, εἰ μὴ διαλύσαιντο Ἰουδαῖοι, δεξιῶς διαφέροιντο. καθόλου δὲ εἰπεῖν, ζῶντος Ἄνανου πάντως ἂν διελύθησαν. δεινὸς γὰρ ἦν εἰπεῖν τε καὶ πείσαι τὸν δῆ- 25 μον· ἦδη δ' εἰ ἐκεχεῖρωτο καὶ τοὺς ἐμποδίζοντας ἢ πολεμοῦντας, πλείστην ἂν τριβὴν Ῥωμαίοις παρέσχον ὑπὸ τοιοῦτῳ στρατηγῷ. παρέξενκτο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Ἰησοῦς, αὐτοῦ μὲν λειπόμενος κατὰ σύγκρισιν, προύχων δὲ τῶν ἄλλων. ἀλλ' οἶμαι, κατακρίνας ὁ θεὸς 30 ὡς μεμιαμμένης τῆς πόλεως ἀπάλειαν, καὶ πυρὶ βουλόμενος ἐκαθαρθῆναι τὰ ἅγια, τοὺς ἀντεχομένους αὐτῶν καὶ φιλοστοργοῦντας περιέκοπτεν. οἱ δὲ πρὸ

ὀλίγου τὴν ἱερὰν ἐσθῆτα περικείμενοι καὶ τῆς κοσμι-
κῆς θρησκείας κατάρχοντες, προσκυνούμενοί τε τοῖς
ἐκ τῆς οἰκουμένης παραβάλλουσιν εἰς τὴν πόλιν, ἐρ-
ριμμένοι γυμνοί, βορὰ κυνῶν καὶ θηρίων, ἐβλέποντο.
αὐτὴν ἐπ' ἐκείνοις στενάξαι ἂν τοῖς ἀνδράσι δοκῶ
τὴν ἀρετὴν, ὀλοφυρομένην ὅτι τοσοῦτον ἤττητο τῆς
κακίας.

ἀλλὰ γὰρ τὸ μὲν Ἀνάου καὶ Ἰησοῦ τέλος τοιοῦ-
3 τον ἀπέβη, μετὰ δὲ ἐκείνους οἱ τε ζηλωταὶ καὶ τῶν
Ἰδουμαίων τὸ πλῆθος τὸν λαὸν ὥσπερ ἀνοσίων ζώων
ἀγέλην ἐπιόντες ἔσφαζον. καὶ τὸ μὲν εἰκαῖον ἐφ' οὗ
καταληφθεὶς τόπον διεφθίετο, τοὺς δὲ εὐγενεῖς καὶ
νέους συλλαμβάνοντες εἰς εἰρκτὴν κατέκλειον δεδεμέ-
νους, κατ' ἐλπίδα τοῦ προσθήσεσθαι τινὰς αὐτοῖς τὴν
ἀναιρέσιν ὑπεριθήμενοι. προσέεχε δὲ οὐδεὶς, ἀλλὰ
πάντες τοῦ τάξασθαι μετὰ τῶν πονηρῶν κατὰ τῆς
πατρίδος προείλοντο τὸν θάνατον. δεινὰς δὲ τῆς ἀρ-
νήσεως αἰκίας ὑπέμενον, μαστιγούμενοί τε καὶ στρε-
βλούμενοι· μετὰ δὲ τὸ μηκέτ' ἀρεῖν τὸ σῶμα ταῖς
βασάνοις μόλις ἤξιοῦντο τοῦ ξίφους. οἱ συλληφθέντες
δὲ μεθ' ἡμέραν ἀνηροῦντο νύκτωρ, καὶ τοὺς νεκροὺς
ἐκφοροῦντες ἐρρίπτουν, ὡς ἐτέροις εἴη δεσμώταις τό-
πος. ἦν δὲ τοσαύτη τοῦ δήμου κατάπληξις ὡς μη-
δένα τολμῆσαι μήτε κλαίειν φανερώς τὸν προσήκοντα
νεκρὸν μήτε θάπτειν, ἀλλὰ λαθραῖα μὲν ἦν αὐτῶν
κατακεκλεισμένων τὰ δάκρυα, καὶ μετὰ περισκέ-
ψεως, μή τις ἐπακούσῃ τῶν ἐχθρῶν, ἔστενον· ἴσα
γὰρ τοῖς πενθουμένοις ὁ πενθήσας εὐθύς ἔπασχε·
νύκτωρ δὲ κόνιν αἶροντες χεροῖν ὀλίγην ἐπερρίπτουν
τοῖς σώμασι, καὶ μεθ' ἡμέραν εἴ τις παράβολος.
μύριοι δὲ καὶ δισχίλιοι τῶν εὐγενῶν οὕτω διεφθάρ-
ρησαν.

οἱ δὲ ἤδη διαμεμισηκότες τὸ φονεῦειν ἀνέδην εἰ- 4
ρωνεῦοντο δικαστήρια καὶ κρίσεις. καὶ δὴ τινα τῶν
ἐπιφανεστάτων ἀποκτεῖναι προθέμενοι, Ζαχαρίαν υἱὸν
Βαρούχου (παρώξυνε δ' αὐτοὺς τὸ λίαν τάνδρος μισο-
5 πόνηρον καὶ φιλελεύθερον· ἦν δὲ καὶ πλούσιος, ὥστε
μὴ μόνον ἐλπίζειν τὴν ἀρπαγὴν τῆς οὐσίας, ἀλλὰ καὶ
προσαποσκευάζεσθαι δυνατόν ἄνθρωπον εἰς τὴν αὐτῶν
κατάλυσιν), συγκαλοῦσιν ἐξ ἐπιτάγματος ἑβδομήκοντα
τῶν ἐν τέλει δημοτῶν εἰς σχῆμα δικαστῶν ἔρημον ἐξ-
10 ουσίας· καὶ τοῦ Ζαχαρίου κατηγοροῦν ὡς ἐνδιδοίη τὰ
πράγματα Ῥωμαίοις καὶ περὶ προδοσίας διαπέμψαιτο
πρὸς Βεσπασιανόν. ἦν δὲ οὔτε ἔλεγχός τις τῶν κατη-
γορουμένων οὔτε τεκμήριον, ἀλλ' αὐτοὶ πεπεισθαι κα-
λῶς ἔφασαν, καὶ τοῦτ' εἶναι πίστιν τῆς ἀληθείας ἡ-
15 ξίου. ὃ γὰρ μὴν Ζαχαρίας συνιδῶν μηδεμίαν αὐτῷ
καταλειπομένην σωτηρίας ἐλπίδα (κεκλήσθαι γὰρ κατ'
ἐνέδραν εἰς εἰρκτὴν, οὐκ ἐπὶ δικαστήριον), ἐποίησατο
τὴν τοῦ ξῆν ἀπόγνωσιν οὐκ ἀπαρησίαστον, ἀλλὰ κα-
ταστάς τὸ μὲν πιθανὸν τῶν κατηγορουμένων διεγλεύασε,
20 καὶ διὰ βραχέων ἀπελύσατο τὰς ἐπιφερομένας αἰτίας,
εἶτα δὲ τὸν λόγον εἰς τοὺς κατηγοροὺς ἀποστρέψας
ἐξῆς πάσας αὐτῶν διεξῆει τὰς παρανομίας, καὶ πολλὰ
περὶ τῆς συγχύσεως καταλοφύρατο τῶν πραγμάτων.
οἱ ζηλωταὶ δὲ ἐθορύβουν καὶ μόλις τῶν ξιφῶν ἀπε-
25 κράτουν, τὸ σχῆμα καὶ τὴν εἰρωνεῖαν τοῦ δικαστηρίου
μέχρι τέλους παῖξαι προαιρούμενοι, καὶ ἄλλως πειρά-
σαι θέλοντες τοὺς δικαστάς, εἰ παρὰ τὸν αὐτῶν κίν-
δυνον μνησθήσονται τοῦ δικαίου. φέρουσι δ' οἱ ἑβδο-
μήκοντα τῷ κρινόμενῳ τὰς ψήφους ἀπολύσεως, καὶ σὺν
30 αὐτῷ προείλοντο τεθνάναι μᾶλλον ἢ τῆς ἀναιρέσεως
αὐτοῦ λαβεῖν τὴν ἐπιγραφὴν. ἤρθη δὲ βοή τῶν ζηλω-
τῶν πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, καὶ πάντων μὲν ἦν ἀγανά-

κτησις ἐπὶ τοῖς δικασταῖς ὡς μὴ συνειδί τὴν εἰρωνείαν τῆς δοθείσης αὐτοῖς ἐξουσίας, δύο δὲ τῶν τολμηροτάτων προσπεδόντες ἐν μέσῳ τῷ ἱερῷ διαφθείρουσι τὸν Ζαχαρίαν, καὶ πεδόντι ἐπιγλευάζοντες ἔφασαν· καὶ παρ' ἡμῶν τὴν ψῆφον ἔχεις, καὶ βεβαιότεραν ἀπόλυσιν. 5 ῥίπτουσί τε αὐτὸν εὐθέως ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ κατὰ τῆς ὑποκειμένης φάραγγος. τοὺς δὲ δικαστὰς πρὸς ὕβριν ἀπεστραμμένοις τοῖς ξίφεσι τύπτοντες ἐξέωσαν τοῦ περιβόλου, δι' ἐν τούτῳ φεισάμενοι τῆς σφαγῆς αὐτῶν, ἵνα σκεδασθέντες ἀνὰ τὴν πόλιν ἄγγελοι πᾶσι τῆς 10 δουλείας γένωνται.

5 τοῖς δὲ Ἰδουμαίοις ἤδη τῆς παρουσίας μετέμελε καὶ προσίστατο τὰ πραττόμενα. συναγαγὼν δὲ αὐτούς τις ἀπὸ τῶν ζηλωτῶν κατ' ἰδίαν ἐλθὼν ἐνεδείκνυτο τὰ συμπαρανομηθέντα τοῖς καλέσασιν, καὶ τὰ κατὰ 15 τῆς μητροπόλεως διεξῆει· παραγενέσθαι μὲν γὰρ ὡς ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων προδιδομένης Ῥωμαίοις τῆς μητροπόλεως, εὐρηκέναι δὲ προδοσίας μὲν τεκμήριον οὐδέν, τοὺς δὲ ἐκείνην ὑποκρινομένους φυλάττεσθαι καὶ πολέμου καὶ τυραννίδος ἔργα τολμῶντας. προσήκειν 20 μὲν οὖν αὐτοῖς διακωλύειν ἀπ' ἀρχῆς· ἐπειδὴ δ' ἄπαξ εἰς κοινωνίαν ἐμφυλίου φόνου προέπεσον, ὄρον γοῦν ἐπιθεῖναι τοῖς ἀμαρτήμασι, καὶ μὴ παραμένειν χορηγοῦντας ἰσχὺν τοῖς καταλύσασιν τὰ πάτρια. καὶ γὰρ εἴ τινες χαλεπαίνουσι τῷ κλεισθῆναι τὰς πύλας καὶ 25 τὴν εἴσοδον, ἀλλὰ τοὺς εἰρξάντας τετιμωρῆσθαι, καὶ τεθνάναι μὲν Ἄνανον, διεφθάρθαι δὲ ἐπὶ μιᾷς νυκτὸς ὀλίγου δεῖν πάντα τὸν δῆμον. ἐφ' οἷς τῶν μὲν οικείων πολλοὺς αἰσθάνεσθαι μετανοοῦντας, τῶν ἐπικαλεσαμένων δὲ ὄραν ἄμετρον τὴν ὀμότητα, μηδὲ δι' 30 οὓς ἐσώθησαν αἰδουμένων. ἐν ὅμμασι γοῦν τῶν συμμάχων τὰ αἰσχίστα τολμᾶν, καὶ τὰς ἐκείνων παρανο-

μίας Ἰδουμαίοις προσάπτεσθαι, μέχρις ἂν μήτε κωλύη τις μήτε χωρίζηται τῶν δρωμένων. δεῖν οὖν, ἐπειδὴ διαβολὴ μὲν πέφηνε τὰ τῆς προδοσίας, ἐφοδος δὲ Ῥωμαίων οὐδεμία προσδοκᾶται, δυναστεία τε ἐπι- 5 τετείχισται τῇ πόλει δυσκατάλυτος, αὐτοὺς ἀναχωρεῖν ἐπ' οἶκον, καὶ τῷ μὴ κοινωνεῖν τοῖς φάλοις ἀπάντων ἀπολογήσασθαι περὶ ὧν φενακισθέντες μετάσχοιεν.

τούτοις δὲ πεισθέντες οἱ Ἰδουμαῖοι πρῶτον μὲν 6 λύνουσι τοὺς ἐν τοῖς δεσμοτηρίοις, περὶ δισχιλίους δημότας· οἱ παραχρῆμα φυγόντες ἐκ τῆς πόλεως ἀφικνοῦνται πρὸς Σίμωνα, περὶ οὗ μικρὸν ὕστερον ἐροῦμεν· ἔπειτα ἐκ τῶν Ἱεροσολύμων ἀνεχώρησαν ἐπ' οἶκον. καὶ συνέβη τὸν χωρισμὸν αὐτῶν γενέσθαι παρὰ δόξαν 15 ἀμφοτέροις· ὃ τε γὰρ δῆμος ἀγνοῶν τὴν μετάνοιαν ἐθάρορσε πρὸς ὀλίγον ὡς ἐχθρῶν κεκουφισμένος, οἱ τε ζηλωταὶ μᾶλλον ἐπανέστησαν, οὐχ ὡς ὑπὸ συμμάχων καταλειφθέντες, ἀλλ' ἀπηλλαγμένοι τῶν δυσωπούντων καὶ διατρεπόντων παρανομεῖν. οὐκέτι γοῦν μέλλησις 20 ἢ σκέψις ἦν τῶν ἀδικημάτων, ἀλλ' ὄξυτάταις μὲν ἐχρῶντο ταῖς ἐπινοίαις εἰς ἕκαστα, τὰ δοχθέντα δὲ τάχιον καὶ τῆς ἐπινοίας ἐνήργουν. μάλιστα δ' ἐπ' ἀνδρείαν τε καὶ εὐγένειαν ἐφόνων, τὴν μὲν φθόνῳ λυμαινόμενοι, τὸ δὲ γενναῖον δέει· μόνην γὰρ αὐτῶν 25 ἀσφάλειαν ὑπελάμβανον τὸ μηδένα τῶν δυνατῶν καταλιπεῖν. ἀνηρέθη γοῦν σὺν πολλοῖς ἑτέροις καὶ Γαριών, ἀξιώματι μὲν καὶ γένει προύχων, δημοκρατικὸς δὲ καὶ φρονήματος ἐλευθερίου μεστός, εἰ καὶ τις ἕτερος Ἰουδαίων. ἀπώλεσε δ' αὐτὸν ἡ παρρησία μάλιστα πρὸς τοῖς ἄλλοις πλεονεκτήμασιν. οὐδὲ ὁ Πε- 30 ραίτης Νίγρο αὐτῶν τὰς χεῖρας διέφυγεν, ἀνὴρ ἄριστος ἐν τοῖς πρὸς Ῥωμαίους πολέμοις γενόμενος, ὃς

καὶ βοῶν πολλάκις τὰς τε ἀπειλὰς ἐπιδεικνύς διὰ μέ-
σης ἐσύρετο τῆς πόλεως. ἐπεὶ δὲ ἔξω τῶν πυλῶν ἦκτο,
τὴν σωτηρίαν ἀπογνοὺς περὶ ταφῆς ἐκέτευν· οἱ δὲ
προαπειλήσαντες ἤς ἐπεθύμει μάλιστα γῆς μὴ μεταδώ-
σειν αὐτῷ τὸν φόνον ἐνήργουν. ἀναιρούμενος δὲ ὁ 5
Νίγερ τιμωροὺς Ῥωμαίους αὐτοῖς ἐπήραστο, λιμὸν τε
καὶ λοιμὸν ἐπὶ τῷ πολέμῳ καὶ πρὸς ἅπασιν τὰς ἀλλή-
λων χεῖρας· ἃ δὴ πάντα κατὰ τῶν ἀσεβῶν ἐκύρωσεν
ὁ θεός, καὶ τὸ δικαιοτάτον, ὅτι γένεσθαι τῆς ἀλλή-
λων ἀπονοίας ἐμελλον οὐκ εἰς μακρὰν στασιάσαντες. 10
Νίγερ μὲν οὖν ἀνηρημένος τούτους περὶ τῆς καταλύσεως
αὐτῶν φόβους ἐπεκούφισε, τοῦ λαοῦ δὲ μέρος οὐδὲν
ἦν ᾧ μὴ πρὸς ἀπώλειαν ἐπενοεῖτο πρόφασις. τὸ μὲν
γὰρ αὐτῶν διενεχθέν τιμι πάλαι διέφθαρτο, τὸ δὲ μὴ
προσκηροῦσαν κατ' εἰρήνην ἐπικαίρους ἐλάμβανε τὰς 15
αἰτίας· καὶ ὁ μὲν μηδὲ ὄλωσ αὐτοῖς προσιών ὡς ὑπερή-
φανος, ὁ προσιών δὲ μετὰ παρηγορίας ὡς καταφρονῶν,
ὁ θεραπεύων δὲ ὡς ἐπίβουλος ὑπωπτεύετο. μία τ' ἦν
τῶν τε μεγίστων καὶ τῶν μετριωτάτων ἐγκλημάτων
τιμωρία, θάνατος· καὶ διέφυγεν οὐδεὶς, εἰ μὴ σφόδρα 20
τις ἦν ταπεινὸς ἢ δι' ἀγένειαν ἢ διὰ τύχην.

2 Ῥωμαίων δὲ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἡγεμόνες ἐρ-
μαιον ἡγούμενοι τὴν στάσιν τῶν πολεμίων ὠρμητο
πρὸς τὴν πόλιν, καὶ τὸν Ἰεσπασιανὸν ἡπειγον ὡς ἂν
ὄντα κύριον τῶν ὄλων, φάμενοι πρόνοιαν θεοῦ σύμ- 25
μαχον σφίσι τῷ τετράφθαι τοὺς ἐχθροὺς κατ' ἀλλή-
λων· εἶναι μὲντοι τὴν ῥοπὴν ὀξείαν, καὶ ταχέως Ἰου-
δαίους ὁμονοήσειν ἢ κοπιάσαντας ἐν τοῖς ἐμφυλίοις
κακοῖς ἢ μετανοήσαντας. Ἰεσπασιανὸς δὲ πλείστον αὐ-
τούς ἔφη τοῦ δέοντος ἀμαρτάνειν, ὥσπερ ἐν θεάτρῳ 30
χειρῶν τε καὶ ὄπλων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι γλιχομένους
οὐκ ἀκίνδυνον, ἀλλὰ μὴ τὸ συμφέρον καὶ τὸ ἀσφαλές

σκοποῦντας. εἰ μὲν γὰρ εὐθέως ὀρμήσαιεν ἐπὶ τὴν
πόλιν, αἴτιοι ὁμονοίας ἔσεσθαι τοῖς πολεμίοις καὶ τὴν
ἰσχὺν αὐτῶν ἀκμάζουσιν ἐφ' ἑαυτοὺς ἐπιστρέψειν· εἰ
δὲ περιμένειεν, ὀλιγωτέροις χρήσεσθαι, δαπανηθεῖσιν
5 ἐν τῇ στάσει. στρατηγεῖν μὲν γὰρ ἄμεινον αὐτοῦ τὸν
θεόν, ἀκουτὶ Ἰουδαίους Ῥωμαίοις παραδιδόντα καὶ
τὴν νίκην ἀκινδύνως τῇ στρατιᾷ χαριζόμενον, ὥστε
χρῆναι διαφθειρομένων χειρῶν οἰκείαις τῶν ἐχθρῶν,
καὶ τῷ μεγίστῳ κακῷ στάσει χρωμένων, θεατὰς μάλ-
10 λον αὐτοὺς ἀποκαθῆσθαι τῶν κινδύνων ἢ θανατῶσιν
ἀνθρώποις καὶ λευσσηκόσι κατ' ἀλλήλων χεῖρα μίσγειν.
"εἰ δὲ τις οἴεται τὴν δόξαν τῆς νίκης ἐωλοτέραν ἔσε-
σθαι δίχα μάχης, γνώτω τοῦ διὰ τῶν ὄπλων σφαιεροῦ
τὸ μεθ' ἡσυχίας κατόρθωμα λυσιτελέστερον· καὶ γὰρ
15 οὐχ ἦττον εὐκλειεῖς οἴεσθαι χρῆ τῶν κατὰ χεῖρα λαμ-
πρῶν τοὺς ἐγκρατεῖα καὶ συνέσει τὰ ἴσα πράξαντας."
ἅμα μὲντοι μειουμένων τῶν πολεμίων καὶ τὴν αὐτοῦ
στρατιάν, ἀναληφθεῖσαν ἐκ τῶν συνεχῶν πόνων, ἐρω-
μενέστερον ἄξειν. ἄλλως τε καὶ τῶν στοχαζομένων τῆς
20 περὶ τὴν νίκην λαμπρότητος οὐ τοῦτον εἶναι τὸν και-
ρόν· οὐ γὰρ περὶ κατασκευὴν ὄπλων ἢ τειχῶν, οὐδὲ
περὶ συλλογὴν ἐπικουρῶν, Ἰουδαίους ἀσχολεῖσθαι, καὶ
τὴν ὑπέρθειν ἔσεσθαι κατὰ τῶν διδόντων, ἀλλ' ἐμ-
φυλίῳ πολέμῳ καὶ διχονοίᾳ τραχηλιζομένους κατ' ἡμέ-
25 ραν οἰκτρότερα πάσχειν ὢν ἂν ἐπελθόντες αὐτοὶ δια-
θεῖεν αὐτοὺς ἄλόντας. εἴτε οὖν τὸ ἀσφαλές τις σκο-
ποίη, χρῆναι τοὺς ὑφ' ἑαυτῶν ἀναλισκομένους ἔαν, εἴτε
τὸ εὐκλειέστερον τοῦ κατορθώματος, οὐ δεῖν τοῖς οἴκοι
νοσοῦσιν ἐπιχειρεῖν· ῥηθήσεσθαι γὰρ εὐλόγως οὐκ αὐ-
30 τῶν τὴν νίκην ἀλλὰ τῆς στάσεως.

ταῦτα Ἰεσπασιανῷ λέγοντι συνήρουν οἱ ἡγε- 3
μόνες, καὶ παραχοῆμα τὸ στρατηγικὸν τῆς γνώμης

ἀνεφαίνετο· πολλοὶ γὰρ καθ' ἡμέραν ἠτόμολλον, τοὺς ζηλωτὰς διαδιδράσκοντες. χαλεπὴ δὲ ἦν ἡ φυγὴ, φρουραῖς διειληφῶτων τὰς διεξόδους πάσας, καὶ τὸν ἐν αὐταῖς ὀπωσοῦν ἀλισκόμενον ὡς πρὸς Ῥωμαίους ἀπιόντα διαχωρῶμενον. ὁ γὰρ μὴν χρήματα δοὺς ἐξηφίετο, καὶ 5 μόνος ἦν ὁ μὴ διδοὺς προδότης· ὥστε κατελείπετο, τῶν εὐπόρων τὴν φυγὴν ἄνουμένων, μόνους ἐναποσφάττεσθαι τοὺς πένητας. νεκροὶ δὲ κατὰ τὰς λεωφόρους πάσας ἐσφραεύοντο καμπληθεῖς, καὶ πολλοὶ τῶν ὠρημένων αὐτομολεῖν πάλιν τὴν ἔνδον ἀπώλειαν 10 ἠροῦντο· τὸν γὰρ ἐπὶ τῆς πατρίδος θάνατον ἐλπὶς ταφῆς ἐποίει δοκεῖν μετριώτερον. οἱ δὲ εἰς τοσοῦτον ὀμότητος ἐξώκειλαν ὡς μήτε τοῖς ἔνδον ἀναιρουμένοις μήτε τοῖς ἀνὰ τὰς ὁδοὺς μεταδοῦναι γῆς, ἀλλὰ καθάπερ συνθήκας πεποιημένοι τοῖς τῆς πατρίδος συγκα- 15 ταλῦσαι καὶ τοὺς τῆς φύσεως νόμους, ἅμα τε τοῖς εἰς ἀνθρώπους ἀδικήμασι συμμιᾶναι καὶ τὸ θεῖον, ὑφ' ἡλίω τοὺς νεκροὺς μυδῶντας ἀπέλειπον. τοῖς δὲ θάπτουσί τινα τῶν προσηγόντων, ὃ καὶ τοῖς αὐτομολοῦσιν, ἐπιτίμιον θάνατος ἦν, καὶ δεῖσθαι παραχρημα 20 ταφῆς ἔδει τὸν ἑτέρω χαριζόμενον. καθόλου τε εἰπεῖν, οὐδὲν οὕτως ἀπωλώλει χρηστὸν πάθος ἐν ταῖς τότε συμφοραῖς ὡς ἔλεος. ἂν γὰρ ἐχρῆν οἰκτεῖρειν, ταῦτα παρῶξυνε τοὺς ἀλιτηρίους, καὶ ἀπὸ μὲν τῶν ζώντων ἐπὶ τοὺς ἀνηρημένους ἀπὸ δὲ τῶν νεκρῶν ἐπὶ 25 τοὺς ζῶντας τὰς ὀργὰς μετέφερον· καὶ δι' ὑπερβολὴν δέους ὁ περιῶν τοὺς προληφθέντας ὡς ἀναπαυσάμενους ἐμακάριζεν, οἱ τε ἐν τοῖς δεσμοτηρίοις αἰκλιζόμενοι κατὰ σύγκρισιν καὶ τοὺς ἀτάφους ἀπέφαινον εὐδαίμονας. κατεπατεῖτο μὲν οὖν πᾶς ἀντοῖς θεσμὸς 30 ἀνθρώπων, ἐγέλατο δὲ τὰ θεῖα, καὶ τοὺς τῶν προφητῶν θεσμοὺς ὥσπερ ἀγροτικὰς λογοποιίας ἐγλεύαζον.

πολλὰ δὲ οὗτοι περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας προεθέσπισαν, ἂν παραβάντες οἱ ζηλωταὶ καὶ τὴν κατὰ τῆς πατρίδος προφητείαν τέλους ἤξιωσαν. ἦν γὰρ δὴ τις παλαιὸς λόγος ἀνδρῶν ἐνθέων, τότε τὴν πόλιν ἀλώσεσθαι καὶ 5 καταφλέξεσθαι τὸ ἀγιώτατον νόμον πολέμου, στάσις ὅταν κατασκήψῃ καὶ χεῖρες οἰκτεῖται προμάνωσι τὸ τοῦ θεοῦ τέμενος· οἷς οὐκ ἀπιστήσαντες οἱ ζηλωταὶ δίκονους ἑαυτοὺς ἐπέδωσαν.

ἤδη δὲ Ἰωάννη τυραννιῶντι τὸ πρὸς ὁμοίους ἰσό- 7 τιμον ἠδοξεῖτο, καὶ κατ' ὀλίγους προσποιούμενος τῶν πονηροτέρων ἀφηνίαζε τοῦ συντάγματος. αἰεὶ δὲ τοῖς μὲν τῶν ἄλλων δόγμασιν ἀπειθῶν, τὰ δὲ αὐτοῦ προστάσων δεσποτικώτερον, δῆλος ἦν μοναρχίας ἀντιποιούμενος. εἶκον δὲ αὐτῷ τινὲς μὲν δεῖν, τινὲς δὲ 15 κατ' εὐνοίαν (δεινὸς γὰρ ἦν ἀπάτη καὶ δόλω προσάγεσθαι), πολλοὶ δὲ πρὸς ἀσφαλείας ἠγούμενοι τῆς αὐτῶν τὰς αἰτίας ἤδη τῶν τολμωμένων ἐφ' ἕνα καὶ μὴ πολλοὺς ἀναφέρεσθαι. τὸ γὰρ μὴν δραστήριον αὐτοῦ κατὰ τε χεῖρα καὶ κατὰ γνώμην δορυφόρους εἶχεν οὐκ 20 ὀλίγους. πολλὴ δὲ μοῖρα τῶν ἀντικαθημένων ἀπελείπετο, παρ' οἷς ἰσχυρὸν μὲν καὶ φθόνος, δεινὸν ἠγούμενων ὑποτετάχθαι τῷ πρὶν ἰσοτίμῳ, τὸ πλέον δὲ εὐλάβεια τῆς μοναρχίας ἀπέτρεπεν. οὔτε γὰρ καταλύσειν ῥαδίως ἠλπίζον αὐτὸν ἄπαξ κρατήσαντα, καὶ 25 καθ' ἑαυτῶν πρόφασιν ἔξειν τὸ τὴν ἀρχὴν ἀντιπράξαι· προηραῖτο δὲ [ἡ] πολεμῶν ἕκαστος ὅτιοῦν παθεῖν ἢ δουλεύσας ἐκουσίως ἐν ἀνδραπόδον μοῖρα παραπολέσθαι. διαιρεῖται μὲν οὖν ἡ στάσις ἐκ τούτων, καὶ τοῖς ἐναντιωθεῖσιν Ἰωάννης ἀντεβασίλευσεν. ἀλλὰ τὰ 30 μὲν πρὸς ἀλλήλους αὐτοῖς διὰ φυλακῆς ἦν, καὶ οὐδὲν ἢ μικρόν, εἰ ποτε, διηκροβολίζοντο τοῖς ὅπλοις· ἤριζον δὲ κατὰ τοῦ δήμου, καὶ πότεροι πλείονα λείαν

ἀνάξουσιν ἀντεφιλονείκουν. ἐπεὶ δὲ ἡ πόλις τρισὶ τοῖς
μεγίστοις κακοῖς ἐχειμάζετο, πολέμῳ καὶ τυραννίδι
καὶ στάσει, κατὰ σύγκρισιν μετριώτερον ἦν τοῖς δη-
μοτικοῖς ὁ πόλεμος. ἀμέλει διαδιδράσκοντες ἐκ τῶν
οἰκείων ἔφευγον πρὸς τοὺς ἄλλοφύλους, καὶ παρὰ
Ῥωμαίοις ἤς ἀπήλπισαν ἐν τοῖς ἰδίῳις σωτηρίας ἤξι-
οῦντο.

2 τέταρτον δὲ ἄλλο κακὸν ἐκινεῖτο πρὸς τὴν τοῦ
ἔθνους κατάλυσιν. φρούριον ἦν οὐ πόρρω Ἱεροσολύ-
μων καρτερώτατον, ὑπὸ τῶν ἀρχαίων βασιλέων εἰς
τε ὑπέκθεσιν κτήσεως ἐν πολέμου ῥοπαῖς καὶ σωμα-
των ἀσφάλειαν κατεσκευασμένον, ὃ ἐκαλεῖτο Μασάδα.
τοῦτο κατειληφότες οἱ προσαγορευόμενοι σικάριοι τέως
μὲν τὰς πλησίον χώρας κατέτρεχον, οὐδὲν πλέον πο-
ριζόμενοι· δέει γὰρ ἀνεστέλλοντο τῆς πλείονος ἀρπα-
15 γῆς· ὡς δὲ τὴν Ῥωμαίων στρατιὰν ἤρεμοῦσαν, στάσει
δὲ καὶ τυραννίδι ἰδίᾳ τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰουδαίους
ἐπύθοντο διηρημένους, ἀδροτέρων ἤπιοντο τολμημά-
των. καὶ κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν ἀζύμων, ἣν ἄγουσιν
Ἰουδαῖοι σωτήρια ἐξόδου τῆς ὑπ' Αἴγυπτιοῖς δουλείας,
20 ἀνεθέντες εἰς τὴν πατριὸν γῆν κατήλθον νύκτωρ,
τοὺς ἐμποδῶν ὄντας διαλαθόντες, καὶ πολίχνην τινα
κατατρέχουσι καλουμένην Ἐγγαδί. ἐν ἣ τὸ μὲν ἀμύ-
νεσθαι δυνάμενον, πρὶν ὄπλων ἄψασθαι καὶ συνελ-
θεῖν, φθάσαντες ἐσκέδασαν καὶ τῆς πόλεως ἐξέβαλον,
25 τὸ δὲ φυγεῖν ἤττον ὄν, γύναιά τε καὶ παῖδας, ὑπὲρ
ἑπτακοσίους ἀναιροῦσιν· ἔπειτα τοὺς τε οἴκους ἐξε-
σκευασμένοι καὶ τῶν καρπῶν τοὺς ἀκμαίους ἀρπάσαν-
τες ἀνήνεγκαν εἰς τὴν Μασάδαν. καὶ οἱ μὲν ἐλή-
ζοντο πάσας τὰς περὶ τὸ φρούριον κώμας, καὶ τὴν
30 χώραν ἐπόρθον ἅπασαν, προσδιαφθειρομένων αὐτοῖς
καθ' ἡμέραν ἑκασταχόθεν οὐκ ὀλίγων· ἐκινεῖτο δὲ καὶ

κατὰ τὰ ἄλλα τῆς Ἰουδαίας κλίματα τὸ τέως ἤρεμοῦν
ληστροκόν. καθάπερ δὲ ἐν σώματι, τοῦ κυριωτάτου
φλεγμαίνοντος πάντα τὰ μέλη συννεόσει· διὰ γοῦν
τὴν ἐν τῇ μητροπόλει στάσιν καὶ ταραχὴν ἄδειαν ἔσχον
5 οἱ κατὰ τὴν χώραν πονηροὶ τῶν ἀρπαγῶν, καὶ τὰς
οἰκείας ἑκαστοὶ κώμας ἀρπάσαντες ἔπειτα εἰς τὴν ἐρη-
μίαν ἀφίσταντο· συναθροιζόμενοι τε καὶ συνομνύμε-
νοι κατὰ λόχους, στρατιάς μὲν ὀλιγώτεροι πλείους
δὲ λησθηρίου, προσέπιπτον ἱεροῖς καὶ πόλεσι. καὶ
10 κακοῦσθαι μὲν συνέβαινεν, ἐφ' οὓς ἂν ὀρμήσειαν, ὡς
ἐν πολέμῳ καταληφθέντας· φθάνεσθαι δὲ τὰς ἀμύνας
ὡς ληστῶν ἅμα ταῖς ἀρπαγαῖς ἀποδιδρασκόντων. οὐ-
δὲν δὲ μέρος ἦν τῆς Ἰουδαίας ὃ μὴ τῇ προανεχούσῃ
πόλει συναπώλλυτο.

15 ταῦτα Ἰεσπασιανῶ παρὰ τῶν αὐτομόλων διηγγέλ-
3 λετο. καίπερ γὰρ φρουρούντων τὰς ἐξόδους τῶν στα-
σιαστῶν ἀπάσας καὶ διαφθειρόντων τοὺς ὀπωσοῦν
προσιόντας, ὅμως ἦσαν οἱ διελάνθανον καὶ καταφεύ-
γοντες εἰς τοὺς Ῥωμαίους τὸν στρατηγὸν ἐνήγον ἀμύ-
20 ναι τῇ πόλει καὶ τὰ τοῦ δήμου περισσῶσαι λείψανα·
διὰ γὰρ τὴν πρὸς Ῥωμαίους εὐνοίαν ἀνηρῆσθαι τε
τοὺς πολλοὺς καὶ κινδυνεύειν τοὺς περιόντας. ὃ δὲ
οἰκτεῖρων ἤδη τὰς συμφορὰς αὐτῶν τῶ μὲν δοκεῖν
ἐκπολιορκῆσαν ἀνίσταται τὰ Ἱεροσόλυμα, τὸ δ' ἀλη-
25 θὲς ἀπαλλάξων πολιορκίας. ἔδει δὲ προκαταστρέψα-
σθαι τὰ λειπόμενα καὶ μηδὲν ἐξωθεν ἐμπόδιον τῇ πο-
λιορκίᾳ καταλιπεῖν. ἔλθων γοῦν ἐπὶ τὰ Γάδαρα μη-
τρόπολιν τῆς Περαίας καρτεράν, τετράδι Δύστρον
μηνὸς εἰσεῖσιν εἰς τὴν πόλιν. καὶ γὰρ ἔτυχον οἱ δυ-
30 νατοὶ λάθρα τῶν στασιαστῶν πρεσβευσάμενοι πρὸς αὐ-
τὸν περὶ παραδόσεως πόθῳ τε εἰρήνης καὶ διὰ τὰς
οὐσίας· πολλοὶ δὲ τὰ Γάδαρα κατῴκουν πλούσιοι. τού-

των τὴν πρεσβείαν ἠγνοήκεσαν οἱ διάφοροι, πλησίον δὲ ἤδη ὄντος Ἰεσπασιανοῦ διεπύθοντο. καὶ κατασχεῖν μὲν αὐτοὶ τὴν πόλιν ἀπέγνωσαν δύνασθαι, τῶν τε ἔνδον ἐχθρῶν πλήθει λειπόμενοι καὶ Ῥωμαίους ὄρωντες οὐ μακρὰν τῆς πόλεως· φεύγειν δὲ κρίναντες ἠδόξουν ἀνάμωτὶ καὶ μηδεμίαν παρὰ τῶν αἰτίων εἰσπραξάμενοι τιμωρίαν. συλλαβόντες δὴ τὸν Δόλεσον (οὗτος γὰρ ἦν οὐ μόνον ἀξιώματι καὶ γένει τῆς πόλεως πρῶτος, ἀλλ' ἐδόκει καὶ τῆς πρεσβείας αἴτιος) κτείρουσί τε αὐτόν, καὶ δι' ὑπερβολὴν ὀργῆς νεκρὸν αἰκισάμενοι διέδρασαν ἐκ τῆς πόλεως. ἐπιούσης δὲ ἤδη τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ὃ τε δῆμος τῶν Γαδάρων, μετ' εὐφημίας τὸν Ἰεσπασιανὸν εἰσδεξάμενοι, δεξιὰς παρ' αὐτοῦ πίστεως ἔλαβον καὶ φρουρὰν ἰππέων τε καὶ πεζῶν πρὸς τὰς τῶν φυγάδων καταδρομὰς· τὸ γὰρ τείχος αὐτοὶ πρὶν ἀξιῶσαι Ῥωμαίους καθείλον, ὅπως εἴη πίστις αὐτοῖς τοῦ τὴν εἰρήνην ἀγαπᾶν τὸ μηδὲ βουληθέντας πολεμεῖν.

4 Ἰεσπασιανὸς δὲ ἐπὶ μὲν τοὺς διαδράντας ἐκ τῶν Γαδάρων Πλάκιδον σὺν ἰππεῦσι πεντακοσίοις καὶ πεζοῖς τρισχιλίοις πέμπει, μετὰ δὲ τῆς ἄλλης στρατιᾶς αὐτὸς ὑπέστρεψεν εἰς Καισάρειαν. οἱ δὲ φυγάδες ὡς αἰφνίδιον τοὺς διώκοντας ἰππεῖς ἐθεάσαντο, πρὶν εἰς χεῖρας ἔλθειν, εἰς τινα κώμην συνειλοῦνται Βηθενναβρὶν προσαγορευομένην. ἐν ἣ νέων πλῆθος οὐκ ὀλίγον εὐρόντες, καὶ τοὺς μὲν ἐκόντας τοὺς δὲ βία καθοπλίσαντες εἰκαίως, προπηθῶσιν ἐπὶ τοὺς περὶ τὸν Πλάκιδον. οἱ δὲ πρὸς μὲν τὴν πρώτην ἐμβολὴν ὀλίγον εἶξαν, ἅμα καὶ προκαλέσασθαι τεχνιτεύοντες αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ τείχους πορρωτέρω· λαβόντες δὲ εἰς ἐπιτήδειον περιήλανθον τε καὶ κατηκόντιζον, καὶ τοὺς μὲν φυγάδας αὐτῶν οἱ ἰππεῖς ὑπετέμνοντο, τὰς συμ-

πλοκάς δὲ τὸ πεζὸν εὐτόνως διέφθειρον. οὐ μέντοι πλείον τι τόλμης ἐπιδεικνύμενοι οἱ Ἰουδαῖοι διεφθείροντο· πεπυκνωμένοις γὰρ προσπίπτοντες τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ ταῖς πανοπλίαις ὥσπερ τετειχισμένοις, αὐτοὶ μὲν οὐχ εὐρίσκον βέλους παραδύσειν οὐδὲ ἠτόνουν ῥῆξαι τὴν φάλαγγα, περιεπείροντο δὲ τοῖς ἐκείνων βέλεσι, καὶ τοῖς ἀγριωτάτοις παραπλήσιοι θηρίοις ὄρων ἐπὶ τὸν σίδηρον. διεφθείροντο δὲ οἱ μὲν κατὰ στόμα παιόμενοι τοῖς ξίφεσιν, οἱ δὲ ὑπὸ τῶν ἰππέων σκεδαννύμενοι· σπουδῇ γὰρ ἦν τῷ Πλάκιδῳ τὰς ἐπὶ τὴν κώμην ὁρμὰς αὐτῶν διακλείειν, καὶ συνεχῶς παρελάντων κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἔπειτα ἐπιστρέφων ἅμα καὶ τοῖς βέλεσι χρώμενος εὐστόχως ἀνήρει τοὺς πλησιάζοντας καὶ δέει τοὺς πορρωθεν ἀνέστρεφε, μέχρι βία διεκπαίοντες οἱ γενναϊότατοι πρὸς τὸ τείχος διέφνον. ἀπορία δὲ εἶχε τοὺς φύλακας· οὔτε γὰρ ἀποκλείσαι τοὺς ἀπὸ τῶν Γαδάρων ὑπέμενον διὰ τοὺς σφετέρους, καὶ δεξάμενοι συναπολεῖσθαι προσεδόκων. ὃ δὴ καὶ συνέβη· συνωσθέντων γὰρ αὐτῶν εἰς τὸ τείχος παρ' ὀλίγον μὲν οἱ τῶν Ῥωμαίων ἰππεῖς συνεισέπεσον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ φθασάντων ἀποκλείσαι τὰς πύλας προσβαλὼν ὁ Πλάκιδος, καὶ μέχρι δείλης γενναίως ἀγωνισάμενος, τοῦ τείχους καὶ τῶν ἐν τῇ κώμῃ ἐκράτει. τὰ μὲν οὖν ἀργὰ πλήθη διεφθείρετο, φυγὴ δὲ ἦν τῶν δυνατωτέρων, τὰς δὲ οἰκίας οἱ στρατιῶται διήρπασαν καὶ τὴν κώμην ἐνέπρησαν. οἱ δὲ διαδράντες ἔξ αὐτῆς τοὺς κατὰ τὴν χώραν συνανέστησαν, καὶ τὰς μὲν αὐτῶν συμφορὰς ἐξαίροντες ἐπὶ μείζον, τὴν δὲ Ῥωμαίων στρατιὰν πᾶσαν ἐπιέναι λέγοντες, πάντας πανταχόθεν ἐξέσεισαν τῷ δέει. γενόμεοί τε παμπληθεῖς ἔφηνον ἐπὶ Ἰεριχοῦντος· αὕτη γὰρ ἐτι μόνη τὰς ἐλπίδας αὐτῶν ἔθαλπε τῆς σωτηρίας, κατ-

τερὰ τείχει τε καὶ πλήθει οἰκητόρων τυγχάνουσα. Πλά-
κιδος δὲ τοῖς ἱππεῦσι καὶ ταῖς προαγούσαις εὐπραγίαις
τεθαρρηκώς εἶπετο, καὶ μέχρι μὲν Ἰορδάνου τοὺς ἀεὶ
καταλαμβανόμενους ἀνήρει, συνελάσας δὲ πρὸς τὸν
ποταμὸν πᾶν τὸ πλῆθος, εἰργόμενους ὑπὸ τοῦ θρυ-
ματος (τραφέν γὰρ ὑπ' ὄμβρων ἄβατον ἦν), ἀντικρὺ
παρετάσσετο. παρώξυνε δὲ ἡ ἀνάγκη πρὸς μάχην τοὺς
φυγῆς τόπου οὐκ ἔχοντας, καὶ ταῖς ὄχθαις ἐπὶ μήκι-
στον παρεκτείναντες σφᾶς αὐτοὺς ἐδέχοντο τὰ βέλη
καὶ τὰς τῶν ἱππέων ἐμβολάς, οἱ πολλοὺς αὐτῶν παίον-
τες εἰς τὸ θρυμα κατέβαλον. καὶ τὸ μὲν ἐν χειρὶν
αὐτῶν διαφθαρέν μύριοι πεντακισχίλιοι, τὸ δὲ βια-
σθέν ἐμπηδῆσαι ἀκουσίως εἰς τὸν Ἰορδάνην πλῆθος
ἄπειρον ἦν. ἐάλωσαν δὲ περὶ δισχιλίους καὶ διακο-
σίους, λεία τε παμπληθῆς ὄνων τε καὶ προβάτων καὶ
καμήλων καὶ βοῶν.

6 Ἰουδαίοις μὲν οὖν οὐδὲν ἐλάττων ἦδε ἡ πληγὴ
προσπεσοῦσα καὶ μείζων ἔδοξεν ἑαυτῆς διὰ τὸ μὴ μό-
νον τὴν χώραν ἅπασαν δι' ἧς ἐφευγον πληρωθῆναι
φόνου, μηδὲ νεκροῖς διαβατὸν γενέσθαι τὸν Ἰορδάνην,
ἐμπλησθῆναι δὲ τῶν σωμάτων καὶ τὴν Ἀσφαλίτιν λί-
μνην, εἰς ἣν παμπληθεῖς ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ κατεσύρη-
σαν. Πλάκιδος δὲ δεξιᾷ τύχῃ χρώμενος ὤρμησεν ἐπὶ
τὰς πέριξ πόλιν τε καὶ κώμας, καταλαμβανόμενος
τε Ἀβίλα καὶ Ἰουλιάδα καὶ Βησιμῶθ τὰς τε μέχρι τῆς
Ἀσφαλίτιδος πάσας ἐγκαθίστησιν ἐκάστη τοὺς ἐπι-
τηδείους τῶν αὐτομόλων. ἔπειτα σκάφεισιν ἐπιβήσας
τοὺς στρατιώτας ἀναιρεῖ τοὺς εἰς τὴν λίμνην καταφυ-
γόντας.

καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Περαιάν προσεχώρησεν ἡ
8 ἐάλω πάντα μέχρι Μαχαιοῦντος· ἐν δὲ τούτῳ τὸ περὶ
τὴν Γαλατίαν ἀγγέλλεται κίνημα καὶ Ἰνδιξ ἅμα τοῖς

δυνατοῖς τῶν ἐπιχωρίων ἀφαστῶς Νέρωνος, περὶ ὧν
ἐν ἀκριβεστέροις ἀναγέγραπται. Ὀσπασιανὸν δὲ ἐπή-
γειρεν εἰς τὴν ὁρμὴν τοῦ πολέμου τὰ ἠγγελέμενα, προο-
ρώμενον ἤδη τοὺς μέλλοντας ἐμφυλίους πολέμους καὶ
5 τὸν ὅλης κίνδυνον τῆς ἡγεμονίας, ἐν ᾧ προειρηνεύ-
σας τὰ κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἐπικουφίσειν ᾤετο τοὺς
κατὰ τὴν Ἰταλίαν φόβους. ἕως μὲν οὖν ἐπέιχεν ὁ
χειμῶν, τὰς ὑπηγμένας διησφαλλίζετο κώμας τε καὶ
πόλιν τε φρουραῖς, δεκαδόχως μὲν κώμας ἐγκαθίστας
10 ἑκατοντάρχως δὲ πόλεσι· πολλὰ δὲ ἀνῶμιζε καὶ τῶν
πεπορηθέντων. ὑπὸ δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος ἀναλα-
βῶν τὸ πλεον τῆς δυνάμεως, ἤγαγεν ἀπὸ τῆς Καισα-
ρείας ἐπὶ Ἀντιπατρίδος, ἐνθα δυσὶν ἡμέραις κατα-
στησάμενος τὴν πόλιν, τῇ τρίτῃ προῆει πορθῶν καὶ
15 καίων τὰς πέριξ πάσας. καταστρεφάμενος δὲ τὰ περὶ
τὴν Θαμνᾶ τοπαρχίαν, ἐπὶ Λύδδων καὶ Ἰαμνείας ἐχώ-
ρει, καὶ προκεχειρωμέναις ἑκατέρωθεν ἐγκαταστήσας οἰκή-
τορας τῶν προσκεχωρηκότων ἱκανοὺς εἰς Ἀμμαοῦντα
ἀφικνεῖται. καταλαβόμενος δὲ τὰς ἐπὶ τὴν μητροπόλιν
20 αὐτῶν εἰσβολὰς στρατόπεδόν τε ταίχιζεν, καὶ τὸ πέμ-
πτον ἐν αὐτῇ τάγμα καταλιπὼν πρόσεισι μετὰ τῆς ἄλ-
λης δυνάμεως ἐπὶ τὴν Βεθλεπτηφῶν τοπαρχίαν. πυρὶ
δὲ αὐτῆν τε καὶ τὴν γειτνιωσάν ἀνελών, καὶ τὰς πέριξ
τῆς Ἰδουμαίας φρούρια τοῖς ἐπικαίροις τόποις ἐπετεί-
25 χισε· καταλαβόμενος δὲ δύο κώμας τὰς μεσαιτάτας τῆς
Ἰδουμαίας, Βήταριν καὶ Καφάρτοβαν, κτείνει μὲν
ὑπὲρ μυρίουσιν αἰχμαλωτίζεται δὲ ὑπὲρ χιλίους, καὶ τὸ
λοιπὸν πλῆθος ἐξελάσας ἐγκαθίστησι τῆς ἰδίας δυνά-
μεως οὐκ ὀλίγην, οἱ κατατρέχοντες ἐπόρθουν ἅπα-
30 σαν τὴν ὄρεινήν. αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς λοιπῆς δυνά-
μεως ὑπέστρεψεν εἰς Ἀμμαοῦντα, ὅθεν διὰ τῆς Σα-
μαρείτιδος καὶ παρὰ τὴν Νεάπολιν καλουμένην, Μα-

βορρά δὲ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων, καταβάς εἰς Κορέαν δευτέρα Λαισίου μηνὸς στρατοπεδεύεται. τῇ δὲ ἐξῆς εἰς Ἰεριχοῦντα ἀφικνεῖται, καθ' ἣν αὐτῷ συμμίσγει Τραϊανὸς εἰς τῶν ἡγεμόνων, τὴν ἐκ τῆς Περσίας ἄγων δύναμιν, ἥδη τῶν ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην κειρω- 5 μένων.

2 τὸ μὲν οὖν πολὺ πλῆθος ἐκ τῆς Ἰεριχοῦντος φθάσαν τὴν ἔφοδον αὐτῶν εἰς τὴν ἀντικρὺς Ἱεροσολύμων ὄρεινὴν διαπεφεύγει, καταλειφθὲν δὲ οὐκ ὀλίγον διαφθείρεται. τὴν δὲ πόλιν ἐρημον κατειλήφεσαν, ἣτις 10 ἴδρονται μὲν ἐν πεδίῳ, ψιλὸν δὲ ὑπέροκειται αὐτῆς καὶ ἄκαρπον ὄρος μάλιστα· κατὰ μὲν γὰρ τὸ βόρειον κλίμα μέχρι τῆς Σκυθοπολιτῶν γῆς ἐκτείνεται, κατὰ δὲ τὸ μεσημβρινὸν μέχρι τῆς Σοδομιτῶν χώρας καὶ τῶν περάτων τῆς Ἀσφαλίτιδος, ἔστι δὲ ἀνώμαλόν 15 τε πᾶν καὶ ἀοίκητον διὰ τὴν ἀγονίαν. ἀντίκειται δὲ τούτῳ τὸ περὶ Ἰορδάνην ὄρος, ἀρχόμενον ἀπὸ Ἰουλιάδος καὶ τῶν βορείων κλιμάτων, παρατεῖνον δὲ εἰς μεσημβρίαν ἕως Σομόρων, ἥπερ ὀρίζει τὴν Πέτραν τῆς Ἀραβίας. ἐν τούτῳ δὲ ἔστι καὶ τὸ Σιδηροῦν κα- 20 λούμενον ὄρος, μηκνόμενον μέχρι τῆς Μωαβίτιδος. ἡ μέση δὲ τῶν δύο ὄρεων χώρα τὸ μέγα πεδίον καλεῖται, ἀπὸ κόμης Γινναβρίν διήκον μέχρι τῆς Ἀσφαλίτιδος λίμνης. ἔστι δ' αὐτοῦ μῆκος μὲν σταδίων τριάκοντα καὶ διακοσίων, εὐρὸς δὲ εἰκοσι καὶ ἑκατόν· καὶ 25 μέσον ὑπὸ τοῦ Ἰορδάνου τέμνεται, λίμνας τε ἔχει τὴν τε Ἀσφαλίτιν καὶ τὴν Τιβεριέων, φύσιν ἐναντίας· ἡ μὲν γὰρ ἀλμυρῶδης καὶ ἄγονος, ἡ Τιβεριέων δὲ γλυκεῖα καὶ γόνιμος. ἐκπυροῦται δὲ ὡρα θέρους τὸ πεδίον, καὶ δι' ὑπερβολὴν ἀνῆμου περιέχει νοσώδη τὸν 30 αἶρα· πᾶν γὰρ ἄνυδρον πλὴν τοῦ Ἰορδάνου, παρὰ καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ ταῖς ὄχθαις φοινικῶνας εὐθαλεστέρους

καὶ πολυφορωτέρους εἶναι συμβέβηκεν, ἦττον δὲ τοὺς πόρω κειρωμένους.

παρὰ μὲντοι τὴν Ἰεριχοῦντα ἔστι πηγὴ δαψιλῆς 3 τε καὶ πρὸς ἀρδείας λιπαρωτάτη, παρὰ τὴν παλαιὰν ἀναβλύζουσα πόλιν, ἣν Ἰησοῦς ὁ Ναυῆ παῖς, στρατηγὸς Ἑβραίων, πρώτην εἶλε γῆς Χαναναίων δορίκτητον. ταύτην τὴν πηγὴν λόγος ἔχει κατ' ἀρχὰς οὐ μόνον γῆς καὶ δένδρων καρποὺς ἀπαμβλύνειν ἀλλὰ καὶ γυναικῶν γονάς, καθόλου τε πᾶσιν εἶναι νοσώδη 10 τε καὶ φθαρτικὴν, ἐξημερωθῆναι δὲ καὶ γενέσθαι τούναντιον ὑγεινοτάτην τε καὶ γονιμοτάτην ὑπὸ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου. γνώριμος δ' ἦν οὗτος Ἡλία καὶ διάδοχος, ὃς ἐπιξενωθεὶς τοῖς κατὰ τὴν Ἰεριχοῦντα, περισδὸν δὴ τι φιλοφρονησαμένων αὐτὸν τῶν ἀνθρώ- 15 πων, αὐτούς τε ἀμείβεται καὶ τὴν χώραν αἰωνίῳ χάριτι ἐδώρησατο. προσελθὼν γὰρ ἐπὶ τὴν πηγὴν καὶ καταβαλὼν εἰς τὸ θεῦμα πλήρες ἁλῶν ἀγγεῖον κεράμου, ἔπειτα εἰς οὐρανὸν δεξιὰν ἀνατείνας δικαίαν καὶ πηγὴν σπονδᾶς μελικτηρίους χεόμενος, τὴν μὲν ἤπειτο 20 μαλάξαι τὸ θεῦμα καὶ γλυκύτερας φλέβας ἀνοῖξαι, τὸν δὲ ἐγκεράσασθαι τῷ θεύματι γονιμοτέρους ἀέρας, δοῦναι τε ἅμα καὶ καρπῶν εὐθηνίαν τοῖς ἐπιχωρίοις καὶ τέκνων διαδοχὴν, μηδὲ ἐπιλιπεῖν αὐτοῖς τὸ τούτων γεννητικὸν ὕδωρ, ἕως μένουσι δίκαιοι. ταύταις ταῖς 25 εὐχαῖς, πολλὰ προχειρουργήσας ἐξ ἐπιστήμης, ἔτρεψε τὴν πηγὴν, καὶ τὸ πρὶν ὀρφανίας αὐτοῖς καὶ λιμοῦ παρὰίτιον ὕδωρ ἐκ τότε εὐτεκνίας καὶ κόρου χορηγὸν κατέστη. τοσαύτην γοῦν ἐν ταῖς ἀρδείαις ἔχει δύναμιν ὡς εἰ καὶ μόνον ἐφάψαιτο τῆς χώρας, νοστιμώτε- 30 ρον εἶναι τῶν μέχρι κόρου χροονίζόντων· παρὰ καὶ τῶν μὲν δαψιλέστερον χρωμένων ἢ ὄνησίς ἐστιν ὀλίγη, τούτου δὲ τοῦ ὀλίγου ἡ χορηγία δαψιλῆς. ἄρδει γοῦν πλεόν

τῶν ἄλλων ἀπάντων, καὶ πεδίον μὲν ἐπεισιν ἑβδομή-
 κοντα σταδίων μῆκος, εὖρος δὲ εἴκοσιν, ἐπιτρέφει τε
 ἐν αὐτῷ παραδείσους καλλίστους τε καὶ πυκνοτάτους·
 τῶν δὲ φοινίκων ἐπαρδομένων γένη πολλά, ταῖς γεύ-
 σεσι καὶ ταῖς παρηγορίαις διάφορα. τούτων οἱ πίοτε-
 5 ροι πατούμενοι καὶ μέλι δαψιλὲς ἀνιάσιν, οὐ πολλῶ
 τοῦ λοιποῦ χεῖρον· καὶ μελιττοτρόφος δὲ ἡ χώρα. φέ-
 ρει δὲ καὶ ὀποβάλαμον, ὃ δὴ τιμιώτατον τῶν τῆδε
 καρπῶν, κύπρον τε καὶ μυροβάλανον, ὡς οὐκ ἂν
 ἀμαρτεῖν τινὰ εἰπόντα θεῖον εἶναι τὸ χωρίον, ἐν ᾧ
 10 δαψιλῆ τὰ σπανιώτατα καὶ κάλλιστα γεννᾶται. τῶν
 μὲν γὰρ ἄλλων αὐτῷ καρπῶν ἕνεκεν οὐκ ἂν ῥαδίως
 τι παραβληθεῖν κλίμα τῆς οἰκουμένης· οὕτω τὸ κατα-
 βληθὲν πολύχρον ἀποδίδωσιν. αἴτιον δὲ μοι δοκεῖ τὸ
 θερμοὺν τῶν ἀέρων καὶ τὸ τῶν ὑδάτων εὐγονοῦν, τῶν
 15 μὲν προκαλουμένων τὰ φυόμενα καὶ διαχεούτων, τῆς
 δὲ ἰκμάδος ῥιζούσης ἕκαστον ἰσχυρῶς καὶ χορηγούσης
 τὴν ἐν θέρει δύναμιν. περικαῆς δὲ ἐστὶν οὕτω τὸ
 χωρίον ὡς μηδένα ῥαδίως προϊέναι. τὸ δὲ ὕδωρ πρὸ
 ἀνατολῆς ἡλίου ἀντλούμενον, ἔπειτα ἐξαιθριασθὲν γί-
 20 νεται ψυχρότατον καὶ τὴν ἐναντίαν πρὸς τὸ περιέχον
 φύσιν λαμβάνει· χειμῶνος δὲ ἀνάπαλιν χλιαίνεται καὶ
 τοῖς ἐμβαίνουσι γίνεται προσηνέστατον. ἔστι δὲ καὶ
 τὸ περιέχον οὕτως εὐκρατον ὡς λινοῦν ἀμφιένυσθαι
 τοὺς ἐπιχωρίους νιφομένης τῆς ἄλλης Ἰουδαίας. ἀπ-
 25 ἔχει δὲ Ἱεροσολύμων μὲν σταδίους ἑκατὸν πεντήκοντα,
 τοῦ δὲ Ἰορδάνου ἑξήκοντα. καὶ τὸ μὲν μέχρι Ἱεροσο-
 λύμων αὐτῆς ἔρημον καὶ πετρῶδες, τὸ δὲ μέχρι τοῦ
 Ἰορδάνου καὶ τῆς Ἀσφαλτίτιδος χθαμαλώτερον μὲν,
 ἔρημον δὲ ὁμοίως καὶ ἄκαρπον. 30

ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ Ἱεροχούντα εὐδαιμονεστάτην
 4 οὐδὲν ἀποχωρῶντως δεδήλωται· ἄξιον δὲ ἀφηγήσασθαι

καὶ τὴν φύσιν τῆς Ἀσφαλτίτιδος λίμνης, ἣτις ἐστὶ
 πικρὰ μὲν, ὡς ἔφην, καὶ ἄγονος, ὑπὸ δὲ κουφό-
 τητος καὶ τὰ βαρύτερα τῶν εἰς αὐτὴν ῥιφέντων
 ἀναφέρει, καταδύναι δὲ εἰς τὸν βυθὸν οὐδὲ ἐπιτη-
 5 δεύσαντα ῥάδιον. ἀφικόμενος γοῦν καθ' ἱστορίαν
 ἐπ' αὐτὴν Ἰεσπασιανὸς ἐκέλευσέ τινας τῶν νεῖν οὐκ
 ἐπισταμένων, δεθέντας ὀπίσω τὰς χεῖρας, ῥιφῆναι
 κατὰ τοῦ βυθοῦ· καὶ συνέβη πάντας ἐπινηξασθαι,
 καθάπερ ὑπὸ πνεύματος ἄνω βιαζομένους. ἔστι δὲ
 10 ἐπὶ τούτῳ καὶ ἡ τῆς χροῆς μεταβολὴ θαυμάσιος· τρεῖς
 γὰρ ἐκάστης ἡμέρας τὴν ἐπιφάνειαν ἀλλάσσεται, καὶ
 πρὸς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἀντανγεί ποικίλως. τῆς
 μέντοι ἀσφάλτου κατὰ πολλὰ μέρη βάλους μελαίνας
 ἀναδίδωσιν. αἱ δὲ ἐπινηχονται τὸ τε σχῆμα καὶ τὸ
 15 μέγεθος ταύροις ἀκεφάλοις παραπλήσια. προσελάν-
 νοντες δὲ οἱ τῆς λίμνης ἐργάται, καὶ δρασδόμενοι τοῦ
 συνεστῶτος, ἔλκουσιν εἰς τὰ σκάφη· πληρώσασι δὲ
 ἀποκόπτειν οὐ ῥάδιον, ἀλλὰ δι' εὐτονίαν προσήρη-
 ται τῷ μηρύματι τὸ σκάφος, ἕως ἂν ἐμμηρίῳ γυναι-
 20 κῶν αἵματι καὶ οὐρῷ διαλύσωσιν αὐτὴν, οἷς μόνοις
 εἴκει. καὶ χρήσιμος δὲ οὐ μόνον εἰς ἀρμονίας νεῶν
 ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄκεσιν σωμάτων· εἰς πολλὰ γοῦν τῶν
 φαρμάκων παραμίσγεται. ταύτης τῆς λίμνης μῆκος
 μὲν ὀγδόηκοντα καὶ πεντακόσιοι στάδιοι, καθ' ὃ δὴ
 25 μέχρι Ζοάρων τῆς Ἀραβίας ἐκτείνεται, εὖρος δὲ πεν-
 τήκοντα καὶ ἑκατόν. γεινιᾶ δὲ ἡ Σοδομίτις αὐτῇ,
 πάλαι μὲν εὐδαίμων γῆ καρπῶν τε ἕνεκα καὶ τῆς κατὰ
 πόλεις περιουσίας, νῦν δὲ κεκαυμένη πᾶσα. φασὶ δὲ
 ὡς δι' ἀσέβειαν οἰκητόρων κεραννοῖς κατεφλέγη· ἔστι
 30 γοῦν ἔτι λείψανα τοῦ θείου πυρός, καὶ πέντε μὲν πό-
 λεων ἰδεῖν σκιάς, ἔτι δὲ κἂν τοῖς καρποῖς σποδιὰν
 ἀναγεννωμένην, οἱ χροῶν μὲν ἔχουσι τοῖς ἐδωδίμοις

ὁμοίαν, δρεψαμένων δὲ χερσὶν εἰς καπνὸν ἀναλύονται καὶ τέφραν.

τὰ μὲν δὴ περὶ τὴν Σοδομίτιν μυθεύοντα τοι-
9 αὐτήν ἔχει πίστιν ἀπὸ τῆς ὄψεως· ὁ δὲ Ὀεσπασιανὸς
πανταχόσε περιτειχίζων τοὺς ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, ἐν 5
τε τῇ Ἱεριχοῖ καὶ ἐν Ἀδίδοις ἐγείρει στρατόπεδα, καὶ
φρουρὰς ἀμφοτέραις ἐγκαθίστησιν ἐκ τε τοῦ Ῥωμαϊκοῦ
καὶ συμμαχικοῦ τάγματος. πέμπει δὲ καὶ εἰς Γέρασα
Λούκιον Ἄννιον, παραδοὺς μοῖραν ἰππέων καὶ συγχρῶς
πεζῶν. ὁ μὲν οὖν ἐξ ἐφόδου ἐλὼν τὴν πόλιν ἀπο- 10
κτείνει μὲν χιλίους τῶν νέων, ὅσοι μὴ διαφυγεῖν
ἔφθασαν, γενεὰς δὲ ἡχμαλωτίσατο, καὶ τὰς κτήσεις
διαρπάσαι τοῖς στρατιώταις ἐπέτρεψεν· ἔπειτα τὰς οἰ-
κίας ἐμπρήσας ἐπὶ τὰς πέριξ κώμας ἐχώρει. φυγαὶ δὲ
ἦσαν τῶν δυνατῶν καὶ φθοραὶ τῶν ἀσθενεστέρων· τὸ 15
καταλειφθὲν δὲ πᾶν ἐνεπίμπρατο. καὶ διειληφότος
τοῦ πολέμου τὴν τε ὄρεινὴν ὄλην καὶ τὴν πεδιάδα
πᾶσαν, οἱ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις τὰς ἐξόδους ἀφῆρητο·
τοὺς μὲν γὰρ αὐτομολεῖν προαιρουμένους οἱ ζηλωταὶ
παρεφυλάσσοντο, τοὺς δὲ οὐπω τὰ Ῥωμαίων φρονοῦν- 20
τας εἶργεν ἡ στρατιά, πανταχόθεν τὴν πόλιν περι-
έχουσα.

2 Ὀεσπασιανῶ δὲ εἰς Καισάρειαν ἐπιστρέψαντι, καὶ
παρασκευαζομένῳ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐπ' αὐτῶν
τῶν Ἱεροσολύμων ἐξελαύνειν, ἀγγέλλεται Νέρων ἀνη- 25
ρημένος, τριακαίδεκα βασιλεύσας ἔτη καὶ ἡμέρας ὀκτώ.
περὶ οὗ λέγειν ὃν τρόπον εἰς τὴν ἀρχὴν ἐξύβρισε,
πιστεύσας τὰ πράγματα τοῖς πονηροτάτοις, Νυμφιδίῳ
καὶ Τιγελλίνῳ, τοῖς τε ἀναξίοις τῶν ἐξελευθέρων, καὶ
ὡς ὑπὸ τούτων ἐπιβουλευθεὶς κατελείφθη μὲν ὑπὸ 30
τῶν φυλάκων ἀπάντων, διαδράς δὲ σὺν τέσσαρσι τῶν
πιστῶν ἀπελευθέρων ἐν τοῖς προαστείοις ἐαυτὸν ἀνείλε,

καὶ ὡς οἱ καταλύσαντες αὐτὸν μετ' οὐ πολὺν χρόνον
δίκας ἔδοσαν, τὸν τε κατὰ τὴν Γαλατίαν πόλεμον ὡς
ἐτελεύτησε, καὶ πῶς Γάλβας ἀποδειχθεὶς αὐτοκράτωρ
εἰς Ῥώμην ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Ἰσπανίας, καὶ ὡς ὑπὸ
5 τῶν στρατιωτῶν αἰτιαθεὶς ἐπὶ ταπεινοφροσύνῃ ἔδο-
λοφονήθη κατὰ μέσην τὴν Ῥωμαίων ἀγορᾶν, ἀπε-
δείχθη τε αὐτοκράτωρ Ὄθων, τὴν τε τούτου στρα-
τείαν ἐπὶ τοὺς Ὀιτέλλιον στρατηγούς καὶ κατάλυσιν,
ἔπειτα τοὺς κατὰ Ὀιτέλλιον ταράχους, καὶ τὴν περὶ
10 τὸ Καπετώλιον συμβολήν, ὅπως τε Ἀντώνιος Πρῖμος
καὶ Μουκιανός, διαφθείραντες Ὀιτέλλιον καὶ τὰ Γερ-
μανικὰ τάγματα, κατέστειλαν τὸν ἐμφύλιον πόλεμον,
— πάντα ταῦτα διεξιέναι μὲν ἐπ' ἀκριβὲς παρητησάμην,
ἐπειδὴ δι' ὄχλου πᾶσιν ἔστι καὶ πολλοῖς Ἑλλήνων τε
15 καὶ Ῥωμαίων ἀναγέγραπται, συναφείας δὲ ἕνεκα τῶν
πραγμάτων καὶ τοῦ μὴ διηρηθῆναι τὴν ἱστορίαν κε-
φαλαιωδῶς ἕκαστον ἐπεσημνήσασθαι. Ὀεσπασιανὸς τοί-
νον τὸ μὲν πρῶτον ἀνεβάλλετο τὴν τῶν Ἱεροσολύμων
στρατείαν, καρδοκαῶν πρὸς τίνα ῥέψει τὸ κρατεῖν
20 μετὰ Νέρωνα· αὐθις δὲ Γάλβαν ἀκούσας αὐτοκρά-
τορα, πρὶν ἐπιστεῖλαι τι περὶ τοῦ πολέμου κἀκεῖνον,
οὐκ ἐπεχείρει, πέμπει δὲ πρὸς αὐτὸν τὸν υἱὸν Τίτου
ἀσπασόμενόν τε καὶ ληψόμενον τὰς περὶ Ἰουδαίων ἐν-
τολάς. τῆς αὐτῆς δὲ αἰτίας ἅμα Τίτῳ καὶ Ἀγρίπ-
25 πας ὁ βασιλεὺς πρὸς Γάλβαν ἔπλει. καὶ διὰ τῆς
Ἀγαῆας (χειμῶνος γὰρ ἦν ὥρα) μακροῖς ναυσὶ περι-
πλεόντων φθάνει Γάλβας ἀναιρεθεὶς, μετὰ μῆνας
ἑπτὰ καὶ ἰσας ἡμέρας, ἐξ οὗ τὴν ἡγεμονίαν παρέλαβεν
Ὄθων, ἀντιποιοῦμενος τῶν πραγμάτων. ὁ μὲν οὖν
30 Ἀγρίππας εἰς τὴν Ῥώμην ἀφικέσθαι διέγνω, μηδὲν
ὀρρωδῆσας πρὸς τὴν μεταβολήν· Τίτος δὲ κατὰ δαι-
μόνιον ὄρησεν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Συρίαν ἔπλει,

καὶ κατὰ τάχος εἰς Καισάρειαν ἀφικνεῖται πρὸς τὸν πατέρα.

καὶ οἱ μὲν μετέωροι περὶ τῶν ὄλων ὄντες ὡς ἂν σαλευομένης τῆς Ῥωμαίων ἡγεμονίας, ὑπερεώρων τὴν ἐπὶ Ἰουδαίους στρατείαν, καὶ διὰ τὸν περὶ τῆς πατρί-⁵δος φόβον τὴν ἐπὶ τοὺς ἄλλοφύλους ὄρμην ἄωρον ἐνόμιζον· ἐπανίστατο δὲ ἄλλος τοῖς Ἱεροσολύμοις πό-³λεμος. υἱὸς ἦν Γιώρα, Σίμων τις, Γερασηνὸς τὸ γένος, νεανίας πανουργία μὲν ἠττώμενος Ἰωάννου τοῦ προκατέχοντος ἤδη τὴν πόλιν, ἀλκῆ δὲ σώματος καὶ ¹⁰τόλμη διαφέρων, δι' ἣν καὶ ὑπὸ Ἀνάου τοῦ ἀρχιερέως φυγαδευθεὶς ἐξ ἧς ἤρχε τοπαρχίας Ἀκραβατηνῆς πρὸς τοὺς κατειληφότας τὴν Μασάδαν ληστὰς παρα-^{γίνεται}. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἦν αὐτοῖς δι' ὑποψίας· εἰς τὸ κατωτέρω γοῦν φρούριον ἐπέτρεψαν αὐτῷ παρ-¹⁵ελθεῖν ἅμα ταῖς γυναῖξιν ἄς ἄγων ἦκεν, αὐτοὶ τὸ ὑψηλότερον οἰκοῦντες. αὐθις δὲ διὰ συγγένειαν ἠθῶν, καὶ ὅτι πιστὸς ἐδόκει, συμπροενομούμενε γοῦν αὐτοῖς ἐξῶν καὶ συνεπόρθει τὰ περὶ τὴν Μασάδαν. οὐ μὴν ἐπὶ τὰ μείζω παρακαλῶν ἐπειθεν· οἱ μὲν γὰρ ἐν ἔθει ²⁰ὄντες τῷ φρουρίῳ καθάπερ φωλεοῦ χωρίζεσθαι μακρὰν ἐδεδοίκεσαν, ὃ δὲ τυραννιῶν καὶ μεγάλων ἐφιέμενος, ἐπειδὴ καὶ τὴν Ἀνάου τελευτήν ἤκουσεν, εἰς τὴν ὄρεινὴν ἀφίσταται, καὶ προκηρύξας δούλοις μὲν ἐλευθερίαν, γέρας δὲ ἐλευθέροις, τοὺς πανταχόθεν ²⁵4 πονηροὺς συνήθροισεν. ὡς δὲ ἦν αὐτῷ καρτερόν ἤδη τὸ σύνταγμα, τὰς ἀνὰ τὴν ὄρεινὴν κώμας κατέτρεχεν· αἰεὶ δὲ προσγινομένων αὐτῷ πλειόνων, ἐθάρορει καταβαίνειν εἰς τὰ χθαμαλωτέρα. κάπειδὴ πόλε-^{σιν} ἤδη φοβερός ἦν, πολλοὶ πρὸς τὴν ἰσχὺν καὶ ³⁰τὴν εὐροίαν τῶν κατορθωμάτων ἐφθείροντο δυνατοί· καὶ οὐκέτι ἦν δούλων μόνον οὐδὲ ληστῶν στρατός,

ἀλλὰ καὶ δημοτικῶν οὐκ ὀλίγων, ὡς πρὸς βασιλέα πειθαρχούντων. κατέτρεχε δὲ τὴν Ἀκραβατηνὴν το-^{παρχίαν} καὶ τὰ μέχρι τῆς μεγάλης Ἰδουμαίας. κατὰ γὰρ κώμην τινα καλουμένην Ναῖν τεῖχος κατασκευά-⁵σας ὥσπερ φρουρίῳ πρὸς ἀσφάλειαν ἐχοῖτο· κατὰ δὲ τὴν Φαράν προσαγορευομένην φάραγγα πολλὰ μὲν ἀνευρύνας σπήλαια πολλὰ δὲ εὐρῶν ἔτοιμα, ταμειοῖς ἐχοῖτο θησαυρῶν καὶ τῆς λείας ἐκδοχείοις. ἀντίθει δὲ καὶ τοὺς ἀρπαζομένους εἰς αὐτὰ καρπούς, οἱ τε ¹⁰πολλοὶ τῶν λόχων δίαταν εἶχον ἐν ἐκείνοις. δῆλος δὲ ἦν τό τε σύνταγμα προγυμνάζων καὶ τὰς παρασκευὰς κατὰ τῶν Ἱεροσολύμων.

ὅθεν οἱ ζηλωταὶ δείσαντες αὐτοῦ τὴν ἐπιβουλήν, ⁵καὶ προλαβεῖν βουλόμενοι τὸν κατ' αὐτῶν τρεφόμενον, ¹⁵ἐξίασι μετὰ τῶν ὄπλων οἱ πλείους. ὑπαντιάζει δὲ Σίμων, καὶ παραταξάμενος συκροὺς μὲν αὐτῶν ἀναρρεῖ, συνελάνθει δὲ τοὺς λοιποὺς εἰς τὴν πόλιν. οὐπω δὲ θαρρῶν τῇ δυνάμει τοῦ μὲν τοῖς τεύχεσι προσβα-^{λεῖν} ἀπετράπη, χειρώσασθαι δὲ πρότερον τὴν Ἰδουμαίαν ²⁰ἐπεβάλετο. καὶ δὴ δισμυρίους ἔχων ὀπλίτας ἤλανθεν ἐπὶ τοὺς ὄρους αὐτῆς. οἱ δὲ ἄρχοντες τῶν Ἰδουμαίων κατὰ τάχος ἀθροίσαντες ἐκ τῆς χώρας τὸ μαχιμώτα-^{τον}, περὶ πεντακισχιλίους καὶ δισμυρίους, τοὺς δὲ πολλοὺς ἐάσαντες φρουρεῖν τὰ σφέτερα διὰ τὰς τῶν ²⁵ἐν Μασάδα σικαρίων καταδρομάς, ἐδέχοντο τὸν Σί-^{μωνα} πρὸς τοῖς ὄροις. ἐνθα συμβαλὼν αὐτοῖς καὶ δι' ὅλης πολεμήσας ἡμέρας οὔτε νενικηκώς οὔτε νενικημένος διεκρίθη. καὶ ὃ μὲν εἰς τὴν Ναῖν, οἱ δὲ Ἰδουμαῖοι διελύθησαν ἐπ' οἴκου. καὶ μετ' οὐ πολὺ ³⁰Σίμων μείζονι δυνάμει πάλιν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ὤρμητο· στρατοπεδευσάμενος δὲ κατὰ τινα κώμην ἢ

Θεκῶς καλεῖται, πρὸς τοὺς ἐν Ἡρωδείῳ φρουρούς, ὅπερ ἦν πλησίον, Ἐλεάζαρον τινα τῶν ἐταίρων ἐπεμψε πείσονται παραδοῦναι τὸ ἔθνος. τοῦτον οἱ φύλακες ἐτοίμως ἐδέξαντο, τὴν αἰτίαν ἀγνοοῦντες δι' ἣν ἦνοι· φθερξάμενον δὲ περὶ παραδόσεως ἐδίωκον σπασάμενοι τὰ ξίφη, μέγροι φυγῆς τόπον οὐκ ἔχων ἐρριψεν ἀπὸ τοῦ τείχους ἑαυτὸν εἰς τὴν ὑποκειμένην φάραγγα. καὶ ὁ μὲν αὐτίκα τελευτᾷ, τοῖς δὲ Ἰδουμαίοις ἤδη κατορθοῦσι τὴν ἰσχὺν τοῦ Σίμωνος, ἔδοξε πρὸ τοῦ συμβαλεῖν κατασκέψασθαι τὴν στρατιάν τῶν πολέ- 10 μίων.

6 εἰς τοῦτο δὲ ὑπερέτην ἑαυτὸν ἐτοίμως ἐπεδίδου Ἰάκωβος, εἰς τῶν ἡγεμόνων, προδοσίαν ἐνθυμούμενος. ὁμήσας γοῦν ἀπὸ τῆς Ἀλούρου (κατὰ γὰρ ταύτην συνήθροιστο τὴν κώμην τότε τῶν Ἰδουμαίων τὸ 15 στρατεύμα) παραγίνεται πρὸς Σίμωνα, καὶ πρώτην αὐτῷ παραδώσειν συντίθεται τὴν αὐτοῦ πατρίδα, λαβῶν ὄρκους ὡς αἰεὶ τίμιος ᾧν διατελέσει, συνεργήσειν δὲ ὑπέσχετο καὶ περὶ τῆς ὅλης Ἰδουμαίας. ἐφ' οἷς ἐστιαθῆις φιλοφρόνως ὑπὸ τοῦ Σίμωνος καὶ λαμπραῖς ἐπαρ- 20 θῆις ὑποσχέσεσιν, ἐπειδήπερ εἰς τοὺς σφετέρους ὑπέστρεψεν, τὸ μὲν πρῶτον πολλαπλασίονα τὴν στρατιάν τοῦ Σίμωνος ἐψεύδετο, ἔπειτα δεξιούμενος τοὺς τε ἡγεμόνας καὶ κατ' ὀλίγους πᾶν τὸ πλῆθος ἐνήγευ ὥστε δέξασθαι τὸν Σίμωνα καὶ παραδοῦναι δίχα μάχης ἀν- 25 τῷ τὴν τῶν ὄλων ἀρχήν. ἅμα δὲ ταῦτα διαπραττόμενος καὶ Σίμωνα δι' ἀγγέλων ἐκάλει, σκεδάσειν ὑπὸ στρούμενος τοὺς Ἰδουμαίους. ὁ δὲ παρῆσεν· ὡς γὰρ ἦν ἤδη πλησίον ἡ στρατιὰ, πρῶτος ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον μετὰ τῶν συνδιεφθαρμένων ἔφενγε. ποῖα 30 δὲ ἐμπίπτει παντὶ τῷ πλήθει, καὶ πρὶν εἰς χεῖρας ἔλ-

θεῖν λυθέντες ἐκ τῆς τάξεως ἀνεχώρουν ἕκαστοι πρὸς τὰ ἴδια.

Σίμων δὲ παρὰ δόξαν εἰς τὴν Ἰδουμαίαν εἰσῆλα- 7 σεν ἀναιμωτί, καὶ προσβαλὼν ἀδοκίμως πρώτην αἰρεῖ 5 τὴν πόλιν Χεβρών, ἐν ἣ πλείστης ἐκράτησε λείας, πάμπολυν δὲ διήρασε καρπὸν. ὡς δὲ φασιν οἱ ἐπιχώριοι τὴν Χεβρών οὐ μόνον τῶν τῆδε πόλεων ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Μέμφεως ἀρχαιοτέραν· δισχιλία γοῦν αὐτῇ καὶ τριακόσια ἔτη συνηρίδμητο. μυθεύουσι 10 δὲ αὐτὴν καὶ οἰκητήριον Ἀβράμου τοῦ Ἰουδαίων προγόνου γεγονέναι μετὰ τὴν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας ἀπανάστασιν, τοὺς τε παῖδας αὐτοῦ λέγουσι καταβῆναι εἰς Αἰγύπτου ἐνθεν· ᾧν καὶ τὰ μνημεῖα μέχρι τοῦ νῦν ἐν τῆδε τῇ πόλει δέκνυται, πᾶν καλῆς μαρμαροῦ 15 καὶ φιλοτίμως εἰργασμένα. δέκνυται δὲ ἀπὸ σταδίων ἕξ τοῦ ἄστεως τερεβνθος μεγίστη, καὶ φασὶ τὸ δένδρον ἀπὸ τῆς κτίσεως μέχρι νῦν διαμένειν. ἐνθεν ὁ Σίμων διὰ πάσης ἐχώρει τῆς Ἰδουμαίας, οὐ μόνον κώμας καὶ πόλεις πορθῶν, λυμαινόμενος δὲ καὶ τὴν χώραν, 20 ὡς μηδὲ τῶν ἐπιτηδείων ἐξαρκούντων πρὸς τὸ πλῆθος· δίχα γὰρ τῶν ὀπλιτῶν τέσσαρες αὐτῷ συνείποντο μυριάδες. προσῆν δὲ ταῖς χρεῖαις ὁμοίως τε αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸ γένος ὀργή· δι' ἃ μᾶλλον ἐξερημοῦσθαι συνέβαινε τὴν Ἰδουμαίαν. καθάπερ δὲ ὑπὸ τῶν ἀκρί- 25 δων κατόπιν ὕλην ἔστιν ἰδεῖν ἐψλωμένην πᾶσαν, οὕτω τὸ κατὰ νότου τῆς Σίμωνος στρατιᾶς ἐρημία κατελείπετο· καὶ τὰ μὲν ἐμπιπράντες τὰ δὲ κατασκάπτουτες, πᾶν δὲ τὸ πεφυκὸς ἀνὰ τὴν χώραν ἢ συμπατοῦντες ἠφάνιζον ἢ νεμόμενοι, καὶ τὴν ἐνεργὸν ὑπὸ τῆς πο- 30 ρείας σκληροτέραν ἐποίουν τῆς ἀκάρπου. καθόλου τε εἰπεῖν, οὐδὲ σημείον τι κατελείπετο τοῖς πορθουμένοις τοῦ γεγονέναι.

8 ταῦτα πάλιν τοὺς ζηλωτὰς ἐπήγειρε, καὶ φανερῶς μὲν ἀντιπαρατάξασθαι κατέδεισαν, προλογίζαντες δὲ ἐν ταῖς παρόδοις ἀρπάζουσι τοῦ Σίμωνος τὴν γυναῖκα καὶ τῆς περὶ αὐτὴν θεραπείας συγχνοῦς· ἔπειτα ὡς αὐτὸν ἠγμάλωτισμένοι τὸν Σίμονα γεγηθότες εἰς τὴν πόλιν ὑπέστρεψαν, καὶ ὅσον οὐδέπω προσεδόκων καταθέμενον τὰ ὄπλα περὶ τῆς γυναικὸς ἱκετεύειν. τὸν δὲ οὐκ ἔλεος εἰσεῖσιν ἀλλ' ὀργὴν περὶ τῆς ἠρπασμένης· καὶ πρὸς τὸ τεῖχος τῶν Ἱεροσολύμων ἐλθῶν, καθάπερ τὰ τρωθέντα τῶν θηρίων, ἐπειδὴ τοὺς τρώσαντας οὐ κατέλαβεν, ἐφ' οὓς εὗρε τὸν θυμὸν ἠφίει. ὅσοι γοῦν λαχανείας ἔνεκεν ἢ φρουραρισμοῦ προεληλύθεισαν ἕξω πυλῶν, ἀνόπλους καὶ γέροντας συλλαμβάνων ἠμίξετο καὶ διέφθειρε, δι' ὑπερβολὴν ἀγανακτήσεως μόνον οὐχὶ καὶ νεκρῶν γενόμενος τῶν σωμάτων. πολλοὺς δὲ καὶ χειροκοπήσας εἰσέπεμπε, καταπλήξασθαι τοὺς ἐχθροὺς ἅμα καὶ διαστῆσαι τὸν δῆμον ἐπιχειρῶν πρὸς τοὺς αἰτίους. ἐντέταλτο δὲ αὐτοῖς λέγειν ὅτι Σίμων θεὸν ὁμνυσι τὸν πάντων ἔφορον, εἰ μὴ θάπτον ἀποδώσουσιν αὐτῷ τὴν γυναῖκα, ῥήξας τὸ τεῖχος τοιαῦτα διαθήσειν πάντας τοὺς κατὰ τὴν πόλιν, μηδεμιᾶς φεισάμενος ἡλικίας, μηδὲ ἀπὸ τῶν ἀναιτίων διακρίνας τοὺς αἰτίους. τούτοις οὐ μόνον ὁ δῆμος ἀλλὰ καὶ οἱ ζηλωταὶ καταπλαγέντες ἀποπέμπουσιν αὐτῷ τὴν γυναῖκα. καὶ τότε μὲν ἐκμειλιχθεὶς ὀλίγον ἀνεπαύσατο τοῦ 9 συνεχοῦς φόνου· οὐ μόνον δὲ κατὰ τὴν Ἰουδαίαν στάσις ἦν καὶ πόλεμος ἐμφύλιος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς Ἰταλίας. ἀνήρητο μὲν γὰρ κατὰ μέσσην τὴν Ῥωμαίων ἀγορὰν Γάλβας, ἀποδέδειγμένος δὲ αὐτοκράτωρ Ὄθων ἐπολέμει Ἰτιελλίω βασιλειῶντι (τοῦτον γὰρ ἤρητο τὰ κατὰ Γερμανίαν τάγματα)· καὶ γενομένης συμβολῆς κατὰ Βηδριακὸν τῆς Γαλατίας πρὸς τε δ'άλεντα καὶ Καικίν-

ναν τοὺς Ἰτιελλίου στρατηγούς, τῇ πρώτῃ μὲν ἡμέρᾳ περιῆν Ὄθων, τῇ δευτέρᾳ δὲ τὸ Ἰτιελλίου στρατιωτικόν· καὶ πολλοῦ φόνου γενομένου διεχώρησάτο μὲν Ὄθων ἑαυτὸν, ἐν Βορξέλλω τὴν ἤτταν πυνθόμενος, ἡμέρας δύο καὶ τρεῖς μῆνας κρατήσας τῶν πραγμάτων, προσεχώρησε δὲ τοῖς Ἰτιελλίου στρατηγοῖς καὶ τοῦ Ὄθωνος ἢ στρατιά, καὶ κατέβαινε αὐτὸς εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ τῆς δυνάμεως. ἐν δὲ τούτῳ καὶ Ἰεσπασιανός, ἀναστὰς ἐκ τῆς Καισαρείας πέμπτη Δαισίου μηνός, ὤρμησεν ἐπὶ τὰ μηδέπω κατεστραμμένα τῶν τῆς Ἰουδαίας χωρίων. ἀναβὰς δὲ εἰς τὴν ὀρεινὴν αἰρεῖ δύο τοπαρχίας, τὴν τε Γοφριτικὴν καὶ τὴν Ἀραβατηνὴν καλουμένην, μεθ' ἧς Βηθηλᾶ τε καὶ Ἐφραῖμ πολίχνια, οἷς φρουροὺς ἐγκαταστήσας μέχρις Ἱεροσολύμων ἰππάζετο. φθορὰ δὲ ἦν πολλῶν καταλαμβανόμενων, καὶ συγχνοῦς ἠγμάλωτιζετο. Κερεάλιος δὲ αὐτῷ τῶν ἡγεμόνων, μοῖραν ἰππέων καὶ πεζῶν ἀναλαβών, τὴν ἄνω καλουμένην Ἰδουμαίαν ἐπόρθει, καὶ Καφεθρὰ μὲν ψευδοπολίχμιον ἕξ ἐφόδου λαβὼν ἐμπύρησιν, ἑτέραν δὲ καλουμένην Καφαραβὶν προσβαλὼν ἐπολιόρκει. πάντῃ δὲ ἦν ἰσχυρὸν τὸ τεῖχος, καὶ τρίψεσθαι προσδοκῶντι πλείω χρόνον αἰφνιδίως ἀνοίγουσιν οἱ ἔνδον τὰς πύλας, καὶ μεθ' ἱκετηρίων προσελθόντες αὐτοὺς παρέδωκαν. Κερεάλιος δὲ τούτους παραστησάμενος ἐπὶ Χεβρῶν ἑτέρας πόλεως ἀρχαιοτάτης ἐχώρει (κεῖται δέ, ὡς ἔφη, αὕτη κατὰ τὴν ὀρεινὴν, οὐ πόρρω Ἱεροσολύμων), βιασάμενος δὲ τὰς εἰσόδους τὸ μὲν ἐγκαταληφθὲν πλήθος ἠβηδὸν ἀναιρεῖ, τὸ δὲ ἄστυ καταλίμπρησι. καὶ πάντων ἤδη κεχειρωμένων πλην Ἡρωδείου καὶ Μασάδας καὶ Μαχαιροῦντος (ταῦτα δὲ ὑπὸ τῶν ληστῶν κατεῖληπτο), σκοπὸς ἦδη τὰ Ἱεροσόλυμα προύκειτο Ῥωμαίοις.

10 ὁ δὲ Σίμων ὡς ἐρρούσατο παρὰ τῶν ζηλωτῶν τὴν
 γυναῖκα, πάλιν ἐπὶ τὰ λείψανα τῆς Ἰδουμαίας ὑπέστρεψε,
 καὶ περιελάνων πανταχόθεν τὸ ἔθνος εἰς Ἱεροσόλυμα
 πολλοὺς φεύγειν συνηνάγκασεν. εἶπετο δὲ καὶ αὐτὸς
 ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ κυκλωσάμενος αὐτῆς τὸ τεῖχος, ὄν-
 5 τινα λάβοι τῶν προσιόντων κατὰ τὴν χώραν ἐργατῶν,
 διέφθειρεν. ἦν δὲ τῷ δήμῳ Σίμων μὲν ἕξωθεν Ῥω-
 μαίων φοβερώτερος, ὁ ζηλωταὶ δὲ ἔνδον ἐκατέρων χα-
 λεπώτεροι. κὰν τούτοις ἐπίνοια κακῶν καὶ τόλμη τὸ
 σύνταγμα τῶν Γαλιλαίων διέφθειρε· τὸν τε γὰρ Ἰωάν-
 10 νην παρήγον εἰς ἰσχὺν οὗτοι, κἀκείνος αὐτοὺς ἐξ ἧς
 περιεποιήσατο δυναστείας ἡμείβετο, πάντα ἐπιτρέπων
 θρᾶν ὧν ἕκαστος ἐπεθύμει. πόθοι δὲ ἦσαν ἀρπαγῆς
 ἀπλήρωτοι καὶ τῶν πλουσίων οἰκῶν ἔρευνα, φόνος τε
 ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ὕβρεις ἐπαίζοντο, μεθ' αἵματος 15
 δὲ τὰ συληθέντα κατέπινον καὶ μετ' ἀδειίας ἐνεδηλυ-
 πάθουν τῷ κόρῳ, κόμας συνθετιζόμενοι καὶ γυναικειᾶς
 ἐσθῆτας ἀναλαμβάνοντες, καταντλούμενοι δὲ μύροις
 καὶ πρὸς εὐπρέπειαν ὑπογράφοντες ὀφθαλμούς. οὐ
 μόνον δὲ κόσμον ἀλλὰ καὶ πάθη γυναικῶν ἐμιμοῦντο, 20
 καὶ δι' ὑπερβολὴν ἀσελγείας ἀθεμίτους ἡδονὰς ἐπε-
 νόησαν· ἐνηλιθοῦντο δὲ ὡσπερ πορνεῖα τῇ πόλει, καὶ
 πᾶσαν ἀκαθάρτοις ἐμίαναν ἔργοις. γυναικιζόμενοι δὲ
 τὰς ὄψεις ἐφόνων ταῖς δεξιαῖς, θρυπτόμενοι δὲ τοῖς βα-
 25 δίσμασιν ἐπιόντες ἐξαπίνης ἐγίνοντο πολεμισταί, τὰ τε
 ξίφη προφέροντες ἀπὸ τῶν βεβαμμένων χλανίδων τὸν
 προστυχόντα διήλανον. τοὺς ἀποδιδράσκοντας δὲ Ἰω-
 ἀννην Σίμων φονικώτερος ἐξεδέχετο, καὶ διαφυγῶν τις
 τὸν ἐντὸς τεῖχος τύραννον ὑπὸ τοῦ πρὸ πυλῶν διεφθεί-
 30 ρετο. πᾶσα δὲ φυγῆς ὁδὸς τοῖς αὐτομολεῖν πρὸς Ῥω-
 μαίους βουλομένοις ἀπεκέκοπτο.

11 διεστασιάζετο δὲ πρὸς τὸν Ἰωάννην ἡ δύναμις,

καὶ πᾶν ὄσον ἦν Ἰδουμαῖον ἐν αὐτῇ χωρισθὲν ἐπεχεί-
 ρει τῷ τυράννῳ φθόνῳ τε τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ μίσει
 τῆς ὀμότητος. συμβαλόντες δὲ ἀναιροῦσί τε πολλοὺς
 τῶν ζηλωτῶν, καὶ συνελάνουσι τοὺς λοιποὺς εἰς τὴν
 5 βασιλικὴν αὐλὴν κατασκευασθεῖσαν ὑπὸ Γραπτῆς· συγ-
 γενῆς δὲ ἦν αὕτη τοῦ τῶν Ἀδιαβηνῶν βασιλέως Ἰζάτου.
 συνεισπίπτουσι δὲ οἱ Ἰδουμαῖοι, κἀκεῖθεν εἰς τὸ ἱερὸν
 περιώσαντες τοὺς ζηλωτὰς ἐφ' ἀρπαγὴν ἐτρόποντο
 τῶν Ἰωάννου χρημάτων· κατὰ γὰρ τὴν προειρημένην
 10 αὐλὴν αὐτὸς τε ἦν, κἀκεῖ τὰ λάφυρα τῆς τυραννίδος
 κατέθετο. ἐν δὲ τούτῳ τὸ κατὰ τὴν πόλιν ἐσκεδασμέ-
 νον πλῆθος τῶν ζηλωτῶν εἰς τὸ ἱερὸν πρὸς τοὺς δια-
 πεφευγότας ἠθροίσθη, καὶ κατάγειν αὐτοὺς παρεσκευ-
 15 ᾶζετο Ἰωάννης ἐπὶ τε τὸν δῆμον καὶ τοὺς Ἰδουμαίους.
 τοῖς δὲ οὐχ οὕτω τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν καταδεῖσαι παρέστη
 μαχιμωτέροις οὖσιν ὡς τὴν ἀπόνοιαν, μὴ νύκτωρ ἐκ τοῦ
 ἱεροῦ παρεισδύντες αὐτούς τε διαφθείρωσι καὶ τὸ ἄστυ
 καταπρήσωσι. συνελθόντες οὖν μετὰ τῶν ἀρχιερέων
 ἐβουλεύοντο τίνα χρὴ τρόπον φυλάξασθαι τὴν ἐπίθεσιν.
 20 θεὸς δὲ ἄρα τὰς γνώμας αὐτῶν εἰς κακὸν ἔστρεψε, καὶ
 χαλεπώτερον ἀπωλείας ἐπενόησαν τὸ πρὸς σωτηρίαν
 φάρμακον. ἵνα γοῦν καταλύσωσιν Ἰωάννην, ἐκριναν δέ-
 χεσθαι Σίμωνα καὶ μεθ' ἱκετηριῶν δεύτερον εἰσαγαγεῖν
 ἕαντοῖς τύραννον. ἐπεραίνετο δὲ ἡ βουλή, καὶ τὸν ἀρχιε-
 25 ρέα Μαθθίαν πέμψαντες ἐδέοντο Σίμωνος εἰσελθεῖν, ὃν
 πολλὰ ἔδεισαν. συμπαρακάλουν δὲ οἱ ἐκ τῶν Ἱεροσολύ-
 μων τοὺς ζηλωτὰς φεύγοντες, πόθῳ τῶν οἰκῶν καὶ τῶν
 κτημάτων. ὃ δὲ αὐτοῖς ὑπερηφάνως κατανεύσας τὸ δε-
 σπόζειν, εἰσέρχεται μὲν ὡς ἀπαλλάξων τῶν ζηλωτῶν τὴν
 30 πόλιν, σωτῆρ ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ κηδεμῶν εὐφημούμε-
 νος, παρελθὼν δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἐσκόπει τὰ περὶ τῆς

ἑαυτοῦ δυναστείας, καὶ τοὺς καλέσαντας οὐχ ἤττον ἐχθροὺς ἐνόμιζεν ἢ καθ' ὧν ἐκέκλητο.

12 Σίμων μὲν οὕτως ἐνιαυτῷ τρίτῳ τοῦ πολέμου Ξανθικῷ μηνὶ Ἱεροσολύμων ἐγκρατῆς ἐγένετο· Ἰωάννης δὲ καὶ τὸ τῶν ζηλωτῶν πλῆθος εἰργόμενον τῶν ἐξόδων τοῦ 5 ἱεροῦ καὶ τὰ τῆς πόλεως ἀπολωλεκότες (παραχρηῖμα γὰρ τὰ ἐκείνων οἱ περὶ τὸν Σίμωνα διήρασαν) ἐν ἀπόρῳ τὴν σωτηρίαν εἶχον. προσέβαλλε δὲ τῷ ἱερῷ Σίμων τοῦ δήμου βοηθοῦντος. κἀκεῖνοι καταστάντες ἐπὶ τῶν στόων καὶ τῶν ἐπάλλεων ἠμύνοντο τὰς προσβολὰς. 10 συχνοὶ δὲ ἐπιπτον τῶν περὶ Σίμωνα, καὶ πολλοὶ τραυματῖα κατεφέροντο· ῥαδίως γὰρ ἐξ ὑπερδεξίου τὰς βολὰς οἱ ζηλωταὶ καὶ οὐκ ἀστόχους ἐποιούντο. πλεονεκτοῦντες δὲ τῷ τόπῳ, καὶ πύργους ἔτι προσκατεσκεύασαν τέσσαρας μεγίστους, ὡς ἀπ' ὑψηλοτέρων ποιοῦντο 15 τὰς ἀφέσεις, τὸν μὲν κατὰ τὴν ἀνατολικὴν καὶ βορείου γωνίαν, τὸν δὲ τοῦ ξυστοῦ καθ' ὑπερθεῖν, τὸν δὲ τρίτον κατὰ γωνίαν ἄλλην ἀντικρὺ τῆς κάτω πόλεως. ὁ δὲ λοιπὸς ὑπὲρ τὴν κορυφὴν κατεσκεύαστο τῶν παστοφορίων, ἐνθα τῶν ἱερέων εἷς ἐξ ἔθους ἰστάμενος ἐκάστην ἐβδό- 20 μάδα εἰσιούσαν προσεσήμαινε σάλπιγγι δειλῆς, καὶ τελεσθεῖσαν αὐτίς περὶ ἑσπέραν, ὅτε μὲν ἀνεργεῖν τῷ λαῷ καταγγέλλων, ὅτε δὲ ἔργων ἔχεσθαι. διέστησαν δὲ ἐπὶ τῶν πύργων ὄξυβελεῖς τε καὶ λιθοβόλους μηχανὰς τοὺς τε τοξότας καὶ σφενδονήτας. ἐνθα δὴ τὰς μὲν 25 προσβολὰς ὀκνηροτέρας ἐποιεῖτο ὁ Σίμων, μαλακίζομένων αὐτῷ τῶν πλειόνων, ἀντείχε δὲ ὁμοῦς περιουσία δυνάμεως· τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ὀργάνων βέλη πορρωτέρω φερόμενα πολλοὺς τῶν μαχομένων ἀνήρει.

10 κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν περιέσχε καὶ τὴν Ῥώ- 30 μιν πάθη χαλεπά. παρῆν μὲν γὰρ ἀπὸ Γερμανίας Ὀυτέλλιος ἄμα τῷ στρατιωτικῷ πολὺ πλῆθος ἐπισυ-

ρόμενος ἕτερον, μὴ χωρούμενος δὲ τοῖς ἀποδεδειγμένοις εἰς τοὺς στρατιώτας περιβόλοις ὅλην ἐποίησατο τὴν Ῥώμην στρατόπεδον καὶ πᾶσαν οἰκίαν ὀπλιτῶν ἐπλήρωσεν. οἱ δὲ ἀήθεσιν ὀφθαλμοῖς τὸν Ῥωμαίων πλοῦτον θεασάμενοι, καὶ περιλαμφθέντες πάντοθεν ἀργύρῳ τε καὶ χρυσῷ, τὰς ἐπιθυμίας μόλις κατεῖχον ὥστε μὴ ἐφ' ἀρπαγὰς τρέπεσθαι τε καὶ τοὺς ἐμποδῶν γινομένους ἀναιρεῖν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐν 5 τούτοις ἦν, Ὀεσπασιανὸς δὲ ὡς τὰ πλησίον Ἱεροσο- 2 λύμων καταστρεφάμενος ὑπέστρεψεν εἰς Καισάρειαν, ἀκούει τὰς κατὰ τὴν Ῥώμην ταραχὰς καὶ Ὀυτέλλιον αὐτοκράτορα. τοῦτο οὖν αὐτόν, καίπερ ἄρχεσθαι καθάπερ ἄρχειν καλῶς ἐπιστάμενον, εἰς ἀγανάκτησιν προήγαγε, καὶ τὸν μὲν ὡς ἐρήμου καταμανέντα τῆς ἡγεμονίας 15 ἠδόξει δεσπότην, περιαλήσας δὲ τῷ πάθει καρτερεῖν τὴν βάσανον οὐχ οἷός τε ἦν, καὶ τῆς πατρίδος πορθομένης ἑτέροις προσασχολεῖν πολέμοις. ἀλλ' ὅσον ὁ θυμὸς ἠπαιγεν ἐπὶ τὴν ἄμυναν, τοσοῦτον εἶργεν ἡ ἔννοια τοῦ διαστήματος· πολλὰ γὰρ φθάσαι πανουργήσασαν τὴν 20 τύχην πρὶν αὐτὸν εἰς Ἰταλίαν περαιωθῆναι, καὶ ταῦτα χειμῶνος ὥρα πλέοντα, σφραδάζουσαν ἤδη κατεῖχε τὴν ὀργήν.

συνιόντες δὲ οἱ τε ἡγεμόνες καὶ οἱ στρατιῶται 3 καθ' ἑταιρίαν φανερωῶς ἤδη μεταβολὴν ἐβουλεύοντο, καὶ διαγανακτοῦντες ἐβόων ὡς οἱ μὲν ἐπὶ τῆς Ῥώμης 25 στρατιῶται τρυφῶντες καὶ μηδὲ ἀκούειν πολέμου φήμην ὑπομένοντες διαχειροτονοῦσιν οἷς βούλονται τὴν ἡγεμονίαν, καὶ πρὸς ἐλπίδα λημμάτων ἀποδεικνύουσιν αὐτοκράτορας, αὐτοὶ δὲ διὰ τοσοῦτων κευρωκότες πόνων, καὶ γηρωῦντες ὑπὸ τοῖς κράνεσιν, ἑτέροις χα- 30 ρίζονται τὴν ἐξουσίαν, καὶ ταῦτα τὸν ἀξιώτερον ἀρχεῖν παρ' αὐτοῖς ἔχοντες· ὧ τίνα δικαιοτέραν ποτὲ τῆς εἰς αὐτοὺς εὐνοίας ἀποδώσειν ἀμοιβήν, εἰ τὴν νῦν

καταπρόοιντο; τοσούτω δὲ εἶναι Ἰεσπασιανὸν ἡγεμονεύειν Ἰουδαίου δικαιοτέρου, ὅσῳ καὶ αὐτοὺς τῶν ἐκείνων ἀποδειξάντων· οὐ γὰρ δὴ μικροτέρους τῶν ἀπὸ Γερμανίας διενηνοχέαι πολέμους, οὐδὲ τῶν ἐκεῖθεν καταγόντων τὸν τύραννον ἠττήσθαι τοῖς ὅπλοις. 5 ἀγῶνος δ' ἐνδεήσειν οὐδέν· οὐ γὰρ τὴν σύγκλητον ἢ τὸν Ῥωμαίων δῆμον ἀνέξεσθαι τῆς Ἰουδαίου λαγνείας ἀντὶ τῆς Ἰεσπασιανοῦ σωφροσύνης, οὐδὲ ἀντὶ μὲν ἡγεμόνος ἀγαθοῦ τύραννον ὠμότατον, ἀπαῖδα δὲ ἀντὶ πατρὸς αἰρήσεσθαι προστάτην. μέγιστον γὰρ δὴ πρὸς 10 ἀσφάλειαν εἰρήνης εἶναι τὰς γνησίους τῶν βασιλέων ὑπεροχάς. εἴτε οὖν ἐμπειρία γήρως προσήκει τὸ ἄρχειν, Ἰεσπασιανὸν αὐτοὺς ἔχειν, εἴτε νεότητος ἀλκῇ, Τίτον· καρπώσεσθαι γὰρ τῆς παρ' ἀμφοῖν ἡλικίας τὸ ὠφέλιμον. χορηγήσειν δὲ οὐ μόνον αὐτοὶ τότε τὴν 15 ἰσχὺν τοῖς ἀποδειχθεῖσιν, ἀτε τρία τάγματα καὶ τὰς παρὰ τῶν βασιλέων συμμαχίας ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ συνεργήσειν τὰ τε πρὸς ἕω πάντα καὶ τῆς Εὐρώπης ὅσα τῶν ἀπὸ Ἰουδαίου φόβων κεχώρισται, καὶ τοὺς ἐπὶ τῆς Ἰταλίας δὲ συμάχους, ἀδελφὸν Ἰεσπασιανοῦ καὶ 20 παῖδα ἕτερον, ὧν τῷ μὲν προσθήσεσθαι πολλοὺς τῶν ἐν ἀξιώματι νέων, τὸν δὲ καὶ τὴν τῆς πόλεως φυλακὴν πεπιστευῖσθαι, μέρος οὐκ ὀλίγον εἰς ἐπιβολὴν ἡγεμονίας. καθόλου τε, ἂν βραδύνωσιν αὐτοί, τάχα τὴν σύγκλητον ἀποδείξειν τὸν ὑπὸ τῶν συντετηρηκότων 25 στρατιωτῶν ἀτιμούμενον.

4 τοιαῦτα κατὰ συστροφῆς οἱ στρατιῶται διελάουσι· ἔπειτα συναθροισθέντες καὶ παρακροτήσαντες ἀλλήλους ἀναγορεύουσι τὸν Ἰεσπασιανὸν αὐτοκράτορα, καὶ σώξαι τὴν κινδυνεύουσαν ἡγεμονίαν παρεκάλουσι. 30 τῷ δὲ φροντὶς μὲν ἦν πάλαι περὶ τῶν ὄλων, οὗτοι γε μὴν αὐτὸς ἄρχειν προήρητο, τοῖς μὲν ἔργοις ἑαυτὸν

ἄξιον ἡγούμενος, προκρίνων δὲ τῶν ἐν λαμπρότητι κινδύνων τὴν ἐν ιδιώταις ἀσφάλειαν. ἀρνούμενῳ δὲ μᾶλλον οἱ ἡγεμόνες ἐπέκειντο, καὶ περιχυθέντες οἱ στρατιῶται ξιφῆρεις ἀναρεῖν αὐτὸν ἠπέλουν, εἰ μὴ 5 βούλοιο ζῆν ἄξιως. πολλὰ δὲ πρὸς αὐτοὺς διατεινόμενος ἐξ ὧν διωθεῖτο τὴν ἀρχὴν, τελευταῖον, ὡς οὐκ ἔπειθεν, εἶκει τοῖς ὀνομάσασιν.

προτρεπομένων δὲ αὐτὸν ἤδη Μουσιανῶ τε καὶ 5 τῶν ἄλλων ἡγεμόνων εἰς αὐτοκράτορα, καὶ τῆς ἄλλης 10 στρατιᾶς ἄγειν βοώσης αὐτὴν ἐπὶ πᾶν τὸ ἀντίπαλον, αὐτὸς πρῶτον τῶν ἀπ' Ἀλεξανδρείας εἶχετο πραγμάτων, εἰδὼς πλεῖστον τῆς ἡγεμονίας μέρος τὴν Αἴγυπτον οὖσαν διὰ τὴν τοῦ σίτου χορηγίαν (ἧς κρατήσας, εἰ παρέλκοι καὶ βία, καθαιρήσειν ἠλπίζεν Ἰουδαίου· οὐ γὰρ ἀνέξεσθαι πείνης ἐπὶ Ῥώμης τὸ πλῆθος), τὰ δύο τε ἐπὶ τῆς Ἀλεξανδρείας τάγματα προσποιήσεσθαι βουλόμενος. ἐνεθυμείτο δὲ καὶ πρόβλημα τὴν χώραν ἔχειν τῶν ἀπὸ τῆς τύχης ἀδήλων· 15 ἔστι γὰρ κατὰ τὴν γῆν δυσέμβολος καὶ πρὸς θαλάσσης 20 ἀλίμενος, κατὰ μὲν ἑσπέραν προβλημένη τὰ ἄνδρα τῆς Λιβύης, κατὰ δὲ μεσημβρίαν τὴν διορίζουσαν ἀπὸ Αἰθιοπῶν Συήνην καὶ τοὺς ἀπλώτους τοῦ ποταμοῦ καταράκτας, ἀπὸ δὲ τῆς ἀνατολῆς ἐτι τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀναγεομένην μέχρι Κοπτοῦ. βόρειον δὲ τεῖχος αὐτῇ ἢ τε μέχρι Συρίας γῆ καὶ τὸ καλούμενον 25 Αἰγύπτιον πέλαγος, πᾶν ἄπορον ὄρων. τετείχισται μὲν οὕτως ἡ Αἴγυπτος πάντοθεν· τὸ μεταξὺ δὲ Πηλουσίου καὶ Συήνης μῆκος αὐτῆς σταδίων δισχιλίων, ὃ τε ἀπὸ τῆς Πλινθίνης ἀνάπλους εἰς τὸ Πηλούσιον 30 σταδίων τρισχιλίων ἑξακοσίων. ὁ δὲ Νεῖλος ἀναπλεῖται μέχρι τῆς Ἐλεφάντων καλουμένης πόλεως, ὑπὲρ ἣν εἰργουσι προσωτέρῳ χωρεῖν οὐς προειρήκαμεν κατα-

ραίας. δυσπρόσιτος δὲ λιμὴν ναυδὶ καὶ κατ' εἰρήνην Ἀλεξανδρείας· στενός τε γὰρ εἰσπλους, καὶ πέτραις ὑφάλοις τὸν ἐπ' εὐθὺν καμπτόμενος δρόμος. καὶ τὸ μὲν ἀριστερὸν αὐτοῦ μέρος πέφραται χειροκμήτοις σκέλεσιν, ἐν δεξιᾷ δὲ ἡ προσαγορευομένη Φάρος νηδὶς 5 πρόκειται, πύργον ἀνέχουσα μέγιστον, ἐκτυρσεύοντα τοῖς καταπλέουσιν ἐπὶ τριακοσίους σταδίους, ὡς ἐν νυκτὶ πόρωθεν ὀρμίζονται πρὸς τὴν δυσχέρειαν τοῦ κατάπλου. περὶ ταύτην τὴν νησίδα καταβέβληται χειροποίητα τείχη μέγιστα· προσαρασσόμενον δὲ τούτοις 10 τὸ πέλαγος, καὶ τοῖς ἀντικρὺς ἔρκεσιν ἀμφαγνυμένον, ἐκτραχύνει τὸν πόρον καὶ σφαλερὰν διὰ στενοῦ τὴν εἴσοδον ἀπεργάζεται. ὁ μὲντοι γε λιμὴν ἔνδον ἀσφαλέστατος, καὶ τριάκοντα σταδίων τὸ μέγεθος, εἰς ὃν τὰ τε λείποντα τῆς χώρας πρὸς εὐδαιμονίαν κατάγεται, καὶ τὰ 15 περισεύοντα τῶν ἐπιχωρίων ἀγαθῶν εἰς πᾶσαν μερίζεται τὴν οἰκουμένην.

6 ἐφίετο μὲν οὖν εἰκότως τῶν ταύτην πραγμάτων Ἰερασιανὸς εἰς βεβαίωσιν τῆς ὅλης ἡγεμονίας, ἐπιστέλλει δ' οὖν εὐθύς τῷ διέποντι τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν 20 Ἀλεξανδρείαν Τιβερίῳ Ἀλεξάνδρῳ, δηλῶν τὸ τῆς στρατιᾶς πρόθυμον, καὶ ὡς αὐτὸς ὑποδὺς ἀναγκάως τὸ βάρος τῆς ἡγεμονίας συνεργὸν αὐτὸν καὶ βοηθὸν προσλαμβάνει. παραναγνούς δὲ τὴν ἐπιστολὴν Ἀλέξανδρος προθύμως τὰ τε τάγματα καὶ τὸ πλῆθος εἰς αὐτὸν ὤρ- 25 κωσεν. ἑκάτεροι δὲ ἀσμένως ὑπήκουσαν, τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρὸς ἐκ τῆς ἐγγύς στρατηγίας εἰδότες. καὶ ὁ μὲν πεπιστευμένος ἤδη τὰ περὶ τὴν ἀρχὴν, προπαρεσκεύαζεν αὐτῷ καὶ τὰ πρὸς τὴν ἄφιξιν· τάχιον δὲ ἐπινοίας διήγγελλον αἱ φῆμαι τὸν ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς αὐ- 30 τοκράτορα, καὶ πᾶσα μὲν πόλις ἐώρταζεν, εὐαγγέλια δὲ καὶ θυσίας ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπετέλει. τὰ δὲ κατὰ Μυ-

σίαν καὶ Παννονίαν τάγματα, μικρῷ πρόσθεν κεινημένα πρὸς τὴν Ὀιτελλίου τόλμαν, μείζονι χαρᾷ Ἰερασιανῷ τὴν ἡγεμονίαν ὤμνουν. ὁ δὲ ἀναξενύξας ἀπὸ Καισαρείας εἰς Βηρυτὸν παραγίνεται, ἐνθα πολλὰ μὲν ἀπὸ 5 τῆς Συρίας αὐτῷ πολλὰ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐπαρχῶν προσβεβία συνήντων, στεφάνους παρ' ἐκάστης πόλεως καὶ συγκαρτικά προσφέρουσαι ψηφίσματα. παρῆν δὲ καὶ Μουκιανὸς ὁ τῆς ἐπαρχίας ἡγεμῶν, τὸ πρόθυμον τῶν δήμων καὶ τοὺς κατὰ πόλιν ὄρκους ἀπαγ- 10 γέλλων.

προχωροῦσής δὲ πανταχοῦ κατὰ νοῦν τῆς τύχης, 7 καὶ τῶν πραγμάτων συννευκώτων ἐκ πλείστου μέρους, ἤδη παρίστατο τῷ Ἰερασιανῷ νοεῖν ὡς οὐ δέχα δαιμονίου προνοίας ἄψαιτο τῆς ἀρχῆς, ἀλλὰ δικαία τις 15 εἰμαρμένη περιάγοι τὸ κρατεῖν τῶν ὄλων ἐπ' αὐτόν. ἀναμιμνήσκειται γὰρ τὰ τε ἄλλα σημεῖα (πολλὰ δὲ αὐτῷ ἐγεγόνει πανταχοῦ προφαίνοντα τὴν ἡγεμονίαν) καὶ τὰς τοῦ Ἰωσήπου φωνάς, ὅς αὐτὸν ἔτι ζῶντος Νέρωνος αὐτοκράτορα προσειπεῖν ἐθάρορσεν. ἐξεπέπληκτο 20 δὲ τὸν ἀνδρα δεσμώτην ἔτι ὄντα παρ' αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενος Μουκιανὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι καὶ φίλοις πρῶτον μὲν αὐτοῦ τὸ δραστήριον ἐκδιηγείτο καὶ ὅσα τοῖς Ἰωταπάτοις δι' αὐτὸν ἔκαμον, ἔπειτα τὰς μαντείας, ἃς αὐτὸς μὲν ὑπώπτευσεν τότε πλάσμα τοῦ 25 θεοῦ, ἀποδειχθῆναι δὲ ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ τῶν πραγμάτων θείας. "αἰσχρὸν οὖν" ἔφη "τὸν προθεσπίσαντά μοι τὴν ἀρχὴν καὶ διάκονον τῆς τοῦ θεοῦ φωνῆς ἔτι αἰχμαλώτου τάξιν ἢ δεσμώτου τύχην ὑπομένειν." καὶ καλέσας τὸν Ἰωσήπον λυθῆναι κελεύει. τοῖς μὲν 30 οὖν ἡγεμόσιν ἐκ τῆς εἰς τὸν ἀλλόφυλον ἀμοιβῆς λαμπρὰ καὶ περὶ αὐτῶν ἐλπίζειν παρέστη, συνῶν δὲ τῷ πατρὶ Τίτος "δίκαιον, ὦ πάτερ," ἔφη "τοῦ Ἰωσήπου

καὶ τὸ ὄνειδος ἀφαιρεθῆναι σὺν τῷ σιδήρῳ· γενήσεται γὰρ ὁμοίως τῷ μὴ δεθέντι τὴν ἀρχήν, ἂν αὐτοῦ μὴ λύσωμεν ἀλλὰ κόψωμεν τὰ δεσμά·” τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν μὴ δεόντως δεθέντων πράττεται. συνεδόκει δὲ ταῦτα, καὶ παρελθὼν τις πελέκει διέκοψε τὴν ἄλυσιν. 5 ὁ δὲ Ἰώσηπος εἰληφῶς περὶ τῶν προειρημένων γέρας τὴν ἐπιτιμίαν, ἥδη καὶ περὶ τῶν μελλόντων ἀξιοπίστος ἦν.

11 Ἐσπασιανὸς δὲ ταῖς πρεσβείαις χρηματίσας, καὶ καταστησάμενος ἐκάστοις τὰς ἀρχὰς δικαίως καὶ διὰ τῶν 10 ἀξίων, εἰς Ἀντιόχειαν ἀφικνεῖται. καὶ βουλευόμενος ποῖ χρὴ τρέπεσθαι, προουργιαίτερα τῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὁρμῆς τὰ κατὰ τὴν Ῥώμην ἔκρινε, τὴν μὲν βέβαιον οὖσαν ὁρῶν, τὰ δὲ ὑπὸ Ὑπελλίου ταρασσόμενα. πέμπει δὲ Μουκιανὸν εἰς τὴν Ἰταλίαν, παραδοὺς ἰσπέων τε καὶ πε- 15 ζῶν συχνὴν δύναμιν. ὁ δὲ διὰ τὴν τοῦ χειμῶνος ἀκμὴν δείσας τὸ πλεῖν, πέξῃ τὴν στρατιὰν ἦγε διὰ Καππαδοκίας καὶ Φρυγίας.

2 ἐν δὲ τούτῳ καὶ Ἀντώνιος Πρίμος ἀναλαβὼν τὸ 20 τρίτον τάγμα τῶν κατὰ Μυσίαν (ἔτυχε δὲ ἡγεμονεύων αὐτόθι), Ὑπελλίῳ παραταξόμενος ἠπείγετο. Ὑπελλίος δὲ αὐτῷ συναντήσοντα μετὰ πολλῆς δυνάμεως Καϊκίνναν Ἀλιηνὸν ἐκπέμπει, μέγα θαρρῶν τῷ ἀνδρὶ διὰ τὴν ἐπ’ Ὀθωνί νικῆν. ὁ δὲ ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἐλαύνων 25 διὰ τάχους περὶ Κρεμῶνα τῆς Γαλατίας τὸν Ἀντώνιον καταλαμβάνει· μεθύριος δὲ ἐστὶν ἡ πόλις αὕτη τῆς Ἰταλίας. κατιδὼν δὲ ἐνταῦθα τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων καὶ τὴν εὐταξίαν, συμβάλλειν μὲν οὐκ ἐθάρρει, σφαλερὰν δὲ τὴν ἀναχώρησιν λογιζόμενος προδοσίαν ἐβουλεύετο. 30 συναγαγὼν δὲ τοὺς ὑφ’ αὐτὸν ἑκατοντάρχους καὶ χιλιάρχους ἐνήγε μεταβῆναι πρὸς τὸν Ἀντώνιον, ταπεινῶν μὲν τὰ Ὑπελλίου πράγματα, τὴν Ἐσπασια-

νοῦ δὲ ἰσχὺν ἐπαίρων, καὶ παρ’ ᾧ μὲν εἶναι λέγων 5 μόνον τῆς ἀρχῆς ὄνομα παρ’ ᾧ δὲ τὴν δύναμιν, καὶ αὐτοὺς δὲ ἄμεινον εἶναι προλαβόντας τὴν ἀνάγκην ποιῆσαι χάριν, καὶ μέλλοντας ἠττάσθαι τοῖς ὅπλοις ταῖς γνώμαις τὸν κίνδυνον φθάσαι· Ἐσπασιανὸν μὲν γὰρ ἱκανὸν εἶναι χωρὶς αὐτῶν προσκτιθῆσθαι καὶ τὰ λείποντα, Ὑπελλίον δὲ οὐδὲ σὺν αὐτοῖς τηρῆσαι τὰ ὄντα.

πολλὰ τοιαῦτα λέγων ἔπεισε, καὶ πρὸς τὸν Ἀν- 3 τώνιον αὐτομολεῖ μετὰ τῆς δυνάμεως. τῆς δὲ αὐ- 10 τῆς νυκτὸς ἐπίπτει μετάνοια τοῖς στρατιώταις καὶ δέος τοῦ προπέμφαντος, εἰ κρείττων γένοιτο· σπασάμενοι δὲ τὰ ξίφη τὸν Καϊκίνναν ὤρμησαν ἀνελεῖν. κὰν ἐπράχθη τὸ ἔργον αὐτοῖς, εἰ μὴ προσπίπτοντες οἱ χιλιάρχοι καθικέτευσαν αὐτούς. οἱ δὲ τοῦ κτεῖναι μὲν 15 ἀπέσχοντο, δῆσαντες δὲ τὸν προδότην οἰοί τε ἦσαν πέμπειν Ὑπελλίῳ. ταῦτα ἀκούσας ὁ Πρίμος ἀντίκα τοὺς σφετέρους ἀνίστησι καὶ μετὰ τῶν ὅπλων ἦγεν ἐπὶ τοὺς ἀποστάντας. οἱ δὲ παραταξάμενοι πρὸς ὀλίγον μὲν ἀντέσχον, αὐτίς δὲ τραπέντες ἐφευγον εἰς τὴν 20 Κρεμῶνα. καὶ τοὺς ἰππεῖς ἀναλαβὼν Πρίμος ὑποτέμνεται τὰς εἰσόδους αὐτῶν, καὶ τὸ μὲν πολὺ πλῆθος κνκλωσάμενος πρὸ τῆς πόλεως διαφθείρει, τῷ δὲ λοιπῷ συνεισπεσῶν διαρπάσαι τὸ ἄστυ τοῖς στρατιώταις ἐφῆκεν. ἐνθα δὲ πολλοὶ μὲν τῶν ξένων ἔμποροι πολ- 25 λοὶ δὲ τῶν ἐπιχωρίων ἀπώλοντο, πᾶσα δὲ ἡ Ὑπελλίου στρατιὰ, μυριάδες τρεῖς ἀνδρῶν καὶ διακόσιοι. τῶν δὲ ἀπὸ τῆς Μυσίας Ἀντώνιος τετρακισχιλίους ἀποβάλλει καὶ πεντακοσίους. λύσας δὲ τὸν Καϊκίνναν πέμπει πρὸς Ἐσπασιανὸν ἀγγελοῦντα τὰ πεπραγ- 30 μένα. καὶ ὃς ἐλθὼν ἀπεδέχθη τε ὑπ’ αὐτοῦ καὶ τὰ τῆς προδοσίας ὄνειδη ταῖς παρ’ ἐλπίδα τιμαῖς ἐπεκάλυψεν.

4 ἀνεθάρσει δὲ ἤδη καὶ κατὰ τὴν Ῥώμην Σαβίνος,
 ὡς πλησίον Ἀντώνιος ὦν ἀπηγγέλλετο· καὶ συναθροί-
 σασ τὰ τῶν νυκτοφυλάκων στρατιωτῶν τάγματα νύ-
 κτωρ καταλαμβάνει τὸ Καπετώλιον. μεθ' ἡμέραν δὲ
 αὐτῷ πολλοὶ τῶν ἐπισήμων προσεγέροντο, καὶ Δομε- 5
 τιανὸς ὁ τοῦ ἀδελφοῦ παῖς, μεγίστη μοῖρα τῶν εἰς τὸ
 κρατεῖν ἐλπίδων. Ὀυτελλίω δὲ Προίμου μὲν ἐλάττων
 φροντὶς ἦν, τεθύμωτο δὲ ἐπὶ τοὺς συναποστάνας τῷ
 Σαβίνῳ, καὶ διὰ τὴν ἔμφροντον ὁμότητα διψῶν αἵματος
 εὐγενεοῦς τοῦ στρατιωτικοῦ τὴν συγκρατελοῦσαν αὐτῷ 10
 δύναμιν ἐπαφίησι τῷ Καπετωλίῳ. πολλὰ μὲν οὖν ἐκ
 τε ταύτης καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ μαχομένων ἐτολήθη-
 θη· τέλος δὲ τῷ πλήθει περιόντες οἱ ἀπὸ τῆς Γερμα-
 νίας ἐκράτησαν τοῦ λόφου. καὶ Δομετιανὸς μὲν σὺν
 πολλοῖς τῶν ἐν τέλει Ῥωμαίων δαιμονιώτερον διασώ- 15
 ζεται· τὸ δὲ λοιπὸν πλήθος ἅπαν κατ' ἐκόπη, καὶ Σαβί-
 νος ἀναχθεὶς ἐπὶ Ὀυτελλίον ἀναίρεται, διαρπάσαντες
 τε οἱ στρατιῶται τὰ ἀναθήματα τὸν ναὸν ἐμπιπράσι.
 καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν εἰσελαύνει μὲν Ἀντώνιος μετὰ
 τῆς δυνάμεως, ὑπῆρτων δὲ οἱ Ὀυτελλίου, καὶ τριχῆ 20
 κατὰ τὴν πόλιν συμβαλόντες ἀπώλοντο πάντες. προέρ-
 χεται δὲ μεθύων ἐκ τοῦ βασιλείου Ὀυτέλλιος καὶ δαφι-
 λέστερον ὥσπερ ἐν ἐσχάτοις τῆς ἀσώτου τραπέζης κε-
 νορησμένος· συρρεῖ δὲ διὰ τοῦ πλήθους καὶ παντοδα- 25
 παῖς αἰκίας ἐξυβρισθεὶς ἐπὶ μέσης τῆς Ῥώμης ἀποσφάτ-
 τεται, μῆνας ὀκτὼ κρατήσας καὶ ἡμέρας πέντε· ὃν εἰ
 συνέβη πλείω χρόνον βιώσαι, ἐπιλιπεῖν αὐτοῦ τῆ λα-
 γνεία τὴν ἡγεμονίαν οἶμαι. τῶν δὲ ἄλλων νεκρῶν ὑπὲρ
 πέντε μυριάδας ἠριθμηθήσαν. ταῦτα μὲν οὖν τρίτη 30
 μηνὸς Ἀπελλαίου πέπρακτο· τῆ δὲ ὑστεραία Μουνια-
 νὸς εἶσει μετὰ τῆς στρατιᾶς, καὶ τοὺς σὺν Ἀντωνίῳ

παύσας τοῦ κτείνειν (ἔτι γὰρ ἐξερευνώμενοι τὰς οἰκίας
 πολλοὺς μὲν τῶν Ὀυτελλίου στρατιωτῶν πολλοὺς δὲ
 τῶν δημοτικῶν ὡς ἐκείνου ἀνήρουν, φθάνοντες τῷ
 θυμῷ τὴν ἀκριβῆ διάγνωσιν), καὶ προαγαγὼν τὸν Δο- 5
 μετιανὸν συνίστησι τῷ πλήθει μέχοι τῆς τοῦ πατρὸς
 ἀφίξεως ἡγεμόνα. ὁ δὲ δῆμος ἀπηλλαγμένος ἤδη τῶν
 φόβων αὐτοκράτορα Ὀυτελλίανδον εὐφῆμει καὶ αἶμα
 τὴν τε τούτου βεβαίωσιν ἐώρταζε καὶ τὴν Ὀυτελλίου
 κατάλυσιν.
 10 εἰς δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀφιγμένῳ τῷ Ὀυτελλίανδῳ
 νῶ τὰ ἀπὸ τῆς Ῥώμης εὐαγγέλια ἦκε, καὶ πρέσβεις ἐκ
 πάσης τῆς ἰδίας οἰκουμένης συνηθόμενοι· μεγίστη τε
 οὔσα μετὰ τὴν Ῥώμην ἢ πόλις στενωτέρα τοῦ πλήθους
 ἤλεγχετο. κεκρωμένης δὲ ἤδη τῆς ἀρχῆς ἀπάσης, 15
 καὶ σεσωσμένων παρ' ἐλπίδα Ῥωμαίοις τῶν πραγμά-
 των, Ὀυτελλίανδον ἐπὶ τὰ λείψανα τῆς Ἰουδαίας τὸν
 λογισμὸν ἐπέστρεφεν. αὐτὸς μὲντοι εἰς τὴν Ῥώμην
 ὄρητο λήξαντος τοῦ χειμῶνος ἀνάγεσθαι, καὶ τάχος
 τὰ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν διόκει, τὸν δὲ υἱὸν Τίτον
 20 μετὰ τῆς ἐκκρίτου δυνάμεως ἀπέστειλεν ἐξαιρήσοντα
 τὰ Ἱεροσόλυμα. ὁ δὲ προελθὼν περὶ μέχοι Νικοπό-
 λεως (εἶκοσι δὲ αὐτῆ διέχει τῆς Ἀλεξανδρείας στα-
 δίους), κἀκεῖθεν ἐπιβήσας τὴν στρατιάν μακρῶν πλοίων
 ἀναπλεῖ διὰ τοῦ Νείλου κατὰ τὸν Μενδήσιον νομὸν
 25 μέχοι πόλεως Θμουέως. ἐκεῖθεν δὲ ἀποβάς ὀδεύει,
 καὶ κατὰ πολίχνην τινὰ Τάνιν ἀλλίξεται. δευτέρως
 αὐτῷ σταθμὸς Ἡρακλέους πόλις καὶ τρίτος Πηλούσιον
 γίνεταί. δυοὶ δὲ ἡμέραις ἐνταῦθα τὴν στρατιάν ἀνα-
 λαβὼν, τῆ τρίτῃ διέξεισι τὰς ἐμβολὰς τοῦ Πηλουσίου,
 30 καὶ προελθὼν σταθμὸν ἓνα διὰ τῆς ἐρήμου πρὸς τῷ
 τοῦ Κασίου Διὸς ἱερῷ στρατοπεδεύεται, τῆ δὲ ὑστε-
 ραία κατὰ τὴν Ὀστρακίνην. οὗτος ὁ σταθμὸς ἦν

ἄνδρος· ἐπειδάκτοις δὲ ὕδασι οἱ ἐπιχώριοι χρωῶνται.
 μετὰ ταῦτα πρὸς Ῥινοκορούροις ἀναπαύεται, κακείθεν
 εἰς Ῥάφειαν προελθὼν σταθμὸν τέταρτον (ἔστι δὲ ἡ
 πόλις αὕτη Συρίας ἀρχή), τὸ πέμπτον ἐν Γάζῃ τίθεται
 στρατόπεδον, μεθ' ἣν εἰς Ἀσκάλωνα κακείθεν εἰς Ἰά-
 μνιαν, ἔπειτα εἰς Ἰόπην καὶ ἐξ Ἰόπης εἰς Καισάρειαν
 ἀφικνεῖται, διεγνωκῶς αὐτόθι τὰς ἄλλας δυνάμεις
 ἀθροίζειν.